

අමුණුම - 2019

අනාගතය වෙත ජවයෙන් පිරි ගමනක්

එළඹෙන ඩිජිටල් යුගයෙන් දිරිමත්ව

අනාගතය වෙත ජවයෙන් පිරි ගමනක්

එළඹෙන ඩිජිටල් යුගයෙන් දිරිමත්ව

විශ්වාසය, ආරක්ෂාව සහ ශක්තිය සමග මුහුදු උරුමයක් සමග අපගේ ගනුදෙනුකරුවන් වෙත පුර්ණ මූල්‍ය විසඳුම් සැපයීමෙහිලා අපි අනාගතය වෙත ජවසම්පන්න ගමනක යෙදී සිටිමු. නිරන්තරයෙන් පරිණාමය ඩිජිටල් අවකාශය සහ එහි සියළු විභවයන් හේතුවෙන් ක්ෂේත්‍ර අතර පවත්නා සාම්ප්‍රදායික කඩඉම් සීමා මැකී යමින් තිබෙන අපූර්ව සන්ධිස්ථානයකට වර්තමානයේදී අපි පිවිස සිටිමු. අපි මෙලෙස ඉදිරි ගමනේ යෙදෙන අතරතුර ඉතිරිකිරීමේ සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීමෙහිලා අපගේ කැපවීම, තිරසාරභාවය කෙරෙහි වන අපගේ ප්‍රතිඥාව සහ ජාතියට සේවය කිරීම සඳහා වන අපගේ වගකීම නැවත බලගැන්වීමට අපි උත්සුක වෙමු. අපගේ ගමන දිරිමත්ය. අපගේ ගමන ජවසම්පන්නය.

පිටුව 4

පූර්විකාව

- 4 මෙම වාර්තාව ගැන
- 7 ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව පිළිබඳව කෙටියෙන්
- 10 සන්ධිස්ථාන
- 11 වැදගත් මූල්‍ය තොරතුරු
- 12 සභාපතිතුමියගේ පණිවිඩය
- 16 සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීන්ගේ සමාලෝචනය

පිටුව 19

අපගේ වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ ආකෘතිය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ දැක්ම, මෙහෙවර, වටිනාකම් සහ උපායමාර්ග ආදියෙන් මාර්ගෝපදේශය ලැබූ බැංකුවේ වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ විස්තීර්ණ සාකච්ඡාවකි. වටිනාකම් නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණයක් ඉදිරිපත්කරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ව්‍යාපාර ආකෘතිය මෙම කොටසට ඇතුළත් වේ. තවද, එමගින් බැංකුවේ මෙහෙයුම් පරිසරය ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර, බැංකුවේ උපායමාර්ග සකස් කිරීමට දායකවන බැංකුවේ ගනුදෙනුකරුවන් නිරතකර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය, සැලකිය යුතු කරුණු හඳුනාගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සහ තිරසාර ප්‍රතිපත්තිය කෙටියෙන් දක්වයි.

- 20 අපගේ තිරසාර ව්‍යාපාර ආකෘතිය
- 22 මෙහෙයුම් පරිසරය
- 49 උපායමාර්ග සහ සම්පත් වෙන්කිරීම
- 70 ඒකාබද්ධ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය
- 78 ප්‍රමාණාත්මක කරුණු

පිටුව 89

කළමනාකරණ සාකච්ඡා සහ විශ්ලේෂණය

මෙම කොටස එක් එක් ප්‍රාග්ධනයට අනුකූලව ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවෙහි මෙහෙයුම්, කාර්ය සාධනය, අභියෝග සහ අනාගත දර්ශනය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක සමාලෝචනයකි. තවද, අපගේ ව්‍යාපාරික කටයුතු සහ කාර්ය සාධනයේ බැඳෙන කොටසක් වන තිරසාරභාවය සම්බන්ධයෙන් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවෙහි තත්ත්වය මෙමගින් ගෙන හැර දක්වයි.

- 90 මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය
- 112 නිෂ්පාදිත ප්‍රාග්ධනය
- 120 බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය
- 130 මානව ප්‍රාග්ධනය
- 144 සමාජීය සහ සම්බන්ධතා ප්‍රාග්ධනය
- 162 ස්වභාවික ප්‍රාග්ධනය
- 170 මූලික නිර්ණායකවලට අනුකූලව ගෝලීය වාර්තාකරණ මූලපිරීම් (GRI) දර්ශකය

පිටුව 175

පාලනය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ආයතනික පාලනය, අනුකූලතාවය සහ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව යන සාධක වලින් සුසැදි ඒකාබද්ධ පද්ධතිය පිළිබඳ සමාලෝචනයකි. බැංකුව තුළ ආයතනික පාලනය ස්ථාපිත කිරීම තුළින් කාර්යක්ෂම මෙහෙයුම්, ප්‍රාග්ධනය සඳහා වැඩි දියුණු කළ ප්‍රවේශ ගිණිවිම, අවදානම් අවම කිරීම, සහ ඇල්මැති පාර්ශ්වයන්ට ආරක්ෂා වීම සිදු වේ.

- 176 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය
- 180 ආයතනික කළමනාකාරිත්වය
- 182 විධායක කළමනාකාරිත්වය
- 184 ප්‍රධාන කළමනාකරුවන්
- 185 ආයතනික යහපාලනය පිළිබඳ ප්‍රකාශය
- 186 අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

පිටුව 187

මූල්‍ය වාර්තා

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ 2019 වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධනය සහ මූල්‍ය තත්ත්වය, ආදායම් ප්‍රකාශය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය මගින් නිරූපණය කරනු ලබයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා වන සටහන් මූල්‍ය වාර්තා යටතේ **ග්‍රන්ථය 02** හි දක්වා ඇත.

- 188 ආදායම් ප්‍රකාශය
- 189 විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය
- 190 මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය
- 192 ආයතනික තොරතුරු

පාලනය
(පිටුව 196)

- 196 ආයතනික පාලනය
- 233 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාව
- 237 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් සහ පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ වාර්තාව
- 239 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටු වාර්තාව
- 241 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු වාර්තාව
- 244 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ණය කමිටුවේ වාර්තාව
- 246 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ග කමිටුවේ වාර්තාව
- 248 අවදානම් කළමනාකරණය

අතිරේක තොරතුරු
(පිටුව 425)

- 426 නිමැවුම් හා සේවාවන්
- 430 ආදායම් ප්‍රකාශය - ඇමරිකානු ඩොලර් වලින්
- 431 විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය - ඇමරිකානු ඩොලර් වලින්
- 432 මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය - ඇමරිකානු ඩොලර් වලින්
- 433 2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝග යෙහි III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්
- 446 දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම - 2019
- 448 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කරන ලද අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්
- 455 සංඛ්‍යාලේඛනාත්මක දර්ශකයන් 2010 - 2019
- 457 තැන්පතු විශ්ලේෂණය
- 458 අනුරූප බැංකු
- 459 විදේශ විනිමය හුවමාරු සමාගම්
- 461 යුරෝජයිරෝ සමාජිකත්වය
- 462 මූල්‍ය සහ බැංකුකරණයට අදාළ පාරිභාෂිත වචන මාලාව

මූල්‍ය වාර්තා
(පිටුව 275)

- 276 මූල්‍ය දින දර්ශනය
- 277 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව
- 283 මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම සම්බන්ධ ප්‍රකාශය
- 285 මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය
- 287 අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ ස්වාධීන සහතික වාර්තාව
- 288 ස්වාධීන සහතිකවීමේ වාර්තාව
- 291 සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීගේ (මුදල් හා සැලසුම්) වගකීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය
- 293 විගණකාධිපති වාර්තාව
- 295 මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අන්තර්ගතය
- 296 ආදායම් ප්‍රකාශය
- 297 විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය
- 298 මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය
- 300 හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය
- 304 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය
- 306 මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්

ආයතනික පාලනය

සභාපතිතුමියගේ පණිවිඩය

සියළු කොටස් පාර්ශවකරුවන්,

අපගේ ව්‍යාපාරයේ පාලනය සහ නායකත්වයට අප ප්‍රවේශ වන ආකාරය අපගේ සමස්ත හර පද්ධතිය නිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියට සහය වන බව අපි විශ්වාස කරමු. තිරසාර හරයක් ළඟාකර ගැනීම සඳහා අපගේ පාර්ශවකරුවන් සමඟ විශ්වාසය ගොඩනගාගෙන පවත්වාගෙන යා යුතු අතර එය එසේ පවත්වා ගැනීම, ව්‍යාපාර සක්‍රියකරුවෙකු ලෙස ව්‍යාපාර පාලනයෙන් තොරව කිසිසේත්ම සිදුකල නොහැක. එබැවින්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, යහපාලනය වින්තන ක්‍රියාවලියට සහ බැංකුවේ සෑම මට්ටමකම ක්‍රියාකාරීත්වයට බද්ධ වී ඇති බවට සහතික වීම සඳහා කැප වී සිටී.

සුදුසු පරිදි සාකච්ඡා කිරීම, උපදෙස් දීම හා අදාළ කරුණු වලදී දැනුවත් තීරණ ගැනීම සඳහා ශක්තිමත් වාණිජ හා තාක්ෂණික නිපුණතාවයෙන් යුත් බැංකුවේ නව විවිධාංගීකරණය වූ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය 2020 ජනවාරියේදී පත් කරන ලද අතර, විෂය මූලිකව එලදායි ලෙස එය තම පාලන කාර්ය භාරය හා වගකීම් කොටස්කරුවන් වෙනුවෙන් ඉටුකරනු ලබයි. (අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ විස්තර සඳහා පිටු අංක 176 බලන්න)

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් නොමැති අවස්ථාවක පවා, නව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් පත් වන තෙක් අපගේ කාර්ය භාරයන් කෙරෙහි වන අවම ඍණ බලපෑමක් සහිතව බැංකුව නිසි ලෙස කළමනාකරණය හා පාලනය වන බවට මනා පාලන ව්‍යුහය, ක්‍රමවේද හා භාවිත සහතික කරනු ලබයි. (අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමීටුවල වෙනස්කම් පිළිබඳ සම්පූර්ණ විස්තර සඳහා පිටු අංක 201 බලන්න)

උපාය මාර්ග, විශාල හා ප්‍රමාණාත්මක ගනුදෙනු, තොරතුරු තාක්ෂණය හා තොරතුරු තාක්ෂණ ආරක්ෂණ, මෙහෙයුම් හා මූල්‍ය සාධන සමාලෝචන, අවදානම් කළමනාකරණය, ප්‍රතිපත්ති ව්‍යුහ සමාලෝචන හා පාලන යාවත් කාලීන කිරීම් සහ නියාමන විමර්ශන පිළිබඳව මූලිකව අවධානය යොමු කරමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය 2019 වසරේ දී ලැයිස්තු ගත කරන ලද රැස්වීම් 17 ක් පවත්වා ඇත.

ආර්ථික, සමාජීය හා පාරිසරික අවශ්‍යතාවන්හි අන්තර් - සම්බන්ධතාවයන් පිළිබඳව දැනුවත්ව පාර්ශවකරුවන් සඳහා දිගු කාලීන වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීම සහතික වනු වස් ඒවා, එදිනෙදා ව්‍යාපාරික කටයුතු වලට ගලපා ගැනීමේ අරමුණෙන් බැංකුව ආයතනික සමාජ වගකීම් කමිටුවක් ස්ථාපනය කර ඇත.

අපගේ සෑම කාර්යයකදීම පාරිභෝගිකයාට අග්‍රස්ථානය ලබා දෙන විසඳුම් බැංකුව විසින් සලසන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ අපගේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අවධානය යොමු කර ඇත. වැදගත්කමෙහි දිනෙන් දින ඉහල යන අවබෝධය පිළිබඳව බැංකුව සවිඥාණිකව වසර තුළ නව මූලික බැංකු විසඳුම් සමගින් අපගේ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රත්‍යාස්ථිය සහ ඩිජිටල් පරිවර්තන සැපයුම විමර්ශණයට, අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය සැලකිය යුතු කාලයක් වැය කර ඇත.

භාවිතයේ දී පාලනය පිළිබඳ අපගේ ප්‍රවේශ 2019 තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටු වල ක්‍රියාකාරකම් මේ වාර්තාවට ඇතුළත් වේ. බලපත්‍රලාභී විශේෂ බැංකු සඳහා වන 2007 අංක 12 දරණ බැංකුකරණ පනත් මාර්ගෝපදේශය සමග වන බැංකුවේ අනුකූලතා තත්වය ද වාර්තාවේ අඩංගු වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ වරලත් ගණකාධිවරුන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ සංශෝධිත සංග්‍රහයට ද බැංකුව විසින් ස්වේච්ඡාවෙන් සම්මත කර අනුගත වී ඇත.

අපේක්ෂා සහගතව 2020 දී ද ගනුදෙනුකරුවාට ප්‍රශස්ත තත්වයේ සේවා සපයන අතර බැංකුවේ උපාය මාර්ග ක්‍රියාවට නැංවීම සහ ඒවා අධීක්ෂණය කිරීම තව දුරටත් බැංකුවේ ආයතනික පාලන ප්‍රමුඛතා වනු ඇත.

Keesila Jayawardana

කේෂිලා ජයවර්ධන මිය
සභාපතිනිය

මාර්තු 24, 2020
කොළඹ

ආයතනික පාලනය

කෙරෙහි අපගේ ප්‍රවේශය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව තුළ පාලනය පිළිබඳ අපගේ ප්‍රවේශය අනුකූලතාවයෙන් ඔබ්බට විහිදේ. අපගේ ව්‍යාපාරයේ පාලනය සහ නායකත්වය පිළිබඳ අපගේ ප්‍රවේශය, වර්ධනය කරන ලද වගකීම, ඵලදායී නායකත්වය, ශක්තිමත් අවදානම් කළමනාකරණය, පැහැදිලි කාර්ය සාධන කළමනාකරණය සහ වඩාත් විනිවිද භාවයකින් යුක්තව ප්‍රතිවාරාත්මක චින්තනය හා වගකිව යුතු හැසිරීම් වලට යටත් වීමෙන් හවුල් වටිනාකම් නිර්මාණය කරන බවට අපි තරයේ විශ්වාස කරමු. තිරසාර වටිනාකම් අත් කර ගැනීමේ අපගේ ඉදිරි ගමනේදී, පාලනය, අපි පිළිගන්නේ වර්තමානයේ දී සහ අනාගතයේ දී අපගේ පාර්ශවකරුවන් සමඟ විශ්වාසය පවත්වාගෙන යාම සඳහා වන සක්‍රීය ව්‍යාපාරික ක්‍රියාකාරිකයක් වශයෙනි.

නිරන්තරව වැඩි දියුණු වන සහ සංකීර්ණ නියාමන වටපිටාවක බැංකු නියාමන පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් වලට ප්‍රතිචාර දක්වන අතරම යහපාලන භාවිතයන් ආරක්ෂා කරගනු වස් එක් වෙනස්කම් වලට අනුවර්තනය වනු ඇති බවට අපේක්ෂා කෙරේ. අපගේ පාර්ශවකරුවන්ගේ යහපත උදෙසා ක්‍රියා කිරීමට උසස් ගෝලීය මට්ටමේ බැංකු භාවිත සහ ශක්තිමත් ආයතනික රාමු අප විසින් පිළිගෙන ඇති බවට සහතික වනු වස් අපි අපේ ආයතනික ව්‍යුහය නිරන්තරව සමාලෝචනය කරන්නෙමු.

අපි උසස් මට්ටමේ පාලනයකට බැඳී සිටින අතර, ආදර්ශවත් ආචාර ධර්ම පද්ධති, පුද්ගලික හා ආයතනික අඛණ්ඩතාව සහ අන් අයට ගරු කිරීම අගයන සහ ප්‍රතිලාභ සලසන සංස්කෘතියක් පෝෂණය කිරීමට ප්‍රයත්න දරන්නෙමු. වගකිව යුතු ආයතනික පුරවැසියෙක් වීමේ අපගේ අභිලාෂයේදී අපි නියාමක අවශ්‍යතා, ස්වේච්ඡා සංග්‍රහ සහ බැංකුවට අදාළ වන ආයතනික පාලනයේ අභ්‍යන්තර අංග අනුගමනය කරන්නෙමු.

අපගේ උපාය මාර්ගයට පාලනයේ සහය ලැබේ. යහ භාවිත අනුගමනය කරන මනා ලෙස පාලනය වන බැංකුවක් පාර්ශවකරුවන්ගේ විශ්වාසය ඉහළ නංවන බව, පිරිවැය අඩු කරන බව, සහභාගිත්ව පාලන ව්‍යුහයක් ගොඩ නංවන බව හා තිරසාර වීමට අපේක්ෂා කරන බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනී. බැංකුවේ හැඩය හා අපේක්ෂා

සහ දිගු කාලීන ශක්‍යතාව නිර්ණය වන්නේ බැංකුව පාලනය කරන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ තීරණ හා ක්‍රියාපටිපාටිය මතය. අදාළ නීති, නියාමන සහ පාලනයේ යහ භාවිතාවන්ට අනුකූල වීමට බැංකුව පූර්ණ වශයෙන් බැඳී සිටින බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහතික වේ. උපාය මාර්ග ක්‍රියාවට නංවමින් ඉදිරියට යන අතර වගකිව යුතු ආයතනික පුරවැසියෙක් බවට පත් වීමට බැංකුවට මෙය සහය වනු ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කරනු හා උපාය මාර්ග ක්‍රියාවට නැංවීමේදී ඊට සම්බන්ධිත ජයග්‍රහණ හා අවදානම් පිළිබඳව දැනුවත් කෙරෙන ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් තුළින් බැංකුවේ උපාය මාර්ග ක්‍රියාවට නැංවීම අධීක්ෂණය කරනු ලබයි. දිගු කාලීන තිරසාරත්වය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන කේන්ද්‍රයක් වන අතර එය ආර්ථික, සමාජීය, පාලන හා පාරිසරික ප්‍රතිඵල අඛණ්ඩ පදනමක් යටතේ අධීක්ෂණය කරනු ලබයි.

බැංකුවේ ආයතනික පාලන ව්‍යුහය, නියාමන රාමුවක් මෙන්ම ස්වේච්ඡා නීති සංග්‍රහ සහ අභ්‍යන්තර අංග මගින් අනිවාර්ය කොට ඇත.

නියමන අවශ්‍යතා

- 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන.
- 1988 අංක 30 දරණ බැංකුකරණ පනත සහ එහි සංශෝධන.
- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා නිකුත් කර ඇති විධිවිධාන විශේෂයෙන් ආයතනික පාලනය පිළිබඳ 2007 අංක 12 දරණ බැංකුකරණ පනත් විධිවිධාන.
- 2017 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනත සහ එහි සංශෝධන
- 1954 අංක 19 දරණ සාප්පු හා කාර්යාල පනත.
- ශ්‍රී ලංකාවේ පොදු ව්‍යවසාය සඳහා ආයතනික පාලනයේ යහ භාවිත සංග්‍රහය.

බැංකුවට අදාළ ස්වේච්ඡා නීති සංග්‍රහය

- 2017 දී පාලන සංග්‍රහ සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකරුවන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කර ඇති යහ භාවිත සංග්‍රහ

අභ්‍යන්තර උපාංග

- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තිය
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු ප්‍රඥප්ති
- ආයතන සංග්‍රහය
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රමවේද

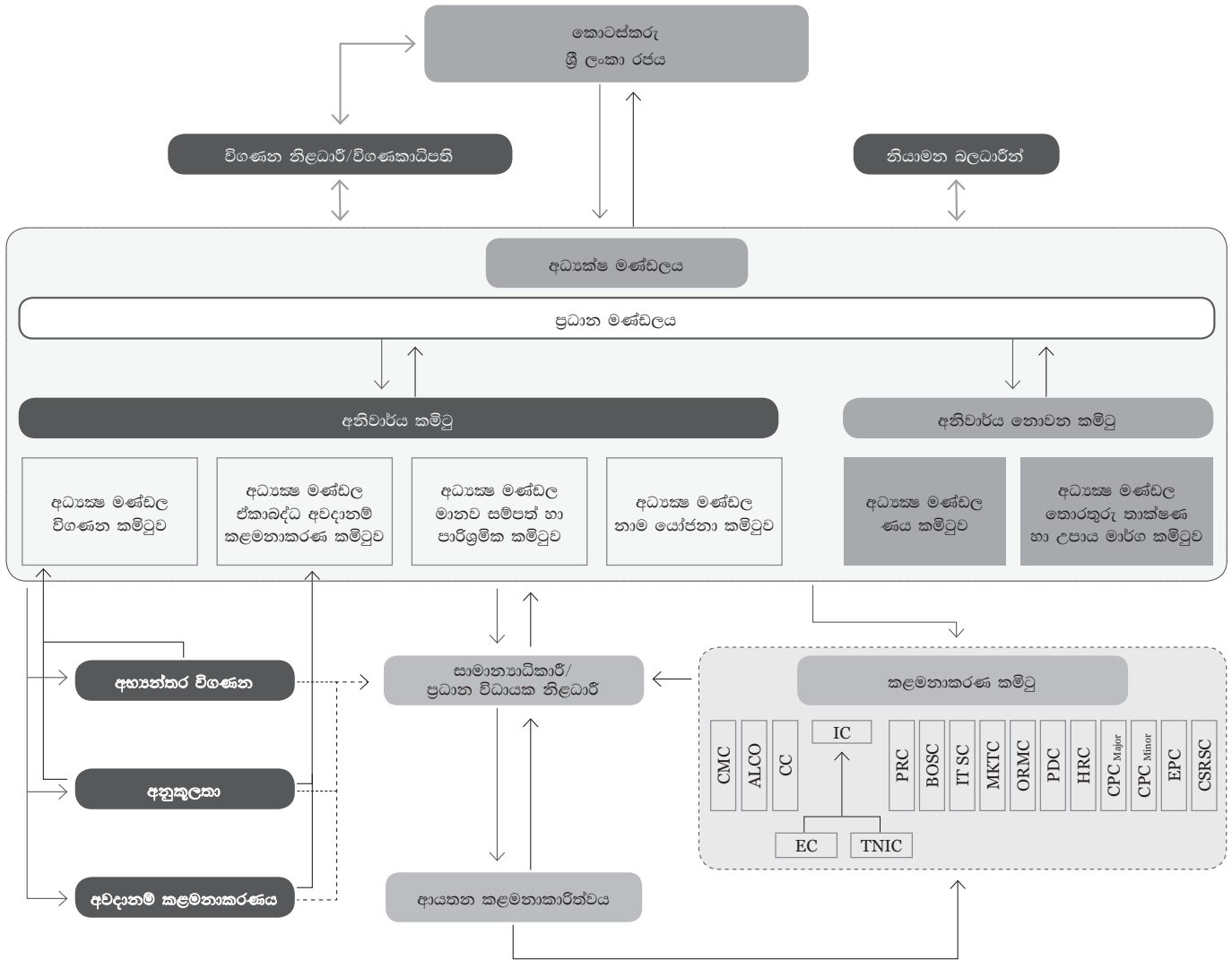
පාලන ව්‍යුහය

මනා ලෙස සැලසුම් කරන ලද පාලන ව්‍යුහය හා ක්‍රමවේද බැංකුව මනා ලෙස කළමනාකරණය හා පාලනය වන බවට සහතික වේ. පැහැදිලිව නිර්වචනය කරන ලද ආයතනික රාමුවක් බැංකුව සතිය. දැනට ක්‍රියාත්මක ක්‍රමවේද අපට සහ අපගේ පාර්ශවකරුවන්ට අද සහ ඉදිරියේදී වටිනාකම් නිර්මාණය කර දීම උදෙසා මේ උපාය මාර්ගයන්ට අනුකූලව අප ක්‍රියාකරන බව සහතික වේ. පාලනයේ භාරකරුවන් වන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බැංකුවේ තීරණ ගැනීමේ ඉහළම අධිකාරිය ලෙස ක්‍රියා කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටු, කළමනාකරණ කමිටු සහ කළමනාකාරිත්වය වෙත ගලා යයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටුවල සහයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, බැංකුවේ උපාය මාර්ග සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සදාචාරාත්මක හා ඵලදායී නායකත්වයක් සපයන අතර බැංකුව එකඟ වූ අවදානම් වපසරියක් තුළ කළමනාකරණය වන බවට සහතික වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විසින් නියම කරන ලද හා අනුමත කරන ලද උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කළමනාකාරිත්වය සහ කළමනාකරණ කමිටු වගකිව යුතුය. එකඟ වූ අවදානම් මට්ටම මත අවදානම උපකල්පනය කරමින් මෙහෙයුම් ඉදිරියට ගෙන යාමේ වගකීම උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාරික මාර්ග විසින් දැරිය යුතුය.

බැංකුවේ පාලන ව්‍යුහය සඳහා පිටු අංක 198 බලන්න.

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ පාලන ව්‍යුහය

GRI 102-18

- පත් කිරීමේ ප්‍රවාහය
- වගකීම් ප්‍රවාහය - සෘජු
- > පරිපාලන ප්‍රවාහය
- සංවාද

- CMC ආයතනික කළමනාකරණ කමිටුව
- ALCO වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව
- CC ණය කමිටුව
- IC ආයෝජන කමිටුව
- EC සමකොටස් කමිටුව
- TNIC ටෙන්ඩර් සහ නව ආයෝජන කමිටුව
- PRC කාර්ය සාධන සමාලෝචන කමිටුව
- BOSC ශාඛා මෙහෙයුම් නියාමන කමිටුව

- IT SC තොරතුරු තාක්ෂණ නියාමන කමිටුව
- MKTC අලෙවිකරණ කමිටුව
- ORMC මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව
- PDC නිමැවුම් ප්‍රවර්ධන කමිටුව
- HRC මානව සම්පත් කමිටුව
- CPC Major ආයතනික ප්‍රසම්පාදන කමිටුව (ප්‍රධාන)
- CPC Minor ආයතනික ප්‍රසම්පාදන කමිටුව (අප්‍රධාන)
- EPC විධායක ප්‍රසම්පාදන කමිටුව
- CSRSC ආයතනික සාමාජීය වගකීම් සහ තිරසාරීත්ව කමිටුව

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

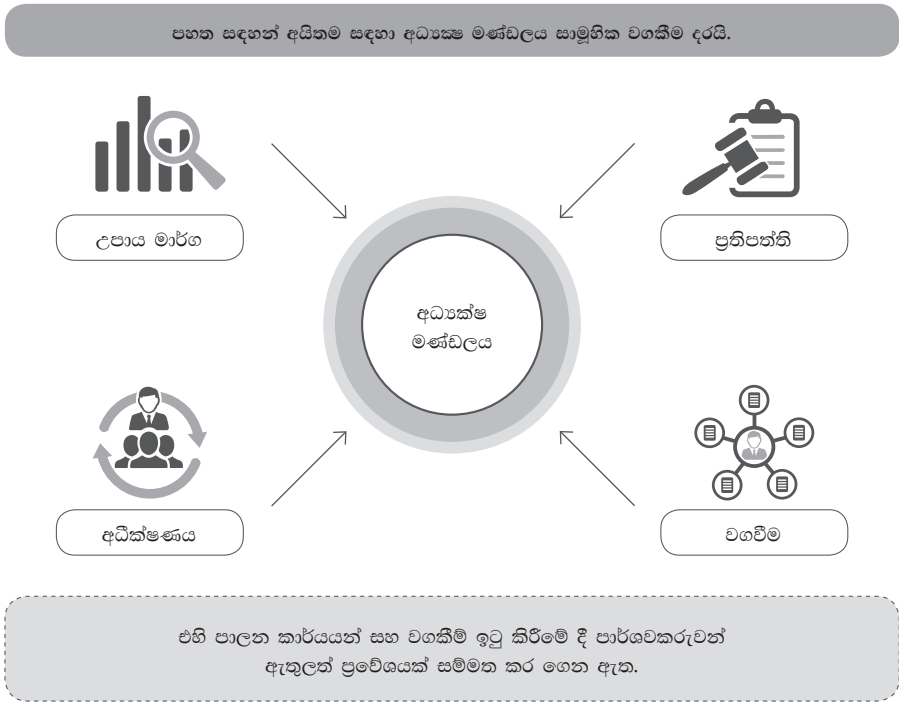
බැංකුව තුළ ආයතනික පාලනයට සහ එකඟ වූ අවදානම් මට්ටම ඇතුළත බැංකුවේ උපාය මාර්ගික ජයග්‍රහණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සඳාචාරාත්මක හා ඵලදායී නායකත්වය සැපයීමේ වගකීම දරණ අවසාන අධිකාරිය වන්නේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විචාරයන්ට විවිධත්වය එක් කරමින් සහ කළමනාකාරිත්වයට ඵලදායී ලෙස අභියෝග කිරීම තුළින් තීරණය වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීම හරහා ඔවුන් බැංකුවේ පෙර ගමනට අර්ථනැතිව දායක වෙති. පැහැදිලිව වෙන් කර ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම්, තීරණ ගැනීමේ දී කිසිදු අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට අසීමිත බලයක් හිමි නොවෙන බවට සහතික වේ. බැංකුවේ මෙහෙයුම් කාර්ය සාධණය, මූල්‍යමය කාර්ය සාධණය සහ ඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේද අධීක්ෂණය හා වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ආයතන කළමනාකාරිත්වයට පවරා ඇති අතර, කළමනාකාරිත්වය විවෘත හා විනිවිද භාවයෙන් කටයුතු කරමින් සියලු වැදගත් කරුණු එහි අවධානයට යොමු කරනු ලබයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ ආයතනික කළමනාකාරිත්වය අතර ගැඹුරු අන්තර් ක්‍රියාකාරිත්වය බැංකුවේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කරන අතර මනා බල තුළනයක් සහතික කරයි. මේ කටයුතු සිදු වන්නේ අන්‍යෝන්‍ය ගෞරවයෙන් හා අවංක භාවයෙන් යුක්තය.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ භූමිකාව, වගකීම් හා බලතල

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වෙන් කර ඇති භූමිකාව, වගකීම් හා බලතල පහත දක්වා ඇත.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වෙන් කර ඇති බලතල

- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියේ සීමා හෝ බල පැවැත්වෙන නීති නියාමනයන්ට යටත්ව බැංකුවට අදාළ ඕනෑම කරුණක් සම්බන්ධයෙන් තීරණ ගැනීමේ අවසාන අධිකාරිය ලෙස කටයුතු කිරීම.
- බැංකුවේ අනුමත ප්‍රසම්පාදන අත්පොතේ විධි විධාන හා බලපැවැත්වෙන වෙනත් අදාළ නීති/නියාමනයන්ට යටත්ව මූල්‍යමය කරුණු සම්බන්ධයෙන් සුදුසු තීරණ වලට එළඹීම.
- සෑම මට්ටමකදීම වඩාත් වාසිදායක ව්‍යාපාරික ප්‍රවේශ ගෙන ඇති බවට සහතික වීම සඳහා බැංකුවේ සියලුම කටයුතු පාලනය කිරීම උදෙසා ප්‍රතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනය.

- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කර ඇති පරිදි වාර්තා කැඳවීම, කමිටුවක් පත් කිරීම හෝ වෙනත් සුදුසු ක්‍රමවේදයක් හරහා බැංකුවේ කාර්ය සාධනය, කළමනාකරණය හෝ පරිපාලනයට අදාළ ඕනෑම කරුණක් විමර්ශනය කිරීම.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ භූමිකාව සහ වගකීම්

- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ මග පෙන්වීම/ මාර්ගෝපදේශකත්වය අවශ්‍ය කෙරෙන ඕනෑම සාර්ව මට්ටමේ කටයුත්තක නිරත වීම.
- බැංකුවේ සමස්ත ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ නිරන්තර අධීක්ෂණය හා පිරික්සීම.
- ඕනෑම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටුවක්, ඕනෑම අධ්‍යක්ෂවරයෙක්, සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හෝ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පවරා ඇති බලතල ක්‍රියාත්මක කරන වෙනත් ඕනෑම කමිටුවක් විසින් සිදු කරන නිර්දේශ මත පදනම්ව සුදුසු පියවර ගැනීම.

- බැංකුවේ කාර්ය සාධනය සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ඇතුළු ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ගේ කාර්ය සාධනය අධීක්ෂණය කිරීම හා ඇගයීම.
- සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී පත් කිරීම සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුවේ නිර්දේශයන්ට අනුකූලව ස්ථානගත කිරීම හා උසස් වීම් සිදු කිරීම.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පිහිටුවා ඇත්තේ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාරවය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තිය තුළින් මණ්ඩලය වෙත පවරා ඇති කාර්යභාරයන් හා වගකීම් විස්තර කෙරේ. තමන් තෝරාගත් ප්‍රවීණතා ක්ෂේත්‍රයෙහි කැපී පෙනෙන වෘත්තීයවේදීන් වන සහ මණ්ඩලය ඉදිරියේ ඇති කරුණු පිළිබඳව විචාරය කිරීමේ නිපුණතාවයෙන් යුත් අධ්‍යක්ෂවරු 06 දෙනෙකුගෙන් වර්තමාන මණ්ඩලය සමන්විත වේ. එක් අධ්‍යක්ෂවරයෙක් ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙක් වන අතර සෙසු

අධ්‍යක්ෂවරු ස්වාධීන නොවන හා විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු වෙති. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ නායකත්වය සහ එහි කාර්යක්ෂමතාව සහතික කිරීමේ සමස්ත වගකීම ඇත්තේ සහාපතිවරයාටය. බැංකුව එලදායී ලෙස අවදානම් කළමනාකරණය කරන බවට සහතික වන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මූල්‍ය කාර්ය සාධන හා වර්තාකරණය අධීක්ෂණය කරනු ලබයි. එමෙන්ම සුදුසු හා සාධනීය අභ්‍යන්තර පාලන හා ක්‍රමවේද ක්‍රියාත්මක වන බවට ද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තහවුරු කරනු ලබයි. මේ රාමුව ඇතුළත බැංකුව තුළ ව්‍යවසායකත්ව නායකත්වය සැපයීම හා දිරිමත් කිරීම සිදු කරයි.

ඔවුන්ගේ සුදුසුකම් හා නිපුණතා වෙනත් කැපී පෙනෙන පත් කිරීම් සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටුවල සාමාජිකත්වය ඇතුළු 2019 වසරේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ විස්තර පිටු අංක 201 සිට 205 දක්වා සඳහන් වේ.

මණ්ඩල නිපුණත්වය හා ප්‍රවීණතාව

මූල්‍ය අතරමැදියෙක් වශයෙන් සියලු පාර්ශවකරුවන්ගේ යහපත උදෙසා වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමට පුළුල් පරාසයක විහිදුණු කුසලතාවයන්ගෙන් බැංකුව සමන්විත විය යුතුය. වේගයෙන් වෙනස් වන පරිසරයකට සහ බැංකුවේ දිගු කාලීන උපාය මාර්ගයන්හි විනැන්වීමට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය වන නිපුණතා සංයුතිය මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබයි. නිපුණත්වයේ හා ප්‍රවීණත්වයේ මනා සංකලනය එක්සත් කණ්ඩායමක් ලෙස මණ්ඩලය බැංකුවේ ඉදිරි උපාය මාර්ග සහ වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රියාදාමයට මඟ පෙන්වීමට හා ඉදිරියට ගෙනයාමට මණ්ඩලය මනා ලෙස සන්නද්ධ බව තහවුරු කරයි. අපගේ මණ්ඩලය විශේෂයෙන් බැංකුකරණය, මූල්‍ය, ආර්ථික, පර්යේෂණ, සැලසුම්, උපාය මාර්ග, සංවර්ධන, තොරතුරු තාක්ෂණ, සයිබර් ආරක්ෂණය, මානව ශාස්ත්‍ර, කළමනාකරණය, පරිපාලනය සහ ජාත්‍යන්තර සබඳතා යන අංශයන්හි නිපුණත්වයෙන් හා ප්‍රවීණත්වයෙන් සමන්විතය.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ක්‍රමවේදය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත අනුව එකඟ වූ රැස්වීම් කාල සටහනක් මත අවම වශයෙන් සති හයකට වරක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය රැස්වේ. අවශ්‍යතාවය මත පදනම්ව අමතර රැස්වීම් කැඳවනු ලැබේ. විධිමත් ලෙස රැස්වීම් වලට සහභාගි වන අධ්‍යක්ෂකවරු සාකච්ඡාවලට සක්‍රීයව එක් වෙති. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සහභාගිත්වය පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 204 හි දැක්වේ. සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සමඟ සාකච්ඡා කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ගේ සහයෝගයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වල න්‍යාය පත්‍රය තීරණය කිරීමේ වගකීම සහාපතිට පැවරී ඇත. රැස්වීමේ න්‍යාය පත්‍රය අදාළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා සමඟින් රැස්වීමට සහියකට පෙර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් අතර බෙදා හරිනු ලැබේ. එළඹෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය රැස්වීම සඳහා නිසි පරිදි සූදානම් වීම සහ සාකච්ඡා කළ යුතු කරුණු දැන ගැනීම මත පදනම් වූ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක් සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ට එමඟින් අවස්ථාව හිමිවේ. විශේෂ අවස්ථා වලදී කෙටි දැනුම් දීමකින් හදිසි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා භාර දෙනු ඇත. නැතහොත් රැස්වීම අතරතුර සහාගත කෙරෙනු ඇත. රැස්වීම් පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක විස්තර සහිත වාර්තා සහ එහිදී ගනු ලබන තීරණ අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ පරිශීලනය සඳහා පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. සාකච්ඡා කිරීම සහ තීරණ ගැනීම සඳහා ඇතැම් කරුණු න්‍යාය පත්‍රයට ඇතුළත් කරන ලෙසට ද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ට ඉල්ලා සිටිය හැක.

ගැටෙන අභිලාෂ

බැංකුවේ අභිලාෂ වෙනුවෙන් මනා විශ්වාසයෙන් යුතුව ක්‍රියා කිරීමටත් මූල්‍ය හෝ වෙනත් අභිලාෂ හේතුවෙන් ඇති වන ගැටුම් වලින් වැළකී සිටීමටත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය කැප වී සිටිති. විශේෂිත ව්‍යාපාරික අයිතමයකට අදාළ අභිලාෂ ගැටුමක් හෝ එසේ ගැටුමක් ඇති වීමේ විභාවයක් වෙතොත් ඒ සම්බන්ධව අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් කඩිනමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කළ යුතුය. තමන් සම්බන්ධ අභිලාෂ ගැටුමක් පවතින ඕනෑම කරුණකට අදාළ තීරණ ගැනීමේ සාකච්ඡා වලට සහභාගි නොවී සිටීමට අධ්‍යක්ෂවරු බැඳී සිටිති.

න්‍යාය පත්‍රයේ ඇතුළත් ඒ අනුව, ලේඛන ගත කරන ලද කිසියම් කරුණක් සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ට කිසියම් ගැටෙන අභිලාෂයක් වෙතොත් ඒ බව ප්‍රකාශ කිරීමට සම්මත න්‍යාය පත්‍ර අයිතමයක් ඇතුළත් කර ඇත. අධ්‍යක්ෂවරුන්ට සලසා ඇති සෑම බැංකුකරණ පහසුකමක්ම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ලබා දී ඇති බලතල වලට අනුකූල වේ. අධ්‍යක්ෂවරු වාර්ෂිකව සිය අභිලාෂය ප්‍රකාශයට පත් කරන අතර අභිලාෂ ගැටුමක් නොමැති බව සහතික කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රමවේද ක්‍රියාත්මක වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ සටහන් අංක 49.5.2 හි දක්වා ඇති පරිදි හැර, 2019 වර්ෂය තුළ බැංකුව හෝ එහි පරිපාලක සමාගම් විසින් අත්සන් කරන ලද කිසිදු කෙතෙක්තාවක් හෝ විධිවිධානයක් සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂවරු කිසිවෙකුට සැලකිය යුතු අභිලාෂයක් නොතිබුණි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් විශේෂ රැස්වීම් ඇතුළුව වර්ෂය තුළ නියමිත රැස්වීම් 17 ක් කැඳවා ඇත. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ විධිවිධාන අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් අවම වශයෙන් සති හයකට වරක් පැවැත්වෙන අතර අවශ්‍යතාවය අනුව විශේෂ රැස්වීම් පැවැත්වේ උපාය මාර්ගය සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ පාලන ක්‍රියාවලියේ දී මණ්ඩලය විසින් සමාලෝචනය කර අනුමත කරන ලද බැංකුවේ තුන් අවුරුදු උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්ම සකස් කිරීමේ දී ආයතනික කළමනාකාරිත්වයට පැහැදිලි මඟ පෙන්වීම් ලබාදීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සිය කාලය කැප කළේය. වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රාග්ධනය කළමනාකරණයට කාලය කැප කළ අතර, කාර්ය සාධනය සහ උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්ම සමාලෝචනය කරන ලද අතර තව දුරටත් අවධානය යොමු විය යුතු කරුණු සම්බන්ධයෙන් එනම්, පූර්ණ හිමිකාරිත්වය සහිත අනු සමාගම වන ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව අත්පත් කර ගැනීම, අවදානම් කළමනාකරණය, අනුකූලතාව සහ ආයතනික පාලනය පිළිබඳව සැලසුම් කර සාකච්ඡා කරන ලදී. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු රැස්වීම් විස්තර පිටු අංක 204 හි ඇතුළත්ය.

2019 වසර සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

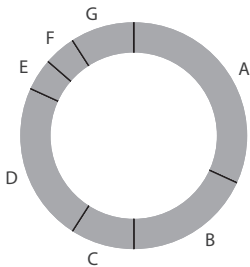
නම	කාල සීමාව	සුදුසුකම්	අත්දැකීම්	කලින් දරණ ලද ප්‍රධාන තනතුරු
ආර් එම් පී රත්නායක මහතා සභාපති ස්වාධීන - නොවන විධායක - නොවන අධ්‍යක්ෂ	2018 නොවැම්බර් 19 සිට 2019 පෙබරවාරි 19	<ul style="list-style-type: none"> • නොර්වේ කෘෂි විශ්වවිද්‍යාලයේ කෘෂිකර්ම සහ ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය • ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂි - ආර්ථිකය පිළිබඳ විද්‍යාවේදී උපාධිය • නොර්වේ කෘෂි විශ්වවිද්‍යාලයේ ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමාව 	<ul style="list-style-type: none"> • රාජ්‍ය අංශයේ විධායක ශ්‍රේණියේ වසර 23 ක අත්දැකීම් 	<ul style="list-style-type: none"> • බලපත්‍රලාභී රාජ්‍ය බැංකු ඇතුළු විවිධ රජයේ නියෝජිත ආයතන වල මණ්ඩල සාමාජික • විනයේ, බිජිංහි ආසියානු යටිතල ආයෝජන බැංකුවේ විකල්ප අධ්‍යක්ෂ
ජයරාජා වන්දසේකර මහතා සභාපති ස්වාධීන - නොවන විධායක - නොවන අධ්‍යක්ෂ	2019 මාර්තු 05 සිට 2019 නොවැම්බර් 25	<ul style="list-style-type: none"> • එක්සත් රාජධානියේ, සන්ඩර්ලන්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලයේ ව්‍යාපාර පරිපාලනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය • උපාය මාර්ගික කළමනාකරණය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමාව • ශ්‍රී ලංකා වෘත්තීය බැංකුකරුවන්ගේ සංගමයේ සාමාජික 	<ul style="list-style-type: none"> • වසර 35 කට වඩා වැඩි ඔහුගේ සේවා දිවිය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමුඛ පෞද්ගලික වාණිජ බැංකුවක් වන හැටන් නැෂනල් බැංකුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ආයතනික කළමනාකරණ තනතුරු දරා ඇත. • මූල්‍ය සේවා ක්ෂේත්‍රයේ ඔහුගේ දීර්ඝ සේවා කාලය තුළ ජ්‍යෙෂ්ඨ ආයතනික කළමනාකරණ තනතුරු දරා ඇති අතර, බැංකුකරණය හා බැංකු රක්ෂණයට අදාළ වගකීම් දරා ඇත. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2015 සිට පැන් ඒෂියා බැංකු සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික
අනිල් රාජකරුණා මහතා ස්වාධීන - නොවන විධායක - නොවන අධ්‍යක්ෂ	2019 පෙබරවාරි 28 සිට 2019 දෙසැම්බර් 05	<ul style="list-style-type: none"> • කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ නීති උපාධිය • බණ්ඩාරනායක අන්තර් ජාතික අධ්‍යයන කේන්ද්‍රයේ විදේශ සබඳතා පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව • නීතීවේදියෙක් ලෙස වසර 22 ක අත්දැකීම් 	<ul style="list-style-type: none"> • නීති ක්ෂේත්‍රයේ වසර 22 ක අත්දැකීම් • 2002-2004 දක්වා බැංකුවේ ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂවරයෙක් ලෙස හා 2015.11.02. සිට 2018.12.31 දක්වා අධ්‍යක්ෂවරයෙක් ලෙස සේවය කිරීම ඇතුළු ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ තෙවැනි අධ්‍යක්ෂ ධුර කාලය 	<ul style="list-style-type: none"> • හානි පූරණ මණ්ඩලේ උප සභාපති සහ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ කවුන්සිල සභික

නම	කාල සීමාව	සුදුසුකම්	අත්දැකීම්	කලින් දරණ ලද ප්‍රධාන තනතුරු
<p>යූ ජී ආර් ආර්යරත්න මහතා ස්වාධීන - නොවන විධායක - නොවන අධ්‍යක්ෂ නිල බලයෙන් පත්වන අධ්‍යක්ෂ (2018 අගෝස්තු 31 සිට 2019 ඔක්තෝම්බර් 24 දක්වා ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ)</p>	<p>2018 අගෝස්තු 31 සිට</p>	<ul style="list-style-type: none"> කැළණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ වාණිජවේදී උපාධිය කැළණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ කලාපීය සැලසුම් පිළිබඳ සහ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමාව සහ සමාජවේදය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ අධ්‍යාපනය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමාව ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනයේ ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ පළමු පංතියේ නිලධාරීන් සඳහා වන රාජ්‍ය පරිපාලන සහතිකය සහ පොදු කළමනාකරණ සහ ශක්‍යතා ගොඩනැංවීමේ සහතිකය 	<ul style="list-style-type: none"> රාජ්‍ය සේවයේ වසර 23 ක අත්දැකීම් කැපැල්පති, කැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව (2018 අගෝස්තු සිට මේ දක්වා) වයඹ පළාත් සභාවේ කළමනාකරණ සංවර්ධන හා පුහුණු ඒකකයේ සහ උතුරු මැද පළාත් සභාවේ පොලිස් සේවා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ සම්පත්දායක 	<ul style="list-style-type: none"> පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික් ලේකම් සමාජ බලගැන්වීම් හා සුබසාධන අමාත්‍යාංශයේ සමාජ සංවර්ධන අතිරේක ලේකම් හා ග්‍රාමීය සංවර්ධන පිළිබඳ අතිරේක ලේකම්, පොල් සංවර්ධන අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
<p>පී අල්ගම මහතා ස්වාධීන - නොවන විධායක - නොවන අධ්‍යක්ෂ නිල බලයෙන් පත්වන අධ්‍යක්ෂ</p>	<p>2019 පෙබරවාරි 28 සිට 2020 ජනවාරි 22</p>	<ul style="list-style-type: none"> කැළණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ වාණිජවේදී උපාධිය සිංගප්පූරුවේ, නැන්යෑං තාක්ෂණික විශ්ව විද්‍යාලයේ ව්‍යාපාර පරිපාලනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය සහ ඇමරිකාවේ බොස්ටන්හි මැසචුසෙට්ස් තාක්ෂණික විද්‍යා ආයතනයේ ස්ලෝන් කළමනාකරණ පාසලේ ව්‍යාපාර කළමනාකරණය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය ඕස්ට්‍රේලියා CPA ආයතනයේ ආශ්‍රිත සාමාජික 	<ul style="list-style-type: none"> මුදල් අමාත්‍යාංශයේ වසර 18 ක අත්දැකීම් ඔහු මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශයේ සේවය කර ඇත. අධ්‍යක්ෂ-පොදු ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුව, අධ්‍යක්ෂ/ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ අයවැය (ආර්ථික යටිතල සංවර්ධන පර්ෂදය) ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව සහ සහකාර අධ්‍යක්ෂ-රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුව 	<ul style="list-style-type: none"> රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව, කළමනාකරණය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව, ශ්‍රී ලංකා වික්‍රම සංස්ථාව, ශ්‍රී ලංකා ඉතිරි කිරීමේ බැංකු සමාගම, සිවිල් ගුවන් සේවා අධිකාරිය, නවීන තාක්ෂණය සඳහා වන ආතර් සී ක්ලාක් මධ්‍යස්ථානය සහ ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාව යන ආයතන වල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික රාජ්‍ය මූල්‍ය හා සංවර්ධන ගණකාධිකාරී ආයතනයේ භාණ්ඩාගාරික හා කමිටු සභික

නම	කාල සීමාව	සුදුසුකම්	අත්දැකීම්	කලින් දරණ ලද ප්‍රධාන තනතුරු
<p>අජිත් පතිරණ මහතා ස්වාධීන - නොවන විධායක - නොවන අධ්‍යක්ෂ</p>	<p>2019 මාර්තු 12 සිට 2019 දෙසැම්බර් 02</p>	<ul style="list-style-type: none"> නීතිඥ 	<ul style="list-style-type: none"> නීති වෘත්තියේ වසර 29 කට වැඩි අත්දැකීම් නිල නොලත් මහේස්ත්‍රාත්, සාමාදාන විනිශ්චයකාර සහ අපරාධ නීති වෘත්තීය, රට පුරා අධිකරණයන් හි කැපී පෙනෙන නඩු විනිශ්චයට පෙනී සිට ඇත. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ හා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අරමුදල් කළමනාකරණ සමාගමේ දෙවන අධ්‍යක්ෂ ධුර කාලය 	<ul style="list-style-type: none"> ශ්‍රී ලංකා නීතිවේදීන්ගේ සංගමයේ ලේකම් ශ්‍රී ලංකා නීතිවේදීන්ගේ සංගමයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කමිටු සාමාජික සහ ශ්‍රී ලංකා නීතිවේදීන්ගේ සංගමයේ කමිටු රැසක සභාපති ධුරය දරා ඇත.
<p>ආචාර්ය ඩී ඡන්මුගසුන්දරම් ස්වාධීන විධායක - නොවන අධ්‍යක්ෂ</p>	<p>2018 සැප්තැම්බර් 03 සිට 2019 අප්‍රේල් 09</p>	<ul style="list-style-type: none"> ව්‍යාපාර පරිපාලනය පිළිබඳ ගෞරව ආචාර්ය උපාධිය 	<ul style="list-style-type: none"> රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික අංශයේ විධායක තනතුරු වල පුළුල් අත්දැකීම් ඊස්වරන් බ්‍රදර්ස් අපනයන (පෞද්) සමාගම, ඊස්වරන් බ්‍රදර්ස් (සිලෝන්) සමාගම, එසිකා (පෞද්) සමාගම, ඊස්වරන් බ්‍රදර්ස් තීරු බදු නිදහස් (පෞද්) සමාගම, වී ටී වී උවුන්ඩේෂන් සමාගම, වාච් ඉවෙන්ට්ස් ඇන්ඩ් ප්‍රඩක්ෂන් (පෞද්) සමාගම යන ආයතන වල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික සහ ඉකෝ සෝලාර් රේස් (පෞද්) සමාගමේ සභාපති යුනියන් ඩිවලෝප්මන්ට් සහ ඉන්වෙස්ට්මන්ට් (පෞද්) සමාගමේ සභාපති සහ රජති සමාගමේ සමූහයේ උප සභාපති 	<ul style="list-style-type: none"> මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකා පිහිටි සංස්ථාව ලංකා වෝල්ට්මිල්ස් පී එල් සී සහ බ්‍රිස් හොටෙල්ස් හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික
<p>නස්රි නිසාර් මහතා ස්වාධීන - නොවන විධායක - නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 මාර්තු 26 සිට 2019 ඔක්තෝබර් 24 දක්වා ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ)</p>	<p>2019 මාර්තු 26 සිට 2019 නොවැම්බර් 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> ආර්ථික විද්‍යාව හර විෂය කරගත්, පෙන්නිල්වේනියා විශ්වවිද්‍යාලයේ ව්‍යාපාර පරිපාලනය පිළිබඳ විද්‍යාවේදී උපාධිය 	<ul style="list-style-type: none"> රිචඩ්සන් ගෘෂ් හි සම නිර්මාතෘ සහ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ, රිචඩ්සන් ප්‍රොජෙක්ට්ස් (පෞද්) සමාගමේ, රිචඩ්සන් අවුට්ලෝක් (පෞද්) සමාගමේ සහ රිචඩ්සන් ටෙක්නොලොජීස් (පෞද්) සමාගමේ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ 	

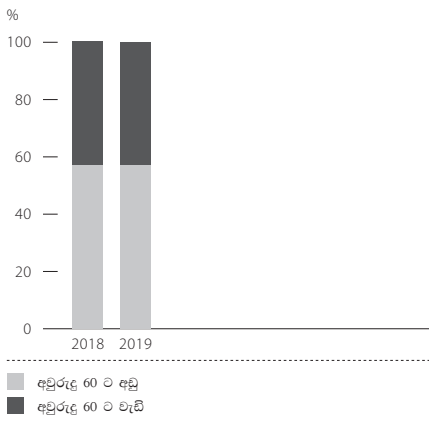
2019 අපේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

නියුණත්වය සහ අත්දැකීම්

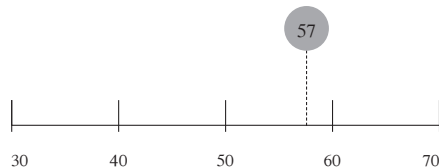
- A - නායකත්වය - 31.8%
- B - ආර්ථික, බැංකුකරණය මූල්‍ය - 18.2%
- C - පර්යේෂණ, සැලසුම්, උපාය මාර්ගික සංවර්ධන - 9.1%
- D - කළමනාකරණ, පරිපාලන - 22.7%
- E - තොරතුරු තාක්ෂණ, සයිබර් ආරක්ෂණ - 4.5%
- F - මානව ශාස්ත්‍ර, අන්තර්ජාතික සබඳතා - 4.5%
- G - නීති - 9.1%

වයස් විචිකිත්වය

වයස් විචිකිත්වය

මධ්‍ය වයස් සීමාව
අවුරුදු 57

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමිටු

බලය පැවරීම ස්වාධීන තීරණ ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ බල තුළනයට සහ ඵලදායී ලෙස කාර්යයන් ඉටු කිරීම සහතිකවීම සඳහා සුදුසු යැයි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිතන්නේ නම් සිය බලතල, අභිමතය හා අධිකාරිත්වය කිසියම් කමිටුවකට හෝ කමිටුවලට පැවරීමේ බලය ප්‍රඥප්තියෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට හිමි වේ. යොමුවීමේ ආදාළ කොන්දේසි වලට අනුගතව තමාගේ බල ව්‍යවස්ථාවට අදාළ කරුණු අධීක්ෂණය කිරීමේ වගකීම මණ්ඩල කමිටු වලට පැවරී ඇත. කෙසේ වුවද, කමිටු තීරණවල වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අඛණ්ඩව රඳවා ගනී. අනිවාර්ය

කමිටු හතර, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව (BAC), අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව (BHRCC) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව (BNC) සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (BIRMC) සහ 2007 අංක 12 දරණ බැංකුකරණ පනත් මාර්ගෝපදේශ අවශ්‍යතා අනුව පිහිටුවා ඇති අතර අනෙක් කමිටු දෙක පිහිටුවන ලද්දේ ව්‍යාපාර, වෙනස්වන පාලන අවශ්‍යතා, අවදානම් කළමනාකරණය හා ක්ෂේත්‍රයේ විශිෂ්ටතා සලකා බලමිනි. මණ්ඩල අනු කමිටු මණ්ඩලයට වාර්තා කළ යුතුය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් එක් එක් අනු කමිටුවේ කාර්ය භාරයන් හා වගකීම් නිර්වචනය කර ඇති අතර, ඒවාට

ක්‍රියාත්මක විය හැකි අභිමතයන්හි නිශ්චිත මට්ටම් සපයා ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ලේකම් සියළුම අනු කමිටු වල ද ලේකම් වේ. රැස්වීම් වර්තා තොරතුරු, දැන ගැනීම, සමාලෝචනය, අදහස් දැක්වීම සහ අවශ්‍ය අනුමැතිය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඉදිපත් කළ යුතුය.

යොමු කිරීමේ අනුදේශ, සංයුතිය, කාර්ය භාරය හා වගකීම්, සාමාජිකයන්ගේ පැමිණීම, 2019 වසර තුළ සිදුකළ ක්‍රියාකාරකම් සහ 2020 සහ ඉන් ඔබ්බට එක් එක් කමිටුවේ අභිලාෂ අදාළ කමිටු වාර්තා යටතේ පිටු අංක 232 සිට 247 දක්වා සඳහන් කර ඇත.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු සංයුතිය හා පැමිණීම

අධ්‍යක්ෂවරයාගේ නම	අධ්‍යක්ෂ ධුරයේ තත්වය	වයස		අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් මණ්ඩල හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ සහ උපාය මාර්ග කමිටුව	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල
		අවුරුදු 60ට අඩු	අවුරුදු 60ට වැඩි							
ආර් එම් පී රත්නායක මහතා සභාපති (2019.02.19 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ඉල්ලා අස්විය)	NED/NID	x		2/2	අදාළ නැත	1/1	අදාළ නැත	අදාළ නැත	අදාළ නැත	අදාළ නැත
එච් එන් ජේ වන්දසේකර මහතා සභාපති (2019.11.25 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ඉල්ලා අස්විය)	NED/NID		x	15/15	අදාළ නැත	12/12	අදාළ නැත	අදාළ නැත	7/7	3/3
ඒ කේ සෙනෙවිරත්න මහතා නිල බලයෙන් පත් වූ සභාපති 2019.02.28 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි අධ්‍යක්ෂ ධුරය නොදරයි)	NED/NID	x		2/2	2/2	අදාළ නැත	අදාළ නැත	අදාළ නැත	අදාළ නැත	අදාළ නැත

අධ්‍යක්ෂවරයාගේ නම	අධ්‍යක්ෂ ධූරයේ තත්වය	වයස	අධ්‍යක්ෂ	අධ්‍යක්ෂ	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල	අධ්‍යක්ෂ	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල	අධ්‍යක්ෂ	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල	අධ්‍යක්ෂ
			මණ්ඩල	මණ්ඩල විගණන කමිටුව	මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රාමික කමිටුව	මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව	ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ මණ්ඩල කමිටුව	තොරතුරු තාක්ෂණ සහ උපාය මාර්ග කමිටුව		
		අවුරුදු 60ට අඩු	අවුරුදු 60ට වැඩි							
යූ ජී ආර් ආර්යරත්න මහතා නිල බලයෙන් පත් වූ අධ්‍යක්ෂ (2018.08.31 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි පත් කර ඇත.)	NED/NID 2018 අගෝස්තු 31 සිට 2019 ඔක්තෝම්බර් 24 දක්වා ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ	x	15/17	2/2	0/1	5/5	4/4	4/4	1/3	
ආචාර්ය ඩී ෂන්මුගසුන්දරම් මහතා අධ්‍යක්ෂ 2019.04.09 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ඉල්ලා අස්විය	NED/ID	x	4/4	2/2	1/1	2/2	1/1	අදාළ නැත	අදාළ නැත	
අනිල් රාජකරුණා මහතා අධ්‍යක්ෂ 2019.12.05 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ඉල්ලා අස්විය	NED/NID	x	15/15	2/2	11/12	5/5	1/1	3/3	අදාළ නැත	
අජිත් පතිරණ මහතා අධ්‍යක්ෂ (2019.12.02 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ඉල්ලා අස්විය)	NED/NID	x	15/15	අදාළ නැත	8/12	අදාළ නැත	අදාළ නැත	6/7	අදාළ නැත	
නස්රී නිසාර් මහතා අධ්‍යක්ෂ (2019.11.20 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ඉල්ලා අස්විය)	NED/NID 2019 මාර්තු 26 සිට 2019 ඔක්තෝම්බර් 24 දක්වා ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ	x	7/12	3/4	අදාළ නැත	0/2	අදාළ නැත	අදාළ නැත	2/3	
පී අල්ගම මහතා අධ්‍යක්ෂ නිල බලයෙන් පත් වූ (2020.01.22 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ඉල්ලා අස්විය)	NED/NID	x	11/13	4/4	අදාළ නැත	අදාළ නැත	2/4	අදාළ නැත	අදාළ නැත	

NED – විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

NID – ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂ

ID – ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ

අධ්‍යක්ෂවරු පත් කිරීම, නැවත පත් කිරීම සහ ඉල්ලා අස්වීම

රාජ්‍ය හිමිකාරිත්වය සහිත බැංකුවක් ලෙස ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට අධ්‍යක්ෂවරු පත් කිරීම 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන අනුව සිදු කෙරේ. ඒ අනුව, රාජ්‍ය බැංකු සඳහා වගකිවයුතු අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරන අධ්‍යක්ෂවරු හෝ දෙනාගෙන් එක් අයෙක් භාණ්ඩාගාර ලේකම් හෝ ඔහු විසින් නම් කරනු ලබන තැනැත්තෙක් විය යුතු අතර, අනෙක් පුද්ගලයා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට අනුව තැපැල්පති හෝ ඔහු විසින් නම් කරන තැනැත්තෙක් විය යුතුය. යෝග්‍යතාව හා හිමිකම සඳහා අවශ්‍ය නිර්ණායක සපුරා ඇත්නම්, කරන ලද පත්වීම් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් අනුමත කෙරේ. ආයතනික පාලනය පිළිබඳ 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනතේ විධි විධාන ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට සිය ධූරය දැරිය හැකි උපරිම කාලය වසර නමයකට සීමා වේ.

අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ඉල්ලා අස්වීම හා නැවත පත් කිරීම සිදු කෙරෙන්නේ ද 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට අනුව වන අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

නිසි පරිදි දැනුවත් කෙරේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ විස්තර සහ 2019 වසරේ සිදු වූ වෙනස්කම් පිටු අංක 204 හි දක්වා ඇත.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රේරණය හා පුහුණුව

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ විචාරයන්ට පූර්ණ ලෙස දායකවීමේ අවස්ථාව අධ්‍යක්ෂවරුන්ට හිමි කර දෙමින් නව අධ්‍යක්ෂවරු ප්‍රමාණවත් ලෙස දැනුවත් කර ඇති බවට හා ඔවුන් සතුව බැංකුව පිළිබඳ අවශ්‍ය දැනුම ඇති බව සහතික කර ගැනීම සඳහා මනා ලෙස අවධානය යොමු කරන ලද ප්‍රේරණයේ හා පුහුණුවේ අවශ්‍යතාවය බැංකුව විසින් හඳුනාගෙන ඇත. මෙය අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ විශ්වාසනීය සහ ව්‍යවස්ථාපිත රාජකාරී නව දුරටත් විස්තර කෙරෙන අතර, තෛතික හා පාලනය සම්බන්ධ සියලු බැඳීම් සඳහා මග පෙන්වනු ලබයි. බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සාමාජිකයන්ට 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ අන්තර්ගත බැංකු විසඳුම් සහ මණ්ඩල අත්පොත, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කර ඇති මාර්ගෝපදේශ, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තිය, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටු ප්‍රඥප්තිය, අනෙකුත් අදාළ ප්‍රඥප්ති, වක්‍රලේඛ හා අනෙකුත් අදාළ ලියවිලි සම්බන්ධයෙන් පත් කිරීමේ දී පුහුණුවක් ඊට අදාළ

තොරතුරු ලබා ගැනීමේ ප්‍රවේශයක් සලසනු ලැබේ. ආර්ථික, නියාමන හා ක්ෂේත්‍ර උපනති පිළිබඳ කාලීන දැනුම ලබා ගැනීමට සහය, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්වරයාගෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ධූර කාලය පුරා තොරතුරු යාවත් කාලීන කිරීම් හා පුහුණුව ලබා ගැනේ. නියාමන හෝ වෙනත් බලධාරීන් විසින් සංවිධානය කරන පුහුණු/දැනුම් වර්ධන වැඩසටහන් වලට අධ්‍යක්ෂවරු සහභාගී වෙති.

තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශය

සිය කාර්යයන් හා වගකීම් ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය තොරතුරු වෙත මෙන්ම සම්පත් වෙත සීමා නොකල ප්‍රවේශ අධ්‍යක්ෂවරුන් සතුව පවතී. 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන ප්‍රකාරව ස්වාධීන වෘත්තීය උපදෙස් ලබාගැනීම සම්බන්ධයෙන් බැංකුවේ වියදමෙන් බාහිර විශේෂඥ උපදෙස් ලබා ගැනීමේ හැකියාව අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ඇත. අවශ්‍ය සාකච්ඡා සඳහා ප්‍රමාණවත් කාලයක් අධ්‍යක්ෂවරුන්ට සලසමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා බෙදා හැරෙන ක්‍රමවේදයක් වන විද්‍යුත් මණ්ඩල පත්‍රිකා ක්‍රමයක් අධ්‍යක්ෂවරුන්ට සපයා ඇත.

2019 වසරේ අවධානය යොමු වූ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර

පාලන භාරකරුවන් වශයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, බැංකුවේ සංස්කෘතිය, හරයන් සහ ප්‍රමිතීන් ස්ථාපනය කරන අතරම උපාය මාර්ග ස්ථාපනය කර මින් එම උපාය මාර්ග ක්‍රියාවට නැංවීම අධීක්ෂණය කරනු ලබයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මූල්‍ය කාර්ය සාධනය සහ වාර්තාකරණය අධීක්ෂණය කරන අතරම බැංකුවේ එකම වූ අවදානම් මට්ටම ඇතුළත අවදානම් ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කෙරෙන බවට සහතික වේ. එය වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ හා බෙදා හැරීමේ පාලන ව්‍යුහය තුළ බැංකුවේ සෑම අංශයකටම ව්‍යාපාරික නායකත්වය සපයයි. පහත දැක්වෙන්නේ 2019 වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සාකච්ඡාවට භාජනය කරන ලද ප්‍රධාන මාතෘකා සහ තීරණ සහ ඒවායේ ප්‍රතිඵල පිළිබඳ විස්තරයයි.

2019 වසරේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිඵල
<p>ආචාර ධර්ම, නායකත්වය සහ ආයතනික පුරවැසිභාවය</p> <ul style="list-style-type: none"> අදාළ පාර්ශව නිරාවරණ අනාවරණය ගැටෙන අභිලාෂ පූර්ව අධීක්ෂණය හා අනාවරණය අදාළ අවස්ථාවන්හි දී, ප්‍රේරණය, පුහුණුව සහ සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා සහභාගි වීම 	<ul style="list-style-type: none"> ද්‍රව්‍යමය ගණුදෙනු පිළිබඳ ස්වාධීන, දැනුවත් හා ඵලදායී තීරණ ගැනීම වටිනාකම් නිර්මාණය කෙරෙහි ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කරන උපාය මාර්ගික පුමුබතා සාක්ෂාත් කර ගැනීමට හේතුවන සදාචාරාත්මක හා ඵලදායී නායකත්වය වගකීම් සහගත ආයතනික පුරවැසියෙක් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ අඛණ්ඩ නිපුණතා සංවර්ධනය
<p>උපාය මාර්ග, කාර්ය සාධනය සහ වාර්තාකරණය</p> <ul style="list-style-type: none"> උපාය මාර්ගික දිශානතියට ඵලදායී ලෙස අභියෝග කරමින් 2020-2022 බැංකුවේ උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාරික සැලැස්ම සමාලෝචනයට දෙදින බාහිර වැඩමුළුව 2020 අයවැය අනුමත කිරීම සහ 2020 අයවැය සංශෝධනය උපාය මාර්ගික පුමුබතා සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අනුමත කාර්ය සාධන පියවර හා ඉලක්ක ප්‍රමාණාත්මක අත්පත් කර ගැනීම්, බැහැර කිරීම්, ආයෝජන සහ ප්‍රාග්ධන වියදම් සලකා බැලීම හා අනුමත කිරීම උපාය මාර්ගික ප්‍රතිපත්ති සමාලෝචනය සහ උපාය මාර්ග ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාවට නැංවීම සහතික කිරීම සඳහා අළුතින් හඳුන්වා දුන් ප්‍රතිපත්ති අනුමත කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> අරමුණ උදෙසා ක්‍රියාත්මක සහ වටිනාකම් නිර්මාණයට හා ඒවා ඉටු කිරීමට බැඳී සිටින මනා ලෙස පාලිත බැංකුවක් එහි උපාය මාර්ග හරහා බැංකුවේ මෙහෙවර හා වටිනාකම් ඉටු කර ගැනීම වටිනාකම් නිර්මාණයට දායකත්වය ඉහළ නංවන පාර්ශව කණ්ඩායම් වල විශ්වාසය
<p>අවදානම්, පාලනය සහ අනුකූලතාව</p> <ul style="list-style-type: none"> බැංකුවේ එකඟ වූ අවදානම් ව්‍යුහය සලකා බැලීම සහ අනුමත කිරීම උපාය මාර්ගික අවදානම් සහ ඊට සම්බන්ධිත අවස්ථා සමාලෝචනය සහ ඇගයීම සයිබර් ආරක්ෂණ යාවත්කාලීන කිරීම සලකා බැලීම සහ අනුමත කිරීම තාක්ෂණ හා තොරතුරු කළමනාකරණය අධීක්ෂණය ද්‍රවශීලතාව, ප්‍රාග්ධනය ප්‍රමාණවත් තත්වය සලකා බැලීම සහ ලාභාංශ ගෙවීම අනුමත කිරීම වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ අතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුමත කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> බැංකුව තුළ ඵලදායී පාලනයක් සහතික කිරීම සඳහා නිසි පාලන ව්‍යුහ හා ක්‍රියාවලි ක්‍රියාත්මක වේ සිය උපාය මාර්ගික පුමුබතා සාක්ෂාත් කර ගැනීමට උපකාරී වන අවදානම් සහ අනුකූලතා කළමනාකරණ භාවිත බැංකුව තුළට ඇතුළත් කර ඇත තොරතුරු හා තාක්ෂණයේ වගකීම් සහගත හා සදාචාරාත්මක භාවිතය බැංකුව නීති හා නියාමනයන්ට අනුකූලව ක්‍රියාත්මක වේ
<p>පාර්ශවකරුවන් සමඟ සබඳතා</p> <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රමාණාත්මක පාර්ශවකරුවන් හඳුනා ගෙන පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත් වීමේ උපාය මාර්ග සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙහෙයවීම කොටස්කරුවන් සමඟ විධිමත් හා අදාළ සන්නිවේදනයක් පවත්වා ගැනීමට සහය වෙමින් කළමනාකාරිත්වය මෙහෙයවීම 	<ul style="list-style-type: none"> පාලන කාර්යභාර හා වගකීම් ඉටු කිරීමේදී පාර්ශවකරුවන් ඇතුළත් ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කිරීම පාර්ශවකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා හා අභිලාෂ හා අපේක්ෂා සහ බැංකුවේ ප්‍රශස්ත අභිලාෂ අතර සාධාරණ සමතුලිතතාව දිගු කාලීන වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීම සඳහා බැංකුවේ උපාය මාර්ගයට පාරිසරික, සාමාජීය සහ පාලන ප්‍රතිපත්ති හා භාවිත බද්ධ කිරීම
<p>ආයතනික පාලනය</p> <ul style="list-style-type: none"> ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඇගයීම් සහ මණ්ඩල අනු කමිටු ඇගයීම් සලකා බැලීම නියාමන බලධාරීන් විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලන උපදෙස් සලකා බලා අනුකූලතාවයේ තත්වය තක්සේරු කරන ලදී 	<ul style="list-style-type: none"> අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කාර්ය සාධනයේ සහ ඵලදායකත්වයේ අඛණ්ඩ ප්‍රගතිය නියාමන මාර්ගෝපදේශ සහ උපදෙස් සමඟ අනුකූලතාව

කළමනාකරණ කමිටු

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටුවලට අමතරව බැංකුව කළමනාකරණ කමිටුද ස්ථාපනය කර ඇත. මේවා පිහිටුවා ඇත්තේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද යොමු කිරීමේ අනුදේශ යටතේය. මෙම කමිටුවල යොමු කිරීමේ අනුදේශ ප්‍රකාරව සියලු කළමනාකරණ කමිටු වල සභාපතිත්වය දරන්නේ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාය. පහත වගුවේ විස්තර කර ඇති පරිදි බැංකුවේ මෙහෙයුම් සඳහා තීරණාත්මක වන කරුණු පිළිබඳ කමිටු විසින් සාකච්ඡා කරනු ලබයි.

කළමනාකරණ කමිටු	අරමුණු සහ වගකීම්	සංයුතිය
ආයතනික කළමනාකරණ කමිටුව	ප්‍රතිපත්ති හා උපාය මාර්ග සැකසීම අධීක්ෂණය, මෙහෙයුම් මට්ටමෙන් ප්‍රතිපත්ති හා උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම	නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීගේ තනතුරේ සිට ඉහලට බැංකුවේ සේවය කරන සියලුම නිලධාරීන්
වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව	අදායම් ප්‍රශස්ත මට්ටමකට ගෙන ඒම සඳහා බැංකුවේ වෙළඳපොල සහ උවයිලතා අවදානම පූර්ව නියමිත අවදානම් අභිරුචි මට්ටමක් තුළ පවත්වා ගැනීම.	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, මූල්‍ය හා සැලසුම්, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, ජාත්‍යන්තර, මෙහෙයුම්, ණය, භාණ්ඩාගාර සහ අවදානම් කළමනාකරණ යන අංශවල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්.
ආයෝජන කමිටුව	බැංකුවේ ආයෝජන ප්‍රතිපත්තිය කලින් කලට සමාලෝචනය කිරීම සහ බැංකුවේ සමස්ත අවදානම් අභිරුචි මට්ටම තුළ සිට බැංකුවේ ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය.	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, මූල්‍ය හා සැලසුම්, පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන, ජාත්‍යන්තර, ණය, භාණ්ඩාගාර, නීති සහ අවදානම් කළමනාකරණ අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්.
ණය කමිටුව	බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිය කලින් කලට සමාලෝචනය කිරීම, ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැංවීම සහ ආදායම් ප්‍රශස්ත මට්ටමකට ගෙන ඒම සඳහා බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචි මට්ටම තුළ සිට හිතකර ණය කළඹක් පවත්වාගෙන යාමෙහි නිරත වීම.	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, මූල්‍ය හා සැලසුම්, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, මෙහෙයුම්, ණය, භාණ්ඩාගාර, නීති සහ අවදානම් කළමනාකරණ අංශ වල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
කාර්ය සාධන සාමාලෝචන කමිටුව	මූල්‍ය කාර්ය සාධනය, දැනට ක්‍රියාත්මක ක්‍රියාකාරකම් වල ප්‍රගතිය, ඉවත් කරනු ලබන කටයුතු සහ කාර්ය සාධනයට පහසුකම් සපයන වෙනත් ඕනෑම සේවාවක් සමාලෝචනය කිරීම.	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, සියළුම නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, සියළුම උපදේශකවරු සහ අංශ ප්‍රධානීන්, සියළුම සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, අනුකූලතා නිලධාරී සහ කමිටුව විසින් පත් කරන ලද වෙනත් ඕනෑම සාමාජිකයෙක්.
ශාඛා මෙහෙයුම් නියාමන කමිටුව	පවරා ඇති මූල්‍ය අධිකාරිය තුළ සිට ශාඛා මෙහෙයුම් ශක්තිමත් කිරීම අධීක්ෂණය	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, මූල්‍ය හා සැලසුම්, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, නීති සහ පරිශ්‍ර අංශවල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
තොරතුරු තාක්ෂණ නියාමන කමිටුව	තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ග බැංකුවේ ව්‍යාපාරික උපාය මාර්ග සමඟ ගැලපීමක් ඇතිදැයි තහවුරු කර ගැනීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, මූල්‍ය හා සැලසුම්, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, ජාත්‍යන්තර, මෙහෙයුම්, ණය, භාණ්ඩාගාර, නීති, මානව සම්පත් සංවර්ධන, අලෙවි, තොරතුරු තාක්ෂණ, අනුකූලතා සහ අවදානම් කළමනාකරණ අංශවල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව	මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවට නැංවීම අධීක්ෂණය කරන අතරම බැංකුවේ මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සහ අදාළ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම ඔස්සේ අභ්‍යන්තර පාලනයන්හි අඛණ්ඩභාවය පවත්වා ගැනීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, මෙහෙයුම්, මානව සම්පත් සංවර්ධන, තොරතුරු තාක්ෂණ, උපකාරක සේවා, පරිශ්‍ර, නීති, අවදානම් කළමනාකරණය, අනුකූලතා සහ තොරතුරු ආරක්ෂණ අංශවල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්

කළමනාකරණ කමිටු	අරමුණු සහ වගකීම්	සංයුතිය
නිමැවුම් සංවර්ධන කමිටුව	ඉහළ යන තරඟකාරිත්වයට මුහුණදීම සඳහා නවෝත්පාදක නිමැවුම් සංවර්ධනය කිරීම ඔස්සේ දිගුකාලීන වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන, මෙහෙයුම්, ජාත්‍යන්තර, තොරතුරු තාක්ෂණ, අලෙවි සහ සැලසුම් අංශවල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
මානව සම්පත් කමිටුව	බැංකුවේ උපාය මාර්ගික අරමුණුවලට අනුකූලව මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, මූල්‍ය හා සැලසුම්, මානව සම්පත් සංවර්ධන, ණය සහ තීති අංශවල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
අලෙවි කමිටුව	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහ ආයතනික කළමනාකාරිත්වයට අලෙවිකරණ උපදෙස්, විශේෂඥතාව හා සහයවීම සහ බැංකුවේ සියළු අලෙවිකරණ කටයුතු සමාලෝචනය කිරීම සහ ඒ සඳහා මඟ පෙන්වීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, මූල්‍ය හා සැලසුම්, මෙහෙයුම් සහ අලෙවි අංශවල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්
ආයතනික සමාජ වගකීම් සහ තිරසාරත්ව කමිටුව	සහ සංවර්ධනය සමඟ බැඳී ඇති ආයතනික අරමුණු මඟින් අර්ථ දක්වා ඇති පරිදි දෛනික ව්‍යාපාරික කටයුතුවලට සඳාචාරාත්මක, සමාජයීය සහ පාරිසරික වගකීම් බද්ධ කිරීමෙන් ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන්ට අගය නිර්මාණය කිරීමට සහායවීම	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, සියළුම නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, සියළුම උපදේශකවරු, අංශ ප්‍රධානීන් සහ සියළුම සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරීවරු
ආයතනික ප්‍රසම්පාදන කමිටුව (අප්‍රධාන)	බැංකුවේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ සුමට ක්‍රියාකාරිත්වය	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, මූල්‍ය හා සැලසුම්, මෙහෙයුම් අංශයවල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්, මුදල් අමාත්‍යාංශ නියෝජිතවරු
ආයතනික ප්‍රසම්පාදන කමිටුව (ප්‍රධාන)	බැංකුවේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ සුමට ක්‍රියාකාරිත්වය	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, මූල්‍ය හා සැලසුම්, මෙහෙයුම් අංශයවල ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්, මුදල් අමාත්‍යාංශ නියෝජිතවරු
විධායක ප්‍රසම්පාදන කමිටුව	බැංකුවේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ සුමට ක්‍රියාකාරිත්වය	ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (ණය), ප්‍රධාන කළමනාකරු (මූල්‍ය)

අවදානම් කළමනාකරණයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්යභාරය

අවදානම් කළමනාකරණය බැංකුවේ ව්‍යාපාරික උපාය මාර්ගයන්ට ඇතුළත් කළයුතු අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වශයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් හඳුනා ගෙන ඇත. අවදානම් කළමනාකරණයේදී දුරදර්ශී අධීක්ෂණය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තුළ මුල් බැස ගෙන ඇති අතර, බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණය හා අදාළ සිය වගකීම් ඉටු කිරීමේ බලය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව වෙත පවරා ඇත. ඒ අනුව, බැංකුව විසින් ශක්තිමත් අවදානම් කළමනාකරණ කාර්ය රාමුවක්, අවදානම් අභිරුචි සීමා සහ බැංකුවේ අවදානම් පැතිකඩ නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ශක්තිමත් යාන්ත්‍රණයක් සකස් කරන ලදී. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව විසින් නීතිපතා ඉදිරිපත් කරනු ලබන වාර්තා මත පදනම් ව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බැංකුවේ අවදානම් පැතිකඩ නිරීක්ෂණය කරනු ලබයි. එකඟවූ අවදානම් අභිරුචි මට්ටම් වලින් විකැන්වීම් සඳහා කළමනාකාරිත්වයෙන් පැහැදිලි කිරීම් ලබාගත් අතර අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට අවශ්‍ය මඟ පෙන්වීම ලබාදෙන ලදී. උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාරික සැලැස්ම පිළිබඳ සාකච්ඡාවේදී ව්‍යාපාරයට අදාළ අවදානම් කෙරෙහි අවධානය යොමුකර ගැනීමට සාකච්ඡා කෙරුණු අතර දිගුකාලීන උපාය මාර්ගික සැලසුම් ක්‍රමවේදයට අදාළව ඇති අවදානම පිළිබඳව මනාව ආවරණය කරන ලදී.

සභාපතිවරයාගේ හා ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ කාර්යභාරය

1971 ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධනවලට අනුගතව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මාර්ගෝපදේශ සහ ක්ෂේත්‍රයේ යහ භාවිත අනුව, කළමනාකරණයට පත් කිරීම හා බලය පැවරීම, බලතල හා වගකීම්වල නිරවුල් භාවයට හා ඵලදායී භාවිතයට දායක වන බවට බැංකුව සහතික වේ. සභාපතිගේ සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ කාර්යභාරයන් එකිනෙකින් වෙන්ව පවතින අතර ඔවුන්ගේ තනි වගකීම් පැහැදිලිව නිර්වචනය කර ඇත. වගකීම් බෙදීම සකස් කොට ඇත්තේ තනි පුද්ගලයෙක් සතුව තීරණ ගැනීමේ නිර්බාධක බලතල නොමැති බවට සහ සුදුසු බල හා අධිකාරී තුළනයක් පවතින බවට සහතික කිරීම සඳහාය. සභාපතිවරයා විධායක නොවන ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙක් වන අතර, සාමාන්‍යාධිකාරී යනු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පත් කරනු ලබන ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා වන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයෙක් නොවන ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරියෙකි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියෙන් සභාපතිගේ සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ කාර්යභාරය හා වගකීම් පැහැදිලිව නිර්වචනය කර ඇත.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නායකත්වය ලබාදීම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ඵලදායී ක්‍රියාකාරිත්වයට පහසුකම් සැලසීම, ක්‍රමානුකූල භාවය පවත්වාගෙන යාම සහ බැංකුව තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සඵලත්වය සහ ආයතනික පාලනයේ උසස් ප්‍රමිති සහතික කිරීම සඳහා සභාපති වගකිව යුතුය. සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් සමඟ එක්ව නායය පත්‍රය සකස් කරන්නේ ද සභාපතිවරයාය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ රාජකාරී ඉටු කිරීමේ දී දැනුවත් තීරණ ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් තොරතුරු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ලැබෙන බවට, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්වලට සාමාජිකයන් සාධනීය ලෙස සහභාගි වන බවට සහ කොටස්කරුවන් සමඟ ඵලදායී සන්නිවේදනයක් මෙන්ම ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් සමඟ විවෘත සන්නිවේදන මාර්ගයක් පවත්වාගෙන යන බවට සභාපති සහතික වේ.

බැංකුවේ උපාය මාර්ග සැලසුම් කිරීමේ, වැඩි දියුණු කිරීමේ සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පවරා ඇති අනුමත අභිරුචි මට්ටම ඇතුළත ව්‍යාපාරය එදිනෙකා කළමනාකරණය කිරීමේ වගකීම පැවරී ඇත්තේ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වෙතය. සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් ආයතනික කළමනාකරණ කණ්ඩායමට නායකත්වය සපයන අතර ආයතනික පාලන රාමුව තුළ අවසර ලබාදී ඇති පරිදි ඔහුගේ/ඇයගේ බලතලවල කොටස් ආයතනික කළමනාකරණයේ සාමාජිකයන් වෙත පවරනු ලබයි. එමෙන්ම, කළමනාකරණ කමිටුවල මූලසූන දරන බැංකුවේ කාර්ය සාධනය පිළිබඳ නිවැරදි, කාලෝචිත හා නිරවුල් තොරතුරු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ලැබෙන බවට සහතික වේ. සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී බැංකුවේ කටයුතු පවත්වාගෙන යාමේදී මනා ආයතනික පාලනයක් සහ ප්‍රශස්ත ප්‍රමිති ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පවත්වාගෙන යාම සහතික කරනු ලබයි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ගේ කාර්යභාරය

බැංකුව තුළ මනා ආයතනික පාලනයක් සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ක්‍රමවේද අනුගමනය කරන බවට හා විධිමත්ව සමාලෝචනය කෙරෙන බවට සහතික කිරීමේ දී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ට ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් පැවරේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ගේ වගකීම් සංක්ෂිප්තව පහත දක්වා ඇත.

- සියළුම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු රැස්වීම් වල වාර්තා පවත්වා ගැනීම.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් නියාමන හා ව්‍යවස්ථාපිත අනුකූලතාවය පවත්වාගෙන යන බවට සහතික කිරීම.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ඵලදායී ක්‍රියාකාරිත්වය සහතික කිරීම.

- අදාළ නීති සහ නියාමන සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වෘත්තීය උපදෙස් ලබාදීම සහ ආයතනික පාලනය හා වෙනත් ආශ්‍රිත කාර්ය රාමු සමඟ අනුකූල වන බව සහතික කිරීම.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු විසින් ගනු ලබන තීරණ සහ ඒවායේ ප්‍රතිඵල පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මනා ලෙස දැනුවත් බව සහතික කිරීම.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් තනතුර ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරී තනතුරක් වන හෙයින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්පත් කිරීම සහ ඉවත් කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුවේ උපදෙස් මත සම්පූර්ණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයම සහභාගි වේ.

අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ මට්ටම සහ වේතන සකස් කිරීම

1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධනයන්ට අනුව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වේතන තීරණය කරනු ලබන්නේ අදාළ අමාත්‍යවරයා විසිනි. කිසිදු අධ්‍යක්ෂවරයෙක් ඔහුගේ/ඇයගේ වේතනය තීරණය කිරීමේදී ලා සම්බන්ධ නොවේ. වසර තුනකට වරක් සමලෝචනය කෙරෙන සාමූහික ගිවිසුම මත පදනම් වන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව විසින් සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ගේ සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ගේ වේතන සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද වැටුප් ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ නිර්දේශ මත පදනම්ව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ විධිවිධාන හා එහි සංශෝධනවලට අනුකූලව අවසාන අනුමැතිය ලබාදෙන, රාජ්‍ය බැංකු සම්බන්ධයෙන් වගකීම පැවරෙන අමාත්‍යවරයා වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු නිදේනකුගෙන් සමන්විත වේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල

අනු කමිටු ඇගයීම

2007 අංක 12 දරන බැංකු පනතේ නියාමන සහ වෙනත් අදාළ වන නීති හා නියාමන මෙන්ම ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහ භාවිත මගින් ඉදිරිපත් කෙරෙන වගකීම් ඇතුළත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තිය සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු ප්‍රඥප්තිවලට අනුකූලව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු විසින් සිය වගකීම් ඉටු කරන බවට සහතිකවීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු වාර්ෂිකව ස්වයං ඇගයීමක නිරත වේ. ඇගයීම් ක්‍රියාවලියේදී සෑම අධ්‍යක්ෂවරයෙක්ම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්යසාධන ඇගයීම් පත්‍රිකාවක් සම්පූර්ණ කරන අතර ඒවා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව වෙත භාරදෙනු ලැබේ.

2019 දෙසැම්බර් අවසානයට පෙර අදාළ අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරන ලද අධ්‍යක්ෂවරු ඉල්ලා අස්වීමත් සමඟ 2019 නොවැම්බර් මාසයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වෙනස්කම් සිදුවීම හේතුවෙන් 2019 න් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා වාර්ෂිකව ඇගයීම සිදු නොකෙරුණි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මාර්ගෝපදේශ සහ ක්ෂේත්‍රයේ යහ භාවිතයන්ට අනුකූලව බැංකුව විසින් අනාගතයේදී මෙම ඇගයීම් අධීක්ෂණ පවත්වාගෙන යනු ඇත.

ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ඇගයීම

වර්ෂය ආරම්භයේදී සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සමඟ එකඟ වූ උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාරික සැලැස්මේ මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන ඉලක්ක පිළිබඳ තීරණ මත පදනම්ව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ සහයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් වාර්ෂිකව සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ කාර්ය සාධනය ඇගයීමට ලක් කරනු ලබයි. ඇගයීමේදී මෙහෙයුම් පරිසරයේ වෙනස්කම්වලට නිසි අවධානයක් යොමු කෙරේ. සභාපතිවරයා, සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා සමඟ සාකච්ඡා කර විධිමත් හා හා අවිධිමත් ප්‍රතිචාර ලබාදේ. ඇගයීම අනුමත කිරීමට පෙර සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් ලබාදෙන ප්‍රතිචාර සඳහා නිසි අවධානයක් යොමු කෙරේ.

බැංකු පනතේ මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලවතාව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ 2007 අංක 12 දරන බැංකුකරන පනත් මාර්ගෝපදේශය සහ එහි සංශෝධන

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (1)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම	
3 (1) (i)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පහත කරුණු පිළිබඳ සහතික වෙමින් බැංකුවේ සුරක්ෂිතභාවය සහ ස්ථාවරත්වය ශක්තිමත් කළයුතුය.	
3 (1) (i) (අ)	බැංකුවේ උපායමාර්ගික අරමුණු හා ආයතනික වටිනාකම් අනුමත කිරීම හා අධීක්ෂණය කිරීම සහ මේ පිළිබඳ විස්තර බැංකුවේ සියලු කොටස් වෙත සන්නිවේදනය වන බව සහතික කිරීම.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>පිටු අංක 07 හි දක්වා ඇති පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බැංකුවේ උපාය මාර්ගික අරමුණු හා ආයතනික වටිනාකම් තීරණය කරනු ලබයි.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද 2020 - 2022 කාලසීමාව සඳහා වන උපාය මාර්ගික සැලසුමට මේවා අන්තර්ගත කර ඇති අතර සැලසුම්ගත රැස්වීම හරහා සියලු ඉදිරිපස සේවකයන් දැනුවත් කර ඇත. ආයතනික වටිනාකම් බැංකුවේ වෙබ් පිටුවෙහි ද සඳහන් කර ඇති අතර, බැංකුවට සේවකයන් අනුගත කිරීම සඳහා සංවිධානය කරන වැඩසටහන් වලදී ද ආයතනික රැස්වීම් වලදී ද තීරණයන් සේවකයන්ට දැනුවත් කෙරේ.</p>
3 (1) (i) (ආ)	අවම වශයෙන් ඉදිරි වසර තුන සඳහා බැංකුවේ සමස්ත ව්‍යාපාරික උපායමාර්ගය, සමස්ත අවදානම් ප්‍රතිපත්තිය සහ කළමනාකරණ ක්‍රියාපටිපාටි හා මැනිය හැකි ඉලක්ක සහිත යාන්ත්‍රණක් අනුමත කිරීම.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>ආයතනික කළමනාකාරිත්වය සමඟ සාකච්ඡාවකින් අනතුරුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2020 - 2022 කාලසීමාව සඳහා අනුමත කරන ලද තුන් අවුරුදු උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාරික සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මාර්ගෝපදේශත්වය සපයයි. උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාරික සැලැස්ම බැංකුවේ සමස්ත අවදානම් කළමනාකරණ ව්‍යුහය, ක්‍රියාපටිපාටි සහ අවදානම් අභිරුචිය සමඟ අනුගත වී ඇත. උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්ම ඉදිරි වසර තුන සඳහා මැනිය හැකි ඉලක්ක සහිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් හරහා ක්‍රියාමට නැංවේ. උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්ම යනු වාර්ෂිකව යාවත්කාලීන හා සමලෝචනය කෙරෙන සැලැස්මකි.</p>
3 (1) (i) (ඇ)	ප්‍රධාන අවදානම් හඳුනාගැනීම සහ දුරදර්ශී ලෙස අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා යෝග්‍ය පද්ධති ක්‍රියාත්මක වන බව සහතික කිරීම.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>බැංකුවේ අවදානම් ප්‍රතිපත්තිය අනුමත කිරීම, මූලික අවදානම්, පාලන ව්‍යුහයන් හඳුනාගැනීම සහ තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රමවේද සැකසීම, ප්‍රධාන අවදානම් අධීක්ෂණය හා කළමනාකරණය කිරීම යන වගකීම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව වෙත පැවරී ඇත.</p> <p>මේ සම්බන්ධයෙන් පහත වාර්තා වැඩිදුර විස්තර සපයයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව පිටු අංක 248 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු වාර්තාව පිටු අංක 241
3 (1) (i) (ඈ)	තැන්පත්කරුවන්, ණය ගැතියන්, ණය හිමියන්, කොටස්කරුවන් ඇතුළු සියලුම පාර්ශවකරුවන් සමඟ සන්නිවේදනය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාවට නැංවීම අනුමත කිරීම.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>එලදායි සහ කාලීන සන්නිවේදනයක් සහතික කිරීම සඳහා සියළුම පාර්ශවකරුවන් ආවරණය වන පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත සන්නිවේදනය ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව තුළ ක්‍රියාත්මකය.</p>
3 (1) (i) (ඉ)	බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධති හා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිවල ප්‍රමාණවත්බව හා විශ්වාසනීයත්වය සමාලෝචනය කිරීම.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධති හා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිවල ප්‍රමාණවත්බව හා විශ්වාසනීයත්වය සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචනය කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහායවේ. වසර තුළදී අභ්‍යන්තර විගණන අංශය සහ රාජ්‍ය විගණනය විසින් ද මේවා සමලෝචනයට ලක් කරන අතර, එම සමාලෝචන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කරන අතර ඊට අදාළව කළමනාකාරිත්වය ද ප්‍රතිචාර දක්වයි. ප්‍රතිඵල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වාර්තා කරනු ලැබේ.</p>

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (1) (i) (ඊ)	ජාත්‍යන්තර ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවල නිර්වචනය කර ඇති පරිදි ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් හඳුනාගැනීම හා තනතුරු සඳහා පත් කිරීම.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>ජාත්‍යන්තර ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවල ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් නිර්වචනය කර ඇත්තේ ප්‍රතිපත්ති කෙරෙහි සැලකිය යුතු ආකාරයෙන් බලපෑම් කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මඟ පෙන්වන සහ ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම් මෙහෙයවීමට හැකි මෙහෙයුම් හා අවදානම් කළමනාකරණය පාලනය කිරීමේ හැකියාව ඇති කණ්ඩායමක් වශයෙනි. නම් කරන ලද සියලුම ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව විසින් නිර්දේශ කරන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කෙරේ.</p> <p>ආයතනික පාලනය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු මාර්ගෝපදේශ අනුව බැංකුව විසින් ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් හඳුනාගෙන ඇත.</p>
3 (1) (i) (උ)	අධ්‍යක්ෂවරුන් සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහා අධිකාරී ක්ෂේත්‍ර සහ ප්‍රධාන වගකීම් නිශ්චය කිරීම.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අධිකාරී ක්ෂේත්‍රය ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ වගන්ති අංක 7 යටතේ පාලනය වේ. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත අනුව සකස් කර ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියෙහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අධිකාරී ක්ෂේත්‍රය හා වගකීම් විස්තරාත්මකව දැක්වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික මණ්ඩලයේ යහපාලන වර්ගවලින් ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහා අධිකාරී ක්ෂේත්‍ර හා ප්‍රධාන වගකීම් පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන අතර පත්වීම සඳහා අනුමැතිය ලබාදෙයි.</p>
3 (1) (i) (ඌ)	ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ප්‍රතිපත්තිවලට ගැලපෙන පරිදි බැංකු කටයුතු යෝග්‍ය ලෙස අධීක්ෂණය කෙරෙන බව සහතික කිරීම.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>උපාය මාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්මට අනුව බැංකුවේ ක්‍රියාකාරිත්වය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සමාලෝචනය කෙරෙන අතර, මූල්‍ය වාර්තාකරණය, අභ්‍යන්තර පාලනය, අවදානම් කළමනාකරණය සහ එම කමිටුවලට පවරා ඇති වෙනත් අදාළ කරුණු පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු වලින් වාර්තා ලබා ගනී. එසේම, සිය අධීක්ෂණය යටතේ පවතින විෂයයන් පිළිබඳව ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් විසින් නිතිපතා කරුණු දක්වනු ලබන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඔවුන්ගේ විෂය පථයට අයත් කරුණු පැහැදිලි කිරීම සඳහා ඔවුන් කැඳවනු ලබයි.</p>
3 (1) (i) (එ)	අධ්‍යක්ෂවරුන් හා ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් තෝරා ගැනීම, නාමයෝජනා කිරීම සහ පත්කර ගැනීම, මත ගැටුම් කළමනාකරණය, දුර්වලතා නිර්ණය කිරීම සහ අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී වෙනස්කම් ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ යහපාලන වර්ගවලින් තෝරාගත් කාර්යක්ෂමතාවය කලින් කලට ඇගයීම.	<p>සාමාන්‍යයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ පාලන පිළිවෙත් ඇගයීම සඳහා ඔවුන්ගේ කාර්ය සාධනය පිළිබඳ ස්වයං ඇගයීමක් වාර්ෂිකව සිදු කෙරේ. කෙසේ වුවද, රට තුළ සිදු වූ දේශපාලන වෙනස්කම් වලින් පසුව, ස්වයං ඇගයීම සඳහා අවශ්‍ය පූර්ණ මූලාශ්‍ර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සම්පූර්ණ කර නොතිබුණි. ගැටෙන අභිලාෂ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අදාළ පාර්ශව ගනුදෙනු ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක වේ. කිසියම් ගැටුමක් වෙතොත්, එය අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා අදාළ පාර්ශව හා ඔවුන්ගේ අභිලාෂ සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කාර්තුමය ප්‍රකාශ ලබා ගැනේ.</p>
3 (1) (i) (ඒ)	ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහා යෝග්‍ය අනුප්‍රාප්ති සැලැස්මක් බැංකුවට තිබෙන බව සහතික කිරීම.	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත අනුප්‍රාප්ති සැලැස්මක් ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහා ස්ථාපනය කර ඇති අතර එය 2019 වර්ෂය තුළදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කර ඇත.</p>
3 (1) (i) (ඔ)	ප්‍රතිපත්ති සමාලෝචනය කිරීම, සන්නිවේදන මාර්ග ස්ථාපිත කිරීම සහ ආයතනික අරමුණු කරා ළගාවීමේ ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය සඳහා අවශ්‍යතා පදනම මත ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් නිරතුරුව හමුවීම.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>කාර්යසාධනය, උපාය මාර්ග සහ තම වගකීම් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ කරුණුවල ප්‍රගතිය ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල හා ඒවායේ අනු කමිටු රැස්වීම් වලදී සාකච්ඡා කෙරේ. ඊට අමතරව, සිය අධීක්ෂණය යටතේ පවතින ප්‍රධාන කරුණු පිළිබඳව ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් විසින් කරුණු ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර, ආයතනික අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම හා බැඳී පවතින ප්‍රතිපත්ති හා අදාළ ප්‍රමාණාත්මක කරුණු සම්බන්ධයෙන් කරුණු දැක්වීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු විසින් ඔවුහු කැඳවනු ලබති.</p>
3 (1) (i) (ඕ)	නියාමන පරිසරය අවබෝධ කරගැනීම සහ බැංකුව විසින් නියාමකයන් සමඟ ඵලදායී සම්බන්ධතාවයක් පවත්වාගෙන යන බව සහතික කිරීම.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>පත්වීමේදී සියළුම අදාළ නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂවරුන් දැනුවත් කරනු ලැබේ. සිය වගකීම් ඵලදායී ලෙස ඉටු කිරීමට අවස්ථාව සලසා දෙමින් නියාමන ප්‍රවණතා පිළිබඳව ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කරනු ලබයි. ඊට අමතරව, නියාමන ප්‍රවණතා පිළිබඳව අනුකූලතා නිලධාරියා විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු සාමාජිකයන් දැනුවත් කෙරේ.</p> <p>ඊට අමතරව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධීක්ෂණය කරනු ලබන මාසික අනුකූලතා වාර්තා මඟින් නියාමකයාට මාසිකව ඉදිරිපත් කරන සියළුම වාර්තා පිළිබඳව, අනුකූලතා නිලධාරියා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කරනු ලබයි.</p>

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (1) (i) (ක)	බාහිර විගණකවරුන්ගේ සේවය ලබාගැනීමේදී හා අධීක්ෂණය කිරීමේදී අවශ්‍ය යථායෝගීතාවයෙන් යුතුව කටයුතු කිරීම.	අනුකූලවී ඇත. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 වන වගන්තිය සහ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 37 වන වගන්තියේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව විගණකාධිපතිවරයා බැංකුවේ බාහිර විගණකවරයා වෙයි.
3 (1) (ii)	මෙම නිර්දේශවල අංක 3 (5) ප්‍රකාරව සභාපති හා ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී පත් කිරීම සහ සභාපති හා ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සතු කාර්යභාරය හා වගකීම් නිර්වචනය කිරීම හා අනුමත කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිදු කරනු ලබයි.	1995 වසරේ අංක 28 දරන පනතින් සංශෝධනය කරන ලද 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 11 (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව සභාපතිවරයා පත් කරනු ලබන්නේ අමාත්‍යවරයා විසිනි. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 26 (1) වගන්තියෙන් දක්වන පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුර සඳහා යෝග්‍ය හා නිසි පුද්ගලයෙකු පත්කරනු ලබන අතර එම කැනැන්තා බැංකුවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා ද වේ. සභාපතිගේ සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ කාර්යභාරය හා වගකීම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් නිර්වචනය කිරීම හා අනුමත කිරීම සිදු කර තිබේ. සභාපති හා ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ වගකීම් මේ මාර්ගෝපදේශයේ 3 (5) වගන්තියට අනුකූලව අර්ථ දක්වා ඇත. එය 209 පිටුවේ සඳහන් කර ඇති අතර, ඒවා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියට අන්තර්ගත කර ඇත.
3 (1) (iii)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය නීති පතා හමුවිය යුතු අතර ආසන්න වශයෙන් මසකට වරක් ලෙස වර්ෂයක් තුළ අවම වශයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් 12 ක් පැවැත්විය යුතුය. එසේ පැවැත්වෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා සහභාගිවීමට සුදුසුකම් ඇති අධ්‍යක්ෂවරුන් බහුතරයකගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය අත්‍යවශ්‍ය වේ. රැස්වීමකින් තොරව ලිඛිත යෝජනා හෝ ලියවිලි සංසරණය කිරීම මගින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් හැකිතාක් දුරට වැළකීමට කටයුතු කෙරේ.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සක්‍රීය සහභාගිත්වයෙන් සෑම මසකම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ රැස්වීම් විධිමත්ව පැවැත්වෙන අතර පැවැත්වූ රැස්වීම් සංඛ්‍යාව සහ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සහභාගිත්වය පිටු අංක 204 හි දැක්වේ. ඉතා හදිසි හෝ අවශ්‍යතා පදනමක් මත හැර සංසරණය හරහා අනුමැතිය ලබාගැනීම අවම කිරීම සඳහා බැංකුව සෑම පියවරක්ම ගෙන ඇති අතර එවැනි යෝජනා ඊළඟ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලැබේ.
3 (1) (iv)	අධ්‍යක්ෂවරුන්ට බැංකුවේ ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධන හා අවදානම් කළමනාකරණයට අදාළ කරුණු හා යෝජනා නීතිපතා පැවැත්වෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්වල න්‍යාය පත්‍රවලට ඇතුළත් කිරීමේ අවස්ථාව සහතික කිරීමට පියවර ගෙන ඇති බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් වග බලා ගැනෙයි.	අනුකූලවී ඇත. රැස්වීමට සහියකට පෙර රැස්වීම පිළිබඳ දැන්වීම සංසරණය වන අතර බැංකුවේ ව්‍යාපාරවලට අදාළ කරුණු පිළිබඳව සභාපතිවරයා සමඟ සාකච්ඡා කර න්‍යායපත්‍රයට ඇතුළත් කිරීම සඳහා යෝජනා කිරීමේ අවස්ථාව අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ඇත.
3 (1) (v)	සියලුම අධ්‍යක්ෂවරුන් හට සහභාගිවීමේ අවස්ථාව සලසමින් අවම වශයෙන් නීතිපතා පැවැත්වෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා දින 7 ක පූර්ව දැනුම්දීමක් ලබා දෙන බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්ය පටිපාටිය මගින් සහතික වෙයි. අනෙකුත් සියලුම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා සාධාරණ කාලසීමාවක දැනුම් දීමක් සිදු කරනු ලැබේ.	අනුකූලවී ඇත. කරුණු සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මකවීමට සහ කිසියම් හදිසි යෝජනා වෙනොත් ඒවා හාරදීමට අධ්‍යක්ෂවරුන්ට අමතර කාලයක් ලබාදීම සඳහා න්‍යාය පත්‍රය සහ සාකච්ඡාවට ලක් කෙරෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා සමගින් රැස්වීම් පිළිබඳ දැන්වීම, රැස්වීමට දින හතකට පෙර සංසරණය කෙරේ.
3 (1) (vi)	නොකඩවා රැස්වීම් 3 කට සහභාගි නොවූ හෝ මාස 12 ක කාල පරිච්ඡේදය තුළ පවත්වන ලද පූර්වගාමී රැස්වීම් වලින් අවම වශයෙන් රැස්වීම් 2/3 ක් සඳහා සහභාගි වී නොමැති අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ අධ්‍යක්ෂ ධුරය අවලංගු වන බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්ය පටිපාටිය මගින් වග බලා ගැනෙයි.	අනුකූලවී ඇත. 2007 අංක 12 දරන බැංකුකරණ පනත් මාර්ගෝපදේශ අනුව ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වය පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂවරු දැනුවත් කෙරේ. අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සහභාගිත්වය පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 204 හි දක්වා ඇත.
3 (1) (vii)	1988 අංක 30 දරන බැංකු පනතෙහි 43 වන වගන්තියේ විධිවිධාන සපුරාලන ලේකම්වරයෙකු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පත් කෙරෙයි.	අනුකූලවී ඇත. 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනතේ 43 වන වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ලේකම්වරයා නීතිඥයෙකි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්වරයා මූලික වශයෙන් වග කියන්නේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ලේකම් කටයුතු පාලනය කිරීම සහ ප්‍රඥප්ති සහ වෙනත් රෙගුලාසිවල දක්වා ඇති අනෙකුත් කාර්යයන් සඳහාය.
3 (1) (viii)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්ය පටිපාටිය සහ අදාළ සියලු නීති හා රෙගුලාසි අනුගමනය කෙරෙන බව සහතික කිරීමේ අරමුණින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ගේ උපදෙස් හා සේවා ලබා ගැනීමට සියලු අධ්‍යක්ෂවරුන්ට අවස්ථාව සලසා තිබිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ක්‍රමවේද අනුගමනය කරන බවට සහ අදාළ නීති හා රෙගුලාසි සමඟ අනුකූල වන බවට සහතික කිරීම සඳහා ලේකම්වරයාගේ උපදෙස් හා සේවය ලබා ගැනීමේ පූර්ණ අවස්ථාව සියළුම අධ්‍යක්ෂවරුන්ට හිමිවේ.

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (1) (ix)	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතු අතර එකී වාර්තා ඕනෑම අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට සාධාරණ කාල පරාසයක් තුළ සාධාරණ දැනුම් දීමක් මත පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විවෘතව තිබිය යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ලේකම් විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්වල වාර්තා පවත්වාගෙන යන අතර, සභාපති/සභාපතිනිය විසින් කෙටුම්පත් සටහන් අනුමත කිරීමෙන් පසු ඒවා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සියළුම සාමාජිකයන් අතර බෙදා හරිනු ලැබේ. ඊළඟ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් විසින් සටහන් සමාලෝචනය කර අනුමත කරනු ලැබේ.</p>
3 (1) (x)	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සිය රාජකාරී කටයුතු ඉටු කිරීමේදී සැලකිලිමත් බවින් යුතුව හා විවක්ෂණශීලීව ක්‍රියා කරන්නේද යන්න රැස්වීම් වාර්තාවලින් දැන ගත හැකි වන පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් පරිදි විස්තර සහිත වාර්තා තබාගත යුතුය.</p> <p>එමෙන්ම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්වල දී සිදුකරන විවරණවල ගැඹුර ඇගයීම පිණිස නියාමන හා අධීක්ෂණ අධිකාරීන්ට ද මෙකී වාර්තා යොමු කළ හැකි පරිදි පවත්වාගත යුතුය. එබැවින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වාර්තාවන් හි පහත කරුණු පැහැදිලිව ඇතුළත් විය යුතු හෝ අදාළ විය යුතු හෝ වේ.</p> <p>(අ) සිය විවරණයන්හිදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් භාවිතා කරන ලද දත්ත හා තොරතුරුවල සාරාංශයක්,</p> <p>(ආ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විසින් සලකා බලනු ලැබූ කරුණු,</p> <p>(ඇ) නියමිත අවධානයෙන් හා විවක්ෂණශීලී බවින් යුතුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිය වගකීම් ඉටුකර ඇත්දැයි විඳහා පාන කරුණු විමර්ශනය කෙරෙන සාකච්ඡා සහ මතභේතාත්මක හෝ එකඟ නොවන කරුණු,</p> <p>(ඈ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල උපාය මාර්ග සහ ප්‍රතිපත්ති සහ අදාළ නීති හා රෙගුලාසි කෙරෙහි අනුකූලතාවය පිළිබිඹු කෙරෙන සාක්ෂි සහ අදාළ විධායකයන්ගේ තහවුරු කිරීම්,</p> <p>(ඉ) බැංකුව නිරාවරණය වී සිටින අවදානම් පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ඇති දැනුවත්භාවය හා අවබෝධය සහ සම්මත කරගෙන ඇති අවදානම් කළමනාකරණ පියවර පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණය, සහ</p> <p>(ඊ) තීරණ හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සම්මුතීන්.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>ලබා දී ඇති නිර්ණායක ආවරණය කෙරෙන පරිදි රැස්වීම් වාර්තා පවත්වාගෙන තිබේ.</p>
3 (1) (xi)	<p>සාධාරණ ඉල්ලීමක් මත සුදුසු වාතාවරණයක් යටතේ බැංකුවේ වියදමින් ස්වාධීන වෘත්තීමය උපදෙස් ලබා ගැනීමට අධ්‍යක්ෂවරුන්ට අවස්ථාව සලසන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලද කාර්ය පටිපාටියක් ක්‍රියාත්මක විය යුතුය.</p> <p>බැංකුව වෙනුවෙන් ඉටු විය යුතු ඔහුගේ/ඇයගේ රාජකාරී ඉටු කිරීම සඳහා අදාළ අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට/අධ්‍යක්ෂවරුන්ට සහාය වනු පිණිස ස්වාධීන වෘත්තීමය උපදෙස් ලබාගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එකඟ විය යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සිය වගකීම් ඉටු කිරීමේ දී අවශ්‍යතාවය අනුව ස්වාධීන වෘත්තීමය උපදෙස් ලබා ගතහැකි බව ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 27 වන වගන්තියේ සඳහන් වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තිය තුළින් ද සාධාරණ ඉල්ලීමක් මත සුදුසු වාතාවරණයක් යටතේ බැංකුවේ වියදමින් ස්වාධීන වෘත්තීමය උපදෙස් ලබා ගැනීමට අධ්‍යක්ෂවරුන්ට අවස්ථාව සලසා තිබේ.</p>
3 (1) (xii)	<p>සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව හෝ වෙනත් ආයතන සමඟ කටයුතු කිරීමේදී හා එම ආයතන සමඟ ගිවිසුම්වලට එළඹීමේදී ආයතනය පිළිබඳව ඇති වගකීම් හා සට්ටනයන් ඇතිවීමෙන් හෝ පවතින බවට හැඟෙන පරිදි කටයුතු කිරීමෙන් වැළකීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය කටයුතු කළ යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>පත්වීම ලබා ගන්නා අවස්ථාවේදී හා වෙනස්කමක් සිදුවන අවස්ථාවලදී අධ්‍යක්ෂවරු සිය අභිලාෂ ප්‍රකාශ කරති. ගැටෙන අභිලාෂ පිළිබඳව සහ එවැනි අවස්ථාවන්හිදී ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ග පිළිබඳ විස්තර කෙරෙන අදාළ පක්ෂ අනාවරණය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක වේ. අභිලාෂ ගැටෙන අවස්ථාවන්හිදී අධ්‍යක්ෂවරු සාකච්ඡාවට සහභාගි වීමෙන්, තම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමෙන් හෝ සිදුවීම් අනුමත කිරීමෙන් වැළකී සිටිති.</p>
3 (1) (xiii)	<p>බැංකුවේ පාලනය හා එය ගමන් කළයුතු දිශාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ දැඩි බලාධිකාරිය යටතේ පවතින බව සහතික කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ තීරණ සඳහා නිශ්චිතව වෙන් කෙරුණු කටයුතු පිළිබඳ විධිමත් උපලේඛනයක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතුවිය යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>සිය වගකීම් ඉටු කිරීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වෙන් කර ඇති බලතල පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියේ සඳහන් වේ. ඊට අමතරව, සිය වගකීම් ඉටු කිරීමෙහිලා පහසුකම් සලසන ක්‍රමවේද සහ පාලන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබ තිබේ.</p>

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (1) (xiv)	බැංකුව බුන්වත්වීමට ආසන්න හෝ එහි වගකීම් ඉටු කිරීමට අපොහොසත්වීමට හෝ එසේ වීමට ඉඩ ඇති බවට හෝ එහි තැන්පත්කරුවන්ට හා වෙනත් ණය හිමියන්ට ගෙවිය යුතු ගෙවීම් අත්හිටුවීමට සිදුවන බව පෙනී යන්නේ නම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඒ සම්බන්ධ කිසිදු තීරණයක්/ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීමට පෙරාතුව ඒ බව වහාම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ බැංකු අධීක්ෂණ අංශයේ අධ්‍යක්ෂ වෙත දැන්විය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුව නුබුන්වත් වන අතර, අදාළ වර්ෂය තුළදී බැංකුවේ නුබුන්වත්භාවය ආශ්‍රිතව ගැටළු පැන නැගුණේ නැත.
3 (1) (xv)	ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවයේ ප්‍රතිශතය සහ වෙනත් ආරක්ෂාකාරී පදනම් මත මූල්‍ය මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබ ඇති මට්ටම් වලදී බැංකුව ප්‍රාග්ධනික බව තහවුරු කර ගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගබලා ගතයුතුය.	අනුකූලවී ඇත. නියාමන අවශ්‍යතා හා බැංකුවේ නිර්වචනය කරන ලද අවදානම් අභිරුචිය සමඟ අනුකූලතාවය සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකභාවය හා අනෙකුත් විවක්ෂණශීලී පියවර අධීක්ෂණය කෙරෙනු ලැබේ. අවම ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවන් සමඟ බැංකුව අනුකූල වේ.
3 (1) (xvi)	මෙකී නියමයන් හි තෙවන නියමය හා බැංකුවේ අනුකූලතාවය විදහා දැක්වෙන වාර්ෂික ආයතනික පාලන වාර්තාවක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාවෙහි ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. මෙම වාර්තාව වාර්ෂික වාර්තාවේ 196 වන පිටුවේ දැක්වෙන ආයතනික පාලන වාර්තාවේ කොටසකි.
3 (1) (xvii)	එක් එක් අධ්‍යක්ෂවරයෙකු විසින් වාර්ෂිකව සිදු කළයුතු ස්වයං-ඇගයීමේ පටිපාටියක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කළ යුතු අතර එවන් ඇගයීම් වල වාර්තා පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුව එක් එක් අධ්‍යක්ෂවරයෙක් විසින් වාර්ෂිකව සිදු කළයුතු ස්වයං-ඇගයීමේ පටිපාටියක් අනුගමනය කරන අතර, එය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබයි.
3 (2)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය	
3 (2) (i)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට අයත් අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාව 7 ට වඩා අඩු හෝ 13 ට වඩා වැඩි නොවිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 8 (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සභාපතිවරයා ඇතුළුව අධ්‍යක්ෂවරුන් 7 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වෙයි.
3 (2) (ii) (අ)	ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී තනතුර හොබවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හැරුණු කොට වෙනත් අධ්‍යක්ෂවරයෙකුගේ මුළු සේවා කාලය වසර 9 නොඉක්මවිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුවේ වත්මන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ධුර කාලය වසර නවයට වඩා අඩුය. ඔවුන්ගේ ධුර කාල පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 176 සිට 179 දක්වා ඇතුළත් වේ. 2019 වසරේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ධුර කාලය පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 201 සිට 203 දක්වා සඳහන් වේ.
3 (2) (ii) (ආ)	2008 ජනවාරි මස 01 දිනට වසර 09 සම්පූර්ණ කර ඇති හෝ 2008 දෙසැම්බර් මස 31 දිනට ප්‍රථම එවන් සේවා කාලයක් සම්පූර්ණ කරන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හට 2009 ජනවාරි මස 01 දින සිට ඇරඹෙන ඉදිරි වසර 3 ක උපරිම කාලයක් සඳහා තවදුරටත් සේවය කළ හැකිය.	අනුකූලවී ඇත
3 (2) (iii)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාව මුළු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සංඛ්‍යාවෙන් 1/3 නොඉක්මවන්නේ නම් බැංකුවේ සේවකයෙකු බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරයෙක් ලෙස (මෙහි මින් මතු විධායක අධ්‍යක්ෂ ලෙස හැඳින්වෙන) පත් කිරීමට, තෝරා පත් කිරීමට හෝ නම් කිරීමට හැකිය. එවන් අවස්ථාවකදී විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් එක් අයෙකු බැංකුවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා විය යුතුය.	අදාළ නොවේ. 1971 අංක 70 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන අනුව විධායක අධ්‍යක්ෂවරයෙක් පත් කිරීමේ විධිවිධාන ඇතුළත්ව නැත.
3 (2) (iv)	අවම වශයෙන් විධායක නොවන ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරුන් 3 දෙනෙකු හෝ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ මුළු අධ්‍යක්ෂවරු සංඛ්‍යාවෙන් 1/3 ක් හෝ මින් කවර හෝ ඉහල අගයට සරිලන අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාවක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සිටිය යුතුය.	අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වර්ගීකරණයට අදාළ විස්තර සඳහා වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 204 හා 205 බලන්න.
3 (2) (v)	ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු නියෝජනය කිරීමට විකල්ප අධ්‍යක්ෂවරයෙකු පත් කරනු ලබන අවස්ථාවේදී එසේ පත් කරන ලද පුද්ගලයාද ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට අදාළ වන නිර්ණායකයන්ට අනුව පත් කරන ලද අයෙකු විය යුතුය.	අදාළ නොවේ. කිසිදු ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙක් නියෝජනය කිරීම සඳහා විකල්ප අධ්‍යක්ෂවරයෙක් පත්කර නොමැත.

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (2) (vi)	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් පිළිගත හැකි වෘත්තීමය පසුබිමක් ඇති සහ/හෝ උපායමාර්ග, කාර්ය සාධනය හා සම්පත් ආදී කරුණු සම්බන්ධව ස්වාධීන තීරණයන්ට එලඹිය හැකි අන්දැකීම් හා සුදුසු කුසලතාවයන්ගෙන් සපිරි පිරිසක් විය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. අවශ්‍ය තොරතුරු ඇතුළු අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ විස්තර පිටු අංක 201 සිට 203 දක්වා ඇත.
3 (2) (vii)	සහපුරණයට අවශ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාව සම්පූර්ණ වුවද, පැමිණ සිටින විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාව පැමිණ සිටින මුළු අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාවෙන් අඩක් නොඉක්මවයි නම් එවන් අවස්ථාවකදී නියමාකාරයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමක් පැවැත්විය නොහැකිය.	අනුකූලවී ඇත. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සහපුරණය 4 කි. එය අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාවෙන් අඩකට වඩා වැඩි වන අතර අධ්‍යක්ෂවරු 07 ම විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් වේ.
3 (2) (viii)	බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ නම් හෙළිදරව් කෙරෙන සියලු ආයතනික සන්නිවේදනයන්හිදී ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් විශේෂයෙන් හඳුන්වා දිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ නම් ඇතුළත් කරන සියලුම ආයතනික සන්නිවේදනයන්හි බැංකුවේ ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් විශේෂිතව හඳුන්වා දී ඇත. සභාපතිගේ, විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ, ස්වාධීන සහ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ නම් ඇතුළු අධ්‍යක්ෂවරු කාණ්ඩය අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සංයුතිය පිටු අංක 204 හි දක්වා ඇත.
3 (2) (ix)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට තව අධ්‍යක්ෂවරුන් පත් කිරීම සඳහා විධිමත්, සැලකිල්ලට භාජනය වූ හා විනිවිද භාවයෙන් යුත් කාර්ය පටිපාටියක් තිබිය යුතුය. එමෙන්ම ක්‍රමවත්ව අනුප්‍රාප්තිකයන් පත්කිරීම පිණිස ද පටිපාටියක් තිබිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරුන් පත් කෙරෙන්නේ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 8 (1) (අ) වගන්තිය ප්‍රකාරවය. ඒ අනුව, බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂණය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් අධ්‍යක්ෂවරු පස් දෙනෙක් පත් කෙරේ. එක් අධ්‍යක්ෂවරයෙක් භාණ්ඩාගාර ලේකම් හෝ ඔහු විසින් නම් කළ තැනැත්තෙක් විය යුතු අතර, තවත් අධ්‍යක්ෂවරයෙක් තැපැල්පති හෝ ඔහු විසින් නම් කළ තැනැත්තෙක් විය යුතුය.
3 (2) (x)	ක්ෂණික ලෙස පුරප්පාඩුවක් පිරවීම පිණිස පත් කරනු ලබන සියලු අධ්‍යක්ෂවරුන් ඔවුන්ගේ පත්වීමෙන් අනතුරුව පවත්වනු ලබන පළමු මහා සභා රැස්වීමේදී කොටස් හිමිකරුවන්ගේ ඡන්ද විමසීමකට භාජනය විය යුතුය.	අදාළ නොවේ. අධ්‍යක්ෂවරුන් විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කිරීම සිදු කරන හෙයින් මෙවැනි තත්වයක් පැන නොනැගී.
3 (2) (xi)	අධ්‍යක්ෂවරයෙකු සිය තනතුරින් ඉල්ලා අස්වන්නේ නම් හෝ ඉවත් කරනු ලබන්නේ නම්, (අ) එම අධ්‍යක්ෂවරයාගේ ඉල්ලා අස්වීම හෝ ඉවත් කිරීම, එවන් ඉල්ලා අස්වීමකට හෝ ඉවත් කරනු ලැබීමකට බලපෑ හේතු ද එසේ කිරීම සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂවරයාට බැංකුවක් සමඟ යම් එකඟතාවයකට නොපැමිණීමට හේතුවක් තිබේ නම් එයද ඇතුළුව නිවේදනය කිරීම. (ආ) හිමිකරුවන්ගේ අවධානයට යොමු කළයුතු කරුණු වේද/නොවේද යන්න සහතික කරමින් ප්‍රකාශයක් නිකුත් කිරීම.	අනුකූලවී ඇත බැංකුවේ එකම කොටස් හිමියා වන ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් විෂයභාර අමාත්‍යවරයා හරහා අධ්‍යක්ෂවරු පත් කිරීම හා ඉවත් කිරීම සිදු කරනු ලබයි. ඕනෑම ඉල්ලා අස්වීමකට යොමු කෙරෙන්නේ ද එකී අමාත්‍යවරයායටය. ඉල්ලා අස්වීම පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව දැනුවත් කෙරේ. බැංකුවේ කොටස් හිමිකරුවා ශ්‍රී ලංකා රජය වන අතර නිල බලයෙන් පත්වන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ හැර අනෙකුත් අධ්‍යක්ෂවරු පස්දෙනාගේ වෙනස්වීම් සිදු කරනු ලබන්නේ රජය විසින් අදාළ විෂයභාර අමාත්‍යවරයා හරහාය.
3 (2) (xii)	බැංකු අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හෝ සේවකයෙකු වෙතත් බැංකු අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස පත් කිරීම, තෝරා පත් කර ගැනීම හෝ නම් කිරීම එකී බැංකුව, පළමුව සඳහන් කළ බැංකුවේ පරිපාලිත සමාගමක් හෝ ආශ්‍රිත සමාගමක් වන්නේ නම් පමණක් සිදු කළයුතුය.	2008 අංක 41 දරන ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධානවලට අනුව ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී කේ.බී. විජයරත්න මහතා ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුවට පත් කිරීම හැර ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරු හෝ සේවකයන් වෙතත් බැංකුවල අධ්‍යක්ෂවරු ලෙස පත්කර නොමැත.
3 (3) 3 (3) (i) (අ), සහ (ආ)	අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ හැකියා හා යෝග්‍ය බව ඇගයීමේ නිර්ණායක අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස කටයුතු කරන තැනැත්තෙකුගේ වයස අවුරුදු 70 නොඉක්මවා තිබිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. වයස අවුරුදු 70 ඉක්මවූ අධ්‍යක්ෂවරු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ නොමැත
3 (3) (ii)	යම් පුද්ගලයකු බැංකුවේ පරිපාලිත හෝ ආශ්‍රිත සමාගමද ඇතුළුව සමාගම්/ආයතන 20 කට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක අධ්‍යක්ෂක ධූර නොදැරිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. කිසිදු අධ්‍යක්ෂවරයෙක් බැංකුවේ පරිපාලිත හෝ ආශ්‍රිත සමාගමද ඇතුළුව සමාගම්/ආයතන 20 කට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක අධ්‍යක්ෂ ධූර නොදරයි

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (4)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මගින් පවරන ලද කළමනාකරණ කාර්යභාරය	
3 (4) (i)	අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් දැනට ක්‍රියාත්මක වන බලතල පැවරීමේ ක්‍රියාවලියේ සුපරීක්ෂාකාරීව අධ්‍යයනය කර පැහැදිලිව අවබෝධ කර ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බලය පැවරීමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක වේ. කිසිදු බාධාවකින් තොරව කාර්යක්ෂමව සිය කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ අවස්ථාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ලබාදෙන අතරම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බලය පැවරීමේ පටිපාටිය සාමාන්‍යවනාසා හා අනුමත කරන අතර බලතල පැවරීම බැංකුවේ අවශ්‍යතා ආමන්ත්‍රණය කරන බවට සහතික වේ.
3 (4) (ii)	සමස්තයක් ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු කාර්යභාරය ඉටු කිරීමේ හැකියාව අවම කිරීමට හෝ ඊට සැලකිය යුතු බාධාවක් වන මට්ටමකට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිය කටයුතු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටුවකට, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාට, විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන්ට හෝ ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්වයට අදාළ පිරිස් වලට පැවරීම නොකළ යුතුය.	
3 (4) (iii)	බැංකුවේ අවශ්‍යතාවලට අදාළ වන ලෙස බලතල පැවරීමේ කාර්ය පිළිවෙල පවතින බවට සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් වරින්වර එය සාමාන්‍යවනාසා කරනු ලබයි.	
3 (5)	සභාපති සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී	
3 (5) (i)	සභාපති සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී යන භූමිකා වෙනම පැවතිය යුතු අතර, එකම පුද්ගලයෙකු විසින් ඉටු නොකළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සභාපතිවරයාගේ සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ භූමිකා අතර පැහැදිලි කාර්යභාර වෙන් කිරීමක් ඇත. සභාපති සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ වගකීම් නිර්වචනය කෙරෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියක් ක්‍රියාත්මක වේ.
3 (5) (ii)	සභාපති, විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු විය යුතු අතර ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු වන්නේ නම් වඩාත් සුදුසුය. සභාපතිවරයා, ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු නොවන අවස්ථාවලදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සුදුසු පරිදි සීමා නිර්ණයන් ලේඛනගත කිරීමෙන් අනතුරුව ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂවරයෙක් ලෙස පත් කළ යුතුය. ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ තනතුර බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාවේ අනාවරණය කළ යුතු වේ.	සභාපතිවරයා විධායක නොවන සහ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකි. සභාපති ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු නොවුනත් බැංකුව විසින් ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු පත්කර නොමැත.
3 (5) (iii)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් එහි ආයතනික පාලන වාර්තාවෙහි, සභාපතිගේ හා ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ අනන්‍යතාවයද, පවතින සම්බන්ධතාවල ස්වභාවයද හෙළිදරව් කළයුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සභාපතිගේ හා සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ අනන්‍යතාවය පිළිබඳ තොරතුරු වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 176 සහ 179 හි සඳහන් කර ඇත. සභාපති සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීන් අතර කිසිදු භෞතික, මූල්‍ය, ව්‍යාපාරික හෝ පවුල් සබඳතාවයක් නොමැති බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත්ව සිටී. එමෙන්ම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනෙකුත් සාමාජිකයන් අතරද එවැනි සබඳතා නොමැත.
3 (5) (iv)	සභාපති විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නායකත්වය සැපයීම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් එහි වගකීම් ඉටු කරන බව හා කාර්යක්ෂමව කටයුතු කරන බව සහතික කිරීම හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සියළු ප්‍රධාන හා අවශ්‍ය කරුණු කාලෝචිතව සාකච්ඡාවට බඳුන් කරන බවට වගබලා ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සභාපති විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නායකත්වය සපයනු ලබන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එහි වගකීම් ඉටු කරන බවට වග බලා ගනී. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සියළුම ප්‍රධාන කරුණු කාලීන අයුරින් සාකච්ඡාවට ගැනේ.
3 (5) (v)	සෑම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමක් සඳහාම න්‍යාය පත්‍රය සැකසීමේ හා අනුමත කිරීමේ මූලික වගකීම සභාපති සතුය.	අනුකූලවී ඇත. සභාපතිගේ උපදේශකත්වයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්වරයා විසින් රැස්වීම් න්‍යාය පත්‍රය සකස් කරනු ලබයි.

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (5) (vi)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වලදී සාකච්ඡාවට ගැනෙන කරුණු සම්බන්ධයෙන් සියළු අධ්‍යක්ෂවරුන් නිසි ලෙස දැනුවත් කර ඇති බවට මෙන්ම අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙත කලට වේලාවට ප්‍රමාණවත් තොරතුරු සැපයෙන බවටද සහාපති විසින් වග බලා ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වලදී මතු වන කරුණු පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රමාණවත් ලෙස දැනුවත් කර ඇති බවට සහාපතිවරයා සහතික වේ. ඒ බව සහතික කිරීමෙහිලා පහත දැක්වෙන ක්‍රමවේද භාවිතයට ගැනේ. <ul style="list-style-type: none">සමාලෝචනය කිරීමට, අමතර තොරතුරු ඉල්ලා සිටීමට සහ පැහැදිලි කරගැනීම් සඳහා සහ රැස්වීමෙන් අනතුරුව කරුණු පිළිබඳව පසු විපරම් සිදු කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමට දින හතකට පෙර රැස්වීමේ වාර්තා ඇතුළු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා බෙදාහැරීම.අවශ්‍ය වූ විටෙක ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ගෙන් පැහැදිලි කිරීම් ලබාගැනීම.
3 (5) (vii)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කටයුතු සඳහා පූර්ණ හා සක්‍රීය දායකත්වයක් ලබාදීමට සියළුම අධ්‍යක්ෂවරුන් දිරිමත් කිරීමට සහ බැංකුවේ උපරිම යහපත පිණිස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය කටයුතු කරන බවට වගබලා ගැනීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ගැනීම සහාපති විසින් සිදු කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සහාපතියේ කාර්යභාරය සහ වගකීම් සම්බන්ධ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියෙහි අන්තර්ගත වේ.
3 (5) (viii)	විශේෂයෙන් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙතින් කාර්යක්ෂම දායකත්වයක් ලබා ගැනීම උදෙසා සහාපතිවරයා විසින් පහසුකම් සැලසිය යුතු අතර, විධායක හා විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් අතර සම්බන්ධතාවයක් පවත්වා ගැනීමට වගබලා ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සමස්ත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයම විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සමන්විත වේ.
3 (5) (ix)	සහාපති ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්වයට අදාළ පිරිස් සම්බන්ධව හෝ කිසිදු ආකාරයකින් අනෙකුත් විධායක රාජකාරී කටයුතු සෘජු අධීක්ෂණයට ලක්කිරීමෙහි නොයෙදිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සහාපති ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙක් වන අතර ඔහු/ඇය ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් අධීක්ෂණය කිරීම හෝ වෙනත් කිසිදු ආකාරයක විධායක කාර්යයන්හි නියුක්ත නොවේ.
3 (5) (x)	කොටස් හිමිකරුවන් සමග සම්බන්ධ සන්නිවේදනයක් පවත්වා ගැනීමට යෝග්‍ය පියවර ගන්නා බවට හා කොටස් හිමිකරුවන්ගේ මත/අදහස් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත සන්නිවේදනය කෙරෙන බවට සහාපති වග බලා ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුව සිය කොටස් හිමිකරු වන ශ්‍රී ලංකා රජය සමග එළඳායී සන්නිවේදනයක් පවත්වාගෙන යයි. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට අනුව නිල බලයෙන් පත්වූ අධ්‍යක්ෂවරයා, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හා කොටස් හිමිකරු අතර සන්නිවේදන මාර්ගය ලෙස ක්‍රියා කරයි.
3 (5) (xi)	ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, බැංකුවේ එදිනෙදා සිදුකෙරෙන මෙහෙයුම් හා ව්‍යාපාර කළමනාකරණයේ මුදුන් මට්ටමේ භාරකාරත්වය දරන විධායක ලෙස කටයුතු කරයි.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුවේ එදිනෙදා කටයුතු සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වෙත පවරා ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියෙහි සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාට ඇති එවැනි බලතල පිළිබඳව විශේෂයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත.
3 (6)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පත් කළ කමිටු	
3 (6) (i)	3(6)(ii), 3(6)(iii) 3(6)(iv) සහ 3(6)(v) යන නියම මගින් දක්වා ඇති පරිදි සෑම බැංකුවක්ම අවම වශයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටු 4 ක් පිහිට විය යුතුය. ඒ සෑම කමිටුවක්ම සෘජුවම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වාර්තා කළ යුතුය. සියළුම අනුකමිටු සඳහා ලේකම්වරයෙකු පත් කළ යුතුය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමේදී එක් එක් අනු කමිටුවේ කාර්ය සාධනය, ඔවුන්ගේ වගකීම් සහ කාර්යභාරය පිළිබඳව වාර්තාවක් සැපයිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. ලිඛිත යොමු කිරීමේ අනුදේශ සමගින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් කමිටු හයක් ස්ථාපනය කර ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්වරයා කමිටු හයෙහිම ලේකම් ලෙස කටයුතු කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ණය කමිටුව සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ හා උපායමාර්ගික කමිටුව අදාළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු සහාපතිවරු හරහා සෘජුවම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වාර්තා කරයි.
3 (6) (ii)	විගණන කමිටුව සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නීති අදාළ වේ.	
3 (6) (ii) (අ)	කමිටුවේ සහාපති ගිණුම්කරණයෙහි සහ/හෝ විගණනයෙහි සුදුසුකම් හා අත්දැකීම් සහිත ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු විය යුතුය.	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ සහාපති, විධායක නොවන ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සියළුම සාමාජිකයන් පත්කර ඇත්තේ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට අනුකූලවය.

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (6) (ii) (ආ)	කමිටුවේ සියළු සාමාජිකයින් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් විය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුවේ සියළු අධ්‍යක්ෂවරු විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු වෙති. එහෙයින්, කමිටුවේ සියළුම සාමාජිකයෝ විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු වෙති.
3 (6) (ii) (ඇ)	<p>පහත කරුණු සම්බන්ධයෙන් කමිටුව විසින් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.</p> <p>(i) අදාළ නීති වලට අනුකූල වෙමින් විගණන සේවා සඳහා බාහිර විගණකවරයෙකු පත් කිරීම.</p> <p>(ii) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් වරින් වර විගණකවරුන් හට නිකුත් කරන ලද උපදෙස් ක්‍රියාත්මක කිරීම.</p> <p>(iii) අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති යොදා ගැනීම සහ</p> <p>(iv) විගණන කොටස්කරුවන් සමග බැඳීම වසර 5 නොඉක්මවයි නම් සහ පූර්ව කාලසීමාව සම්පූර්ණ කළ දින පටන් වසර 3 ක් ඉකුත් වීමට ප්‍රථම අදාළ විගණන කොටස්කරුවන් හා යළි විගණන බැඳීමකට ඇතුළු නොවී ඇත්නම් සේවා කාලය, විගණන ගාස්තු හා විගණකවරයාගේ ඉල්ලා අස්වීම හෝ සේවයෙන් පහකිරීම.</p>	අදාළ ප්‍රඥප්තියවලට අනුව, බැංකුවේ බාහිර විගණක ලෙස විගණකාධිපති කටයුතු කරයි. ඒ අනුව බැංකුවේ බාහිර විගණකවරයා සම්බන්ධයෙන් වගකීමක් කමිටුවට නොපැවරේ.
3 (6) (ii) (ඈ)	අදාළ වන ප්‍රමිති සහ යහපරිව අනුව විගණන ක්‍රියාවලීන්හිදී බාහිර විගණකවරයාගේ ස්වාධීනත්වය, විෂයය මූලිකත්වය සහ කාර්යක්ෂමතාවය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සමාලෝචනයට හා අධීක්ෂණයට ලක් කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. විගණකාධිපති බාහිර විගණකවරයා ලෙස කටයුතු කරන බැවින් ස්වාධීනත්වය සහ විෂයය මූලිකත්වය ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් තහවුරු කොට පවත්වාගැනීම සිදු වෙයි. විගණන ක්‍රියාවලියේ කාර්යක්ෂමතාවය පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු රැස්වීම් වලදී රජයේ විගණන අධිකාරී සමග සාකච්ඡා කරනු ලැබේ.
3 (6) (ii) (ඉ)	විගණන නොවන සේවා ලබාදීම සඳහා බාහිර විගණකවරයෙකු යොදා ගැනීම පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තියක් කමිටුව විසින් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.	විගණකාධිපතිවරයා බාහිර විගණකවරයා ලෙස කටයුතු කරන බැවින් අදාළ නොවේ.
3 (6) (ii) (ඊ)	විගණනය ඇරඹීමට ප්‍රථම කමිටුව විසින් විගණනයේ ස්වභාවය හා විෂය පථය පිළිබඳව බාහිර විගණකවරුන් සමග සාකච්ඡා කර අවසන් නිගමනයකට පැමිණිය යුතුය.	අදාළ නොවේ. විගණනයෙහි ස්වභාවය හා විෂය පථය බාහිර විගණකවරයා වශයෙන් විගණකාධිපති විසින් තීරණය කෙරේ.
3 (6) (ii) (උ)	බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශවල, වාර්ෂික වාර්තාවේ ගිණුම්වල හා හෙළිදරව් කිරීම පිණිස සකසා ඇති ක්‍රමෝපාය වාර්තාවන්හි විශ්වසනීය බව හා ඒවායෙහි අන්තර්ගත සැලකිය යුතු මූල්‍ය වාර්තාකරණ තීරණ අධීක්ෂණය කරනු පිණිස කමිටුව විසින් බැංකුවේ මූල්‍ය තොරතුරු සාමාලෝචනය කළ යුතුය. මෙසේ කිරීමේදී කමිටුව විශේෂයෙන් පහත කරුණු පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ යුතුය. (i) ප්‍රධාන විනිශ්චය ක්ෂේත්‍ර (ii) ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා යහපරිව වල කිසියම් වෙනස්වීමක් (iii) විගණනයෙන් පැන නගින සැලකිය යුතු ගැලපීම් (iv) බැංකුව ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාම යන උපකල්පනය සහ (v) අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති සහ අනෙකුත් නීතිමය අවශ්‍යතා වලට අනුකූල වීම.	අනුකූලවී ඇත. විගණන කමිටුව විසින් ක්‍රමෝපාය මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාව හෙළිදරව් කිරීම පිණිස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට සූදානම් අවස්ථාවේදී සමාලෝචනයට බඳුන් කර ඇත. මෙම සෑම අවස්ථාවකම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ අවධානය පිණිස අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් ලබාදෙන ලද සමාලෝචන වාර්තාවේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වල වෙනස්කම්, ප්‍රධාන තීරණාත්මක ක්ෂේත්‍රයන්හි විචලනයන් ආදිය පිළිබඳව ඇතුළත් වේ. එසේ කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරයි.
3 (6) (ii) (ඌ)	අවසන් හා අතුරු විගණන වලින් පැන නගින කරුණු, ප්‍රශ්න හා ගැටලු සහ ඒ කරුණු ඇතුළුව විගණකවරයා විසින් සාකච්ඡා කිරීමට අපේක්ෂා කරන ඕනෑම කරුණක් කමිටුව විසින් සාකච්ඡා කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් අවසන් හා අතුරු විගණන වලින් පැන නගින කරුණු, ගැටළු හා සීමා සාකච්ඡා කරනු ලබයි. සමස්ත රැස්වීම් කාලය තුළ විගණකාධිපතිවරයාගේ නියෝජිතයන් සහභාගීවී සිටියහ.

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (6) (ii) (ඵ)	කමිටුව විසින් බාහිර විගණකවරයාගේ කළමනාකරණ ලිපිය හා ඊට කළමනාකාරිත්වයේ ප්‍රතිචාරය සමාලෝචනයට ලක් කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. මුදල් පනතේ 14 (2) (අ) සහ 13 (7) (අ) යන වගන්ති යටතේ ඉදිරිපත් කරන ලද විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව සහ ඊට අදාළව කළමනාකාරිත්වයේ ප්‍රතිචාරය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කරනු ලබයි.
3 (6) (ii) (ඒ)	බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යභාරය සම්බන්ධයෙන් කමිටුව විසින් පහත සඳහන් පියවර ගත යුතුය.	
	(i) අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ සම්පත්, කාර්ය භාරය හා විෂයය පර්යන්තර ආදියෙහි ප්‍රමාණවත් බව සමාලෝචනය කිරීම සහ එහි කටයුතු කරගෙන යාමට අවශ්‍ය අධිකාරී බලය දෙපාර්තමේන්තුව සතුව පවතින බවට තෘප්තිමත් වීම.	අනුකූලවී ඇත. සැලැස්මෙහි විෂයය පර්යන්තර, කාර්යභාරය හා සම්පත් අවශ්‍යතා ඇතුළත්, අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් සකස් කරන ලද 2019 වාර්ෂික විගණන සැලැස්ම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවට ඉදිරිපත් කරන ලද අතර ඒ සඳහා අනුමැතිය හිමි විය.
	(ii) අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහන් සහ අභ්‍යන්තර විගණන ක්‍රියාවලියේ ප්‍රතිඵල සමාලෝචනය කිරීම සහ අවශ්‍ය විටක අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ මත යෝග්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබන බව සහතික කිරීම.	අනුකූලවී ඇත. කමිටුව විසින් අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම සහ අභ්‍යන්තර විගණන ක්‍රියාපටිපාටි වල ප්‍රතිඵල සමාලෝචනය කරන අතර වැඩි දියුණු කිරීම් සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බව සහතික කරයි.
	(iii) අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධානියාගේ හා ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ගේ ඕනෑම කාර්ය සාධන ඇගයීමක් සමාලෝචනය කිරීම.	අනුකූලවී ඇත.
	(iv) අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යභාරය සඳහා ප්‍රධානියාගේ, ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ගේ පත්වීමක් හෝ සේවය අවසන් කිරීමක් නිර්දේශ කිරීම හා කුලී පදනම මත සේවය සපයන ආයතන පත් කිරීම/ඉවත් කිරීම නිර්දේශ කිරීම.	අනුකූලවී ඇත. වසර තුළ එවන් සිදුවීම් පැන නැගුණේ නැත.
	(v) අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණකවරයා සහ වෙනත් සමාගම් හරහා සේවා සපයන්නන්ද ඇතුළුව ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ගේ ඉල්ලා අස්වීම් පිළිබඳව කමිටුව දැනුවත් කෙරෙන බවට වග බලා ගැනීම සහ එලෙස ඉල්ලා අස්වූ ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්යමණ්ඩල සාමාජිකයන් හට හා බාහිර සමාගම් හරහා සේවා සපයනු ලබන සේවකයන් හට ඔවුන්ගේ ඉල්ලා අස්වීම් සම්බන්ධයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව සැලසීම.	අනුකූලවී ඇත. වසර තුළ එවන් සිදුවීම් පැන නැගුණේ නැත.
	(vi) අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යභාරය, ස්වාධීනව කරනු ලබන බවට සහතිකවීම හා එහි කටයුතු අපක්ෂපාතීව, ප්‍රවීණතාවයෙන් හා නිසි වෘත්තීමය සැලකිල්ලෙන් යුතුව සිදු කිරීම.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුවේ පාලන ව්‍යුහය අනුව නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (විගණන) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව වෙත සෘජුව වාර්තා කරන අතර බැංකුවේ වෙනත් මෙහෙයුම් වලින් ස්වාධීන වේ.
3 (6) (ii) (ඔ)	කමිටුව විසින් සිදුකරන අභ්‍යන්තර විමර්ශනවල මූලික හෙළිදරව් කිරීම් සහ ඊට කළමනාකාරිත්වයේ ප්‍රතිචාර සැලකිල්ලට ගත යුතුය.	අනුකූල වී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් අභ්‍යන්තර විමර්ශනවලදී සිදු කරන ලද මූලික හෙළිදරව් කිරීම් සහ ඊට කළමනාකාරිත්වයේ ප්‍රතිචාර සමාලෝචනය කර ඇත. එවැනි පරීක්ෂණ වල නිර්දේශ ක්‍රියාත්මකවූ බවටද එය සහතික වේ.
3 (6) (ii) (ඔ)	ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරියා, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණකවරයා සහ බාහිර විගණකවරුන්ගේ නියෝජිතයෙක් සාමාන්‍යයෙන් රැස්වීම් වලට සහභාගී වෙයි. විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් නොමැතිව කමිටුව විසින් බාහිර විගණකවරුන් සමග අවම වශයෙන් රැස්වීම් 2 ක් හෝ පවත්වා ඇත.	අනුකූලවී ඇත. සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මූල්‍ය හා සැලසුම්)/ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (විගණන) සහ විගණකාධිපති කාර්යාලයේ නියෝජිතයෙක් සාමාන්‍යයෙන් රැස්වීම් වලට සහභාගී වෙයි. 2019 වසර තුළ රැස්වීම් හයක් පවත්වා ඇති අතර ඉන් හතරකට විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ නියෝජිතයා සහභාගීවී ඇත. බැංකුවේ සියළුම අධ්‍යක්ෂවරු විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු වෙති. එබැවින්, විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් තොරව රැස්වීම් පැවැත්වීමේ අවශ්‍යතාවයක් පැන නොනැගුණි.

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (6) (ii) (ක)	<p>කමිටුවලට,</p> <p>(i) එහි විෂයය ක්ෂේත්‍රයට අයත් ඕනෑම කරුණක් පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීමේ පැහැදිලි බලයක්;</p> <p>(ii) ඒ සඳහා අවශ්‍ය සම්පත්;</p> <p>(iii) තොරතුරු ලබාගැනීමේ පුර්ණ හැකියාව සහ</p> <p>(iv) අවශ්‍ය විටක අදාළ අන්දැකීම් සහිත බාහිර පාර්ශ්වයන්ට ආරාධනා කිරීමේ හා බාහිර පාර්ශ්වයන් වෙතින් වෘත්තීමය උපදෙස් ලබා ගැනීමේ අධිකාරිය තිබිය යුතුය.</p>	<p>අනුකූල වී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු ප්‍රඥප්තිය අනුව කමිටුවට පහත බලතල ඇත.</p> <ul style="list-style-type: none"> සිය යොමු කිරීමේ අනුදේශ වලට අනුකූලව ඕනෑම කරුණක් පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීමේ පැහැදිලි බලය එසේ කිරීමට අවශ්‍ය සම්පත් තොරතුරු ලබා ගැනීමේ පුර්ණ හැකියාව බාහිර වෘත්තීය උපදෙස් ලබාගැනීමේ සහ අවශ්‍ය වේතොත් සහභාගිවීම සඳහා අදාළ සුදුසුකම් සහිත පුද්ගලයන්ට ආරාධනා කිරීමේ බලය <p>පිටු අංක 233 සිට 236 දක්වා ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන වාර්තාව බලන්න.</p>
3 (6) (ii) (ආ)	<p>සාකච්ඡා කළ යුතු කරුණු සම්බන්ධව නිසි දැනුම් දීමකින් පසුව නිරතුරුව කමිටුව රැස්ව, එහි වගකීම් හා රාජකාරි ඉටු කිරීම සම්බන්ධ නිගමන වාර්තාකර තබා ගත යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව නිතිපතා රැස්වීම් සැලසුම් කර ඇත. අවශ්‍යවූ විට අමතර රැස්වීම් සංවිධානය කෙරේ. වසර තුළ කමිටුව හය වරක් රැස් විය. සාකච්ඡා කිරීමට බලාපොරොත්තු වන කරුණු පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු සාමාජිකයන්ට නිසි ලෙස පෙර දැනුම්දීමක් සිදු කරනු ලබන අතර එහි රාජකාරි හා වගකීම් ඉටු කිරීමට අදාළ නිගමන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු ලේකම්/ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන වාර්තා වල සටහන් කෙරේ.</p>
3 (6) (ii) (ඊ)	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පහත කරුණු විස්තරාත්මකව හෙළිදරව් කළ යුතුය.</p> <p>(i) විගණන කමිටුවේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තොරතුරු</p> <p>(ii) වර්ෂය තුළ පවත්වන ලද විගණන කමිටු රැස්වීම් සංඛ්‍යාව සහ</p> <p>(iii) ඒ රැස්වීම් සඳහා එක් එක් අධ්‍යක්ෂවරයාගේ සහභාගිත්වය පිළිබඳ විස්තර</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>පිටු අංක 233 සිට 236 දක්වා ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාවේ පහත කරුණු අඩංගු වේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> විගණන කමිටු ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ විස්තර 2019 වසර තුළ පවත්වන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු රැස්වීම් ගණන එම රැස්වීම් වලට එක් එක් අධ්‍යක්ෂවරයාගේ සහභාගිත්වය පිළිබඳ තොරතුරු
3 (6) (ii) (ඈ)	<p>කමිටුවේ ලේකම්, සමාගමේ ලේකම් හෝ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයෙහි ප්‍රධානියා වන අතර කමිටු රැස්වීම් පිළිබඳ විස්තරාත්මක වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීම හා පවත්වාගෙන යාම කළ යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් කමිටුවේ ලේකම් ලෙසද කටයුතු කරන අතර විස්තරාත්මක කමිටු වාර්තා පවත්වා ගෙන යාම සිදු කෙරේ.</p>
3 (6) (ii) (ඉ)	<p>මූල්‍ය වාර්තාකරණය, අභ්‍යන්තර පාලනය හෝ වෙනත් කටයුතුවලදී සිදුවිය හැකි විෂමාවාර සම්බන්ධයෙන් සේවකයින්ට සිය රහස්‍යභාවය රැකගනිමින් කරුණු දැක්විය හැකි ආකාරය පිළිබඳව කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කළ යුතුය. ඒ අනුව, එවන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන හා සාධාරණ විමර්ශන පැවැත්වීම සඳහා සුදුසු පියවර ගන්නා බවටත්, යෝග්‍ය පසු විපරම් සිදු කරන බවටත්, බාහිර විගණකවරයා සමග බැංකුවේ සබඳතාව අධීක්ෂණය කරනු ලබන නියෝජිත අධිකාරිය ලෙස ක්‍රියා කිරීමටත් කමිටුව වග බලා ගත යුතුය.</p>	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද වංචා අවදානම් කළමනාකරණය සහ පෙර දැනුම් දීමේ ක්‍රියාවලියක් (Wistle Blowing Policy) බැංකුව තුළ ක්‍රියාත්මක වේ.</p>
3 (6) (iii)	<p>මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව සම්බන්ධයෙන් පහත නීති අදාළ වේ.</p>	
3 (6) (iii) (අ)	<p>බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ට, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හා ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්වයට අදාළ පිරිස් වලට අදාළ පාරිශ්‍රමික ප්‍රතිපත්තිය (වැටුප්, දීමනා හා වෙනත් මූල්‍ය ගෙවීම්) තීරණය කිරීම.</p>	<p>1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 10 වන වගන්තිය හා එහි සංශෝධන අනුව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වේතනය විෂයයහාර අමාත්‍යවරයා විසින් තීරණය කරනු ලබයි.</p> <p>සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් වලට අදාළ වේතන සාමූහික එකඟතා ගිවිසුම මත සහ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව විසින් තීරණය කරනු ලබයි.</p>

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (6) (iii) (ආ)	කමිටුව විසින් අධ්‍යක්ෂවරුන්, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා හා ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් සඳහා අරමුණු හා ඉලක්ක ලබාදිය යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 10 වන වගන්තිය හා එහි සංශෝධන අනුව අධ්‍යක්ෂවරුන් සියළුදෙනා විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු වන අතර ඉන් පස්දෙනෙක් පත් කරන්නේ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විසිනි. අනෙක් දෙදෙනා නිල බලයෙන් පත්වන අධ්‍යක්ෂවරු වෙති. එබැවින් නිශ්චිත අරමුණු හා ඉලක්ක ඔවුන් වෙත පවරා නැත.</p> <p>සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සඳහාම ඉලක්ක හා අරමුණු සකස් කරන්නේ උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලසුම පදනම් කරගෙන වන අතර, ඒ පිළිබඳ විස්තරාත්මක පැහැදිලි කිරීමක් බැංකුවේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි දක්වා ඇත. ඒවා ප්‍රධාන කාර්යසාධක දර්ශක හා සම්බන්ධ වේ.</p>
3 (6) (iii) (ඇ)	කමිටුව විසින්, දෙන ලද ඉලක්ක වලට අනුව ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ හා ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් වල කාර්ය සාධනය කලින් කලට ඇගයීම සිදු කළ යුතු අතර වේගත, ප්‍රතිලාභ හා කාර්ය සාධනය මත ලබාදෙන වෙනත් දිරිදීමනා සංශෝධනය කිරීමේදී මූලික කරගත යුතු පදනම තීරණය කළ යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p>
3 (6) (iii) (ඈ)	ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හා සම්බන්ධ කරුණු සාකච්ඡා කරනු ලබන රැස්වීම් හැරුණුවිට අනෙකුත් සෑම කමිටු රැස්වීමකටම ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා සහභාගී විය යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හා සම්බන්ධ කරුණු සාකච්ඡා කෙරෙන රැස්වීම් හැර අනෙකුත් සෑම රැස්වීමකටම සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහභාගී වේ.</p>
3 (6) (iv)	නාමයෝජනා කමිටුව සම්බන්ධයෙන් පහත නීති අදාළ වේ.	
3 (6) (iv) (ආ)	කමිටුව විසින් නව අධ්‍යක්ෂවරුන්, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් තෝරා ගැනීම/පත් කිරීම සඳහා කාර්යය පටිපාටියක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.	<p>අදාළ නොවේ.</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂවරු පස්දෙනෙක් පත් කරනු ලබන්නේ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් වන අතර අනෙක් දෙදෙනා නිල බලයෙන් පත්වන අධ්‍යක්ෂවරු වෙති.</p> <p>11 වන වගන්තියට අනුව අමාත්‍යවරයා විසින් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් එක් අයෙක් සහාජනී ලෙස නම් කළ යුතුය.</p> <p>26 වන වගන්තිය අනුව බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී ලෙස නිසි හා යෝග්‍ය පුද්ගලයෙකු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පත් කරනු ලබන අතර ඔහු/ඇය බැංකුවේ/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාද වේ.</p> <p>ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් පත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුවේ නිර්දේශ මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් පත් කරනු ලබයි.</p>
3 (6) (iv) (ආ)	වත්මන් අධ්‍යක්ෂවරුන් යළි තෝරා පත් කිරීම, කමිටුව විසින් සලකා බලා නිර්දේශ කිරීම (හෝ නොකිරීම) සිදු කරනු ලබයි.	<p>අදාළ නොවේ.</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතට අනුව අධ්‍යක්ෂවරු පස්දෙනෙක් පත් කරනු ලබන්නේ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් වන අතර අනෙක් දෙදෙනා නිල බලයෙන් පත්වන අධ්‍යක්ෂවරු වෙති.</p>
3 (6) (iv) (ඇ)	ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී තනතුරට සහ ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ තනතුරු සඳහා තෝරා පත් කිරීමේ හෝ උසස්කිරීමේ සුදුසුකම් සලකා බැලීමේ නිර්ණායක, කමිටුව විසින් සකස් කරනු ලැබිය යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත පිළිගත් ක්‍රියාපටිපාටිය මත පදනම්ව සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී පත් කරනු ලැබේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද උසස්වීම් ක්‍රමයක් බැංකුව තුළ ක්‍රියාත්මක කර තිබෙන අතර ප්‍රධාන කළමනාකරණ තනතුරු වලට පත් කිරීම සඳහා සපුරාලිය යුතු අවශ්‍යතා එහි සඳහන් කර ඇත.</p>
3 (6) (iv) (ඈ)	3 (3) නියමයෙහි අන්තර්ගත නිර්ණායක මගින් නිශ්චිත ලෙස දක්වා ඇති පරිදි, අධ්‍යක්ෂවරු, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හා ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ තනතුරු හොබවන පිරිස ඊට සුදුසු හා යෝග්‍ය බවට කමිටුව විසින් සහතික විය යුතුය.	<p>අනුකූලවී ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් අධ්‍යක්ෂවරු සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වෙතින් අත්සන් තබන ලද දීඬුරුම් ප්‍රකාශ හා සහතික කිරීමේ ප්‍රකාශ ලබාගන්නා අතර ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් වල මෙම ප්‍රකාශ මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය විසින් ලබාගෙන යෝග්‍යතාව ඇගයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත යොමු කරනු ලබයි.</p>

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (6) (iv) (ඉ)	විශ්‍රාම යාමට නියමිත අධ්‍යක්ෂවරුන්ට හා ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්වයට අදාළ පිරිස් සඳහා අනුප්‍රාප්තික වැඩ පිළිවෙලක් සහ අතිරේක/නව අවශ්‍යතා පිළිබඳව සලකා බලා කමිටුව විසින් වරින්වර නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. සභාපති, අධ්‍යක්ෂවරු සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී පත්කිරීම 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන අනුව සිදු කෙරේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද අනුප්‍රාප්තික සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක කෙරේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුවේ නිර්දේශ මත අනුප්‍රාප්තික වැඩපිළිවෙලට අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් පත් කරනු ලැබේ.
3 (6) (iv) (ඊ)	ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු කමිටුවේ සභාපති ධුරය දැරිය යුතුය. ආරාධනය මත ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හට රැස්වීම් වලට සහභාගි විය හැකිය.	කමිටුවේ සභාපතිත්වය දරන්නේ ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු විසිනි.
3 (6) (v)	ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව	
3 (6) (v) (අ)	ණය, වෙළඳපල ද්‍රවශීලතාව, මෙහෙයුම් සහ උපාය මාර්ගික අවදානම වැනි පුළුල් අවදානම් කාණ්ඩ අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා අවම වශයෙන් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙක්, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් වලින් කමිටුව සමන්විත විය යුතුය. කමිටුව ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සමඟ සමීපව කටයුතු කළ යුතු අතර කමිටුව වෙත පවරා ඇති අධිකාරිය සහ වගකීම යන රාමුව තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවෙන් තීරණ ගත යුතුය.	අනුකූල වී ඇත. පුළුල් අවදානම් කාණ්ඩ, එනම්, ණය, වෙළඳපල ද්‍රවශීලතාව, මෙහෙයුම් සහ උපාය මාර්ගික අවදානම අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා වගකිවයුතු විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙක්, සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන අවදානම් නිලධාරියාගෙන් කමිටුව සමන්විත වේ. ආරාධනය මත අනුකූලතා නිලධාරියා සියළුම රැස්වීම් වලට සහභාගිවේ. අවශ්‍යතාවය මත ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්වය නියෝජනය කරන ඕනෑම නිලධාරියෙක්ට හෝ සේවක මණ්ඩලයේ ඕනෑම නිලධාරියෙක්ට ආරාධනා කෙරේ. කමිටුව වෙත පවරා ඇති අධිකාරිය සහ වගකීම රාමුව තුළ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් සමඟ කමිටුව සමීපව කටයුතු කරයි.
3 (6) (v) (ආ)	කමිටුව විසින් බැංකුව මුහුණදෙන සියළු අවදානම්, එනම්, ණය, වෙළඳපල ද්‍රවශීලතාව, මෙහෙයුම් සහ උපාය මාර්ගික අවදානම, දර්ශක හා කළමනාකරණ තොරතුරු මත පදනම්ව මාසිකව ඇගයිය යුතුය. පරිපාලිත සමාගම් හා ආශ්‍රිත සමාගම් වල අවදානම් කළමනාකරණය, බැංකු පදනම හා සමූහ පදනම යන දෙයාකාරයෙන්ම සිදු කළ යුතුය.	අනුකූල වී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අවදානම් ඇගයීම හා කළමනාකරණ රාමුව සකසන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවේ නිර්දේශ මත ණය අවදානම් කළමනාකරණය, වෙළඳපොළ හා ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණය හා මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති අනුමත කර ඇත. කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කරනු ලබන පූර්ව නිශ්චිත අවදානම් අහිරුළු මට්ටම් මත පදනම්ව අවදානම් කළමනාකරණ අංශය බැංකු පදනමෙන් හා සමූහ පදනමෙන් අවදානම් දර්ශක පිළිබඳ මාසික වාර්තා ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.
3 (6) (v) (ඇ)	කමිටුව විසින් ණය කමිටුව, වත්කම් හා වගකීම් කමිටුව ආදී සියළු කළමනාකරණ කමිටුවල ඇති ප්‍රමාණාත්මකභාවය හා ඵලදායිතාවය සමාලෝචනය කරන අතර එමඟින් ඒ හා ආශ්‍රිත නිශ්චිත අවදානම් හඳුනාගෙන ඒවා කමිටුව විසින් හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක අවදානම් සීමා යටතේ කළමනාකරණයට වග බලා ගනු ලබයි.	අනුකූල වී ඇත. නිතිපතා සමාලෝචනය කෙරෙන බැංකුවේ අවදානම් අහිරුළු මට්ටම අනුව නියම කර ඇති පරිදි එම නිශ්චිත අවදානම් ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක අවදානම් සීමා ඇතුළත කළමනාකරණය කෙරෙන බව සහතික කරගැනීම සඳහා ණය කමිටුව, අයෝජන කමිටුව, සහ වත්කම් හා කළමනාකරණ කමිටුව වැනි කළමනාකරණ කමිටුවල වාර්තා කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කෙරේ. සියළුම කළමනාකරණ කමිටුවල ප්‍රමාණාත්මකභාවය හා ඵලදායිතාවය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කරනු ලබයි.
3 (6) (v) (ඈ)	නිශ්චිත අවදානම්වලින් ඇති වන ප්‍රතිඵල අවම කිරීම සඳහා කමිටුව විසින් කඩිනම් නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබයි.	අනුකූල වී ඇත
3 (6) (v) (ඉ)	යාවත්කාලීන කළ ව්‍යාපාරික අධීක්ෂණ සැලසුම්ද ඇතුළුව අවදානම් කළමනාකරණයේ සියළු අංශ ඇගයීම සඳහා කමිටුව අවම වශයෙන් ත්‍රෛමාසිකව රැස්විය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. වසර තුළ කමිටුව රැස්වීම් සතරක් (04) ක් පවත්වා තිබේ. රැස්වීම් හා සහභාගීත්වය පිළිබඳ තොරතුරු පිටු අංක 241 හි දැක්වේ.
3 (6) (v) (ඊ)	කමිටුව විසින් නිර්දේශ කර ඇති පරිදි සහ/හෝ බැංකු අධීක්ෂණ අංශයේ අධ්‍යක්ෂ විසින් නියම කර ඇති පරිදි නිශ්චිත අවදානම් හඳුනාගැනීමට හා ඒ සම්බන්ධයෙන් නිසි නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට අපොහොසත් වන නිලධාරීන්ට එරෙහිව කමිටුව විසින් යෝග්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. එවැනි ගැටළු විසඳීම සඳහා බැංකුව විනය ක්‍රියාපටිපාටියක් ස්ථාපනය කර ඇත. වසර තුළ එවැනි අවශ්‍යතාවයක් පැන නොනැගුණි.

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (6) (v) (උ)	කමිටුව විසින් සෑම රැස්වීමක්ම පවත්වා සතියක් ඇතුළත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අදහස්, එකඟතාවය සහ/හෝ උපදෙස් සඳහා අවදානම් ඇගයීම් වාර්තාවක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. කමිටුවේ නිර්දේශ සහ අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව සමග රැස්වීමට අදාළ සවිස්තරාත්මක වාර්තාව රැස්වීමෙන් පසු පැවැත්වෙන පළමු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම වෙත ඉදිරිපත් කෙරේ.
3 (6) (v) (ඌ)	බැංකුවේ සියළු ව්‍යාපාරික ක්ෂේත්‍ර ආශ්‍රිත නීති, රෙගුලාසි, නියාමන උපදෙස්, අභ්‍යන්තර පාලන සහ අනුමත ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධයෙන් බැංකුවේ අනුකූලතාවය ඇගයීම පිණිස කමිටුව විසින් අනුකූලතා ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කළ යුතුය. ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් අතුරෙන් කෝරා ගන්නා ලද කැපවීමෙන් යුතු අනුකූලතා නිලධාරියෙකු විසින් අනුකූලතා ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාවට නැංවිය යුතු අතර, ඒ පිළිබඳව වරින්වර කමිටුවට වාර්තා කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. බැංකුවේ සියළු ව්‍යාපාරික ක්ෂේත්‍ර ආශ්‍රිතව නීති, රෙගුලාසි, නියාමන උපදෙස්, අභ්‍යන්තර පාලන සහ අනුමත ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධයෙන් බැංකුවේ අනුකූලතාවය ඇගයීම පිණිස අනුකූලතා ක්‍රියාවලිය ස්ථාපිත කර තිබේ. මෙම කාර්යය සඳහා නායකත්වය සපයන්නේ අනුකූලතා නිලධාරියා විසිනි. අනුකූලතා නිලධාරියා විසින් වරින් වර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.
3 (7) 3 (7) (i)	සම්බන්ධිත පාර්ශව වල ගනුදෙනු කිසියම් පුද්ගලයෙකු හා බැංකුව අතර කිසියම් ගනුදෙනුවක් සම්බන්ධයෙන් පැන නැගිය හැකි ඕනෑම ආකාරයේ අනියම් සම්බන්ධයක් වැළැක්වීමට අවශ්‍ය පියවර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ගනු ලැබිය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිය අභිලාෂ ගැටීම වළක්වාලීම අරමුණු කරගෙන සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට වඩා වාසිදායක ලෙස සැලකීම වැළැක්වීම සඳහා සම්බන්ධිත පාර්ශව, ඔවුන්ගේ ගනුදෙනු සහ ඒ ආශ්‍රිත සීමා ආවරණය කෙරෙන, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සම්බන්ධිත පාර්ශව වල ගනුදෙනු පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. ඔවුන්ට අදාළ සම්බන්ධිත පාර්ශව වල ගනුදෙනු තනි තනිව ප්‍රකාශ කරන ලෙස අධ්‍යක්ෂවරු වෙත ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කර තිබේ. ස්වයංක්‍රීය පද්ධතියක් ඔස්සේ මේ ගනුදෙනු නිරීක්ෂණය කෙරේ.
3 (7) (ii)	සම්බන්ධිත පාර්ශව සමග සිදු කරන ගනුදෙනු වල ස්වභාවය මේ නිර්දේශය තුළින් ආවරණය විය යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සම්බන්ධිත පාර්ශව සමග සිදු කරන ගනුදෙනු පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය පහත ගනුදෙනු ආවරණය කරයි. (අ) ව්‍යවස්ථාපනයේ උපරිම සීමාව පිළිබඳ මූල්‍ය මණ්ඩල මාර්ගෝපදේශයන්හි නිර්වචනය කර ඇති ඕනෑම ආකාරයක ව්‍යවස්ථාපන පිරිනැමීම; (ආ) තැන්පතු, ණය ගැනීම් හා ආයෝජන ආකාරයෙන් බැංකුවේ ඕනෑම වගකීමක් නිර්මාණය කිරීම; (ඇ) මූල්‍ය හෝ මූල්‍ය නොවන ඕනෑම සේවාවක් බැංකුවට සැපයීම හෝ ලබාගැනීම; (ඈ) එවැනි සම්බන්ධිත පාර්ශව වලට ඵලදායී විය හැකි හිමිකාරිත්ව විභවතාවයකින් යුත්, රහස්‍ය නැතහොත් වෙනත් ආකාරයකින් සංවේදී තොරතුරු බෙදාගැනීමට මග පාදන, බැංකුව හා වෙනත් සම්බන්ධිත පාර්ශව අතර වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදයක් සහ තොරතුරු ප්‍රවාහයක් පවත්වා ගැනීම. "සම්බන්ධිත පාර්ශව වලට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම්" යටතේ සටහන් අංක 49.5 හි මේ පිළිබඳ තොරතුරු දක්වා ඇත.
3 (7) (iii)	ඉහත 3 (7) (i) නියමයෙහි නිශ්චිතව දක්වා ඇති පරිදි ඒ හා සමාන ව්‍යාපාරික කටයුතු සිදු කරනු ලබන බැංකුවේ වෙනත් පාර්ශවයන්ට ලබා දෙන සැලකීමට වඩා වැඩි සැලකීමක් එවැනි පාර්ශව වෙත පිරිනැමෙන ආකාරයෙන් සම්බන්ධිත පාර්ශව හා ගනුදෙනුවල නියැලීමෙන් වළකින බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගබලා ගත යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. එවැනි ගනුදෙනු හඳුනාගැනීමට කටයුතු කරන බවට අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් වාර්ෂිකව ප්‍රකාශ ලබාගැනේ. ඒ හා සමාන ව්‍යාපාරික කටයුතු සිදු කරන බැංකුවේ වෙනත් පාර්ශවයන්ට වඩා "වැඩි සැලකීමක්" ලබාදෙන ගනුදෙනු ග්‍රහණය කරගැනීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකස් කර ඇති අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත කලින් කලට ඒ පිළිබඳව වාර්තා කරනු ලබයි. සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික පිළිවෙතට අනුව සම්බන්ධිත පාර්ශව සමග සිදු කරන ලද ගනුදෙනු (ඇතොත්) ඒ පිළිබඳව පිටු අංක 392 හි ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ "සම්බන්ධිත පාර්ශව සම්බන්ධ හෙළිදරව් කිරීම්" යන මැයෙන් වන සටහන් අංක 49.5 හි දක්වා ඇත.

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (7) (iv)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමකදී අදාළ අධ්‍යක්ෂවරයා හැර අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් තුනෙන් දෙකකට නොඅඩු පිරිසකගේ ඡන්දයෙන් අනුමැතිය ලැබී ඇති විට හැර බැංකුවක් එහි අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට හෝ එවැනි අධ්‍යක්ෂවරයෙකුගේ සමීප ඥාතියෙකුට කිසිදු ආකාරයක ප්‍රදානයක් ලබාදීමට කටයුතු නොකළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. එවැනි සිදුවීම් වාර්තාවී නොමැත.
3 (7) (v) (අ)	බැංකුවක් මගින්, යම් පුද්ගලයෙකුට හෝ පුද්ගලයෙකුගේ සමීප ඥාතියෙකුට හෝ පුද්ගලයෙකුගේ සැලකිය යුතු උනන්දුවක් ඇති අරමුණක් වෙනුවෙන් කිසියම් ප්‍රදානයක් ලබාදී ඇති විටක, පසු කාලීනව එකී පුද්ගලයා බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස පත් වුවහොත් එම පුද්ගලයා අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස පත්වීමෙන් වසරක් ඇතුළත ඒ සඳහා මූල්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලද හැකි වන පරිදි සුදුසු ඇපකරයක් ලබා ගැනීමට බැංකුව කටයුතු කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂවරයෙක් ලෙස පත්වීමට පෙර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් විසින් සියළුම අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් ප්‍රකාශ ලබාගන්නා අතර ඉදිරි ගනුදෙනු වෙනොත් ඒවා ප්‍රකාශ කරන ලෙස ඔවුන්ගෙන් ඉල්ලා සිටිනු ලැබේ. අවශ්‍යතාවයක් පැන නැගුනහොත් මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිර්වචනය කර ඇති පරිදි අවශ්‍ය ඇපකරය ලබාගැනීමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව බැංකුවේ සේවකයන් දැනුවත්ය.
3 (7) (v) (ආ)	3 (7) (V) (අ) නියාමනයෙන් එවැනි ඇපකරයක් ලබාදී නොමැති විටක එවැනි ප්‍රදානයක් කරන අවස්ථාවේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති කාල සීමාව තුළ හෝ පත්වීම ලද දින සිට මාස දහඅටක කාලයක් ඉකුත්වී ඇති විට හෝ ඉහත අවස්ථා දෙකෙන් කලින් යෙදෙන කාලසීමාවට අනුව ඕනෑම ප්‍රදානයක් හේතුවෙන් ගෙවිය යුතු ඕනෑම මුදලක් පොලිය සමග එම අධ්‍යක්ෂවරයාගෙන් අය කරගැනීමට බැංකුව පියවර ගත යුතුය.	අනුකූලතා අංශය විසින් මෙම නියාමනයට අදාළ ක්‍රමවේදය අධීක්ෂණය කරනු ලබයි.
3 (7) (v) (ඇ)	ඉහත උප නියාමන වලට අනුකූල වීමට අපොහොසත් වන ඕනෑම අධ්‍යක්ෂවරයෙක් අධ්‍යක්ෂ ධුරයෙන් ඉවත්වූ බවට සැලකෙන අතර බැංකුව එවැන්නක් පිළිබඳ කරුණු මහජනතාවට හෙළි කළ යුතුය.	
3 (7) (v) (ඈ)	කෙසේවෙතත්, ප්‍රදානය කරන අවස්ථාවේදී බැංකුවේ සේවකයෙකුට සහ එම බැංකුවේ සියළු සේවකයන්ට අදාළ වන යෝජනා ක්‍රමයක් යටතේ ප්‍රදානය ලබාදුන් අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට මෙම උප නියාමනය අදාළ නොවේ.	
3 (7) (vi)	බැංකුවේ කාර්යමණ්ඩලයට අදාළ වන යම් ප්‍රතිලාභ ක්‍රමයක් මත පදනම්ව හැර වෙනත් කිසිදු ආකාරයක ප්‍රදානයක් හෝ "වඩා වාසිදායක සැලකීමක්" ලබාදීමට බැංකුවක් කටයුතු නොකළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. කාර්යමණ්ඩල ප්‍රතිලාභ හැරුණු විට බැංකුවේ සේවකයන්ට වාසිදායක සැලකීම් හෝ ප්‍රදාන සලසා නොමැත. වෙනත් සේවකයන්ට හෝ සමීප ඥාතීන්ට විශේෂ සැලකීම් ලබාදීමෙන් වළකින ලෙස වක්‍රලේඛයක් මගින් බැංකුවේ සේවකයන් දැනුවත් කර ඇත.
3 (7) (vii)	ඉහත 3 (7) (V) සහ 3 (7) (vi) යන නියම යටතේ බැංකුවක් විසින් ලබාදෙන ලද ප්‍රදානයක් හෝ එවැනි ප්‍රදානයක කිසිදු කොටසක් හෝ ඊට අදාළ වන කිසිදු පොලියක් හෝ මුදල් මණ්ඩලයේ පූර්ව අනුමැතියෙන් තොරව ප්‍රේෂණය නොකළ යුතු අතර එවැනි අනුමැතියකින් තොරව සිදු කරනු ලබන ඕනෑම ප්‍රේෂණයක් බලරහිත හා එළරහිත වේ.	අනුකූලවී ඇත. එවැනි සිදුවීම් වාර්තා වී නොමැත.
3 (8)	හෙළිදරව් කිරීම	
3 (8) (i)	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පහත කරුණු සම්බන්ධයෙන් සහතික විය යුතුය.	
3 (8) (i) (අ)	අධීක්ෂණ හා නියාමන අධිකාරීන් විසින් නිර්දේශ කරනු ලබන ආකෘති වලට අනුකූල වන ලෙස සහ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අදාළ වන පරිදි වාර්ෂික විගණිත මූල්‍ය ප්‍රකාශ සහ ත්‍රෛමාසික මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කර ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	අනුකූලවී ඇත.

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (8) (i) (ආ)	එවන් ප්‍රකාශ සංකීර්ණව සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් පුවත්පත්හි පළ කිරීම.	අනුකූලවී ඇත.
3 (8) (ii)	පහත සඳහන් අවම හෙළිදරව් කිරීම් වාර්ෂික වාර්තාවෙහි සිදුකර ඇති බවට සහතික කර ගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගබලා ගත යුතුය.	
3 (8) (ii) (අ)	නිශ්චිත හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළුව අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති හා නියාමන උපදෙස් වලට අනුව විගණන වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කර ඇති බවට සඳහන් කෙරෙන ප්‍රකාශ.	අනුකූලවී ඇත. වාර්ෂික විගණන මූල්‍ය වාර්තාව සකස් කිරීමේදී අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති හා නියාමන අවශ්‍යතා වලට අනුකූලවීම පිළිබඳ හෙළිදරව් කිරීම් පිටු අංක 283 සිට 284 දක්වා ඇති "මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා වන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය" සහ පිටු අංක 291 සිට 292 දක්වා ඇති "සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීගේ (මූල්‍ය හා සැලසුම්) වගකීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනයෙහි" දක්වා ඇත.
3 (8) (ii) (ආ)	මූල්‍ය වාර්තාකරණයෙහි විශ්වාසනීය බව සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ සහතිකයක් සැපයීම අරමුණු කරගනිමින් මූල්‍ය වාර්තාකරණ පද්ධතිය සැලසුම් කර ඇති බවට සහ බාහිර අරමුණු සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීම අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා නියාමන උපදෙස් වලට අනුකූලව සිදු කෙරෙන බව තහවුරු කිරීම සඳහා වන බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලන යාන්ත්‍රණය පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වාර්තාවක්.	අනුකූලවී ඇත. මූල්‍ය වාර්තාවේ විශ්වසනීයත්වය පිළිබඳ සාධාරණ සහතිකයක් ලබාදීම සඳහා මූල්‍ය වාර්තාකරණ පද්ධතිය සකස් කර ඇති බවත් බාහිර අරමුණු සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීම අදාළ ගිණුම්කරණ මූලධර්ම හා නියාමන අවශ්‍යතා අනුව සිදු කර ඇති බවත් වාර්ෂික වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇති පහත දැක්වෙන වාර්තා ඔස්සේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සනාථ කරනු ලැබ ඇත. පිටු අංක 277 හි ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව පිටු අංක 283 සහ 284 හි දැක්වෙන මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම් ප්‍රකාශය පිටු අංක 285 සහ 286 හි ඇති මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය
3 (8) (ii) (ඇ)	2008 දෙසැම්බර් මස 31 දිනෙන් පසු පිළියෙල කරන ලද හෝ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද කිසියම් ප්‍රකාශනයන් සම්බන්ධයෙන්, ඉහත 3 (8) (ii) (ආ) නියමයෙහි සඳහන් අභ්‍යන්තර පාලන යාන්ත්‍රණයෙහි ඵලදායීතාව පිළිබඳ බාහිර විගණකවරයාගේ සහතිකය	අනුකූලවී ඇත. පිටු අංක 287 හි දැක්වෙන අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ ස්වාධීන තහවුරු වාර්තාවට යොමුවන්න.
3 (8) (ii) (ඈ)	අධ්‍යක්ෂවරු පිළිබඳ තොරතුරු (i) නම්, නිසි යෝග්‍යතාවය, (ii) බැංකුව සමග ඇති ගනුදෙනු සහ, (iii) බැංකුව විසින් ගෙවන ලද මුළු ගාස්තු/වේතන	අනුකූලවී ඇත. අධ්‍යක්ෂවරුන් පිළිබඳ පසුබිම් තොරතුරු පිටු අංක 201 හි දක්වා ඇත. පිටු අංක 392 හි ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ සටහන් අංක 49.5 වෙත යොමුවන්න. පිටු අංක 392 හි ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ සටහන් අංක 49.5 වෙත යොමුවන්න.
3 (8) (ii) (ඉ)	3 (7) (iii) හි නියම කර ඇති පරිදි, සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගේ එක් එක් කොටසකට ලබාදී ඇති සමස්ත ශුද්ධ ප්‍රදාන හා අදාළ පාර්ශව වල එක් එක් කොටසකට ප්‍රදානය කර ඇති සමස්ත ශුද්ධ ප්‍රදාන බැංකුවේ නියාමන ප්‍රාග්ධනයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස හෙළිදරව් කළ යුතුය.	අනුකූලවී ඇත. පිටු අංක 392 හි දැක්වෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් අංක 49.5.3 යටතේ සමස්ත ශුද්ධ ප්‍රදාන බැංකුවේ නියාමන ප්‍රාග්ධනයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වා ඇත.
3 (8) (ii) (ඊ)	බැංකුව විසින් එහි ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් වෙත ගෙවන ලද වේතන වල සමුච්චිත අගය සහ වේතන ආදී පුළුල් වර්ගීකරණ යටතේ දක්වා ඇති බැංකුව හා එහි ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට අදාළ පිරිස් අතර සිදු කෙරුණු ගනුදෙනුවල සමුච්චිත අගය.	අනුකූලවී ඇත. පිටු අංක 392 හි දැක්වෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන යටතේ සටහන් අංක 49.5.1 මගින් අදාළ විස්තර දක්වා ඇත.

අංශය	ප්‍රතිපත්ති	2019 අනුකූලතා මට්ටම
3 (8) (ii) (උ)	ආයතනික පාලන වාර්තාවේ මෙම නියාමන සමග අනුකූලවීම සම්බන්ධයෙන් බාහිර විගණකවරයාගේ සහතිකය	අනුකූලවී ඇත. 2007 අංක 12 දරන ආයතනික පාලන නියාමනයට අනුකූල වන මට්ටම පිළිබඳව බැංකුව විගණකාධිපතිවරයාගෙන් සහතිකයක් ලබාගෙන ඇත. විගණකවරයාගේ සියළු හෙළිදරව් කිරීම් මෙම ආයතනික පාලන වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇති අතර ඕනෑම නිර්දේශයක් 2020 දී සලකා බැලෙනු ඇත.
3 (8) (ii) (ඌ)	විවක්ෂණශීලී අවශ්‍යතා, රෙගුලාසි, නීති, අභ්‍යන්තර පාලන සහ කිසියම් සැලකිය යුතු අනුකූල නොවීමේ අවස්ථාවක් නිවැරදි කිරීමට ගත් පියවර ආදිය ඇතුළත් වාර්තාවක්.	අනුකූල වී ඇත. පිටු අංක 283 හා 284 හි සඳහන් මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම යටතේ විවක්ෂණශීලී අවශ්‍යතා, රෙගුලාසි, නීති සහ අභ්‍යන්තර පාලන සමග අනුකූලවීම පිළිබඳ තොරතුරු පැහැදිලිව දක්වා ඇත.
	බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණයේ අඩුලුහුඬුකම් පිළිබඳ නියාමන හා අධීක්ෂණ කරුණු හෝ බැංකු අධීක්ෂණ අංශයෙහි අධ්‍යක්ෂ විසින් පෙන්වා දෙන ලද, මෙකී නියාමනයන්ට අනුකූල නොවන අවස්ථා සහ එසේ මූල්‍ය මණ්ඩලය විසින් මහජනතාවට හෙළිදරව් කළ යුතු යැයි නියම කරන ලද එවැනි කරුණු මෙන්ම එම කරුණු සම්බන්ධයෙන් බැංකුව විසින් ගනු ලැබූ පියවර ඇතුළත් ප්‍රකාශයක්	අදාළ නොවේ. අදාළ වර්ෂය තුළදී මූල්‍ය මණ්ඩලය විසින් මහජනතාව වෙත කිසිදු හෙළිදරව්වක් කළ යුතු බවට උපදෙස් දී නොමැත.
3 (9)	සංක්‍රාන්තික හා වෙනත් පොදු ප්‍රතිපාදන	අනුකූලවී ඇත. බැංකුව අදාළ සංක්‍රාන්තික ප්‍රතිපාදන සමග අනුකූලවී ඇත.

2007 අංක 12 දරන ආයතනික පාලන නියාමනය හා අනුකූලවීමේ අවශ්‍යතාව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ 2007 අංක 12 දරන නියාමනය හා අනුකූලවීමේ අවශ්‍යතාවය සපුරනු වස් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද සම්බන්ධිත සේවා 4,400 - ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එකඟවූ මූල්‍ය තොරතුරු පිළිබඳ ක්‍රියාපටිපාටිය පිළිබඳ නියුක්තවීම් හා සම්බන්ධ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති මගින් දක්වා ඇති මූලධර්ම ප්‍රකාරව විගණකාධිපතිවරයා විසින් අදාළ ක්‍රියාපටිපාටි ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබ තිබේ. 2020 මැයි 22 වන දිනැති ඔහුගේ වාර්තාව මගින් දක්වා ඇති කරුණු හා ඉහත හෙළිදරව් කරන ලද කරුණු අතර සැලකිය යුතු වෙනස්කම් නොවූ අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඉහත වාර්තා කරන ලද කරුණු හා සැලකිය යුතු පරස්පරතා හඳුනා නොගැනුණි.

Keesila Jayawardana

එම් ඒ පී මුහන්දිරම්
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්

කේෂිලා ජයවර්ධන මිය
සහාපතිනිය

2020 මැයි 22
කොළඹ

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපරිව සංග්‍රහය සමග අනුකූලතාව

කේතය	මූලධර්ම
A	අධ්‍යක්ෂවරු
A.1	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය
	<p>1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන වල දක්වා ඇති පරිදි සභාපති ඇතුළු විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු සන්දේනකුගෙන් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමන්විත වේ. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත අනුව ඉන් පස් දෙනෙක් අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලබන අතර නිල බලයෙන් පත් වන අධ්‍යක්ෂවරු දෙදෙනාගෙන් එක් අයෙක් භාණ්ඩාගාර ලේකම් හෝ ඔහු විසින් නම් කරන ලද අයෙක් විය යුතු අතර අනෙක් පුද්ගලයා තැපැල්පතිවරයා හෝ ඔහු විසින් නම් කරන ලද තැනැත්තෙක් විය යුතුය.</p> <p>සභාපති විසින් ප්‍රධානත්වය දරණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බැංකුවේ තීරණ ගැනීමේ අග්‍රස්ථානය වේ.</p> <p>2019 වසරේ අධ්‍යක්ෂවරු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 201 සිට 203 දක්වා සඳහන් කර ඇත. වත්මන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 176 සිට 179 දක්වා වන කොටසේ ඇතුළත් කර ඇත.</p>
A.1.1	විධිමත් රැස්වීම්
	<p>ව්‍යවස්ථානුකූලව වසර තුළදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය නිසි පරිදි රැස්ව තිබේ. වසර තුළදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් රැස්වීම් 17 ක් කැඳවා ඇත. අදාළ ප්‍රඥප්තීන්ට අනුකූල වෙමින් වසර තුළදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු නිසිපරිදි රැස් විය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය රැස්වීම් වල විධිමත්භාවය සහ තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමේ රාමුව හා ක්‍රමවේදය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එකඟතාවය පළ කර තිබෙන අතර ඒවා ලේඛණගත කර ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු රැස්වීම් පිළිබඳ තොරතුරු 204 හා 205 පිටුවල දක්වා ඇත.</p>
A.1.2	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කාර්යභාරය සහ වගකීම
	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත පැවරී ඇති කාර්යභාරය සහ වගකීම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියේ අන්තර්ගත කර තිබෙන අතර බැංකුවේ උපායමාර්ගික දිශානතිය සකස් කිරීම, අවදානම් අභිරුචිය තීරණය කිරීම, මූල්‍ය වාර්තාකරණය, නීති හා නියාමන සමග අනුකූලතාවය, මනා ආයතනික පාලනය, ආයතනික උපායමාර්ගය ආශ්‍රිත තීරණය ව්‍යාපාරික සංවර්ධනය සහ බැංකුව ආරක්ෂා කරගැනීම එමගින් තීරණය කෙරේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද අනුකමිටු සහ 2019 වසර තුළ තම වගකීම් ඉටු කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහය විය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහය විය.</p>
A.1.3	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මෙරට නීතිය හා අනුකූලව කටයුතු කරයි.
	<p>මෙහෙයුම් ආශ්‍රිතව බැංකුවට අදාළ වන නීති, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු නියාමන සහ මාර්ගෝපදේශ හා ජාත්‍යන්තර යහපරිව සමග බැංකුව අනුකූලවී ඇති බව සහතික කිරීම සඳහා අනුමත කරන ලද පරිපාටියක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතුවේ. මේ සඳහා ස්වාධීන උපදෙස් ලබාගන්නා ලෙස හා ඊට අදාළ පිරිවැය බැංකුව දැරිය යුතු යැයි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට උපදෙස් ලබාදිය හැකි වන ආකාරයේ පරිපාටි ඇතුළත් වේ.</p>
A.1.4	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ගේ උපදෙස් හා සේවය ලබාගැනීම සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් පත්කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම
	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පරිපාටි අනුගමනය කෙරෙන බව සහ අදාළ වන නීති හා නියාමන සමග අනුකූල වන බව සහතික කිරීමේ වගකීම පැවරෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්වරයාගේ උපදෙස් හා සේවය ලබාගැනීමේ අවස්ථාව සියළුම අධ්‍යක්ෂවරුන්ට හිමිවේ.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් යනු ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිසට අයත් තනතුරක් හෙයින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් පත් කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුවේ උපදෙස් මත සමස්ත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සම්බන්ධ වන කාර්යයකි.</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 30 වන වගන්තියට අනුව බැංකුව විසින් දරනු ලබන යම් අලාභයක් හෝ හානියක්, යම් අධ්‍යක්ෂවරයෙකුගේ විෂමාවාරයක් හෝ සිය වගකීම් සිතා මතා පැහැර හැරීමක් හේතුවෙන් සිදු නොවූයේ නම් කිසිදු අධ්‍යක්ෂවරයෙක් බැංකුව දරනු ලබන එවැනි යම් අලාභයක් හෝ හානියක් සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු නැත.</p>
A.1.5	ස්වාධීන තීරණ
	<p>බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මුල් බැස ගත් ස්වාභාවිකවම තොර වන අතර උපාය මාර්ග, කාර්ය සාධනය, සම්පත් බෙදා හැරීම, අවදානම් කළමනාකරණය, අනුකූලතාවය සහ හැසිරීම පිළිබඳ ප්‍රමිති ආශ්‍රිත කරුණු සම්බන්ධයෙන් හැමවිටම ස්වාධීන තීරණ වලට එළඹෙයි.</p>
A.1.6	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සහ සමාගමේ කටයුතු වෙනුවෙන් ප්‍රමාණවත් පරිදි කාලය සහ ශ්‍රමය කැප කිරීම
	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටු රැස්වීම් ප්‍රමාණවත් කාලයකට පෙර සංවිධානය කෙරෙන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා සමාලෝචනයට, අමතර තොරතුරු ඉල්ලා සිටීමට සහ රැස්වීමෙන් පසු රැස්වීමේ සාකච්ඡා කරන ලද කරුණු පිළිබඳව පසු විපරමක යෙදීම සඳහා අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ප්‍රමාණවත් කාලයක් ලැබෙන බව සහතික කිරීමට සාමාන්‍යයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමට සතියකට පෙර ඉලෙක්ට්‍රොනික මාධ්‍යයක් ඔස්සේ අදාළ පත්‍රිකා අධ්‍යක්ෂවරු අතර සංසරණය කිරීම සඳහා විධිවිධාන පවතී. එසේ වුවත් සුවිශේෂී අවස්ථාවන්හිදී රැස්වීමට ආසන්න කාලයකදී අදාළ පත්‍රිකා බෙදා හැරීමට ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත. ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම්, අවදානම් හා පාලන සම්බන්ධයෙන් යම් අවබෝධයක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් කාලයක් එමගින් ලබාදීමට අපේක්ෂිතය.</p>

කේතය	මූලධර්ම
A.1.7	<p>යෝජනා සම්මත කරගැනීම සඳහා කැඳවීම</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත අනුව බැංකුවේ සුභ සිද්ධිය පිණිස හේතු වන බව හඟින අවස්ථාවකදී ඕනෑම අධ්‍යක්ෂවරු දෙදෙනෙක් විසින් සිදු කරනු ලබන ලිඛිත ඉල්ලීමක් අනුව විශේෂ රැස්වීමක් කැඳවීමට සභාපතිවරයාට අවස්ථාව ඇත. එවැනි විශේෂ රැස්වීමක් පිළිබඳව රැස්වීමට දින හතරකට පෙර සියළු අධ්‍යක්ෂවරු දැනුවත් කළ යුතුය.</p>
A.1.8	<p>අධ්‍යක්ෂවරු පුහුණු කිරීම</p> <p>පත්වීම ලැබීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ප්‍රමාණවත් පුහුණුවක් හිමිවේ. අදාළ තොරතුරු සඳහා පිටු අංක 205 බලන්න.</p>
A.2	<p>සභාපති සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ වගකීම් බෙදීම</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ප්‍රඥප්තියේ පැහැදිලිව නිර්වචනය කර ඇති පරිදි බලය හා අධිකාරිය සමතුලිත කරගැනීමේ අරමුණින් හා යහපරිව ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා සභාපතිවරයා හා සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී තනතුර එකිනෙකින් වෙන් කොට ඇත. බැංකුවේ සභාපතිවරයා ස්වාධීන නොවන, විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙක් වන අතර ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයෙක් නොවේ.</p>
A.3	<p>සභාපතියේ කාර්යභාරය</p> <p>යහපාලනය ආරක්ෂා කරගැනීම සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ඵලදායී කාර්යසාධනය සඳහා පහසුකම් සැපයීම අරමුණු කරගෙන සභාපති විසින් නායකත්ව කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ලබයි. ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් (KMPs) සමග විවෘත සන්නිවේදනයක් පවත්වාගැනීම සහ උපායමාර්ගික හා මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා දායකත්වය ලබාදීම සභාපතියේ වගකීම වේ. රැස්වීම් න්‍යාය පත්‍රය සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, අධ්‍යක්ෂවරු සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්ගේ උපදේශකත්වයෙන් උපාය මාර්ග, කාර්ය සාධනය, සම්පත් බෙදාහැරීම, අවදානම් කළමනාකරණය සහ අනුකූලතාවයට අදාළ කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් සකස් කෙරේ. න්‍යාය පත්‍රයේ අඩංගු කරුණු පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු කාලෝචිත ආකාරයෙන් අධ්‍යක්ෂවරු වෙත ලබාදීම සිදු කෙරේ. සියළුම අධ්‍යක්ෂවරු සිය කාර්යයන් හා වගකීම් සහ අනුකූල ව්‍යුහය පිළිබඳව දැනුවත්ය. න්‍යාය පත්‍රයේ සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් ඵලදායී දායකත්වයක් සැපයීම සඳහා අධ්‍යක්ෂවරු දිරිමත් කෙරේ. අවධානයට ලක් කර ඇති කරුණු පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ මතය විමසා දැනගෙන රැස්වීම් වාර්තාවන්හි සටහන් කෙරේ.</p>
A.4	<p>මූල්‍ය නිපුණත්වය</p> <p>ඇතැම් අධ්‍යක්ෂවරු මූල්‍ය/ගිණුම්කරණ සහ/හෝ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ තනතුරු සහ/නැතහොත් අධ්‍යක්ෂ තනතුරු දරන පුද්ගලයන් වන අතර මූල්‍ය හා සම්බන්ධ කරුණු වලදී මාර්ගෝපදේශකත්වය සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය නිපුණත්වය හා දැනුම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතුවේ.</p>
A.5	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ තුලනය</p> <p>බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාරව පත් කරනු ලබන අධ්‍යක්ෂවරු සත් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. සිය ස්වාධීනත්වය/ස්වාධීන නොවන බව පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් වාර්ෂිකව අත්සන් තබන ලද හා දානම යොදා ඇති ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කෙරේ.</p>
A.6	<p>තොරතුරු සැපයීම</p> <p>සිය කාර්යභාරය හා වගකීම් ඵලදායී ලෙස ඉටු කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකූලව රැස්වීම් වලට දින හතරකට පෙර සාමාන්‍යයෙන් තොරතුරු සපයනු ලැබේ. සාකච්ඡාවට ලක්වන කරුණු පිළිබඳව කළමනාකාරීත්වය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රමාණවත් පරිදි දැනුවත්ව සිටින බවට සභාපති සහතික වන අතර අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී තොරතුරු සැපයීම සඳහා කළමනාකරණ නිලධාරීන්ට රැස්වීමට සහභාගී වන ලෙස ඉල්ලා සිටී. කිසියම් අධ්‍යක්ෂවරයෙක් රැස්වීමකට සහභාගී වීමට අපොහොසත් වුවහොත් සාකච්ඡාවට ලක් කළ කරුණු පිළිබඳව විධිමත් ලෙස ලේඛනගත කළ වාර්තා සමග ඊළඟ රැස්වීමට පෙර ලබාදේ. රැස්වීම් වල න්‍යාය පත්‍රය සහ අවශ්‍ය පත්‍රිකා සාමාන්‍යයෙන් සතියකට පෙර ලබාදෙන අතර පෙර රැස්වීම් වාර්තාව සාමාන්‍යයෙන් රැස්වීම පවත්වා සති දෙකකට පසු ලබාදේ.</p>
A.7	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පත් කිරීම</p> <p>රජයේ ගිම්කාරීත්වය දරන බැංකුවක් ලෙස බැංකුව අයත් වන විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් අධ්‍යක්ෂවරු පස් දෙනෙක් පත් කරනු ලබන අතර ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත අනුව අධ්‍යක්ෂවරු දෙදෙනෙක් නිල බලයෙන් පත් වෙති. නව අධ්‍යක්ෂවරු පත් කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතා වලට බැංකුව අනුකූල වී ඇත. විස්තර සඳහා 205 පිටුවෙහි ආයතනික පාලනය කොටස බලන්න.</p>
A.8	<p>නැවත පත් කිරීම</p> <p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාරව, අභාවය, ඉල්ලා අස්වීම නිසා හෝ තනතුරෙන් පහ කිරීම හේතුවෙන් යම් අධ්‍යක්ෂවරයෙකුගේ ධුරය නියමිත දිනට පෙර පුරප්පාඩු වන්නේ නම් හැර සාමාන්‍යයෙන් අධ්‍යක්ෂවරයෙකුගේ ධුර කාලය වසර තුනකි. අධ්‍යක්ෂවරු පත් කිරීම සහ නැවත පත් කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා 205 පිටුවෙහි ආයතනික පාලනය කොටස බලන්න.</p>

කේතය	මූලධර්ම
A.9	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්යසාධනය ඇගයීම</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිය වගකීම් සතුටුදායක ලෙස ඉටු කරන බව සහතික කරගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සිය කාර්යසාධනය පිළිබඳව ස්වයං ඇගයීමක් සිදු කරනු ලබයි. ඇගයීම් ක්‍රමවේදයට අනුව යටතේ සෑම අධ්‍යක්ෂවරයෙක්ම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඇගයීම් පත්‍රිකාවක් සම්පූර්ණ කළ යුතුය. රැස් කරගනු ලබන ප්‍රතිචාර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර කමිටුවේ සමාලෝචනයෙන් පසු ඒවා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත යොමු කෙරේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටුව එම ක්‍රියාපටිපාටියම අනුගමනය කරයි. 2019 දෙසැම්බර් මාසයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සිදු වූ වෙනස්කම් හේතුවෙන් මෙම ඇගයීම සිදු කෙරුණේ නැත.</p>
A.10	<p>අධ්‍යක්ෂවරු සම්බන්ධ තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම</p> <p>අධ්‍යක්ෂවරු සම්බන්ධයෙන් සංග්‍රහයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති තොරතුරු පහත දැක්වෙන පරිදි මෙම වාර්තාවේ සඳහන් කර ඇත. නම, සුදුසුකම්, ප්‍රවීණත්වය, ප්‍රමාණාත්මක ව්‍යාපාරික අභිලාෂ සහ පසුබිම් තොරතුරු පිටු අංක 201 සිට 203 දක්වා වන කොටසේ ඇතුළත් වේ.</p> <p>අධ්‍යක්ෂවරු, විධායක හෝ විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ද සහ/හෝ ස්වාධීන හෝ ස්වාධීන නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ද යන්න පිටු අංක 204 සිට 205 දක්වා වන කොටසේ ඇතුළත් වේ.</p> <p>සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු 392 පිටුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන යටතේ 49.5 සටහනෙහි දක්වා ඇත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමිටු සාමාජිකත්වය සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමිටු සහභාගිත්වය පිටු අංක 204 සිට 205 දක්වා වන කොටසෙහි දක්වා ඇත.</p>
A.11	<p>සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ඇගයීම</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ සහය ඇතිව උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලැස්මේ දක්වා ඇති මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන ඉලක්ක මත පදනම්ව සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීන් කාර්යසාධනය වාර්ෂිකව ඇගයීමට ලක් කෙරේ. අවසන් වාර්තාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කෙරේ.</p>
B	<p>අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ චේතන</p>
B.1	<p>ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ගෙවනු ලබන චේතන තීරණය කරනු ලබන්නේ විෂයය භාර අමාත්‍යවරයා විසිනි.</p> <p>ඔහුගේ/ඇයගේ වැටුප තීරණය කිරීම සඳහා කිසිදු අධ්‍යක්ෂවරයෙක් සම්බන්ධ නොවේ. වසර තුනකට වරක් සමාලෝචනයට ලක් කෙරෙන සාමූහික ගිවිසුම මත පදනම්ව සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ගේ වැටුප් සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද චේතන ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. කමිටු නිර්දේශ මත රාජ්‍ය බැංකු පිළිබඳ වගකීම දරණ අමාත්‍යවරයාට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන වලට අනුකූලව එකී අමාත්‍යවරයා විසින් අනුමැතිය ලබාදේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා පිටු අංක 237 සිට 238 දක්වා බලන්න.</p>
B.2	<p>චේතන වල සැකැස්ම හා මට්ටම</p> <p>රාජ්‍ය බැංකුවක් ලෙස ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාරව චේතන වල සැකැස්ම හා මට්ටම තීරණය කරනු ලබන්නේ විෂයයභාර අමාත්‍යවරයා විසිනි.</p>
B.3	<p>චේතන පිළිබඳ හෙළිදරව් කිරීම</p> <p>අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ චේතන වල සැකැස්ම හා මට්ටම පිටු අංක 209 හි දැක්වේ.</p> <p>අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සමස්ත චේතන පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා පිටු අංක 392 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන් 49.5 ට යොමු වන්න. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටු සාමාජිකයන් පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා පිටු අංක 237 සිට 238 යොමුවන්න.</p>
C	<p>කොටස් ගිණිකරු සබඳතා</p>
C.1	<p>වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම් ඵලදායී ලෙස භාවිතයට ගැනීම සහ මහා සභා රැස්වීම් පැවැත්වීම</p> <p>රාජ්‍ය බැංකුවක් ලෙස ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විෂයයභාර අමාත්‍යාංශය සමග නීතිපතා රැස්වීම් පවත්වයි.</p>
C.2	<p>කොටස් ගිණිකරු සමග සන්නිවේදනය</p> <p>ශ්‍රී ලංකා රජය බැංකුවේ එකම කොටස් ගිණිකරු වේ. කොටස් ගිණියා (රජය) නියෝජනය කරමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට මුදල් අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරියෙක් පත් කර ඇත. වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර, එය විවාදයට විවෘතය. එබැවින්, බැංකුව සිය විෂය පථයට අයත් වන මුදල් අමාත්‍යාංශය හරහා මේ වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.</p>

කේතය	මූලධර්ම
C.3	<p>ප්‍රධාන හා ප්‍රමාණාත්මක ගනුදෙනු පිළිබඳව හෙළිදරව් කිරීම</p> <p>බැංකුවේ හෝ සමූහයේ ශුද්ධ වත්කම් පදනම කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කළ හැකි "ප්‍රධාන ගනුදෙනු" හෝ හෙළිදරව් කරන ලද ගනුදෙනු හැර වෙනත් ප්‍රමාණාත්මක සම්බන්ධිත පාර්ශව ආශ්‍රිත ගනුදෙනු කිසිවක් නොමැත.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වාර්ෂික වාර්තාව පිටු අංක 277 සිට 282 දක්වා ඇතුළත් වන අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන් අංක 49.5 පිටු අංක 392 හි සිට දැක්වේ.</p>
D D.1	<p>වගවීම් හා විගණනය</p> <p>මූල්‍ය හා ව්‍යාපාරික වාර්තාකරණය (වාර්ෂික වාර්තාව)</p> <p>බැංකුවේ මූල්‍ය තත්වය, කාර්යසාධනය, ව්‍යාපාරික රාමුව, පාලන ව්‍යුහය, අවදානම් කළමනාකරණය, අභ්‍යන්තර පාලන සහ අභියෝග, අවස්ථා හා අපේක්ෂා පිළිබඳ තුලනාත්මක සහ වටහාගත හැකි සමාලෝචනයක් මෙම වාර්ෂික වාර්තාවෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට පෙර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සමාලෝචනයට ලක් කෙරෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන මෙන්ම අතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන ද ඇතුළත් වන මෙම වාර්ෂික වාර්තාව සැබෑ හා සාධාරණ දැක්මක් ලබාදෙන බවටත් අදාළ නීති හා නියාමනයන්ට අනුකූලව සකස් කර ඇති බවටත් සහතික වීම සඳහා බැංකුව විසින් සෑම පියවරක්ම ගන්නා ලදී. සංග්‍රහය මගින් දක්වා ඇති පහත හෙළිදරව් කිරීම් මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ දැක්වේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • කළමනාකරණ සාකච්ඡාව සහ විශ්ලේෂණය සඳහා පිටු අංක 89 සිට 174 දක්වා බලන්න. • අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව සඳහා පිටු අංක 277 සිට 282 දක්වා බලන්න. • අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම පිළිබඳ ප්‍රකාශනය සඳහා පිටු අංක 283 සිට 284 දක්වා බලන්න. • අභ්‍යන්තර පාලන පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය සඳහා පිටු අංක 285 සිට 286 දක්වා බලන්න. • සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීගේ (මූල්‍ය හා සැලසුම්) වගකීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය සඳහා පිටු අංක 291 සිට 292 දක්වා බලන්න. • සම්බන්ධිත පාර්ශව වල ගනුදෙනු සඳහා පිටු අංක 388 සිට 394 දක්වා බලන්න <p>බැංකුවේ ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම 395 පිටුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන් 50 යටතේ දක්වා ඇත.</p>
D.2	<p>අවදානම් කළමනාකරණය සහ අභ්‍යන්තර පාලන</p> <p>බැංකුවේ උපායමාර්ග ලඟා කර ගැනීම, සුදුසු අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් සහ කොටස්ගිම්කරුවන්ගේ ආයෝජන සහ බැංකුවේ වත්කම් ආරක්ෂා කිරීමේ අරමුණ ඇතිව මනා අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එහි අවදානම් අභිරුචිය තීරණය කිරීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත පැවරේ. අවදානම් කළමනාකරණයට අදාළ සිය කාර්යයන් ඉටු කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහය වන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියේ සහ අභ්‍යන්තර පාලන වල ඵලදායිතාවයට අදාළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කාර්යභාරය ඉටු කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහයවේ. අදාළ අනු කමිටු වල වගකීම් පිළිබඳ සාරාංශයක් එක් එක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනු කමිටුව පිළිබඳ වාර්තාවේ දැක්වේ. මෙම අනු කමිටු ස්ථාපිත කර තිබෙන්නේ 2007 අංක 12 දරණ ආයතනික පාලනය පිළිබඳ බැංකු පනත, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරවරුන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපරිව සංග්‍රහය සහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති වලට අනුකූලවය. බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ අංශය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවට අවශ්‍ය සහය ලබාදෙන අතර බැංකුව අවදානම් කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක වාර්තාවක් පිටු අංක 248 සිට 274 දක්වා ඇතුළත් වේ.</p>
D.3	<p>විගණන කමිටුව</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. බැංකුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂවරයා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ සාමාජිකයෙකි. ප්‍රඥප්තිය අනුව සකස් කරන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ යොමු කිරීමේ අනුදේශ ප්‍රකාරව එහි විෂයය පරාසය සාරාංශයක් මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 233 සිට 236 දක්වා ඇතුළත් වේ. ප්‍රඥප්තිය මත පදනම්ව යොමු කිරීමේ අනුදේශ සකස් කෙරේ. අභ්‍යන්තර පාලන පිළිබඳ සමාලෝචනය අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් සිදු කරනු ලබන අතර එහි ප්‍රතිඵල නීතිපතා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව වෙත වාර්තා කරනු ලබයි. අභ්‍යන්තර පාලන වල ඵලදායිතාවය පිළිබඳ බාහිර සහතික කිරීම බාහිර විගණකවරයා වන විගණකාධිපති වෙතින් ලබාගැනේ. එම සහතික කිරීම මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 287 හි ඇතුළත් වේ.</p>
D.4	<p>සම්බන්ධිත පාර්ශව ආශ්‍රිත ගනුදෙනු පිළිබඳ සමාලෝචන කමිටුව</p> <p>අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිසට අදාළ සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගේ ගනුදෙනු නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගේ ගනුදෙනු සමාලෝචන කමිටුව ස්ථාපිත කර නැත. කෙසේ වෙතත්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අභිරුචිය ගැටීම් වලක්වා ගැනීම පිණිස සම්බන්ධිත පාර්ශව, ඔවුන්ගේ ගනුදෙනු සහ සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට විශේෂ සැලකීමක් නොදැක්වීම ආචරණය වන පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව සතු වේ.</p>
D.5	<p>ව්‍යාපාර වර්ෂාව සහ අවාර ධර්ම සංග්‍රහය</p> <p>ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් ඇතුළු සියළුම සේවකයන්ට අදාළ වන පරිදි අභ්‍යන්තරව සකස් කරන ලදුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද ව්‍යාපාර වර්ෂාව සහ ආචාර ධර්ම පද්ධතියක් බැංකුව සතුවය. බැංකුවේ සියළුම විධායක නිලධාරීන් වාර්ෂිකව වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශයක් මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. සියළුම අධ්‍යක්ෂවරු සිය වාර්ෂික වත්කම් හා බැරකම් ප්‍රකාශය අදාළ අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කරති. කිසියම් උල්ලංඝනය කිරීමක් වෙතොත් ඒවා හඳුනා ගැනීම හා ඒ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට අදාළ ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රමවේද බැංකුව විසින් ස්ථාපනය කර ඇත.</p> <p>ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමවේද විනිවිදභාවයෙන් යුක්ත බව සහතික කරගැනීම සඳහා බැංකුව ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ ක්‍රියාවට නංවයි.</p>

කේතය	මූලධර්ම
D.6	<p>ආයතනික යහපාලන හෙළිදරව් කිරීම්</p> <p>ස්ථාපිත යහපත් ආයතනික පාලන ප්‍රතිපත්ති හා පරිච්ඡේද සමඟ බැංකුව කෙතරම් දුරකට අනුකූල වී තිබේද යන්න අධ්‍යක්ෂවරු විසින් හෙළිදරව් කල යුතුය. යහපත් ආයතනික පාලන ප්‍රතිපත්ති හා පරිච්ඡේද කෙරෙහි බැංකුවේ අනුකූලතාවය පහත දැක්වෙන වාර්තා වල සඳහන් වේ</p> <p>පිටු අංක 196 සිට 227 දක්වා ඇති ආයතනික පාලන වාර්තාව. පිටු අංක 228 සිට 232 දක්වා ඇති ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරවරුන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික යහපරිච්ඡේද පිළිබඳ සංග්‍රහය කෙරෙහි අනුකූලතාව</p>
E and F	<p>කොටස් හිමිකරු සහ අනෙකුත් ආයෝජකයන්</p> <p>පාර්ලිමේන්තු පනතකින්, එනම්, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත යටතේ බැංකුව සංස්ථාපනය කරන ලද අතර ශ්‍රී ලංකා රජය එහි එකම කොටස්හිමිකරු වේ. අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී විෂයයහාර අමාත්‍යවරයා ඔස්සේ අනන්‍යතා අවබෝධය මත පදනම්ව බැංකුව ශ්‍රී ලංකා රජය සමඟ නිරන්තර හා ව්‍යුහාත්මක සාකච්ඡා පවත්වයි.</p>
G	<p>අන්තර්ජාලය සම්බන්ධිත දේවල් හා සයිබර් ආරක්ෂාව</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව සතුය. බැංකුව විසින් ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂණ නිලධාරියෙක් පත් කර ඇති අතර ඔහු සයිබර් ආරක්ෂණ අවදානම් කළමනාකරණය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාවට නැංවිය යුතු වෙනත් ක්‍රමවේදයක් වෙතොත් ඒ පිළිබඳව ස්වාධීනව නිරීක්ෂණය කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව ඔස්සේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කරයි. එසේම, බැංකුවට අදාළ සයිබර් අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේද පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපයාමාර්ග කමිටුව විසින් ඇගයීමට ලක් කරනු ලැබීමෙන් පසු ඒ පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් කෙරේ. බැංකුව විසින් සෑම වසරකදීම බාහිර හා අභ්‍යන්තර අවදානම් ඇගයීම් සතරක් බැගින් පවත්වනු ලැබේ.</p>
H	<p>පරිසරය, සමාජය හා පාලනය</p>
H.1	<p>පරිසර, සමාජ හා පාලන වාර්තාකරණය</p> <p>අවස්ථාවන් ග්‍රහණය කරගන්නා අතර සහ අවදානම් කළමනාකරණය කරන අතර වටිනාකම් නිර්මාණය කරගැනීම සඳහා වන සාකච්ඡා ප්‍රවේශයක් තිරසාර ව්‍යාපාරික ප්‍රවේශය තුළ අන්තර්ගත වේ. එහි ව්‍යාපාර සම්බන්ධයෙන් අදාළ කරගන්නා තිරසාර ප්‍රවේශයේදී බැංකුව විසින් සිය කෙටි, මධ්‍යම හා දිගු කාලීන උපයාමාර්ග ඔස්සේ නිර්මාණය කරන ලද ආර්ථික, සමාජයීය හා පාරිසරික වටිනාකම් පිළිබඳව අවධානය යොමු කරනු ලබයි. තිරසාර වාර්තාකරණයේදී බැංකුව, පිළිගැනීම, තක්සේරු කිරීම සහ හෙළිදරව් කිරීම සිදු කළ යුතුය. සංග්‍රහය ප්‍රකාරව ඉදිරිපත් කළ යුතු තොරතුරු වාර්ෂික වාර්තාවේ පහත සඳහන් කොටස් වල දැක්වේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • කළමනාකරණ සාකච්ඡා සහ විශ්ලේෂණය - පිටු අංක 89 සිට 174 දක්වා බලන්න. • ආයතනික පාලනය - පිටු අංක 196 සිට 227 දක්වා බලන්න. • පාර්ශවකරුවන් - පිටු අංක 70 සිට 77 දක්වා බලන්න. • ප්‍රමාණාත්මකතාවය - පිටු අංක 78 සිට 88 දක්වා බලන්න. • මේ වාර්ෂික වාර්තාව IIRC ව්‍යුහය හා GRI මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූල වී ඇත.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාව

කමිටුවේ සංයුතිය

2019

1995 අංක 28 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 8 (1) හා එහි උප කොටස් අනුව පිහිටුවා ඇති ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අධ්‍යක්ෂවරු හත් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව ඇතුළු සියලුම අනු කමිටු සාමාජිකයන් පත් කරනු ලබන්නේ එකී සාමාජිකයන් හත් (7) දෙනා අතුරින් වන අතර එහි සේවය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සුදුසුකම්, නිපුණතා සහ පළපුරුද්ද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු සාමාජිකයන් සතුය.

විමර්ශණයට ලක් කෙරෙන වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව පහත විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සමන්විත විය.

ඒ කේ සෙනවිරත්න මහතා

සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 පෙබරවාරි 28 වනදා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

ආචාර්ය ඩී අන්මුගසුන්දරම් මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 අප්‍රේල් 9 වනදා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

යූ ජී ආර් ආරියරත්න මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 මාර්තු 14 වනදා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

ඒ කේ සෙනවිරත්න, ආචාර්ය ඩී අන්මුගසුන්දරම් හා යූ ජී ආර් ආරියරත්න යන මහත්වරුන්ගේ ඉල්ලා අස්වීමෙන් අනතුරුව කමිටුව පහත සඳහන් විධායක - නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සමන්විත විය.

පී අල්ගම මහතා

සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

නසිර් නිසාර් මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන (2019 ඔක්තෝබර් 24 තෙක් ස්වාධීන) විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 නොවැම්බර් 20 වනදා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්) අනිල් රාජකරුණා මහතා සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 ජූලි 29 වනදා සිට 2019 දෙසැම්බර් 05 වනදා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

ආයතනික පාලන වාර්තාව යටතේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටුවේ ව සාමාජිකයන් පිළිබඳ කෙටි විස්තර පිටු අංක 201 සිට 203 දක්වා ඇතුළත් වේ.

2020

රජයේ සිදු වූ වෙනසත් සමඟ 2020 ජනවාරි මාසයේදී බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන ලද අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව පහත සඳහන් ආකාරයට ප්‍රතිනිර්මාණය කරන ලදී.

මනෝහාරී අඛයසේකර මිය සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

ආචාර්ය එම් කේ සී සේනානායක මහතා සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

ඉහත සාමාජිකයන්ගේ විස්තර පිටු අංක 176 සිට 179 දක්වා සඳහන් කර ඇත.

ආරාධනයෙන් නීතිපතා සහභාගි වූවන්

නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (විගණන) නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මූල්‍ය හා සැලසුම්)/ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී

කමිටු ලේකම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ ලේකම් ලෙස ක්‍රියා කරයි.

රැස්වීම්

නම	සහභාගිවීමට ඇති සුදුසුකම්	සහභාගිවූ රැස්වීම් ගණන
ඒ කේ සෙනවිරත්න මහතා	02	02
ආචාර්ය ඩී අන්මුගසුන්දරම් මහතා	02	02
යූ ජී ආර් ආරියරත්න මහතා	02	02
පී අල්ගම මහතා	04	04
නසිර් නිසාර් මහතා	04	03
අනිල් රාජකරුණා මහතා	02	02

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ මූල්‍ය වර්ෂය තුළ කමිටුව රැස්වීම් හයක් පවත්වා ඇති අතර, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු ප්‍රඥප්තිය ප්‍රකාරව රැස්වීමක ගණපූරණය තුනෙන් දෙකකි.

නිරීක්ෂකයෙක් ලෙස විගණකාධිපතිවරයා නියෝජනය කරමින් ආරාධනය මත විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ විගණන අධිකාරී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු රැස්වීම් 04 කට සහභාගි වී ඇත. අවශ්‍යතාවය පරිදි බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ඇතුළු ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වය ආරාධනාව මත කමිටු රැස්වීම්වලට සහභාගි වූහ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු ප්‍රඥප්තිය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සහ නීතිපතා අළුත් කෙරෙන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ ප්‍රඥප්තිය කමිටුවේ විෂයය පථය පැහැදිලිව දක්වයි. බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ නව ප්‍රවණතා සැලකිල්ලට ගනිමින් 2018 වර්ෂයේදී කමිටුවේ ප්‍රඥප්තිය සමාලෝචනය කෙරුණි.

බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව ස්ථාපිත කරන ලද්දේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ "බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු" සඳහා ආයතනික පාලනය පිළිබඳ බැංකු නියාමනයේ 3 (6) (ii) වගන්තිය හා එහි පසුකාලීන සංශෝධන, ආයතනික පාලනය සඳහා වන පොදු ව්‍යවසාය මාර්ගෝපදේශ වල විධිවිධාන සහ ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරවරුන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ආයතනික පාලනය පිළිබඳ යහපරිච්ඡේද සංග්‍රහයට අනුකූලවය.

කමිටුවට එහි වගකීම් ඉටු කිරීමේදී මෙන්ම පහත දැක්වෙන කරුණු සම්බන්ධයෙන් අධීක්ෂණ වගකීම් ඉටු කිරීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බලගන්වනු ලැබ තිබේ.

- (අ) බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල අඛණ්ඩතාවය
- (ආ) බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යයෙහි ඵලදායීතාවය
- (ඇ) බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයෙහි කාර්යසාධනය
- (ඈ) බැංකුවේ බාහිර විගණන කාර්යයෙහි කාර්යසාධනය

කමිටුවේ කාර්යයන් සහ වගකීම් මෙන්ම අධිකාරී බලතලද කමිටු ප්‍රඥප්තියේ දැක්වේ. කමිටුවේ කටයුතු සහ වගකීම් ඉටු කිරීමේදී ප්‍රඥප්තිය කෙරෙහි වන අනුකූලතාවය මැන බැලීම සඳහා කමිටුවට සහයවීම පිණිස ප්‍රඥප්ති පිරික්සුම් ලැයිස්තුව උපයෝගී කරගන්නා ලදී.

වාර්තාකරණය

සිය ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව රැස්වීම් සටහන් සමගින් කමිටුව සෘජුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව අභ්‍යන්තර විගණනය, බාහිර විගණනය සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අතර විවෘත සන්නිවේදන මාර්ගයක් සහතික කරයි. කමිටුවේ යොමු කිරීමේ අනුදේශ සියළු ප්‍රමාණාත්මක ක්ෂේත්‍ර වලට අනුකූල වන බව කමිටුව විශ්වාස කරයි.

2019 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරකම්

මූල්‍ය වාර්තාකරණය

හෙළිදරව් කිරීම සඳහා පිළියෙල කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කාර්තුමය වාර්තා වල අඛණ්ඩතාවය සහ අන්තර්ගත සැලකිය යුතු මූල්‍ය වාර්තාකරණ තීරණ නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා කමිටුව විසින් බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රසිද්ධියට පත්කිරීමට පෙර සමාලෝචනයට ලක් කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඔස්සේ බැංකුවේ මූල්‍ය තත්වය හා කාර්යසාධනය පිළිබඳව සැබෑ සහ සාධාරණ අදහසක් ජනිත කරන බවට සාක්ෂි සැපයීම සඳහා ප්‍රධාන තීරණ ක්ෂේත්‍ර, ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා පරිචයන්, විගණනය ඔස්සේ පැන නගින සැලකිය යුතු ගැළපීම්, අඛණ්ඩ ව්‍යාපාර උපකල්පනය සහ අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති සහ වෙනත් තොරතුරු අවශ්‍යතා සමග අනුකූලවීම කෙරෙහි කමිටුව අවධානය යොමු කළ යුතුය.

අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් කරන ලද නිරීක්ෂණ සමගින් ඉදිරිපත් කරන ලද "මූල්‍ය ප්‍රකාශ සමාලෝචනය පිළිබඳ වාර්තාව" 2018 වර්ෂය සඳහා කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කරන ලද අතර කාර්තුමය පදනමක් මත ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශ කෙටුම්පතද සමාලෝචනය කරන ලදී.

බාසල් III ක්‍රියාත්මක කිරීම

2016 අංක 1 දරණ ප්‍රාග්ධන හා ද්‍රවශීලතා අවශ්‍යතා පිළිබඳ බැංකු පනත් නියාමනය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය සහ අනුකූලතාවය වසර තුළදී කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කරන ලදී. 2019 දෙසැම්බර් වන විට බැංකුව එම නියාමන අවශ්‍යතා සමඟ පූර්ණ වශයෙන් අනුකූල වී ඇත.

අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ඇගයුම් ක්‍රියාවලිය

2016 අංක 1 දරණ බැංකු පනත් නියාමනයෙහි 10 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව බැංකුවේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ඇගයුම් ක්‍රියාවලියට අදාළ අඛණ්ඩතාවය, නිවැරදිභාවය සහ සාධාරණත්වය පිළිබඳ ස්වාධීන සමාලෝචනයක් සිදු කළ යුතුය. අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ඇගයුම් ක්‍රියාවලියේ නියාමන අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදයේ ඵලදායකත්වය සමාලෝචනය කරන ලදී.

අවදානම් හා පාලන ක්‍රියාමාර්ග හඳුනාගැනීම

ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් හා මූල්‍ය වාර්තාකරණය කෙරෙහි අවදානම් හා ඒවායේ බලපෑම හඳුනාගෙන තක්සේරු කිරීමට බැංකුව හා එහි පරිපාලන ආයතන බැඳී සිටී. බැංකුව අවදානම මත පදනම්ව විගණන ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරන අතර 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියාමනයේ 3 (8) (ii) (ආ) වගන්තියට සහ ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකාරවරුන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශ වලට අනුකූලව සකස් කර ඇති මූල්‍ය වාර්තාකරණයට අදාළ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනයන්හි ඵලදායීතාවය කමිටුව විසින් තක්සේරු කරන ලදී.

පාලන පරිසරය සහ කැපී පෙනෙන අවදානම් ක්ෂේත්‍ර වල පාලනයේ ප්‍රමාණාත්මකභාවය ඇතුළු බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සමාලෝචනයට ලක් කරන ලදී. තව දුරටත් පැවතිය හැකි ගිණුම්කරණ හා මූල්‍ය වාර්තාකරණ දෝෂ, වත්කම් අවභාවිතය, නීති උල්ලංඝනය කිරීම් සහ ආයතනික ආචාරධර්ම සංග්‍රහයට අනුකූල නොවීම අනාවරණය කරගැනීම සඳහා වන බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කෙරුණි.

අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය සහ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ විගණකාධිපති වාර්තාව පිටු අංක 285 සිට 287 දක්වා වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් කමිටුවේ මතය වන්නේ සාධාරණ සහතිකයක් ලබාදීමට සහ බැංකුව ඉහත කී අවශ්‍යතාවලට අනුකූල බවට සහතිකයක් ලබාදීමට අවශ්‍ය පවිපාටි සහ පරීක්ෂණ ක්‍රමවේද බැංකුව සතු වන බවයි.

අභ්‍යන්තර විගණන සහ පරීක්ෂා කිරීම්

අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු එය විගණනය කරන අනෙකුත් කටයුතු වලින් ස්වාධීන බවට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව සහතික වේ. එසේම, කමිටුව විසින් අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ විෂයය පථය, ක්‍රියාකාරකම් හා සම්පත් වල ප්‍රමාණාත්මකභාවය සමාලෝචනය කරන ලද අතර අදාළ කාර්යයන් ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය බලතල අංශය සතු බවටද කමිටුව සැතීමකට පත්වේ.

බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් වාර්ෂික විගණන සැලැස්මට අනුකූලව ශාඛා, අංශ සහ අනෙකුත් ඒකක විගණනය කරන ලදී. විගණනය කළ යුතු වාර ගණන තක්සේරු කරන ලද අවදානම් මට්ටම මත තීරණය කෙරුණි. විගණන සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ අනුමැතිය ලැබී ඇත. 2019 වර්ෂය සඳහා අනුමත විගණන සැලැස්ම 2019 වර්ෂය අවසාන වන විට පූර්ණ වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රමවේද සමග අනුකූලත්වය සහ අභ්‍යන්තර පද්ධති වල ඵලදායකත්වය සහතික කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විගණන පරීක්ෂා සිදු කරන අතර කිසියම් අනුකූල නොවන අවස්ථාවක් වෙතොත් ඒ සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු වාර්තා කරයි. මෙහෙයුම් හා කළමනාකරණ කටයුතු පිළිබඳ ස්වාධීන සහ විෂයය මූලික වාර්තාවක් සැපයීම සඳහා එම විගණන පවත්වන ලදී.

අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් පවත්වන ලද නිරන්තර විගණන පරීක්ෂා සහ තොරතුරු පද්ධති ආශ්‍රිත විගණන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සමාලෝචනයට ලක් කෙරුණි. එළමණක් නොව 2018 දෙසැම්බර් සිට 2019 අගෝස්තු දක්වා කාලය අතරතුර පවත්වන ලද අභ්‍යන්තර පරීක්ෂණ වාර්තා සහ බැංකුවෙන් වංචනික ලෙස මුදල් ආපසු ගැනීමේ සිදුවීම් පිළිබඳ වාර්තාව කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කරන ලද අතර විගණන හා සුපරීක්ෂණ අංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සේවක මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ වසර සඳහා වන කාර්යසාධනය සමාලෝචනයට ලක් කර ඇත.

බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන අත්පොත අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයේ ක්‍රියාකාරීත්වය සාරාංශ කොට දක්වන අතර සාමාන්‍යයෙන් අභ්‍යන්තර විගණන පාලනය කෙරෙන ප්‍රතිපත්ති, ප්‍රමිති සහ පටිපාටි ඉන් නිරූපණය වේ.

අභ්‍යන්තර විගණන අංශයට සිය වගකීම් ඵලදායී හා ස්වාධීන ලෙස ඉටු කිරීමට සහයවීම සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන ප්‍රඥප්තිය භාවිත කෙරේ. අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ විෂයය පථය, ක්‍රියාකාරකම්, වගකීම්, බලාධිකාරිය, වාර්තාකරණ ක්‍රමවේද, ස්වාධීනත්වය සහ විෂයය මූලික භාවය ඇතුළත් වේ.

බාහිර විගණනය

ව්‍යවස්ථාව අනුව බැංකුවේ බාහිර විගණකවරයා වන්නේ විගණකාධිපතිවරයාය. විධායක කළමනාකාරීත්වයේ සහභාගීත්වයෙන් තොරව බාහිර විගණන නිලධාරියා සමඟ අවම වශයෙන් දෙවරක් රැස්වීම් පවත්වා තිබේ. වැදගත් ඕනෑම කරුණක් පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ස්වාධීනව කමිටුව හමුවීමේ අවස්ථාවද ඔවුන්ට සලසා ඇත.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු රැස්වීම් වලදී විගණන ක්‍රමවේදයේ සාධනීයභාවය පිළිබඳව රාජ්‍ය විගණන පාලක සමග සාකච්ඡා කෙරේ. විගණන අරමුණ වෙනුවෙන් බාහිර විගණකවරයාට අවශ්‍ය සියළුම තොරතුරු හා ලිපි ලේඛණ සපයන බවට කමිටුව සහතික වේ.

කමිටුව වසර තුලදී,

- 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන්වූ වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ මූල්‍ය වාර්තා පිළිබඳ විගණකාධිපති විසින් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාව, කළමනාකරණ ලිපිය සහ ඊට බැංකුවේ ආයතනික කළමනාකාරීත්වයේ ප්‍රතිවාරය සමාලෝචනය කරන ලද අතර අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව පසු විපරමක යෙදෙන ලදී.
- විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද වැදගත් වාර්තා සාකච්ඡාවට හා සමාලෝචනයට ලක් කළ අතර අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී අවශ්‍ය පියවර ගැනීම සඳහා මූල පූරන ලදී.

අභ්‍යන්තර පාලන නිරීක්ෂණය

- විගණන වලදී හඳුනාගන්නා ලද ගැටළු නිවැරදි කිරීමේ පසු විපරම් ක්‍රමවේදය ශක්තිමත් කරන ලදී.
- විනයානුකූල කරුණු සහ පරීක්ෂණ පිළිබඳ කලින් කලට සිදු කෙරෙන සමාලෝචන
- වංචා/අක්‍රමිකතා ආශ්‍රිත පොදු සිදුවීම්, ඒවා නැවත ඇති නොවීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම පිණිස සමාලෝචනය කිරීම.
- පරීක්ෂණ/විනය විමර්ශන කඩිනම් කිරීම සඳහා උපදෙස්

අවාරධර්ම සහ යහ පාලනය

බැංකුව තුළ ක්‍රියාත්මක මනා ආයතනික යහපාලන පරිචයන් කමිටුව විසින් අධීක්ෂණ සමාලෝචනය කරන ලද අතර එහි පැවැත්ම පිළිබඳව අවධාරණය කරන ලදී.

මීට අදාළව ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ වංචා අවදානම් කළමනාකරණ සහ පෙර දැනුම්දීමේ ප්‍රතිපත්තිය බැංකුවේ අධීක්ෂණවලට සුරක්ෂිත කිරීමෙහිලා වැදගත් සාධක වේ. එය බැංකුවේ විනිවිදභාවය ඉහළ නැංවීම සහ එහි ක්‍රියාකාරකම් සහ කිරීති නාමයට හානි සිදු කළ හැකි භාවිතයන් මර්දනය කිරීම සඳහා වන ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම මෙන්ම වංචා, දූෂණ සහ වෙනත් ගැටළුකාරී අවස්ථා කල් තබා හඳුනාගැනීම එහි අරමුණ වේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් කාර්තුමය පදනම මත සියළුම වංචාසහගත සිදුවීම් සමාලෝචනය කරන ලදී. කාර්තුමය සමාලෝචනයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සංඛ්‍යාලේඛණ තොරතුරු මෙන්ම එක් එක් වංචාව පිළිබඳ විස්තර, ඉන් අනතුරුව ගන්නා ලද පියවර සියුම් ලෙස පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලද අතර අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී වංචාවේ දණ්ඩණය සහ නිවැරණ අංශ වලට අදාළව නියෝග නිකුත් කරන ලදී. ඕනෑම අවස්ථාවක ඕනෑම මූලික පරීක්ෂණයක් හා හෙළිදරව් කිරීමක් හා සම්බන්ධ තොරතුරු ඉල්ලා සිටීමේ අයිතිය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව සතුවේ.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

බැංකුවට අදාළ නව සහ සංශෝධිත ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති/ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති අනුගමනය කිරීම පිළිබඳ තීරණ කමිටුව විසින් සමාලෝචනය හා සංශෝධනය කරන ලද අතර ඒ පිළිබඳව නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී.

අනුකූලතාවය

නීති හා රෙගුලාසි සමඟ අනුකූලතාවය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා වන ක්‍රමවේදයේ ඵලදායීතාවය සහ කළමණාකාරීත්ව විමර්ශන වල ප්‍රතිඵල සහ අනුකූල නොවන අවස්ථාවන්හි පසු විපරම් (විනයානුකූල පියවර ඇතුළු) පිළිබඳව කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කරන ලදී.

2020 සහ ඉන් මුඛව

- සංකීර්ණ බාහිර හා අභ්‍යන්තර පරිසරයට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා සහ සාධනීය ලෙස ක්‍රියාත්මකවීම සඳහා බැංකුව විසින් භාවිත කරන මූල්‍ය පද්ධති, ක්‍රියාවලි සහ අභ්‍යන්තර පාලන කෙරෙහි අධීක්ෂණ අවධානය
- බැංකුව කෙරෙහි වන බලපෑම ඇගයීම ඔස්සේ විගණකාධිපතිවරයාගේ ස්වාධීන සමාලෝචන මත පදනම්ව අවශ්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම් සිදු කිරීම හා නිරීක්ෂණය

මේ වාර්තාවෙන් ආවරණය කරන කාලසීමාව එනම්, 2019 දෙසැම්බර් 31 වනදායින් අවසන් වූ වර්ෂය තුළ කමිටුවේ වත්මන් සාමාජිකයන්ගෙන් කිසිවෙක් කමිටුවට ඇතුළත්ව නොසිටීම පිළිබඳව කමිටුව අවධානය යොමු කිරීමට අදහස් කරයි. එබැවින් වාර්තාව පදනම් වී ඇත්තේ දැනට පවතින තොරතුරු මත වන අතර එහි සත්‍යතාවය තහවුරු කර සැකයෙන් ඔබ්බට ස්ථාපනය කර ඇත. එබැවින්, මේ වාර්තාව නිවැරදි බවටත්, ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය අර්ථකථනයන්ගෙන් තොර බවටත් වත්මන් කමිටුව පූර්ණ ලෙස අවබෝධ කරගෙන සිටී.

කමිටුවේ ඇගයීම

කමිටුව වාර්ෂිකව කමිටුවේ ඵලදායීතාව පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදු කරන අතර ප්‍රතිඵල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත දැනුම් දෙනු ලැබේ. කෙසේ වුවත්, 2019 වසර සමන්ධයෙන් ගත් කළ 2019 වසර අග භාගයේදී රාජ්‍ය පාලනයේ සිදු වූ වෙනසෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනස්වූ බැවින් විගණන කමිටුව පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදු නොකෙරුණි. මෙතෙක් කලක් සිදු වූ පරිදි නව කමිටුව විසින් ඉදිරියට එහි ක්‍රියාකාරිත්වය ඇගයීමට ලක් කරනු ඇත.

MP Abeyaratne

මනෝහාරී අබයසේකර
සභාපතිනී
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව

2020 මාර්තු 24
කොළඹ

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව		
උපායමාර්ගික අරමුණු	පාර්ශ්වකරුවන්	ප්‍රමාණාත්මක අවදානම්
ඓතිහාසික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය	කොටස්හිමිකරු	ණය අවදානම
ආදර්ශයෙන් පෙරමුණ ගැනීම	නියාමන අධිකාරීන් සහ රජය	වෙළඳපොළ අවදානම
අවදානම් සංස්කෘතිය බලගැන්වීම	ගනුදෙනුකරුවන්	මෙහෙයුම් අවදානම
		ද්‍රවශීලතා අවදානම
		අනුකූලතා අවදානම
		උපායමාර්ගික අවදානම
		කීර්තියාම අවදානම
		සයිබර් ආරක්ෂණ අවදානම
වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 58 සිට 67 දක්වා බලන්න.	වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 70 සිට 77 දක්වා බලන්න.	වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 248 සිට 271 දක්වා බලන්න.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් සහ පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ වාර්තාව

කමිටුවේ සංයුතිය

2019

සාමාජිකයන් වන ලක් කෙරෙන වර්ෂය තුළ, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව පහත විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සමන්විත විය.

ආර් එම් පී රත්නායක මහතා

සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 පෙබරවාරි 19 වනදා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

ආචාර්ය ඩී ෂන්මුලසුන්දරම් මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 මාර්තු 14 වනදා කමිටුවෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

යූ පී ආර් ආරියරත්න මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 මාර්තු 14 වනදා කමිටුවෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

ආර් එම් පී රත්නායක, ආචාර්ය ඩී ෂන්මුලසුන්දරම් සහ යූ පී ආර් ආරියරත්න යන මහත්වරුන්ගේ ඉල්ලා අස්වීමෙන් පසු කමිටුව පහත විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සමන්විත විය.

එච් එන් ජේ වන්දුසේකර මහතා

සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 නොවැම්බර් 25 වනදා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

අජිත් පතිරණ මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 දෙසැම්බර් 02 වනදා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

අනිල් රාජකරුණා මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 දෙසැම්බර් 05 වනදා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

2019 වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් සහ පාරිශ්‍රමික කමිටු සාමාජිකයන්ගේ කෙටි විස්තරයක් ආයතනික පාලන වාර්තාව යටතේ පිටු අංක 201 සිට 203 දක්වා ඇතුළත් වේ.

2020

රජයේ සිදු වූ වෙනසත් සමඟ 2020 ජනවාරි මාසයේදී බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රතිව්‍යුහගත වූ අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් පාරිශ්‍රමික කමිටුව පහත ආකාරයෙන් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කරන ලදී.

කේමලා ජයවර්ධන මිය

සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

ආචාර්ය නිරාන් ද සිල්වා මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

යූ පී ආර් ආරියරත්න මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

ඉහත සාමාජිකයන්ගේ විස්තර පිටු අංක 176 සිට 179 දක්වා සඳහන් කර ඇත.

1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනතේ 76 ඒ (1) වගන්තිය යටතේ හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මූල්‍ය මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ බැංකුකරණ පනත් මාර්ගෝපදේශයේ 3 (6) (i) සහ (iii) වගන්ති ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව ස්ථාපනය කර ඇත.

ආරාධනය මත නීතිපතා රැස්වීම් වලට සහභාගී වන නිලධාරීන්

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් කමිටුවට අවශ්‍ය තොරතුරු සපයන අතර සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හා සම්බන්ධ කරුණු සාකච්ඡා කෙරෙන අවස්ථාවන්හි දී හැර අනෙකුත් සියළුම රැස්වීම් වලට සහභාගී වේ.

අවශ්‍යතාවය සහ ආරාධනය මත සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (මානව සම්පත් සංවර්ධන) සහ බැංකුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වය රැස්වීම් වලට සහභාගී වෙති.

කමිටුවේ ලේකම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් සංවර්ධන හා පාරිශ්‍රමික කමිටුවේ ලේකම් ලෙසද කටයුතු කරයි.

රැස්වීම්

කමිටු රැස්වීම් කාර්තුමය වශයෙන් පවත්වන්නේ අවශ්‍යතාවය මත පදනම්වය. 2019 වසර තුළ රැස්වීම් 13 ක් පවත්වා ඇති අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටු ප්‍රඥප්තිය අනුව කමිටුවේ ගණපුරණය දෙකකි.

වසර තුළ කමිටු සාමාජිකයන්ගේ සහභාගිත්වය පහත පරිදි වේ.

නම	සහභාගීවීමට ඇති සුදුසුකම්	සහභාගීවීම් රැස්වීම් ගණන
ආර් එම් පී රත්නායක මහතා	01	01
ආචාර්ය ඩී ෂන්මුලසුන්දරම් මහතා	01	01
යූ පී ආර් ආරියරත්න මහතා	01	00
එච් එන් ජේ වන්දුසේකර මහතා	12	12
අනිල් රාජකරුණා මහතා	12	11
අජිත් පතිරණ මහතා	12	08

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටු ප්‍රඥප්තිය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව සංස්ථාපනය කරන ලද්දේ 1988 අංක 30 දරණ සංශෝධිත බැංකු පනතේ 76 (ඒ) (i) වගන්තිය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියාමනයේ 3 (6) (i) හා (iii) වගන්ති යටතේ වන විධිවිධාන වලට අනුකූලවය. කමිටුව සෘජුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරන අතර කමිටු රැස්වීම් පටිපාටි නීතිපතා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කර ඇත.

ප්‍රඥප්තිය අනුව කමිටුවේ කාර්යභාරය සහ වගකීම් පහත කරුණු වලින් සමන්විත වේ.

සාමූහික ගිවිසුම මත තීරණය කරනු ලබන වේතන හැර බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ට අදාළ වේතන ප්‍රතිපත්තිය (වැටුප්, දීමනා සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ගෙවීම්) තීරණය කිරීම කමිටුවේ වගකීම වේ.

කමිටුව විසින් බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් වෙත ඉලක්ක සහ අරමුණු ලබාදෙන අතර එසේ ලබාදුන් ඉලක්ක හා අරමුණු වලට සාපේක්ෂව සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ගේ කාර්යසාධනය කලින් කලට ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර වේතන, දීමනා සහ කාර්යසාධනය මත පදනම්ව අනෙකුත් දීමනා ප්‍රතිශෝධනය කිරීමේ පදනම තීරණය කරනු ලබයි.

ජ්‍යෙෂ්ඨ විධායක මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩලයට අදාළ වගන්ති හා කොන්දේසි වලට අමතරව කමිටුව විසින් සියළුම වැදගත් මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්ති, ප්‍රවේශ සහ වැටුප් ආකෘති සමාලෝචනය කරන ලදී. එහිදී අවශ්‍ය තොරතුරු හා නිර්දේශ බැංකුවේ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් වෙතින් ලබාගැනීමට පියවර ගන්නා ලදී.

2019 වසර තුළ ක්‍රියාකාරකම්

2019 වසර තුළ කමිටුව සහභාගිවූ සහ ක්‍රියාත්මක කළ වැදගත් ක්‍රියාකාරකම් පහත දැක්වේ.

- 2018 වසර සඳහා ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන්ගේ (සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී, සියළුම නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, සියළුම උපදේශකවරු, ප්‍රධාන අවදානම් නිලධාරී සහ අනුකූලතා නිලධාරී හැර සියළුම සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරීවරු) ප්‍රධාන කාර්යසාධන දර්ශක ඇගයීම
- බැංකුවේ අවශ්‍යතාවය මත පදනම්ව සේවකයන් සේවයට බඳවා ගැනීම, තනතුර ඉහළ දැමීම සහ උසස් කිරීම සමාලෝචනය
- බැංකුවේ කාර්ය මණ්ඩල සුභ සාධන ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමය නැවත සලකා බලා වටිනාකම් එකතු කිරීමට පියවර ගැනීම.
- මානව සම්පත ආශ්‍රිත කරුණු සම්බන්ධයෙන් කාර්ය මණ්ඩලය විසින් යොමු කරනු ලැබූ අභියාචන සලකා බැලීම
- විනයානුකූල ක්‍රියාමාර්ග සේවක මණ්ඩල උසස්වීම් කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම සමාලෝචනය
- බඳවාගැනීමේ පටිපාටිය සමාලෝචනය කිරීම
- පුහුණු සේවකයන් බඳවාගැනීම

2020 සහ ඉන් ඔබ්බට අවධානය

- වේතන ප්‍රතිපත්ති ආශ්‍රිත අදාළ බව බැඳුම් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන බවට අඛණ්ඩව සහතිකවීම
- නියුක්ත සේවක සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීම සඳහා මානව සම්පත් උපාය මාර්ගයක් සකස් කිරීම කෙරෙහි අඛණ්ඩව අවධානය යොමු කිරීම
- ප්‍රඥප්තියේ දැක්වෙන වගකීම් සපුරාලීම

කමිටු ඇගයීම

කමිටුව වාර්ෂිකව කමිටුවේ ඵලදායීතාව පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදු කරන අතර ප්‍රතිඵල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත දැනුම් දෙනු ලැබේ. කෙසේ වුවත්, 2019 වසර සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ 2019 වසර අග භාගයේදී රාජ්‍ය පාලනයේ සිදු වූ වෙනසෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනස්වූ බැවින් කමිටුව පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදු නොකෙරුණි. මෙතෙක් කලක් සිදු වූ පරිදි නව කමිටුව විසින් එහි ක්‍රියාකාරීත්වය ඇගයීමට ලක් කරනු ඇත.

මේ වාර්තාවෙන් ආවරණය කරන කාලසීමාව එනම්, 2019 දෙසැම්බර් 31 වනදායින් අවසන් වූ වර්ෂය තුළ කමිටුවේ වත්මන් සාමාජිකයන්ගෙන් කිසිවෙක් කමිටුවට ඇතුළත්ව නොසිටීම පිළිබඳව කමිටුව අවධානය යොමු කිරීමට අදහස් කරයි. එබැවින් වාර්තාව පදනම් වී ඇත්තේ දැනට පවතින තොරතුරු මත වන අතර එහි සත්‍යතාවය තහවුරු කර සැකයෙන් ඔබ්බට ස්ථාපනය කර ඇත. එබැවින්, මේ වාර්තාව නිවැරදි බවටත්, ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය අර්ථකථනයන්ගෙන් තොර බවටත් වත්මන් කමිටුව පූර්ණ ලෙස අවබෝධ කරගෙන සිටී.

Keesila Jayawardana

කේෂිලා ජයවර්ධන
සභාපතිනි

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව

2020 මාර්තු 24
කොළඹ

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික කමිටුව		
උපායමාර්ගික අරමුණු	පාර්ශ්වකරුවන්	ප්‍රමාණාත්මක අවදානම්
ගණුදෙනුකරුවන්ගේ අත්දැකීම් ඉහළ නැංවීම	ගණුදෙනුකරුවන්	උපාය මාර්ගික අවදානම
සේවක නියුතුවීම වැඩි දියුණු කිරීම	සේවා නියුක්තිකයන්	මෙහෙයුම් අවදානම
ඓතිහාසික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය	කොටස්ගිම්කරුවන්	කීර්තිනාම අවදානම
අවදානම් සංස්කෘතියක් බලගැන්වීම	නියාමන අධිකාරිය සහ රාජ්‍ය ආයතන	
වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 58 සිට 67 දක්වා බලන්න.	වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 70 සිට 77 දක්වා බලන්න.	වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 248 සිට 271 දක්වා බලන්න.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටු වාර්තාව

කමිටුවේ සංයුතිය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුවට විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු කිහිපදෙනෙකු ඇතුළත් වේ.

2019

සමාලෝචනයට ලක් කෙරෙන වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුව පහත සඳහන් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සමන්විත විය.

අනිල් රාජකරුණා මහතා

සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 දෙසැම්බර් 05 ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

යූ ජී ආර් ආරියරත්න මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන (2019 ඔක්තෝබර් 24 තෙක් ස්වාධීන) විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

ආචාර්ය ඩී ෂන්මුලසුන්දරම් මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 අප්‍රේල් 09 ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

නසිරි නිසාර් මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 ජූලි 29 සිට 2019 අගෝස්තු 29 දක්වා)

අජිත් පතිරණ මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 දෙසැම්බර් 02 ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

2019 වසරේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාමයෝජනා කමිටුවේ සාමාජිකයන්ගේ කෙටි විස්තරයක් ආයතනික පාලන වාර්තාව යටතේ පිටු අංක 201 සිට 203 දක්වා ඇතුළත් වේ.

2020

රජයේ සිදු වූ වෙනසක් සමඟ 2020 ජනවාරි මාසයේදී බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රතිව්‍යුහගත වූ අතර කමිටුව පහත ආකාරයෙන් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කරන ලදී.

යූ ජී ආර් ආරියරත්න මහතා

සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

ආචාර්ය තිරුන් ද සිල්වා මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

ආචාර්ය එම් කේ සී සේනානායක මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

ඉහත සාමාජිකයන්ගේ විස්තර පිටු අංක 176 සිට 179 දක්වා සඳහන් කර ඇත.

ආරාධනය මත නීතිපතා රැස්වීම් වලට සහභාගී වන නිලධාරීන්

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් කමිටුවට අවශ්‍ය තොරතුරු සපයන අතර රැස්වීම් වලට ආරාධනය මත සහභාගී වේ.

කමිටු ලේකම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුවේ ලේකම් ලෙසද කටයුතු කරයි.

රැස්වීම්

2019 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන්වූ මූල්‍ය වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටු රැස්වීම් පහක් පවත්වන ලද අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටු ප්‍රඥප්තිය අනුව රැස්වීමක් සඳහා අවම ගණ පූරණය තුනෙන් දෙකකි.

වසර තුළ කමිටු සාමාජිකත්වය පහත පරිදි වේ.

නම	සහභාගීවීමට ඇති පුද්ගලයන්	සහභාගීවූ රැස්වීම් ගණන
අනිල් රාජකරුණා මහතා	05	05
යූ ජී ආර් ආරියරත්න මහතා	05	05
ආචාර්ය ඩී ෂන්මුලසුන්දරම් මහතා	02	02
නසිරි නිසාර් මහතා	01	00
අජිත් පතිරණ මහතා	01	01

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටු ප්‍රඥප්තිය

1988 අංක 30 දරණ සංශෝධිත බැංකු පනතේ 76 ඒ (1) වගන්තිය යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියාමනයේ දැක්වෙන බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු වල ආයතනික පාලන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් තේරීමේදී බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අධීක්ෂණය සහ පාලනය සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව ස්ථාපිත කරන ලදී.

කමිටුවේ කාර්යභාරය හා වගකීම

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් තෝරාගැනීමට/පත් කිරීමට සුදුසු ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරී තනතුරු සඳහා පත් කිරීමට හෝ උසස්වීම් ලබාදීම සඳහා සපුරාලිය යුතු මූලික සුදුසුකම්, අත්දැකීම් සහ මූලික ගුණාංග තීරණය කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුවේ වගකීම වේ.

එසේම, 3 (3) නියාමනයේ සඳහන් කර ඇති හා ව්‍යවස්ථා මස්සේ සලසා ඇති විධිවිධාන වලට අනුකූලව අධ්‍යක්ෂවරු, සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් එම තනතුරු දැරීම සඳහා සුදුසු හා යෝග්‍ය පුද්ගලයන් බව කමිටුව විසින් සහතික කළ යුතුය.

2019 වසර තුළ ක්‍රියාකාරකම්

වසර තුළ කමිටුව සහභාගිවූ සහ ක්‍රියාත්මක කළ වැදගත් ක්‍රියාකාරකම් පහත දැක්වේ.

- 2019 දී බැංකුව සඳහා යෝජිත නියමිත සේවක සංඛ්‍යාව සමාලෝචනය හා අනුමත කිරීම
- බැංකුවේ 2020 අනුප්‍රාප්තික සැලැස්ම සමාලෝචනය කිරීම
- බැංකු නොවන සහ බැංකු ධාරාවල විශේෂ ශ්‍රේණි තනතුරු සහ ප්‍රධාන කළමනාකරණ තනතුරු සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ පැවැත්වීම (සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරු - විශේෂ ශ්‍රේණි සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ ආරම්භ කිරීම)
- 2018 වසර සඳහා අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ස්වයං-ඇගයීම් ක්‍රමය ඇගයීමට ලක් කිරීම

2020 සහ ඉන් ඔබ්බට අවධානය

- ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් හා සම්බන්ධ කරුණු පිළිබඳව සහ නියාමන අවශ්‍යතා සමඟ අනුකූලතාවය පිළිබඳව සමාලෝචනය කිරීම අඛණ්ඩව නිරීක්ෂණය කිරීම.
- බැංකුවේ අනුප්‍රාප්තික සැලැස්ම සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් බැංකුවේ අනුකූලතාවය අඛණ්ඩව නිරීක්ෂණය කිරීම.
- ප්‍රඥප්තියේ වගකීම් ඉටු කිරීම

කමිටු ඇගයීම

කමිටුව විසින් වාර්ෂිකව කමිටුවේ ඵලදායීතාව ඇගයීමට ලක් කරන අතර ප්‍රතිඵල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත දැනුම් දෙනු ලැබේ. කෙසේ වුවද, 2019 වසර සම්බන්ධයෙන් කත් කළ, රාජ්‍ය පාලනයේ සිදු වූ වෙනසත් සමඟ 2019 වසර අග භාගයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තුළ සිදු වූ වෙනස්කම් හේතුවෙන් කමිටුව පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදු නොකෙරුණි. සුපුරුදු ආකාරයට නව කමිටුව ඉදිරියේදී සිය කාර්යසාධනය ඇගයීමට ලක් කරනු ඇත.

යූ ජී ආර් ආරියරත්න
සභාපති
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව

2020 මාර්තු 24
කොළඹ

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව		
උපායමාර්ගික අරමුණු	පාර්ශවකරුවන්	ප්‍රමාණාත්මක අවදානම්
ඓතිහාසික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය	කොටස්ගිණිකරුවන්	උපයාමාර්ගික අවදානම
ආදර්ශයෙන් පෙරමුණ ගැනීම	නියාමන අධිකාරීන් සහ රාජ්‍ය ආයතන	කීර්තිනාම අවදානම
අවදානම් සංස්කෘතිය බලගැන්වීම		
වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 58 සිට 67 දක්වා බලන්න.	වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 70 සිට 77 දක්වා බලන්න.	වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 248 සිට 271 දක්වා බලන්න.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු වාර්තාව

කමිටුවේ සංයුතිය

2019

සාමාජිකයන් වන ලක් කෙරෙන වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය.

2019 වසර සඳහා පහත සඳහන් සාමාජිකයන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව කමිටුවේ සාමාජිකයන් වශයෙන් කටයුතු කළහ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්

පී අල්ගම මහතා

සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

යූ ජී ආර් ආරියරත්න මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන (2019 ඔක්තෝබර් 24 තෙක් ස්වාධීන) විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

ආචාර්ය ඩී ෂන්මුගසුන්දරම් මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 අප්‍රේල් 09 වනදා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

අනිල් රාජකරුණා මහතා

සාමාජික/විධායක නොවන/ස්වාධීන නොවන (2019 දෙසැම්බර් 05 වනදා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නොවන සාමාජිකයන්

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ප්‍රධාන අවදානම් නිලධාරී

2019 වසරේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු සාමාජිකයන්ගේ කෙටි විස්තරයක් ආයතනික පාලන වාර්තාවේ පිටු අංක 201 සිට 203 දක්වා පිටුවල සඳහන් කර ඇත.

2020

රජයේ සිදු වූ වෙනසත් සමඟ 2020 ජනවාරි මාසයේදී බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන ලද අතර කමිටුව පහත ආකාරයෙන් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කරන ලදී.

ආචාර්ය එම් කේ සී සේනානායක මහතා

සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

මනෝනාරී අබයසේකර මිය

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

ඉහත සාමාජිකයන්ගේ විස්තර පිටු අංක 176 සිට 179 දක්වා සඳහන් කර ඇත.

ආරාධනය මත නීතිපතා රැස්වීම් වලට සහභාගී වන නිලධාරීන්

අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී රැස්වීම් වලට සහභාගී වන ලෙසට කමිටුව අනෙකුත් නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරීවරු, අනුකූලතා නිලධාරී සහ ප්‍රධාන කළමනාකාරවරුන්ට ආරාධනා කරන ලදී.

කමිටු ලේකම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවේ ලේකම් ලෙසද කටයුතු කරයි.

රැස්වීම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව කාර්තුමය පදනමක් මත රැස්වන නමුත් අවශ්‍යතාවය අනුව රැස්වීම් දින තීරණය කෙරේ. 2019 වර්ෂය තුළදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව සිව් වතාවක් රැස්ව තිබෙන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටු ප්‍රඥප්තිය අනුව රැස්වීමක් සඳහා අවම ගණ පූරණය තුනෙන් දෙකකි.

වසර තුළ කමිටු සාමාජිකත්වය පහත පරිදි වේ.

නම	සහභාගීවීමට	
	අති පුද්ගල	සහභාගීවූ රැස්වීම් ගණන
පී අල්ගම මහතා	04	02
යූ ජී ආර් ආරියරත්න මහතා	04	04
ආචාර්ය ඩී ෂන්මුගසුන්දරම් මහතා	01	01
අනිල් රාජකරුණා මහතා	01	01

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ

අවදානම් කළමනාකරණ

කමිටු ප්‍රඥප්තිය

1988 අංක 30 දරණ සංශෝධිත බැංකු පනතේ යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියාමනයේ දැක්වෙන බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු වල ආයතනික පාලන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව ස්ථාපිත කරන ලදී.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් නියම කරන ලද විෂයය ක්ෂේත්‍රයට පහත කරුණු ඇතුළත් වේ.

- අවදානම් කළමනාකරණය සම්බන්ධ සිය වගකීම් ඉටු කිරීමේදී හා ඵලදායී අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවක් ස්ථාපනය කිරීමේදීලා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහය වීම.
- ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය සහ බැංකුව විසින් අනුමත කරනු ලැබ ඇති වෙනත් අවදානම් ආශ්‍රිත ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැංවීම හා බැංකුව පුරා පැතිරුණු අවදානම් කළමනාකරණ ව්‍යුහය කලින් කලට යාවත්කාලීන කිරීම.
- බැංකුව මුහුණ දෙන සියළුම ණය, වෙළඳපොළ, මෙහෙයුම් සහ උපායමාර්ගික අවදානම් හඳුනා ගැනීම, තක්සේරු කිරීම, නිරීක්ෂණය කිරීම සහ ප්‍රමාණවත් පරිදි කළමනාකරණය සිදු කරන ලද බවට සහතික වීම.
- සියළුම තීරණාත්මක අවදානම් ක්ෂේත්‍රයන්හිදී ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් සමඟ සම්පව කටයුතු කිරීම සහ කමිටුවට පවරා ඇති බලතල හා වගකීම් ව්‍යුහය තුළ සිට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත සුදුසු නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.
- නව මෙහෙයුම් ප්‍රවණතා ආශ්‍රිත අවදානම් හඳුනාගැනීම, සමාලෝචනය, වාර්තාකරණය සහ එම කරුණු කෙරෙහි අනුකූලතාවය.
- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කර ඇති බාසල් III නියාමන ක්‍රියාවට නැංවීම හා අනුකූලතාවය සමාලෝචනය කිරීම.

කමිටුව බැංකුවට අදාළ අවදානම් සහ අනුකූලතා පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති, වාර්තා හා යෝජනා සමාලෝචනය කරනු ලබයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව විසින් සිය අධිකාරියට අයත් වන යෝජනා අනුමත කරනු ලබන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පරීක්ෂා කර බැලිය යුතු යෝජනා/වාර්තා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නිර්දේශ කරනු ලබයි.

අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ පරිච්ඡේද/කාණ්ඩ, බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් සහ ඒවායේ වැදගත්කම පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක හැඳින්වීමක් ඉදිරිපත් කරයි. අවදානම් කළමනාකරණ, අනුකූලතා සහ වෙනත් අංශ වල සහයෝගයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව සිය වගකීම් ඉටු කරයි.

2019 වසර තුළ ක්‍රියාකාරකම්

බැංකුව කෙරෙහි අයහපත් ආකාරයෙන් බලපෑ හැකි ප්‍රධාන අවදානම් වන ණය, වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතා අවදානම් කමිටුව විසින් තක්සේරු කරයි. සිය ව්‍යවස්ථාපිත, විශ්වාසනීය හා නියාමන වගකීම් සපුරාලීමේදී කමිටුව විසින් ප්‍රධාන කළමනාකරණ සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමඟ සමීප සබඳතා පවත්වයි. අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියේ ඵලදායීතාවය අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් වාර්ෂිකව විගණනය කරනු ලබයි. වසර තුළ කමිටුව විසින් සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් පහත පරිදි වේ.

- බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචිය පිළිබඳ වාර්තා දැරිය හැකි සීමාවන් සහ අනෙකුත් අවදානම් පැතිකඩ ඉස්මතු කරන වාර්තා විශ්ලේෂණය (එනම්, ණය අවදානම්, වෙළඳපොළ අවදානම්, ද්‍රවශීලතා අවදානම, මානව සම්පත් අවදානම, තාක්ෂණික අවදානම, සයිබර් ආරක්ෂණ අවදානම යනාදිය)
- විවිධ අවදානම් සීමා විශ්ලේෂණය සහ අනුමැතිය ලබාදීම
- අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකභාවය ඇගයීමේ ක්‍රමවේදය අනුව යමින් ක්ෂේපේ ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් භාවිත, නියාමන ආයතනය වන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නියාමන/මාර්ගෝපදේශ ළඟකර ගැනීම සඳහා බැංකුව විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන පියවර හා ක්‍රමවේද සමාලෝචනය
- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සිදු කරන ලද අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලියේදී මතු කරන ලද කාරණා නිවැරදි කිරීමේ ප්‍රගතිය පසු විපරම් කිරීම
- සම්බන්ධිත පාර්ශවවල ගනුදෙනු, මූල්‍ය වංචා, වංචා අවදානම් කළමනාකරණය - පෙර දැනුම්දීමේ ක්‍රියාවලිය වැනි බැංකුව මුහුණපාන ප්‍රධාන ගැටළු පිළිබඳව කලින් කලට නිකුත්

කරන වාර්තා සමාලෝචනය කිරීම.

- බැංකුවේ අනුකූලතා ඇගයීම සහ උකස්, ණය, මානව සම්පත් කළමනාකරණය, ගනුදෙනුකරු හඳුනාගැනීමේ අවශ්‍යතාවය ආදී බැංකුවේ ප්‍රධාන කාර්යයන් සහ අනුකූලතා තක්සේරු පිළිබඳ සමාලෝචනය.
- බාසල් III ප්‍රමිති සමඟ බැංකුවේ අනුකූලතා මට්ටම සමාලෝචනය කිරීම සහ අඛණ්ඩව නිරීක්ෂණය කිරීම.
- අනුකූලතා වැඩසටහන සහ අනුකූලතා අත්පොත පිළිබඳ වාර්ෂික සමාලෝචනය

2020 සහ ඉන් ඔබ්බට අවධානය

- සාර්ව හා ක්ෂුද්‍ර සාධක, වෙළඳපොළ, දේශීය හා විදේශීය අවදානම් සාධක පිළිබඳ අඛණ්ඩ අවධානය
- බැංකුවේ අවදානම් හා අනුකූලතා උපායමාර්ග ක්‍රියාවට නැංවීම සම්බන්ධයෙන් අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය
- අවදානම් කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රය තුළ දේශීය මෙන්ම ජාත්‍යන්තර ප්‍රවණතා ඇගයීම.
- ඩිජිටල්කරණය කරා ගමන් කරන සයිබර් ප්‍රත්‍යාස්ථිත බැංකුවක් වශයෙන් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මකවීම.
- වෙළඳපොළ නැගීයාවන්ට ගැලපෙන පරිදි වෙනස්වන නියාමන අවශ්‍යතා සහ අවදානම් කළමනාකරණය සහ අනුකූලතාවය කෙරෙහි වන බැංකුවේ ප්‍රවේශය කෙරෙහි අඛණ්ඩව අවධානය යොමු කිරීම.

කමිටු ඇගයීම

කමිටුව විසින් වාර්ෂිකව කමිටුවේ ඵලදායීතාව ඇගයීමට ලක් කරන අතර ප්‍රතිඵල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත දැනුම් දෙනු ලැබේ. කෙසේ වුවද, 2019 වසර සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ, රාජ්‍ය පාලනයේ සිදු වූ වෙනස්වීම් සමඟ 2019 වසර අග භාගයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තුළ සිදු වූ වෙනස්කම් හේතුවෙන් කමිටුව පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදු නොකෙරුණි. සුපුරුදු ආකාරයට නව කමිටුව ඉදිරියේදී සිය කාර්යසාධනය ඇගයීමට ලක් කරනු ඇත.

මෙම වාර්තාවෙන් ආවරණය කරන කාලසීමාව එනම්, 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය තුළ දැනට කමිටුවේ සාමාජිකයන්ගෙන් කිසිවෙක් කමිටුවට ඇතුළත්ව නොසිටිය බවට අවධානය යොමු කිරීමට කමිටුව අපේක්ෂා කරයි. එබැවින් වාර්තාව පදනම් වී ඇත්තේ දැනට පවතින තොරතුරු මත වන අතර එහි සත්‍යතාවය සැකයෙන් ඔබ්බට තහවුරු කර ඇත. එබැවින්, වර්තමාන කමිටුව මෙම වාර්තාව නිවැරදි බවටත්, ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය අර්ථකථනයන්ගෙන් තොර බවටත් පූර්ණ ලෙස අවබෝධ කරගෙන සිටී.

ආචාර්ය එම් කේ සී සේනානායක
 සභාපති
 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම්
 කළමනාකරණ කමිටුව

2020 මාර්තු 24
 කොළඹ

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව		
උපයෝගීකරු අරමුණු	පාර්ශ්වකරුවන්	ප්‍රමාණාත්මක අවදානම්
ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම ඉහළ නැංවීම	ගනුදෙනුකරුවන්	ණය අවදානම
සේවක නියුතුවීම වැඩි දියුණු කිරීම	සේවකයන්	වෙළඳපොළ අවදානම
අවදානම් සංස්කෘතිය බලගැන්වීම	කොටස් හිමිකරුවන්	මෙහෙයුම් අවදානම
ඓතිහාසික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම	නියාමන අධිකාරීන් සහ රාජ්‍ය ආයතන	ද්‍රවශීලතා අවදානම
ආදර්ශයෙන් පෙරමුණ ගැනීම	ව්‍යාපාර හවුල්කරුවන්	කීර්තිනාම අවදානම
	සමාජය සහ පරිසරය	උපයෝගීකරු අවදානම
වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 58 සිට 67 දක්වා බලන්න.	වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 70 සිට 77 දක්වා බලන්න.	වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 248 සිට 271 දක්වා බලන්න.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ණය කමිටුවේ වාර්තාව

කමිටුවේ සංයුතිය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ණය කමිටුව විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ.

2019

සමාලෝචනයට ලක් කෙරෙන වසර තුළ, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ණය කමිටුවට පහත සඳහන් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු ඇතුළත් විය.

එච් එන් ජේ වන්දුසේකර මහතා
සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 නොවැම්බර් 25 වනදා, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්).

අපීන් පතිරණ මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ.

අනිල් රාජකරුණා මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 ජූලි 29 වනදා, කමිටුවෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්).

යූ පී ආර් ආරියරත්න මහතා

සාමාජික/ස්වාධීන නොවන (2019 ඔක්තෝබර් 24 තෙක් ස්වාධීන) විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ.

2019 වසරේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ණය කමිටු සාමාජිකයන් පිළිබඳ විස්තර ආයතනික පාලන වාර්තාව යටතේ පිටු අංක 201 සිට 203 දක්වා සඳහන් කර ඇත.

2020

රජයේ සිදු වූ වෙනසක් සමඟ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය 2020 ජනවාරි මාසයේදී ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන ලද අතර කමිටුව පහත ආකාරයෙන් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කරන ලදී.

කේමිලා ජයවර්ධන මිය
සභාපතිනි/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

එරංග ජයවර්ධන මහතා
සාමාජික/ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

මනෝහාරී අබයසේකර මිය
සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

ඉහත සාමාජිකයන්ගේ විස්තර පිටු අංක 176 සිට 179 දක්වා සඳහන් කර ඇත.

ආරාධනය මත නීතිපතා රැස්වීම් වලට සහභාගී වන නිලධාරීන්

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (ණය) සහ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මෙහෙයුම්) ආරාධනය මත කමිටුවේ රැස්වීම් වලට සහභාගී වූහ.

කමිටු ලේකම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ලේකම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ණය කමිටුවේ ලේකම් ලෙස ද කටයුතු කරයි.

කමිටු රැස්වීම්

2019 දෙසැම්බර් 31 වනදායින් අවසන් වූ මූල්‍ය වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ණය කමිටු හතක් පවත්වා ඇත. රැස්වීමක ගණ පූරණය සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකි.

වසර තුළ කමිටු සාමාජිකයන්ගේ සහභාගිත්වය පහත පරිදි වේ.

නම	සහභාගීවීමට ඇති සුදුසුකම්	සහභාගීවූ රැස්වීම් ගණන
	එච් එන් ජේ වන්දුසේකර මහතා	07
අපීන් පතිරණ මහතා	07	06
අනිල් රාජකරුණා මහතා	03	03
යූ පී ආර් ආරියරත්න මහතා	04	04

කමිටු ප්‍රඥප්තිය

1988 අංක 30 දරණ සංශෝධිත බැංකු පනතේ 76 J (1) වගන්තිය යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියාමනයේ දැක්වෙන බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු වල ආයතනික පාලන මාර්ගෝපදේශ සහ 1971 අංක 30 දරණ සංශෝධිත ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාරව බැංකුවේ ණය ප්‍රතිපත්තිය සහ ආයෝජන ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව කලින් කලට සමාලෝචන සිදු කිරීම සහ අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී පවරන ලද අනුමත කිරීමේ බලතල වලට යටත්ව ණය පහසුකම් හා ආයෝජන අනුමත කිරීමේ නියුක්ත වීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ණය කමිටුව ස්ථාපිත කරන ලදී.

කමිටුවේ කාර්යභාරය සහ වගකීම්

ප්‍රතිපත්ති, පටිපාටි සහ වෙනත් ඒ ආශ්‍රිත ප්‍රතිපත්ති මට්ටමේ ලේඛණ ඇතුළු ණය හා ආයෝජනය සම්බන්ධ බැංකුවේ උපාය මාර්ගික අරමුණු සමාලෝචනය කිරීම හා නිර්දේශ කිරීම සිදු කරයි.

මනා, ශක්තිමත් සහ හිතකර ණය අවදානම් පිළිගැනීමක් සහ කළමනාකරණ සංස්කෘතියක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා බැංකුවේ ණය ප්‍රතිපත්තිය සහ ආයෝජන ප්‍රතිපත්තිය ආශ්‍රිතව කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී කළමනාකරණයක් පවත්වා ගැනීම තුළින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහයවීම.

වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුවේ නිර්දේශයට අනුකූලව ණය හා අත්තිකාරම් සහ ආයෝජන වල මිලකරණය අනුමත කරන අතර ඒ පිළිබඳ උපදෙස් ලබා දෙයි.

බැංකුවේ ණය අංශයට අදාළව සුදුසු අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේද ක්‍රියාවට නැංවීම සහ අභ්‍යන්තර පාලන සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති ශක්තිමත් කිරීම සිදු කරයි.

2019 වසර තුළ ක්‍රියාකාරකම්

බැංකුවේ ණය හා අයෝජන වල දිශානතිය සම්බන්ධයෙන් කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී කාර්යසාධනයක් සහතික කිරීම සඳහා බැංකුවේ ණය දීමේ හා අයෝජන ප්‍රතිපත්ති සහ අවදානම් අභිරුචියට අනුකූලව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය අවශ්‍ය වන ණය හා ආයෝජන යෝජනා සහ අනෙකුත් නිශ්චිත වාර්තා කමිටුව විසින් අනුමත කරන ලදී.

2020 සහ ඉන් ඔබ්බට

- අවදානම් අභිරුචියට මඟ පාදන අතරම හිතකර ණය පොතක් හා ආයෝජන පොතක් පවත්වා ගැනීම.
- බැංකුවේ ණය අංශයට අදාළව ක්‍රියාකාරී අවදානම් කළමනාකරණය, අභ්‍යන්තර පාලන සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති ශක්තිමත් කිරීම.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත සීමාවන් කෙරෙහි වන අනුකූලතාවය පිළිබඳ අධීක්ෂණ අධීක්ෂණය

කමිටු ඇගයීම

කමිටුව විසින් වාර්ෂිකව කමිටුවේ ඵලදායීතාව ඇගයීමට ලක් කරන අතර ප්‍රතිඵල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත දැනුම් දෙනු ලැබේ. කෙසේ වුවද, 2019 වසර සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ, රාජ්‍ය පාලනයේ සිදු වූ වෙනසත් සමඟ 2019 වසර අග භාගයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තුළ සිදු වූ වෙනස්කම් හේතුවෙන් කමිටුව පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදු නොකෙරුණි. සුපුරුදු ආකාරයට නව කමිටුව ඉදිරියේදී සිය කාර්යසාධනය ඇගයීමට ලක් කරනු ඇත.

මේ වාර්තාවෙන් ආවරණය කෙරෙන කාලසීමාව තුළ එනම්, 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය තුළ දැනට කමිටුවේ සාමාජිකයන්ගෙන් කිසිවෙක් නොසිටිය බවට අවධානය යොමු කිරීමට කමිටුව අපේක්ෂා කරයි. එබැවින් වාර්තාව පදනම් වී ඇත්තේ පවතින තොරතුරු මත වන අතර එහි සත්‍යතාවය සැකයෙන් ඔබ්බට තහවුරු කර ඇත. එබැවින්, වර්තමාන කමිටුව මෙම වාර්තාව නිවැරදි බවටත්, ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය අර්ථකථනයන්ගෙන් තොර බවටත් පුර්ණ ලෙස අවබෝධ කරගෙන සිටී.

Keasila Jayawarjana

කේෂිලා ජයවර්ධන
සභාපතිනිය
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ණය කමිටුව

2020 මාර්තු 24
කොළඹ

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ණය කමිටුව		
උපායමාර්ගික අරමුණු	පාර්ශවකරුවන්	ප්‍රමාණාත්මක අවදානම්
ගණුදෙනුකාර අත්දැකීම ඉහළ නැංවීම	ගණුදෙනුකරුවන්	උපායමාර්ගික අවදානම
ඓතිහාසික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය	කොටස් හිමිකරුවන්	ණය අවදානම
ආදර්ශයෙන් පෙරමුණ ගැනීම		
අවදානම් සංස්කෘතිය බලගැන්වීම		
වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 58 සිට 67 දක්වා බලන්න.	වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 70 සිට 77 දක්වා බලන්න.	වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 248 සිට 271 දක්වා බලන්න.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ග කමිටුවේ වාර්තාව

කමිටුවේ සංයුතිය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ග කමිටුව විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ.

2019

සමාලෝචනයට ලක් කෙරෙන වසර තුළ, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ග කමිටුවට පහත සඳහන් විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු ඇතුළත් විය.

එච් එන් ජේ වන්දුසේකර මහතා සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 නොවැම්බර් 25 වනදා, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

යූ ජී ආර් ආර්යරත්න මහතා සාමාජික/ ස්වාධීන නොවන (2019 ඔක්තෝබර් 24 තෙක් ස්වාධීන) විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

නසර් නිසාර් මහතා සාමාජික/ස්වාධීන නොවන (2019 ඔක්තෝබර් 24 තෙක් ස්වාධීන) විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ (2019 නොවැම්බර් 20 වනදා, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා අස්වන තෙක්)

2019 වසරේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ග සාමාජිකයන් පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් පිටු අංක 201 සිට 203 දක්වා ඇතුළත් වේ.

2020

රජයේ සිදු වූ වෙනසක් සමඟ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය 2020 ජනවාරි මාසයේදී ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන ලද අතර කමිටුව පහත ආකාරයෙන් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කරන ලදී.

ආචාර්ය නිරාන් ද සිල්වා මහතා සභාපති/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

එරංග ජයවර්ධන මහතා සාමාජික/ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

මනෝහාරී අබයසේකර මිය සාමාජික/ස්වාධීන නොවන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ

ඉහත සාමාජිකයන්ගේ විස්තර පිටු අංක 176 සිට 179 දක්වා සඳහන් කර ඇත.

ආරාධනය මත නිතිපතා රැස්වීම් වලට සහභාගී වන නිලධාරීන්

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී විසින් කමිටුවට අවශ්‍ය තොරතුරු සම්පාදනය කරන අතර ආරාධිතයෙක් වශයෙන් සියළු කමිටු රැස්වීම් වලට සහභාගී විය.

කමිටු ලේකම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ග කමිටුවේ ලේකම් ලෙස ද කටයුතු කරයි.

රැස්වීම්

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ මූල්‍ය වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ හා උපායමාර්ග කමිටු 3 ක් පවත්වා ඇත. රැස්වීම් ගණ පූර්ණය තුනෙන් දෙකකි.

වසර තුළදී කමිටු සාමාජිකයන්ගේ සහභාගිත්වය පහත පරිදි වේ.

නම	සහභාගිවීමට ඇති සුදුසුකම්	සහභාගිවූ රැස්වීම් ගණන
	එච් එන් ජේ වන්දුසේකර මහතා	03
යූ ජී ආර් ආර්යරත්න මහතා	03	01
නසර් නිසාර් මහතා	03	02

කමිටු ප්‍රඥප්තිය

1988 අංක 30 දරණ සංශෝධිත බැංකු පනතේ 76 J (1) වගන්තිය යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියාමනයේ දැක්වෙන බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු වල ආයතනික පාලන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ නියාමන කමිටුව ස්ථාපිත කර ඇත.

තොරතුරු තාක්ෂණය කෙරෙහි බැංකුව විසින් විශ්වාසය තබනු ලැබීම සහතික කිරීම සහ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයට අනුකූලව බැංකුවේ උපායමාර්ගික අරමුණු අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ග කමිටුව ස්ථාපිත කරන ලදී.

කමිටුවේ කාර්යයන් සහ වගකීම්

නායකත්ව සහාය, මෙහෙයුම් ව්‍යුහය හා බැංකුවේ තොරතුරු තාක්ෂණ ක්‍රමවේදය, වටිනාකම් බෙදාහැරීම, තොරතුරු තාක්ෂණ අවදානම් කළමනාකරණය, සම්පත් කළමනාකරණය හා කාර්යසාධන කළමනාකරණය සහතික කිරීම සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ පාලන ව්‍යුහය ස්ථාපනය කිරීම හා අධීක්ෂණය.

බැංකුවේ තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ පද්ධතීන්හි ව්‍යාපාර අධීක්ෂකත්වය සහ ඵලදායකත්වය තහවුරු කිරීම.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු උපදෙස් හා අන්තර්ජාතික යහපරිචයන්ට අනුකූලව තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති වල සුරක්ෂිතභාවය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත්භාවය හා ඵලදායකත්වය සහතික කිරීම.

2019 වසර තුළදී කමිටුව

සහභාගීවූ ක්‍රියාකාරකම්

බැංකුවේ උපාය මාර්ග කාර්යක්ෂමතාව හා ඵලදායී ආකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කරනු වස් බැංකුකරණ කටයුතු නැගී එන තාක්ෂණික ක්‍රමවේද සමඟ වඩා වඩා සම්බන්ධ කිරීමේ හැකියාව ලබාදීමේදී තොරතුරු තාක්ෂණ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රතිපත්ති අනුමත කර ඇත. එසේම, කමිටුව ගනුදෙනුකරුවන්ගේ දත්ත ආරක්ෂණය සඳහා අවශ්‍ය සියළුම ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රමවේද ක්‍රියාවට නංවා ඇති බවට සහතික වේ.

2020 හා ඉන් ඔබ්බට

- සයිබර් ආරක්ෂාව හා අදාළ කරුණු වලදී පෙරමුණ ගැනීම කෙරෙහි අධීක්ෂණ අවධානය
- ශක්තිමත්භාවයේ ප්‍රධාන කාර්යයක් ලෙස තොරතුරු තාක්ෂණ පාලන ව්‍යුහය පවත්වාගෙන යාම.
- නොමැදිහත්වීම සහ වර්ධනයේ ස්ථානීය අගය ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා නවෝත්පාදන හා වෙළඳපොළ විවලනයන් අධීක්ෂණය කිරීම.

කමිටු ඇගයීම

කමිටුව විසින් වාර්ෂිකව කමිටුවේ ඵලදායීතාව ඇගයීමට ලක් කරන අතර ප්‍රතිඵල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත දැනුම් දෙනු ලැබේ. කෙසේ වුවද, 2019 වසර සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ, රාජ්‍ය පාලනයේ සිදු වූ වෙනසත් සමඟ 2019 වසර අග භාගයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තුළ සිදු වූ වෙනස්කම් හේතුවෙන් කමිටුව පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදු

නොකෙරුණි. සුපුරුදු ආකාරයට නව කමිටුව ඉදිරියේදී සිය කාර්යසාධනය ඇගයීමට ලක් කරනු ඇත.

මේ වාර්තාවෙන් ආවරණය කෙරෙන කාලසීමාව තුළ එනම්, 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය තුළ දැනට කමිටුවේ සාමාජිකයන්ගෙන් කිසිවෙක් සාමාජිකත්වය නොදැරූ බවට අවධානය යොමු කිරීමට කමිටුව අපේක්ෂා කරයි. එබැවින් වාර්තාව පදනම් වී ඇත්තේ පවතින තොරතුරු මත වන අතර එහි සත්‍යතාව බව සැකයෙන් ඔබ්බට තහවුරු කර ඇත. එබැවින්, වර්තමාන කමිටුව මේ වාර්තාව නිවැරදි බවටත්, ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය අර්ථකථනයන්ගෙන් තොර බවටත් පූර්ණ ලෙස අවබෝධ කරගෙන සිටී.

ආචාර්ය නිරාන් ද සිල්වා මහතා
සභාපති
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය
මාර්ග කමිටුව

2020 මාර්තු 24
කොළඹ

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ග කමිටුව		
උපායමාර්ගික අරමුණු	පාර්ශවකරුවන්	ප්‍රමාණාත්මක අවදානම්
ගනුදෙනුකාර අත්දැකීම් ඉහළ නැංවීම	ගනුදෙනුකරුවන්	උපායමාර්ගික අවදානම
ඓතිහාසික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය	සේවා නියුක්තිකයන්	කීර්තිනාම අවදානම
අවදානම් සංස්කෘතිය බලගැන්වීම	කොටස්හිමිකරුවන්	මෙහෙයුම් අවදානම
ආදර්ශයෙන් පෙරමුණ ගැනීම	නියාමන අධිකාරිය සහ රාජ්‍ය ආයතන	
වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 58 සිට 67 දක්වා බලන්න.	වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 70 සිට 77 දක්වා බලන්න.	වැඩි විස්තර සඳහා පිටු අංක 248 සිට 271 දක්වා බලන්න.

අවදානම් කළමනාකරණය

අවදානම් කළමනාකරණය යනු අවිනිශ්චිතතා අවබෝධ කරගැනීම සහ ව්‍යාපාරික අභිමතාර්ථ ජයගැනීම හෝ ඒවායේ ප්‍රතිඵල ලබාගැනීම කෙරෙහි ඇතිවිය හැකි බලපෑම අවම කිරීම සඳහා උපායමාර්ග සකස්කිරීම ලෙස හඳුන්වාදිය හැකිය. තාක්ෂණික දියුණුව, වෙනස්වන සමාජ අපේක්ෂා, තරගකාරී ව්‍යාපාරික පරිසරය, වැඩි වශයෙන් සිදු වන නියාමන අධීක්ෂණය මෙන්ම ස්වාභාවික, භූදේශපාලනික සහ සෞඛ්‍යමය ගැටළු හේතුවෙන් පැන නගින අවිනිශ්චිත සාර්වආර්ථික තත්වයන් සමග බැංකු වැඩි වශයෙන් ඉහළ මට්ටමක අවිනිශ්චිතතාවයකට නිරාවරණය වන අතර එබැවින් බැංකු විසින් නිරන්තරයෙන් නව්‍ය සහ ශක්තිමත් අවදානම් කළමනාකරණ පරිචයන් භාවිතයට ගනු ලැබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

අවදානම් කළමනාකරණ විෂයය පටය ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට පමණක් සීමා නොවන අතර NSB ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කමිටු ලිමිටඩ් සහ මෑතකදී අත්පත් කරගත් ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව යන පූර්ණ පරිපාලිත සමාගම් ද ආවරණය කරයි. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සමූහයේ මෙහෙයුම් වල ප්‍රමාණාත්මකභාවය සැලකිල්ලට ගනිමින් ප්‍රධාන වශයෙන් බැංකුවේ අවදානම්

කළමනාකරණය පිළිබඳව මෙම වාර්තාවෙන් කරුණු විග්‍රහ කෙරේ. (සමූහය තුළ බැංකුව ඒකාබද්ධ වත්කම් සඳහා 98.5% ක් සහ ඒකාබද්ධ ප්‍රාග්ධනය සඳහා 92.8% ක දායකත්වයක් ලබාදෙයි.)

එළදායි අවදානම් කළමනාකරණයක් අපගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මූල්‍ය ප්‍රතිලාභය සහ සමස්ත ආර්ථිකය කෙරෙහි වැදගත් වන බව ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම රාජ්‍ය ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ කළමනාකාරිත්වය අවබෝධ කරගෙන සිටී. එබැවින්, බැංකුවේ සමස්ත අභිමතාර්ථය වන්නේ එක් අතකින් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සහ රජයේ අභිලාෂ සාක්ෂාත් කරගැනීම සහ අනෙක් අතින් නුබුන්වත්භාවය ආරක්ෂා කරගත හැකි ආකාරයෙන් මෙම අවදානම් කළමනාකරණය කරගැනීමයි.

අවදානම් පාලනය

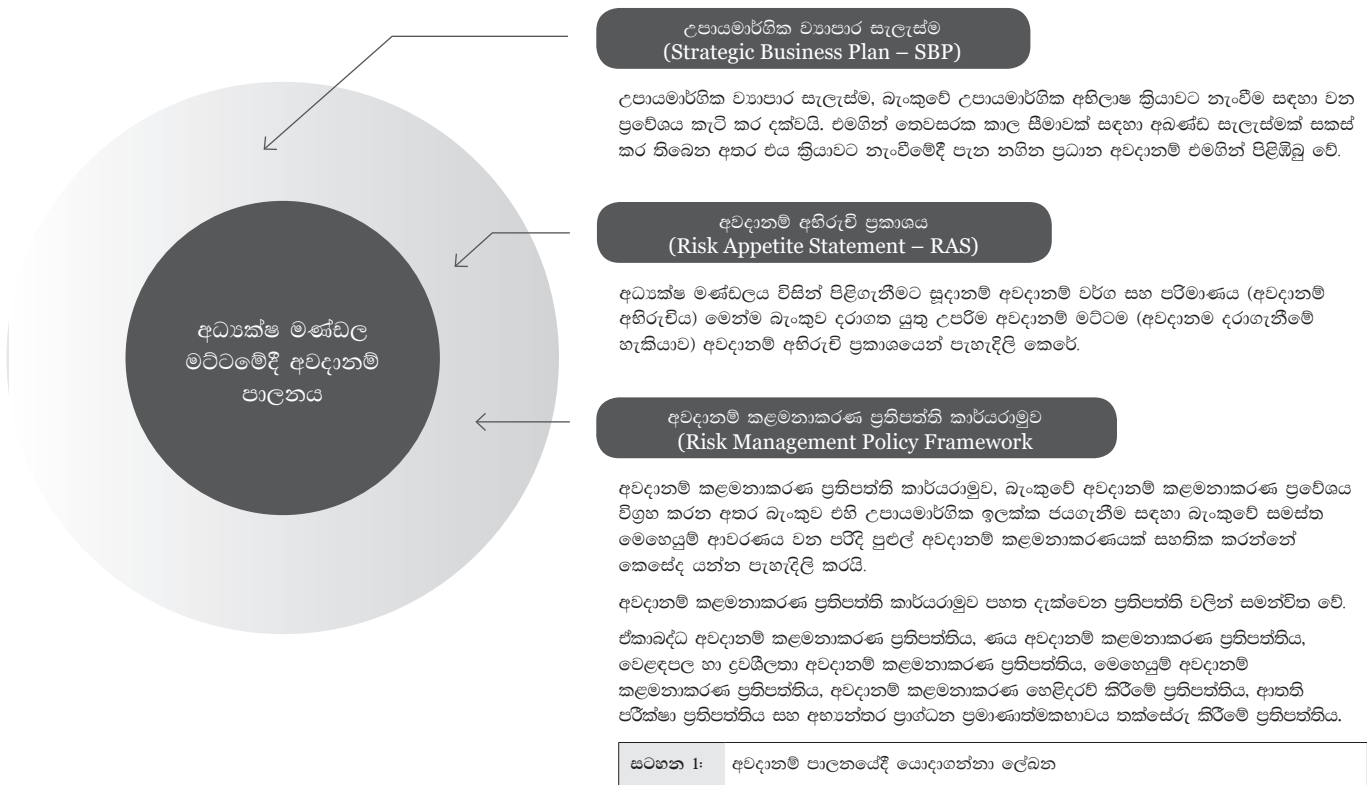
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව එහි අවදානම් කළමනාකරණ පරිචයන් ඉහළ පාලන ප්‍රමිතියක් පිළිබිඹු කරන බව සහතික කිරීම සඳහා කැපවී සිටී. එය, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වයට එළදායීව හා විවික්ෂණශීලීව

අවදානම දැරීමට උපකාරී වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පාලන කාර්යයාමුවේ ඉහළම මට්ටමේ ක්‍රියාත්මක වෙයි.

බැංකුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වය විසින්, බැංකුව මුහුණදෙන විවිධ අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ කාර්යයාමුවක් සකස් කරන ලද බව, අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති නිසි පරිදි ස්ථාපිත කර ඇති බව හා ඒවාට අනුකූලවී ඇති බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, සිය අවදානම් අධීක්ෂණ භූමිකාව ඔස්සේ සහතික කරයි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත එළදායි අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යයාමුවක් නිර්දේශ කිරීම ඔස්සේ ඊට පැවරී ඇති අවදානම් ආශ්‍රිත වගකීම් සපුරාලීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහාය වෙයි. අවදානම් අභිරුචිය ස්ථාපිත කිරීම සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකභාවය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය (Internal Capital Adequacy Assessment Process – ICAAP) නිර්දේශ කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වේ.

පහත දැක්වෙන ප්‍රධාන ලේඛණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මට්ටමේදී බැංකුවේ අවදානම් පාලනය සඳහා යොදා ගැනේ.

බැංකුව අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා යොදාගන්නා ප්‍රතිපත්ති සහ පරිච්ඡේදයන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් විවාදයට ලක් කරනු ලබයි. එසේම කමිටුව, අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියාවලි සහ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයේ ඵලදායීතාවය සහ කාර්යක්ෂමතාවය නිරීක්ෂණය කරයි. කමිටුව, තොරතුරු වල පූර්ණත්වය සහ සුදුසු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති භාවිතය සහතික කරන අතර නෛතික හා නියාමන අනුකූලතා ගැටළු නිරීක්ෂණය කරයි.

තොරතුරු මත පදනම්වූ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියකට අවශ්‍ය පරිසරය සකස් කරමින් සහ සියළුම ව්‍යාපාරික ක්ෂේත්‍ර වලට අදාළව පවතින හා මතු වෙමින් පවතින අවදානම් හඳුනාගැනීම හා අවබෝධ කරගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් කළමනාකරණ කමිටු කාර්යරාමුවක් ස්ථාපිත කිරීම ඔස්සේ මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන අවදානම් සම්බන්ධයෙන් පවත්නා පාලනයේ නිරවද්‍යභාවය වර්ධනය කිරීම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වය පියවර ගෙන තිබේ.

ණය කමිටුව, වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව සහ ආයෝජන කමිටුව මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය සහ නිරීක්ෂණය කිරීම සිදු කරන අතර මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ආරක්ෂණ කමිටුව

තොරතුරු පද්ධති වලට අදාළ මූල්‍ය නොවන අවදානම් ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණය කරයි.

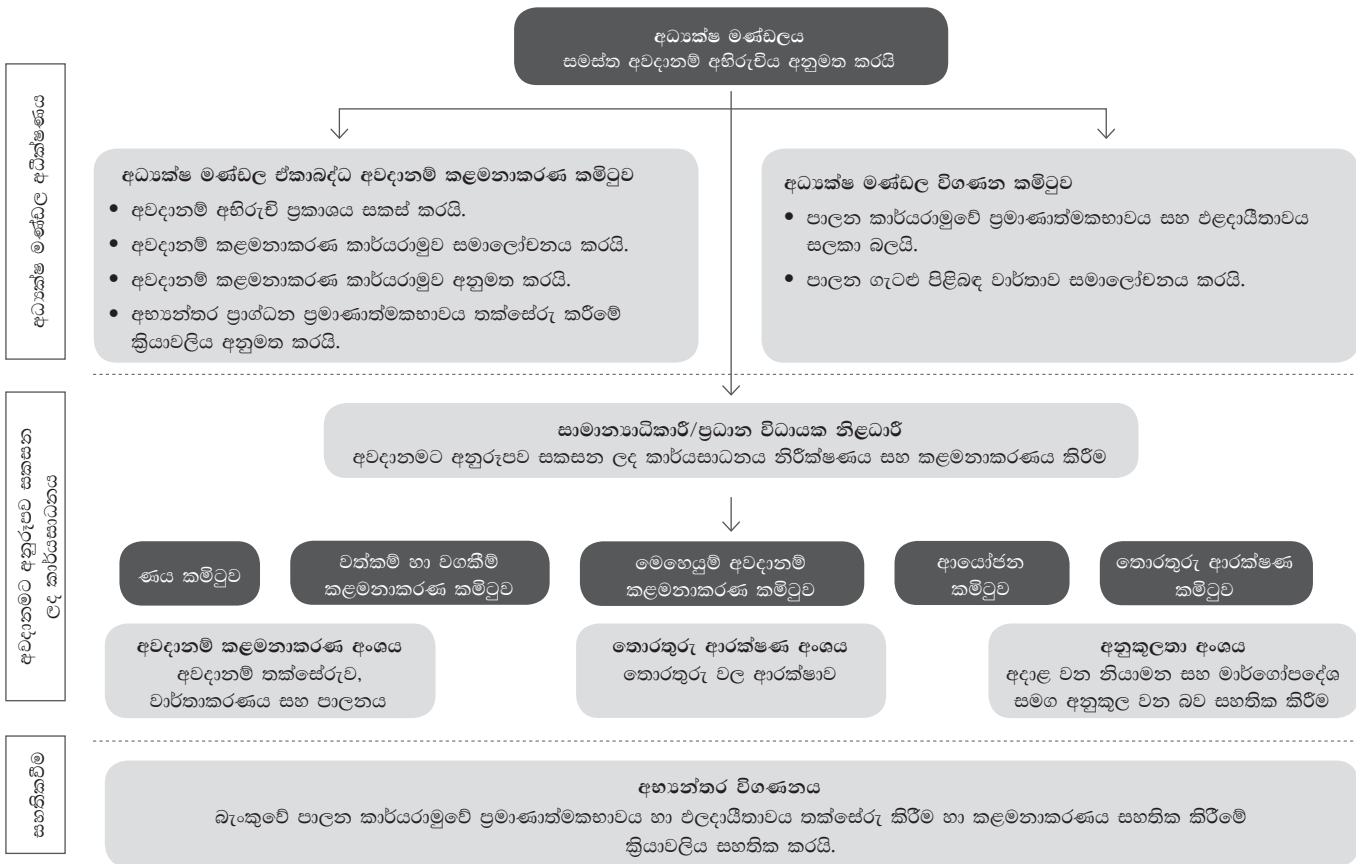
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම්හි වගකීම්, ආයතනික කළමනාකරණ කමිටුව, කාර්යසාධන සමාලෝචන කමිටුව, අලෙවිකරණ කමිටුව, නිමැවුම් සංවර්ධන කමිටුව, මානව සම්පත් කමිටුව, ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සමාලෝචන කමිටුව, තොරතුරු තාක්ෂණ සමාලෝචන කමිටුව, තොරතුරු තාක්ෂණ නියාමන කමිටුව, බැංකු ශාඛා මෙහෙයුම් නියාමන කමිටුව, ආයතනික ප්‍රසම්පාදන කමිටුව, විධායක ප්‍රසම්පාදන කමිටුව සහ ආයතනික සමාජ වගකීම් සහ තිරසාරභාවය පිළිබඳ කමිටුව වැනි කළමනාකරණ කමිටු වෙත පවරනු ලැබ ඇත.

අවදානම් කළමනාකරණ අංශයේ ප්‍රධානියා ලෙස කටයුතු කරන ප්‍රධාන අවදානම් නිලධාරී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව සහ කළමනාකරණ කමිටු වල සාමාජිකත්වය දරයි. අවදානම් කළමනාකරණ අංශය, ණය අවදානම් කළමනාකරණ ඒකකය, වෙළඳපොළ අවදානම් කළමනාකරණ ඒකකය සහ මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ඒකකය යන ඒකක තුනෙන් සමන්විත වේ. අවදානම් කළමනාකරණ අංශය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද ප්‍රතිපත්ති, ක්‍රියාවලි සහ සීමා

මත පදනම්ව සියළුම අවදානම් නිරීක්ෂණය කරයි. අවදානම් තක්සේරු වල ස්වාධීන සොයාගැනීම්, අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා පහසුකම් සැලසීම සහ වළක්වාලීමේ සහ නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා කළමනාකරණ කමිටු, ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරයි.

අදාළ වන සියළුම විධිවිධාන සහ මාර්ගෝපදේශ වලට අනුකූල වන බව සහතික කිරීමට අනුකූලතා නිලධාරියා ප්‍රධානත්වය දරන අනුකූලතා අංශය කැපවේ. වෙනස්වන අනුකූලතා පරිසරය පිළිබඳව අංශය නිසි පරිදි යාවත්කාලීන වී සිටින අතර නව නියාමන, අදාළ කාර්යමණ්ඩල සාමාජිකයන් වෙත නිසි අයුරින් සන්නිවේදනය වූ බව සහතික කරගැනීම සඳහා අදාළ අංශ/ශාඛා සමග පසු විපරමක යෙදේ.

ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂණ නිලධාරියා ප්‍රධානියා ලෙස කටයුතු කරන තොරතුරු ආරක්ෂණ අංශය විසින් බැංකුවේ තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් කිරීම, නියාමනය හා සම්බන්ධීකරණය, බැංකුවේ සියළුම තොරතුරු පද්ධති ක්‍රියාත්මක බව, සුරක්ෂිත බව සහ ආරක්ෂා කර ඇති බව සහ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පුද්ගලිකත්වය සහ විශ්වසනීයත්වය සමග අනුකූල බව සහතික කරගැනීම සඳහා ක්‍රියාපටිපාටි හා මාර්ගෝපදේශ ස්ථාපිත කිරීම සම්බන්ධයෙන් වගකියනු ලබයි.

සටහන 2: අවදානම් කළමනාකරණ පාලන ව්‍යුහය

අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව

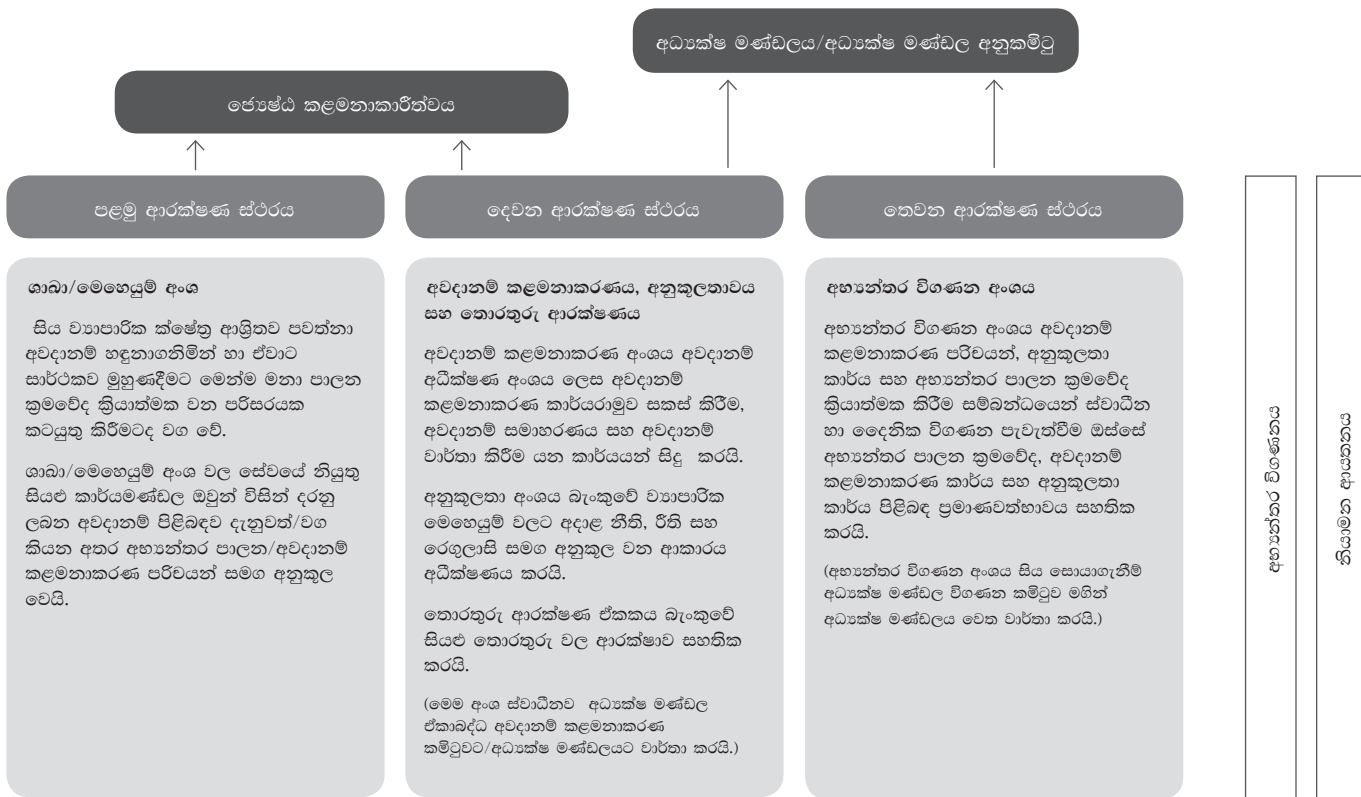
මනා ආයතනික පාලන මූලධර්ම සමග බද්ධවූ "ත්‍රිත්ව ආරක්ෂණ ආකෘතිය" (Three Lines of Defence) බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව නිර්මාණය කරයි. විවක්ෂණශීලී අවදානම් කළමනාකරණයක් සහතික කිරීම සඳහා අවදානම් හඳුනාගැනීම, තක්සේරු කිරීම, අවම කිරීම, නිරීක්ෂණය කිරීම සහ වාර්තා කිරීම පිණිස උපායමාර්ග, ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රමවේද නිසි පරිදි සම්පාදනයට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව අවස්ථාව උදාකර දෙයි. අවදානම් කළමනාකරණයේ

හිමිකම හා වගකීම ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම්හි නිරත සියළුදෙනා වෙත පැවරේ.

ත්‍රිත්ව ආරක්ෂණ ආකෘතිය ඔස්සේ අවදානම් හිමිකම සම්බන්ධයෙන් වගවීම සිදුවේ. ආයතනය ප්‍රශස්ත, දිගු කාලීන, අවදානම ඔස්සේ ප්‍රතිලාභ ජනනය කිරීමට උපකාර වන ආකාරයේ සහ පූර්ණ සමස්ත වටිනාකම් ක්‍රියාවලියක් සැලකිල්ලට ගනිමින් තීරණ ගන්නා බව මෙම ආකෘතිය මගින් හඳුනාගැනේ. විගණනය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, නියාමන ආයතනය සහ වෙනත් පාර්ශවකරුවන් වෙත අවදානම් කළමනාකරණය, අභ්‍යන්තර පාලනය සහ පාලනය යන සාධක

වල එළඳාගියාවය පිළිබඳ ස්වාධීන සහතිකයක් සපයනු ලබන අතර අවදානම් හා අනුකූලතා අංශ අවදානම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා තීරණ ගැනීමට වගවන පළමු ආරක්ෂණ ස්ථරය සඳහා මාර්ගෝපදේශකත්වය, උපදෙස් සහ සහතිකයක් සැපයීම සිදු කරයි.

නියාමන ආයතන සහ බාහිර විගණකවරු අභ්‍යන්තර පාලන සහ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වටිනා උපදෙස් ලබාදෙන අතර එය බැංකුවේ පාර්ශවකරුවන් වෙත සැපයෙන අතිරේක සහතිකයක් ලෙස හඳුන්වාදිය හැකිය.

සටහන 3: අවදානම් කළමනාකරණයේ ආරක්ෂණ ස්ථර

අවදානම් සංස්කෘතිය

නිශ්චිත රීති, රෙගුලාසි සහ වෙළඳපොල පිළිබඳ පුරෝකචනා නොමැති අවස්ථාවලදී අවදානම් අවබෝධ කරගැනීම සහ මනා විනිශ්චයකට එළඹීම සඳහා සේවා නියුක්තිකයන් තුළ ඇති කරන වටිනාකම්, කුසලතා සහ පරිචයන් සමූහයක් අවදානම් සංස්කෘතිය යනුවෙන් හඳුන්වාදිය හැකිය. සියළු මට්ටම් වලට අයත් සේවා නියුක්තිකයන් විසින් අදාළ ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් වලදී පැන නගින අවදානම් හඳුනාගනු

ලබයි. අවදානම් සංස්කෘතිය, අවදානම සහ ඵල අතර තුලනය සහ අවදානම් හා ප්‍රාග්ධන මට්ටම් කළමනාකරණය සහතික කිරීම සඳහා උපකාර වන ප්‍රධාන සාධකයක් වේ.

අවදානම් ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රමවේද

අවදානම් කළමනාකරණය කරගැනීම සඳහා අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව සහ මෙහෙයුම් මට්ටමේ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රමවේද මාර්ගෝපදේශකත්වය සපයයි.

අවදානම් හඳුනාගැනීම සහ තක්සේරු කිරීම, අවදානම් වලට අදාළ අහිරුවීම් සහ දරාගැනීමේ මට්ටම ප්‍රමාණනය කිරීම සහ බැංකුවට දරාගත නොහැකි අවදානම් ප්‍රතිඵල වර්ග පැහැදිලිව අවබෝධ කරගැනීම සඳහා භාවිත කළ යුතු මූලධර්ම හා පරිචයන් ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව මගින් කැටිකොට දක්වයි.

යටිතල පහසුකම්

අවදානම් වර්ග කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වැදගත් වන අත්‍යවශ්‍ය පද්ධති, ක්‍රියාවලි සහ විශේෂීකරණය වූ දැනුම අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව ශක්තිමත් කරනු ලබයි.

ප්‍රධාන අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලි අතරට පහත සාධක අයත්වේ.

- බැංකුවට විශේෂිත ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ සහ ලකුණු ලබාදීමේ පද්ධති සමග ණය අවදානම් කළමනාකරණ විසඳුම්
- ණය සහ ආයෝජන සඳහා ගනුදෙනු මට්ටමේදී සහ කළඹ මට්ටමේදී අවදානමට අනුරූප ඵල තක්සේරු කිරීම සඳහා වන ආකෘති
- වෙළඳපොළ අවදානම් තක්සේරුකරණ ආකෘති සහ මැදිපෙළ කාර්යාල නිරීක්ෂණය
- ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක (Key Operational Risk Indicators – KORIs), මෙහෙයුම් අලාභ ජනනය කළ සිදුවීම් සම්බන්ධ දත්ත එක්රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සහ අවදානම් හා පාලන ස්වයං - තක්සේරු ක්‍රියාවලිය (Risk and Control Self-Assessment (RCSA) process)

- අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අනෙකුත් අවදානම් කළමනාකරණ පරිචයන් (ආතති පරීක්ෂාව ඇතුළුව) සමග අවදානම් අවබෝධ කරගැනීම, කළමනාකරණය කිරීම සහ ප්‍රමාණනය කිරීම සඳහා භාවිතයට ගැනෙන අතර එහි ප්‍රතිඵල, අවදානම් තීරණ, උපායමාර්ගික සැලසුම්කරණය සහ ප්‍රාග්ධන සැලසුම්කරණය සඳහා යොදාගැනේ.

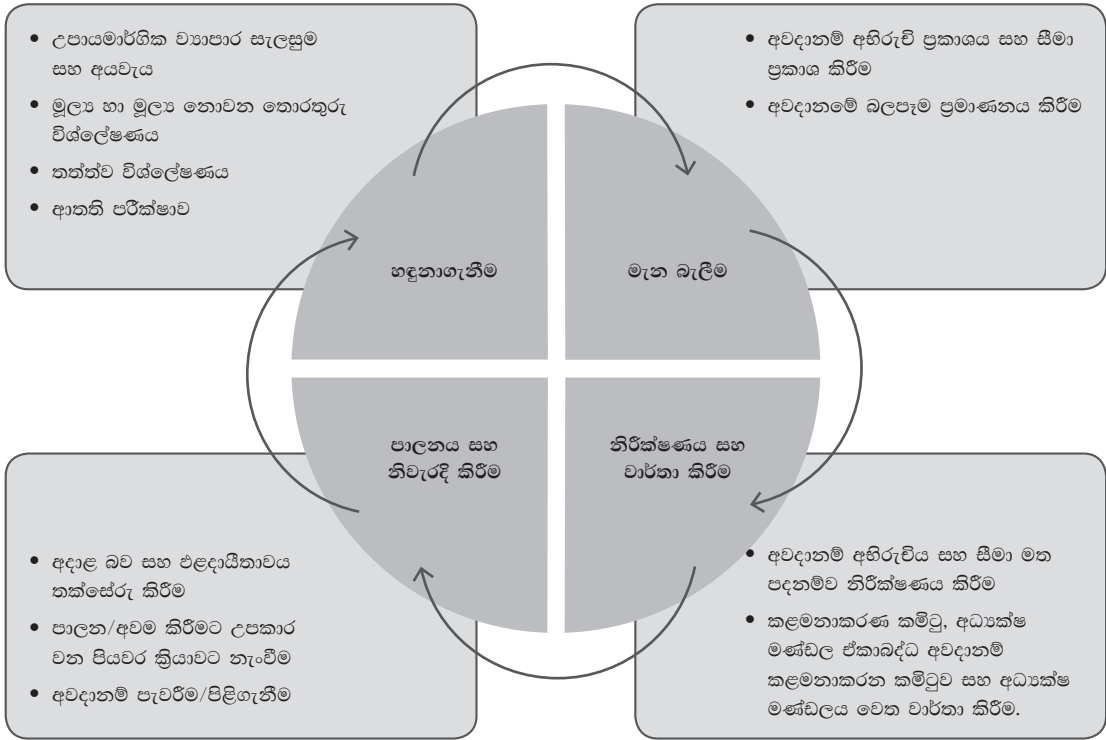
බැංකුව එහි මෙහෙයුම් අතරතුර හඳුනාගන්නා ප්‍රමාණාත්මක අවදානම් ඇගයීම, නිරීක්ෂණය සහ කළමනාකරණය කිරීම ශක්තිමත් කිරීම උදෙසා අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව වැඩි දියුණු කිරීම සිදු කරයි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ මාර්ගෝපදේශ හා බාසල් කමිටුව විසින් හඳුන්වාදෙන ලද ජාත්‍යන්තර පරිචයන්ට අනුකූලව අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති, ක්‍රමවේද සහ පද්ධති ස්ථාපිත කර තිබේ.

අවදානම් අභිරුචිය

අවදානම් අභිරුචි ප්‍රකාශය අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුවේ ප්‍රධාන අංගයකි. බැංකුව සිය අභිමතාර්ථ ඉටු කරගැනීමේදී

දැරීමට අපේක්ෂා කරන අවදානම් මට්ටම අවදානම් අභිරුචිය වේ. එමගින් ව්‍යාපාරික සහ පාර්ශවකරුවන්ගේ අපේක්ෂා පිළිඹිබු වේ.

අවදානම් අභිරුචිය ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ව්‍යාපාර සැලසුම් ක්‍රියාවලියේ ඓතිහාසික කොටසක් ලෙස හඳුන්වාදිය හැකිය. බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචි ප්‍රකාශය එහි ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් සහ අවදානම් කුලනය කරමින් වටිනාකම ඉහළ නංවයි. එය දෛනික ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් වලදී අවදානම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් තීරණ ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාරික අංශ විසින් දැරීමට සූදානම් අවදානම් මට්ටම පිළිබඳව අවබෝධ කරගැනීමට ඔවුන්ට පහසුකම් සලසයි. බැංකුවේ වටිනාකම් සහ මූල්‍ය තත්වය කෙරෙහි ඇතිවිය හැකි අහිතකර බලපෑම් අවම කරන ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක පරාමිති භාවිත කරමින් බැංකුව ආයතනික මට්ටමේදී අවදානම් අභිරුචිය සකස් කිරීම සඳහා ඉහළ සිට පහළට යන ප්‍රවේශය අනුගමනය කරයි. ආයතනික මට්ටමේදී ප්‍රමාණාත්මක අවදානම් අභිරුචිය මගින් ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය, දුර්වලතාවය, ලාභදායීතාවය සහ අනෙකුත් විවිධාකාරී අවදානම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරේ.

සටහන 4: අවදානම් අභිරුචි කාර්යරාමුව ක්‍රියාත්මක කිරීම

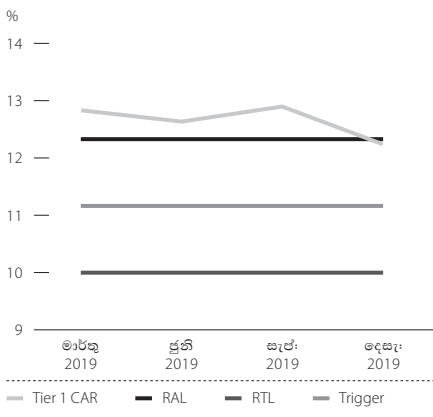
ප්‍රධාන වශයෙන්, බැංකුවට ශුන්‍ය අවදානම් අහිරුළියක් පවත්නා අවදානම් ගුණාත්මක ප්‍රකාශ මගින් ආවරණය වේ. ව්‍යාපාරික මට්ටමේදී ණය, හිමිකම්, පොලී අනුපාතය, විදේශ විනිමය වෙළඳාම සහ මෙහෙයුම් ආශ්‍රිත අවදානම් කාණ්ඩ මගින් අවදානම් අහිරුළි සීමා තීරණය කෙරේ. සීමා ව්‍යුහ, අයවැය ගත කරන ලද මට්ටම් සහ

ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක භාවිතයෙන් වඩා විවක්ෂණශීලී අවදානම් අහිරුළි මට්ටම් ස්ථාපිත කරගැනීම අරමුණු කරගෙන ආංශික සහ ශාඛා මට්ටමේදී ඉහළ සිට පහළට යන ප්‍රවේශය සහ පහළ සිට ඉහළට යන ප්‍රවේශයන්හි සංකලනයක් ලෙස යොදා ගැනේ.

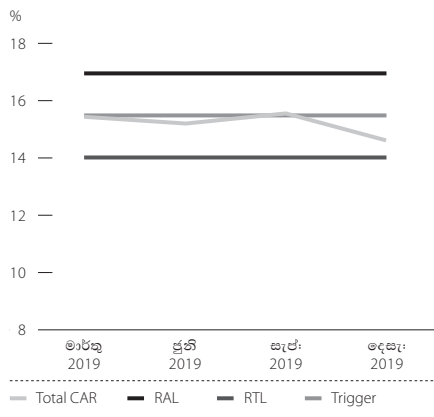
බැංකුවේ අවදානම් අහිරුළි ප්‍රකාශය වාර්ෂිකව නැතහොත් අවදානම් පරිසරයේ සිදුවූ අනපේක්ෂිත වෙනස්කම් (බැංකුවේ ව්‍යාපාරික උපායමාර්ගය, නියාමන අවශ්‍යතා සහ පාර්ශවකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා සමග අනුකූල වන බව සහතික කරගැනීම අරමුණු කරගෙන) හේතුවෙන් වසරකට වඩා අඩු කාලයකදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලබයි.

ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය සහ තෝලනය

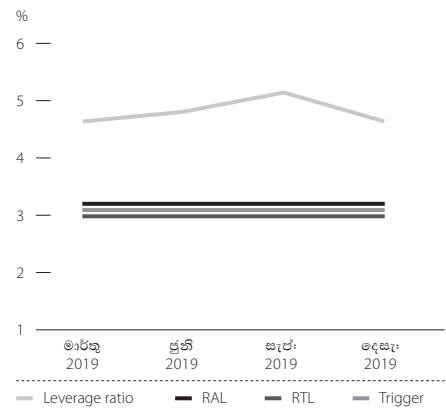
ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය (Tier I Capital)

සමස්ත ප්‍රාග්ධනය (Total Capital)

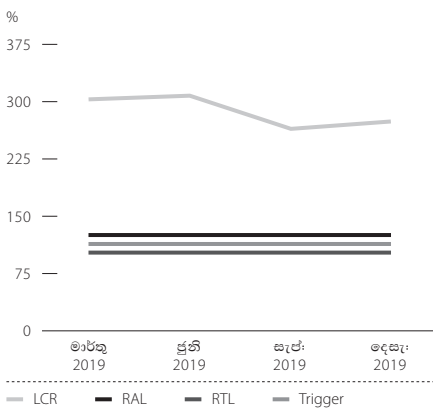

තෝලනය (Leverage)

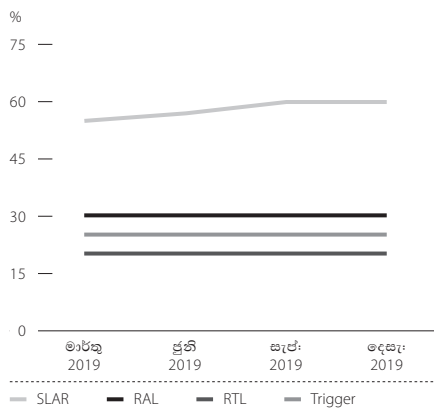

ද්‍රවශීලතාවය

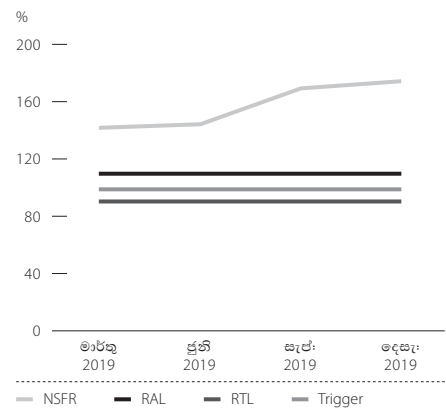
ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතිකය (LCR)

ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතිකය (SLAR)

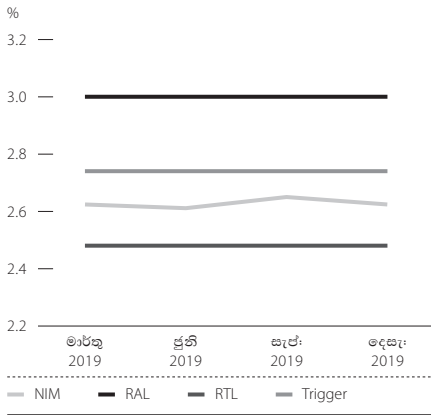

ශුද්ධ ස්ථාවර අරමුදල් අනුපාතිකය (NSFR)

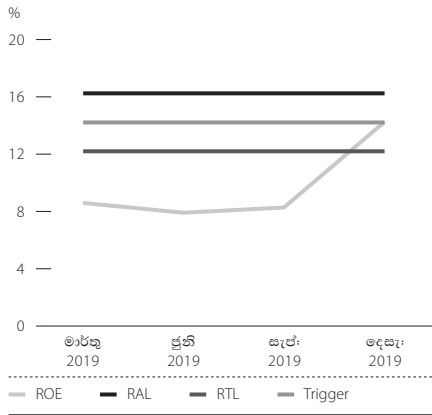

ලාභදායීතාවය

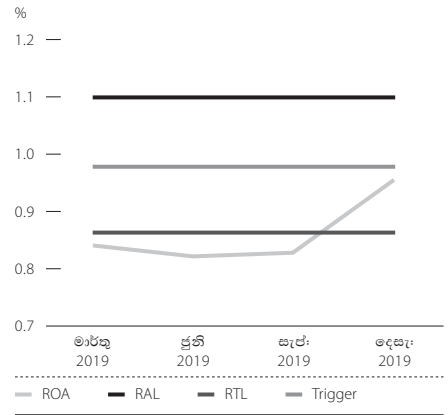
ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය (NIM)

කොටස්කරුවන්ගේ අරමුදල් වල සාමාන්‍ය මන ප්‍රතිලාභය (ROE)

වත්කම් මන ප්‍රතිලාභය (ROA)

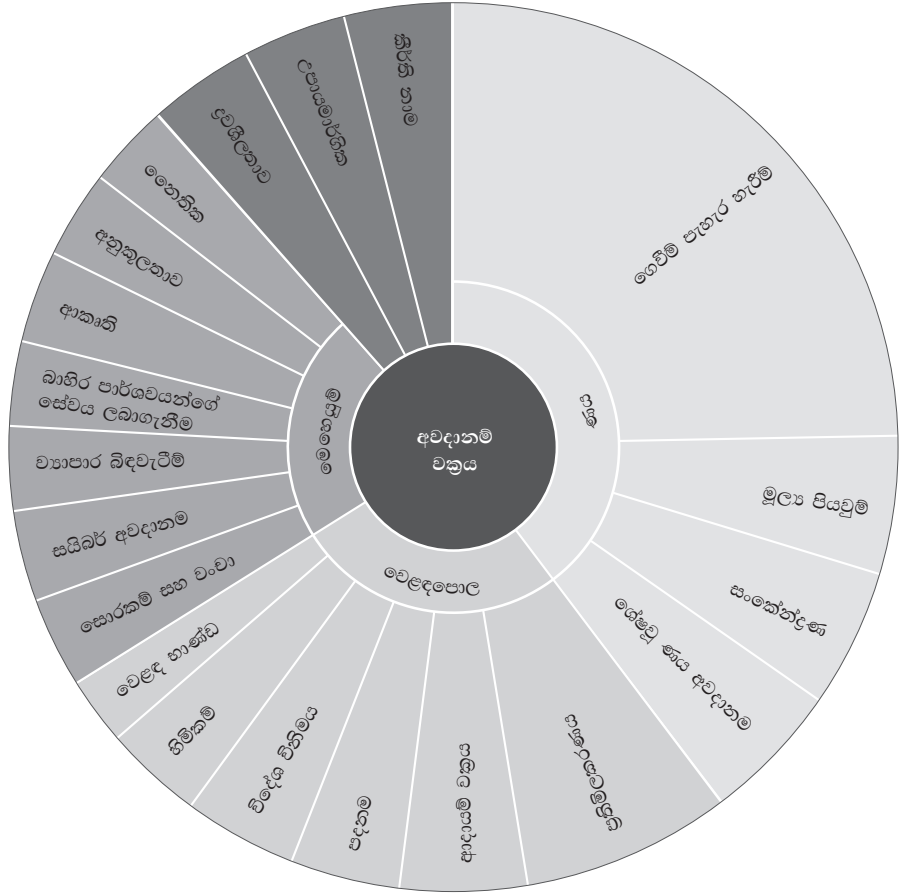
සටහන 5: උපයෝජන මට්ටමේදී ප්‍රධාන අවදානම් දර්ශක

බැංකුව ශ්‍රවණීයතාවය සහ තෝලනය සඳහා ස්ථාපිත කර තිබෙන අවදානම් අභිරුචි සීමා වලට ඉහළ මට්ටමක් වාර්තා කරන අතර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතිකය (CAR) ව්‍යවස්ථාපිත අපේක්ෂිත මට්ටම තුළ පවතී. කෙසේවුවත්, ස්ථර II අවදානම් ආවරණය කරගැනීම සඳහා ඉහළ ප්‍රාග්ධන මට්ටමක් පවත්වාගැනීමට බැංකුව අපේක්ෂා කරයි.

2018 වර්ෂයට සාපේක්ෂව ලාභදායීතා දර්ශක සම්බන්ධයෙන් යම් ප්‍රගතියක් දක්නට ලැබුණද එය බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචියට වඩා පහළ මට්ටමක පවතී. නිශ්චිත කාර්යසාධනයක් තුළ දර්ශක වල සිදු වන මෙවැනි වෙනස්කම් පිළිගත හැකිය.

ණය, වෙළඳපොළ, ශ්‍රවණීයතා, මෙහෙයුම්, අනුකූලතා, කීර්තිනාම සහ උපයෝජනීය වැනි අභ්‍යන්තර හා බාහිර සාධක හේතුවෙන් ඇති වන මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන අවදානම් වලට අඛණ්ඩවම නිරාවරණය වීමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බැංකුවේ ප්‍රධාන කාර්යසාධන සහ ප්‍රධාන අවදානම් ක්ෂේත්‍ර මෙන්ම සමස්ත කාර්යයන් කෙරෙහි ඇතිවිය හැකි බලපෑම අවම කිරීම උදෙසා විවිධ ආකාරයේ අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමට ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුවක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම අනිවාර්යය වේ.

සුදුසු පරිදි එක් එක් ක්ෂේත්‍රය සඳහා ස්ථාපිත කර ඇති සීමා හා පාලන සමග පුළුල් පරාසයක විහිදුණු පවතින සහ මතුවෙමින් තිබෙන ප්‍රධාන අවදානම් රැසක් ආවරණය කිරීම සඳහා අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව ඒකාබද්ධ ලෙස ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

සටහන 6: අවදානම් වක්‍රය

ණය අවදානම

කිසියම් ණයකරුවෙකු හෝ ප්‍රතිපාර්ශවයක් බැංකුවට ඉටු කළ යුතු මූල්‍ය හෝ ගිවිසුම්ගත වගකීම් නිසි පරිදි ඉටු කිරීමට අපොහොසත්වීම හෝ අසමත්වීම මත මූල්‍ය පාඩුවක් ඇතිවීමේ අවදානම ණය අවදානම ලෙස හැඳින්වේ.

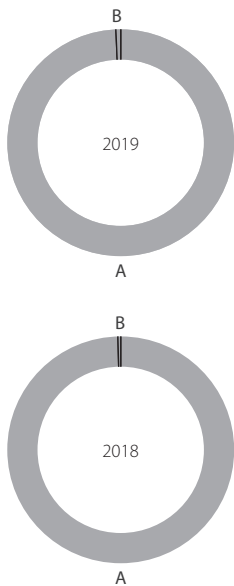
බැංකුව මුහුණදෙන ණය අවදානම, ප්‍රතිපාර්ශවයන් විසින් ණය වගකීම පැහැර හැරීමේ අවදානම, සංකේතදණ අවදානම, ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ණය නොපියවීමේ අවදානම සහ ශේෂවූ ණය අවදානම යන අවදානම් වලින් සමන්විත වේ.

ශේෂ පත්‍රයට ඇතුළත් ණය නිරාවරණ මෙන්ම ශේෂ පත්‍රයෙන් පරිබාහිර ණය නිරාවරණ හේතුවෙන්ද බැංකුව ණය අවදානමට ලක්වේ. ණය අවදානමට නිරාවරණයවීමේ උපරිම අගය 2019 වර්ෂයේදී 11.33% ක වර්ධනයක් සමගින් රුපියල් බිලියන 1,102.72 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. එය බැංකුවේ සමස්ත වත්කම් වලින් 95.2% ක් නියෝජනය කරයි. ණය හා අත්තිකාරම්, සහ ණය හා වෙනත් උපකරණ, බැංකුව මුහුණදෙන ණය අවදානමේ ප්‍රධාන ප්‍රභවයන් වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	උපරිම ණය අවදානම් නිරාවරණය 2019 රු. '000	උපරිම ණය අවදානම් නිරාවරණය 2018 රු. '000	වෙනස %
මුදල් හා මුදලට සමාන දෑ	5,376,715	3,434,524	57
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සමග පවතින ශේෂ	-	-	-
බැංකු වල තැන්පත් කිරීම්	12,364,469	17,588,445	(30)
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	11,622	4,740,106	(100)
ලාභ හෝ අලාභ ඔස්සේ හඳුනාගන්නා ලද මූල්‍ය වත්කම්			
- සාධාරණ වටිනාකම මත තක්සේරු කරන ලද			
- සාධාරණ වටිනාකම මත නම් කරන ලද	11,459,882	16,680,382	(31)
- සාධාරණ වටිනාකම මත නම් කරන ලද	-	-	-
ක්‍රමිකයවූ පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්			
- ණය හා අත්තිකාරම්	454,394,957	422,894,740	7
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	615,634,321	518,947,969	19
වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් ඔස්සේ සාධාරණ වටිනාකම් මත තක්සේරු කරන ලද මූල්‍ය වත්කම්	3,478,811	6,184,430	(44)
දළ සමස්තය	1,102,720,778	990,470,596	11

වගුව 1: උපරිම ණය අවදානම් නිරාවරණය

ශේෂ පත්‍රයෙන් නිරාවරණය වන හා නොවන අවදානම

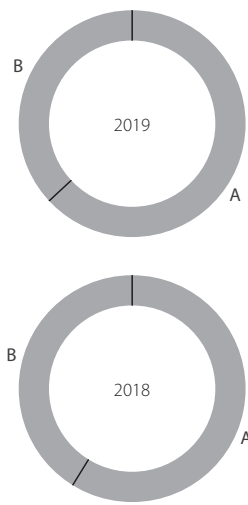

	2019 %	2018 %
A - ශේෂ පත්‍රයෙන් නිරාවරණය වන	98.3	99.1
B - ශේෂ පත්‍රයෙන් නිරාවරණය නොවන	1.7	0.9

සටහන 7: ශේෂ පත්‍රයෙන් නිරාවරණය වන හා නොවන අවදානම

ආයතනික ණය කළඹ දැක්වූ සාණාත්මක දායකත්වයට (-3.69%) සාපේක්ෂව පුද්ගල ණය කළඹ, ණය හා අත්තිකාරම් කළඹෙහි වර්ධනයට (15.29%) ඉහළම දායකත්වයක් ලබාදී තිබේ. පුද්ගල ණය කළඹෙහි සංයුතිය 50.50% දක්වා ඉහළ නංවමින් වසර තුළදී පුද්ගලික ණය ඉහළම වර්ධනය (7.47%) වාර්තා කළේය.

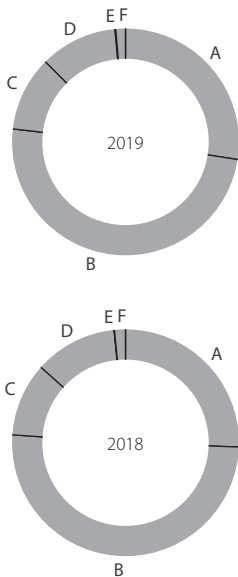
කළඹ මිශ්‍රය

	2019 %	2018 %
A - පුද්ගල	63.1	58.8
B - ආයතනික	36.9	41.2

සටහන 8: ණය හා අත්තිකාරම් කළඹ මිශ්‍රය

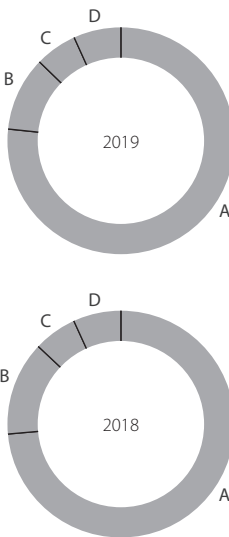
පුද්ගල ණය කළඹ

	2019 %	2018 %
A - නිවාස හා දේපළ ණය	25.6	27.5
B - පුද්ගලික ණය	50.5	49.4
C - තැන්පතු මහ ණය	10.5	10.7
D - උකස	11.8	11.0
E - වාහන	0.1	0.1
F - වෙනත් කාර්යමණ්ඩල ණය	1.6	1.4

සටහන 9: පුද්ගල ණය කළඹ

ආයතනික ණය සහ ආයෝජන නිරාවරණ

	2019 %	2018 %
A - ආයතනික ණය - රාජ්‍ය ව්‍යවසාය හා ශ්‍රී ලංකා රජය	76.7	73.6
B - බැංකු වෙත ණය	10.6	13.4
C - ආයතනික ණය - වෙනත්	6.0	6.2
D - වෙනත් උපකරණ	6.7	6.8

සටහන 10: ආයතනික ණය කළඹ

ප්‍රතිපාර්ශව විසින් ණය ගෙවීම පැහැර හැරීමේ අවදානම

ණය අවදානම තුළ අන්තර්ගත වඩාත් වැදගත් සාධකය වන ප්‍රතිපාර්ශව විසින් ණය ගෙවීම පැහැර හැරීමේ අවදානම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ බැංකුව සමග ඇති කරගත් ගිවිසුම් ප්‍රකාරව එකඟවූ පරිදි සිය වගකීම් ඉටු කිරීමට ප්‍රතිපාර්ශව අසමත්වීමේ අවදානම වේ.

ප්‍රතිපාර්ශව විසින් ණය ගෙවීම පැහැර හැරීමේ අවදානම අවම කරගැනීම සඳහා නියාමන ආයතනය සහ බාසල් අවශ්‍යතා යටතේ නිකුත් කරන ලද රෙගුලාසි සහ මාර්ගෝපදේශ වලට අනුකූලව සකස් කරන ලද ණය අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේද සහ උපකරණ වලින් ණය අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය සමන්විත වේ. ප්‍රතිපාර්ශව විසින් ණය ගෙවීම පැහැර හැරීමේ අවදානම කළමනාකරණය සහ නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ගනුදෙනුකරුවන් පිළිබඳ මූල්‍ය තත්ව විශ්ලේෂණය, පවරන ලද බලතල සහ නිරාවරණ සීමා, ණය නිකුත් කිරීමෙන් පසු ණය පහසුකම් නිරීක්ෂණය, අභ්‍යන්තර ණය ලකුණු ලබාදීමේ/ශ්‍රේණිගත කිරීමේ පද්ධති සහ ණය සමාලෝචනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණය යන ක්‍රමවේද ස්ථාපිත කර ඇත.

2019 වර්ෂයේදී බැංකුවේ දළ අක්‍රීය ණය අනුපාතිකය 1.57% ක් ලෙස සටහන්වූ අතර එය ක්ෂේත්‍රයේ අක්‍රීය ණය අනුපාතිකය වූ 4.7% ට වඩා අඩු මට්ටමක පැවතිණි. කෙසේවුවද, 2018 දී වාර්තාවූ බැංකුවේ දළ අක්‍රීය ණය අනුපාතිකයට (එනම්, 1.44%) වඩා ඉහළ අගයක් ගෙන තිබිණි.

අවදානම සමාලෝචනය

අවදානම් සාධකය	විස්තරය	නිරීක්ෂණය/කළමනාකරණය සඳහා භාවිත මෙවලම්	නිරාවරණය	බලපෑම
ප්‍රතිපාර්ශව විසින් ණය වගකීම් පැහැරහැරීමේ අවදානම	බැංකුව සමග ඇතිකරගත් ගිවිසුම් ප්‍රකාරව එකඟවූ පරිදි සිය වගකීම් ඉටු කිරීමට ප්‍රතිපාර්ශව අසමත්වීම හේතුවෙන් ඇති විය හැකි බලපෑම	<ul style="list-style-type: none"> සීමා නිරීක්ෂණය පූර්ව අනතුරු හැඟවීමේ දර්ශක නිරීක්ෂණය කිරීම, අක්‍රීය වත්කම් ප්‍රවණතා ණය සමාලෝචනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණය ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම/ලකුණු ලබාදීම, ආතති පරීක්ෂාව 	ඉහළ	↑
සංකේන්ද්‍රණ අවදානම	කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයක හෝ භූගෝලීය ප්‍රදේශයක ණය ආශ්‍රිත පාර්ශවකරුවන්ගේ අසම ව්‍යාප්තිය	<ul style="list-style-type: none"> හර්ෆින්ඩාල් හර්ෂමාන් දර්ශකය (HHI) සීමා නිරීක්ෂණය ආතති පරීක්ෂාව 	මධ්‍යස්ථ	→
ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ණය නොපියවීමේ අවදානම	ණය පියවන අවස්ථාවේදී සිය ගිවිසුම්ගත වගකීම් ඉටු කිරීමට අසමත්වීමෙන් ඇති විය හැකි අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම/ලකුණු ලබාදීම/ආතති පරීක්ෂාව පූර්ව අනතුරු හැඟවීමේ දර්ශක නිරීක්ෂණය කිරීම, අක්‍රීය වත්කම් ප්‍රවණතා 	මධ්‍යස්ථ	→
ශේෂවූ ණය අවදානම	අනෙකුත් සියළුම අවදානම් ඉවත් කිරීමෙන්, අවම කරගැනීමෙන් සහ වෙනත් ආකාරයකින් වගවීමෙන් පසුව ශේෂවූ අවදානම් හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි බලපෑම	<ul style="list-style-type: none"> පුර්වකාලීනකරණය තක්සේරු කිරීම/නැවත තක්සේරු කිරීම නිරීක්ෂණය කිරීම ණය සහ වත්කම් වටිනාකම් අනුපාතික නිරීක්ෂණය කිරීම 	මධ්‍යස්ථ	→

*ඉපයීම් සහ ප්‍රාග්ධනය මත බලපෑමේ වාර්ෂික වෙනස

බලපෑමේ ඉහළයාම ↑ වෙනසක් නැත → බලපෑමේ පහළයාම ↓

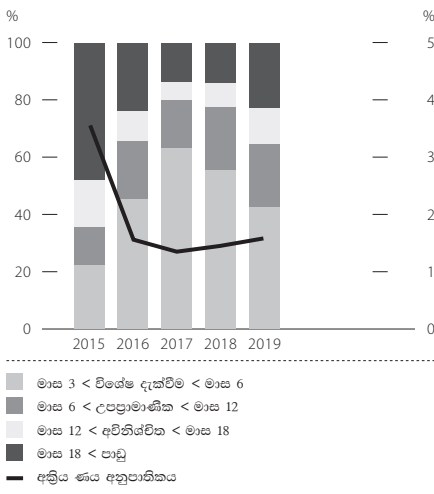
වගුව 2: ණය අවදානම සමාලෝචනය

ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති 9 (SLFRS 9)

වර්ගීකරණය අනුව, 2019 වර්ෂය සඳහා ණය හානිකරණ (අදියර 3) පහසුකම් දළ ණය හා අත්තිකාරම් වලින් 1.99% (රුපියල් බිලියන 9.14) ක් ලෙස සටහන් විය.

2019 වසර සඳහා හානිකරණ (අදියර 3) ණය සහ වෙනත් උපකරණ වාර්තාවී නොමැත. සමස්ත හානිකරණ ණය වලට සාපේක්ෂව හානිකරණ අදියර 3 ණය ප්‍රතිශතය 2.14% ක් ලෙස සටහන් විය. ණය කළඹෙහි ගුණාත්මකභාවය පහළ යාමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රුපියල් බිලියන 0.44 ක හානිකරණ ගාස්තුවක් (2018 දී වාර්තාවූ රුපියල් බිලියන 1.13 ක අගයට සාපේක්ෂව) වාර්තාවූ අතර ඒ හේතුවෙන් වසර අවසානයට රුපියල් බිලියන 4.27 ක සමුච්චිත හානිකරණ දීමනාවක් ගෙවීමට සිදු විය.

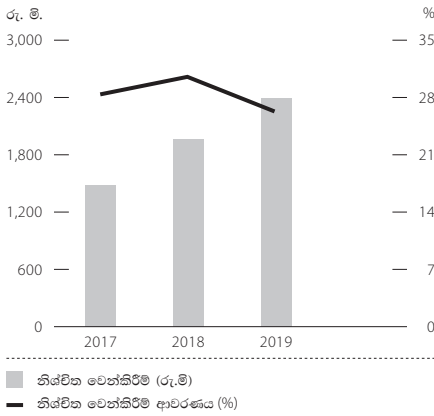
අක්‍රිය ණය අනුපාතය පිළිබඳ වාර්ෂික විශ්ලේෂණය

මූලාශ්‍රය: කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය - දෙසැම්බර් 2019

සටහන 11: අක්‍රිය ණය අනුපාතය සහ අක්‍රිය ණය අනුපාතය පිළිබඳ වාර්ෂික විශ්ලේෂණය

හානිකරණ වෙන්කිරීම්

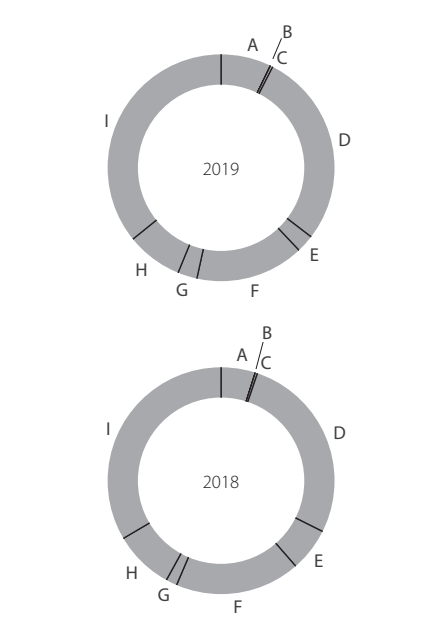
සටහන 12: වෙන්කිරීම් ආවරණය

විදේශ මුදල් අවදානම් නිරාවරණ ඇතුළුව අදාළ රටවල ප්‍රතිපත්ති හා රෙගුලාසි සම්බන්ධයෙන් ඇතිවිය හැකි වෙනස්කම් පාදක කරගෙන ගිවිසුම්ගත වගකීම් සපුරාලීම පැහැර හැරීම ඔස්සේ අක් වෙරළ ප්‍රතිපාර්ශව බැංකුව අක් වෙරළ අවදානමට නිරාවරණය කරයි. බැංකුවේ අක් වෙරළ ණය නිරාවරණය මාලදිවයිනට පමණක් සීමා වන අතර එය සමස්ත වත්කම් වලින් 0.14% ක් පමණක් නියෝජනය කරයි.

සංකේන්ද්‍රණ අවදානම

බැංකුවේ ණය කළඹෙහි අවදානම් පැතිකඩ අසාමාන්‍ය ලෙස අඩුවීමකට මගපාදමින් යම් තනි ප්‍රතිපාර්ශවයක්, කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයක්, නිමැවුමක් හෝ භූගෝලීය ප්‍රදේශයක් ආශ්‍රිත අහිතකර වර්ධනයක් ඇතිවීමේ අවදානම සංකේන්ද්‍රණ අවදානම ලෙස හඳුන්වාදිය හැකිය.

ක්ෂේත්‍ර සංකේන්ද්‍රණය

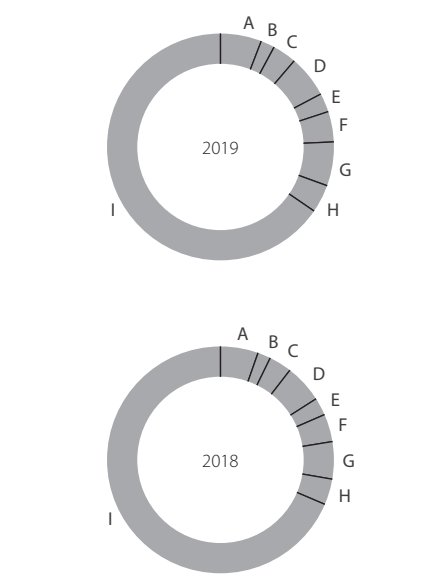
	2019 %	2018 %
A - කෘෂිකාර්මික සහ ධීවර	7.2	4.9
B - සංචාරක	0.0	0.0
C - ප්‍රවාහනය	0.4	0.3
D - ඉදිකිරීම්	27.9	27.2
E - මූල්‍ය හා ව්‍යාපාරික සේවා	2.5	6.2
F - යටිතල පහසුකම්	15.5	17.9
G - විදුලිබල හා බලශක්තිය	2.8	1.6
H - අධ්‍යාපනය	8.0	8.5
I - වෙනත් ගනුදෙනුකරුවන්	35.7	33.4

සටහන 13: ක්ෂේත්‍ර සංකේන්ද්‍රණය

ණය කළඹෙහි පවත්නා සංකේන්ද්‍රණය තක්සේරු කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් හර්ෆිත්ඩාල් හර්ෂ්මාන් (HHI) දර්ශකය භාවිත කරනු ලබයි. ව්‍යාපාර ආකෘතිය හා රජයේ සංවර්ධන ඉලක්ක ජයගැනීම සඳහා දක්වන ලද දායකත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින් අවදානම් අභිරුචි ප්‍රකාශය මගින් ක්ෂේත්‍ර සංකේන්ද්‍රණය සම්බන්ධයෙන් මධ්‍යස්ථ අවදානම් අභිරුචියක් හඳුන්වා දෙයි. බැංකුව ප්‍රතිපාර්ශව සීමා මත පදනම්ව ණය නිරාවරණ නිරීක්ෂණය කරන අතර නාම සංකේන්ද්‍රණය අවදානම් අභිරුචිය තුළ පවතී. මහා පරිමාණ ණය පහසුකම් සියල්ලම පාහේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ණය අංශය මගින් අයදුම් කෙරෙන හෙයින් බස්නාහිර ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධයෙන් ඉහළ භූගෝලීය සංකේන්ද්‍රණයක් පවතී.

සංකේන්ද්‍රණ අවදානම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් කළඹ සම්බන්ධයෙන් වන සංකේන්ද්‍රණ සීමා නිරීක්ෂණය කිරීම සහ ආතති පරීක්ෂාව වැනි ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලබයි.

භූගෝලීය සංකේන්ද්‍රණය

	2019 %	2018 %
A - මධ්‍යම පළාත	5.9	5.4
B - නැගෙනහිර පළාත	2.0	1.8
C - උතුරුමැද පළාත	3.4	3.3
D - වයඹ පළාත	6.0	5.5
E - උතුරු පළාත	2.7	2.5
F - සබරගමුව පළාත	4.3	3.9
G - දකුණු පළාත	6.3	5.3
H - ඌව පළාත	4.0	3.7
I - බස්නාහිර පළාත	65.4	68.6

සටහන 14: භූගෝලීය සංකේන්ද්‍රණය

ණය නොපියවීමේ අවදානම

ණය නොපියවීමේ අවදානම, ප්‍රතිපාර්ශව විසින් ප්‍රති වටිනාකම් සැපයීමට අසමත්වීම හේතුවෙන් පැන නගින අතර එය සාමාන්‍යයෙන් ණය පියවන අවස්ථාවේදී ගිවිසුමේ කොන්දේසි ප්‍රකාරව ගිවිසුමේ මූල්‍ය වටිනාකම හෝ ඊට අදාළ වන වත්කම හෝ විය හැකිය.

ණය සහ වෙනත් වෙළඳ ගනුදෙනු ආශ්‍රිතව මතුවන ණය නොපියවීමේ අවදානම නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා පුළුල් සීමා කාර්යරාමුවක් ස්ථාපිත කර තිබේ.

ශේෂවූ ණය අවදානම

පාලන යාන්ත්‍රණ ඔස්සේ බැංකුවට ආවේණික අවදානම් අවම කළ පසු ඉතිරිවන අවදානම ශේෂවූ ණය අවදානම ලෙස හඳුනාගත හැක. ශේෂවූ ණය අවදානම බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචි මට්ටමේ පවත්වා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති මට්ටමේදී නිශ්චිතව දක්වා ඇති වටිනාකම් අනුපාතිකයට යටත්ව සුරැකුම්කරණය සහ ණය අයකරගැනීමේ ක්‍රමවේද වැනි අවදානම් වළක්වාලීමේ ක්‍රියාවලි, ක්‍රියාපටිපාටි හා ක්‍රමවේද බැංකුවේ අවදානම් පාලන කාර්යරාමුව තුළට අන්තර්ගත කර ඇත.

පුද්ගලික ඇපකරුවන් මත පදනම්වූ පුද්ගලික ණය සංයුතියේ ඉහළ යාමත් සමග ණය ආශ්‍රිත ශේෂවූ අවදානම ඉහළ ගොස් ඇත. කෙසේ වුවත්, ණය කළඹෙන් 23.3% ක් රාජ්‍ය ඇප මත පදනම් වන අතර ණය කළඹෙන් 17.0% ක් දේපළ ඇප මගින් ආවරණය වේ.

ණය අවදානම් කළමනාකරණය

එලදායි ණය අවදානම් කළමනාකරණය පුළුල්වූ කළමනාකරණ ප්‍රවේශයක තීරණාත්මක සාධකයක් වන අතර බැංකුවේ දිගු කාලීන සාර්ථකත්වය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් වේ.

ණය කළඹ වල ගුණාත්මකභාවය ආරක්ෂා කරීම ඔස්සේ ආදායම උපරිම කරගැනීම බැංකුවේ ණය අවදානම් කළමනාකරණයේ ඉලක්කය වේ.

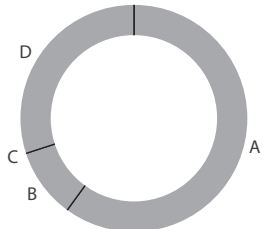
කළඹ මට්ටමේදී මෙන්ම ගනුදෙනු මට්ටමේදී පවතින ණය අවදානම කළමනාකරණය කරගැනීම සඳහා බැංකුව අවදානම් කළමනාකරණ උපකරණ සහ ක්‍රමවේද පද්ධතියක් භාවිත කරයි. සීමා කාර්යරාමුව, පූර්ව අනතුරු හැඟවීමේ දර්ශක, ප්‍රධාන අවදානම් දර්ශක මත පදනම්ව ණය නිරාවරණ නිරීක්ෂණය අවදානම් ක්ෂේත්‍ර හඳුනාගැනීම සඳහා භාවිත වන මෙවලම් කිහිපයකි. ණය අවදානම් ප්‍රතිපත්ති රාමුව, ක්‍රියාවලි, මාර්ගෝපදේශ, අවදානම් ශ්‍රේණිගත කිරීම/ලකුණු ලබාදීම සහ ණය අවදානම කළමනාකරණය මගින් ණය ක්‍රියාවලීන්හි අවදානම අවම කිරීම සිදුවේ.

අවදානම ශ්‍රේණිගත කිරීම සහ

ලකුණු ලබාදීම

ප්‍රතිපාර්ශවයන්ගේ ණය යෝග්‍යතාව තක්සේරු කිරීම සඳහා බැංකුව අවදානම ශ්‍රේණිගත කිරීමේ හා ලකුණු ලබාදීමේ ආකෘති භාවිත කරයි. ණය පහසුකම් ආශ්‍රිත ලකුණු ලබාදීමේ ක්‍රමවේදය මගින් යම් නිමැවුමක් වෙත ප්‍රතිපාර්ශවයකගේ ණය යෝග්‍යතාව පිළිබිඹු කෙරෙන තනි ලකුණක් ලබාදීම සිදුවේ.

ආයතනික ණයගැනුම්කරුවන් ශ්‍රේණිගත කිරීම

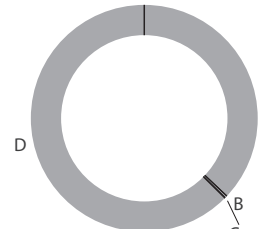

- A - ආයෝජන - 60.0%
- B - උප ආයෝජන - 10.0%
- C - පැහැර හැරීම - 0.0%
- D - ශ්‍රේණිගත නොකළ - 30.0%

සටහන 15: ශ්‍රේණිය - ආයතනික ණය කළඹ

බැංකුවේ ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම ඔස්සේ ණය ගැතියන් සහ ණය පහසුකමට අදාළව ලබාදුන් ණය ශ්‍රේණිය පුළුල්ව තක්සේරු කෙරෙන අතර අභ්‍යන්තර ණය ශ්‍රේණි නමයක් අතුරින් ප්‍රතිපාර්ශවයට අදාළ ශ්‍රේණිය ලබාදීම සිදුවේ. කෙසේ වුවත්, ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආකෘති වලංගුකරණය සිදු කළ යුතුව ඇත.

පුද්ගල ණයගැනුම්කරුවන් ශ්‍රේණිගත කිරීම

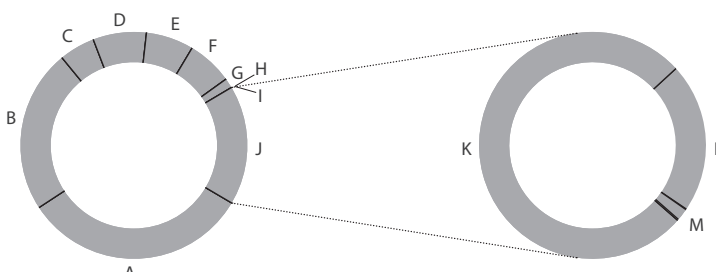

- A - ආයෝජන - 37.0%
- B - උප ආයෝජන - 0.4%
- C - පැහැර හැරීම - 0.0%
- D - ශ්‍රේණිගත නොකළ - 62.6%

සටහන 16: ශ්‍රේණිය - පුද්ගල ණය කළඹ

2019 වර්ෂයේදී දේපළ සුරැකුම් මත ණය පහසුකම් අතුරින් 76.8% ක් "ණය ප්‍රමාණය සහ දේපළ බලකර විකිණීමේ අගය අතර අනුපාතිකය" 50% කට වඩා අඩු මට්ටමක පවතින නිශ්චල දේපළ මත ප්‍රදානය කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නියාමන වලට අනුකූලව සකස් කර ඇති නිශ්චල දේපළ තක්සේරු කිරීම හා නැවත තක්සේරු කිරීමට අදාළ ප්‍රතිපත්තිය මත පදනම්ව සුරැකුම් ලෙස පිළිගන්නා ලද දේපළ නැවත තක්සේරු කෙරේ.

ණය කළඹ - සුරැකුම් වශයෙන්

- A - පුද්ගල ඇප - 32.3%
- B - භාණ්ඩාගාර වගකීම - 23.3%
- C - අනාරක්ෂිත - 5.1%
- D - රන් - 7.6%
- E - මුදල් - 6.8%
- F - වෙනත් - 6.5%
- G - කල්බදු ලැබීම - 1.4%
- H - වල දේපළ - 0.0%
- I - ආයතනික ඇප - 0.0%
- J - නිශ්චල දේපළ - 17.0%
- K - නිශ්චල දේපළ ණය ප්‍රමාණය සහ දේපළ බලකර විකිණීමේ අගය අතර අනුපාතිකය 50% ට වඩා අඩු - 76.8%
- L - නිශ්චල දේපළ ණය ප්‍රමාණය සහ දේපළ බලකර විකිණීමේ අගය අතර අනුපාතිකය 50% හා 75% අතර - 21.3%
- M - නිශ්චල දේපළ ණය ප්‍රමාණය සහ දේපළ බලකර විකිණීමේ අගය අතර අනුපාතිකය 75% ට වැඩි - 2.0%

සටහන 17: සුරැකුම් වශයෙන් ණය කළඹ සහ නිශ්චල දේපළ මත ණය පහසුකම් වලට අදාළ ණය ප්‍රමාණය සහ දේපළ බලකර විකිණීමේ අගය අතර අනුපාතිකයේ ව්‍යාප්තිය

ණය සමාලෝචන යාන්ත්‍රණය ණය අවදානම අවම කිරීම සඳහා උපකාර වන එළදායි මෙවලමක් වන අතර බැංකුව පුරා සිදු කෙරෙන ණය ලබාදීම හා ලේඛනගත කිරීමේ ක්‍රියාවලියෙහි පැවතිය හැකි අඩුපාඩු නිසි පරිදි හඳුනාගැනීමට හා ඒවා නිවැරදි කරගැනීමට එමගින් හැකියාව ලැබේ. එසේම, මෙම ක්‍රියාවලිය ණය ලබාදීමේ ක්‍රියාවලියෙහි හා ණය ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ තත්ත්ව සහතිකයක් සපයයි. මෙලෙස හඳුනාගනු ලබන දෝෂ පූර්ව නිවැරදි කිරීම් සඳහා ණය කමිටුව සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කෙරේ.

වෙළඳපොළ අවදානම

වෙළඳපොළ අවදානම යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ පොලී අනුපාත, ණය විස්තාර, විදේශ විනිමය අනුපාත, හිමිකම් මිල, වෙළඳ භාණ්ඩ මිල සහ වෙළඳපොළ විචලනය හා වෙළඳපොළ ප්‍රකාශිත පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව වැනි වෙනත් අදාළ පරාමිති ආශ්‍රිතව සිදු වන වෙනස්වීම් හේතුවෙන් බැංකුවේ වෙළඳ හා අයෝජන ස්ථාවරයන්හි වෙළඳපොළ වටිනාකම වෙනස්වීමේ විභවතාවයි. බැංකුවේ ශේෂ පත්‍රයෙන් හෙළිදරවු වන සහ නොවන නිරාවරණ බොහොමයක් වෙළඳපොළ අවදානමට ලක් විය හැක.

බැංකුව වෙළඳ භාණ්ඩ මිල අවදානමට සෘජුවම නිරාවරණය නොවේ. කෙසේ නමුත්, රන් හා බොරතෙල් වැනි වෙළඳ භාණ්ඩ වල මිල ගෝලීය වශයෙන් වෙනස්වීම බැංකුවේ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි වක්‍ර බලපෑමක් ඇති කරයි.

පොලී අනුපාත, සම කොටස් මිල සහ විදේශ විනිමය අනුපාත වල විචලනයන්හි අවාසිදායක තත්ත්වයන් විසින් මූල්‍ය උපකරණ, තරා සහ එළදායි ඉපයීම් සහ මූල්‍ය උපකරණ කළඹ වල අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ වල වටිනාකම පහළ දමනු ලබයි.

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට	වෙළඳපොළ අවදානම් මිනුම			ප්‍රාථමික වෙළඳපොළ අවදානම් සාධක	
	ඉදිරියට ගෙන ආ මුදල රු. '000 (විගණනය කරන ලද)	වෙළඳ කළඹ රු. '000 (විගණනය කරන ලද)	වෙළඳ නොවන කළඹ රු. '000 (විගණනය කරන ලද)	පොලී අනුපාත අවදානම	විදේශ විනිමය අවදානම
වෙළඳපොළ අවදානමට යටත් වන්නම් මුදල් හා මුදල් වලට සමාන වෙනත් සාධක	1,103,794,284	14,950,316	1,088,843,969		
බැංකු වල රැඳුණු මුදල්	5,376,715		5,376,715	√	√
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	12,364,469		12,364,469	√	√
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	11,622	11,622		√	
සාධාරණ වටිනාකම මත තක්සේරු කරන ලද මූල්‍ය වත්කම්	11,459,882	11,459,882		√	√
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා ලැබිය යුතු දෑ	454,394,957		454,394,957	√	√
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් මූල්‍ය උපකරණ	615,634,321		615,634,321	√	
වෙනත් විස්තීරණ අදායම් මත සාධාරණ වටිනාකම ඔස්සේ තක්සේරු කරන ලද මූල්‍ය වත්කම්	3,478,811	3,478,811			√
උපයෝජිත වත්කම් වල හිමිකම	1,073,507		1,073,507	√	
වෙළඳපොළ අවදානමට යටත් වගකීම්	1,107,090,079		1,107,090,079		
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	35,045,251		35,045,251	√	
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම් - තැන්පතුකරුවන්ට ගෙවිය යුතු	1,016,574,286		1,016,574,286	√	
ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම් - වෙනත් ගැණුම්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	21,203,242		21,203,242	√	√
කල්බදු වගකීම්	1,066,882		1,066,882	√	
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්	26,691,711		26,691,711	√	
විග්‍රාම ප්‍රතිලාභ ගෙවීම්	6,508,707		6,508,707	√	

වගුව 3: වෙළඳපොළ අවදානම් නිරාවරණය

සිය තැන්පතු වලින් 60% ක් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් රඳවා තැබීම බැංකුව විසින් සපුරාලිය යුතු අනිවාර්ය අවශ්‍යතාවයකි. බැංකුව පොලී අනුපාත අවදානමට සහ ආදායම්/පොලී අනුපාත වල සිදු වන වෙනස්කම් වලට නිරාවරණය කෙරෙමින් 2019 වර්ෂයේදී බැංකුව විසින් සිය තැන්පතු වලින් 60.88% ක් හා සමස්ත වත්කම් වලින් 53.45% ක් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් (වෙළඳ හා බැංකු පොත්) රඳවා තබන ලදී.

හිමිකම් ආයෝජනය සමස්ත වත්කම් වලින් සාපේක්ෂ වශයෙන් නොගිණිය යුතු කොටසක් (0.81%) නියෝජනය කරයි. හිමිකම් ආයෝජනයෙන් 33.9% ක් වෙළඳ කටයුතු වෙනුවෙන් වෙන්කෙරුණු අතර ඉතිරි 66.1% උපායමාර්ගික ආයෝජන වල පැවතීණ. සමාලෝචනයට ලක් කෙරෙන වර්ෂය තුළදී සමස්ත හිමිකම් කොටස් ආයෝජනය සමස්ත වත්කම් වලින් 0.45% ක් වූ හෙයින් බැංකුවේ හිමිකම් ආයෝජනයට අදාළ අවදානම් අභිරුචිය, වත්කම් පදනමෙන් 1% කට සීමා විය. බැංකුවේ විදේශ විනිමය මෙහෙයුම් අතරට විදේශ විනිමය වෙළඳාම, තැන්පතු භාරගැනීම, ප්‍රේෂණ, ණය ගැනීම, ණයදීම සහ ව්‍යුත්පන්න අයත්වේ.

අවදානම් සමාලෝචනය

පොලී අනුපාත අවදානම, විදේශ විනිමය අවදානම, හිමිකම් මිල අවදානම ආශ්‍රිතව වෙළඳ හා වෙළඳ නොවන කළඹ සඳහා බැංකුවේ වෙළඳපොල අවදානම සමාලෝචනය කෙරේ. බැංකුව විවිධ ක්‍රමවේද සහ ආකෘති භාවිතයෙන් වෙළඳපොළ අවදානම් පැතිකඩ සමාලෝචනය කරයි.

අවදානම් සාධකය	විස්තරය	නිරීක්ෂණය/කළමනාකරණය සඳහා භාවිත මෙවලම්	නිරාවරණය	බලපෑම
පොලී අනුපාත අවදානම				
ප්‍රතිමිලකරණ අවදානම	බැංකුවේ ආයෝජන පොතෙහි වටිනාකම් මෙන්ම බැංකු පොතෙහි අනුපාත සංවේදී, ශේෂ පත්‍රයෙන් නිරාවරණය වන හා නොවන වත්කම් සහ වගකීම් වල අනුපාත වෙනස්වීම හෝ මුදල් ප්‍රවාහ අතර කාලය පිළිබඳ වෙනස්කම් හේතුවෙන් පැන නගින අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රතිමිලකරණ වෙනස්කම් ආශ්‍රිත සීමා නිරීක්ෂණය කිරීම අනුපාත සංවේදී වත්කම් සහ අනුපාත සංවේදී වගකීම් මත සීමා 	ඉහළ	↑
ආදායම් වක්‍ර අවදානම	දිගු කාලීන අනුපාත වෙනස්වීම් වලට වඩා අඩු හෝ වැඩි වශයෙන් කෙටි කාලීන අනුපාත වෙනස්වීම් අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> සංවේදීතාවය/අනුපාත කම්පන සමග ආතති පරීක්ෂාව 	ඉහළ	↑
පදනම් අවදානම	සමාන කල්පිරීමේ කාලයක් හෝ ප්‍රතිමිලකරණ දින සහිත අනුපාත සංවේදී වත්කම් සහ අනුපාත සංවේදී වගකීම්හි පොලී අනුපාත අතර අසමාන විචලන හේතුවෙන් පැන නගින අවදානම	<ul style="list-style-type: none"> අනුපාත සංවේදී වත්කම් සහ අනුපාත සංවේදී වගකීම්හි අනුපාත කම්පන ආශ්‍රිත සංවේදීතාවය 	ඉහළ	↑
විදේශ විනිමය අවදානම	විදේශ විනිමය ස්ථානගත කිරීම් කල්පිරීම ආශ්‍රිත නොගැළපීම් හේතුවෙන් පැන නගින විනිමය අනුපාත වල අහිතකර වෙනස්කම් හේතුවෙන් ඉපයීම් සහ ප්‍රාග්ධනය මත ඇති විය හැකි බලපෑම	<ul style="list-style-type: none"> සීමා නිරීක්ෂණය අවදානමේදී විදේශ විනිමය වටිනාකම ආතති පරීක්ෂාව 	මධ්‍යස්ථ	↓
හිමිකම් අවදානම	හිමිකම් වෙළඳපොල මිලෙහි සිදුවන වෙනස්කම් මත පදනම්ව ඇති විය හැකි පාඩු	<ul style="list-style-type: none"> සීමා නිරීක්ෂණය අවදානමේදී සමකොටස් වටිනාකම දෛනික පදනමක් මත ලාභ හා පාඩු හා ඔස්සේ ආසන්න වෙළඳපල මිලට අනුරූපී සාධාරණ වටිනාකම් සහ වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් ඔස්සේ ආසන්න වෙළඳපොළ සාධාරණ වටිනාකම් කළඹ 	පහළ	↓
වෙළඳ භාණ්ඩ	වෙළඳ භාණ්ඩවල (රන්) මිලෙහි සිදු වන වෙනස්කම් හේතුවෙන් ඇති වන සෘණ බලපෑම	<ul style="list-style-type: none"> උකස් අත්තිකාරම් සඳහා වන සුරැකුම් වල වටිනාකම කෙරෙහි වන වක්‍ර බලපෑම 	පහළ	↓

*ඉපයීම් සහ ප්‍රාග්ධනය මත බලපෑමෙහි වාර්ෂික වෙනස

බලපෑමෙහි ඉහළයාම ↑ වෙනසක් නැත → බලපෑමෙහි පහළයාම ↓

වගුව 4: වෙළඳපොළ අවදානම් සමාලෝචනය

පොලී අනුපාත අවදානම

පොලී අනුපාත වල ඇති විය හැකි වෙනස්කම් හේතුවෙන් බැංකුවේ ඉපයීම් සහ ශුද්ධ වටිනාකම පහළ යාමේ අවදානම පොලී අනුපාත අවදානම ලෙස හඳුන්වාදිය හැකිය. පොලී අනුපාත වල සිදු වන වෙනස්කම්හි ක්ෂණික බලපෑම එල්ල වන්නේ බැංකුවේ ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය කෙරෙහිය. වෙළඳපොල පොලී අනුපාත වල සිදු වන වෙනස්වීම් හේතුකොටගෙන බැංකුවක වත්කම්, වගකීම් සහ ශේෂ පත්‍රයෙන් නිරාවරණය නොවන සාධාරණ වල ආර්ථිකමය වටිනාකම බලපෑමට ලක් වන හෙයින් පොලී අනුපාත ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන වෙනස්කම් බැංකුවේ ශුද්ධ වටිනාකම කෙරෙහි දීර්ඝ කාලීන බලපෑමක් ඇති කරයි.

බැංකුවේ වෙළඳ පොතෙහි සිදු කෙරෙන ආයෝජන මෙන්ම බැංකු පොතෙහි අනුපාත සංවේදී වත්කම් සහ අනුපාත සංවේදී වගකීම් වල ප්‍රතිමිලකරණ කාල පරිච්ඡේද වල පවත්නා නොගැළපීම් ඔස්සේ පැන නගින පොලී අනුපාත අවදානමටද බැංකුව නිරාවරණය වේ.

පොලී අනුපාත අවදානම කළමනාකරණය කිරීම වෙළඳපොල අවදානම් කළමනාකරණයේ තීරණාත්මක අංගයකි. ශුද්ධ පොලී ආදායම හෝ ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය පොලී අනුපාත වල විචලන මත පදනම් වේ. මුදල් ප්‍රවාහ වල (ස්ථාවර වත්කම් හෝ වගකීම්) හෝ ප්‍රතිමිලකරණ දින වල (පාවෙන පොලී අනුපාත මත ඇති වත්කම් හෝ වගකීම්) නොගැළපීම් බැංකුවේ ශුද්ධ පොලී ආදායම සහ ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය වෙනස්වීම් වලට ලක් කරයි. වත්කම් මත ඉපයීම් සහ වගකීම් වලට අදාළ වියදම්, වෙළඳපොල පොලී අනුපාත වල විචලනය හා සමීප සම්බන්ධයක් දක්වයි.

පොලී අනුපාත අවදානම කළමනාකරණය මගින් කල්පිරීම් හා ප්‍රතිමිලකරණ නොගැළපීම් ඔස්සේ පැන නගින අවදානම ග්‍රහණය කරගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරෙන අතර එය ඉපයීම් හා ආර්ථික වටිනාකම යන දෙඅංශයෙන්ම තක්සේරු කිරීම සිදුවේ.

බැංකුව මූලික වශයෙන් පොලී අනුපාත ප්‍රතිමිලකරණ වෙනස පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් මගින් පොලී අනුපාත අවදානම තක්සේරු කරයි. නිශ්චිතව දක්වා ඇති කල්පිරීමේ කාල පරාසයක් තුළදී ප්‍රතිමිලකරණය වන ඉපයූ වත්කම්හි පොලී ප්‍රමාණය සහ දරන වගකීම්හි පොලිය අතර වෙනස සහ පොලී අනුපාත ප්‍රතිමිලකරණ වෙනස එම විශ්ලේෂණය මගින් තක්සේරු කෙරේ.

2019 වසර අවසානයේදී බැංකුව විසින් එහි අයෝජන වලින් 1.49% ක් රාජ්‍ය සුරැකුම් වල (භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර) ලාභ හෝ අලාභ මත සාධාරණ වටිනාකම් කළඹෙහි රඳවා තබන ලදී. රාජ්‍ය සුරැකුම් වල ලාභ හෝ අලාභ මත සාධාරණ වටිනාකම් කළඹෙහි අවදානම ආසන්නතම වෙළඳපොල මිල තක්සේරුව (Mark to market valuation) සහ කළඹ ආශ්‍රිත ඉපයීම් ඔස්සේ තක්සේරු කරනු ලබයි.

බැංකු පොත් වල තත්වය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරන පොලී අනුපාත විචලන ඔස්සේ පැන නගින බැංකුවේ ඉපයීම් හෝ ප්‍රාග්ධනය මත අවදානම බැංකු පොත් වල පොලී අනුපාත අවදානම වේ. බැංකු පොතෙහි වත්කම් හා වගකීම් වලට අදාළ විවිධ ප්‍රතිමිලකරණ ලක්ෂණ හේතුවෙන් මෙම අවදානම් ප්‍රතිඵල හටගනී. පොලී අනුපාත අවදානම විවක්ෂණශීලී මට්ටම් වල පවත්වාගැනීම බැංකුවේ සුරක්ෂිතභාවය හා ස්ථාවරත්වය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ.

හිමිකම් මිල අවදානම

ආදායමේ සහ සංචිතයේ ඇති විය හැකි විචලන වලට බැංකුව නිරාවරණය කෙරෙමින් කොටස් වෙළඳපල සාධක හේතුවෙන් බැංකුවේ ආයෝජන වල වෙළඳපොල වටිනාකම හීනවීමේ අවදානම හිමිකම් මිල අවදානම ලෙස හැඳින්වේ. සාමාන්‍ය කොටස් මෙන්ම ඒකක භාර වලට අදාළ ලැයිස්තුගත හා ලැයිස්තු ගත නොකරන ලද හිමිකම් උපකරණ වල ආයෝජනය කිරීමෙන් හටගන්නා හිමිකම් මිල අවදානමට බැංකුව නිරාවරණය වේ.

බැංකුවේ ලැයිස්තුගත සාමාන්‍ය කොටස් කළඹ, ලාභ හෝ අලාභ මත සාධාරණ වටිනාකම් කළඹ සහ වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් මත සාධාරණ වටිනාකම් කළඹ වලින් සමන්විත වන අතර සාමාන්‍ය කොටස් වල කෙතරම් දුරකට ආයෝජනය කෙරෙන්නේද යන්න තීරණය කෙරෙන්නේ අවදානම් සීමා කාර්යයාලුව සහ ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය මගිනි.

කළඹ වර්ගය	2019		2018		උපලබ්ධි නොවූ ආදායම් රු. ' 000
	පොත් වටිනාකම රු. ' 000	වෙළඳපොල වටිනාකම රු. ' 000	පොත් වටිනාකම රු. ' 000	වෙළඳපොල වටිනාකම රු. ' 000	
ලාභ හෝ පාඩු ඔස්සේ සාධාරණ වටිනාකම් කළඹ	3,046,421	1,782,337	3,367,973	1,878,919	224,970
වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් ඔස්සේ සාධාරණ වටිනාකම් කළඹ	3,162,942	3,478,811	3,107,875	3,750,515	(326,771)
මුළු අගය	6,209,362	5,261,148	6,475,848	5,629,434	(101,801)

වගුව 6: හිමිකම් කළඹ තත්වය

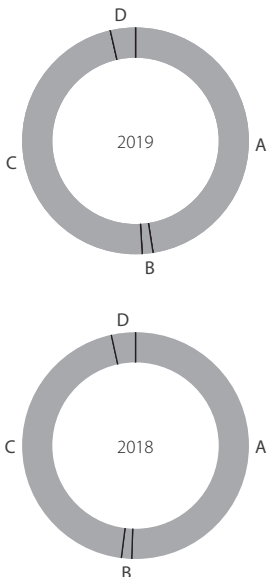
2018 වර්ෂය අවසානයේ පැවති දර්ශක අගයන්ට සාපේක්ෂව 2019 වර්ෂය අවසානය වන විට වෙළඳපොල දර්ශක පහළ ගියද සමාලෝචනයට ලක් කෙරෙන වර්ෂය තුළදී කොළඹ කොටස් වෙළඳපොල පැහැදිලි වෙළඳපොල වකුසක් පිළිබිඹු කළ හෙයින් 2019 වැදගත් සිදුවීම් වලින් පිරි වසරක් බවට පත් විය. ප්‍රධාන දර්ශකය වන සියළු කොටස් මිල දර්ශකය 2019 අවසාන මාසය තුළදී දර්ශක ඒකක 6,215 ක් (මාස 18 කට පසු සටහන්වූ ඉහළම අගය) දක්වා ඉහළ ගිය අතර එය 2019 මැයි මාසයේදී දර්ශක ඒකක 5200 (වසර 7 ක් තුළ සටහන්වූ පහළම අගය) දක්වා පහත බැස තිබිණ.

	< මාස 1 රු. මිලියන	මාස 1-3 රු. මිලියන	මාස 3-6 රු. මිලියන	මාස 6-12 රු. මිලියන	අවුරුදු 1-3 රු. මිලියන	අවුරුදු 3-5 රු. මිලියන	අවුරුදු 5 ට වැඩි රු. මිලියන
අනුපාත සංවේදී වත්කම්	24,109	30,365	50,760	84,627	260,387	277,255	365,989
අනුපාත සංවේදී වගකීම්	191,275	324,972	212,444	320,087	39,300	11,437	-
කාල පරතරය (අනුපාත සංවේදී වත්කම් - අනුපාත සංවේදී වගකීම්)	(167,166)	(294,607)	(161,684)	(235,460)	221,087	265,818	365,989
සමුච්චිත පරතරය	(167,166)	(461,773)	(623,458)	(858,917)	(637,830)	(372,012)	(6,022)
තත්‍ය පරතරය අනුපාත සංවේදී වගකීම් වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස - 2019	-87	-91	-76	-74	563	2,324	-
තත්‍ය පරතරය අනුපාත සංවේදී වගකීම් වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස - 2018	-84	-87	-80	-61	766	1,813	-

වගුව 5: පොලී අනුපාත සංවේදී පරතරය

බැංකුවේ හිමිකම් කොටස් කළඹෙන් 68.7% ක් වඩාත් දුබලිල S&P SL දර්ශකයේ ලැයිස්තුගත කොටස් ණය උපකරණ වලින් සමන්විත වේ. හිතකර වෙළඳපොල විවලන හමුවේ වුවද ලාභ හෝ පාඩු ඔස්සේ සාධාරණ වටිනාකම් කළඹෙහි වෙළඳපොල වටිනාකම 2019 වසර අවසානය වන විට රුපියල් මිලියන 96.5 ක පහළ යාමක් සමග රුපියල් මිලියන 1,782 ක් ලෙස සටහන් විය. එසේම, බැංකුව වසර තුළදී සාමාන්‍ය කොටස් අලෙවි කිරීම ඔස්සේ රුපියල් මිලියන 31.5 ක ප්‍රාග්ධන ආදායම් උපලබ්ධි කරගැනීමට හා අදාළ කාල පරිච්ඡේදය සඳහා ලැයිස්තුගත හිමිකම් මත රුපියල් මිලියන 58.2 ක ලාභාංශ ආදායමක් ලබාගැනීමට සමත් විය.

හිමිකම් කළඹෙහි සංයුතිය (ආයෝජන වල පොත් වටිනාකම)

	2019 %	2018 %
A - ලැයිස්තුගත හිමිකම් කොටස් ලාභ හෝ පාඩු මත සාධාරණ වටිනාකම්	47.5	50.5
B - එකක භාර	1.5	1.5
C - ලැයිස්තුගත හිමිකම් කොටස් වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් මත සාධාරණ වටිනාකම්	47.3	44.6
F - ලැයිස්තුගත නොකළ හිමිකම් වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් මත සාධාරණ වටිනාකම්	3.7	3.4

සටහන 18: හිමිකම් කළඹෙහි සංයුතිය (ආයෝජන වල පොත් වටිනාකම)

විදේශ විනිමය අවදානම

අනුප්‍රාප්ති හා අවසාදනයක විදේශ විනිමය අනුප්‍රාප්ති උච්ඡාවචනවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඉපයීම් හා ප්‍රාග්ධනය කෙරෙහි ඇති විය හැකි බලපෑම විදේශ විනිමය අවදානම වේ. 2019 වසර තුළදී එක්සත් ජනපද ඩොලරය හා ශ්‍රී ලංකා රුපියල අතර සාමාන්‍ය හුවමාරු අනුපාතය රුපියල් 174.11 හා 182.95 අතර පරාසයක උච්ඡාවචනය විය. (මූලාශ්‍රය : බලුම්බර්ග්) වසර තුළදී රුපියල අධිප්‍රමාණය වීම 0.67% ක් ලෙස සටහන් විය.

2014 වර්ෂයේදී නිකුත් කරන ලද එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 250 ක බැඳුම්කරයට අදාළ ණය ආපසු ගෙවීම සාර්ථකව සිදු කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී බැංකුවට හැකි විය. මුල් මුදල ආපසු

ගෙවීම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සමග අත්සන් තබන ලද ව්‍යුත්පන්න ගිවිසුමක් (SAWP) මගින් ආවරණය කෙරිණ. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අදාළ ව්‍යුත්පන්න ගිවිසුමෙන් නිදහස්වීම සහ අදාළ පොලිය ගෙවීම සඳහා රුපියල් හා එක්සත් ජනපද ඩොලර් අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම පිණිස බැංකුව විසින් සාර්ථකව අරමුදල් සම්පාදනය සිදු කරන ලදී.

එසේම, විදේශ මුදල් ඒකක වලින් ආයතනික ණය නිකුත් කිරීම සහ 2018 වර්ෂයේදී එක්සත් ජනපද ඩොලර් ණය ගැනීම් හේතුවෙන් වසර තුළදී බැංකුවේ විදේශ විනිමය අවදානමට නිරාවරණය ඉහළ ගියේය.

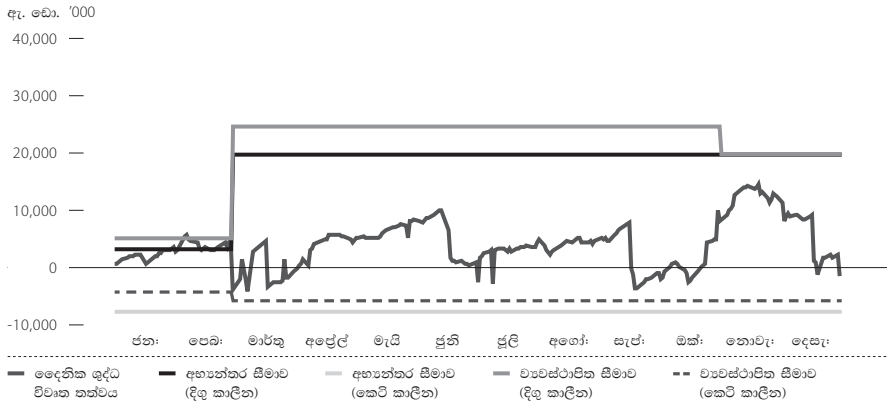
කල් පිරීමේ පරතරය	< මාස 1 රු. ' 000	මාස 1-3 රු. ' 000	මාස 3-6 රු. ' 000	මාස 6-12 රු. ' 000	අවුරුදු 1-3 රු. ' 000	අවුරුදු 3-5 රු. ' 000	>අවුරුදු 5 රු. ' 000	මුළු එකතුව
එක්සත් ජනපද ඩොලර්	(8,238,016)	20,175,746	(884,504)	(4,422,255)	(11,295,167)	3,060,000	2,553,000	948,804
යුරෝ	6,037,904	2,388,134	1,208,851	(368,919)	-	-	-	9,265,971
මහා බ්‍රිතාන්‍ය පවුම්	97,123	1,871,170	940,169	(2,439,013)	-	-	-	469,448
සිංගප්පූරු ඩොලර්	2,633	-	-	-	-	-	-	2,633
ඔස්ට්‍රේලියානු ඩොලර්	(2,977)	2,383,985	2,276,544	(4,079,316)	-	-	-	578,236
ජපන් යෙන්	74,795	-	-	-	-	-	-	74,795
ස්විස් ෆ්‍රැන්ක්	3,791	-	-	-	-	-	-	3,791

වගුව 7: විදේශ විනිමය මෙහෙයුම් සඳහා මුදල් ඒකක වශයෙන් කල්පිරීමේ පරතර

විදේශ විනිමය අවදානම සියළු විදේශ මුදල් ඒකක වල අනාවාහ තත්වය හා සම්බන්ධ වේ. බැංකුව, ශුද්ධ විදේශ විනිමය නිරාවරණය සැලකිල්ලට ගනිමින් ප්‍රමිතිගත මිනුම්කරණ ප්‍රවේශය යටතේ විදේශ විනිමය අවදානම උදෙසා ප්‍රාග්ධන වෙන් කිරීම් සිදු කරයි. ශුද්ධ විවෘත තත්වය අභ්‍යන්තර අවදානම් සීමා වලට අනුකූලව දෛනිකව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

ණය ආපසු ගෙවීම් සඳහා එක්සත් ජනපද ඩොලර් රැස් කිරීමෙහිලා පහසුකම් සැලසීම අරමුණු කරගෙන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් වසරේ පළමු කාර්තුව තුළදී බැංකුව සඳහා වන ශුද්ධ විවෘත තත්වය අදියර තුනක් යටතේ සංශෝධනය කරන ලදී.

ව්‍යවස්ථාපිත සහ අභ්‍යන්තර සීමා වලට අනුකූලව දෛනික ශුද්ධ විවෘත තත්වය -2019

සටහන 19: අභ්‍යන්තර සීමා වලට අනුකූලව දෛනික ශුද්ධ විවෘත තත්වය

වෙළඳපොල අවදානම්

කළමනාකරණය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද අවදානම් අභිරුචිය තුළ රැඳෙමින් වෙළඳපොල අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යයාලුව මත පදනම්ව වෙළඳපොල අවදානම මනා ලෙස හඳුනාගැනීම, තක්සේරු කිරීම, නිරීක්ෂණය කිරීම හා කළමනාකරණය කිරීම සඳහා බැංකුව සියළු පියවර ගෙන තිබේ.

වෙළඳපල අවදානම් නිරීක්ෂණ ඒකකය සහ භාණ්ඩාගාර මැදි පෙළ කාර්යාලය විසින් කළබ් සහ ගනුදෙනු විශ්ලේෂණය, සීමා නිරීක්ෂණය ඔස්සේ සහ අභ්‍යන්තරිකව සකස් කරන ලද ආකෘති හා න්‍යාස භාවිතයෙන් වෙළඳපොල අවදානම් හඳුනාගනු ලබයි.

අවදානම් සීමා නිරීක්ෂණය: භාණ්ඩාගාර මැදි පෙළ කාර්යාලයේ කාර්යයක් ලෙස භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා බැංකුව අවදානම් අභිරුචියක් සහ අවදානම් සීමා කාර්යයාලුවක් ස්ථාපිත කර ඇත. භාණ්ඩාගාර ඉදිරි පෙළ මෙහෙයුම් ආශ්‍රිත අවදානම ග්‍රහණය කරගැනීම සඳහා නිරාවරණ සීමා, ගනුදෙනුකාර සීමා, ප්‍රතිපාර්ශව සීමා, පියවුම් සීමා ආදියෙන් අවදානම් සීමා සමන්විත වේ. වාර්ෂික පදනමක් හෝ අවදානම් පරිසරය වෙනස් කරන අභ්‍යන්තර හෝ බාහිර සිදුවීම් මත පදනම්ව මෙම සීමා සමාලෝචනය කෙරේ. අවදානම් සීමා සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ/අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවේ අනුමැතිය ලබාගැනේ.

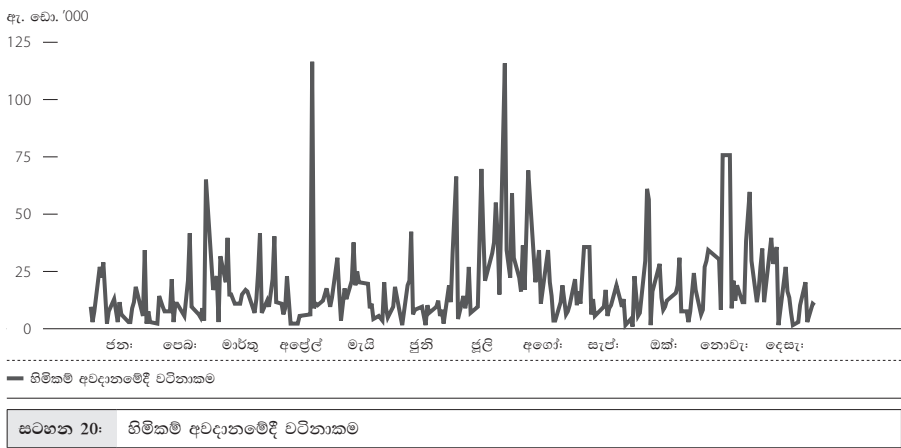
වෙළඳපල අවදානම් නිරීක්ෂණ ඒකකයේ (භාණ්ඩාගාර මැදි පෙළ කාර්යාලය) කාර්යභාරය පොලී අනුපාත, කොටස් මිලගණන් සහ විදේශ විනිමය අනුපාත වල වෙනස්වීම් අවදානම් සීමාවලට සාපේක්ෂව දෛනික නිරීක්ෂණය දක්වා විහිදී යයි. එමෙන්ම, භාණ්ඩාගාර අංශයේ අලෙවිකරුවන් (dealers), 2019 අංක 06 දරන බැංකු පනත් නියාමනය වන ශ්‍රී ලංකාවේ බලපත්‍රලාභී බැංකු වල භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් සඳහා වන වෙළඳපොල හැසිරීම හා පරිවයන් යටතේ සපයා ඇති විධිවිධාන වලට අනුකූලව සහතික කිරීම සඳහා හඬපට නිරීක්ෂණය කරයි.

අවදානමේදී වටිනාකම (VaR) මෙය, නිශ්චිත කාල පරාසයක් සහ දෙන ලද විශ්වාසභාවයේ මට්ටම තුළ වෙළඳපොල අනුපාත සහ මිල සංචලනයන්හි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පැන නගින අවදානම් තත්වය හේතුවෙන් ඇති විය හැකි අලාභ තක්සේරු කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා ක්‍රමවේදයකි.

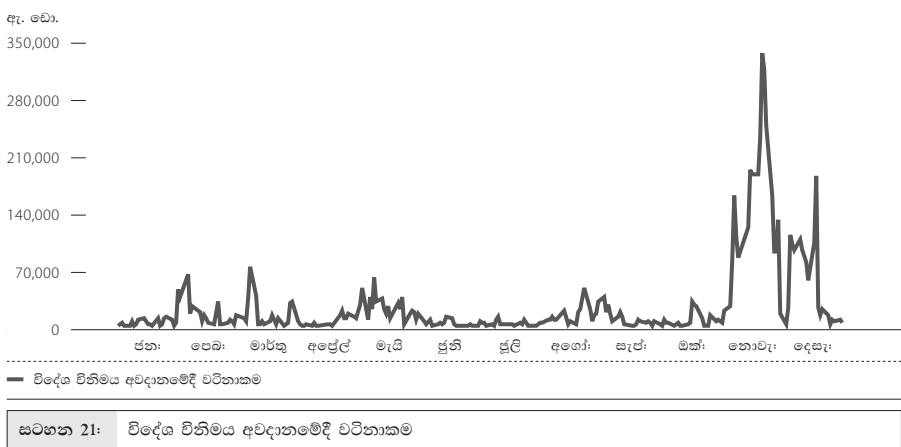
බැංකුව බාසල් III හා අනුකූලව කොටස් මිල අවදානමේදී වටිනාකම සහ විදේශ විනිමය අවදානමේදී වටිනාකම ගණනය කරයි. එහිදී

99% ක විශ්වාසය තැබීමක් සහ දින 10 ක රඳවාගැනීමේ කාල පරිච්ඡේදයක් සැලකිල්ලට ගැනේ. දින 365 ක කාල පරිච්ඡේදයකට අදාල වන ඓතිහාසික දත්ත මේ සඳහා සලකා බැලෙන අතර බැංකුවේ අවදානම් අභිරුචියට අනුකූලව එම දත්ත නිරීක්ෂණය කෙරේ. සමාලෝචනයට ලක් කෙරෙන වසර තුළදී හිමිකම් අවදානමේදී වටිනාකම වෙළඳ දිනවලින් 98.3% කදී අවදානම් අභිරුචිය තුළ පැවතීණ. එහෙත්, විදේශ විනිමය අවදානමේදී වටිනාකම වෙළඳ දිනවලින් 87.5% කදී අවදානම් අභිරුචිය ඉක්මවා තිබිණ.

අවදානම් අභිරුචි සීමා වලට අනුව කොටස් මිල අවදානමේදී වටිනාකම - 2019

විදේශ විනිමය අවදානමේදී වටිනාකම - 2019

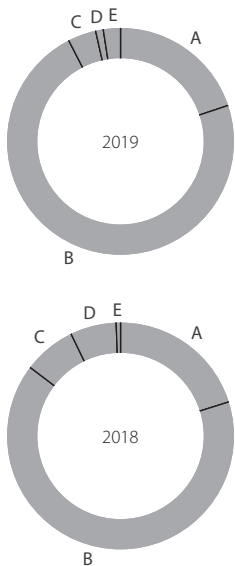
ද්‍රවශීලතා අවදානම

ශේෂ පත්‍රයෙන් නිරාවරණය වන හා නොවන, ගිවිසුම්ගත හෝ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය වගකීම් නිසි කලට සපුරාලීම සඳහා ප්‍රමාණවත් අරමුදල් පවත්වා ගැනීමට හෝ උත්පාදනය කරගැනීමට බැංකුව අසමත් වන්නේ නම් හෝ ප්‍රාමාණිකව අහිතකර තත්වයකදී පමණක් එය සිදු කරන්නේ නම් ද්‍රවශීලතා අවදානම ඇතිවේ. ගනුදෙනුකරුවන්, ප්‍රතිපාර්ශවයන්, නියාමන ආයතනය සහ වෙනත් පාර්ශවකරුවන් බැංකුව කෙරෙහි තබා ඇති විශ්වාසය පවත්වාගැනීම සඳහා කාර්යක්ෂම ද්‍රවශීලතා කළමනාකරණයක් බැංකුවට අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ප්‍රමාණවත් ගුණාත්මකභාවයෙන් යුතු ද්‍රවශීලතා සම්පත් සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම් අභිරුචි අවශ්‍යතා සපුරාලීමට සුදුසු සහ ප්‍රමාණවත් අරමුදල් පවත්වාගැනීම සහතික කිරීම අරමුණු කරගෙන ද්‍රවශීලතා අවදානම කළමනාකරණය කරගැනීම සඳහා බැංකුව විසින් පාලන කාර්යයරාමුවක් ස්ථාපිත කරනු ලබ තිබේ.

නිමැවුම් වශයෙන් අරමුදල් සම්පාදනය

	2019 %	2018 %
A - ඉතුරුම් තැන්පතු	19.9	20.2
B - ස්ථාවර තැන්පතු	72.6	65.1
C - ප්‍රතික්‍රියා ගැනුම්	4.0	7.5
D - එක්සත් ජනපද ඩොලර් ණය ගැනුම්	1.1	6.6
E - උපචිත ණය	2.4	0.6

සටහන 22: නිමැවුම් වශයෙන් අරමුදල් සම්පාදනය

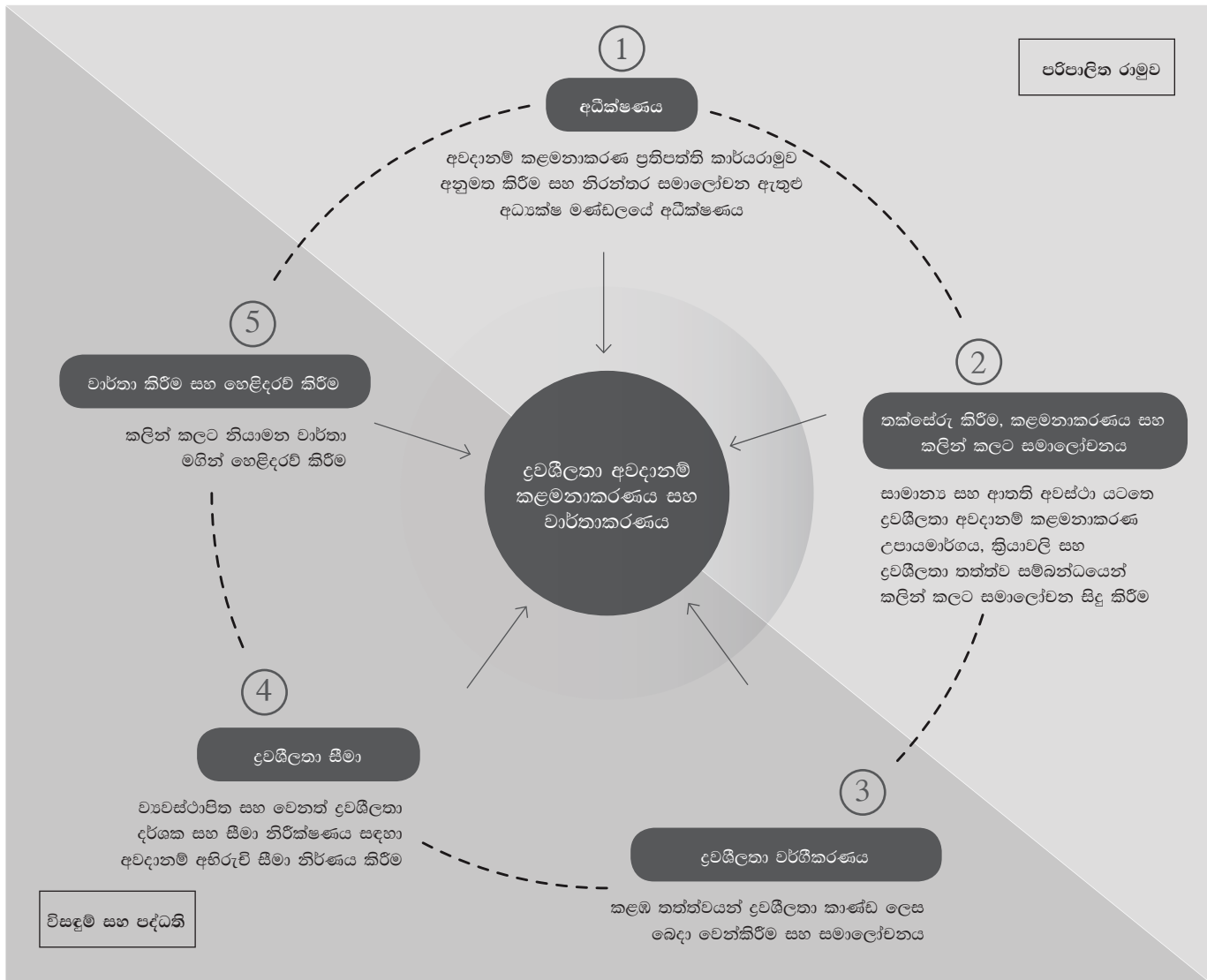
බැංකු ශාඛා ජාලය ඔස්සේ පුළුල් පරාසයක පැතිරුණු පුද්ගලික හා ආයතනික තැන්පත්කරුවන් සමුදායකට අයත් තැන්පතු රැසක් වෙත ප්‍රවේශවීමේ හැකියාව බැංකුව සතු වන අතර බැංකුව මූලික අරමුදල් සම්පාදනයේදී ස්ථාවර අරමුදල් ප්‍රභවයක් ලෙස ඒ කෙරෙහි විශ්වාසය තබයි. ඊට අමතරව බැංකුව අඩු පිරිවැයක් සහිත විදේශ මුදල් ණය ලබාගැනීම කෙරෙහිද අවධානය යොමු කර ඇත.

දිවයින පුරා විසිරී බැංකුවේ ශාඛා ජාලය ඔස්සේ පුද්ගල තැන්පතු (ඉතිරිකිරීමේ සහ ස්ථාවර තැන්පතු) වෙත ළඟාවීම සඳහා බැංකුවට ඇති හැකියාව හේතුවෙන් අරමුදල් සම්පාදනය ආශ්‍රිත සංකේන්ද්‍රණ අවදානම අවම වේ.

ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය

නියාමන ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත නියාමන සහ අවදානම් අභිරුචි කාර්යයරාමුව සමග අනුකූල වෙමින් බැංකුව ද්‍රවශීලතා කළමනාකරණ කාර්යයරාමුව තුළ රැඳෙමින් ද්‍රවශීලතාවය කළමනාකරණය කරයි. නිරන්තරයෙන් සිය වත්කම් පදනම ශක්තිමත් කිරීම උදෙසා ආධාර වන සුදුසු ද්‍රවශීලතා ප්‍රමාණයක්, විවිධාංගීකරණයක් සහ කාල සීමාවක් බැංකුව සතුව පවතින බව ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණය ඔස්සේ සහතික කෙරේ.

බැංකුව බාසල් III අවශ්‍යතා වල අන්තර්ගත යහපරිචයන් අනුගමනය කරමින් ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණය කරයි. නිමැවුම් ආශ්‍රිත අරමුදල් සම්පාදන විවිධාංගීකරණය සහ අවදානම් අභිරුචි සීමා කෙරෙහි අනුකූලතාවය සහතික කිරීම අරමුණු කරගෙන අවදානම් කළමනාකරණ අංශය විසින් වැදගත් ප්‍රතිපාර්ශවයන් මෙන්ම වැදගත් නිමැවුම් සම්බන්ධයෙන්ද අරමුදල් සම්පාදන සංකේන්ද්‍රණය නිරීක්ෂණය කරනු ලබයි.

සටහන 23: ද්‍රවශීලතා කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය

නියාමන අනුපාතික

ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීලතා වත්කම් අනුපාතිකය සහ ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතිකය මාසිකව නිරීක්ෂණය කෙරෙන අතර ශුද්ධ ස්ථාවර වත්කම් අනුපාතිකය ත්‍රෛමාසිකව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

බැංකුව බාසල් III යටතේ ශුද්ධ ස්ථාවර අරමුදල් සම්පාදන අනුපාතිකය සඳහා වන නියාමන අවශ්‍යතාවය සාර්ථකව සපුරා තිබෙන අතර ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතිකයේ අවම නියාමන අවශ්‍යතාවය වන 100% ට වැඩි සහ අවම ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීලතා වත්කම් අනුපාතිකය වන 20% කට වඩා ඉහළ මට්ටමක් වාර්තා කර ඇත. එම තත්වයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවූයේ ඉහළ ද්‍රවශීලතාවයක් සහිත රාජ්‍ය සුරැකුම් බැංකුවේ තැන්පතු වලින් 60% ක් තැන්පත් කිරීමේ අනිවාර්ය අවශ්‍යතාවයයි.

බැංකුව බාසල් III යටතේ ශුද්ධ ස්ථාවර අරමුදල් සම්පාදන අනුපාතිකය සඳහා වන අවම නියාමන අවශ්‍යතාවය මැනවින් සපුරා ඇත.

	දෙසැම්බර් 2019 %	දෙසැම්බර් 2018 %	අවම නියාමන අවශ්‍යතාවය %
ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීලතා වත්කම් අනුපාතිකය - දේශීය බැංකු ඒකකය	60	55	20
ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතිකය - රුපියල්	278	245	100
ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතිකය - සියළු මුදල් ඒකක	277	321	100
ශුද්ධ ස්ථාවර වත්කම් අනුපාතිකය	175	147	100

වගුව 9: නියාමන ද්‍රවශීලතා අනුපාතික

ප්‍රවාහ ප්‍රවේශය

ද්‍රවශීලතා පරතර විශ්ලේෂණය යනු ද්‍රවශීලතා අවදානම කළමනාකරණය කරගැනීම සඳහා ප්‍රවාහ ප්‍රවේශය යටතේ බැංකුව විසින් භාවිත කරනු ලබන එක් ක්‍රමවේදයකි. ද්‍රවශීලතා පරතර කලින් කලට ගණනය කිරීම හා නිරීක්ෂණය කිරීම සිදු කෙරෙන අතර සංවේදීතා විශ්ලේෂණය සහ ආතති පරීක්ෂාව සඳහා භාවිත කෙරේ.

වසරකට අඩු කාලයකදී කල් පිරෙන කාණ්ඩය ආශ්‍රිතව ඉහළ ද්‍රවශීලතා පරතරයක් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. කෙසේවුවත්, ඉතුරුම් නිමැවුම් වර්ගීකරණය හේතුවෙන් එමගින් ද්‍රවශීලතාවය මත ඇති කෙරෙන අහිතකර බලපෑම අවම මට්ටමක පවතී. වසරකට අඩු කල් පිරීමේ කාලයක් සහිත කාලීන තැන්පතු පෙර පැවති තත්ත්වයන් මත පදනම්ව කල් පිරීමේ ප්‍රවණතාවයක් සහිත පිටතට ගලා යන ප්‍රවාහයක් ලෙස හඳුනාගත හැක.

කල් පිරීමේ පරතරය	මාස 3 දක්වා රු. ' 000	මාස 3-12 රු. ' 000	අවුරුදු 1-3 රු. ' 000	අවුරුදු 3 - 5 රු. ' 000	අවුරුදු 5 ට වැඩි රු. ' 000	2019.12.31 දිනට මුළු වත්කම් රු. ' 000
ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමක් සහිත වත්කම් (පොලිය සහිත වත්කම්)						
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන වෙනත් සාධක	5,376,718	-	-	-	-	5,376,718
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පවතින ශේෂ	-	-	-	-	-	-
බැංකු වල රැඳුණු මුදල්	2,949,684	9,414,785	-	-	-	12,364,469
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	11,622	-	-	11,622
ලාභ හෝ පාඩු ඔස්සේ හඳුනාගන්නා ලද මූල්‍ය වත්කම්	532,739	1,443,835	51,730	3,965,012	5,466,566	11,459,882
ක්‍රමකේෂ පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම්	31,018,749	73,911,004	134,262,802	80,148,900	135,053,502	454,394,957
ක්‍රමකේෂ පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ	18,997,560	51,954,060	126,072,425	193,141,220	225,469,056	615,634,321
සාධාරණ වටිනාකම් මත තක්සේරු කරන ලද වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් ඔස්සේ හඳුනාගන්නා ලද මූල්‍ය වත්කම්	-	-	-	-	3,478,811	3,478,811
පරිපාලන වල ආයෝජන කිරීම්	-	-	-	-	4,811,000	4,811,000
දේපළ, පිරිසහ සහ උපකරණ	-	-	-	-	14,163,454	14,163,454
උපයෝජිත වත්කම් වල හිමිකම්	67,064	183,944	384,935	206,523	231,041	1,073,507
ආයෝජන දේපළ	-	-	-	-	-	-
කීර්ති නාම සහ අස්පාඨ වත්කම්	-	-	-	-	-	-
විලම්භනය කරන ලද බදු වත්කම්	-	-	-	-	-	-
වෙනත් වත්කම්	1,494,490	9,607,760	9,049,258	8,479,918	6,566,497	35,197,923
	60,437,004	146,515,388	269,832,772	285,941,573	395,239,927	1,157,966,664
ගිවිසුම්ගත කල්පිරීමක් සහිත වගකීම් (පොලිය සහිත වගකීම්)						
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	17,986,097	11,112,581	5,946,572	-	-	35,045,250
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	-	-	-	-
ලාභ හෝ පාඩු මත හඳුනාගන්නා ලද වගකීම්	-	-	-	-	-	-
ක්‍රමකේෂ පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම් - තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	480,253,272	517,531,380	13,675,940	5,113,695	-	1,016,574,287
ක්‍රමකේෂ පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම් - වෙනත් ගැනුම්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	18,007,848	3,195,394	-	-	-	21,203,242
කල්බදු වගකීම්	39,587	135,305	330,776	224,533	336,681	1,066,882
නිකුත් කරන ලද ණය සුරැකුම්	-	691,711	19,677,000	6,323,000	-	26,691,711
විශ්‍රාමික ප්‍රතිලාභ වගකීම්	-	-	-	-	6,508,707	6,508,707
විලම්භනය කරන ලද බදු වගකීම්	2,880	8,856	58,883	351,075	125,556	547,250
වෙනත් වගකීම්	3,974,564	1,523,085	200,537	168,640	84,638	5,951,464
පරිපාලන වලට ගෙවිය යුතු	547	-	-	-	-	547
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	-	-	-	-	9,400,000	9,400,000
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	-	-	-	-	3,562,872	3,562,872
රඳවාගත් ඉපයීම්	-	-	-	-	4,464,442	4,464,442
වෙනත් සංචිත	-	-	-	-	26,950,010	26,950,010
	520,264,795	534,198,312	39,889,708	12,180,943	51,432,906	1,157,966,664
කල්පිරීමේ පරතරය	(459,827,791)	(387,682,924)	229,943,064	273,760,630	343,807,021	-
සමුච්චිත පරතරය	(459,827,791)	(847,510,715)	(617,567,651)	(343,807,021)	-	-

වගුව 10: වත්කම් හා වගකීම් වල කල්පිරීමේ පැතිකඩ

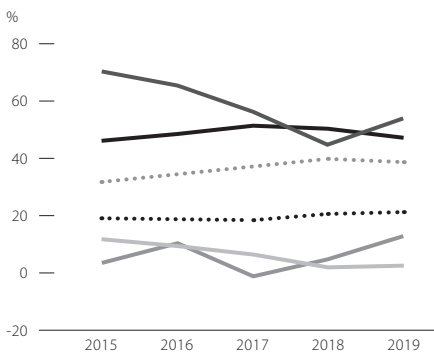
වත්කම් හා වගකීම් වල කල්පිරීමේ පරතරය විශ්ලේෂණය නිරීක්ෂණය කිරීම ශක්තිමත් අයුරින් සිදු කිරීම ඔස්සේ අභිතකර ද්‍රවශීලතා මට්ටම් පුරෝකචනය කිරීමට හැකියාව ලැබේ. ණය ගැනුම් ඉහළ දැමීම සඳහා රාජ්‍ය සුරැකුම් කළඹ උපයෝජනය කිරීම මගින් වසර තුළදී අරමුදල් අවශ්‍යතාවය කළමනාකරණය කරගැනීමට බැංකුවට හැකි විය.

කොටස් ප්‍රවේශය

අරමුදල් සම්පාදන සහ ද්‍රවශීලතා අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් කොටස් ප්‍රවේශය යටතේ සමස්ත වත්කම් වලට සාපේක්ෂ ණය අනුපාතිකය, ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තැන්පතු වලට සාපේක්ෂ ණය අනුපාතිකය, කෙටි කාලීන වගකීම් වලට සාපේක්ෂ ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතිකය, සමස්ත වත්කම් වලට සාපේක්ෂ මිලට ගත් අරමුදල් අනුපාතිකය, සමස්ත ණය වලට සාපේක්ෂ වගකීම් අනුපාතිකය සහ (විශාල වගකීම් - තාවකාලික ආයෝජන) වලට සාපේක්ෂ (උපයන වත්කම් - තාවකාලික ආයෝජන) අනුපාතිකය වැනි ද්‍රවශීලතා අනුපාතික නිරීක්ෂණය කරනු ලබයි.

ප්‍රතික්‍රය ණය ගැනුම් වලට නිරාවරණයවීම ඉහළයාම සහ ආයතනික තැන්පතු වල ඉහළයාම හේතුවෙන් සමස්ත වත්කම් වලට සාපේක්ෂ මිලටගත් අරමුදල් අනුපාතිකය කෙරෙහි දැඩි බලපෑමක් එල්ල විය.

කොටස් ප්‍රවේශය යටතේ ද්‍රවශීලතා අනුපාතික

- සමස්ත වත්කම් වලට සාපේක්ෂ ශුද්ධ ණය
- තැන්පතුවලට සාපේක්ෂ ණය
- කෙටි කාලීන වගකීම් වලට සාපේක්ෂව ද්‍රවශීල වත්කම්
- විශාල වගකීම් - තාවකාලික ආයෝජන / උපයන වත්කම් - තාවකාලික ආයෝජන
- සමස්ත වත්කම් වලට සාපේක්ෂව මිලටගත් අරමුදල්
- සමස්ත ණය පහසුකම් සඳහා වගකීම

සටහන 24: කොටස් ප්‍රවේශය යටතේ ද්‍රවශීලතා අනුපාතික

මෙහෙයුම් අවදානම

මෙහෙයුම් අවදානම යනු ප්‍රමාණවත් නොවන හෝ අසාර්ථක අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලි, පුද්ගලයන් සහ පද්ධති හෝ බාහිර සිදුවීම් හේතුවෙන් පැන නගින අවදානම වේ. නෛතික අවදානම, මෙහෙයුම් අවදානමට ඇතුළත් වුවත් කීර්ති නාමය හානි වීමේ අවදානම සහ උපායමාර්ගික අවදානම ඊට අයත් නොවේ.

මෙහෙයුම් අවදානම පැන නගින්නේ ක්‍රියාවලි, පුද්ගලයන් සහ පද්ධති වල අසම්පූර්ණත්වය හේතුවෙන් යැයි පූර්ණ වශයෙන් වර්ග කිරීම හෝ බැහැර කිරීම සිදු කළ නොහැක. කෙසේවුවත්, එය අවදානම දරාගැනීමේ මට්ටම තුළ කළමනාකරණය කළ හැක.

බැංකුව එහි දෛනික මෙහෙයුම් වලදී පුළුල් පරාසයක පැතිරුණු මෙහෙයුම් අවදානම් රැසකට නිරාවරණය වන අතර මතු වෙමින් තිබෙන මෙහෙයුම් අවදානම් පිළිබඳවද දැනුවත්ව සිටී.

තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති බිඳවැටීම්, තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති වල අන්තර්ගත දත්ත අත්සකුවීම, නියාමන අවදානම, සොරකම් සහ වංචා, බාහිර පාර්ශවයන්ගේ සේවය ලබාගැනීම ආශ්‍රිත අවදානම සහ ආකෘති ආශ්‍රිත අවදානම වැනි මෙහෙයුම් අවදානමට අදාළ, පවතින සහ මතුවෙමින් තිබෙන ප්‍රවණතාවයන්ගේ බලපෑම සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කෙරේ.

සොරකම් සහ වංචා

සොරකම් සහ වංචා, සුලභව පැන නගින මෙහෙයුම් අවදානම ලෙස හඳුන්වාදිය හැකි අතර තාක්ෂණික දියුණුව සහ ඩිජිටල්කරණය සමග සයිබර් වංචා කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමුවී තිබේ. බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලන ව්‍යුහය සොරකම් සහ වංචා අවම කිරීමෙහිලා පළමු ආරක්ෂණ ස්ථරය ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ. බැංකුව විසින් වර්ෂය තුළදී සයිබර් ප්‍රහාරකයන් වෙතින් එල්ල විය හැකි වංචා අවම කිරීම අරමුණු කරගෙන වැඩපිළිවෙල කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

අනුකූලතා/නියාමන අවදානම

ප්‍රාග්ධනය, තෝලන අනුපාත, අරමුදල් සම්පාදනය සහ ද්‍රවශීලතාවය වැනි ක්ෂේත්‍ර ආශ්‍රිතව සිදු වන නියාමන වෙනස්කම් බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරන බවට අපේක්ෂා කෙරේ. දේශීය හා ගෝලීය නියාමන ප්‍රමිතීන් හා අනුකූල වන ලෙස නියාමන ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව) සහ රජය බැංකු වෙත අඛණ්ඩව උපදෙස් ලබාදෙයි. බැංකුව සියළු අදාළ නියාමන වලට අනුකූල වන අතර අනාගතයේදී ඇති විය හැකි වෙනස්කම් වලට අනුගතවීමටද සූදානම්ව සිටී.

සයිබර් ආරක්ෂාව සහ තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති වල අන්තර්ගත දත්ත අත්සකුවීම

සයිබර් ප්‍රහාර, පරිගණක පද්ධතියට අනවසරයෙන් ඇතුළුවීම, හදිසි තොරතුරු නිරාවරණය කිරීම් සහ සේවකයන්ගේ නොසැලකිල්ල හේතුවෙන් රහස්‍ය දත්ත අත්සකුවීම සිදුවිය හැක. සංවේදී දත්ත සහ තොරතුරු වල රහස්‍යභාවය සහතික කිරීම සඳහා නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියක් බැංකුව තුළ ක්‍රියාවට නංවා තිබේ.

ආකෘති ආශ්‍රිත අවදානම

ආකෘති මත යැපීමේ ප්‍රවණතාවය ඉහළයාම, ආකෘති පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් ඇති කරගැනීම සහ ආකෘති අවදානම කළමනාකරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මතු කරයි. දත්ත වල ගුණාත්මකභාවය, තාක්ෂණික හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ගැටළු සහ නිවැරදි කිරීමේදී ඇති වන නොගැළපීම් වැනි සාධක මත පදනම්ව ආකෘති ආශ්‍රිත අවදානම පැන නගී. සුක්ෂම ආකෘති නිර්මාණය කිරීම, දත්ත වල ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය කිරීම සහ ආකෘති මගින් ජනනය කෙරෙන ප්‍රතිඵල ඔස්සේ මෙම අවදානම වළක්වාලීමට කටයුතු කෙරේ.

ව්‍යාපාර බිඳවැටීම්

මිනිසා අතින් සිදුවන, ස්වභාවික හෝ තාක්ෂණික ව්‍යසන හේතුවෙන් ව්‍යාපාර බිඳවැටීම් සිදු විය හැක. එවැනි බිඳවැටීම් වල පිරිවැය මූල්‍ය වශයෙන් ප්‍රමාණනය කිරීම අපහසු වන අතර බැංකුවේ සමස්ත ස්ථායීතාවය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කළ හැක. ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා කළමනාකරණය මගින් අත්‍යාවශ්‍ය ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් වල සිදු වන බිඳවැටීම් අවම කෙරේ.

බාහිර පාර්ශවයන්ගේ සේවය ලබාගැනීම

බාහිර සේවා සපයන්නන්ගේ/විකුණුම්කරුවන්ගේ සේවය ලබාගැනීම ඉහළයාම හේතුවෙන් අවදානම බාහිර පාර්ශවයන්ගේ සේවය ලබාගැනීමේ අවදානම හට ගනී. මෙම අවදානම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා බාහිර පාර්ශවයන්ගේ සේවය ලබාගැනීම පිළිබඳ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රකාරව විකුණුම්කරුවන් පිළිබඳ මූල්‍ය තත්ව විශ්ලේෂණය, තොරතුරු අනාවරණය නොකිරීම හා සම්බන්ධ ගිවිසුම් වලට එළඹීම වැනි ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබේ.

සටහන 26: පවතින හා මතුවෙමින් තිබෙන මෙහෙයුම් අවදානම්

අවදානම සමාලෝචනය

බැංකුවට මුහුණ පෑමට සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක අවදානම් සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙහෙයුම් අවදානම සමාලෝචනය කෙරේ. මෙහෙයුම් අවදානම සම්බන්ධයෙන් බැංකුව සතුව ඇත්තේ ඉතා පහළ මට්ටමේ දරාගැනීමේ හැකියාවක් වන අතර එය ව්‍යාපාරයේ අත්‍යවශ්‍ය කාර්යයන් කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරයි.

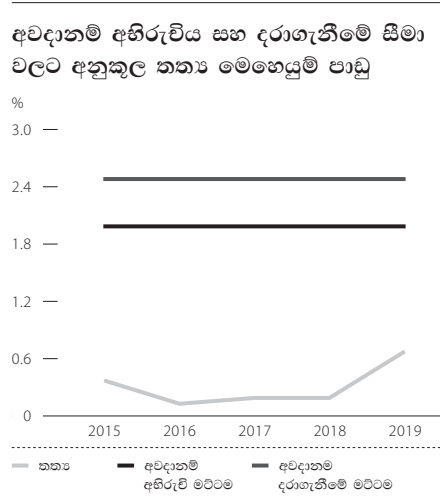
අවදානම් සාධකය	විස්තරය	නිරීක්ෂණය/කළමනාකරණය සඳහා භාවිත මෙවලම්	නිරාවරණය	බලපෑම
සොරකම් සහ වංචා අවදානම	අභ්‍යන්තර හෝ බාහිර පාර්ශව විසින් සිදු කරන ලබන වංචාකාරී ක්‍රියා	<ul style="list-style-type: none"> වංචා ආශ්‍රිත අවදානම් කළමනාකරණය සහ අනතුරු හැඟවීමේ ක්‍රියාවලිය අභ්‍යන්තර පාලන ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක නිරීක්ෂණය කිරීම අලාභ ජනනය කරන සිදුවීම් නිරීක්ෂණය අවදානම් පාලන ස්වයං - තක්සේරුව 	ඉහළ	→
සයිබර් අවදානම සහ තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති වල අන්තර්ගත දත්ත අන්සතු වීම.	සයිබර් අපරාධ/දත්ත බිඳීම් සහ පද්ධති අක්‍රිය වීම	<ul style="list-style-type: none"> අභ්‍යන්තර පාලන තොරතුරු ආරක්ෂණ කළමනාකරණ පද්ධතිය ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක නිරීක්ෂණය සිදුවීම් වාර්තාකරණය 	ඉහළ	→
අනුකූලතා/නියාමන අවදානම	නියාමන අවශ්‍යතා සපුරාලීමට අසමත්වීම	<ul style="list-style-type: none"> අනුකූලතා වැඩසටහන් සහ පරීක්ෂණ ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක නිරීක්ෂණය අනුකූලතා අවදානම සඳහා ලකුණු ලබාදීමේ ක්‍රමවේදය 	ඉහළ	→
තෛතික අවදානම	තෛතික අවශ්‍යතා සමග අනුකූලවීමට අසමත්වීම /අනුකූලතාවය ප්‍රමාණවත් නොවීම	<ul style="list-style-type: none"> සියළු ගිවිසුම්ගත වගකීම් ආශ්‍රිත තෛතික ගැටළු නිරාකරණය කිරීම ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක නිරීක්ෂණය 	මධ්‍යස්ථ	↓

*ඉපයීම් සහ ප්‍රාග්ධනය මත බලපෑමෙහි වාර්ෂික වෙනස
 බලපෑමෙහි ඉහළයාම ↑ වෙනසක් නැත → බලපෑමෙහි පහළයාම ↓

සටහන 26: මෙහෙයුම් අවදානම සමාලෝචනය

2019 මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා මෙහෙයුම් පාඩු පසුගිය වසර තුන සඳහා විගණනය කරන ලද සාමාන්‍ය දළ ආදායමෙන් 0.66% ක් වන අතර එය, මෙහෙයුම් අවදානම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ස්ථාපිත කර තිබෙන පාලන ව්‍යුහ, ක්‍රියාවලි සහ ක්‍රියාපටිපාටි වල ආයතනික කළමනාකාරිත්වයේ නායකත්වයෙන් ජනිත වන එළදායීතාවය පිළිබිඹු කරමින් අභ්‍යන්තර අනතුරු හැඟවීම් මට්ටමට බෙහෙවින් පහළ මට්ටමක් වාර්තා කරයි.

පසුගිය වසර 5 ක කාල සීමාව තුළ පාඩු ඉතා අවම මට්ටමක පවත්වාගැනීමෙහිලා බැංකුවේ සංගතතාවය මෙහි උපනති රේඛාවෙන් පිළිබිඹු වේ.

සටහන 27: අවදානම් අහිරුචිය සහ දරාගැනීමේ සීමා වලට අනුකූල තහා මෙහෙයුම් පාඩු

මෙහෙයුම් අවදානම කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය

බැංකුව එහි සියළු මෙහෙයුම් ක්ෂේත්‍ර වෙතින් පැන නගින මෙහෙයුම් අවදානම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා පුළුල් ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද මෙහෙයුම් අවදානම් කාර්යරාමුව මත පදනම්ව මෙහෙයුම් අවදානම කළමනාකරණය කරයි.

ශාඛා සහ අංශ වල සේවක මණ්ඩලය මෙහෙයුම් අවදානමේ ප්‍රාථමික හිමිකරුවන් වේ. ඔවුන්ට අදාළ වගකීම් ක්ෂේත්‍ර ආශ්‍රිත ආවේණික අවදානම් පිළිබඳව පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබාගැනීම සඳහා අවැසි ප්‍රමාණවත් පුහුණුවක් ඔවුන්ට ලබාදී ඇත. පද්ධති පාලන, ප්‍රවේශ පාලන, රාජකාරී බෙදා දැක්වීම, පැහැදිලි බලනල හා වගකීම්, ගණුදෙනු බලාත්මක සහ තහවුරු කිරීම සඳහා ද්වන්ධ පාලනය, වත්කම් මත භෞතික පාලන, වාර්තා තබාගැනීම හා සම්බන්ධ නිසි ක්‍රමවේද, සැසඳීම්, විගණන හෝවුවාවන් සහ විගණන ලොග් පොත් බැංකුවේ මෙහෙයුම් අවදානම්

කළමනාකරණයේ පදනම වන එකී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියට අයත්වේ. ක්‍රියාවලි හා පාලන දුර්වලතා ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේ අරමුණින් අවදානම් කළමනාකරණ අංශයේ මෙහෙයුම් අවදානම් නිරීක්ෂණ ඒකකය විසින් අවදානම් හඳුනාගනු ලබයි.

බැංකුව මෙහෙයුම් අවදානම් නිරාවරණ කළමනාකරණය හා අවම කරගැනීම සඳහා විවිධ මෙවලම් හා ක්‍රමවේද භාවිත කරයි.

අලාභ ඇති කරන සිදුවීම් පිළිබඳ දත්ත රැස්කිරීම සහ විශ්ලේෂණය: අලාභ ඇති කරන සිදුවීම් පිළිබඳ දත්ත රැස්කිරීම සහ විශ්ලේෂණය, මනා මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණයක ප්‍රධාන අංගයක් මෙන්ම වඩා දියුණු ප්‍රාග්ධන ගණනය කිරීමේ ආකෘති භාවිත කිරීම සඳහා සුදුසුකම් ලැබීමට සපුරාලිය යුතු නිර්ණායකයක් වශයෙන්ද බාසල් සංග්‍රහය මගින් හඳුන්වාදී තිබේ.

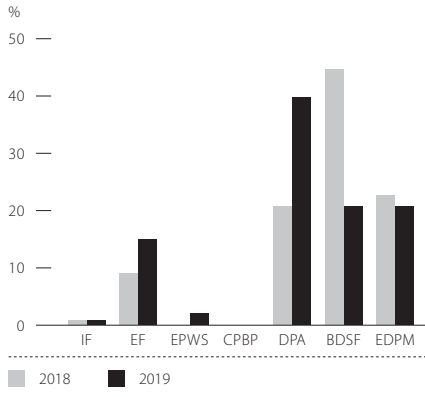
බැංකුවේ අලාභ ඇති කරන සිදුවීම් පිළිබඳ දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය මගින් අභ්‍යන්තර මෙන්ම බාහිර පාඩු ඇති කරන ක්‍රියාකාරකම් ආවරණය කෙරේ. නිසි කලට නියාමන අධිකාරීන් වෙත වාර්තා කිරීම සහ හඳුනාගැනීම සඳහා සියළු භූගෝලීය පිහිටීම් වල අභ්‍යන්තර අලාභ ඇති කරන සිදුවීම් පිළිබඳ දත්ත හඳුනාගැනීම සහ රැස්කිරීම සඳහා ලේඛණගත කරන ලද ක්‍රියාවලියක් බැංකුව සකුළු තිබේ. එසේම, එවැනි අනෙකුත් ආයතන විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද මෙහෙයුම් අලාභ ඇති කරන සිදුවීම්ද බැංකුවේ අලාභ ඇති කරන සිදුවීම් පිළිබඳ බාහිර දත්ත ගබඩාව මගින් ග්‍රහණය කෙරේ.

එලෙස රැස් කරන ලද තොරතුරු බාසල් මට්ටම II යටතේ වර්ගීකරණය කෙරෙන අතර ක්‍රියාවලි වැඩිදියුණු කිරීම් සහ අවදානම අවම කිරීම සඳහා අදාළ සිදුවීමේ ස්වභාවය, ඊට මූලිකවූ සාධක සහ එවැන්නක් ඇතිවීමේ සම්භාවිතාව හඳුනාගැනීම පිණිස දැඩි විශ්ලේෂණයකට ලක් කෙරේ.

2019 වර්ෂය තුළදී පිළිවෙලින් භෞතික සම්පත් හානිවීම, ව්‍යාපාර බිඳවැටීම් සහ පද්ධති අඩාලවීම් වාර්තාවූ වාර ගණන ඉහළම අගයක් ගෙන තිබූ අතර ඒවායේ දරාගැනීමේ මට්ටම් ඉක්මවා නොතිබූ හෙයින් එම සිදුවීම් වල උග්‍රතාවය කළමනාකරණය කර ගත හැකි විය.

බැංකුවේ මෙහෙයුම් තුළින් ඇතිවූ මෙහෙයුම් අවදානම් හැරුණු කොට සයිබර් ප්‍රහාර, පරිගණක පද්ධති වලට අනවසරයෙන් ඇතුළුවීම්, තොරතුරු ආරක්ෂණ කඩකිරීම්, නියාමන අවශ්‍යතා වැනි මතුවෙමින් තිබෙන අවදානම් කෙරෙහි බැංකුව අඛණ්ඩව අවධානය යොමු කරයි.

අලාභ ජනනය කරන සිදුවීම්හි සංඛ්‍යාතය

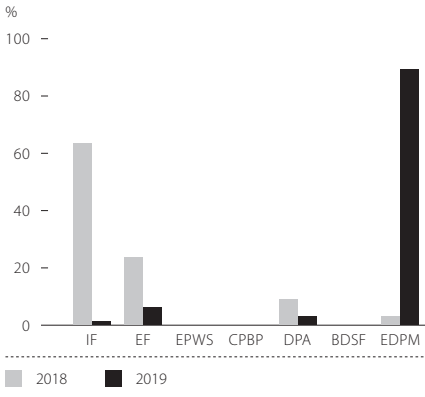
සටහන 28: අලාභ ජනනය කරන සිදුවීම්හි සංඛ්‍යාතය

- IF - අභ්‍යන්තර වංචා
- EF - බාහිර වංචා
- EDPM - ක්‍රියාත්මක කිරීම, සැපයීම සහ ක්‍රියාවලි කළමනාකරණය
- DPA - භෞතික සම්පත් වලට සිදුවූ හානි
- BDSF - ව්‍යාපාර බිඳවැටීම් සහ පද්ධති අඩාලවීම්
- CPBP - ගනුදෙනුකරුවන්, නිමැවුම් සහ ව්‍යාපාර ආශ්‍රිත පරිචයන්
- EPWS - සේවාවන්හි කාර්යක්ෂමතාව පරිචයන් සහ කාර්යාලයේදී ආරක්ෂාව

ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක නිරීක්ෂණය කිරීම: සිදුවීමේ වාර ගණන සහ බලපෑම සම්බන්ධයෙන් වන අවදානම් සාධක පෙන්වුම් කරන හෙයින් අවදානම් නිරීක්ෂණය සහ අවදානම් වාර්තා කිරීම ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක යොදා ගැනේ. යම් ක්‍රියාවක් ආශ්‍රිතව ඇතිවිය හැකි අවදානම, ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක මගින් තක්සේරු කෙරෙන අතර බැංකුවේ මූල්‍ය, මෙහෙයුම්, කීර්ති නාම, අනුකූලතා හෝ උපායමාර්ගික ගැටළු සම්බන්ධයෙන් පූර්ව අනතුරු හැඟවීමේ පද්ධතියක් ලෙසද ක්‍රියාත්මක වේ.

විගණන ගැටළු කළමනාකරණය, ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා කළමනාකරණය, තොරතුරු ආරක්ෂණ කළමනාකරණය, නිමැවුම් වල ගුණාත්මකභාවය, ක්‍රියාවලි වල ගුණාත්මකභාවය සහ අනුකූලතාවය යන ක්ෂේත්‍ර ආවරණය කෙරෙන අවදානම් න්‍යාසයක් ඔස්සේ මෙහෙයුම් අවදානම් පැතිකඩ හඳුනාගැනීම සහ තක්සේරු කිරීම අරමුණු කරගෙන බැංකුවේ ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක මගින් බැංකුවේ ප්‍රධාන ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් සහ උපකාරක සේවා ආවරණය කෙරේ. පූර්ව නිශ්චිත කඩඉම් සීමා මත පදනම්ව අවදානම තක්සේරු කිරීම සඳහා සෑම ක්ෂේත්‍රයක් යටතේම ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක විග්‍රහ කෙරේ. මෙම කඩඉම් සීමා වාර්ෂිකව හෝ මෙහෙයුම් පරිසරයේ වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගෙන වර්ෂයක් තුළ එක් වරකට වඩා වැඩි වාරගණනකදී සංශෝධනය කෙරේ.

අලාභ ජනනය කරන සිදුවීම්හි උග්‍රතාවය

සටහන 29: අලාභ ජනනය කරන සිදුවීම්හි උග්‍රතාවය

අවදානම් පාලන ස්වයං තක්සේරුව: බැංකුව මුහුණපාන මෙහෙයුම් අවදානම, අවබෝධ කරගැනීම, පාලනය කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම සහ වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වන අවදානම් හඳුනාගැනීමේ සහ කළමනාකරණය කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ඒකාබද්ධ කිරීමට හා සම්බන්ධීකරණය කිරීමට අවදානම් පාලන ස්වයං තක්සේරුව ඔස්සේ බැංකුවේ අවස්ථාව සැලසෙන හෙයින් එය බැංකුවේ සමස්ත මෙහෙයුම් අවදානම් කාර්යයාලමුළු මූලික කොටසක් ලෙස හඳුන්වාදිය හැකිය. අවදානම් සහ පාලන ස්වයං තක්සේරුව, ව්‍යාපාරික ක්‍රියාවලි ගිණිකරුවන්/පළමු ආරක්ෂණ ස්ථරය ඔවුන්ගේ අවදානම් මැනවින් හඳුනාගැනීම උපකල්පනය මත පදනම් වී තිබේ. ක්ෂණික අවධානය අවශ්‍ය අවදානම් පිළිබඳව දැනුවත්භාවය වර්ධනය කිරීමට සහ ව්‍යුහාත්මක ආකාරයකින් මෙහෙයුම් දුර්වලතා සලකා බැලීම කෙරෙහි ප්‍රමුඛතාව ලබාදීමට එය උපකාර වේ.

ක්‍රියාවලි මට්ටමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම සහ ක්‍රියාවලි මට්ටමේදී බැංකුවේ අවදානම් නාම ලේඛණය යාවත්කාලීන කරගැනීම සඳහා අවදානම් පාලන තක්සේරුව සිදු කිරීමේලිපි අවදානම් කළමනාකරණ අංශය විසින් ක්‍රියාවලි ගිණිකරුවන් සමග සම්බන්ධීකරණයෙන් අවදානම් පාලන ස්වයං තක්සේරුව සිදු කරනු ලබයි.

ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පැමිණිලි කළමනාකරණය: ගුණාත්මකභාවයෙන් ඉහළ ගනුදෙනුකර සේවාවක් සහතික කිරීම සඳහා ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පැමිණිලි පිළිබඳ වාර්තාවක්

පවත්වා ගැනීම සහ පැමිණිල්ල ලැබී ගතවන සම්මත කාල සීමාවකදී ඊට ප්‍රතිචාර දැක්වීම බැංකුවේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පැමිණිලි කළමනාකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියට ඇතුළත් වේ.

ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පැමිණිලි, බැංකුවේ මෙහෙයුම් දුර්වලතා සහ මෙහෙයුම් ආශ්‍රිත අවදානම් හඳුනාගැනීමේ ප්‍රභවයක් ලෙස මෙහෙයුම් අවදානම් ඒකකය විසින් සලකනු ලබයි. ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පැමිණිලි වලට අදාළ දත්ත, මෙහෙයුම් අවදානම් නිරීක්ෂණ ඒකකය විසින් කලින් කලට සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර අදාළ තොරතුරු තවදුරටත් වළක්වාලීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව වෙත වාර්තා කෙරේ.

තොරතුරු ආරක්ෂණය

මූල්‍ය සේවා පද්ධතිය තුළ ඇතිවෙමින් තිබෙන තාක්ෂණික ප්‍රගමනය විසින් බැංකුවේ ව්‍යාපාරික ආකෘතිය බෙහෙවින් වෙනස් කරනු ලැබ තිබෙන හෙයින් තොරතුරු තාක්ෂණ සන්නිවේදනය ආශ්‍රිතව මතුවෙමින් තිබෙන අනාරක්ෂිතතා වලට එරෙහිව ගනුදෙනුකරු වෙත නිරවද්‍යභාවය, පාලනය, අඛණ්ඩභාවය සහ රහස්‍යභාවය යන සාධක වල මනා පැවැත්මක් සහිත සුරක්ෂිත බැංකු සේවාවක් සැපයීම සඳහා බැංකුව තොරතුරු ආරක්ෂණ කළමනාකරණයෙහිලා පාලන ක්‍රියාත්මක කරයි.

බැංකුව සිය වැදගත් තොරතුරු වත්කම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියක් අභ්‍යන්තරිකව ක්‍රියාවට නංවා ඇත.

තොරතුරු ආරක්ෂණ අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යයට මුළු ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම තොරතුරු ආරක්ෂණ අංශය වෙත පැවරී තිබේ. තොරතුරු ආරක්ෂණ අංශය, බාහිර විශේෂඥ සේවා සපයන්නන් සමඟ එක්ව තොරතුරු පද්ධති සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන අවදානම් තක්සේරු කිරීම් සිදු කරන අතර ඒවායේ ප්‍රතිඵල අවදානම් ප්‍රතිකර්ම හෝ අවදානම් වළක්වාලීමේ ක්‍රියාමාර්ග නිර්දේශ කිරීම සඳහා භාවිතයට ගැනේ. නිරන්තරයෙන් හට ගන්නා සයිබර් තර්ජන වලට ශක්තිමත්ව මුහුණදීම සඳහා බැංකුව අඛණ්ඩව තොරතුරු ආරක්ෂණ මූලපිරීම් ක්‍රියාත්මක කරයි. තොරතුරු ආරක්ෂණ අනාරක්ෂිතතා අවම කිරීම සහ ආරක්ෂිත තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කරගෙන 2019 වර්ෂය තුළදී පහත දැක්වෙන මූලපිරීම් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

- i ගෙවීම් කාඩ්පත් ක්ෂේත්‍රය - දත්ත ආරක්ෂණ ප්‍රමිතිය (PCI DSS - Payment Card Industry - Data Security Standard)
- ගෙවීම් කාඩ්පත් ක්ෂේත්‍රය - දත්ත ආරක්ෂණ ප්‍රමිතිය යනු ප්‍රධාන කාඩ්පත් යෝජනා (Major

Card Schemes) ක්‍රම වල නාම සහිත ණය/හර කාඩ්පත් ආශ්‍රිත සේවා සපයන ආයතන සඳහා වන ප්‍රමිතියකි.

එය ගෙවීම් කාඩ්පත් ආරක්ෂණය සඳහා වන වඩාත්ම පිළිගත් ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතිය වන අතර කාඩ්පත් මෙහෙයුම් සහ ආශ්‍රිත තොරතුරු පද්ධති සඳහා නිශ්චිත තාක්ෂණික සහ මෙහෙයුම් පාලන මත පදනම්ව ඇත. මේ වන විට බැංකුව ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා මාස්ටර්කාඩ් සහ විසා සන්නාම සහිත හර කාඩ්පත් සපයන අතර ගෙවීම් කාඩ්පත් ක්ෂේත්‍රය - දත්ත ආරක්ෂණ ප්‍රමිතිය, කාඩ්පත් හිමියන්ගේ දත්ත පිළිබඳ සුරක්ෂිතතාවය සහතික කරයි.

දැනට ගෙවීම් කාඩ්පත් ක්ෂේත්‍රය - දත්ත ආරක්ෂණ ප්‍රමිති අනුකූලතාවය හිමිකරගත් එකම රාජ්‍ය බැංකුව ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව වේ.

ii ආරක්ෂිත මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය (Security Operations Centre - SOC)

බැංකුව විසින් ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණ තෙවන පාර්ශවයකගේ සහය ඇතිව පැය 24 සහ දින 365 මුළුල්ලේ ක්‍රියාත්මක ආරක්ෂිත මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපිත කරන ලදී. සිදුවීම් වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ශක්‍යතාවය ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් සපුරාලිය හැකි අයුරින් තව දුරටත් ශක්තිමත් කෙරිණ.

තොරතුරු තාක්ෂණ ස්ථායීතාවය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද උපදේශන පත්‍රිකාවෙන් නිර්දේශිත අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා පෙර සූදානමක් ලෙස බැංකුව 2019 වසර සඳහා එමගින් යෝජිත අවශ්‍යතා සපුරාලීමට කටයුතු කර ඇත. එමගින් තොරතුරු ආරක්ෂණ කළමනාකරණ පද්ධතිය ශක්තිමත්වූ අතර එලෙස ක්‍රියාත්මක කරන ලද පාලන කළමනාකරණ කමිටු සහ තාක්ෂණික සමාලෝචන ඔස්සේ පවත්වාගැනීම සහ තව දුරටත් ශක්තිමත් කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.

ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා කළමනාකරණ පද්ධතිය

ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා කළමනාකරණ පද්ධතිය ගනුදෙනුකරුවන් සහ පාර්ශවකරුවන් වෙත බිඳ වැටීම් වලින් තොර අඛණ්ඩ සේවාවක් සහතික කරයි. එය, තොරතුරු තාක්ෂණය මත පදනම්ව ක්‍රියාත්මක වන බැංකු පරිසරයක් සඳහා අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි.

ස්වාභාවික, මිනිසා විසින් සිදු කරන හෝ තොරතුරු තාක්ෂණය පදනම් කරගත් විපත් මගින් අවම බිඳවැටීම් සංඛ්‍යාවක් සමගින් ව්‍යාපාරය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යන බව සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා සැලසුම හා සම්බන්ධ

පාලන ව්‍යුහයක්, ප්‍රතිපත්ති ලේඛණ, ක්‍රියාවලි හා පද්ධති බැංකුව සතුවේ.

ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා සැලසුම් ප්‍රතිපත්ති කාර්යයට මුළු එළඳායි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම, පරීක්ෂා කිරීම සහ නිරීක්ෂණය සඳහා වන වගකීම ව්‍යාපාර අඛණ්ඩතා සැලසුම සම්බන්ධීකරණය කරන පිරිස් වෙත පවරා තිබේ.

අවදානම් පැවරීම

එළඳායි පිරිවැය අවම කරගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් හා අවදානම් පැවරීමේ උපායමාර්ගයක් ලෙස බාහිර පාර්ශව සේවයේ යෙදවීම උපයෝගී කර ගැනේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද බාහිර පාර්ශව සේවයේ යෙදවීම පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය සහ වෙනත් නියාමන අවශ්‍යතා වලට අනුකූලව බැංකුවේ බාහිර පාර්ශව සේවයේ යෙදවීමේ මෙහෙයුම් සිදු කෙරේ.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශ වලට අනුකූලවීම සහතික කිරීමේ අරමුණින් ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් සඳහා බාහිර පාර්ශවයන්ගේ සේවය ලබාගැනීම ආශ්‍රිත අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම පරිපාලන අංශයේ පිහිටා ඇති බාහිර පාර්ශවයන්ගේ සේවය ලබාගැනීම නිරීක්ෂණය කිරීමේ ඒකකය විසින් සිදු කරනු ලබයි.

සේවා සපයන්නන් එම කාර්යයන් නිසි පරිදි ඉටු කිරීමට සමත් බව තහවුරු කරගැනීම සඳහා බැංකුව තත්ත්ව විශ්ලේෂණ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරයි. පරිපාලන අංශය විසින් බාහිර පාර්ශව සේවයේ යෙදවීමේ කාර්යයේ සහ භාවිත කරන අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේද වල එළඳායිතාව මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව විසින් නිරීක්ෂණය කරනු ලබයි.

මෙහෙයුම් අවදානම් වළක්වන ක්‍රමවේදයක් ලෙස රක්ෂණය ප්‍රධාන කාර්යයක් ඉටු කරන අතර රක්ෂණ සේවා සපයන්නෙකු වෙත රක්ෂණය කළ හැකි ප්‍රධාන අවදානම පැවරීම එහිදී සිදුවේ. ස්වාභාවික විපත් හේතුවෙන් භෞතික සම්පත් වලට හානි සිදුවීම සහ වංචාකාරී ක්‍රියාකාරකම් වැනි "දුලභව සිදුවන ඉහළ බලපෑමක්" සහිත සිදුවීම් ආවරණය කිරීම සඳහා රක්ෂණ මූලධර්ම භාවිත වේ.

බැංකුවට අදාළ පවතින හා මතුවෙමින් තිබෙන අවදානම් සැලකිල්ලට ගනිමින් රක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රමාණවත්භාවය අඛණ්ඩව සමාලෝචනය කෙරේ. රක්ෂණ ආවරණ කාර්යය පරිපාලන අංශය තුළ මධ්‍යගතවී තිබෙන අතර මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව විසින් රක්ෂණ ක්‍රියාවලිනි එළඳායිතාවය නිරීක්ෂණය කෙරේ.

නෛතික අවදානම

බාසල් සංග්‍රහය විසින් නිර්වචනය කරනු ලැබ ඇති පරිදි නෛතික අවදානම මෙහෙයුම් අවදානමෙහි කොටසක් වේ. වැරදි ලෙස සම්පාදනය කරන ලද කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම් සහ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම, දඩ සහ දණ්ඩණිය හානි වලට මග පාදන ලිඛිත ගිවිසුම් හෝ ප්‍රමාණවත් ආකාරයේ ලිඛිත ගිවිසුම් නොමැතිවීම හේතුවෙන් අලාභ සිදුවීමේ අවදානම නෛතික අවදානම යන්නට ඇතුළත් වේ. පහත දැක්වෙන ක්‍රියාමාර්ග ඔස්සේ නෛතික අවදානම කළමනාකරණය කෙරේ.

- ගනුදෙනුකරුවන් හෝ සේවා සපයන්නන් වැනි තෙවන පාර්ශව සමග ගිවිසුම්ගත ව්‍යාපාරික සබඳතා වලට එළඹීමේදී ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් වලට අදාළ සියළුම තීරණ වශයෙන් සැලකිල්ලට ගන්නා බව සහතික කිරීම.
- එවැනි සියළු ගිවිසුම්ගත සබඳතා, අවශ්‍ය ලිපි ලේඛණ මත පදනම් වන බව සහතික කිරීම.
- නිමැවුම් හා ක්‍රියාවලි හඳුන්වාදීමේදී/සමාලෝචනය කිරීමේදී නීති සහ රෙගුලාසි සමග අනුකූලතාවය සහතික කිරීම සඳහා සුදුසු යාන්ත්‍රණ ස්ථාපිත කිරීම.

නෛතික අවදානම කළමනාකරණය කිරීමේ වගකීම නීති අංශයේ මගපෙන්වීම යටතේ ව්‍යාපාර ගිම්කරුවන් වෙත පවරා තිබේ. නීති අංශය බැංකුවේ නීති අවදානම උපායමාර්ගිකව කළමනාකරණය කිරීමෙහි නියුක්තව සිටී.

අනුකූලතා සහ නියාමන අවදානම

බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ බලපැවැත්වෙන නීති හා රෙගුලාසි, ආචාර ධර්ම සංග්‍රහය සහ පරිචයන් ආශ්‍රිත ප්‍රමිති සමග අනුකූල නොවීම හේතුවෙන් සෘජුවම අනුකූලතා අවදානම පැන නගී. ඒ හේතුවෙන් නියාමන සම්බාධක, මූල්‍ය අලාභ, ව්‍යාපාර බිඳවැටීම් සහ කීර්තිනාම හානි සිදුවේ. බැංකුව අනුකූලතා අවදානම කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද යන්න නිශ්චිතව දක්වා ඇති, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද අනුකූලතා ප්‍රතිපත්තිය, මුදල් විශුද්ධිකරණ පනත, සම්බන්ධිත පාර්ශව වල ගනුදෙනු පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය සහ අනුකූලතා සංග්‍රහය බැංකුවේ අනුකූලතා ප්‍රතිපත්ති කාර්යරාමුවට අයත් වේ. අනුකූලතා නිලධාරී ප්‍රධානියා ලෙස කටයුතු කරන අනුකූලතා අංශය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව ඔස්සේ සෘජුවම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරන අතර බැංකුවේ අනුකූලතා අවදානම වළක්වාලීමට කටයුතු කරයි. 2019 වර්ෂය තුළදී බැංකුවේ අනුකූලතා සහ නියාමන අවදානම අවම කිරීමට පහත දැක්වෙන ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබේ.

- මුදල් විශුද්ධිකරණ මෘදුකාංගය ක්‍රියාත්මක කිරීම
- අදාළ වන ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි නිසි කලට සමාලෝචනය කෙරෙන බව සහතික කිරීම

- අනුකූලතා තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය දුර බැහැර ශාඛා දක්වා ව්‍යාප්ත කිරීම
- පුහුණු සැසි ඔස්සේ දැනුවත් කිරීම
- අධීක්ෂණ ප්‍රස්තුත (Supervisory Concerns) තක්සේරු කිරීම සහ නිරීක්ෂණය කිරීම

කීර්ති නාමයට හානි සිදුවීමේ අවදානම

ව්‍යාපාරික පරිචයන් සහ මූල්‍ය තත්වයන් පිළිබඳව පාර්ශවකරුවන් තුළ පවතින සෘණ ආකල්ප හේතුවෙන් බැංකුවේ ඉපයීම් සහ නුබුන්වත්භාවය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම් ඇතිවීමේ අවදානම කීර්තිනාමයට හානි සිදුවීමේ අවදානම ලෙස හඳුන්වාදිය හැකිය. සිය මෙහෙයුම් වලට අදාළව මහජන විශ්වාසය පවත්වාගැනීම සඳහා කීර්ති නාමයට හානි සිදුවීමේ අවදානම කළමනාකරණය කරගැනීම මූල්‍ය ආයතනයකට ඉතා වැදගත් වේ.

සන්නිවේදන මාධ්‍ය වල නව ප්‍රගමන සමග, පොදු අවබෝධයක් ඇති කරගැනීම සඳහා අදහස්, තොරතුරු, මත, කරුණු සහ හැඟීම් හුවමාරු කරගැනීම ඔස්සේ සමාජ මාධ්‍ය මගින් සමාජ සම්බන්ධතාවය ඉහළයාම සිදුවී ඇත. මෙමගින් බැංකුව කීර්තිනාම අවදානමට නිරාවරණය වීම පුළුල් වනු ඇත. ප්‍රතිපත්ති, පටිපාටි, ආචාර ධර්ම සංග්‍රහය සහ ව්‍යාපාර ආචාර ධර්ම මගින් කළමනාකරණය කෙරෙන පුළුල් පරාසයක පැතිරුණු අනෙකුත් අවදානම් රැසක් සමග කීර්තිනාමයට හානි සිදුවීමේ අවදානම බද්ධවී තිබෙන හෙයින් සාමාන්‍යයෙන් අනෙකුත් සියළුම අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා යොදාගන්නා පද්ධති සහ පාලන ක්‍රමවේද ඔස්සේ කීර්තිනාමයට හානි සිදුවීමේ අවදානමද කළමනාකරණය කිරීම සිදු කෙරේ.

ගනුදෙනුකරුවන් සහ වෙනත් පාර්ශවකරුවන් සමග සන්නිවේදනය සඳහා විවිධ ක්‍රමවේද භාවිත කරමින් කීර්ති නාමය, සිදු විය හැකි අහිතකර බලපෑම් වලින් ආරක්ෂා කරගැනීමට බැංකුව කටයුතු කරයි.

කීර්තිනාමයට හානි සිදුවීමේ අවදානම ආශ්‍රිතව ශුන්‍ය අවදානම් අහිරුවියක් බැංකුව සතු වේ. එබැවින්, ප්‍රධාන මෙහෙයුම් අවදානම් දර්ශක, ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පැමිණිලි පිළිබඳ විශ්ලේෂණය සහ ලකුණු ලබාදීමේ ප්‍රවේශය යටතේ භාවිත කෙරෙන පුළුල් නිශ්චිත ගුණාත්මක නිර්ණායක වැනි මෙලවම් උපයෝගී කරගනිමින් අවදානම් කළමනාකරණ අංශය විසින් කීර්තිනාමයට හානි සිදුවීමේ අවදානම නිරීක්ෂණය කරනු ලබයි.

උපායමාර්ගික අවදානම

අසාර්ථක ව්‍යාපාර සැලසුම් හෝ සුදුසු ව්‍යාපාරික සැලසුමක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකිවීම, ව්‍යාපාරික පරිසරයේ සිදුවන වෙනස්කම් කෙරෙහි නිසි පරිදි ප්‍රතිචාර දැක්වීමට අසමත්වීම සහ බැංකුවේ ඉපයීම් සහ ප්‍රාග්ධනය මත අහිතකර බලපෑම් ඇති කරමින් ප්‍රමාණවත් පරිදි සම්පත් වෙන් නොකිරීම හේතුවෙන් පාඩු සිදුවීමේ අවදානම උපායමාර්ගික අවදානම ලෙස හඳුන්වාදිය හැක. මතු විය හැකි අනපේක්ෂිත ව්‍යාපාරික අවස්ථා වල උපයෝජනය මගහැරීයාමද උපායමාර්ගික අවදානමක් ලෙස සැලකිය හැකිය.

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ දැක්ම, මෙහෙවර සහ අවදානම් අහිරුවියට සමගාමී වන උපායමාර්ගික සැලසුම්කරණය සහ අයවැය ක්‍රියාවලියක් ඔස්සේ උපායමාර්ගය සකස් කිරීමේ වගකීම අංශ ප්‍රධානීන් වෙත පැවරේ. ගෝලීය සහ දේශීය වශයෙන් සාමාන්‍ය ආර්ථික සහ වෙළඳපළ තත්වයන්හි සිදුවන අහිතකර බලපෑම් මතද උපායමාර්ගික අවදානම මතු විය හැක. ව්‍යාපාරික උපායමාර්ග සකස් කිරීමේදී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අංශය විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන තොරතුරු යොදා ගැනේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බැංකුවේ උපායමාර්ගික අවදානම හා සම්බන්ධ වගකීම අධීක්ෂණය කරන අතර නිරන්තරයෙන් සිදු කෙරෙන සාමාලෝචන ඔස්සේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වය විසින් එය අධීක්ෂණය කරනු ලබයි. බැංකුව අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය යටතේ උපායමාර්ගික අවදානම තක්සේරු කිරීම සඳහා ලකුණු ලබාදීමේ ක්‍රමවේදයක් මත පදනම්ව ආකෘතියක් භාවිත කරයි.

ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය

නියාමන ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සපුරාලීම, එහි තැන්පත්කරුවන්/ණය ගිණියන් වෙත මූල්‍ය සුරක්ෂිතතාව සැපයීම, අනාගත ව්‍යාපාරික පුළුල් කිරීම් සඳහා ඉඩ හසර පවත්වාගැනීම සහ එහි පාර්ශවකරුවන් වෙත ප්‍රමාණවත් ආදායමක් උත්පාදනය කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් ශක්තිමත් ප්‍රාග්ධන තත්වයක් පවත්වාගනු ලැබීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි.

පාර්ශවකරුවන්ට ලැබීම් උත්පාදනය කරන අතරතුර විචලන දරගැනීම සඳහා බැංකුව සතු හැකියාව සහතික කිරීම ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණයෙන් සිදු කෙරේ. එබැවින්, කාර්යසාධනය සහ අවදානම අතර ප්‍රශස්ත තුලනයක් අත්කරගනිමින් සහ වත්කම මත බරතැබූ අවදානම් මිශ්‍රය සහ අවදානම් පැතිකඩෙහි වෙනස්කම් දැඩිව නිරීක්ෂණය

කිරීම ඔස්සේ ප්‍රාග්ධනය වඩා එළඳායී ලෙස කළමනාකරණය කරගැනීමට බැංකුව උත්සුක වේ. ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශ වලට අනුකූලව සිදු කෙරේ.

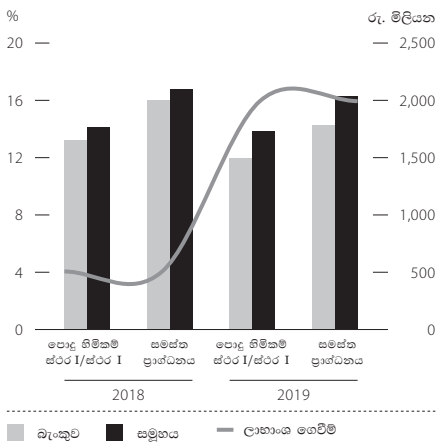
2016 අංක 01 දරණ බැංකු පනත් නියමය මගින් 2017 ජූලි 1 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි බාසල් III යටතේ බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා හඳුන්වාදී ඇති අතර එය 2019 ජනවාරි 1 වන දින සිට එය පූර්ණ වශයෙන් ක්‍රියාත්මකවේ.

කෙසේවුවත්, පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් දේශීය බැංකු (Domestic Systemically Important Banks) සඳහා වන 2019 අංක 12 දරණ බැංකු පනත ප්‍රකාරව ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව තව දුරටත් පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් දේශීය බැංකුවක් ලෙස නොසැලකෙන අතර ඉහළ අලාභ දරාගැනීමේ හැකියාවක් ආදේශ කිරීම අවශ්‍ය නොවේ. එබැවින්, බාසල් III යටතේ බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සහ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා වන ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා පිළිබඳ නියාමනයන්ට සංශෝධන වශයෙන් නිකුත් කෙරුණු 2019 අංක 11 දරන බැංකු පනත් නියමය ප්‍රකාරව පහත වගුව 11 හි දැක්වෙන ආකාරයට අවම ප්‍රාග්ධන අනුපාතික පවත්වා ගැනීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

2019 වසර තුළදී බැංකුව විසින් රුපියල් බිලියන 3.1 ක සමස්ත ගැනුම් ප්‍රතිලාභයක් යටතේ ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව අත්පත් කරගන්නා ලදී. වසර තුනක කාල සීමාවක් සඳහා පොදු හිමිකම් ස්ථර I සමඟ සිදු කරන ලද සමස්ත ව්‍යවස්ථාපිත ගැලපීම් වලින් එම ආයෝජනය ඉවත් කිරීමට බැංකුව මුදල් මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබාගෙන ඇත. කෙසේවුවත්, 250% ක බර තැබූ අවදානමක් අදාළ කරගනිමින් එම ආයෝජනය ණය අවදානම් බර තැබීමකට යටත් කර තිබේ. බැංකුව පසුගිය වසරේදී ගෙවූ රුපියල් මිලියන 500 ක ලාභාංශ වලට සාපේක්ෂව 2019 වර්ෂයේදී රුපියල් බිලියන 2 ක් ගෙවා ඇත.

බැංකුව වසර තුළදී ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය සඳහා නිර්දේශිත අවම නියාමන අවශ්‍යතා ළඟා කරගෙන තිබේ. 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති 13.08% ක්වූ පොදු හිමිකම් ස්ථර I අනුපාතිකයේ ස්ථානය 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට 12.02% ක් ලෙස සටහන් විය. සුදුසුකම් සහිත අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා නොමැති පසුබිමක බැංකුවේ පොදු හිමිකම් ස්ථර I අනුපාතිකය සමස්ත ස්ථර I අනුපාතිකයට සමාන විය. සමස්ත ප්‍රාග්ධන අනුපාතිකය 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට වාර්තාවූ 15.90% ක අගයට සාපේක්ෂව 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට 14.35% දක්වා පහළ ගියේය.

ප්‍රාග්ධන මට්ටම - බැංකුව සහ සමූහය

සටහන 30: ප්‍රාග්ධන මට්ටම - බැංකුව සහ සමූහය

අනුපාතික (%)	නියාමන අවමය	2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට තහන අගය		2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට තහන අගය	
		බැංකුව	සමූහය	බැංකුව	සමූහය
පොදු සමකොටස් ස්ථර I + ප්‍රාග්ධන අධිභාරය	7.00	12.02	13.90	13.08	13.90
ස්ථර I + ප්‍රාග්ධන අධිභාරය	8.50	12.02	13.90	13.08	13.90
සමස්ත ප්‍රාග්ධනය + ප්‍රාග්ධන අධිභාරය	12.50	14.35	16.27	15.90	16.65

වගුව 11: නියාමන අනුපාතික - තහන සහ නියාමන අවමය

මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතා, වර්ධනය සහ නුදුස්වත්භාවය අත්කරගැනීම සඳහා අවදානම් කළමනාකරණ පරිච්ඡේද සහ උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලසුම්කරණය සංයෝජනය කරමින් අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශයක් ප්‍රවර්ධනය කරයි.

අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය - ස්ථර II

අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය, සියළු ප්‍රමාණාත්මක අවදානම් ග්‍රහණය කරගැනීම සඳහා වන මනා අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යාරමුච්ඡේද මෙන්ම අවදානම් අභිරුචිය, ආතති පරීක්ෂාව සහ ප්‍රාග්ධන සංකල්ප යන සාධක වලින් සමන්විත වේ. බැංකුවේ අවදානම් පැතිකඩට අනුරූපව අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන මට්ටමක් ස්ථාපිත කරගැනීම සඳහා ව්‍යාපාර කාර්යසාධනය, අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ග සහ අවදානම් සංවේදී ප්‍රාග්ධනය වඩා තර්කානුකූල ආකාරයකින් සංයෝජනය කිරීමට එමගින් අවස්ථාව සැලසේ.

බැංකුවේ පරිපාලිත, සමූහ මට්ටමේදී ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතිකය වෙත ධනාත්මකව දායක විය. 2019 දෙසැම්බර් මස වන විට සමූහයේ සමස්ත ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතිකය 16.27% ක් ලෙස සටහන් විය. 100% ක් රාජ්‍ය වගකීම සහිත ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවක් ලෙස බාහිර වශයෙන් ප්‍රාග්ධනය ඉපයීම සඳහා පවතින්නේ සීමිත විකල්ප ප්‍රමාණයකි. බාසල් III යටතේ පවතින එකම නියාමන ප්‍රාග්ධන උපකරණය ශ්‍රී ලංකා රජය වෙත නිකුත් කරන ලද කොටස් පමණි. එබැවින්, ප්‍රාග්ධනය ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා වඩාත්ම තෝරාගත් ප්‍රභවය රඳවාගත් ඉපයීම්වේ.

අධීක්ෂණ සමාලෝචන සහ ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සහ ජාත්‍යන්තර යහපරිච්ඡේද පවත්වාගැනීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් බැංකු වෙත නිකුත් කරන ලද බාසල් III ස්ථර II මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ නියාමන වලට අනුකූලවූ, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලියට අදාළ ප්‍රතිපත්තියක් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව සතු වේ.

බැංකුවට සහ අපගේ නියාමන යාන්ත්‍රණයට බෙහෙවින් වැදගත් වන මූලධර්ම සතරකින් බැංකුවේ අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සමන්විත වේ. තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට අවදානම් ඒකාබද්ධ කරගැනීම, පුළුල්වූ අවදානම් තක්සේරුකරණය, අභ්‍යන්තර පාලන සමාලෝචනය, නිරීක්ෂණය, වාර්තාකරණය සහ අවදානම් ආතති පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම මෙම ක්‍රියාවලියට ඇතුළත් වන අතර එය අධීක්ෂණය කිරීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට පැවරේ.

අවදානම් තක්සේරුකරණය ස්ථර I මෙන්ම ස්ථර II අවදානමද ආවරණය කරයි. ස්ථර I නියාමන ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය හා අදාළ වන අතර ස්ථර II ආර්ථික ප්‍රාග්ධනය හා අදාළ වේ.

අවදානම් පැතිකඩ සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා තක්සේරු කිරීම සහ ප්‍රමාණනය කිරීම සඳහා උපකාර වන අභ්‍යන්තර පාලන ආකෘති බැංකුව සතු වේ. ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය සම්බන්ධයෙන් එළඳායී තක්සේරුවක් සැපයීම සඳහා අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා ආවරණය කිරීමට අභ්‍යන්තර සීමා පනවා ඇත. පුළුල් ලෙස ලේඛණගත කර තිබෙන අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය නියාමන අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රථම වත්කම් වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව මගින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව ඔස්සේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කොට සාකච්ඡාවට බඳුන්කර අනුමත කරනු ලැබ තිබේ.

ආතති පරීක්ෂාව

ආතති පරීක්ෂාව අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ ඓතිහාසික අංශයක් ලෙස හඳුන්වාදිය හැකිය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද ආතති පරීක්ෂාව පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශ මගින් ආතති පරීක්ෂාව පිළිබඳ කාර්යරාමුව පාලනය වේ. ණය අවදානම, වෙළඳ පොතේ සහ බැංකු පොතේ පොලී අනුපාත අවදානම, මෙහෙයුම් අවදානම, ද්‍රවශීලතා අවදානම, සංකේන්ද්‍රණ අවදානම සහ ශේෂවූ ණය අවදානම වැනි සියළුම ප්‍රමාණාත්මක අවදානම් ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන ආතති පරීක්ෂා, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ආතති පරීක්ෂා පිළිබඳ කාර්යරාමුවට ඇතුළත් වේ. ආතති පරීක්ෂා සඳහා බැංකුව ඉහළයන සීඝ්‍රතා මට්ටම් තුනක් නිර්වචනය කර තිබේ. ඒ සුළු, මධ්‍ය සහ විශාල යනුවෙනි. (නැතහොත් පහළ, මධ්‍යම සහ ඉහළ)

බැංකුව ක්‍රියාත්මක වන පරිසරය තුළ සිදුවන අහිතකර ආර්ථික, දේශපාලනික සහ භෞතික

වෙනස්කම් යටතේ ඇති විය හැකි විවිධ සීඝ්‍රතා සහිත අනපේක්ෂිත තත්වයන් දරාගැනීම සඳහා බැංකුව සතු හැකියාව පිළිබඳ අවබෝධයක් ආතති පරීක්ෂාව මගින් සැපයේ.

එක් ඒකක අගයක වෙනස ආදායම මත ඇති කරන බලපෑම වැනි පොලී අනුපාත, විදේශ විනිමය අනුපාත සහ සමකොටස් මිල ඇතුළු යම් නිශ්චිත මෙවලමක් හෝ කළඹක් කෙරෙහි වෙළඳපල සාධක වල විචලන විසින් ඇති කරනු ලබන බලපෑම මැනීම සඳහා බැංකුව විසින් සංවේදීතා විශ්ලේෂණය භාවිත කරනු ලබයි.

බැංකුව ප්‍රධාන වශයෙන් සංවේදීතා විශ්ලේෂණය භාවිත කරන්නේ අහිතකර පොලී අනුපාත විචලන හේතුවෙන් වෙළඳ හෝ බැංකු පොත මත ඇතිවන බලපෑම හඳුනාගැනීම සඳහා වන අතර කලින් කලට ඊට අදාළව වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව වෙත වාර්තා ඉදිරිපත් කෙරේ. බැංකුවේ වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණය සහ මිලකරණ තීරණ සඳහා මෙම වාර්තා වැදගත් වේ.

රු. '000	ලාභ හෝ පාඩු මත සාධාරණ වටිනාකම	වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් මත සාධාරණ වටිනාකම	සමස්තය
2019 වසර අවසානයට පැවති විදගම මත රාජ්‍ය සුරැකුම් කළමනාකරණ උපලබ්ධි නොවූ ලාභය/(අලාභය)	154,887	-	154,887
ආසන්නතම වෙළඳපොල මිල තක්සේරුවෙහි වෙනස්කම්			
ආදායමේ 100 bps ක ඉහළයාම	(429,607)	-	(429,607)
ආදායමේ 200 bps ක ඉහළයාම	(832,432)	-	(832,432)
ආදායමේ 100 bps ක පහළයාම	458,611	-	458,611
ආදායමේ 200 bps ක පහළයාම	948,663	-	948,663

වගුව 12: සංවේදීතා විශ්ලේෂණය - වෙළඳ පොතේ පොලී අනුපාත අවදානම - රාජ්‍ය සුරැකුම්

සෘණ පරතරය මත 100 bps ක කම්පන අනුපාතිකය	මාස 1 දක්වා	මාස 1-3	මාස 3-6	මාස 6-12	අවුරුදු 1-3	අවුරුදු 3 - 5	අවුරුදු 5 ට වැඩි	මුළු අගය	
	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	
ස්වාධීන මට්ටම	පරතරය	(167,171)	(294,690)	(161,791)	(235,460)	221,036	261,853	360,523	(15,700)
	ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය මත බලපෑම	(1,608)	(2,462)	(1,020)	(613)	-	-	-	(5,702)
ඒකාබද්ධ මට්ටම	පරතරය	(169,632)	(301,411)	(159,624)	(234,691)	224,115	263,305	360,789	(17,149)
	ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය මත බලපෑම	(1,631)	(2,519)	(1,006)	(611)	-	-	-	(5,767)

වගුව 13: සංවේදීතා විශ්ලේෂණය - බැංකු පොතේ ආදායම් වක්‍ර අවදානම තක්සේරු කිරීම

සුර්ව විචාරී තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට උපකාර කිරීම අරමුණු කරගෙන ආතති පරීක්ෂාවන්හි ප්‍රතිඵල අවදානම් අභිරුචිය සහ අවදානම් සීමා පැනවීම, ප්‍රාග්ධන සැලසුම්කරණය, උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලසුම්කරණය සහ අභ්‍යාවශ්‍ය ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්හි අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා යොදා ගැනේ.

අවදානම් ක්ෂේත්‍රය	සංසිද්ධිය	ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්කම අනුපාතිකය මත බලපෑම		
		පහළ (%)	මධ්‍යම (%)	ඉහළ (%)
ණය අවදානම	ණය අවදානම - ආර්ථික පසුබෑමක් හේතුවෙන් ණය ආපසු ගෙවීම පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව ඉහළ යාම (පහළ - 10%, මධ්‍යස්ථ - 20%, ඉහළ - 30%)	(0.12)	(0.24)	(0.36)
වෙළඳපොළ අවදානම	පොලී අනුපාත අවදානම : වෙළඳපොළ ආදායමේ ඉහළ යාම (ලාභ හෝ පාඩු මත සාධාරණ වටිනාකම් කළඹ) (පහළ 50 bps, මධ්‍යස්ථ 100 bps, ඉහළ 200 bps)	(0.08)	(0.16)	(0.31)
	සමකොටස් මිල අවදානම : වෙළඳපොළ මිලගණන් වල පහළ යාම (පහළ - 15%, මධ්‍යස්ථ - 20%, ඉහළ - 25%)	(0.04)	(0.6)	(0.8)
	විදේශ විනිමය අවදානම : ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණය වීම (පහළ - 5%, මධ්‍යස්ථ - 10%, ඉහළ - 15%)	(0.03)	(0.05)	(0.14)
මෙහෙයුම් අවදානම	බාසල් II අලාභ ජනිත කරන සිදුවීම් කාණ්ඩය යටතේ වර්ගීකරණය කරන ලද මෙහෙයුම් අලාභ වල ඉහළයාම	(0.05)	(0.06)	(0.08)

වගුව 14: විවිධ ආතති මට්ටම් වලදී ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවයේ බලපෑම

අනාගත දැක්ම

බැංකුවේ තාක්ෂණික යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම හේතුවෙන් ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම්හි ඇතිවූ උපායමාර්ගික වෙනස්කම්, අවදානම් කළමනාකරණ යටිතල පහසුකම් ශක්තිමත් කිරීමට සහ අභ්‍යන්තර යහපරිවයන් සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු නියාමන කාර්යරාමුව සමග අනුකූලව අවදානම් කළමනාකරණ කාර්යරාමුව ආශ්‍රිතව අඛණ්ඩ වැඩි දියුණු කිරීම් සිදු කිරීමට ආධාර වේ.

අවම හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා - ස්ථර III

වෙළඳපළ තුළ ක්‍රියාත්මක වන පාර්ශවයන්ට බැංකුවේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්භාවය සහ අවදානම් නිරාවරණ පිළිබඳව තක්සේරු කරගැනීමට අවස්ථාව ලබාදීම පිණිස බාසල් III කාර්යරාමුවේ සීමා වලට අනුකූලව අවම හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා හඳුන්වාදී තිබේ.

2016 අංක 01 දරණ බැංකු පනත ප්‍රකාරව අවම හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා සඳහා පිටු අංක 433 සිට 445 දක්වා බලන්න.

මූල්‍ය වාර්තා

276

මූල්‍ය දින
දර්ශනය

277

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික
වාර්තාව

283

මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ
අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම
සම්බන්ධ ප්‍රකාශය

285

මූල්‍ය වාර්තාකරණය
පිළිබඳ අභ්‍යන්තර
පාලනය සම්බන්ධයෙන්
අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය

287

අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ
ස්වාධීන සහතිකවීමේ
වාර්තාව

288

ස්වාධීන සහතිකවීමේ
වාර්තාව

291

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන
විධායක නිලධාරීගේ
සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය
සාමාන්‍යාධිකාරීගේ (මුදල්
හා සැලසුම්) වගකීම පිළිබඳ
ප්‍රකාශය

293

විගණකාධිපති වාර්තාව

295

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල
අන්තර්ගතය

296

ආදායම් ප්‍රකාශය

297

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය

298

මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ
ප්‍රකාශය

300

හිමිකමේ වෙනස්වීමේ
ප්‍රකාශය

304

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

306

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ
සටහන්

මූල්‍ය දින දර්ශනය

මූල්‍ය දින දර්ශනය 2019

2019 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2019 මැයි 31
2019 ජූනි 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2019 අගෝස්තු 30
2019 සැප්තැම්බර් 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2019 නොවැම්බර් 29
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා මූල්‍ය වාර්තා (විගණනය කළ) ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2020 මාර්තු 31

යෝජිත මූල්‍ය දින දර්ශනය 2020

2020 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2020 මැයි 29
2020 ජූනි 30 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2020 අගෝස්තු 31
2020 සැප්තැම්බර් දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2020 නොවැම්බර් 30
2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අතුරු මූල්‍ය වාර්තා (විගණනය කළ) ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2021 මාර්තු 31

අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව

සාමාන්‍ය කරුණු

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බැංකුවේ කටයුතු පිළිබඳ ඔවුන්ගේ සංකලිත වාර්තාව බැංකුවේ විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ 2019 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමගින් එක්ව ඉදිරිපත් කරන්නේ සතුටිනි. එය බැංකුව මගින් පසුගිය වර්ෂ පුරාද අනාගතයේදීද වටිනාකම නිර්මාණය කරන්නේ සහ රඳවා ගන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව විස්තර වන බැංකුවේ ව්‍යාපාරයෙහි උපාය මාර්ගික සැලැස්ම පිළිබඳ විග්‍රහයක් ලබා දෙන බව අපි දනිමු.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව (BAC) විසින් සමාලෝචනය කර නිර්දේශ කරන ලද වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2020 මාර්තු 24 වන දින පැවති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලදී. විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2020 මාර්තු 24 වන දින නිකුත් කිරීමට අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. තවද, වාර්තාවෙහි 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත සහ ඒ සඳහා වූ සංශෝධන සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (CBSL) විසින් බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා සංස්ථාපිත පාලනය පිළිබඳ නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියමයේ උපදෙස් යටතේ අවශ්‍ය යම් හෙළිදරව් කිරීම් ද එයට පසුකාලීන සංශෝධනද ඇතුළත් වේ. වාර්ෂික වාර්තාව සහ විගණකාධිපතිගේ වාර්තාව සමගින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදු ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ 2005 ජනවාරි 27 දිනැති චක්‍රලේඛ අංක PED/27 ප්‍රකාරව පාර්ලිමේන්තුව ඉදිරියේ සභාගත කිරීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යවරයාට 2020 මැයි 31 වන දින හෝ ඊට පෙර ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතින් ශ්‍රී ලංකාවේදී සංස්ථාපිත කරන ලද අතර 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත ප්‍රකාරව බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවක තත්ත්වය පිරිනමන ලදී. බැංකුවට ICRA ලංකා ලිමිටඩ් විසින් AAA ස්ථාවර දිගුකාලීන ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් ලබා දී ඇත. තවද, ස්ටැන්ඩර්ඩ් ඇන්ඩ් පුබ්ල් ණය ශ්‍රේණිගත සමාගම විසින් B ශ්‍රේණිගත කිරීම සමඟ සාණාත්මක දැක්මක් යන ජාත්‍යන්තර ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් ද පිරිනමා ඇත.

ව්‍යාපාර සමාලෝචනය

බැංකුවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාව අතර ඉතුරුම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ එසේ සංවලනය කරන ලද ඉතුරුම් ලාභදායී අයුරින් ආයෝජනය කිරීමත්ය. ඒ අනුව, සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළ, බැංකුවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් තුළ පාරිභෝගික බැංකුකරණය, ආයතනික බැංකුකරණය, වෙළඳ මූල්‍යකරණය, භාණ්ඩාගාර ගනුදෙනු සහ ආයෝජන, නියෝජිත බැංකුකරණය සහ මුදල් ප්‍රේෂණ පහසුකම්, උකස් ණය, විදේශ විනිමය ගනුදෙනු සහ අනෙකුත් මූල්‍ය සේවා ඇතුළත් වේ.

දැක්ම, මෙහෙවර සහ අගයන්

බැංකුවේ දැක්ම, මෙහෙවර සහ අගයන් මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 07 හි සඳහන් කර ඇත. බැංකුවෙහි දැක්ම සහ මෙහෙවර තුළ දක්වා ඇති අරමුණු ළඟා කර ගන්නා අතරතුර එහි ක්‍රියාකාරකම්වලදී ඉහළ ආචාරධර්මානුකූල ප්‍රමිති පවත්වා ගනී. සියලු ස්ථිර සේවකයන් බැංකුවේ දැක්ම සහ මෙහෙවර කරා ළඟා වීමේ දැක්මෙන් යුතුව බැංකුවේ ආයතනික වර්ධාධර්ම සංග්‍රහයට සහ රජයේ ප්‍රතිඥාවට අනුකූලව කටයුතු කරයි.

රජයේ සහතික වීම

ශ්‍රී ලංකා රජය බැංකුවේ තැන්පත් කළ මුදල් සමඟ පොලී මුදල් ආපසු ගෙවීමට සහතික වෙයි.

බැංකුවේ පරිපාලිත සමාගම්

එන්එස්බී අරමුදල් කළමනාකරණ සීමිත සමාගම සහ ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව බැංකුවේ පරිපාලිත සමාගම් වේ. එන්එස්බී අරමුදල් කළමනාකරණ සීමිත සමාගමේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම වන්නේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි බලයලත් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවෙකු ලෙස රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳාම් කිරීමය.

ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම වන්නේ ඉතිරිකිරීම් හා කාලීන තැන්පතු ලබාගැනීම, උකස් ණය සහ වෙනත්

ණය පහසුකම් සැපයීම සහ ප්‍රමුඛ ඉතුරුම් සහ සංවර්ධන බැංකුවේ ණය ගිණුම් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමත් සමඟ පැහැර හරින ලද තැන්පතු වගකීම් පියවීමයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන 24 සටහනෙහි ගනුදෙනු පිළිබඳව වැඩි විස්තර ලබා දී ඇත.

සමූහයේ ව්‍යුහයට වෙනස් කිරීම්

බැංකුව විසින් 2019 ඔක්තෝබර් 11 වන දින ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව රු. බිලියන 3.111 කට සම්පූර්ණයෙන් අත්පත් කරගන්නා ලද අතර බැංකුවෙහි සහ සමූහයෙහි ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්වල ස්වභාවයේ සැලකිය යුතු වෙනස්කම් සිදු නොවීය.

ව්‍යාපාර කාර්යසාධනය සමාලෝචනය

2019 මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ සහ සමූහයේ සමස්ත මූල්‍ය කාර්ය සාධනය සභාපතිතුමියගේ ලිපියේ (පිටු අංක 12) සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සමාලෝචනයේ (පිටු අංක 16) තුළ දක්වා ඇත. කළමනාකාරීත්ව සාකච්ඡා හා විශ්ලේෂණයේ 90 සිට 174 දක්වා පිටු තුළ සහ විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල (පිටුව 296 සිට 305 දක්වා) දක්වා ඇති අතර එමගින් බැංකුවේ සහ සමූහයේ කටයුතුවල තත්ත්වය සහ මූලික ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ පුළුල් විශ්ලේෂණයක් සපයයි. මෙම වාර්තා වාර්ෂික වාර්තාවෙහි සංකලිත කොටසකි.

ශාඛා ජාලය පුළුල් කිරීම

දිවයින තුළ බැංකුවේ පැතිරීම පුළුල් කරමින්, සමාලෝචනය යටතේ ඇති වර්ෂය තුළ ශාඛා ජාලයට නව ශාඛාවක් එක් කරන ලදී. වර්ෂය අවසානයේ දී බැංකුව සතු ශාඛා ජාලය ශාඛා 256 ක් විය. පාරිභෝගික පහසුව වැඩි දියුණු කරමින් ATM ජාලය තවදුරටත් පුළුල් කරන ලදී. බැංකුව වසර තුළ දිවයින පුරා නව මුදල් ප්‍රතිචක්‍රීකරණ යන්ත්‍ර (CRM) 26ක් ස්ථාපනය කරමින් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ පාරිභෝගිකයන්ට ගනුදෙනු කළ හැකි අනෙකුත් බැංකුවල ATM යන්ත්‍ර හැර මුළු ATM යන්ත්‍ර ගණන 334 ක් දක්වා වැඩි කරන ලදී.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම

මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් නිකුත් කළ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති/ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට (SLFRSs/LKASs), 1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනතේ නියමයන්ට සහ එයට වූ සංශෝධන හා විශේෂිත අනාවරණයන් ඇතුළුව නියාමන අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව පිළියෙළ කර ඇත. 2019 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඉහත සඳහන් කළ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී - මුදල් සහ සැලසුම් විසින් සහතික කරන ලද අතර සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ බැංකුවේ සභාපති ඇතුළු අධ්‍යක්ෂවරුන් දෙදෙනෙක් විසින් අනුමත කර අත්සන් කරන ලද අතර, එය පිටු අංක 296 සිට 305 දක්වා ඇත. එය බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාවෙහි සංකලිත කොටසකි.

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ වසර තුළ වෙනස් වීම්

බැංකුව සහ සමූහය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර/ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර.) අනුකූලව එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇත. බැංකුව සහ සමූහය 2019 ජනවාරි 1 සිට ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 16 කල්බදු සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුගත වී ඇත. SLFRS 16 - කල්බදු ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුව පෙර ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 17 ට අනුකූලව මෙහෙයුම් කල්බදු ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද කල්බදු සඳහා කල්බදු වගකීම් සහ භාවිතයට ඇති වත්කම් හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. කල්බදු සඳහා කල්බදු පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත SLFRS 16 හි (අ) අරමුණුමෙහි 5 (ආ) ඡේදයට අනුකූලව පූර්ව කාලපරිච්ඡේදවල මූල්‍ය ප්‍රකාශන නැවත සඳහන් නොකිරීමට සහ කල්බදු වගකීම් සහ අයිතිය භාවිතා කිරීමේ වත්කම් හඳුනා ගැනීමට බැංකුව තීරණය කළේය. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති මෙම වාර්තාවේ පිටු අංක 306 සිට 322 දක්වා ඇතුළත් වේ.

මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම්

2019 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට බැංකුවේ කටයුතුවල තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය ගැන සත්‍ය සහ සාධාරණ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් පිළියෙළ කිරීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු වේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පිටු අංක 296 සිට 305 දක්වා වූ පිටු තුළ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර/ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර.) සහ 1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන සහ 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතෙහි අවශ්‍යතාවලට අනුකූලව පිළියෙළ කර ඇති බව අධ්‍යක්ෂවරු විශ්වාස කරති. මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම පිටු අංක 283 හි සවිස්තරාත්මකව පැහැදිලි කරන අතර, එය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාවෙහි සංකලිත කොටසකි.

විගණකවරුන්ගේ වාර්තාව

2019 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සහ සමූහයේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය විගණකාධිපති විසින් සිදු කරන ලදී. තවද, විගණකාධිපති විසින් එන්එස්බී අරමුදල් කළමනාකරණ සමාගම සහ ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විගණනය කරන ලදී. 2019 වසර පුරාවටම, බැංකුව සඳහා විගණනය කරගෙන යන ලදී. ඔවුන්ගේ වාර්තාවල හඳුනා ගන්නා ලද ගැටළු කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග සඳහා නිරන්තරව කළමනාකරණය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ නිවැරදි බව තහවුරු කර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන අවශ්‍ය දත්ත සහ තොරතුරු සහිතව විගණකාධිපතිගේ පරීක්ෂාව සඳහා ලබා දෙන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ විගණකාධිපති මතය මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 293 හි දැක්වේ.

ඉදිරි සංවර්ධනයන්

බැංකුවේ අනාගත සංවර්ධනයන් පිළිබඳ සාරාංශයක් 2019 සංකලිත වාර්ෂික වාර්තාවේ සභාපතිතුමියගේ පණිවිඩයෙහි (පිටු අංක 12 හි), සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සමාලෝචනයෙහි (පිටු අංක 16 හි) සහ කළමනාකාරීත්ව සාකච්ඡා හා විශ්ලේෂණයේ 90 සිට 174 දක්වා පිටු තුළ දක්වා ඇත.

දළ ආදායම

2019 දී බැංකුවේ දළ ආදායම රුපියල් මිලියන 121,929 ක් (2018 - රුපියල් මිලියන 111,902) වූ අතර සමූහයේ ආදායම රුපියල් මිලියන 125,810 ක් (2018 - රුපියල් මිලියන 112,760) ක් විය. දළ ආදායම වල විශ්ලේෂණය මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් අංක 03 හි දක්වා ඇත.

ලාභාංශ සහ සංවිච්ච

මූල්‍ය ප්‍රතිඵල සහ විස්තරයන්

බැංකුවෙහි සහ සමූහයෙහි ආදායම් බදුවලට පෙර ලාභය පිළිවෙළින් රු. මිලියන 10,462ක් සහ රු. මිලියන 13,092 ක් විය (2018 - රු. මිලියන 7,941 සහ රු. මිලියන 7,944). බැංකුවෙහි සහ සමූහයෙහි බදුවලට පසු ලාභය පිළිවෙළින් රු. මිලියන 6,698 ක් සහ රු. මිලියන 9,030ක් විය. (2018 - රු. මිලියන 4,500.1ක් සහ රු. මිලියන 4,500.2).

බැංකුවට අදාළ ලාභවල විස්තර පහත වගුවෙහි දී ඇත:

	2019 රු. මිලියන	2018 රු. මිලියන
සියළු වියදම් ගෙවීමෙන් පසුව සහ ක්‍ෂයවීම්, අපේක්‍ෂිත ණය හානි අවිනිශ්චිතතාවයන් වලට ගැලපීමෙන් පසු VAT, NBT, DRL සහ ආදායම් බදුවලට පෙර ලාභය	15,659	11,171
මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදු (VAT)	3,046	2,578
මූල්‍ය සේවා මත වූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද (NBT)	366	344
ණය ආපසු ගෙවීමේ අය බදු (DRL)	1,785	308
ආදායම් බදු සඳහා වෙන්කිරීම	3,763	3,441
බදු පසු ශුද්ධ ලාභය	6,698	4,500
වසර සඳහා වෙනත් බදු පසු ශුද්ධ විස්තීරණ ආදායම්	(3,911)	(1,320)
වසර සඳහා මුළු විස්තීරණ ආදායම	2,787	3,181
විසර්ජන:		
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිතයට මාරු කිරීම්	(335)	(225)
ජාතික රක්‍ෂණ භාර අරමුදලට දායකත්වය	(67)	(45)
ඒකාබද්ධ අරමුදල සඳහා දායකත්වය/ලාභාංශ	(2,000)	(500)

බදු සඳහා ප්‍රතිපාදන

සමූහය සඳහා එහි මෙහෙයුම් මත අදාළ වන ආදායම් බදු අනුපාතය 28%ක් වන අතර බැංකුව මෙහෙයුම් මූල්‍ය සේවා මත 15%ක එකතු කළ අගය මත බද්දකට (VAT) සහ 2%ක ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දකට (NBT) යටත් වේ. තවද, සමූහය 2018 ඔක්තෝබර් 1 දින සිට බලාත්මක වන පරිදි මූල්‍ය සේවා මත 7%ක ණය ආපසු ගෙවීමේ බද්දකටද (DRL) යටත් වේ.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (LKAS 12) – “ආදායම් බදු” පිළිබඳ ගිණුම් ප්‍රමිතියට අනුකූලව වගකීම් ක්‍රමය යටතේ බැංකුව සියළු හඳුනාගත් තාවකාලික විෂමතා සඳහා විලම්බිත බදු සඳහා ප්‍රතිපාදන සිදුකොට ඇත. ආදායම් බදු වියදම් සහ විලම්බිත බදුකරණය පිළිබඳ තොරතුරු පිළිවෙළින් 332 සහ 366 පිටුවල 13 සහ 30 සටහන් යටතේ දක්වා ඇත.

ලාභාංශ, බදු සහ අයබදු/ජාතියට දායකත්වය

බැංකුව 2019 වසරේදී බදු සහ අයබදු ලෙස රු. මිලියන 11,347 රජයට දායක කර ඇත. (2018 - රු. මිලියන 7,536).

මෙයට පහත දේ ඇතුළත්ය:

	2019 රු. මිලියන	2018 රු. මිලියන
ආදායම් බදු	3,763	3,441
එකතු කළ අගය මත බදු	3,046	2,578
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද	366	344
විශේෂ ගාස්තු	320	320
ණය ආපසු ගෙවීමේ අය බදු	1,785	308
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකත්වය	2,000	500
ජාතික රක්‍ෂණ භාර අරමුදලට දායකත්වය	67	45
ජාතිය සඳහා මුළු දායකත්වය	11,347	7,536

සංචිත

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ මුළු සංචිත රු. මිලියන 34,777 ක් විය (2018 - රු. මිලියන 33,696). බැංකුවෙහි සංචිත පහත ඒවායින් සමන්විතය:

	2019 රු. මිලියන	2018 රු. මිලියන
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	3,563	3,228
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	7,793	7,793
රඳවා ගත් ඉපැයුම්	4,464	3,985
වෙනත් සංචිත	19,157	18,690
මුළු සංචිත	34,977	33,696

සංචිතවල වෙනස් වීම පිළිබඳ තොරතුරු හිමිකම්වල වෙනස් වීම පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි 300 පිටුවේ දක්වා ඇත.

තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා සේවා ගාස්තු

තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා සේවා ගාස්තුව 2018 වෙන්කිරීම පදනම් කරගෙන 2019 වසර වෙනුවෙන් රු. මිලියන 153 ක් වෙන්කර ඇත.

විග්‍රාමික ප්‍රතිලාභ සහ වගකීම්

බැංකුව විසින් විග්‍රාම අරමුදල් දෙකක් පවත්වා ගෙන යනු ලබයි. එනම් කාර්ය මණ්ඩල විග්‍රාම අරමුදල I සහ කාර්ය මණ්ඩල විග්‍රාම අරමුදල II වශයෙනි. තවදුරටත් බැංකුව විසින් වැන්දඹු/වැන්දඹු පුරුෂ හා අනන්දුරු විග්‍රාම වැටුප් අරමුදල මෙන්ම විග්‍රාමික වෛද්‍යාධාර ක්‍රමයක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි. විස්තර මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි සටහන්වල 372 සිට 382 දක්වා පිටු තුළ දක්වා ඇත.

දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ සහ ප්‍රාග්ධන වියදම්

2019 න් අවසන් වූ වසර සඳහා බැංකුව සහ සමූහය සතු දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණවල අගය පිළිවෙළින් රුපියල් මිලියන 14,163 ක් සහ රුපියල් මිලියන 14,457 ක් විය (2018 දී රුපියල් මිලියන 13,466 ක් බැංකුවේ සහ රුපියල් මිලියන 13,469 ක් සමූහයේ විය). විස්තර මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි සටහන් වල පහත පරිදි ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් 26: දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ පිටු අංක 358.
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් 29: කීර්තිනාමය සහ අස්පාෂ්‍ය වත්කම් පිටු අංක 365.
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් 48.1: ප්‍රාග්ධන බැඳීම් පිටු අංකය 388.

වසර තුළ දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ සහ අස්පාෂ්‍ය වත්කම් (නොනිම් ප්‍රාග්ධන වැඩ ඇතුළුව) අත්පත් කර ගැනීමට බැංකුව විසින් දරන ලද මුළු ප්‍රාග්ධන වියදම රු. මිලියන 2,207 (2018 - රු. මිලියන 2,067) ක් වූ අතර සමූහය සඳහා රුපියල් මිලියන 2,212ක් විය (2018 - රු. මිලියන 2,067). ඒවායෙහි විස්තර මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 360 සිට 361 දක්වා පිටුවල මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් 26. (අ) සහ 26. (ආ) තුළ දක්වා ඇත.

සිත්නක්කර දේපළවල

වෙළඳ පොළ අගය

2017 දෙසැම්බර් මස වෘත්තීය සුදුසුකම්ලත් ස්වාධීන තක්සේරුකරුවන් විසින් බැංකුවේ සියලු සිත්නක්කර ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලිවල ප්‍රත්‍යාගණනයක් සිදුකර, එය එම වසරේම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ඇතුළත් කරන ලදී. "බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවල නිශ්චල දේපළ ආගණනය" පිළිබඳ 2014 අංක 1 දරණ මහ බැංකු නියමය සමඟ අනුකූලව බැංකුවේ සිත්නක්කර ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලිවල ප්‍රත්‍යාගණනය සිදු කරන ලදී. සිත්නක්කර ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලිවල ආගණනය කළ වටිනාකම් එහි වෙළඳ පොළ අගයට වඩා නොවැඩි බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අදහස වේ.

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය සහ

කොටස් හිමිකම

ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය

බැංකුවේ අනුමත කොටස් ප්‍රාග්ධනය රුපියල් බිලියන 10ක් වන අතර එය එකක් රුපියල් 10/- ක් වූ බිලියන 01 ක සාමාන්‍ය කොටස්වලින් සෑදී ඇත. 2019 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට බැංකුවේ නිකුත් කළ කොටස් ප්‍රාග්ධනය රුපියල් බිලියන 9.4කි. භාණ්ඩාගාර ලේකම් ඔහුගේ නිල බලයෙන් නිකුත් කළ කොටස් ප්‍රාග්ධනය සියල්ල රඳවා ගනී. විස්තර මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 383 සහ 386 හි සටහන් 43 ඇති ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පැවරුම් ප්‍රාග්ධනය යටතේද සටහන් 46.1 ඇති ඉල්ලුම් නොකළ තැන්පතු සංවිනය යටතේද දක්වා ඇත.

කොටස් හිමිකම

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ එකම කොටස්කරු ශ්‍රී ලංකා රජයයි.

ණය ප්‍රාග්ධනය

2014 සැප්තැම්බර්වලදී බැංකුව ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 250ක් වූ ජාත්‍යන්තර බැඳුම්කර නිකුත් කළ අතර එය 2019 සැප්තැම්බර් මාසයේදී පරිණත විය. ණය ප්‍රාග්ධනයෙහි විස්තර මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 371 හි සටහන් 37.1 හි දක්වා ඇත.

යටත්කාලීන ණයකර නිකුත් කිරීම

2019 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට බැංකුවේ රු. බිලියන 06 ක යටත්කාලීන වගකීම 2016 දෙසැම්බර් 29 වන දින පුද්ගලික ස්ථානගත කිරීම මත නිකුත් කළ තක්සේරු කර ඇති අනාරක්ෂිත යටත්කාලීන සහ නැවත ලබා ගත හැකි රු. 100.00, ණයකරවලින් සමන්විතය. මෙම ණයකරය බැංකුවෙහි ස්ථරය 2 ප්‍රාග්ධනයට සුදුසුකම් ලබයි. මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනයේ දිනට ගෙවා අවසන් නොකළ ණයකරවල විස්තර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල 371 පිටුවෙහි යටත්කාලීන වගකීම්වල සටහන් 37.2 හි දක්වා ඇත.

ජ්‍යෙෂ්ඨ ණයකර නිකුතුව

2019 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට බැංකුවේ හිඟ ණයකර, 2019 අගෝස්තු 28 වන දින රු. 100/- බැගින් පුද්ගලිකව නිකුත් කරන ලද රු. බිලියන 20 ක් වටිනා ලැයිස්තුගත නොකළ, ජ්‍යෙෂ්ඨ, සුරැකුම් රහිත, නිදහස් කළ හැකි ණයකර වලින් සමන්විත විය.

කොටස් තොරතුරු

සමාලෝචනය යටතේ ඇති කාල පරිච්ඡේදය සඳහා පිළිවෙලින් සමූහයේ කොටසක මූලික ඉපයුම සහ කොටසකට ශුද්ධ වත්කම් අගය වූයේ වර්ෂය 2019 දී රු. 7.13 (වර්ෂ 2018 දී - රු. 6.72) සහ රු. 47.21 (2018 වර්ෂයේදී - රු. 45.85) කි. සටහන 14 හි මෙම තොරතුරු ඇති අතර සාමාන්‍ය කොටසක මූලික ඉපැයීම පිටුව 334 සටහන් 50 හි සහ සාමාන්‍ය කොටසකට ශුද්ධ වත්කම් අගය පිළිබඳ විස්තර පිටුව 395 දක්වා ඇත.

ආයතනික සමාජ වගකීම

ආයතනික සමාජ වගකීම (CSR) යටතේ ක්‍රියාත්මක කළ වැඩසටහන් මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 160 සිට 161 දක්වා පිටුවල විස්තර කර ඇත.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

2019 වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල

තොරතුරු

1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 11 (1) වගන්තිය සහ 1995 අංක 28 දරණ පනතින් එයට කළ සංශෝධන ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සභාපති සහ මුදල් අමාත්‍යාංශය සහ තැපැල්පති නියෝජනය කරමින් නිල බලයෙන් පත් වූ සාමාජිකයන් දෙදෙනෙක් ඇතුළුව හත් දෙනෙකුගෙන් සමන්විතය. මුදල් අමාත්‍යවරයා සභාපති සහ අනෙකුත් අධ්‍යක්ෂවරු හතර දෙනා පත් කරයි. 2019 වසර තුළ පහත දැක්වෙන පුද්ගලයන් අධ්‍යක්ෂවරුන් ලෙස කටයුතු කළ අතර ඔවුන්ගේ පැතිකඩ වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 201 සිට 203 දක්වා කෙටියෙන් දක්වා ඇත.

නම	පත් කළ දිනය	සාමාජිකත්ව තත්වය
ආර් එන් පී රත්නායක මහතා - සභාපති (2019.02.19 දක්වා)	19.11.2018	විධායක නොවන/ස්වාධීන නොවන
එච් එන් ජේ වන්දුසේකර මහතා - සභාපති (2019.11.25 දක්වා)	05.03.2019	විධායක නොවන/ස්වාධීන නොවන
ඒ කේ සෙනෙවිරත්න මහතා - අධ්‍යක්ෂ (නිල බලයෙන් 2019.02.28 දක්වා)	27.05.2015	විධායක නොවන/ස්වාධීන නොවන
යූ ජී ආර් ආරියරත්න මහතා - අධ්‍යක්ෂ නිල බලයෙන් පත්	31.08.2018	විධායක නොවන/ස්වාධීන නොවන (2019.10.24 දක්වා ස්වාධීන)
ආචාර්ය ඩී ඡන්මුගසුන්දරම් මහතා - අධ්‍යක්ෂ (2019.04.09 දක්වා)	03.09.2018	විධායක නොවන/ස්වාධීන නොවන
අනිල් රාජකරුණා මහතා - අධ්‍යක්ෂක (2019.12.05 දක්වා)	28.02.2019	විධායක නොවන/ස්වාධීන නොවන
අපිත් පතිරණ මහතා - අධ්‍යක්ෂ (2019.12.02 දක්වා)	12.03.2019	විධායක නොවන/ස්වාධීන නොවන
නසේර් නිසාර් මහතා - අධ්‍යක්ෂක (2019.11.20 දක්වා)	26.03.2019	විධායක නොවන/ස්වාධීන නොවන (2019.10.24 දක්වා ස්වාධීන)
පී අල්ගම මහතා - අධ්‍යක්ෂක (නිල බලයෙන් 2020.01.22දක්වා)	28.02.2019	විධායක නොවන/ස්වාධීන නොවන

වත්මන් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ සංයුතිය සහ සාමාජිකයන්ගේ පැතිකඩ පිළිබඳ විස්තර වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටු අංක 177 සහ 179 හි දක්වා ඇත.

බැංකුවේ පරිපාලිත සමාගම්වල අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ ලැයිස්තුව

සී/ස එන්එස්බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් ලිමිටඩ්හි අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ නම් පහත පරිදි වේ:
ආර් එම් පී රත්නායක මහතා - සභාපති (2019 පෙබරවාරි 19 දක්වා)

එච් එන් ජේ වන්දුසේකර මහතා - සභාපති (2019 මාර්තු 14 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි)

එස් ඩී එන් පෙරේරා මහතා - අධ්‍යක්ෂක

අජිත් පතිරණ මහතා - අධ්‍යක්ෂක (2019 මාර්තු 14 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි)

ඩී එස් කුඩාහෙට්ටි මහතා - අධ්‍යක්ෂක

ආර් ඊ දන්ගල්ල මෙනෙවිය - අධ්‍යක්ෂක

කේ ඩී ඒ ජී වික්‍රමසිංහ මහතා - අධ්‍යක්ෂක

කේ ඩී එම් පී වීරසිංහ මහතා - අධ්‍යක්ෂක

2019 ඔක්තෝබර් 24 වන දින ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට පත් කරන ලද අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ නම් පහත දැක්වේ.

එච් එන් ජේ වන්දුසේකර මහතා - සභාපති

යූ ජී ආර් ආරියරත්න මහතා

අනිල් රාජකරුණා මහතා

අජිත් පතිරණ මහතා

නසීර් නිසාර් මහතා

වී අල්ගම මහතා

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමීටු

මහ බැංකුව විසින් ආයතනික යහපාලනය පිළිබඳව නිකුත් කළ 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනතේ විධානයන්ට අනුකූලව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සම්පූර්ණ වගකීම සහ වගවීම භාර ගන්නා අතරතුර බැංකුවේ කටයුතු පිළිබඳ පාලනය සහතික කිරීම සඳහා අනිවාර්ය අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අනුකමීටු හතරක් පිහිටුවා ඇත. එනම්; අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල විගණන කමිටුව, අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල මානව සම්පත් සහ පාරිශ්‍රමික කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල නාම යෝජනා කමිටුව හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවයි.

අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයට එහි රාජකාරි ඉටු කිරීමේදී එයට සහාය වීමට අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය විසින් තවත් ස්වේච්ඡා අනුකමීටු දෙකක්ද පත්කර තිබේ. එනම් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල ණය කමිටුව සහ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල තොරතුරු තාක්ෂණ උපාය මාර්ගික කමිටුවයි. අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල

අනුකමීටුවල යොමු කිරීමේ අනුදේශ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වැනි නියාමන ආයතන මගින් කළ ආයතනික පාලන නිර්දේශ සහ ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය මගින් බැංකු වෙත නිකුත් කළ ස්වේච්ඡා සංග්‍රහ සමග අනුකූල වීම තහවුරු කරයි.

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනිවාර්ය සහ ස්වේච්ඡා අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අනුකමීටු යන දෙකේම සංයුතිය සහ රැස්වීම්වලදී අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ සහභාගිත්ව විස්තර පිටුව 204 සහ 205 හි හෙළිදරව් කර ඇති අතර මෙම අනුකමීටු වාර්තා පිටුව 233 සිට 247 දක්වා ඇතුළත් කර ඇත.

අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ රැස්වීම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමීටු රැස්වීම් යන ඒවායින් සමන්විත අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ රැස්වීම්වල විස්තර සහ රැස්වීම් සඳහා අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සහභාගිත්වය වාර්ෂික වාර්තාවෙහි යහපාලන පාලන වාර්තාවේ පිටුව 204 සිට 205 දක්වා දැක්වේ.

කොන්ත්‍රාත්තු පිළිබඳ

අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ බැඳියාව

සෘජු සහ වක්‍ර යන දෙයාකාරයෙන්ම, අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ බැංකුව සමග වන කොන්ත්‍රාත්තු පිළිබඳ බැඳියාවන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන් 49.5.2 හි පිටු අංක 392 තුළ දැක්වේ. මෙම බැඳියාවන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්වලදී ප්‍රකාශ කර ඇත. අධ්‍යක්ෂවරුන් බැංකුව සමග වෙනත් කොන්ත්‍රාත්තු හෝ යෝජිත කොන්ත්‍රාත්තු පිළිබඳ කිසිදු සෘජු හෝ වක්‍ර බැඳියාවක් නැත.

බැංකුව මගින් නිකුත් කළ ණයකරවල

අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ බැඳියාව/ඇල්ම

කිසිදු අධ්‍යක්ෂකවරයකුගේ නමින් ලියාපදිංචි කළ ණයකර නොතිබිණි.

අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ පාරිභෝගික

සහ වෙනත් ප්‍රතිලාභ

2019 මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා බැංකුව සහ සමූහය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ වේතන සහ වෙනත් ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 392 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන 49.5.1 හි දක්වා ඇත.

සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී අදාළ කර ගන්නා ලද සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම් පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 24 හි ප්‍රකාරව සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු ලෙස වර්ගීකරණය කළ හැකි, ගනුදෙනු කිසිවක් තිබේ නම් ඒවාද අධ්‍යක්ෂවරුන් හෙළිදරව් කළ යුතුය. අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් හෙළිදරව් කරන ලද එම ගනුදෙනු, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාවෙහි කොටසක් වන මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් 49.5.3 හි පිටු අංක 392 තුළ දැක්වේ.

පරිසරය ආරක්ෂා කර ගැනීම

බැංකුවේ තිරසාර සංවර්ධනයට සහ වර්ධනයට වැදගත් වන පරිසරය ආරක්ෂා කර ගැනීමට සහ වැඩි දියුණු කිරීමට බැංකුව ගෙන ඇති මූලාරම්භයන් 162 සිට 169 දක්වා පිටුවල දක්වා ඇත. බැංකුව සහ සමූහය දැනීමේ තරමට කිසිදු පරිසරයට හානිකර හෝ කිසිදු අනතුරුදායක ක්‍රියාකාරකමක නියැලී නැත.

ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, ඔවුන්ගේ දැනීමේ සහ විශ්වාසයේ තරමට, රජයට, නියාමන ආයතන වලට සහ සේවකයන් සම්බන්ධව ගෙවිය යුතු සියලු ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් නිසි කලට සිදු කර ඇති බවට සැඟීමට පත් වෙයි.

වාර්තාකරණ දිනෙන් පසු සිද්ධි

පිටු අංක 395 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් 52 හි හෙළිදරව් කළ ඒවා හැර ගිණුම්වලට ගැලපීම් හෝ හෙළිදරව් කිරීම අවශ්‍ය අවස්ථා වාර්තා කරන දින සිට පැන නැගී නැත.

අඛණ්ඩ පැවැත්ම

බැංකුව සතුව එහි ඉදිරි පැවැත්ම තුළ මෙහෙයුම් අඛණ්ඩව කර ගෙන යාමට ප්‍රමාණවත් සම්පත් තිබෙන බවට අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය සමාලෝචනය කර තෘප්තිමත් වී ඇත. තවද, සීමා කිරීම් හෝ මෙහෙයුම් අඩු කිරීමට සැලසුම් වැනි බැංකුවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑම් ඇති කළ හැකි කිසිදු ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතා පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂකවරුන් දැනුවත්ව නැත.

අවදානම් කළමනාකරණය,

අභ්‍යන්තර පාලන සහ

කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති

අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම වෙනුවෙන් සමස්ත වගකීම භාර ගනී. මෙම අරමුණ සඳහා, අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය ඵලදායී සහ පුළුල් අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් බැංකුවේ ස්ථාපිත කර ක්‍රියාත්මක කර ඇත. බැංකුව නිරාවරණය වී ඇති අවදානම් ලිහිල් කිරීමට, ප්‍රමාණාත්මක දෝෂ හෝ අලාභවලට එදිරිව සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා දීමට අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධති ප්‍රතිනිර්මාණය කර ඇත. බැංකුව මුහුණදුන් අවදානම් හඳුනා ගැනීම, තක්සේරු කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය විසින් ක්‍රියාපටිපාටියක් ඇත. අවදානම ලිහිල් කිරීමේදී බැංකුව මගින් ගන්නා ලද විශේෂිත ක්‍රියාමාර්ග මෙම වාර්තාවේ අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාවේ පිටු 248 සිට 274 දක්වා සහ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාවේ පිටු 241 සිට 243 දක්වා විස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

විගණකවරුන් පත් කිරීම සහ

ඔවුන්ගේ වේතන

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජ ව්‍යවස්ථාවේ 154 වන වගන්තියේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව විගණකාධිපති ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විගණක වේ.

2019 ගිණුම් කාලපරිච්ඡේදය තුළ විගණන ගාස්තු සහ ලබා දුන් වෙනත් සේවා සම්බන්ධයෙන් දරන ලද වියදම් පිටුව 332 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙත සටහන 12 හි දක්වා ඇත.

නියාමන අධීක්ෂණය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (CBSL) නියාමන අධීක්ෂණ ආයතනය ලෙස, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මගින් නිකුත් කළ නියෝගවලට අනුකූල වීම තහවුරු කිරීමට බැංකුවේ වාර්තා සහ කටයුතු පිළිබඳ කාලානුරූපව පරීක්ෂාවක් සිදු කරයි. එමෙන්ම එය පාර්ශ්වකරුවන්ගේ යහපත විශේෂයෙන්ම තැන්පත්කරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා වන ලෙස අවශ්‍ය මට්ටමට අවශ්‍ය මූල්‍ය දර්ශක පවත්වාගෙන යන්නේදැයි තීරණය කරයි.

ආයතනික පාලනය

බැංකුවේ පරිපාලන කටයුතු සිදු කිරීමේ දී හොඳම සංස්ථාපිත පාලන පරිච්ඡේද සහ ක්‍රියාපටිපාටි සමග අනුකූල වීම තහවුරු කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අවධානය යොමු කර ඇත. ඒ අනුව, අධ්‍යක්ෂවරුන් පහත දේ ප්‍රකාශ කර ඇත:

- (අ) බැංකුව එහි ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමේදී අදාළ වන නීති සහ රෙගුලාසි සමග අනුකූල වී ඇති අතර අදාළ නීති සහ රෙගුලාසි කඩ කරන කිසිදු ක්‍රියාවක නියැලී නැත.
- (ආ) ඔවුන් බැංකුව හා සම්බන්ධ වන ප්‍රමාණාත්මක ඇල්මක් ඇති සියළු හෙලිදරව් ගිවිසුම් හෙලිදරව් කර ඇති අතර ඔවුන් ප්‍රමාණාත්මක ඇල්ම ඇති කිසිදු කාරණයකට සම්බන්ධ වීමෙන් වැළකී ඇත.
- (ඇ) ව්‍යාපාරයට අධ්‍යක්ෂව පැවැත්මක් ඇති අතර අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය උපායමාර්ගික ව්‍යාපාර සැලසුම සමාලෝචනය කර ඉදිරි අනාගතය තුළ බැංකුවෙහි අනාගත ගමනාව වේගවත් කිරීමට ප්‍රමාණවත් සම්පත් තිබෙන බවට තෘප්තිමත් වී ඇත. එනිසා, බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලිත සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අධ්‍යක්ෂව පැවැත්ම පිළිබඳ උපකල්පන මත පදනම්ව පිළියෙළ කර ඇත.
- (ඈ) බැංකුව සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙලිදරව් කර ඇත.
- (ඊ) බැංකුව මූල්‍ය, මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා පාලන, අවදානම් කළමනාකරණය ආවරණය කරන අභ්‍යන්තර පාලන විධික්‍රම පවත්වා ඇති අතර ඒවායේ ඵලදායීතාව සහ අනුගත වීම පිළිබඳ සාධාරණ සහතිකයක් ලබා ගෙන ඇත.

තිරසාර බව

එහි ව්‍යාපාර උපායමාර්ග ක්‍රමවත්ව සකස් කරන විට, බැංකුව තිරසාර බවේ පැති සලකා බලා ඇත. එහි විස්තර පිටු 51 සිට 53 දක්වා අනාවරණය කර ඇත.

මානව සම්පත

බැංකුව සිය උසස් තත්ත්වයේ සේවාව ඔස්සේ තිරසාර අගය නිර්මාණය කිරීමට කැප වීමෙන් සහ ඉහළ අභිප්‍රේරණයකින් යුතුව කටයුතු කරන

සේවකයන්ගේ උත්තතිය සඳහා සහ ඔවුන්ව රඳවා තබා ගැනීමට අධ්‍යක්ෂව ක්‍රියාකරයි. බැංකුවේ මානව ප්‍රාග්ධනයෙහි සංවර්ධනය සඳහා සැලකිය යුතු ආයෝජන සිදු කර ඇත. මානව ප්‍රාග්ධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා පටිපාටි 2019 වාර්ෂික වාර්තාවෙහි පිටු අංක 130 සිට 143 දක්වා විස්තර කර ඇත.

තිබෙන නඩුකර (නිරවුල් නොවූ)

අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ සහ බැංකුවේ නීතිඥයන්ගේ මතය අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශ වෙත පිටුව 395 හි සටහන 51 අනාවරණය කර ඇති බැංකුවට එරෙහිව ඇති නඩුකරවල, බැංකුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය හෝ එහි අනාගත මෙහෙයුම් කෙරෙහි ප්‍රමාණාත්මක බලපෑමක් නැත.

වාර්තාවේ අන්තර්ගතවල වගකීම භාර ගැනීම

අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය මෙයින් වාර්තාවේ අන්තර්ගතවල වගකීම භාර ගනී.

අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ නියෝගය අනුව,

Keasila Jayawardana

කේෂිලා ජයවර්ධන
සභාපතිනිය

එම් ඒ පී මුහන්දිරම්
අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ ලේකම්

2020 මාර්තු 24
කොළඹ.

මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම සම්බන්ධ ප්‍රකාශය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ (බැංකුව) මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලනයේ (සමූහය) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වගකීම මෙම ප්‍රකාශයෙන් දක්වා ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශ

බැංකුව සහ සමූහය සියලු ගනුදෙනුවල නිසි ගිණුම් තැබීම කරන බවට සහ අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවලට අනුකූලව එක් එක් මූල්‍ය වර්ෂය අවසානයේදී බැංකුවේ සහ සමූහයේ කටයුතුවල තත්ත්වය පිළිබඳ සත්‍ය සහ සාධාරණ දැක්මක් ලබා දෙන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්ම, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති සහ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කරන බවට සහතික වීම සඳහා බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වග කියයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට 2019 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, 2019 වසර සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශය සහ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය, හිමිකම් වෙනස් වීම පිළිබඳ ප්‍රකාශ සහ මූල්‍ය ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සහ සුවිශේෂී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ එයට සම්බන්ධ සටහන් ඇතුළත්ය.

ඒ අනුව, බැංකුවේ සහ පරිපාලනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පහත කරුණු පිළිබඳ සත්‍ය සහ සාධාරණ දැක්මක් ලබා දෙන බවට, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තහවුරු කරයි:

1. 2019 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලනයන්ගේ මූල්‍ය තත්ත්වය; සහ
2. එදිනෙන් අවසන් වූ මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලනයන්ගේ මූල්‍ය කාර්ය සාධනය.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී අධ්‍යක්ෂවරුන් පහත දේවල් පිළිබඳව තහවුරු කිරීම අවශ්‍යය:

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී යොදා ගන්නා ලද 306 සිට 322 දක්වා පිටුවල දක්වා ඇති ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති පවතින මූල්‍ය වාර්තාකරණ රාමුවට අනුකූලව යෝග්‍ය ඒවා විය. මෙම ප්‍රතිපත්ති සංගත ලෙස භාවිතා කරන අතර ඒවා ප්‍රමාණාත්මකව හෙළිදරව් කරන ලදී.
2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී ගනුදෙනුවේ නෛතික පදනම හා ආර්ථික හරය නිසි ලෙස පිලිබිඹු වන බව සහතික කිරීමට අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී සාධාරණ සහ විවක්ෂණශීලී විනිශ්චයන් සිදු කර ඇත.
3. බැංකුවේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ප්‍රමිත (SLFRSS/ LKASs) අනුව පිළියෙළ කර ඇත.

1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනත, 1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනත, 1971 අංක 30 දරණ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 7 (i) වගන්ති විධිවිධාන ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බැංකුවේ කටයුතු සහ බැංකුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු පාලනය සහ පරිපාලනය කිරීම අවශ්‍ය වේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශන මත බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා නිකුත් කර ඇති ආකෘතියට අනුකූල බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහතික කරයි.

සලකනු ලබන ඕනෑම කාල පරිච්ඡේදයක සාධාරණ නිරවද්‍යතාවක් සහිතව, බැංකුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය නිවැරදිව වාර්තා කරන සහ විස්තර කරන අදාළ ගිණුම්කරණ වාර්තා ලබා දෙමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේ හැකියාව තහවුරු කරන බව සහතික කිරීම සඳහාද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වග කිව යුතුය.

මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ ඉදිරිපත් කර ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සත්‍ය බව සහ විෂය මූලික බව සඳහා වන වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පිළිගනී (මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිටු 296 සිට 305 දක්වා දක්වා ඇත).

2019 වර්ෂය සඳහා පිළියෙළ කළ මෙම වාර්තාවේ ඉදිරිපත් කර ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති, ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති, 1995 අංක 15 දරණ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් සහ විගණන ප්‍රමිති පනත සහ 1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන යන ඒවායෙහි අවශ්‍යතා සමග අනුකූල වේ.

අභ්‍යන්තර පාලන

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය බැංකුවේ සහ සමූහයේ වත්කම් ආරක්ෂා කිරීමට ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට සහ විධිවිධාන ලබා දීමට, වංචා සහ අනෙකුත් අක්‍රමිකතා හෙළිදරව් කිරීමට වගකියන ලද අතර එලදායී සහ විස්තීර්ණ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සහ අභ්‍යන්තර විගණනයක් ඇතුළත් පූර්ව නිර්ණිත ක්‍රියාපටිපාටි සහ සීමා තුළ ක්‍රියාත්මක වන එහි එලදායීතාව නිරීක්ෂණය කිරීමේ එලදායී පද්ධතියක් ද පිහිටුවා ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඔවුන් විසින් ඔවුන්ගේ විධිමත් රැස්වීම්වලදී සහ විගණන කමිටු මණ්ඩලයේදීද සමාලෝචනය කරන බව සහතික කරයි. මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 285 පිටුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණය කෙරෙහි අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය දී ඇති අතර බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ විගණකාධිපතිගේ සහතිකකරණ වාර්තාව 287 පිටුවෙහි දක්වා ඇත.

විගණන වාර්තාව

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඇතුළුව සියලු වාර්තා විගණකාධිපති වෙත ලබා දී ඇති අතර සුදුසු යැයි ඔවුන් සලකන සියලු පරීක්ෂා කිරීම් සිදු කිරීමට සෑම ඉඩ ප්‍රස්තාවක්ම ලබා දෙන ලදී. විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව පරීක්ෂා කිරීම් කර ඇති අතර විගණකාධිපතිගේ මතය ඔහු විසින් වාර්තා කළ පරිදි මෙම වාර්ෂික වාර්තාවෙහි 293 පිටුවේ දක්වා ඇත.

අනුකූලතා වාර්තාව

අධ්‍යක්ෂවරුන් ඔවුන්ගේ උපරිම දැනුමේ සහ විශ්වාසයේ තරමට බැංකුව හා සමූහය විසින් ගෙවිය යුතු සියලු බදු, ගාස්තු සහ අය බදු සහ රජයට සහ අනෙකුත් අදාළ නියාමන සහ ව්‍යවස්ථාපිත අධිකාරිවලට බැංකුවේ සහ සමූහයේ සේවකයන් වෙනුවෙන් සහ ඔවුන් සම්බන්ධව ගෙවිය යුතු සියලු දායකත්ව මුදල් සහ බදු, සහ වෙනත් දන්තා සියළු ගෙවිය යුතු ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් බැංකුව සහ සමූහය විසින් කළ යුතු සහ ගෙවිය යුතු දේ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ දිනට ගෙවා ඇති බව හෝ අදාළ කැනදී වෙන් කර ඇති බව තහවුරු කරයි. තවද, වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කළ "සංස්ථාපිත පාලන සංග්‍රහය පිළිබඳ යහපත් පරිචයන්" සංග්‍රහය තුළ දැක්වීමට අවශ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය, මෙහෙයුම් තත්ත්ව සහ නියාමන සහ වෙනත් සාධක සැලකීමෙන් පසුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එය තහවුරු කර ඇත.

බැංකුවට සහ සමූහයට ඉදිරි අනාගතයේදී මෙහෙයුම් අඛණ්ඩව කරගෙන යාමට සහ මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී අඛණ්ඩ පැවැත්ම පදනම යොදා ගැනීම සාධාරණීකරණය කිරීමට ප්‍රමාණවත් තරම් සම්පත් ඇති බව සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නිකුත් කර ඇති විධිවිධාන සමග අනුකූල වීමට අවශ්‍ය සියලු ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇති බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තහවුරු කර ඇත.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ නියමය පරිදි,

එම් ඒ පී මුහන්දිරම්
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ලේකම්

2020 මාර්තු 20
කොළඹ

මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය

වගකීම

මෙම වාර්තාව බැංකු පනතේ 2007 අංක 12 දරණ නියමයේ, 3 (8) (ii) (ආ) වගන්තිය සමග අනුකූලව නිකුත් කර ඇති අතර ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය (CA Sri Lanka) විසින් නිකුත් කර ඇති යහපරිච්ඡයන් සහිත ආයතනික යහපාලන සංග්‍රහය 2017 හි D. 1.5 මූලධර්ම මත පදනම්ව පිළියෙළ කළ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ මෙම වාර්තාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඉදිරිපත් කරයි.

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ප්‍රමාණවත් තරම් සහ ඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් පිහිටුවා පවත්වාගෙන යන බව සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය (මණ්ඩලය) වගකියයි. කෙසේ වුවද එවැනි පද්ධතියක් බැංකුවේ ව්‍යාපාර පරමාර්ථ ළඟා කර ගැනීම අසාර්ථක වීමේ අවදානම ඉවත් කරනවාට වඩා, පිළිගත හැකි අවදානම් පරාසයක් තුළ බැංකුවේ සැලකිය යුතු අවදානම් ක්ෂේත්‍ර කළමනාකරණය කිරීමට සැලසුම් කෙරේ. ඒ අනුව අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියට කළමනාකරණ සහ මූල්‍ය තොරතුරු සහ වාර්තාවල සැලකිය යුතු සාවද්‍ය ප්‍රකාශ සහ වාර්තා හෝ මූල්‍යමය අලාභ හෝ වංචාවලට එරෙහිව පරම සහතිකයක් නොව සාධාරණ සහතිකවීමක් පමණක් සපයනු ලැබේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බැංකුව මුහුණ දෙන සැලකිය යුතු අවදානම් හඳුනා ගැනීම, ඇගයීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වන ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපනය කර ඇති අතර මෙම ක්‍රියාවලියට ව්‍යාපාර පරිසරයට හෝ නියාමන අවශ්‍යතාවලට සහ අනෙකුත් මාර්ගෝපදේශවල වෙනස් කිරීම් ඇති පරිදි සහ ඇති විට මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය වැඩි දියුණු කිරීම ඇතුළත්ය.

මෙම ක්‍රියාවලිය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් නිරන්තරව සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කර ඇති අභ්‍යන්තර පාලන පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශන පිළිබඳ බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂවරුන් සඳහා මාර්ගෝපදේශය සමග අනුකූල බව තහවුරු කර ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එම මාර්ගෝපදේශයෙහි දී ඇති අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය ඇගයීම සඳහා වූ මූලධර්ම සැලකිල්ලට ගෙන අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය ඇගයීමට ලක් කර ඇත.

අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ විශ්වසනීය බව පිළිබඳ සාධාරණ සහතිකයක් සැපයීමට තරම් යහපත් සහ ප්‍රමාණවත් බවද, බාහිර අරමුණු සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ නියාමන අවශ්‍යතාවලට අනුකූල බවද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අදහස වේ. කළමනාකාරිත්වය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට අවදානම සහ පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීමට, බැංකුව විසින් මුහුණ දෙන අවදානම් හඳුනා ගැනීම සහ තක්සේරු කිරීම, මෙම අවදානම් ලිහිල් කිරීම සහ පාලනය කිරීම සඳහා යෝග්‍ය අභ්‍යන්තර පාලන සැලසුම් කිරීම, මෙහෙයවීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම මගින් සහාය වෙයි.

මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමයේ සැලසුම සහ කාර්යක්ෂමතාවය යොදා ගැනීමේදී හා සමාලෝචනය කිරීමේදී අනුගමනය කරන ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ

මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියේ සැලසුම සහ ඵලදායීතාව සමාලෝචනය කිරීමේ පද්ධතියද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් කාලානුරූපීව පිහිටුවනු ලැබ තිබේ. අනෙකුත් දේවල් අතර එහි මූලික ක්‍රියාවලිවල පහත දේවල් අඩංගු ය:

- බැංකුවේ මෙහෙයුම්වල කාර්යක්ෂමතාව තහවුරු කිරීමටත්, අනුමත ආයතනික අරමුණු, උපාය මාර්ග සහ ප්‍රතිපත්ති සහ අනුමත කර ඇති ව්‍යාපාර නියමයන් සමග අනුකූල බව සහතික කිරීමට නියමිත විෂය පථයන් සහ කාර්යයන් සහිතව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුකමීට්‍ර පිහිටුවා ඇත.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව (BAC) විසින් බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණක අංශය, බාහිර විගණකවරුන්, නියාමන අධිකාරීන් විසින් හඳුනා ගන්නා අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා වරින්වර සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර එම දුර්වලතා නිවැරදි කිරීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගනියි. බැංකුවේ බාහිර විගණනය විගණකාධිපති විසින් සිදු කරනු ලැබේ. රජයේ විගණන අධිකාරී වෙත සාමාන්‍යයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු රැස්වීම් සඳහා ආරාධනා කෙරේ.

- විගණනයෙහි විෂයපථය සහ ගුණාත්මක බව කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යය සමාලෝචනය කරයි. මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 2.33 පිටුවෙහි ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාවේ 2019 වසර තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ග දක්වා ඇත. බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය වාර්ෂික විගණන සැලසුම පරිදි ශාඛාවල, අංශවල සහ අනෙකුත් ඒකකවල විගණනය සිදු කරයි. විගණනය කරන වාර ගණන තක්සේරු කළ අවදානම් මට්ටම අනුව තීරණය කෙරේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විගණන සැලසුම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමත කරනු ලැබේ. අභ්‍යන්තර විගණන අංශය ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාපටිපාටි සමග අනුකූලතාව සහ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිවල ඵලදායීතාව සහතික කිරීමට විගණන පරීක්ෂා සිදු කරන අතර කිනම් හෝ අනනුකූලතාවක් සම්බන්ධව එහි සොයා ගැනීම් වාර්තා කරයි. මෙහෙයුම් සහ කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ස්වාධීන සහ විෂය මූලික වාර්තාවක් සැපයීමට විගණන සිදු කෙරේ. විගණනවල සොයා ගැනීම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවෙහි වරින් වර පවත්වන රැස්වීම්වලදී සමාලෝචනය සඳහා යොමු කෙරේ. කමිටු රැස්වීම්වල සටහන් සමගින්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවෙහි ක්‍රියාකාරකම් කාලානුරූපී පදනමකින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ දැන ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කෙරේ.
- බැංකුවේ ප්‍රධාන අවදානම් ක්ෂේත්‍රවල සමස්ත කළමනාකරණය අධීක්ෂණය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහාය වීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව (BIRMC) පිහිටුවා ඇත. බැංකුවෙහි ක්‍රියාකාරකම්, අදාළ නීති, රෙගුලාසි සහ නියාමන උපදෙස්වලට අනුකූලව සිදු කරන බව සහතික කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ස්වාධීන අනුකූලතා ඒකකයක්ද ස්ථාපනය කර ඇති අතර අනුකූල නොවීම පිළිබඳ යම් ගැටලු කාලානුරූපීව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව වෙත වාර්තා කෙරේ. අවදානම් තක්සේරුව පිළිබඳ වාර්තාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව විසින් කාලානුරූපීව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කෙරේ.

- බැංකුවේ එදිනෙදා ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්වලදී බැංකුවේ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රවල එලදායී කළමනාකරණ සහ අධීක්ෂණය සහතික කිරීමට කළමනාකරණ මට්ටමේ කමිටු ද නිසි සවිබලගැන්වීමක් සමගින් ක්‍රියාත්මකව ඇත. තක්සේරු කිරීම බැංකුව විසින් යොදන ක්‍රියාවලි පමණක් ආචරණය කරන අතර එහි පරිපාලනයන් විසින් කරගෙන යන ක්‍රියාවලි අඩංගු නොකරයි.

බැංකුව 2012 වසරේදී LKAS සහ SLFRS සමන්විත ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් යොදා ගන්නා ලදී. එකී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති යොදා ගැනීමෙහි සිට, හඳුනා ගැනීම, ඇගයීම, වර්ගීකරණය, සහ හෙළිදරව් කිරීම යන ඒවාවෙහි නව අවශ්‍යතා සමග අනුකූල වීමට ක්‍රියාවලිවල නිරීක්ෂණය සහ අභිවෘද්ධිය දියුණුව අඛණ්ඩව කර ගෙන යන ලදී.

2019 ජනවාරි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන "කල්බදු" SLFRS - 16 හි අවශ්‍යතාවන් සැලකිල්ලට ගැනීම සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට එහි බලපෑම තක්සේරු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සිදු කර ඇත.

තහවුරු කිරීම

ඉහත ක්‍රියාවලි මත පදනම්ව, මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ විශ්වසනීය බව පිළිබඳව සාධාරණ සහතිකයක් සැපයීමට බැංකුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ පද්ධතිය නිර්මාණය කර ඇති බවත් සහ බාහිර අවශ්‍යතාවයන් සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නියාමන අවශ්‍යතාවලට අනුකූල බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තහවුරු කරයි.

බාහිර විගණකවරුන්ගේ ප්‍රකාශය සමාලෝචනය කිරීම

බාහිර විගණක වන, විගණකාධිපති 2019 දෙසැම්බර් 31 වන දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය වාර්තාකරණය පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලන සම්බන්ධයෙන් වූ ඉහත අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය සමාලෝචනය කර ඇති අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් බැංකුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණය කෙරෙහි යොදන අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියේ සැලසුම සහ එලදායීතාව සමාලෝචනය සඳහා යොදා ගන්නා ලද ක්‍රියාවලි සම්බන්ධ ඔවුන්ගේ වැටහීම සමග සංගත නොවන බව විශ්වාස කිරීමට තරම් හේතු වන කිසිවක් ඔවුන්ගේ අවධානයට යොමු නොවූ බව වාර්තා කර ඇත. මූල්‍ය වාර්තාකරණය කෙරෙහි අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ ප්‍රකාශය කෙරෙහි ඔවුන්ගේ වාර්තාව මෙම වාර්ෂික වාර්තාවෙහි 287 පිටුවෙහි දක්වා ඇත

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ නියමය පරිදි,
Keasila Jayawardana

කේෂිලා ජයවර්ධන
 සභාපතිනිය

MP Abeyaratne

මනෝරි අබේරත්න
 සභාපතිනිය - අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව/අධ්‍යක්ෂ

MP

ආචාර්ය කපිල සේනානායක
 අධ්‍යක්ෂක

2020 මාර්තු 24
 කොළඹ

අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ ස්වාධීන සහතික වාර්තාව

ජාතික විගණන කාර්යාලය தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம் NATIONAL AUDIT OFFICE

මගේ අංකය
எனது இல. }
My No. }

BAF/A/NSB/IC/2019/07

ඔබේ අංකය
உமது இல. }
Your No. }

දිනය
திகதி }
Date }

13 May 2020

සහාපතිනිය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශය මත අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයට විගණකාධිපතිගේ සහතිකකරණ වාර්තාව

හැඳින්වීම

මෙම වාර්තාව, 2019 දෙසැම්බර් 31 දින අවසන් වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇති ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනය ("ප්‍රකාශය") පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රකාශය මත සහතිකවීමක් ලබා දීමටයි.

කළමනාකාරිත්වයේ වගකීම

කළමනාකාරිත්වය ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියෝගයේ 3 (8) (ii) (ආ) වගන්තියට අනුකූලව තිබුණු කර ඇති "අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රකාශය මත බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂකවරුන් සඳහා මාර්ගෝපදේශ" අනුව ප්‍රකාශය සකස් කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වගකියයි.

SLSAE 3050 සමග මගේ වගකීම් සහ අනුකූලත්වය (සංශෝධිත)

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පිළියෙල කළ හෝ/මවුන් වෙත ලබාදුන් ලියකියවිලි මගින් හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඇති කළ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියාවලීන් නිර්මාණය හා එහි ඵලදායිතාවය විමර්ශනය කිරීමෙන් ඒ පිළිබඳ වාර්තාවක් ලබාදීම මාගේ වගකීමයි.

මම ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රකාශය මත බැංකු සඳහා සහතික වාර්තාව සහතික සම්බන්ධතාව පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති SLSAE 3050 සමග අනුකූලව මගේ නියැලීම සිදු කරන ලදී.

මෙම ප්‍රමිතිය මගින් සියළුම ප්‍රමාණාත්මක අංශයන්ගෙන් ගත් කළ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ ප්‍රකාශය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පිළියෙල කර ඇත්ද යන්න පිළිබඳ සීමිත තහවුරු කිරීමක් ලබාදීම පිණිස මා විසින් සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාමාර්ගයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙම ප්‍රමිතිය මගින් අවශ්‍යවේ.

මෙම පත්වීම සම්බන්ධයෙන් මා මූල්‍යමය තොරතුරු විගණනය/විමර්ශනය සිදුකළ අතර මෙකී කාර්යයේ අරමුණු අනුව මෙම වාර්තාව නැවත යාවත්කාලීන කිරීමට හෝ නැවත නිකුත් කිරීමට මාගේ වගකීමක් නොමැත.

සිදු කළ කාර්ය සාරාංශය

අධ්‍යක්ෂවරුන් සඳහා හෝ විසින් සකස් කරන ලද ලේඛන ප්‍රකාශය සහ බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රම සමාලෝචනය කිරීමේදී අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් අනුගමනය කර ඇති ක්‍රියාවලිය මැනවින් පිළිබිඹු වෙන ආකාරයට ප්‍රකාශය සකසා ඇත්ද යන්න ඇගයීම සඳහා මගේ මැදිහත්වීම සිදුකර ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රියාවලියට සහාය වන ආදර්ශ පදනමක් මත ලේඛන පැවැත්ම සහ බැංකු කාර්යමණ්ඩලයේ විමසීමවලට, අනුගමනය කරන ක්‍රියා පටිපාටීන් මූලිකවම සීමා වේ.

SLSAE 3050 (සංශෝධිත) අනුව, ප්‍රකාශය සියලුම අවදානම් සහ පාලන ආවරණය කරන්නේද යන්න පිළිබඳව හෝ බැංකු අවදානම සහ පාලන ක්‍රියාදාමයේ කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ මතයක් සැකසීම සලකා බැලීමට මට අවශ්‍යතාවක් ඇති නොකරයි. එසේම SLSAE 3050 (සංශෝධිත) අනුව, වාර්ෂික වාර්තාවේ සඳහන් කිහිමී හෝ සුවිශේෂී ගැටලුවක් සම්බන්ධයෙන් වැදගත් අභ්‍යන්තර පාලන අංශ සමඟ කටයුතු කිරීමට විස්තර කර ඇති ක්‍රියාපටිපාටි ඇත්ත වශයෙන්ම, ගැටලු විසඳන්නේද යන්න සලකා බැලීමටද මට අවශ්‍යතාවක් ඇති නොකරයි.

බැංකුව සම්බන්ධයෙන් ඇති මාගේ අවබෝධය මෙම ප්‍රකාශය සම්බන්ධිත ගනුදෙනු හා සිදුවීම් මත මාගේ ක්‍රියාමාර්ග තෝරා ගැනීමට බලපාන ලදී.

නිගමනයට එළඹීමේ පදනමක් සහිත ප්‍රමාණවත් හා යෝග්‍ය සාක්ෂි රැස් කරගත් බව මම විශ්වාස කරමි.

මාගේ නිගමනය

ඉටු කරන ලද ක්‍රියා පටිපාටීන් මත පදනම්ව, වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් කර ඇති ප්‍රකාශය, බැංකුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණයෙහි අභ්‍යන්තර පාලනය සැලසුම් කිරීම සහ සඵලදායකත්වය පිළිබඳ සමාලෝචනයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ මාගේ අවබෝධය හා සංගත නොවන බවට විශ්වාස කිරීමට හේතු වන කරුණු කිසිවක් මාගේ අවධානයට ලක් වී නොමැත.

ඩබ් පී සී වික්‍රමරත්න
විගණකාධිපති

ස්වාධීන සහතිකවීමේ වාර්තාව

KPMG
(Chartered Accountants)
32A, Sir Mohamed Macan Markar Mawatha,
P. O. Box 186,
Colombo 00300, Sri Lanka.

Tel : +94 - 11 542 6426
Fax : +94 - 11 244 5872
: +94 - 11 244 6058
: +94 - 11 254 1249
Internet : www.kpmg.com/lk

Independent Assurance Report to National Savings Bank

We have been engaged by the Directors of National Savings Bank (“ the Bank”) to provide reasonable assurance and limited assurance in respect of the Sustainability Indicators as identified below for the year ended 31 December 2019. The Sustainability Indicators are included in National Savings Bank’s Integrated Annual Report for the year ended 31 December 2019 (the “Report”).

The reasonable assurance sustainability indicators covered by our reasonable assurance engagement are:

Assured Sustainability Indicators as per statutory Financial Statements (audited) for the year ended 31 December 2019, dated 24 March 2020 and the audit report dated 30 March 2020 thereon	Integrated Annual Report page
Financial highlights	11

The limited assurance sustainability indicators covered by our limited assurance engagement are:

Limited assurance – sustainability indicators	Integrated Annual Report page
Non-financial highlights	9
Information provided on following	
Financial capital	90- 11
Manufactured capital	112- 119
Intellectual capital	120- 129
Human capital	130- 143
Social and relationship capital	144- 161
Natural capital	162- 169

KPMG, a Sri Lankan partnership and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity.

Our conclusions

Our conclusion has been formed on the basis of, and is subject to, the matters outlined in this Report. We believe that the evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our conclusions.

Reasonable assurance-sustainability indicators

In our opinion, the Reasonable Assurance-Sustainability Indicators, as defined above, for the year ended 31 December 2019 are, in all material respects, prepared and presented in accordance with the Consolidated Set of Global Reporting Initiative Sustainability Reporting Standards Guidelines.

Limited assurance-sustainability indicators

Based on the limited assurance procedures performed and evidence obtained, as described below, nothing has come to our attention that causes us to believe that the Limited Assurance Sustainability Indicators, as defined above, for the year ended 31 December 2019, have not in all material respects, been prepared and presented in accordance with the Consolidated Set of Global Reporting Initiative Sustainability Reporting Standards Guidelines.

Management’s responsibility

Management is responsible for the preparation and presentation of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators and the Limited Assurance Sustainability Indicators in accordance with the Consolidated Set of Global Reporting Initiative Sustainability Reporting Standards Guidelines.

These responsibilities includes establishing such internal controls as Management determines are necessary to enable the preparation of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators and the Limited Assurance Sustainability Indicators that are free from material misstatement whether due to fraud or error.

Management is responsible for preventing and detecting fraud and for identifying and ensuring that the Bank complies with laws and regulations applicable to its activities.

Management is also responsible for ensuring that staff involved with the preparation and presentation of the description and Report are properly trained, information systems are properly updated and that any changes in reporting encompass all significant business units.

M.R. Mihular FCA	P.Y.S. Perera FCA	C.P. Jayatilake FCA
T.J.S. Rajakarier FCA	W.W.J.C. Perera FCA	Ms. S. Joseph FCA
Ms. S.M.B. Jayasekara ACA	W.K.D.C. Abeyrathne FCA	S.T.D.L. Perera FCA
G.A.U. Karunaratne FCA	R.M.D.B. Rajapakse FCA	Ms. B.K.D.T.N. Rodrigo FCA
R.H. Rajan ACA	M.N.M. Shameel ACA	Ms. C.T.K.N. Perera ACA
A.M.R.P. Alahakoon ACA		

Principals - S.R.I. Perera FCMA(UK), LLB, Attorney-at-Law, H.S. Goonewardene ACA, Ms. P.M.K. Sumanasekara FCA

Our responsibility

Our responsibility is to express a reasonable assurance conclusion on the Bank's preparation and presentation of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators and a limited assurance conclusion on the preparation and presentation of the Limited Assurance Sustainability Indicators included in the Report, as defined above.

We conducted our assurance engagement in accordance with Sri Lanka Standard on Assurance Engagements SLSAE 3000: Assurance Engagements other than Audits or Reviews of Historical Financial Information (SLSAE 3000) issued by The Institute of Chartered Accountants of Sri Lanka.

We have complied with the independence and other ethical requirements of the Code of Ethics issued by the Institute of Chartered Accountants of Sri Lanka.

SLSAE 3000 requires that we plan and perform the engagement to obtain reasonable assurance about whether the Reasonable Assurance Sustainability Indicators are free from material misstatement and limited assurance about whether the Limited Assurance Sustainability Indicators are free from material misstatement.

Reasonable Assurance Over Reasonable Assurance Sustainability Indicators

The procedures selected in our reasonable assurance engagement depend on our judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators whether due to fraud or error.

In making those risk assessments, we have considered internal control relevant to the preparation and presentation of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators in order to design assurance procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purposes of expressing a conclusion as to the effectiveness of the Bank's internal control over the preparation and presentation of the Report.

Our engagement also included assessing the appropriateness of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators, the suitability of the criteria, being the Consolidated Set of Global Reporting Initiative Sustainability Reporting Standards Guidelines, used by the Bank in preparing and presenting the Reasonable Assurance Sustainability Indicators within the Report, obtaining an understanding of the compilation of the financial and non-financial information to the sources from which it was obtained, evaluating the reasonableness of estimates made by the Bank, and recomputation of the calculations of the Reasonable Assurance Sustainability Indicators.

Limited Assurance on the Assured Sustainability Indicators

Our limited assurance engagement on the Limited Assurance Sustainability Indicators consisted of making enquiries, primarily of persons responsible for the preparation of the Limited Assurance Sustainability Indicators, and applying analytical and other procedures, as appropriate. These procedures included:

- interviews with Senior Management and relevant staff at corporate and selected site level concerning sustainability strategy and policies for material issues, and the implementation of these across the business;

- enquiries of management to gain an understanding of the Bank's processes for determining material issues for the Bank's key stakeholder groups;
- enquiries of relevant staff at corporate and selected site level responsible for the preparation of the Limited Assurance Sustainability Indicators;
- enquiries about the design and implementation of the systems and methods used to collect and report the Limited Assurance Sustainability Indicators, including the aggregation of the reported information;
- comparing the Limited Assurance Sustainability Indicators to relevant underlying sources on a sample basis to determine whether all the relevant information has been appropriately included in the Report;
- reading the Limited Assurance Sustainability Indicators presented in the Report to determine whether they are in line with our overall knowledge of, and experience with, the sustainability performance of the Bank;
- reading the remainder of the Report to determine whether there are any material misstatements of fact or material inconsistencies based on our understanding obtained as part of our assurance engagement.

The procedures performed in a limited assurance engagement vary in nature and timing from, and are less in extent than for, a reasonable assurance engagement, and consequently the level of assurance obtained in a limited assurance engagement is substantially lower than the assurance that would have been obtained had a reasonable assurance engagement been performed. Accordingly, we do not express a reasonable assurance conclusion on the Limited Assurance Sustainability Indicators.

Purpose of our report

In accordance with the terms of our engagement, this assurance report has been prepared for the Bank for the purpose of assisting the Directors in determining whether the Bank's Reasonable and Limited Assurance Sustainability Indicators are prepared and presented in accordance with the Consolidated Set of Global Reporting Initiative Sustainability Reporting Standards Guidelines and for no other purpose or in any other context.

Restriction of use of our report

Our report should not be regarded as suitable to be used or relied on by any party wishing to acquire rights against us other than the Bank, for any purpose or in any other context. Any party other than the Bank who obtains access to our report or a copy thereof and chooses to rely on our report (or any part thereof) will do so at its own risk. To the fullest extent permitted by law, we accept or assume no responsibility and deny any liability to any party other than the Bank for our work, for this independent assurance report, or for the conclusions we have reached.

Chartered Accountants
Colombo
1 April 2020

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීගේ (මුදල් හා සැලසුම්) වගකීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය

අනුකූලතාව

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ (බැංකුව) මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලනයේ (සමූහයේ) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2019 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව පිළියෙළ කර ඉදිරිපත් කර ඇත:

- 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත සහ එයට සිදුකළ සංශෝධන.
- 1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනත.
- 1995 අංක 15 දරණ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ සහ විගණන ප්‍රමිති පනත.
- 1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනත හා එයට කළ සංශෝධන සහ එය යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ආකෘති සහ තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම් තොරතුරුවලට අදාළ නියෝග සහ මාර්ගෝපදේශ.
- ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීගේ ආයතනය (CA Sri Lanka) විසින් නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (SLFRSS/LKASs)/ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන්
- ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ඇති සංස්ථාපිත පාලනය පිළිබඳ වඩා යහපත් පරිචය සංග්‍රහය 2017.
- සංස්ථාපිත පාලනය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ බැංකු පනත් නියමය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී භාවිත කර ඇති ආකෘති සහ සිදු කර ඇති හෙළිදරව් කිරීම්, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 1 (LKAS 1) - "මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම" හි හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා සමගද අනුකූල වන අතර ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කර ඇති නිශ්චිත ආකෘති සමග අනුකූලය. බැංකුව සහ සමූහය එහි මූල්‍ය ප්‍රතිඵල එහි පරිශීලකයන්ට කාර්තුමය පදනමකින් ඉදිරිපත් කරයි.

බැංකුව සහ සමූහය විසින් නිසි ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අඛණ්ඩව යොදා ගෙන ඇත. ඉහළ මට්ටමේ විනිශ්චයක් සහ සංකීර්ණතාවක් සහිත සුවිශේෂී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ඇස්තමේන්තු යොදා ගැනීම බැංකුවේ බාහිර විගණකවරුන් සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව සමග සාකච්ඡා කරන ලදී.

2019 ජනවාරි 01 වන දින සිට බලාත්මක වූ ශ්‍රී.ල.මු.ප්‍ර.ප්‍ර. 16 "කල්බදු" ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියේ අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල වන පරිදි ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගණනය කිරීම් හැරුණු විට 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික වාර්තාව ප්‍රකාශයපත් කළ දින සිට ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගණනය කිරීම් ක්‍රමවේදයෙහි කිසිදු වෙනසක් සිදු නොවීය.

SLFRS 16 කල්බදු ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුව පෙර ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 17 අනුකූලව මෙහෙයුම් කල්බදු ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද කල්බදු සඳහා කල්බදු වගකීම් සහ භාවිතයට ඇති වත්කම් හඳුනා ගැනීම අවශ්‍යවේ. කල්බදු පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය ශ්‍රී.ල.මු.ප්‍ර.ප්‍ර. 16 හි ඇ. ඇමුණුමෙහි 5 (ආ) ඡේදයට අනුකූලව පූර්ව කාලපරිච්ඡේදවල මූල්‍ය ප්‍රකාශන නැවත සඳහන් නොකිරීමට සහ කල්බදු වගකීම් සහ අයිතිය භාවිතා කිරීමේ වත්කම් හඳුනා ගැනීමට බැංකුව තීරණය කර ඇත. ඒ අනුව වර්තමාන ඉදිරිපත් කිරීමට අනුකූල වන පරිදි සංසන්දනාත්මක තොරතුරු සංශෝධනය කර නොමැත.

අපි අපගේ දැනුමේ තරමට මෙම වාර්තාවේ අඩංගු මූල්‍ය ප්‍රකාශන, සුවිශේෂී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් මූල්‍ය තොරතුරු, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ බැංකුවේ සහ සමූහයේ වත්කම්, වගකීම්, මූල්‍ය තත්ත්වය, මෙහෙයුම්වල ප්‍රතිඵල සහ මුදල් ප්‍රවාහවල සියලු වැදගත් අංශ සාධාරණව නිරූපණය කරන බව සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සත්‍ය සහ සාධාරණ දැක්මක් දී ඇති

බව තහවුරු කරමු. තවද අපි මෙහෙයුම් කටයුතු අඛණ්ඩව කරගෙන යාමට බැංකුවට සහ සමූහයට ප්‍රමාණවත් සම්පත් ඇති බවත් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී අඛණ්ඩ පැවැත්ම පදනම යොදා ගෙන ඇති බවටත් තහවුරු කරමු.

අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ වගකීම සහ ක්‍රියා පටිපාටි

බැංකුව සහ එහි පරිපාලනයේ අභ්‍යන්තර පාලන ස්ථාපනය කිරීමට, ක්‍රියාත්මක කිරීමට, සහ පවත්වාගෙන යාමට අපි වගකිව යුතු වෙමු. වත්කම් ආරක්ෂා කිරීම, වංචා සහ/හෝ වැරදි මෙන්ම අනෙකුත් අක්‍රමිකතා වැළැක්වීම සහ හෙළිදරව් කිරීම සඳහා බැංකුවට සහ සමූහයට අදාළ වැදගත් තොරතුරු අපට දැන ගැනීමට හැකි බවත් සහතික කරමින් එලදයි අභ්‍යන්තර පාලන සහ ක්‍රියාපටිපාටි නිසි ස්ථානවල ඇති බව, සහ ඒවා අඛණ්ඩ පදනමක් මත සමාලෝචනය, ඇගයීම සහ යාවත්කාලීන කරන බව අපි සහතික කරමු. අපගේ දැනීමේ තරමට, අභ්‍යන්තර පාලන සහ ක්‍රියාපටිපාටි සැලසුම් කිරීමේ හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලකිය යුතු අඩුපාඩු සහ දුබලතා නොවූ බවට අපි සැතීමට පත් වෙමු. අපි අපගේ ඇගයීම් මත පදනම්ව, අභ්‍යන්තර පාලනවල සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ සැලකිය යුතු අඩුපාඩු හෝ කැපී පෙනෙන දුබලතා සහ කළමනාකරණ හෝ අනෙකුත් සේවකයන් සම්බන්ධ වංචා නොවූ බව තහවුරු කරමු.

මූල්‍ය වාර්තාකරණය සහ ක්‍රියාපටිපාටි සම්බන්ධව අභ්‍යන්තර පාලන සහ ක්‍රියාපටිපාටි අඛණ්ඩව අනුගමනය කරන බව සහතික කිරීමට බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණකවරුන්ද කලින් කලට විමර්ශන සිදු කරයි. කෙසේ වෙතත්, ඕනෑම අභ්‍යන්තර පාලන හා ගිණුම්කරණ ක්‍රමයක් මගින් ලබාදෙන සහතිකය 100% ක් පිළිගැනීමේ යම් ආවේනික සීමාවන් පවතී.

මූල්‍ය වාර්තාකරණය මත අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රකාශය මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 285 පිටුවේ දක්වා ඇත. විගණකාධිපතිවරයා විසින් බැංකුව විසින් යොදා ගන්නා ලද මූල්‍ය වාර්තාකරණය මත අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලත්වය විගණනය කර ඇති අතර ඒ පිළිබඳ විකරණය නොකළ මතයක් ලබා දී ඇත. මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ 287 පිටුවේ එය දක්වා ඇත.

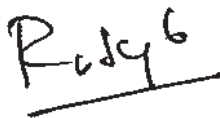
බාහිර විගණනය

බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලිතයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපති විසින් විගණනය කරන ලදී. බැංකුවේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ විගණකාධිපතිගේ වාර්තාව මෙම වාර්ෂික වාර්තාවෙහි 293 පිටුවෙහි දක්වා ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව අනෙක් කරුණුද සමඟින්, සියලු අභ්‍යන්තර විගණන සහ පරීක්ෂණ වැඩසටහන්, අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධති සහ ක්‍රියා පටිපාටිවල කාර්යක්ෂමතාව සමාලෝචනය කළ අතරම සුවිශේෂී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ව්‍යවස්ථාපිත සහ නියාමන අවශ්‍යතාවලට ඒවායේ අනුකූල බවද සමාලෝචනය කළ අතර, ඒවායේ විස්තර මෙම වාර්ෂික වාර්තාව තුළ 233 සිට 236 දක්වා පිටුවල ඇති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාවේ දී ඇත. පූර්ණ ස්වාධීනත්වය සහතික කිරීමට විගණකාධිපතිට සහ අභ්‍යන්තර විගණකවරුන්ට, වැදගත් වන කරුණු සාකච්ඡා කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ සාමාජිකයන් වෙත පූර්ණ සහ නිදහස් ප්‍රවේශය ඇත.

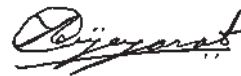
තහවුරු කිරීම

අපි අපේ දැනුමේ තරමට පහත දේවල් තහවුරු කරමු.

- බැංකුව සහ සමූහය සියලු අදාළ විය හැකි නීති සහ රෙගුලාසි සහ අවශ්‍යතා සමඟ අනුකූල වී ඇත.
- සැලකිය යුතු අනුකූල නොවීමේ අවස්ථා නොමැත.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල 395 පිටුවේ 51 සටහනේ හෙළිදරව් කර ඇති තොරතුරු හැර බැංකුවට සහ සමූහයට එරෙහිව තවු පැවරීම් නැත.
- බැංකුව සහ සමූහය විසින් ගෙවිය යුතු සියලු බදු, තීරු බදු, අය බදු සහ සියලු ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් සහ බැංකුවේ සහ සමූහයේ සේවකයන් වෙනුවෙන් සහ ඔවුන් සඳහා ගෙවිය යුතු සියලු දායක මුදල් අය බදු සහ බදු 2019 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට ගෙවා හෝ අවශ්‍ය පරිදි ප්‍රතිපාදනයන් කර ඇත.

දමිතා රත්නායක
වැඩබලන සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

කිත්සිරි විජයරත්න
ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී
(මුදල් හා සැලසුම්)

2020 මාර්තු 24 දින
කොළඹ දීය.

විගණකාධිපති වාර්තාව

ජාතික විගණන කාර්යාලය தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம் NATIONAL AUDIT OFFICE

මගේ අංකය
எனது இல. }
My No. }

බිඵ්ප්/ඵ්/පන්පස්බි/ප්ප්/2019/06

ඔබේ අංකය
உமது இல. }
Your No. }

දිනය
திகதி }
Date }

30 March 2020

සභාපතිනිය
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලනයන්හි 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ වෙනත් තොරතුරු හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳව 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව විගණකාධිපති වාර්තාව

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ("බැංකුව") සහ එහි පරිපාලනයන්හි ("සමූහය") 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් ප්‍රකාශනය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාව සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මාගේ වාර්තාව යථා කාලයේදී පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරනු ලැබේ.

බැංකුවේ සහ සමූහයේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය

සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමූහය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර,

කළමනාකාරිත්වය සමූහය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමූහයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

බැංකුවේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමූහය වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇති වන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස

බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බවට අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නා වූ අවදානම් මගහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදු වන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, චේතනාන්විත මගහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මගහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමූහයේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල සහ ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල යෝග්‍යතාවය අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමූහයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.

- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කිරීම, ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය ඇගයීමට ලක් කළ අතර, ඒ සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවධානයා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවධානයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- 2018 අංක 19 ජාතික විගණන පනතේ 12 (අ) වගන්තියේ සඳහන් අවධානය විය අනුව, විගණනය සඳහා අවධාන සියලු තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් මා විසින් ලබාගන්නා ලද අතර, මාගේ පරීක්ෂණයෙන් පෙනී යන ආකාරයට නිසි මූල්‍ය වාර්තා බැංකුව විසින් පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.
 - 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවධානය විය අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
 - 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවධානය විය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.
- අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග සහ ලබා ගන්නා ලද සාක්ෂි මත හා ප්‍රමාණාත්මක කරුණුවලට සීමා කිරීම තුළ, පහත සඳහන් ප්‍රකාශන කිරීමට තරම් කිසිවක් මාගේ අවධානයට ලක් නොවීය.
- 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඇ) වගන්තියේ සඳහන් අවධානය විය අනුව බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලයේ යම් සාමාජිකයෙකුට බැංකුව සම්බන්ධවී ඇති යම් ගිවිසුමක් සම්බන්ධයෙන් සෘජුව හෝ අන්‍යාකාරයකින් සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික තත්ත්වයෙන් බැහැරව සම්බන්ධයක් ඇති බව.
 - 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඊ) වගන්තියේ සඳහන් අවධානය විය යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානවලට අනුකූල නොවන ලෙස ක්‍රියා කර ඇති බව.

ඩබ්ලිව්. පී. සී. වික්‍රමරත්න
විගණකාධිපති

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අන්තර්ගතය

	පිටු අංකය
මූලික මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්	
ආදායම් ප්‍රකාශය	296
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය	297
මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය	298
ගිණිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය - බැංකුව	300
ගිණිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය - සමූහය	302
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය	304
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් - පොදු	
1. වාර්තාකරණ ඒකකය	306
2. ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති	306
2.1 පිළියෙල කිරීමේ පදනම	306
2.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම්	309
2.3 සාධාරණ අගය මිනීම	311
2.4 සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - පොදු	311
2.5 සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - වත්කම් හා වගකීම් හඳුනාගැනීම	312
2.6 වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - මූල්‍ය උපකරණ සඳහා ආදායම් හා වියදම් හඳුනාගැනීම	322
2.7 වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - බඳුකරණය	322
2.8 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය	322
2.9 නියාමන ප්‍රතිපාදන	322
2.10 වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයට පසු සිදුවීම්	322
2.11 නිකුත් කරන ලද මුත් වාර්තාකරණ දිනට බල නොපැවැත්වෙන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්	322
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් - ආදායම් ප්‍රකාශය	
3. දළ ආදායම	323
4. ශුද්ධ පොළී ආදායම	323
5. ශුද්ධ ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම	325
6. වෙළඳාම් කටයුතු වලින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	327
7. ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය උපකරණයන්ගෙන් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	327
8. මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම මගින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	328
9. වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් (ශුද්ධ)	328
10. හානිකරණ වියදම්	329
11. සේවක මණ්ඩල වියදම්	330
12. වෙනත් වියදම්	332
13. බදු වියදම්	332
14. කොටසක ඉපයුම් (EPS)	334
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් - මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය: වත්කම්	
15. ගණනය කරන ලද පදනම මත මූල්‍ය උපකරණවල විශ්ලේෂණය	335
16. මුදල් හා මුදල් සමානයන්	338
17. මහ බැංකුවේ වෙනැති ශේෂයන්	338
18. බැංකුවල ඇති තැන්පතු	338
19. ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	339
20. ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	343

	පිටු අංකය
21. ක්‍රමානුකූල පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අන්තිකාරම්	346
22. ක්‍රමානුකූල පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ	351
23. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	353
24. පාලිත සමාගම්වල ආයෝජනය	357
25. ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාරවල ආයෝජනය	358
26. දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ	358
27. භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්	363
28. දේපල ආයෝජන	364
29. කිරීතිනාමය සහ අස්පාලය වත්කම්	365
30. විලම්බිත බදු වත්කම්/වගකීම්	366
31. වෙනත් වත්කම්	366
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් - මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය - වගකීම් සහ ගිණිකම්	
32. බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	367
33. ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	368
34. ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	368
35. ක්‍රමානුකූල පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්:	368
35. තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	368
35. ණය සුරැකුම්පත් ගිණියන්ට ගෙවිය යුතු	368
35. වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු	368
36. කල්බදු වගකීම්	369
37. නිකුත්කළ ණය සුරැකුම්පත්	370
38. සේවාච්ඡාදන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	372
39. ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	382
40. වෙනත් ප්‍රතිපාදන	382
41. වෙනත් වගකීම්	383
42. පරිපාලිත සමාගම්වලට ගෙවිය යුතු	383
43. ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	383
44. ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	384
45. රඳවාගත් ඉපයීම්	384
46. වෙනත් සංචිත	384
47. පාලනය යටත් නොවන ගිණිකම්	387
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් - අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්	
48. අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳීම්	387
49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම	388
50. සාමාන්‍ය කොටසක ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම	395
51. බැංකුවට හා සමූහයට විරුද්ධව ඇති නීති කෘතියන්	395
52. මූල්‍ය ප්‍රකාශ වාර්තා කළ දිනට පසු සිදුවීම්	395
53. සංසන්දනාත්මක තොරතුරු	396
54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය	396
55. කල් පිරීමේ විශ්ලේෂණය	415
56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය	419
57. ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය (නියාමන වාර්තාකරණය අනුව)	424

ආදායම් ප්‍රකාශය

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සටහන්	බැංකුව			සමූහය		
		2019 රු. '000	2018 රු. '000	වෙනස %	2019 රු. '000	2018 රු. '000	වෙනස %
දළ ආදායම	3	121,929,059	111,902,078	9	125,810,171	112,760,454	12
පොළී ආදායම		118,729,784	110,506,931	7	120,351,774	111,718,948	8
අඩුකළා: පොළී වියදම		89,897,770	85,622,275	5	90,868,139	86,460,269	5
ශුද්ධ පොළී ආදායම	4	28,832,014	24,884,656	16	29,483,635	25,258,679	17
ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම		1,261,268	1,005,262	25	1,269,521	1,008,482	26
අඩුකළා: ගාස්තු සහ කොමිස් වියදම		131,954	141,196	(7)	136,838	144,685	(5)
ශුද්ධ ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	5	1,129,314	864,066	31	1,132,683	863,797	31
වෙළඳාම් කටයුතුවලින් ලද ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	6	1,491,610	(707,433)	311	1,963,229	(1,062,421)	285
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය උපකරණයන්ගෙන් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	7	-	-	-	-	-	-
මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම තුළින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	8	22,021	6,906	219	22,021	6,906	219
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් (ශුද්ධ)	9	424,376	1,090,412	(61)	2,203,626	1,088,539	102
මුළු මෙහෙයුම් ආදායම		31,899,335	26,138,607	22	34,805,194	26,155,500	33
අඩුකළා: හානිකරණ වියදම්	10	565,536	871,049	(35)	590,700	870,994	(32)
ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම		31,333,799	25,267,558	24	34,214,494	25,284,506	35
අඩුකළා: වියදම්							
සේවක මණ්ඩල වියදම්	11	10,157,926	9,262,705	10	10,217,978	9,302,548	10
ක්‍ෂයවීම් හා ක්‍රමක්‍ෂය වියදම්		1,042,933	638,795	63	1,048,095	639,779	64
වෙනත් වියදම්	12	4,474,053	4,194,979	7	4,461,457	4,160,782	7
මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත බදු, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු සහ ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු පෙර මෙහෙයුම් ලාභය		15,658,887	11,171,079	40	18,486,964	11,181,397	65
අඩුකළා: මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදු		3,045,921	2,577,657	18	3,208,584	2,584,220	24
මූල්‍ය සේවා මත ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු		366,157	343,688	7	383,614	344,563	11
මූල්‍ය සේවා මත ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු		1,785,171	308,371	479	1,803,225	308,371	485
මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත බදු, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු සහ ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු පසු මෙහෙයුම් ලාභය		10,461,638	7,941,364	32	13,091,541	7,944,243	65
ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස		-	-	-	-	-	-
ආදායම් බදුවලට පෙර ලාභය		10,461,638	7,941,364	32	13,091,541	7,944,243	65
අඩුකළා: ආදායම් බදු වියදම	13	3,763,405	3,441,213	9	4,061,569	3,444,056	18
වර්ෂය සඳහා ලාභය		6,698,233	4,500,151	49	9,029,972	4,500,187	101
ලාභය බෙදී යන ආකාරය							
පාලක සමාගමේ හිමිකරුවන්		6,698,233	4,500,151	49	9,029,972	4,500,187	101
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්		-	-	-	-	-	-
වර්ෂය සඳහා ලාභය		6,698,233	4,500,151	49	9,029,972	4,500,187	101
ලාභය මත කොටසක ඉපයීම							
සාමාන්‍ය කොටසක මූලික ඉපයීම් (රු.)	14	7.13	6.72	6	9.61	6.72	43
සාමාන්‍ය කොටසක තනුක ඉපයීම් (රු.)		7.13	6.72	6	9.61	6.72	43
වර්ෂය සඳහා ලාභය		6,698,233	4,500,151	49	9,029,972	4,500,187	101

306 පිටුවේ සිට 424 පිටුව දක්වා හෙළිදරව් කර ඇති වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ සංකලිත කොටසකි.

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව			සමූහය		
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	වෙනස %	2019 රු. '000	2018 රු. '000	වෙනස %
වර්ෂය සඳහා ලාභය	6,698,233	4,500,151	49	9,029,972	4,500,187	101
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්						
විදේශ ගනුදෙනු පරිවර්තනය මත වූ විනිමය වෙනස්කම්	-	-	-	-	-	-
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ කටයුතු වලින් ලත් ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	-	(291,924)	(100)	-	(291,924)	(100)
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පවතින ණය උපකරණ මත ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	-	-	-	-	-	-
ආශ්‍රිත සමාගම් සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස	-	-	-	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පත් කළ ණය උපකරණ	127,928	(127,741)	200	227,305	(149,144)	252
අඩුකළා: වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ ණය උපකරණ ඉවත් කිරීම මත සාධාරණ අගය මත ලාභ/(අලාභ)	(13,717)	1,370	(1,101)	(13,717)	1,370	(1,101)
අඩුකළා: ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු අයිතමයන්ට අදාළ බදු වියදම්	-	-	-	-	-	-
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් එකතුව	114,211	(418,295)	127	213,588	(439,698)	149
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු නොවන වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්						
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පවතින ගිණිකම් උපකරණවල ආයෝජනයන්හි සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම්	(324,635)	(690,435)	(53)	(320,297)	(690,435)	(54)
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට පවතින මූල්‍ය වගකීම් මත බැංකුවේ ණය අවදානම් ආරෝපණය කිරීමේ සාධාරණ වෙනස්වීම්	-	-	-	-	-	-
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් නැවත ආගණනය	(3,700,967)	(210,861)	1,655	(3,702,344)	(211,258)	1,653
ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තයෙහි වෙනස්වීම්	-	-	-	-	-	-
ආශ්‍රිත සමාගම් සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස	-	-	-	-	-	-
අඩුකළා: ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය නොකළ යුතු අයිතමයන්ට අදාළ බදු වියදම	-	-	-	-	-	-
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු නොවන වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් එකතුව	(4,025,602)	(901,296)	347	(4,022,641)	(901,694)	346
වර්ෂයට අදාළ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්, බදු ගෙවූ පසු	(3,911,391)	(1,319,591)	196	(3,809,053)	(1,341,392)	184
වර්ෂයට අදාළ මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	2,786,842	3,180,560	(12)	5,220,919	3,158,795	65
ලාභය බෙදී යන ආකාරය						
පාලක සමාගමේ ගිණිකරුවන්	2,786,842	3,180,560	(12)	5,220,919	3,158,795	65
පාලනයට යටත් නොවන ගිණිකම්	-	-	-	-	-	-
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	2,786,842	3,180,560	(12)	5,220,919	3,158,795	65

306 පිටුවේ සිට 424 පිටුව දක්වා හෙළිදරව් කර ඇති වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ සංකලිත කොටසකි.

මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන්	බැංකුව			සමූහය		
		2019 රු. '000	2018 රු. '000	වෙනස %	2019 රු. '000	2018 රු. '000	වෙනස %
වත්කම්							
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	5,376,715	3,434,524	57	5,564,824	3,436,929	62
මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	17	-	-	-	58	177	(67)
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	18	12,364,469	17,588,445	(30)	15,745,184	17,588,445	(10)
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	11,622	4,740,106	(100)	11,622	4,740,106	(100)
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20						
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		11,459,882	16,680,382	(31)	22,130,273	26,867,533	(18)
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-
ක්‍රමණය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්							
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	454,394,957	422,894,740	7	456,636,285	422,919,713	8
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	615,634,321	518,947,969	19	619,567,786	522,973,159	18
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	3,478,811	6,184,430	(44)	4,626,582	7,788,560	(41)
පාලිත සමාගම්වල ආයෝජනයන්	24	4,811,000	1,700,000	183	-	-	-
ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාරවල ආයෝජනය	25	-	-	-	-	-	-
දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ	26	14,163,454	13,465,755	5	14,457,494	13,468,776	7
භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්	27	1,073,507	-	100	1,130,868	-	100
දේපල ආයෝජන	28	-	-	-	333,315	-	100
කීර්තිනාමය හා අස්පෘශ්‍ය වත්කම්	29	-	-	-	-	-	-
විලම්බිත බදු වත්කම්	30	-	-	-	338	73	363
වෙනත් වත්කම්	31	35,197,923	31,209,216	13	35,370,115	31,532,684	12
මුළු වත්කම්		1,157,966,664	1,036,845,567	12	1,175,574,745	1,051,316,155	12
වගකීම්							
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	32	35,045,251	77,119,146	(55)	36,139,122	83,615,264	(57)
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	1,533	(100)	-	1,533	(100)
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	34	-	-	-	-	-	-
ක්‍රමණය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්	35						
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු		1,016,574,286	839,574,411	21	1,015,635,421	839,574,411	21
- ණය සුරැකුපත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු		-	-	-	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු		21,203,242	14,804,802	43	32,808,023	21,750,178	51
කල්බදු වගකීම්	36	1,066,882	-	100	1,121,441	-	100
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	26,691,711	52,389,133	(49)	26,955,697	52,389,133	(49)
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	38	6,508,707	3,830,795	70	6,536,687	3,832,777	71
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	39	-	-	-	565,704	-	100
විලම්බිත බදු වගකීම්	30	547,250	582,463	(6)	548,014	582,463	(6)
වෙනත් වෙන්කිරීම්	40	-	-	-	-	-	-
වෙනත් වගකීම්	41	5,951,464	5,447,277	9	7,430,415	5,452,317	36
පාලිත සමාගම්වලට ගෙවියයුතු	42	547	750	(27)	-	-	-
මුළු වගකීම්		1,113,589,340	993,750,308	12	1,127,740,523	1,007,198,076	12

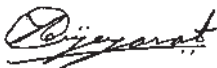
දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන්	බැංකුව			සමූහය		
		2019 රු. '000	2018 රු. '000	වෙනස %	2019 රු. '000	2018 රු. '000	වෙනස %
හිමිකම්							
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	43	9,400,000	9,400,000	-	9,400,000	9,400,000	-
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	44	3,562,872	3,227,960	10	3,571,214	3,227,960	11
රඳවාගත් ඉපයීම්	45	4,464,442	3,984,674	12	7,233,981	4,561,045	59
වෙනත් සංචිත	46	26,950,010	26,482,625	2	27,629,027	26,929,074	3
අයිතිකරුවන්ගේ මුළු හිමිකම		44,377,324	43,095,259	3	47,834,222	44,118,079	8
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්	47	-	-	-	-	-	-
මුළු හිමිකම		44,377,324	43,095,259	3	47,834,222	44,118,079	8
මුළු හිමිකම් සහ වගකීම්		1,157,966,664	1,036,845,567	12	1,175,574,745	1,051,316,155	12
අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ බැඳීම්	48	10,355,197	4,481,397	131	10,691,602	4,481,397	139
නාමික තොරතුරු							
සේවක සංඛ්‍යාව		4,715	4,512				
ශාඛා සංඛ්‍යාව		256	255				

සටහන: හානිකරණයෙන් හා ක්‍ෂය කිරීමෙන් පසු ශුද්ධ අගයන් දක්වා ඇත.

306 පිටුවේ සිට 424 පිටුව දක්වා හෙළිදරව් කර ඇති වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ සංකලිත කොටසකි.

සහතික කිරීම

ඉහත සඳහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ කටයුතු සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි ලාභය පිළිබඳ සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයන් පෙන්නුම් කරන බවට සහතික කරමි.

කිත්සිරි විජයරත්න

ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මුදල් හා සැලසුම්)

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම වේ.

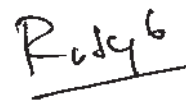
අනුමත කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවෙන් අත්සන් කරන ලදී.

Keasila Jayawardana

කේෂිලා ජයවර්ධන මිය
සහාපතිනිය

ආචාර්ය කපිල සේනානායක
අධ්‍යක්ෂ

දමිතා රත්නායක මිය
වැ.බ. සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී

2020 මාර්තු 24

කොළඹ,
ශ්‍රී ලංකාව

හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය

බැංකුව

	ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/ පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය රු. '000	ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල රු. '000	ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය රු. '000
2018 ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	6,700,000	3,002,952	7,793,317
පෙර වර්ෂවල ගැලපීම්*	-	-	-
2018 ජනවාරි 01 දිනට නැවත අගයන ලද ආරම්භක ශේෂය	6,700,000	3,002,952	7,793,317
2018 වර්ෂය සඳහා ලාභය	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් (බදු පසු)	-	-	-
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	-	-	-
හිමිකමට සෘජුව ගලපන ලද හිමිකරුවන් සමඟ සිදුකළ ගනුදෙනු			
වර්ෂය තුළ සංචිත වෙත/වෙතින් මාරුකිරීම්	-	225,008	-
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම්-ලාභාංශ/විශේෂ බදු	-	-	-
ජාතික රක්ෂණ භාරකාර අරමුදලට දායකවීම්	-	-	-
හිමිකම් නොපෑ තැන්පතු සංචිතයට මාරුකිරීම්/නිකුත් කළ කොටස් ප්‍රාග්ධනය	2,700,000	-	-
හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදුකළ මුළු ගනුදෙනු	2,700,000	225,008	-
2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	9,400,000	3,227,960	7,793,317
ශ්‍රී ල මු වා ප්‍ර 16 (SLFRS-16) යොදාගැනීම මත වූ බලපෑම	-	-	-
ශ්‍රී ල මු වා ප්‍ර 16 යටතේ ආරම්භක ශේෂය	9,400,000	3,227,960	7,793,317
2019 වර්ෂය සඳහා ලාභය	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම (බදු පසු)	-	-	-
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	-	-	-
හිමිකමට සෘජුව ගලපන ලද හිමිකරුවන් සමඟ සිදුකළ ගනුදෙනු			
වර්ෂය තුළ සංචිතවලට මාරුකිරීම්	-	334,912	-
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම් - ලාභාංශ/විශේෂ බදු	-	-	-
ජාතික රක්ෂණ භාරකාර අරමුදලට දායකවීම්	-	-	-
හිමිකම් නොපෑ තැන්පතු සංචිත වලට මාරුකිරීම්	-	-	-
හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදුකළ මුළු ගනුදෙනු	-	334,912	-
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	9,400,000	3,562,872	7,793,317

306 පිටුවේ සිට 424 පිටුව දක්වා හෙළිදරව් කර ඇති වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ සංකලිත කොටසකි.

*කරුණාකර සටහන් අංක 53 සංසන්දනාත්මක තොරතුරු වෙත යොමුවන්න.

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය රු. '000	ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය රු. '000	වෙනත් සංචිත රු. '000	රඳවාගත් ඉපයුම් රු. '000	මුළු හිමිකම රු. '000
1,345,237	291,924	18,859,461	1,102,798	39,095,691
-	-	-	(637,406)	(637,406)
1,345,237	291,924	18,859,461	465,392	38,458,285
-	-	-	4,500,151	4,500,151
(816,806)	(291,924)	-	(210,861)	(1,319,591)
(816,806)	(291,924)	-	4,289,290	3,180,560
-	-	-	(225,008)	-
-	-	-	(500,000)	(500,000)
-	-	-	(45,002)	(45,002)
-	-	(698,587)	-	2,001,413
-	-	(698,587)	(770,009)	1,456,411
528,430	-	18,160,874	3,984,674	43,095,259
-	-	-	(115,604)	(115,604)
528,430	-	18,160,874	3,869,070	42,979,655
-	-	-	6,698,233	6,698,233
(210,424)	-	-	(3,700,967)	(3,911,391)
(210,424)	-	-	2,997,266	2,786,842
-	-	-	(334,912)	-
-	-	-	(2,000,000)	(2,000,000)
-	-	-	(66,982)	(66,982)
-	-	677,811	-	677,811
-	-	677,811	(2,401,894)	(1,389,171)
318,006	-	18,838,685	4,464,442	44,377,324

සමුහය

	ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/ පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය රු. '000	ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල රු. '000	ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය රු. '000
2018 ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	6,700,000	3,002,952	7,793,317
පෙර වර්ෂවල ගැලපීම්*	-	-	-
2018 ජනවාරි 01 දිනට නැවත අගයන ලද ආරම්භක ශේෂය	6,700,000	3,002,952	7,793,317
2018 වර්ෂය සඳහා ලාභය	-	-	-
වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් (බදු පසු)	-	-	-
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීරණ ආදායම	-	-	-
හිමිකමට සෘජුව ගලපන ලද හිමිකරුවන් සමඟ සිදුකළ ගනුදෙනු			
වර්ෂය තුළ සංචිත වෙත/වෙතින් මාරුකිරීම්	-	225,008	-
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම්-ලාභාංශ/විශේෂ බදු	-	-	-
ලාභාංශ මත රඳවාගත් බදු	-	-	-
ජාතික රක්ෂණ භාරකාර අරමුදලට දායකවීම්	-	-	-
හිමිකම් නොපෑ තැන්පතු සංචිතයට මාරුකිරීම්/නිකුත්කළ කොටස් ප්‍රාග්ධනය	2,700,000	-	-
හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදුකළ මුළු ගනුදෙනු	2,700,000	225,008	-
2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	9,400,000	3,227,960	7,793,317
ශ්‍රී ල මු වා ප්‍ර 16 (SLFRS-16) යොදාගැනීම මත වූ බලපෑම	-	-	-
ශ්‍රී ල මු වා ප්‍ර 16 යටතේ ආරම්භක ශේෂය	9,400,000	3,227,960	7,793,317
2019 වර්ෂය සඳහා ලාභය	-	-	-
වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් (බදු පසු)	-	-	-
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීරණ ආදායම	-	-	-
හිමිකමට සෘජුව ගලපන ලද හිමිකරුවන් සමඟ සිදුකළ ගනුදෙනු			
වර්ෂය තුළ සංචිතවලට මාරුකිරීම්	-	343,254	-
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම්-ලාභාංශ/විශේෂ බදු	-	-	-
ජාතික රක්ෂණ භාරකාර අරමුදලට දායකවීම්	-	-	-
හිමිකම් නොපෑ තැන්පතු සංචිතයට මාරුකිරීම්	-	-	-
හිමිකම් දරන්නන් සමඟ සිදුකළ මුළු ගනුදෙනු	-	343,254	-
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	9,400,000	3,571,214	7,793,317

306 පිටුවේ සිට 424 පිටුව දක්වා හෙළිදරව් කර ඇති වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ සංකලිත කොටසකි.

*කරුණාකර සටහන් අංක 53 සංසන්දනාත්මක තොරතුරු වෙත යොමුවන්න.

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය රු. '000	ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය රු. '000	වෙනත් සංචිත රු. '000	රඳවාගත් ඉපයුම් රු. '000	මුළු හිමිකම රු. '000
1,228,420	291,924	19,444,122	1,679,540	40,140,278
-	-	-	(637,406)	(637,406)
1,228,420	291,924	19,444,122	1,042,134	39,502,872
-	-	-	4,500,187	4,500,187
(838,210)	(291,924)	-	(211,258)	(1,341,392)
(838,210)	(291,924)	-	4,288,929	3,158,795
-	-	9	(225,016)	-
-	-	-	(500,000)	(500,000)
-	-	-	-	-
-	-	-	(45,002)	(45,002)
-	-	(698,587)	-	2,001,413
-	-	(698,578)	(770,018)	1,456,411
390,210	-	18,745,544	4,561,045	44,118,079
-	-	-	(115,604)	(115,604)
390,210	-	18,745,544	4,445,441	44,002,475
-	-	-	9,029,972	9,029,972
(106,709)	-	-	(3,702,344)	(3,809,053)
(106,709)	-	-	5,327,628	5,220,919
-	-	128,852	(472,106)	-
-	-	-	(2,000,000)	(2,000,000)
-	-	-	(66,982)	(66,982)
-	-	677,811	-	677,811
-	-	806,663	(2,539,088)	(1,389,171)
283,501	-	19,552,207	7,233,981	47,834,222

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් ලත් මුදල් ප්‍රවාහ පොළී ලැබීම්	116,116,735	108,759,712	117,913,757	109,734,424
පොළී ගෙවීම්	(82,583,128)	(85,287,503)	(83,544,584)	(86,068,354)
ශුද්ධ කොමිස් ලැබීම්	1,129,314	864,066	1,132,683	863,797
වෙළඳාම් ආදායම	415,692	546,667	507,130	563,393
සේවක මණ්ඩල ගෙවීම්	(9,576,038)	(8,944,003)	(9,636,090)	(8,983,846)
මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත බදු, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු, ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු	(4,926,687)	(3,372,310)	(5,092,470)	(3,379,748)
වෙනත් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලැබීම්	336,670	283,187	2,115,916	281,314
වෙනත් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලට ගෙවීම්	(4,449,742)	(3,731,927)	(4,432,794)	(3,697,730)
මෙහෙයුම් වත්කම් හා වගකීම්වල වෙනස්වීම්වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය	16,462,816	9,117,889	18,963,548	9,313,250
මෙහෙයුම් වත්කම්වල (වැඩිවීම)/අඩුවීම				
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	-	-	-	-
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	5,088,591	6,015,111	1,707,876	6,015,111
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	4,744,070	(3,671,316)	4,744,070	(3,671,316)
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට පවතින මූල්‍ය වත්කම්	5,926,456	(10,995,919)	5,681,883	(18,404,137)
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම්	(31,733,787)	(48,291,029)	(33,889,390)	(49,603,184)
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ	(94,261,299)	37,230,245	(94,172,565)	37,060,618
මූල්‍ය ආයෝජන විකිණීම හා කල්පිරීම මගින් ලත් මුදල්	-	-	-	-
වෙනත් වත්කම්	(4,185,579)	(4,947,187)	(4,034,303)	(4,989,400)
	(114,421,548)	(24,660,094)	(119,962,429)	(33,592,308)
මෙහෙයුම් වගකීම්වල වැඩිවීම/(අඩුවීම)				
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	(42,196,267)	28,385,587	(48,579,868)	34,111,452
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	(1,533)	(956,937)	(1,533)	(956,937)
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට මූල්‍ය වගකීම් - තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	170,677,338	101,633,538	169,738,473	101,633,538
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට මූල්‍ය වගකීම් - ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	-	-	-	-
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට මූල්‍ය වගකීම් - වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	6,287,565	2,699,945	10,919,340	4,894,246
නිකුත්කළ ණය සුරැකුම්පත්	(25,677,100)	(107,552,900)	(25,413,114)	(107,552,900)
වෙනත් වගකීම්	(382,265)	(494,589)	1,698,978	(533,749)
	108,707,738	23,714,644	108,362,276	31,595,650
ආදායම් බදු පෙර මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලත් ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ	10,749,007	8,172,439	7,363,395	7,316,592
ගෙවූ ආදායම් බදු	(3,798,618)	(3,365,813)	(3,530,579)	(3,506,148)
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලත් ශුද්ධ මුදල්	6,950,389	4,806,626	3,832,816	3,810,444

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ආයෝජන කටයුතුවලින් ලත් මුදල් ප්‍රවාහ දේපල, පිරිසත හා උපකරණ මිලදී ගැනීම්	(1,505,419)	(1,742,224)	(1,509,763)	(1,742,579)
දේපල, පිරිසත හා උපකරණ විකිණීමෙන් ලත් මුදල්	14,804	7,474	14,808	7,474
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පවතින මූල්‍ය උපකරණවල ශුද්ධ වැඩිවීම/(අඩුවීම)	2,373,158	(1,309,089)	2,902,903	(1,114,522)
මූල්‍ය ආයෝජන විකිණීම හා කල්පිරීම මගින් ලත් මුදල්	-	-	-	-
දේපල ආයෝජනවල ශුද්ධ මිලදී ගැනීම් සහ වැඩිදියුණු කිරීම්	-	-	(333,315)	-
පාලිත හා ආශ්‍රිත සමාගම්වල ආයෝජන අත්පත් කර ගැනීම මගින් ලද ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	(3,111,000)	(800,000)	-	-
පාලිත හා ආශ්‍රිත සමාගම්වල ආයෝජනයෙන් ලද ලාභාංශ	-	-	-	-
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදවූ/වලින් ලත් ශුද්ධ මුදල්	(2,228,457)	(3,843,839)	1,074,633	(2,849,627)
මූල්‍යනය කිරීමේ කටයුතුවලින් ලද මුදල් ප්‍රවාහ යටත්කාලීන ණය නිකුත් කිරීම් මගින් ලත් ශුද්ධ මුදල්	-	-	-	-
යටත්කාලීන ණය ආපසු ගෙවීම්	-	-	-	-
යටත්කාලීන ණය මත ගෙවූ පොළීය	(780,000)	(780,000)	(780,000)	(780,000)
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම් - ලාභාංශ/ විශේෂ බදු	(2,000,000)	(500,000)	(2,000,000)	(500,000)
මූල්‍යන කටයුතු වලින් ලද ශුද්ධ මුදල්	(2,780,000)	(1,280,000)	(2,780,000)	(1,280,000)
මුදල් හා මුදල් සමානයන්ගේ ශුද්ධ වැඩිවීම/(අඩුවීම)	1,941,932	(317,213)	2,127,449	(319,183)
වර්ෂය ආරම්භයේදී මුදල් හා මුදල් සමානයන්	3,351,975	3,669,188	3,354,558	3,673,741
මුදල් හා මුදල් සමානයන්ගේ විනිමය වෙනස	-	-	-	-
වර්ෂය අවසාන දිනට මුදල් හා මුදල් වලට සමානයන්	5,293,907	3,351,975	5,482,007	3,354,558
මුදල් හා මුදල් සමානයන් අයිතම සැසඳීම අතැති මුදල්	941,102	699,401	947,240	699,411
බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	4,436,403	2,735,350	4,618,378	2,737,745
ඉල්ලුම් සහ කෙටිකාලීන තැන්පතු	-	-	-	-
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	-	-	58	177
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	(83,598)	(82,775)	(83,669)	(82,775)
	5,293,907	3,351,975	5,482,007	3,354,558

306 පිටුවේ සිට 424 පිටුව දක්වා හෙළිදරව් කර ඇති වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගිණුම් පිළිබඳ සටහන්, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ සංකලිත කොටසකි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්

1. වාර්තාකරණ ඒකකය

1.1 ආයතනික තොරතුරු

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව, 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත යටතේ 1972 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාපනය කරන ලද බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවකි. එය 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත හා එහි සංශෝධන යටතේ නියාමනය වන බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවකි. බැංකුවේ ලියාපදිංචි කාර්යාලය, අංක 255 "ඉතිරිකිරීමේ මන්දිරය" ගාලුපාර, කොළඹ 03, ශ්‍රී ලංකාව යන ලිපිනයෙහි පිහිටා ඇත.

2019 දෙසැම්බර් මස 31 දිනට බැංකුවේ මුළු සේවකයන් සංඛ්‍යාව 4,715 ක් විය. (2018-4,512)

සේවා සැපයුම් ස්ථාන ලෙස ශාඛා 256 ක්, හා ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර 334 ක් ද බැංකුව සතුව පවතින අතර, නියෝජිත ජාල ලෙස තැපැල් කාර්යාල 653 ක් සහ උප තැපැල් කාර්යාල 3,410 ක් බැංකුව සතුව පවතී.

1.2 ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයෙහි ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට බැංකුව (මව් සමාගම) සහ එහි පූර්ණ අයිතියට යටත් එන් එස් බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කමිටි ලිමිටඩ් සහ ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව නම්වූ පාලිත සමාගම් ඇතුළත් වේ.

බැංකුවෙහි පූර්ණ අයිතිය ශ්‍රී ලංකා රජය සතුවේ. බැංකුව සමූහයෙහි අවසන් පරිපාලකයා වේ. බැංකුවේ සහ එහි පරිපාලිත සමාගම්වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන පොදු මූල්‍ය වර්ෂයක් පාදක වෙයි. සෑම වසරකදීම පාර්ලිමේන්තුවේ දී සහාගත කිරීම පිණිස, දෙසැම්බර් මස 31 දිනෙන් අවසන් වන මාස දොළහක කාලපරිච්ඡේදය සඳහා "බැංකුවේ" සහ "සමූහයේ" මූල්‍ය ප්‍රකාශන බැංකුව විසින් පිළියෙල කරනු ලබයි. 2019 ඔක්තෝබර් 11 වන දින බැංකුව විසින් සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව මුළුමනින්ම අත්පත් කරගනු ලැබූ අතර පසුගිය මාස 3 ක ලාභය සමූහයට ඒකාබද්ධ කරගන්නා ලදී.

1.3 මූලික ක්‍රියාකාරකම් සහ

මෙහෙයුම්වල ස්වභාවය

GRI 102-2

බැංකුව

පෙර පරිදිම, ශ්‍රී ලාංකික ජනතාව අතර ඉතිරිකිරීම ප්‍රගුණ කරවීමත් එසේ එක්රැස් කරගන්නා ලද ඉතුරුම් ලාභදායී අයුරින් ආයෝජනය කිරීමත් බැංකුවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් විය. තැන්පතු භාර ගැනීම, ආයතනික සහ පාරිභෝගික ණය, ව්‍යාපාර මූල්‍යයනය, රාජ්‍ය ව්‍යාපෘති සඳහා ණය, උකස් ණය, අන්තර්ජාල බැංකුකරණය, එස් එම් එස් බැංකුකරණය යනාදී මූල්‍ය විසඳුම් රැසක් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව වෙතින් සැපයෙයි. 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාර බැංකුව එහි තැන්පතු වලින් අවම වශයෙන් 60% ක් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්හි ආයෝජනය කිරීමට බැඳී සිටී. බැංකුව විසින් 2019 ඔක්තෝබර් 11 වන දින සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව ශ්‍රී ලංකා රුපියල් බිලියන 3.111 කට මුළුමනින්ම අත්පත් කරගන්නා ලදී.

පාලිත සමාගම්

එන් එස් බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට්

පුද්ගලික සමාගම

එන් එස් බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් පුද්ගලික සමාගම, ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවකු වශයෙන් කටයුතු කරන අතර, රජයේ සුරැකුම්පත් ගනුදෙනු කිරීමෙහි යෙදී සිටියි.

සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව

ඉතුරුම් හා කාලීන තැන්පතු සංවලනය, ණය, කල්බදු, කුලී පිට ගැනුම්, උකස් ණය හා වෙනත් ණය පහසුකම් සැපයීම සහ සීමාසහිත ප්‍රමුඛ ඉතිරිකිරීමේ හා සංවර්ධන බැංකුවේ ණය ගිණුම් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමත් සමග සී.ස. ප්‍රමුඛ ඉතිරිකිරීමේ හා සංවර්ධන බැංකුවේ පැහැර හරිනු ලැබූ තැන්පතු වගකීම් පියවීම යනාදිය පසුගිය වර්ෂය තුළ බැංකුවේ මූලික ක්‍රියාකාරකම් යටතට අයත් වේ.

2. ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ගිණුම් ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේදී වෙනත් ආකාරයකට දක්වා ඇති බවට සඳහනක් නොවේ නම්, සෑම කාලපරිච්ඡේදයකදීම පහත සඳහන් කර ඇති ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති උපයෝගී කරගනු

ලැබ ඇත. බැංකුවේ මෙම ප්‍රතිපත්ති නොකඩවාම සමූහය විසින් උපයෝගී කරගනු ලැබ ඇති අතර ඉන් පරිබාහිර අවස්ථාවන් ඒ අනුව හෙළිදරව් කර ඇත.

2.1 ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේ පදනම

2.1.1 අනුකූලතාවය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

ආදායම් ප්‍රකාශය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය, මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, හිමිකම් වෙනස්වීම දක්වන ප්‍රකාශය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් යනාදියෙන් සමන්විත බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා සමූහයේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් නිකුත් කර ඇති ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට (SLFRS සහ LKAS) අනුකූලව වන අතර, එය 1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනත සහ එහි සංශෝධන වලටද අනුකූල වේ. මුදල් ප්‍රවාහ තොරතුරු හැරුණු කොට සෙසු මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කොට ඇත්තේ උපචිත පදනමටය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීමේදී භාවිත කරන ලද ආකෘතිය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී බැංකුවල වාර්ෂික විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම, ඉදිරිපත් කිරීම සහ ප්‍රකාශනය කිරීම සඳහා නිර්දේශ කර ඇති ආකෘතියට ද අනුකූල වේ.

2.1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ වගකීම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් සහ 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතෙහි හා එහි සංශෝධනවල ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර, බැංකුවේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීමයි.

2.1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2020 මාර්තු මස 24 වන දින අනුමත කරන ලදී.

2.1.4 මිනුම්කරණ පදනම

පහත අයිතමයන් හැරුණු කොට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි සාධාරණ අගය මත ගණනය කර ඇති බැංකුවේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඓතිහාසික පිරිවැය පදනම මත පිළියෙල කර ඇත.

- (i) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් (සටහන් අංක 23)
- (ii) ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ (සටහන් අංක 19 හා 33)
- (iii) ලාභ හෝ අලාභ මගින් හඳුනාගනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් (සටහන් අංක 34)
- (iv) ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් (සටහන් අංක 20)
- (v) අත්පත් කර ගැනීමේදී පිරිවැයට මනිනු ලබන හා පසුව සාධාරණ අගය මත ප්‍රත්‍යාගණිත අගයන් අනුව මිනුම් කරනු ලබන ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි (සටහන් අංක 26)
- (vi) නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ වගකීම් වර්තමාන වටිනාකමෙන් සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගය ඉන් අඩු කිරීමෙන් පසු සේවක නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම් වල වගකීම හඳුනාගනු ලබයි. (සටහන් අංක 38)

2.1.5 ක්‍රියාකාරී සහ ඉදිරිපත් කරනු ලබන ව්‍යවහාර මුදල

සමූහයේ මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කරනු ලබන මූලික ආර්ථික පරිසරයේ ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකය වන ශ්‍රී ලංකා රුපියල් (රු.) වලින් ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, විශේෂයෙන් දක්වා ඇති අවස්ථාවලදී හැරුණු කොට සියලුම අගයන් ආසන්න දහස් ස්ථානයට වටසා ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සමූහයේ ඉදිරිපත් කළ වාර්තා වල ක්‍රියාකාරී හා ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ ව්‍යාපාර මුදල් හි වෙනසක් වාර්තා නොවීනි.

2.1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි ඉදිරිපත් කර ඇති බැංකුවේ සහ සමූහයේ වත්කම් හා වගකීම්, ඒවායෙහි ස්වභාවය අනුව වර්ගකර, කල්පිරීමේ රටාව හා සාපේක්ෂ ද්‍රවශීලතා අනුපිළිවෙල පිළිබිඹු වන අයුරින් ලැයිස්තුගත කර ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට බලපාන උද්ධමන සාධක සම්බන්ධයෙන් ගැලපීමක් සිදුකර නොමැත. බැංකුවේ හා සමූහයේ වත්කම් හා වගකීම් වල කල්පිරීමේ රටාවන්හි විශ්ලේෂණය සටහන් අංක 55 (පිටු අංක 101 සිට 102) හි දක්වා ඇත.

2.1.7 අඛණ්ඩ පැවැත්ම

අඛණ්ඩ පදනමක් මත ඉදිරියට පැවතීමට බැංකුවට ඇති හැකියාව පිළිබඳව කළමනාකාරිත්වය විසින් තක්සේරුවක් සිදුකර ඇති අතර, ඉදිරි අනාගතයේ දී ව්‍යාපාර කටයුතුවල නිරතවීමට එය සතු ශක්‍යතාව පිළිබඳ සැහීමට පත්වී ඇත.

තවද අඛණ්ඩ පැවැත්ම සඳහා බැංකුවට ඇති හැකියාව පිළිබඳ සැක පහළ වන සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළ හැකි සාධකයක් කළමනාකාරිත්වයට හමු වී නොමැත. එහෙයින් අඛණ්ඩ පැවැත්ම යන පදනම මත මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම තව දුරටත් සිදු කෙරෙයි.

2.1.8 ප්‍රමාණාත්මකභාවය සහ සමාහරණය

සෑම ප්‍රමාණාත්මක සමාන අයිතම පන්තියක්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වෙන් වෙන්ව ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. 01) "මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම" මගින් ඉඩදී ඇති පරිදි අසමාන ස්වභාවයේ අයිතමයන් හෝ කාර්යයන් ප්‍රමාණාත්මක නොවන දෑ ලෙස නොසලකයි නම් පමණක් ඒවා වෙන් වෙන්ව ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.

2.1.9 සංසන්දනාත්මක තොරතුරු

ප්‍රවර්තන කාලපරිච්ඡේදයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ වැඩි අවබෝධයක් ලබාගැනීම සඳහා සහ කාලපරිච්ඡේද දෙක සංසන්දනය කිරීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීම සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි පසුගිය කාලපරිච්ඡේදයට අදාළ සංසන්දනාත්මක තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මකව, විස්තරාත්මකව හෙළිදරව් කර ඇත. වඩාත් හොඳ ඉදිරිපත් කිරීමක් අරභයා මෙන්ම ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ඉදිරිපත් කිරීම් සමග අනුරූපවීමට අවශ්‍ය අවස්ථාවලදීද සංසන්දනාත්මක තොරතුරු නැවත වර්ග කර දක්වා ඇත. පිටු අංක 396 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් 53 යටතේ අදාළ සංසන්දනාත්මක තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත.

2.1.10 වැට්ටීම

"මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම" පිළිබඳ ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. 01 - ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් මගින් අනුමත පරිදි වෙනසම් අයුරකින් දක්වා ඇති අවස්ථාවලදී හැරුණු විට මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දක්වා ඇති අගය ආසන්න රුපියල් දහසට වටසා ඇත.

2.1.11 හිලව් කිරීම

මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් හිලව් කර ශුද්ධ අගය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනයෙහි සඳහන් කරනු ලබන්නේ හඳුනාගත් අගයන් හිලව් කිරීම නෛතිකව බලාත්මක කළ හැකි වූ හා ශුද්ධ පදනමක් මත පියවීමට හෝ එක්වරම වත්කම් උපලබ්ධි කර වගකීම් පියවීමට අදහස් කරන විට පමණි. ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියක්/අර්ථකථනයක් (අන්තර්ජාතික මූල්‍ය වාර්තාකරන ප්‍රමිතීන් අර්ථකථන කමිටුව සහ ප්‍රමිතීන් අර්ථකථන කමිටුව විසින් නිකුත් කරන ලද) සහ බැංකුවේ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියක් මගින් නිශ්චිතව අනුමත කර හෝ අවශ්‍ය බව දක්වා ඇති විටකදී හැර ආදායම් සහ වියදම්, ආදායම් ප්‍රකාශයේ හිලව් කරනු නොලැබේ.

2.1.12 සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ තීන්දු, ඇස්තමේන්තු හා උපකල්පන

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් හා අනුකූල වන පරිදි බැංකුවේ හා සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී වත්කම්, වගකීම්, ආදායම් හා වියදම්වල අගයන් තීරණය කිරීම සහ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති භාවිතය සම්බන්ධයෙන් තීන්දු, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන උපයෝගී කර ගැනීමට කළමනාකාරිත්වයට සිදු වේ.

ඇස්තමේන්තු හා උපකල්පන අඛණ්ඩව සමාලෝචනයට භාජනය කරයි. ගිණුම් ඇස්තමේන්තුවල යම් සංශෝධනයක් වෙතොත් එම සංශෝධනය කෙරෙන කාලපරිච්ඡේදය තුළදී, එම සංශෝධන ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදයකට බලපාන්නේ නම්, ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදවලදී ද ගිණුම්ගත කරනු ලැබේ.

බැංකුවේ හා සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇති අගයන් මත වැඩිම බලපෑමක් ඇති කිරීමට හැකි ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති භාවිතයේ දී යොදාගත් සැලකිය යුතු තීන්දු, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන පහත දක්වා ඇත.

අ. සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ තීන්දු

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගෙන ඇති අගයන් සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරලන අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වලදී ගනු ලබන තීන්දු, පිළිබඳව තොරතුරු පහත සටහන් අංක 2.1.12.1 මගින් දැක්වේ.

2.1.12.1 මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් වර්ගීකරණය

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 අනුව පහත නිර්ණායක මත පදනම්ව ක්‍රමානුකූල පිරිවැය, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මගින් සාධාරණ අගය, ලාභය හෝ අලාභය මගින් සාධාරණ අගය යන විවිධ කාණ්ඩවලට මූල්‍ය වත්කම් වර්ග කිරීමට හා මිනීමට සමූහයේ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති මගින් අවකාශය සැලසේ.

- පිටු අංක 312 හි සටහන් අංක 2.5.1.4.1 හි දක්වා ඇති මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණය කිරීමේ ආයතනික ව්‍යාපාරික ආකෘතිය
- පිටු අංක 313 හි සටහන් අංක 2.5.1.4.2 හි දක්වා ඇති මූල්‍ය වත්කම්හි ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ ගුණාංග

ආ. උපකල්පන සහ අවිනිශ්චිතතා තක්සේරු කිරීම සැලකියයුතු වෙනස්වීම්වලට තුඩු දිය හැකි අන්දමේ උපකල්පන හා අවිනිශ්චිතතා තක්සේරු පිළිබඳ තොරතුරු පහත සටහන් අංක 2.1.12.2 සිට 2.1.12.9 මගින් දක්වා ඇත.

2.1.12.2 මූල්‍ය උපකරණ වල සාධාරණ අගය

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයෙහි වාර්තා කර ඇති මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් වල සාධාරණ අගයන්, සක්‍රීය වෙළඳපොළ තුළින් ලබාගත නොහැකි විට, එය තීරණය කිරීම සඳහා ගණිතමය ආකෘතීන් භාවිතය ද ඇතුළත් තක්සේරුකරණ ක්‍රමවේද යොදා ගැනෙයි. මෙකී ආකෘතීන් සඳහා යෙදවුම්, නිරීක්ෂණය කළහැකි වෙළඳපොළ දත්ත වෙතින් හැකි අවස්ථාවලදී ලබා ගන්නා අතර, නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙළඳපොළ දත්ත නොමැති විට සාධාරණ අගයක් ස්ථාපිත කර ගැනීමට තීන්දුවක් ගත යුතු වේ.

මූල්‍ය උපකරණ අගය කිරීම පිණිස යොදාගන්නා ක්‍රමවේද සහ සාධාරණ අගයන්හි දුරාවලිය සටහන් අංක 56 මගින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි පිටු අංක 419 හි සවිස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

2.1.12.3 මූල්‍ය වත්කම් මත හානිකරණ අලාභ

සියලුම මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ, ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 සහ ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර.39 යටතේ හානිකරණ අලාභ මිනීම සඳහා විශේෂයෙන්ම හානිකරණ අලාභ නිශ්චය කිරීමේදී ඉදිරි මුදල් ප්‍රවාහ වල අගය හා කාල වකවානුව සහ ඇප වටිනාකම්වල අගය පිළිබඳව නිසි තීන්දු ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

ඒ අනුව, ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හානිකරණ අලාභ වාර්තා කළ යුතු දැයි තක්සේරු කිරීම පිණිස මූල්‍ය තත්ත්ව පිළිබඳව වාර්තා කරනු ලබන සෑම දිනයකදීම සමූහය විසින් එහි සැලකිය යුතු ණය හා අන්තිකාරම් පිළිබඳව තනි තනිව සමාලෝචනය කෙරෙයි. හානිකරණ අලාභ නිශ්චය කිරීමේ දී විශේෂයෙන්ම අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ වල කාලය හා වටිනාකම තීරණය කිරීමට කළමනාකාරිත්වයේ තීන්දු අවශ්‍ය වේ. මෙකී ඇස්තමේන්තු පදනම් වනුයේ සාධක රාශියක් පිළිබඳ උපකල්පන ගණනාවක් මත වන හෙයින් සත්‍ය ප්‍රතිඵල මීට වෙනස්විය හැකිය.

හානිකරණය සඳහා කේවල ඇගයීමට ලක් කරනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් සහ ඉදිරියේදී ලැබෙනැයි අපේක්ෂිත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහවල වත්මන් අගය පිළිබඳ කළමනාකාරිත්වයේ නිසි ඇස්තමේන්තුව මත කේවල හානිකරණ ප්‍රතිපාදන පදනම් වේ. මෙම මුදල් ප්‍රවාහ ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී ණයකරුගේ මූල්‍ය තත්ත්වය හා පාදක වූ ඇපවල ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය පිළිබඳ කළමනාකාරිත්වය විසින් සලකා බැලෙයි. සෑම හානිකරණ වත්කමක්ම එහි වටිනාකම හා ප්‍රායෝගික උපාය මාර්ග, ආපසු ලබාගත හැකි යැයි සැලකෙන මුදල් ප්‍රවාහවල ඇස්තමේන්තුව මත ඇගයීමට ලක් කෙරෙයි.

පහත පරිදි සාමූහික හානිකරණ ප්‍රතිපාදන ස්ථාපිත කර ඇත.

- කේවල වශයෙන් නොසැලකෙන සමජාතීය ණය හා අන්තිකාරම් කාණ්ඩ
- කේවල වශයෙන් සැලකූ නමුත් කේවල වශයෙන් හානිකරණය වී නොමැති වත්කම් කාණ්ඩ

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 අනුව සමූහයේ අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කිරීම, විවලය යෙදවුම් විකල්ප සහ ඒ මත වන අන්තර්ගැපීමට පාදක උපකල්පන ගණනාවකින් යුත් සංකීර්ණ ආකෘතිවල ප්‍රතිඵලයකි. ගිණුම්කරණ තීන්දු හා ඇස්තමේන්තු ගණයෙහි ලා සැලකෙන අපේක්ෂිත ණය පාඩු ආකෘතිවලට පහත සාධක ඇතුළත් වේ.

- ණය අවදානමෙහි සැලකියයුතු වැඩිවීමක් වී ඇත්දැයි ගුණාත්මක ඇගයීම සඳහා සමූහයේ නිර්ණායක සහ අපේක්ෂිත ජීවකාල ණය පාඩු පදනම මත මනිනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් සඳහා වන දීමනා

- සාමූහික පදනමක් මත අපේක්ෂිත ණය පාඩු අගයනු ලබන අවස්ථාවේ මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණය
- විවිධ සංඛ්‍යාත්මක සුත්‍ර සහ යෙදවුම් විකල්ප ඇතුළත් අපේක්ෂිත ණය පාඩු ආකෘති සංවර්ධනය
- දළ දේශීය නිෂ්පාදිත වර්ධනය, උද්ධමනය, පොළී අනුපාතික, විනිමය අනුපාතික, විරැ කියාව, ණය පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය (PD) හැරුණුවිට නිරාවරණයවීම් (EAD) හා පැහැර හැරීමකදී සිදුවිය හැකි පාඩුව (LGD) ආදී සර්ව ආර්ථික යෙදවුම් අතර සම්බන්ධතාවය තීරණය කිරීම.
- ආර්ථික යෙදවුම්, අපේක්ෂිත ණය පාඩු ආකෘති වලට අදාළ කර ගැනීම සඳහා ඉදිරි දැක්මැති සාර්ව ආර්ථික සංසිද්ධීන් හා එහි සම්භාවිතාව පිළිබඳ බර තැබීම තෝරා ගැනීම.

2.1.12.4 දේපල, පිරිසත හා උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය

බැංකුවේ හා සමූහයේ සින්නක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි ඒවායේ ප්‍රත්‍යාගණිත අගයට පවත්වාගෙන යයි. ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර.13) "සාධාරණ අගය මැනීමට" අනුකූලව සින්නක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලිවල සාධාරණ අගය තීරණය කිරීම සඳහා සමූහය විසින් ස්වාධීන වෘත්තීය තක්සේරුකරුවන් යොදවන ලදී.

සින්නක්කර ගොඩනැගිලි සහ ඉඩම්වල සාධාරණ අගය තීරණය කිරීම සඳහා භාවිතා කළ ක්‍රමවේද හා ප්‍රධාන උපකල්පන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් අංක 2.3 හි තවදුරටත් විස්තර කර දක්වා ඇත.

2.1.12.5 දේපල, පිරිසත හා උපකරණවල ඵලදායී ජීවකාලය

සමූහය, දේපල, පිරිසත හා උපකරණවල සුන්බුන් වටිනාකම, ඵලදායී ජීවකාලය හා ක්ෂය ක්‍රමය, සෑම වාර්තාකරණ දිනකම සමාලෝචනය කරයි. මෙම අගයන්, අනුපාත හා ක්‍රම ඇස්තමේන්තු කිරීමේ දී කළමනාකාරිත්වයේ තීරණ භාවිතා කෙරෙන හෙයින් ඒවායෙහි අගයන් අවිනිශ්චිතතාවයකින් යුක්ත වෙයි.

2.1.12.6 මූල්‍ය නොවන වත්කම් හානිකරණය

සෑම වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේදීම විලම්බිත බදු වත්කම් හැර අනෙකුත් වත්කම් හානිකරණය වූ බවට කිසියම් හෝ හැඟවීමක් ඇත්දැයි සමූහය විසින් අගයනු ලබයි. එබඳු හැඟවීමක් ඇත්නම් හෝ වත්කමක් සඳහා වාර්ෂික හානිකරණ පරීක්ෂාවක් සිදුකිරීම අවශ්‍ය වන්නේ නම්, සමූහය විසින් වත්කමෙන් නැවත අයකරගත හැකි වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කරනු ලැබේ. වත්කමක ධාරණ අගය එහි නැවත අයකරගත හැකි වටිනාකම ඉක්මවයි නම්, එම වත්කම හානිකරණය වී ඇතැයි සලකනු ලබන අතර, එම වත්කමේ අගය නැවත අයකරගත හැකි අගය දක්වා කපා හරියි.

2.1.12.7 විලම්බිත බදු වත්කම්

විලම්බිත බදු වත්කම් හඳුනාගනු ලබන්නේ එම බදු අලාභ අයකර ගත හැකි, බදු වන අනාගත ලාභ ලැබීමේ හවසාවක් ඇතිනාක් දුරට පමණි. හඳුනාගත හැකි විලම්බිත බදු වත්කමේ අගය නිර්ණය කිරීම පිණිස අනාගතයේ විය හැකි බදු වන ලාභයන්හි කාලසීමාව හා ප්‍රමාණය සහ අනාගත බදු සැලසුම්කරණ උපායමාර්ග මත පදනම්ව තීරණ ගත යුතු වේ.

2.1.12.8 නිර්වචන ප්‍රතිලාභ වගකීම්

ආයුගණක තක්සේරු උපයෝගී කරගනිමින් නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම්වල පිරිවැය සහ එම වගකීම්වල වර්තමාන අගය තීරණය කෙරෙයි. වට්ටම් අනුපාත, වත්කම් මත අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ අනුපාත, ඉදිරි වැටුප් වැඩිවීම්, සේවක මර්තයතාව හා ඉදිරි විශ්‍රාම වැටුප් වැඩිවීම් පිළිබඳ උපකල්පන ආයුගණක තක්සේරුව හා සම්බන්ධ වේ.

යෝග්‍ය වට්ටම් අනුපාතය තීරණය කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය බැඳුම්කර පොළී අනුපාත, කළමනාකරණය විසින් සලකා බලනු ලැබෙයි.

පොදුවේ භාවිත මර්තයතා වක්‍ර අනුව මර්තයතා අනුපාතිකය තීරණය වෙයි. අපේක්ෂිත අනාගත උද්ධමන අනුපාත හා බැංකුවේ අපේක්ෂිත අනාගත වැටුප් වර්ධක මත ඉදිරි වැටුප් හා විශ්‍රාම වැටුප් වැඩිවීම් තීරණය වෙයි.

මෙම සැලසුම්වල දීර්ඝ කාලීන ස්වභාවය හේතුවකට ගෙන එම ඇස්තමේන්තු සැලකිය යුතු අවිනිශ්චිතතාවයකින් යුක්ත වෙයි.

2.1.12.9 ප්‍රතිපාදන, බැඳියාවන් හා අසම්භාව්‍යයන්

සමූහයේ සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතු වලදී සමූහයට එරෙහි නෛතික ගිණිකම් ඉල්ලීම් ඉදිරිපත්වූ විට එම ගිණිකම් ඉල්ලීම් සාර්ථක වීමේ ඉඩකඩ සම්බන්ධයෙන්, ප්‍රතිපාදන සැලසීම කළමනාකාරිත්වය විසින් තීරණය කරයි. නීතිමය ගිණිකම් සම්බන්ධ ක්‍රියාමාර්ග අවසන් කිරීමට ගතවන කාලසීමාව මෙන්ම ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලායාමේ ප්‍රමාණය ද අවිනිශ්චිත වේ. මේ සඳහා ගතවන කාලසීමාව සහ පිරිවැය අවසාන වශයෙන් තීරණය වනුයේ අදාළ නෛතික බලසීමාව මතය.

2.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම්

බැංකුව විසින් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි මුල් වරට ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 16 කල්බදු යොදාගනු ලැබිණි. මෙම නව ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් උපයෝගී කර ගැනීම හේතුවෙන් උද්ගතවන වෙනස්කම්වල බලපෑමෙහි ස්වභාවය පහත විස්තර කර ඇත.

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර.16) - කල්බදු

කල්බදු හඳුනා ගැනීම, මිනීම, ඉදිරිපත් කිරීම සහ හෙළිදරව් කිරීමට අදාළ මූලධර්ම මෙම ප්‍රමිතීන් මගින් දැක්වෙයි. කල්බදු ගැණුම්කරුවන් හා කල්බදුගිණියන් විසින් අදාළ ගනුදෙනු විශ්වසනීය ලෙස නිරූපණය වන අන්දමට අදාළ තොරතුරු ඉදිරිපත් කරනු ලබන බවට වගබලාගැනීම මෙහි අරමුණයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන භාවිත කරන්නන්ට යම් ආයතනයක මූල්‍ය තත්ත්වය, මූල්‍යමය කාර්ය සාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහය යනාදිය මත කල්බදු මගින් ඇති කරන බලපෑම තක්සේරු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පදනම මෙම තොරතුරු මගින් සැපයෙයි. පහත දැක්වෙන ප්‍රමිතීන් හා අර්ථකථන මෙම ප්‍රමිතිය මගින් අවලංගු කෙරෙයි.

- (අ) ල.ගි.ප්‍ර.17 කල්බදු
- (ආ) IFRIC 4 – යම් විධිවිධානයකට කල් බදු අඩංගු වේදැයි තීරණය කිරීම
- (ඇ) SIC – 15 මෙහෙයුම් කල්බදු - දිරි දීමනා සහ
- (ඈ) SIC – 27 කල් බද්දක නෛතික ආකෘතිය අන්තර්ගත ගනුදෙනුවල සාධක තක්සේරු කිරීම.

2019 ජනවාරි 01 වන දින සිට මූලික වශයෙන් ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර.16 ආදේශ කර ගැනීමෙන් අනතුරුව සමූහයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය පහත දක්වා ඇත.

2.2.1.1 කල් බදු හඳුනා ගැනීම

යම් කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා සලකා බැලීම වෙනුවෙන් හඳුනාගත් වත්කමක භාවිතය පාලනය කිරීමේ අයිතිය යම් ගිවිසුමක් මගින් පිළිබිඹු වන්නේ නම් එම ගිවිසුම කල්බද්දක් ලෙස සැලකෙයි. එම නිසා ගිවිසුමක් සමාරම්භයේදී පහත සඳහන් සාධක සලකා බලමින් සමූහය විසින් ගිවිසුම කල්බද්දක් ද නොඑසේ නම් ඊට කල්බද්දක් ඇතුළත්ද යන්න තක්සේරු කරනු ලැබෙයි.

1. හඳුනාගත් වත්කම්වල උපයෝජ්‍යතාව
 2. හඳුනාගත් වත්කමේ භාවිතාව පාලනය කිරීමට සමූහයට ඇති අයිතිය
 3. හඳුනාගත් වත්කමේ භාවිතාව තුළින් සියලු ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලැබීමට සමූහයට ඇති අයිතිය
 4. හඳුනාගත් වත්කමේ භාවිතාව මෙහෙයවීමට සමූහයට ඇති අයිතිය
- ඒ අනුව, ශාඛාවක් මෙහෙයවීම සඳහා හෝ යන්ත්‍රෝපකරණ භාවිතය සඳහා සමූහය එළඹෙන ලද සියලුම කුළු ගෙවීම් පිළිබඳ එකඟතා සියල්ල (මාස 12ට අඩු හා අඩු අගයකින් යුතු එකඟතා ආදී කෙටිකාලීන එකඟතා හැරුණු විට) ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර.16 කල් බදු යටතේ කල් බදු අන්තර්ගත බව හඳුනා ගැනෙයි.

2.2.1.2 භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්

කල්බදු ආරම්භක දිනයේදී (එනම්, කල්බදු එකඟතා ගිවිසුමෙහි නිශ්චය කර ඇති දින.) භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම් සමූහය විසින් හඳුනාගනු ලැබෙයි. භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්, සමූච්චිත ක්‍රියාවලි හා හානිකරණ පාඩු අඩුකර පිරිවැයට මනිනු ලබන අතර කිසියම් කල්බදු වගකීම් ප්‍රතිමිනුම් වේ නම් ඊට ගලපනු ලැබෙයි. හඳුනාගනු ලැබූ කල්බදු වගකීම් අගය සහ ලද කල්බදු දිරිදීමනා වේ නම් එය අඩු කළ පසු ආරම්භක දිනට හෝ ඊට පෙර සිදු කරනු ලද කල්බදු ගෙවීම්, භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්වල පිරිවැයට අන්තර්ගත වේ. කල්බදු කාලසීමාව අවසානයේදී කල්බදු වලට අදාළ වත්කමෙහි ගිණිකාරිත්වය පිළිබඳ සාධාරණ සහතිකයක් සමූහය සතු නොවේ නම් මිස, භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්, එහි අපේක්ෂිත ඵලදායී ජීවකාලය හා කල්බදු කාලසීමාව යන දෙකෙන් අඩු සීමාව තුළ සරල රේඛීය පදනම මත ක්‍රමයෙන් අඩු කළ හැකි බවට සලකා බලනු ලැබෙයි. භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම් හානිකරණයට බදුන් වෙයි.

2.2.1.3 කල්බදු වගකීම්

කල්බදු සමාරම්භක දිනට සමූහය විසින් කල්බදු කාලසීමාව තුළ කළ යුතු ගෙවීම්වල වත්මන් අගයට මනිනු ලබන කල්බදු වගකීම් හඳුනා ගැනෙයි. ස්ථාවර ගෙවීම්, ලැබිය හැකි කල්බදු දීමනා අඩු කළ පසු දර්ශකයක් හෝ අනුපාතයක් මත පදනම්වන විවලාස කල්බදු ගෙවීම් සහ ඇපකර වටිනාකම් යටතේ ගෙවීමට අපේක්ෂිත අගයන් කල්බදු ගෙවීම්වලට අයත් වේ. සමූහය විසින් උපයෝගී කරගනු ලැබීමට හේතු සහගත ගැනුම් විකල්පයක පුරුදු මිල හා ගිවිසුම අවසන් කළ හැකිය යන විකල්පය බැංකුවට භාවිත කිරීමේ අයිතිය කල්බදු කොන්දේසි වලින් පිළිඹිබු වේ නම්, කල්බදු ගිවිසුමක් අවසන් කිරීමට අදාළ දඩ මුදල් ද කල්බදු ගෙවීම්වලට ඇතුළත් වේ. ගෙවීම් කිරීමට තුඩු දෙන යම් සිදුවීමක් හෝ තත්ත්වයක් උදාහු කාලසීමාව තුළ යම් දර්ශකයක් හෝ අනුපාතිකයක් මත පදනම් නොවූ විවලාස කල්බදු ගෙවීම් වියදම් ලෙස හඳුනා ගැනෙයි. කල්බදු ගෙවීම්වල වත්මන් අගය ගණනය කිරීමේදී කල්බදු වලට අදාළ පොලී අනුපාතිකය එක්වරම තීරණය කළ නොහැකි වන විටක කල්බදු ආරම්භක දිනට පවතින භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර අනුපාතිකය භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර කාලසීමාව කල්බදු ගිවිසුම් කාලසීමාවට සමාන විය යුතුය.) බැංකුව විසින් උපයෝගී කරගනු ලැබෙයි.

සමාරම්භක දිනට පසුව පොලිය එකතුවීම පිළිබිබු කිරීමට කල්බදු වගකීම් ප්‍රමාණය වැඩිකර ගෙවන ලද කල්බදු ගෙවීම් ප්‍රමාණය අඩු කරනු ලබයි. ඊට අමතරව වෙනස් කිරීමක්, කල්බදු කාලසීමාවෙහි වෙනසක්, ප්‍රධාන වශයෙන් ස්ථාවර කල්බදු ගෙවීම්හි වෙනසක් හෝ පාදක වූ වත්කම මිලදී ගැනීමේදී තක්සේරුකරණයේ වෙනසක් යනාදිය ඇති අවස්ථාවලදී කල්බදු වගකීම්හි ධාරණ අගය ප්‍රත්‍යාගණනය කෙරෙයි.

2.2.1.4 කෙටිකාලීන කල්බදු හා අඩු වටිනාකමැති වත්කම් කල්බදු

බැංකුව එහි කෙටිකාලීන කල්බදු වලට (එනම්, මිලදී ගැනීමේ විකල්පයක් නොමැති හා ආරම්භක දින සිට මාස 12 ක හෝ ඊට අඩු කල්බදු කාලසීමාවක් සහිත කල්බදු වලට) කෙටිකාලීන කල්බදු හඳුනාගැනීම් නිදහස් කිරීම අදාළ කර ගනියි. එමෙන්ම අඩු වටිනාකමක් ඇති බවට සලකනු ලබන අවස්ථාවලදී ද බැංකුව අඩු වටිනාකමැති වත්කම් කල්බදු හඳුනාගැනීම් නිදහස් කිරීම අදාළ කර ගනියි. කෙටිකාලීන කල්බදු මත හා අඩු වටිනාකමැති වත්කම් මත කල්බදු ගෙවීම්, කල්බදු කාලසීමාව තුළදී සරල රේඛීය පදනමක් මත වියදම් ලෙස හඳුනාගනු ලබයි. බැංකුව විසින් පාදක වූ වත්කමෙහි අගය රු.මි. 1ට සමාන හෝ අඩු නම්, අඩු වටිනාකමැති වත්කම්වල කල්බදු සලකා බැලෙයි.

2.2.1.5 අළුත්කිරීමේ විකල්පය සහිත ගිවිසුම්වල කල්බදු කොන්දේසි තීරණය කිරීමේදී වැදගත් කිරීම්

උපයෝගී කරගත හැකි බවට පිළිගත හැකි පරිදි තහවුරු කළ හැකි, දීර්ඝ කළ හැකි විකල්පයක් මගින් ආවරණය වන කිසියම් කාලවිච්ඡේද සමග හෝ උපයෝගී කරගනු ලබන බවට පිළිගත හැකි පරිදි තහවුරු කළ නොහැකි විටකදී කල්බදු අවසන් කිරීමට විකල්පයක් මගින් ආවරණය වන කාලවිච්ඡේද සමග අවලංගු කළ නොහැකි කල්බදු කොන්දේසි, බැංකුව විසින් කල්බදු කොන්දේසි ලෙස තීරණය කරනු ලබයි. අළුත්කිරීමේ විකල්පය උපයෝගී කරගනු ලබන බවට පිළිගත හැකි පරිදි තහවුරු කර ගැනීම උදෙසා බැංකුව තීරණ ගනු ලබයි. එනම්, අළුත්කිරීම උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා ආර්ථිකමය දිරිදීමනාවක් උත්පාදනය කරන අදාළ සියලු සාධක එය සලකා බලනු ලබයි. ආරම්භක දිනට පසු, සිය පාලනය යටතේ ඇති හා අළුත්කිරීමේ විකල්පය උපයෝගී කර ගැනීම (හෝ උපයෝගී කර නොගැනීමට) ඇති හැකියාව බලපානු ලබන වාතාවරණයන්හි වෙනසක් හෝ වැදගත් සිද්ධියක් වේ නම්, බැංකුව විසින් කල්බදු කොන්දේසි යළි ඇගයීමට ලක් කෙරෙයි. කල්බදු දීර්ඝ කර ගැනීමේ හෝ අවසන් කිරීමේ විකල්ප අඩංගු ගිවිසුම්හි කල්බදු කොන්දේසි තීරණය කිරීමේදී බැංකුව පසුදැක්මක් යොදා ගනියි. ඒ අනුව, බැංකුව හා බදුගිවියා විසින් අත්සන් කරන ලද කුලී එකඟතාව මගින් ආවරණය වන කාලවිච්ඡේදය තුළ වසර ගණන මත පදනම්ව බැංකුව විසින් කල්බදු කොන්දේසි හඳුනාගනු ලබයි.

2.2.1.6 මිනීම්

2019 ජනවාරි 01 දින මූලිකව උපයෝගී කරගනු ලැබූ දිනය ලෙස ගනිමින් බැංකුව විසින් නවීකරණය කරන ලද අතීතයේ සිට බලපාන පරිදි උපයෝගී කර ගැනීමේ ක්‍රමවේදය යොදා ගනිමින් ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 16 භාවිත කරන ලදී. මෙම ක්‍රමවේදය යටතේ, මූලිකව උපයෝගී කරගනු ලැබූ දිනයට හඳුනාගත් ප්‍රමිතිය මූලිකව අදාළ කර ගැනීමේ බලපෑම සමග අදාළ ප්‍රමිතිය, අතීතයේ සිට බලපාන පරිදි යොදා ගනු ලබයි. එහෙයින් බැංකුව විසින් ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 16 ප්‍රත්‍යාවලෝකන උපයෝගී කර ගැනීමේ ක්‍රමවේදය භාවිත කරයි.

- පෙර වාර්තා කළ පරිදි බැංකුව සන්සන්දනාත්මක තොරතුරු ඉදිරිපත් කරයි.
- ආරම්භයේදී හඳුනාගත් වත්කම් හා වගකීම් අතර වෙනස්කම් සංක්‍රමණයේදී රඳවාගත් ඉපයීම් ලෙස
- කල්බදු ආරම්භයේදී (එනමුත් සංක්‍රමණ දිනට වටිටම් අනුපාතික යොදා ගනිමින්) ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 16 අදාළ කරගත් අයුරින් වත්කම් භාවිතයට ඇති අයිතිය මනිනු ලැබෙයි.

භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම් හා කල්බදු වගකීම් හි මූලික මිනීම්

2019 ජනවාරි 01 දිනට ගෙවිය යුතු වූ ඕනෑම අන්තිකාරමකට ගලපන ලද සියලු කල්බදු කුලී වල වත්මන් අගයට වත්කම් භාවිතා කිරීමේ අයිතිය මූලිකව මනිනු ලැබෙයි. අනාගත කල්බදු කුලී වල ආරම්භක දිනට ශේෂව පවතින කල්බදු කාලසීමාව තුළ වත්මන් අගයට කල්බදු වගකීම් මූලිකව මනිනු ලැබෙයි.

භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම් හා කල්බදු වගකීම්හි පසුකාලීන මිනීම්

ආරම්භක දිනට පසුව බැංකුව විසින් පිරිවැය ආකෘතියක් උපයෝගී කරමින් වත්කම් භාවිතයට ඇති අයිතිය මනිනු ලැබෙයි. සරල රේඛීය ක්‍රමවේදය උපයෝගී කරගනිමින් 2019 ජනවාරි 01 දිනට වත්කම්, ඉතිරි කල්බදු කාලසීමාවට ක්‍රමාකාරී කෙරෙයි. කල්බදු පොලිය එකතු කරමින් හා කල්බදු ගෙවීම් අඩුකර කල්බදු වගකීම් පසුව මනිනු ලබයි.

වටිටම් අනුපාතිකය

ඉදිරි කුලී ගෙවීම් වටිටම් කිරීම සඳහා වර්ධනාත්මක ණය අනුපාතික උපයෝගී කර ගැනීමට බදු ගැණුම්කරුට සිදු වේ. එනම්, ඊට සමාන ණය කාලසීමාවකදී ඒ හා සමාන සුරැකුම් මත ණය ලබාගැනීම සඳහා ණය ගැණුම්කරුවෙකු විසින් ගෙවිය යුතු පොලී අනුපාතිකයයි. ඒ හා සමාන ආර්ථික වාතාවරණයකදී භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කමකට සමාන වටිනාකමක් ඇති වත්කමක් ලබාගැනීමට අවශ්‍ය අරමුදලයි. එක හා සමාන කල්බදු කාලසීමා සහිත කල්බදු සඳහා එක් වටිටම් අනුපාතිකයක් බැංකුව විසින් යොදා ගැනෙයි.

- ගිවිසුමක උප අංග වෙන්කර දැක්වීම බැංකුව විසින් ප්‍රායෝගික ක්‍රියාවලියේදී නිරන්තරයෙන් කල්බදු නොවන උප අංග සහ කල්බදු ගිවිසුමක උප අංග වෙන් කිරීමට කටයුතු නොකරන අතර ඒ වෙනුවට සෑම කල්බදු උප අංගයක්ම හා ඒ ආශ්‍රිත කල්බදු නොවන උප අංග, එක් කල්බදු අගයක් සේ ගිණුම්කරණය කරයි.
- මූලික සෘජු පිරිවැය ප්‍රායෝගික අවශ්‍යතාවයක් ලෙස බැංකුව විසින් මූලික යෙදවුම් දිනයේදී පරිහරණයට අයිතිය හිමි වත්කම් මිනීමේදී වන මූලික සෘජු පිරිවැය ඉවත් කරනු ලැබෙයි.

2.3 සාධාරණ අගය මිනීම

“සාධාරණ අගය” වූ කලී විධිමත් ගනුදෙනුවකදී වත්කමක් විකිණීමට හෝ වගකීමක් ගෙවා නිදහස් වන මිල සඳහා ගෙවීමේදී හෝ එසේ නොමැති විටක මනිනු ලබන දින වෙළඳපල පාර්ශ්වකරුවන් අතර සිදුවන නිසි ගනුදෙනුවකදී සමූහයට එදිනට පිවිසිය හැකි වඩා ප්‍රතිලාභදායී වෙළඳපලකදී ලැබෙන මිලකි. වගකීමක සාධාරණ අගය එහි කාර්යසාධනමය නොවන අවදානම පිළිබිඹු කරයි.

යම් උපකරණයක් සඳහා සක්‍රීය වෙළඳපලක් තුළ ප්‍රකාශිත මිල භාවිත කරමින් සමූහය විසින් එකී උපකරණයෙහි සාධාරණ අගයට මනිනු ලබයි. අඛණ්ඩ පදනමක් මත මිලකරණ තොරතුරු සැපයීමට ප්‍රමාණවත් ධාරිතාවක් හා තීව්‍රතාවයක් සහිත වත්කමක හෝ වගකීමක ගනුදෙනු සිදුවන්නේ නම්, එකී වෙළඳපල සක්‍රීය යැයි සැලකෙයි.

සක්‍රීය වෙළඳපලක් තුළ ප්‍රකාශිත මිලකරණයක් නොවේ නම් නිරීක්ෂණය කළ හැකි අදාළ යෙදවුම්වල භාවිතය උපරිම කරවන සහ නිරීක්ෂණය කළ නොහෙන යෙදවුම්වල භාවිතය අවම කරවන තක්සේරු විධික්‍රම සමූහය විසින් භාවිත කෙරෙයි. මිලකරණ ගනුදෙනුවකදී වෙළඳපල පාර්ශ්වකරුවන් ආර්ථික අතින් ඔවුන්ගේ උපරිම යහපත තකා කටයුතු කරන්නේ නම්, වත්කම හෝ වගකීම මිලකරණයේදී ඔවුන් සාධාරණ අගයෙහි ධුරාවලිය උපයෝගී කරගනු ඇතැයි යන උපකල්පනය මත වත්කමක/වගකීමක සාධාරණ අගය මනිනු ලැබේ.

වෙනස්වීම් සිදුවී ඇති වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී සාධාරණ අගයෙහි ධුරාවලි මට්ටම් අතර මාරුවීම් සමූහය විසින් හඳුනාගනු ලබයි.

මූල්‍ය නොවන වත්කමක සාධාරණ අගය මැනීමේදී වත්කමක් එහි ඉහළම/හොඳම භාවිතය තුළින් හෝ එලෙස ඉහළම/හොඳම ලෙස භාවිත කරනු ලබන වෙනත් වෙළඳපල පාර්ශ්වකරුවෙකුට විකිණීම තුළින් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ජනනය කිරීමට වෙළඳපල පාර්ශ්වකරුවකු සතු හැකියාව සලකා බලනු ලබයි.

මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම්වල සාධාරණ අගය මිනීමේ/විශ්ලේෂණයක් පිටු අංක 419 සිට 424 දක්වා සටහන් අංක 56 හි දක්වා ඇත.

2.4 සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ

ප්‍රතිපත්ති - පොදු

2.4.1 ඒකාබද්ධ කිරීමේ පදනම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 10) “ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන” සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 27) “ඒකාබද්ධ හා තනි මූල්‍ය ප්‍රකාශන” ප්‍රකාර බැංකුවේ හා සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, බැංකුවේ සහ එහි පාලනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් සමන්විත වේ.

2.4.1.1 ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධවීම්

පාලනය සමූහය වෙත සංක්‍රමණය වන අවස්ථාවේදී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්හි ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 3 - “ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධවීම්” යටතේ අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රමවේදය උපයෝගී කර ගනිමින් ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධවීම් ගිණුම්ගත කෙරෙයි. අත්පත් කර ගැනීමේදී සංක්‍රමණය කෙරෙන ප්‍රතිලාභ හා අත්පත් කරගනු ලබන ශුද්ධ හඳුනාගත හැකි වත්කම් සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබෙයි. පැන නගිනු ලබන යම් කීර්තිනාමයක් වේ නම්, වාර්ෂිකව භාතිකරණය සඳහා පරීක්ෂා කරනු ලබයි. කෙටිල් කර මිලදී ගැනීමකදී ඇති වන ඕනෑම ලාභයක් වහාම ලාභයට හෝ අලාභයට හඳුනාගනු ලැබෙයි. ණය හෝ හිමිකම් කොටස් සුරැකුම් නිකුතුවට අදාළ නම් හැර ගනුදෙනු පිරිවැය සිදු වූ වියදම් ලෙස ගණනය වෙයි.

පෙර පැවති සබඳතා පියවීමට අදාළ ප්‍රතිලාභ සංක්‍රමණය වූ ප්‍රතිලාභ වලට ඇතුළත් නොවෙයි. එබඳු ප්‍රමාණ සාමාන්‍යයෙන් ලාභ හෝ අලාභවල හඳුනාගනු ලැබෙයි.

අත්පත් කරගනු ලබන ඕනෑම අසම්භාව්‍ය ප්‍රතිලාභයන් එය අත්පත් කරගන්නා දිනට එහි සාධාරණ වටිනාකමට මනිනු ලබයි. හිමිකම් ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇති විට එය ප්‍රත්‍යාග ණනය නොකරන අතර හිමිකම් තුළ පියවීම ගිණුම්කරණය කෙරෙයි. අඛණ්ඩ සලකා බැලීමක්, ගෙවීමට ඇති බැඳියාව මූල්‍ය උපකරණ වර්ගීකරණයෙහි හිමිකම නිර්වචනය යටතට ගැනෙන විට එය ප්‍රත්‍යාග ණනය නොකරන අතර පියවීමද හිමිකම් ඇතුළත ගිණුම්ගත කරයි. නොඑසේ නම් අඛණ්ඩ සලකා බැලීමක සාධාරණ වටිනාකම පසුකාලීන වෙනස්වීම් ලාභයට හෝ අලාභයට හඳුනා ගනියි. මූල්‍ය උපකරණයක නිර්වචනයට සරිලන අසම්භාව්‍ය ප්‍රතිලාභ ගෙවීමට ඇති බැඳියාව, නොඑසේ නම්, අසම්භාව්‍ය ප්‍රතිලාභයන්හි සාධාරණ වටිනාකමෙහි පසුකාලීන වෙනස්කම් ලාභයට හෝ අලාභයට හඳුනාගනු ලැබෙයි.

2.4.1.2 පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම

ඉහත විස්තර පිටු අංක 387 හි සටහන් අංක 47 යටතේ දක්වා ඇත.

2.4.1.3 පරිපාලිත සමාගම්

බැංකුව වෙත පාලනය පැවරෙන දින පටන් පාලනයෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන මූලමතවත් ඒකාබද්ධ කෙරෙන අතර, එබඳු පාලනයක් අවසන් වනතුරු ඒකාබද්ධ කිරීම සිදුවෙයි. පාලනයක් පවතින්නේ බැංකුවට එකී පාලිත සමාගමේ ක්‍රියාකාරකම් වලින් ප්‍රතිලාභ ලබාගත හැකිවන පරිදි, එහි මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් ප්‍රතිපත්ති පාලනය කිරීමට බලයක් ඇති විටදීය. ඒකාබද්ධ කිරීමේදී භාවිතා වන බැංකුවේ පරිපාලිතයෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදය අදාළ වන අතර ඊට සමාන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති භාවිත කරමින් පිළියෙල කරනු ලබයි.

2.4.1.4 පාලනය අහිමිවීම

පාලිත සමාගමක පාලනය, සමූහය සතු නොවන විට එය විසින් පාලිත සමාගමෙහි වත්කම් හා වගකීම් සහ අදාළ ඕනෑම පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් හා හිමිකම්වල වෙනත් උපාංග හඳුනාගනු නොලැබෙයි. එහි ප්‍රතිඵල ලෙස උත්පාදිත ලාභ හෝ අලාභ ලාභයට හෝ අලාභයට හඳුනාගනු ලැබෙයි. පාලනය සතු නොවන විට පෙර පාලිත සමාගමෙහි රඳවාගත් ඕනෑම හිමිකමක් සාධාරණ වටිනාකමට මනිනු ලබයි.

2.4.1.5 ඒකාබද්ධ කිරීමේදී ඉවත් කරනු ලැබූ ගනුදෙනු

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී සියලුම අන්තර් සමාගම් ශේෂයන්, ආදායම් හා වියදම් මෙන්ම එවැනි අන්තර් සමාගම් ගනුදෙනුවලින් පැන නගින ලද උපලබ්ධි නොවූ ලාභ සහ අලාභ සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කර ඇත.

පිටු අංක 390 සිට 391 දක්වා ඇති පාලිත සමාගම සමග ගනුදෙනුවලට අදාළ සටහන් අංක 49.3 හා 49.4 වෙත යොමු වන්න.

2.4.2 විදේශ මුදල් ගනුදෙනු සහ ශේෂ

විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් කරනු ලබන ගනුදෙනු, එකී ගනුදෙනු සිදුවූ අවස්ථාවේදී පැවති විනිමය අනුපාතික මත වාර්තාකරන/ක්‍රියාකාරී මුදල් වර්ගය වන ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලට පරිවර්තනය කරනු ලබයි.

ශේෂපත්‍ර දිනට විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් සමන්විත මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් වාර්තාකරණ දිනට පවතින මධ්‍යම විනිමය අනුපාතය යොදාගනිමින් ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලට යළි පරිවර්තනය කරනු ලබයි. මූල්‍ය අයිතම පියවීම මත හෝ මුලින් වාර්තා කළ අනුපාතයකට වඩා වෙනස් අනුපාත වලට මූල්‍ය අයිතම පරිවර්තනය මත පැන නගින සියලුම විනිමය වෙනස්කම්, එකී වෙනස්කම් පැනනගින කාලපරිච්ඡේදය තුළ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලැබෙයි.

ඓතිහාසික පිරිවැයට අගය කරනු ලබන මූල්‍ය නොවන විදේශ මුදලින් ප්‍රකාශිත අයිතම, ආරම්භක ගනුදෙනු සිදු වූ දින පැවති විනිමය අනුපාත භාවිතයට ගනිමින් ව්‍යවහාරික මුදල් වලට පරිවර්තනය කරනු ලබේ. විදේශ මුදලින් ප්‍රකාශිත සාධාරණ අගයට අගය කරනු ලබන මූල්‍ය නොවන අයිතම සාධාරණ අගය තීරණය කළ දින පැවති විනිමය අනුපාත භාවිතයට ගනිමින් පරිවර්තනය කරනු ලැබේ.

විදේශ මුදල් බැංකු ඒකකයෙහි මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය වාර්තා කරන දිනයේ දී පැවති මධ්‍යම විනිමය අනුපාතයට අනුව ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලට පරිවර්තනය කරනු ලබයි. ඉහත ප්‍රතිපත්තියට අනුව විදේශ මුදල් බැංකු ඒකකයෙහි ගනුදෙනු වාර්තා කර ඇති අතර, ඉන් ජනිතවූ ලාභ/අලාභ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇත.

2.5 සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - වත්කම් හා වගකීම් හඳුනාගැනීම

මූල්‍ය උපකරණ

2018 ජනවාරි මස 01 දින හෝ ඉන් පසුව එළඹෙන වාර්ෂික කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 9 "මූල්‍ය උපකරණ" මගින් ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර 39 ආදේශ වෙයි. ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 9 යටතේ අනුමත ප්‍රතිපත්තිමය විකල්පයක් ලෙස ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර 39 ප්‍රකාර ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණ අඛණ්ඩවම යොදාගැනීමට බැංකුව තීරණය කරන ලදී.

2.5.1 මූල්‍ය උපකරණ - මූලික හඳුනාගැනීම්, වර්ගීකරණය සහ පසුව මිනීම

2.5.1.1 හඳුනා ගැනීමේ දිනය

සමූහය විසින් ආරම්භයේදී ණය හා අත්තිකාරම්, තැන්පතු හා යටත්කාලීන වගකීම් යනාදිය ඒවා ඇති වූ දිනට හඳුනාගනු ලැබෙයි. ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබාදෙන ණය හා අත්තිකාරම් හඳුනාගනු ලබන්නේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ගිණුම්වලට අරමුදල් බැර වූ පසුවය. ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අරමුදල් බැංකුවට ලැබූ පසුව තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු ශේෂ ලෙස බැංකුව හඳුනාගනී.

අනෙකුත් සියලුම මූල්‍ය උපකරණ (සාමාන්‍ය ක්‍රමයට මිලදී ගැනීම් හා මූල්‍ය වත්කම් විකිණීම ඇතුළත්ව) මූලිකව ගනුදෙනු කරන දිනට එනම්, උපකරණවල ගිවිසුම්ගත ප්‍රතිලාභ සඳහා සමූහය පාර්ශ්වකරුවකු වන දිනට හඳුනා ගැනේ.

2.5.1.2 මූල්‍ය උපකරණ හඳුනාගැනීම හා මූලික ගණනය කිරීම

මූලික ගණනය කිරීම් සඳහා මූල්‍ය උපකරණ වර්ගීකරණය කිරීම තීරණය වනුයේ, සටහන් අංක 2.5.1.4.1 සහ 2.5.1.4.2 හි විස්තර කර ඇති පරිදි උපකරණ කළමනාකරණය කිරීමේ ව්‍යාපාරික ආකෘතිය සහ ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි මතය.

ලාභය හෝ පාඩුව හරහා වාර්තා කළ මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් වලදී හැරණු විට මූල්‍ය උපකරණ මූලික ගණනය කිරීමේදී ඒවායේ සාධාරණ වටිනාකමට (සටහන් අංක 56 හි නිර්වචන අයුරින්) මනිනු ලබන අතර ඊට වෙළඳ ගනුදෙනු පිරිවැය එකතු කිරීම හෝ අඩු කිරීම සිදු කෙරෙයි. වෙළඳාම් මගින් ලැබීම් ගනුදෙනු මිලට මනිනු ලබයි. මූලික ගණනය කිරීමේ මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය වෙළඳ ගනුදෙනු මිලෙන් වෙනස් වන අවස්ථාවේදී බැංකුව සහ සමූහය විසින් පහත සඳහන් පරිදි දින 1 ලාභය හෝ අලභය සඳහා ගිණුම්කරණය කෙරෙයි.

2.5.1.3 දින 1 ලාභය හෝ අලාභය

නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙළඳපොළෙහි දත්ත ඇතුළත් විචල්‍යයන් මත වූ ඇගයීමේ ශිල්පක්‍රම පදනම්ව ගණනය කළ සාධාරණ අගය හෝ එකම නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙළඳපොළ ගනුදෙනු පදනම් කරගෙන නිරීක්ෂණ අගය ගනුදෙනු මිලෙන් වෙනස් වන විට වෙනස සමූහය විසින් වහාම හඳුනාගනී. නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි දත්ත උපයෝගී කර ගනිමින් සාධාරණ අගය තීරණය කරනු ලබන අවස්ථාවල දී යෙදවුම් දත්ත නිරීක්ෂණය කළ හැකි වන විට හෝ අයිතමය හඳුනා නොගන්නා විට ගනුදෙනු කරන මිල හා ආකෘතියෙහි අගය අතර වෙනස විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි පමණක් හඳුනාගනු ලබයි. ගනුදෙනුකරන මිලෙහි සහ සාධාරණ අගයෙහි වෙනස ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලබයි.

පොදු යෝජනා ක්‍රමයක් යටතේ සහනදායී පොළී අනුපාතයට සේවකයන්ට ප්‍රදානය කරන ලද ණය වලින් ජනිත වන දින 1 අලාභය සේවකයන්ගේ ඉදිරියට ඇති සේවා කාලය හෝ ණය කාලසීමාව යන දෙකෙන් අඩු අගයට පොළී ආදායම් හා පුද්ගල වියදම් හි සඵල පොළී අනුපාතය භාවිතයෙන් හඳුනාගනු ලබයි.

2.5.1.4 මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණය සහ පසුව මිනීම

සමූහය විසින් පහත කවරාකාරයෙන් හෝ මනින ලදුව වත්කම්වල ගිවිසුම්ගත කාලසීමා කළමනාකරණය කිරීමේ ව්‍යාපාරික ආකෘතිය මත පදනම්ව එහි සියලු මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

- ක්‍රමඝාය පිරිවැය
- වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය
- ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගය

සටහන් අංක 2.5.1.6 හි විස්තර කොට ඇති පරිදි බැංකුව හා සමූහය විසින් ව්‍යුත්පන්න සහ ලාභය හෝ අලාභය හරහා සාධාරණ අගයට අගය කරන වෙළඳ කළඹ වර්ගීකරණය කර අගය කරනු ලබයි. සමූහය විසින් ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මූල්‍ය උපකරණ නියම කරනු ලබන අතුරින් එමගින් අගය කිරීමේ හෝ හඳුනාගැනීමේ අසමානතා සැලකිය යුතු ලෙස අඩු කෙරෙයි.

2.5.1.4.1 ව්‍යාපාරික ආකෘති ඇගයීම

සිය අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණය කරන අයුරු හොඳින්ම පිළිඹිබු වන මට්ටමට බැංකුව සහ සමූහය විසින් එහි ව්‍යාපාරික ආකෘතිය තීරණය කරනු ලබයි.

බැංකුවේ ව්‍යාපාරික ආකෘතිය, උපකරණයෙන් උපකරණය යන පදනම නොව වඩාත් ඉහළ මට්ටමේ කළඹ එකතුව මත ඇගයීමට ලක් වන අතර, පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කළහැකි සාධක මත පදනම් වේ.

- ව්‍යාපාරික ආකෘතියෙහි කාර්ය සාධනය සහ එකී ව්‍යාපාරික ආකෘතිය තුළ රඳවා ගනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් අගයන අයුරු හා ආයතනයේ ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්ව පිරිස් වෙත වාර්තා කරනු ලබන අයුරු.
- ව්‍යාපාරික ආකෘතියෙහි කාර්ය සාධනයට බලපානු ලබන අවදානම් (සහ එකී ව්‍යාපාරික ආකෘතිය තුළ රඳවා ගනු ලබන මූල්‍ය වත්කම්) හා විශේෂයෙන්ම එකී අවදානම් කළමනාකරණය කරන අයුරු.
- ව්‍යාපාරයේ කළමනාකරුවන් හානිපූරණය කෙරෙන අයුරු (උදා: වශයෙන් කළමනාකරණය කරනු ලබන වත්කම්වල සාධාරණ වටිනාකම මත නැතහොත් රැස් කරනු ලබන ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ මත හානිපූරණය කෙරේද)
- අපේක්ෂිත වාර ගණන, වටිනාකම හා විකුණුම් සිදු කරනු ලබන කාලසීමාව යනාදිය ද බැංකු මගින් කරනු ලබන ඇගයීමේදී වැදගත් අංගයක් වේ.

ආතති සිදුවීම් හා වියහැකි නරකම සිදුවීම් සැලකිල්ලට නොගෙන පිළිගත හැකි අපේක්ෂිත සිදුවීම් මත පදනම්ව ව්‍යාපාරික ආකෘතිය ඇගයීම සිදුකෙරේ. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් පසුව බැංකුවේ මුල් අපේක්ෂාවට වඩා වෙනස් අයුරින් මුදල් ප්‍රවාහ හඳුනාගනු ලැබේ නම්, එකී ව්‍යාපාරික ආකෘතියෙහි රඳවාගනු ලබන සෙසු මූල්‍ය වත්කම් වල වර්ගීකරණය බැංකුව විසින් වෙනස් නොකරන අතර අලුතින් ජනිත හෝ අලුතින් මිලට ගනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කම් අගය කිරීමේදී එකී විස්තර අන්තර්ගත කරනු ලැබේ.

2.5.1.4.2 ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ හුදු මුල් මුදල සහ පොළිය ගෙවීමේ ඇති ඇගයීම (SPPI Test)

වර්ගීකරණ ක්‍රියාවලියේ දෙවන පරීක්ෂාව වශයෙන් මුල් මුදල හා පොළිය ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් පමණක් අදාළ වේදැයි හඳුනාගැනීම පිණිස බැංකුව විසින් මූල්‍ය වත්කම්වල ගිවිසුම්ගත නියමයන් අගයනු ලබයි.

මෙම පරීක්ෂාවේදී මුල් මුදල නිර්වචනය කරනු ලබන්නේ මූලික හඳුනාගැනීමේදී මූල්‍ය වත්කමෙහි සාධාරණ අගය ලෙස වන අතර, මූල්‍ය වත්කමෙහි පීචකාලය තුළ එය වෙනස් වියහැකිය. (උදා: වශයෙන් මුල් මුදල යළි ගෙවීම හෝ අධිමිල/වටිටම් ක්‍රමයන්වීම් මත)

ණයදීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ වඩාත් වැදගත් පොළී සම්බන්ධ සාධක වන්නේ ණය අවදානම සහ මුදල්වල කාලීන අගය පිළිබඳ සලකා බැලීමයි. ඉහත කී ඇගයීම සිදුකිරීම පිණිස මූල්‍ය වත්කම පවතින මුදල් වර්ගය සහ පොළී අනුපාතිකය අදාළ වන කාලසීමාව ආදී කරුණු බැංකුව විසින් සලකා බලා විනිශ්චයකට එළඹෙයි.

අවදානමට ඇති අවම නිරාවරණයවීම් හෝ වෙනස්වීම් හඳුන්වාදෙනු ලබන ගිවිසුම්ගත නිරාවරණයවීම් වලට වඩා මූලික ණයදීමේ ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ නොමැති ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ, හිඟ මුදල් මත පමණක් මුල් මුදල් හා පොළී ගෙවීම් වලට කුඩු නොදෙයි. එවන් අවස්ථාවලදී මූල්‍ය වත්කම් සාධාරණ අගය මත ලාභ අලාභ අනුව ගණනය කළ යුතු වේ.

මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇති විවිධ මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ පිළිබඳ විස්තර සඳහා සටහන් අංක 2.5.1.4.3 සිට 2.5.1.4.5 දක්වා යොමු වන්න.

2.5.1.4.3 ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්

පහත සඳහන් කොන්දේසි දෙකම සපුරාලන්නේ නම් සහ ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නියම නොකෙරේ නම්, මූල්‍ය වත්කම ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට ගණනය කරනු ලැබේ.

- ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ රැස්කිරීම සඳහා වත්කම රඳවාගැනීම අරමුණ වන ව්‍යාපාරික ආකෘතියක් තුළ වත්කම රඳවාගනු ලැබීම.
- මූල්‍ය වත්කම්වල ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි නිශ්චිත දිනයන්හි ගෙවියයුතු සම්පූර්ණ මුදලෙහි මුල් මුදල හා පොළිය ගෙවීම පමණක් වන මුදල් ප්‍රවාහ ඇතිකරවීම.

ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම් පහත දැක්වේ.

(අ) මුදල් හා මුදල්වලට සමානවත් මුදල් හා මුදල්වලට සමානවත් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 338 හි සටහන් අංක 16 හි දැක්වේ.

(ආ) මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන් මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 338 හි සටහන් අංක 17 හි දැක්වේ.

(ඇ) බැංකුවල ඇති තැන්පතු බැංකුවල ඇති තැන්පතු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 338 හි සටහන් අංක 18 හි දැක්වේ.

(ඈ) ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 346 හි සටහන් අංක 21 හි දැක්වේ.

(ඉ) ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 351 හි සටහන් අංක 22 හි දැක්වේ.

2.5.1.4.4 වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට දක්වන මූල්‍ය වත්කම්

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට දක්වන ණය හා හිමිකම් උපකරණ යනාදිය වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට දක්වන මූල්‍ය වත්කම් වලට ඇතුළත්ය.

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට දක්වන මූල්‍ය වත්කම් පිළිබඳව පහත සඳහන් සටහන් (අ) සහ (ආ) මගින් දැක්වේ.

(අ) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද ණය උපකරණ ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ රැස්කිරීම සඳහා වත්කම් රඳවාගැනීම අරමුණු වන ව්‍යාපාරික ආකෘතියක් තුළ වත්කම රඳවාගනු ලබන්නේ නම් හෝ ගෙවියයුතු මුළු මුදලින් මුල් මුදල හා පොළිය ගෙවීම ගෙවීම පමණක් නියෝජනය කරනු ලබන වත්කමක මුදල් ප්‍රවාහ විකිණීම සිදු කරනු ලබන්නේ නම්, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ණය උපකරණ ගණනය කරනු ලබයි.

ඉහත විස්තර පිටු අංක 353 සිට 356 දක්වා සටහන් අංක 23 මගින් දැක්වේ.

(ආ) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නියම කරන ලද හිමිකම් උපකරණ මූලික හඳුනාගැනීමේදී වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද හිමිකම් උපකරණ ලෙස උපාය මාර්ගික හා ව්‍යවස්ථාපිත අරමුණු උදෙසා රඳවාගන්නා හිමිකම් ආයෝජන අතරින් ඇතැම්වා යළි වෙනස් නොකළ හැකි සේ වර්ගීකරණය කිරීමට සමූහය තීරණය කරනු ලබයි.

ඉහත විස්තර පිටු අංක 353 සිට 356 දක්වා සටහන් අංක 23 හි දැක්වේ.

2.5.1.4.5 ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට දක්වන මූල්‍ය වත්කම්

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 ට අනුව ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට දක්වන මූල්‍ය වත්කම් හැර අනෙකුත් සියලු මූල්‍ය වත්කම් ලාභ හෝ අලාභ හරහා සාධාරණ අගයට දක්වනු ලබයි.

කොන්ත්‍රාත්තමය මුදල් ප්‍රවාහ රැස්කිරීමට හෝ මූල්‍ය වත්කම් විකිණීම සඳහා යන කරුණු හේතුවෙන් රඳවා නොගන්නා බැවින් සාධාරණ අගය යන පදනම මත අගයනු ලබන වෙළඳාම සඳහා රඳවාගන්නා හෝ කළමනාකරණය කරන මූල්‍ය වත්කම් ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට මූලිකව හඳුනාගැනීමෙන් නියම කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් පහත සාකච්ඡාවට භාජනය කර ඇත.

(අ) ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට නියම කරන ලද මූල්‍ය වත්කම්

ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට නියම කරනු ලබන මූල්‍ය වත්කම්, මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි සාධාරණ අගයට වාර්තා කරනු ලබයි. සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්කම්, "ලාභය/අලාභය හරහා සාධාරණ අගයට නියම කරනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් මත ශුද්ධ ලැබීම් හෝ අලාභයන්හි" වාර්තා කරනු ලබයි. උපයනු ලබන පොළීය සඵල පොළී අනුපාත උපයෝගී කර ගනිමින් "පොළී ආදායම්" හි උපවිච වන අතර මුදල ලැබීමේ අයිතිය ස්ථාපිත වූ විට ලාභාංශ ආදායම "වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායමිහි" වාර්තා කෙරෙයි.

කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීමේදී මූලිකව හඳුනාගනු ලබන නියම කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් සමූහය සතුව නැත.

2.5.1.5 මූල්‍ය වගකීම් වර්ගීකරණය සහ පසුව මිනීම

ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 9 ප්‍රකාර මූල්‍ය ඇප සහ ණය බැඳීම් හැරුණු විට අනෙක් මූල්‍ය වගකීම්, සමූහය විසින් පහත කාණ්ඩ අතුරින් එකකට වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

- ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වගකීම්
 - වෙළඳාම සඳහා රඳවාගත්
 - ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ
- ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට මනින ලද මූල්‍ය වගකීම්

මූල්‍ය වගකීම්හි පසු කාලීන මිණුම් ඒවායෙහි වර්ගීකරණය මත පදනම් වේ. මූල්‍ය වර්ගීකරණයෙහි ලා පැවති ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර. 39 නිර්නායක බොහොමයක් ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 9 යටතේ ද පවතී.

2.5.1.5.1 ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වගකීම්

වාර්තාකරන කාලය අවසානයේදී ලාභ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ කිසිම මූල්‍ය වගකීමක් සමූහය සතුව නැත.

2.5.1.5.2 ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට ගණනය කළ මූල්‍ය වගකීම්

සමූහය විසින් එළඹ ඇති ගිවිසුම්වලට අනුව, දරා සිටින්නාට මුදල් හෝ වෙනත් මූල්‍ය වත්කමක් භාරදීමට බැඳියාවක් පවතින විට හෝ බැඳියාවක් පියවීම සඳහා නිශ්චිත හිමිකම් කොටස් සංඛ්‍යාවක් නිශ්චිත මුදලකට හෝ නිශ්චිත වෙනත් මූල්‍ය වත්කම් අගයකට හුවමාරු වන අවස්ථාවක් හැරුණු විට, සමූහය විසින් නිකුත් කරන ලද ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් නොකළ මූල්‍ය වගකීම්, බැංකු වලට ගෙවියයුතු, 'වෙනත් තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු', ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු' හෝ 'නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්' මෙම වර්ගීකරණයට අයත්ය.

උපකරණයේ ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි ප්‍රකාර සමූහය විසින් ප්‍රධාන උපකරණ මූල්‍ය වගකීම් හෝ හිමිකම් උපකරණ ලෙස වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව, සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමය යොදා ගනිමින් එම මූල්‍ය වගකීම් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට මනිනු ලබයි. අත්පත් කර ගැනීමට අදාළ වට්ටම් හෝ අධි මිල සහ සඵල පොළී අනුපාතිකයෙහි අත්‍යන්ත කොටසක් වන ගාස්තු හා පිරිවැය ද සැලකිල්ලට ගනිමින් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය ගණනය කරනු ලබයි. සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමක්‍ෂයවිම ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි "පොළී වියදම්" යටතේ හඳුනා ගනී. සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමක්‍ෂය ක්‍රියාවලිය හරහා වගකීම් හඳුනා ගැනීම අත්හරින විට ලාභ හා අලාභ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලබයි.

- (අ) බැංකු වලට ගෙවිය යුතු
 - බැංකු වලට ගෙවිය යුතු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 367 හි සටහන් අංක 32 මගින් දැක්වේ.
- (ආ) තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු
 - තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 368 හි සටහන් අංක 35 මගින් දැක්වේ.
- (ඇ) ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු
 - ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවිය යුතු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 368 හි සටහන් අංක 35 මගින් දැක්වේ.
- (ඈ) වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු
 - වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 368 හි සටහන් අංක 35 මගින් දැක්වේ.
- (ඉ) නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්
 - නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 370 හි සටහන් අංක 37 මගින් දැක්වේ.

2.5.1.6 ව්‍යුත්පන්න වත්කම් සහ වගකීම්

ව්‍යුත්පන්න වත්කම් සහ වගකීම් මූලික වශයෙන් ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට වාර්තාකරණ ලද ව්‍යුත්පන්න සහ අවදානම් කළමනාකරණ අරමුණු සඳහා රඳවාගත් ව්‍යුත්පන්න ලෙස වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

2.5.1.6.1 ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට වාර්තා කළ ව්‍යුත්පන්න

ව්‍යුත්පන්න වූ කලී පහත සඳහන් ගුණාංග තුනෙන්ම සමන්විත මූල්‍ය උපකරණයක් හෝ වෙනත් ගිවිසුමකි.

- මූල්‍ය නොවන විචල්‍ය අතින් ගිවිසුමෙහි පාර්ශ්වයකට එය සීමා නොවේ නම්, නිශ්චිත පොළී අනුපාත, මූල්‍ය උපකරණ මිල, වෙළෙඳ ද්‍රව්‍ය මිල, විදේශ විනිමය අනුපාත, මිල හෝ අනුපාත දර්ශක, ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් හෝ ණය දර්ශක හෝ වෙනත් විචල්‍ය වල වෙනස්කම්වලට ප්‍රතිචාර ලෙස එහි අගය වෙනස් වෙයි.
- ඊට මූලික ශුද්ධ ආයෝජන හෝ වෙළෙඳපළ සාධක වල වෙනස්වීම් වලට සමාන ප්‍රතිචාර දැක්වීමට අපේක්‍ෂිත වෙනත් ගිවිසුම් වර්ගවලට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා අඩු මූලික ශුද්ධ ආයෝජන අවශ්‍ය නොවේ.
- එය ඉදිරි දිනයකදී පියවනු ලැබේ.

බැංකුව විවිධ පාර්ශ්ව සමග ව්‍යුත්පන්න ගනුදෙනුවලට එළඹෙයි. පොළී අනුපාත හුවමාරු, ණය පැහැර හැරීම් හුවමාරු, විවිධ විනිමය හුවමාරු, ඉදිරි විදේශ හුවමාරු ගිවිසුම් සහ විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ඊට ඇතුළත්ය. ව්‍යුත්පන්න සාධාරණ අගයට වාර්තා කරන අතර එම අගය ධන වන විට වත්කම් ලෙස සලකන අතර, සාධාරණ අගය සෘණ වන විට වගකීම් ගණයෙහිලා සැලකෙයි. එවන් ව්‍යුත්පන්නවල සාධාරණ අගය සහ නාමික අගය සටහන් අංක 19 හි වෙන් වෙන්ව හෙළිදරව් කර ඇත. ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණය අදාළ කර නොගන්නේ නම් ව්‍යුත්පන්න වල සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම්, ශුද්ධ වෙළෙඳ ආදායම් හි ඇතුළත් කෙරෙයි.

ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණ හෙළිදරව් කිරීම් පිටු අංක 339 - 342 දක්වා සටහන් අංක 19 හි දක්වා ඇත.

2.5.1.6.2 අවදානම් කළමනාකරණ අරමුණු සහ ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණය සඳහා රඳවාගන්නා ව්‍යුත්පන්න

වෙළෙඳ වත්කම් හා වගකීම් ලෙස වර්ගීකරණය නොකළ සියලු ව්‍යුත්පන්න වත්කම් හා වගකීම්, අවදානම් කළමනාකරණ අරමුණු සඳහා රඳවා ගන්නා ව්‍යුත්පන්න වලට අයත්වේ. අවදානම් කළමනාකරණ අරමුණු සඳහා රඳවා ගන්නා ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි සාධාරණ අගයට මනිනු ලබයි.

2.5.1.6.2.1 සාධාරණ අගයෙහි ඉදිරි ගිවිසුම්

ලාභයට/අලාභයට බලපෑම් ඇති කරලිය හැකි බැඳීමක හෝ යම් වත්කමක හෝ වගකීමක සාධාරණ අගය වෙනස්වීමෙහි ඉදිරි ගිවිසුමක ඉදිරි ගිවිසුම් උපකරණ ලෙස ව්‍යුත්පන්න නියම කර ඇති විට එකී ව්‍යුත්පන්න වල සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්කම් ඉදිරි ගිවිසුම් අවදානමට දායක විය හැකි ඉදිරි ගිවිසුම් අයිතම ලෙස වහාම හඳුනා ගනු ලැබෙයි.

ඉදිරි ගිවිසුම් ව්‍යුත්පන්න කල්පිරී හෝ විකුණා අවසන් කර හෝ ක්‍රියාත්මක කර ඇති විට හෝ සාධාරණ අගයන් ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණ සඳහා වන නිර්නායක සඳහා ඉදිරි ගිවිසුම තවදුරටත් අදාළ නොවන විට හෝ ඉදිරි ගිවිසුම් නියම කිරීම් අවලංගු කර ඇති විටක ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණය නවතාලනු ලැබේ. කෙසේ වුවද නීති රෙගුලාසි හේතු මත නවීකරණය සඳහා අවශ්‍ය කොන්දේසි හැර සෙසු වෙනස්වීම් නොමැතිව දෙපාර්ශ්වයම මගින් පොදු පාර්ශ්වයන් සඳහා ව්‍යුත්පන්න නවීකරණය කෙරෙයි නම්, එබඳු ව්‍යුත්පන්න කල් ඉකුත්වී හෝ අවසන් වී ඇතැයි නොසැලකේ.

සඵල පොළී ක්‍රමවේද උපයෝගී කරගනු ලබන ඉදිරි ගිවිසුම්ගත අයිතමයක් ඉදිරියට පවත්වා නොගැනීමේ සීමාව දක්වා සිදු කරනු ලබන ගැලපීම් ක්‍රමක්‍ෂය ලාභ/අලාභ ලෙස ගනු ලබන අතර අයිතමයන් එහි අවශේෂ ජීව කාලය සඳහා සඵල පොළී අනුපාතය යළි ගණනය කෙරෙයි. වාර්තා කරන කාලසීමාව අවසානය වනවිට, සමූහය සකුච කිසිදු සාධාරණ අගයෙහි ඉදිරි ගිවිසුමක් නොමැත.

2.5.1.6.2.2 මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි ගිවිසුම්

ලාභය/අලාභයට බලපෑ හැකි හඳුනාගනු ලැබූ වත්කම්/වගකීම් ආශ්‍රිත එක්තරා අවදානමකට හේතුවිය හැකි මුදල් ප්‍රමාණවල ඉදිරි ගිවිසුම් විචල්‍යතාව සම්බන්ධ ඉදිරි ගිවිසුම් උපකරණ ලෙස ව්‍යුත්පන්න නියම කළ විට ව්‍යුත්පන්න වල සාධාරණ අගයන්වල සඵලදායී කොටසක් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි හඳුනාගනු ලබන අතර ගිණුම් කළ ඉදිරි ගිවිසුම් සංවිනයෙහි ඉදිරිපත් කෙරෙයි. ව්‍යුත්පන්න වල සාධාරණ අගයන් හි වෙනස්වීම් වල සඵලදායී නොවන කොටස් ඵවෙලෙහිම ලාභ/අලාභ කුළු හඳුනා ගැනෙයි.

වෙනත විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනා ගැනෙන අගය, එකම කාලසීමාව කුළු ලාභයට/අලාභයට බලපාන මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි ගිවිසුම් ලෙස වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හා ලාභය/අලාභය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි ආශ්‍රිත අයිතමයක් ලෙස නැවත වර්ගීකරණය ගැලපුම් වශයෙන් ලාභයට/අලාභයට නැවත වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

ඉදිරි ගිවිසුම් ව්‍යුත්පන්න කල් ඉකුත් වී හෝ විකුණා අවසන් කර හෝ ක්‍රියාත්මක කර ඇත්නම් හෝ මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණය සඳහා වන නිර්නායක සඳහා ඉදිරි ගිවිසුම් තවදුරටත් අදාළ නොවන විට හෝ ඉදිරි ගිවිසුම් නියම කිරීම් අවලංගු කර ඇති විටක ඉදිරි ගිවිසුම් ගිණුම්කරණය නවතාලනු ලැබේ. කෙසේ වුවද නීතිමය/රෙගුලාසිමය හේතු මත නවීකරණය සඳහා අවශ්‍ය කොන්දේසි හැර සෙසු වෙනස්වීම් නොමැතිව දෙපාර්ශ්වයම මගින් පොදු ප්‍රතිපාර්ශ්වයකට ව්‍යුත්පන්න නවීකරණය කෙරෙයි නම්, එවිට ව්‍යුත්පන්න කල් ඉකුත්වී/අවසන් වී ඇතැයි නොසැලකේ. වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදය අවසන් වන විට සමූහය සකුච කිසිදු මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි ගිවිසුමක් නොමැත.

2.5.1.6.3 බද්ධ ව්‍යුත්පන්න

බද්ධ ව්‍යුත්පන්න වූ කලී තනි ව්‍යුත්පන්නකට එක් අයුරකින් සමාන සංයුක්ත උපකරණයක මුදල් ප්‍රවාහවල වෙනස්වීම් සහිත ගිවිසුම්, ව්‍යුත්පන්න නොවන දෙමුහුන් උපකරණයක කොටසකි. වෙනත් අවස්ථාවකදී මූල්‍ය නොවන විචල්‍ය සම්බන්ධයෙන් නම්, නිශ්චිත පොළී අනුපාතිකයකට, මූල්‍ය උපකරණ මිලකට, පාරිභෝගික මිලකට, විදේශ විනිමය අනුපාතිකයකට, මිල හෝ අනුපාත දර්ශකයකට, ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමට/ණය දර්ශකය හෝ වෙනත් විචල්‍ය මත ගිවිසුම් මගින් නවීකරණය විය යුතුව තිබූ මුදල් ප්‍රවාහ සියල්ල හෝ ඇතැම් වා ගිවිසුමෙහි එක් පාර්ශ්වයකට විශේෂ නොවන ලෙස තැබීමට බද්ධ ව්‍යුත්පන්න ඉවහල් වේ. මූල්‍ය උපකරණයකට සම්බන්ධ නමුත් ගිවිසුම් අනුව එකී උපකරණයක් ස්වාධීනව මාරු කළ හැකි හෝ එකී උපකරණයක් වෙනස් ප්‍රතිපාර්ශ්වයක් සහිත නම් එය වෙනත් මූල්‍ය උපකරණයක් විනා බද්ධ ව්‍යුත්පන්නයක් නොවේ.

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 ට අනුව ව්‍යුත්පන්න, වෙනත් ගිවිසුමක් හා බද්ධ වී තිබිය හැකිය. පහත පරිදි වේ නම්, මූල්‍ය වගකීම් සහ මූල්‍ය නොවන ධාරක ගිවිසුම්වල බද්ධ ව්‍යුත්පන්න වෙන් වෙන් ව්‍යුත්පන්න ලෙස සමූහය විසින් සලකනු ලබයි.

- ධාරක ගිවිසුම, ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නොපැවතීම
- වෙනම ගිවිසුමක රඳවා තිබුණේ නම්, බද්ධ ව්‍යුත්පන්නයක කොන්දේසි, ව්‍යුත්පන්න නිර්නායක වලට සරිලනු ඇත.

- බද්ධ ව්‍යුත්පන්නයක ආර්ථික ගුණාංග හා අවදානම් ධාරක ගිවිසුමෙහි ආර්ථික ගුණාංග හා අවදානම්වලට සමීප සම්බන්ධයක් නොපවතී.

වාර්තා කරනු ලබන දිනට සමූහයට බද්ධ ව්‍යුත්පන්න නොපවතී.

2.5.1.7 මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් නැවත වර්ගීකරණය

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 ට අනුව මූල්‍ය වත්කම් ඒවායේ මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව අත්පත් කර ගැනීම, ඉවතලීම හෝ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාදාමයක් නැවතීම යනාදිය ඇතුළත්ව එවන් මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ව්‍යාපාරික ආකෘතියක අරමුණ සමූහය විසින් වෙනස් කරනු ලබන දුර්ලභ අවස්ථාවලදී පමණක් හැර ඒවායේ මූලික හඳුනාගැනීමට පසුව නැවත වර්ගීකරණය නොකෙරෙයි.

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 ප්‍රකාර නැවත වර්ගීකරණය කිරීම්වලට අවසර නොමැති හෙයින් මූල්‍ය වගකීම් නැවත වර්ගීකරණය නොකෙරෙයි.

2.5.1.7.1 මූල්‍ය වත්කම් නැවත වර්ගීකරණ මිනීම

2.5.1.7.1.1 ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මූල්‍ය උපකරණ නැවත වර්ගීකරණ

- වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය නැවත වර්ගීකරණ දිනට සාධාරණ අගය නව දළ ධාරණ අගය බවට පත් වෙයි. නව දළ ධාරණ අගය මත පදනම්ව සඵල පොළී අනුපාතිකය ගණනය කෙරෙයි. සාධාරණ අගයෙහි පසුකාලීන වෙනස්කම් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගනු ලැබෙයි.
- ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය නැවත වර්ගීකරණ දිනට සාධාරණ අගය නව ධාරණ අගය බවට පත් වෙයි. නව දළ ධාරණ අගය මත පදනම්ව සඵල පොළී අනුපාතිකය ගණනය කෙරෙයි.

2.5.1.7.1.2 වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මූල්‍ය උපකරණ නැවත වර්ගීකරණය

- ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගය වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි සමූච්චිත ශේෂය, නැවත වර්ගීකරණ දිනට ලාභයට/අලාභයට නැවත වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

- ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය

මූල්‍ය වත්කම්, සාධාරණ අගයට නැවත වර්ගීකරණ කරයි. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි සමුච්චිත ශේෂය, ඉවත් කර නැවත වර්ගීකරණ දිනට සාධාරණ අගයට ගැලපීම් කරයි. ගලපන ලද අගය, ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය බවට පත් වෙයි.

මූලික හඳුනාගැනීමේදී තීරණය කරන ලද සඵල පොළී අනුපාතිකය හා දළ ධාරණ අගය, නැවත වර්ගීකරණ ප්‍රතිඵල ලෙස ගලපනු නොලබයි.

2.5.1.7.1.3 ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට මූල්‍ය උපකරණ නැවත වර්ගීකරණය

- වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මගින් සාධාරණ අගය

වත්කම සාධාරණ අගයට යළි මනිනු ලබන අතර වෙනස වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගනු ලබයි. මූලික හඳුනාගැනීමේදී තීරණය කරනු ලබන සඵල පොළී අනුපාතික, නැවත වර්ගීකරණයෙහි ප්‍රතිඵල ලෙස කලපනු නොලබයි.

- ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගය

නැවත වර්ගීකරණ දිනට සාධාරණ අගය නව ධාරණ අගය බවට පත් වෙයි. ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය සහ ධාරණ අගය අතර වෙනස ලාභ සහ අලාභ ලෙස හඳුනාගනු ලැබෙයි.

වාර්තා කරනු ලබන කාලසීමාව සඳහා බැංකුව හා සමූහය විසින් කිසිදු මූල්‍යමය උපකරණ නැවත වර්ගීකරණය කිරීමක් සිදු නොවීණි.

2.5.1.8 මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් හඳුනා නොගැනීම

2.5.1.8.1 මූල්‍ය වත්කම්

වත්කම මගින් මුදල් ප්‍රවාහ ලැබීමේ අයිතිය ඉකුත්වී ඇති විට හෝ වත්කම වෙනත් මුදල් ප්‍රවාහ ලැබීමේ අයිතිය සමූහය විසින් වෙනත් පාර්ශ්වයකට පවරා ඇති විට හෝ වත්කමෙහි සියලුම අවදානම් හා ප්‍රතිලාභ සමූහය විසින් සැලකිය යුතු මට්ටමකට වෙනත් පාර්ශ්වයකට පවරා හෝ සමූහය විසින් වත්කමට අදාළ සියලුම අවදානම් හා ලාභ සැලකිය යුතු මට්ටමකට රඳවාගෙන පවරා නොමැති මුත් වත්කමෙහි පාලනය පවරා ඇති විට, සමූහය විසින් මූල්‍ය වත්කමක් (හෝ අදාළ අවස්ථාවලදී මූල්‍ය වත්කමක කොටසක් හෝ සමාන මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩයක කොටසක්) හඳුනා ගනු නොලබයි.

මූල්‍ය වත්කම් හඳුනා නොගැනීම තුළ වත්කමක ධාරණ අගය (වත්කමක හඳුනා ගනු නොලබන කොටසට වෙන් කරන ලද ධාරණ අගය) සහ ලද මුදල්වල (ලද නව වත්කම් අඩු කිරීම නව වගකීම් ඇතුළත්ව) වෙනස සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි හඳුනා ගන්නා ලද සමුච්චිත ලැබීම්/අලාභ, ලාභයට/අලාභයට හඳුනාගනු ලබයි.

කෙසේ වුවද ධාරණ අගයට වෙනස් විස්තීර්ණ ආදායම් හි නියම කරන ලද හිමිකම් ආයෝජන සුරැකුම් සම්බන්ධයෙන් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි හඳුනාගනු ලබන සමුච්චිත ලැබීම්/අලාභ, ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 අනුව එවන් සුරැකුම් හඳුනා ගැනීම මත ලාභයට/අලාභයට හඳුනාගනු නොලබයි. සමූහය විසින් ජනිත/රඳවාගනු ලැබූ මාරු කරන ලද මූල්‍ය වත්කම්වල පොළිය හඳුනාගනු නොලැබීමට හසු වන අතර වෙනත් වත්කමක්/වග කීමක් ලෙස හඳුනාගනු ලැබෙයි.

මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ වත්කම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇති වත්කම් මාරු කරනු ලබන ගනුදෙනුවලට සමූහය ඇතුළත් වන නමුත් මාරු කරන ලද වත්කම්වල සියලු අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ සියල්ල හෝ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් හෝ කොටසක් රඳවා ගනු ලබයි.

එවන් අවස්ථාවලදී මාරු කරන ලද වත්කම් හඳුනා ගනු නොලබයි. මාරු කරන ලද වත්කම් මත සංගාමී මුළු ඉදිරි ගිවිසුම්වල ශීඝ්‍රතාව සමග වත්කම් නොවන පාර්ශ්වයකට විකුණූ විට සමූහය විසින් එවන් වත්කම්වල සියලු අවදානම් හා ප්‍රතිලාභ හිමිකම් සියල්ල හෝ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් රඳවා ගන්නා හෙයින් විකුණුම් හා ප්‍රතිවිකුණුම් ගනුදෙනුවලට සමාන සුරැකුම් මූල්‍ය ගනුදෙනුවක් ලෙස එකී ගනුදෙනුව සලකනු ලබයි.

වත්කම මගින් මුදල් ප්‍රවාහ ලැබීමේ අයිතිය සමූහය විසින් වෙනත් පාර්ශ්වයකට පවරා ඇති විට හෝ මුදල් ප්‍රවාහ මුළුමනින්ම තෙවන පාර්ශ්වයකට ගෙවීමට බැඳීමක් ඇති කරගත් විට සමූහය විසින් වත්කම් වලට අදාළ සියලුම අවදානම් හා ලාභ සැලකිය යුතු මට්ටමකට රඳවාගෙන හෝ පවරා නොමැති මුත් වත්කමෙහි පාලනය පවරා ඇති විට වත්කමෙහි කටයුතු සම්බන්ධයෙන් සමූහයේ සහභාගීත්වයේ ප්‍රමාණය අනුව අදාළ වත්කම හඳුනාගනු ලබයි. එබඳු අවස්ථාවලදී සමූහය විසින් ආශ්‍රිත වගකීමක් ද හඳුනාගනු ලබයි. සමූහය විසින් රඳවාගනු ලැබූ අයිතීන් හා වගකීම් පිළිබිඹු වන ආකාරයට පවරන ලද වත්කම් හා ආශ්‍රිත වගකීම් මනිනු ලබයි.

2.5.1.8.2 මූල්‍ය වගකීම්

වගකීම් යටතට ගැනෙන ගිවිසුම්ගත බැඳියාව ඉකුත් වී හෝ අවලංගු වී හෝ නිදහස් කර ඇති විට මූල්‍ය වගකීම් හඳුනාගැනීම සමූහය විසින් අත් හරිනු ලබයි.

2.5.1.9 මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම් නවීකරණය

2.5.1.9.1 මූල්‍ය වත්කම්

මූල්‍ය වත්කම් පිළිබඳ කොන්දේසි නවීකරණය කෙරෙයි නම්, නවීකරණය කරන ලද වත්කම්වල මූල්‍ය ප්‍රවාහ සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වන්නේදැයි සමූහය ඇගයීමට ලක් කරයි. මුදල් ප්‍රවාහ සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වන්නේ නම්, මුල් මූල්‍ය වත්කමෙහි සිට මුදල් ප්‍රවාහවලට ඇති ගිවිසුම්ගත අයිතීන් කල් ඉකුත් වී ඇති බවට සැලකෙයි. මෙහිදී හඳුනාගත් මුල් මූල්‍ය වත්කම් ඉවත් කර නව මූල්‍ය වත්කමක් සාධාරණ අගයට හඳුනාගනු ලබයි.

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 ට අනුව, ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට පවතින නවීකරණය වූ වත්කම්වල මූල්‍ය ප්‍රවාහ සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් නොවේ නම්, එකී නවීකරණය, හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් ඉවත් කිරීමකට තුඩු නොදෙයි.

මේ අවස්ථාවේදී මූල්‍ය වත්කම් දළ ධාරණ අගයට, සමූහය විසින් නැවත ගණනය කර එම දළ ධාරණ අගය ගැලපීම තුළින් ඇති වන ලාභය/අලාභය නවීකරණ ලාභය/අලාභය ලෙස ආදායම් ප්‍රකාශය තුළ හඳුනාගනී. ණයකරුගේ මූල්‍ය අපහසුතා හේතුවෙන් එවන් නවීකරණය කිරීමක් සිදුවන්නේ නම්, අදාළ ලාභය/අලාභය භාතිකරණ පාඩු සමගින් ඉදිරිපත් කෙරෙයි. අනෙක් අවස්ථාවන්හිදී එය පොළී අදායමක් ලෙස ඉදිරිපත් කෙරෙයි.

2.5.1.9.2 මූල්‍ය වගකීම්

පවතින මූල්‍ය වගකීමක් එකී ණයකරුගේම වෙනත් මූල්‍ය වගකීමකින් ආදේශ වන විට, පවත්නා කොන්දේසි සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වන්නේ නම් සහ පවතින වගකීමක කොන්දේසි සැලකිය යුතු ලෙස නවීකරණය වන්නේ නම්, එවන් හුවමාරු කිරීමක්/නවීකරණය කිරීමක් මුල් වගකීමෙහි ඉවත් කිරීමක් සිදුවන අතර එය නව වගකීමක් ලෙස හඳුනා ගැනෙයි. මෙහිදී නවීකරණය වූ කොන්දේසි මත පදනම් වූ නව මූල්‍ය වගකීමක් සාධාරණ අගයට හඳුනාගනු ලබයි. ඉවත් වූ මූල්‍ය වගකීමෙහි සහ නවීකරණය වූ කොන්දේසි සහිත නව මූල්‍ය වගකීමෙහි ධාරණ අගයෙහි වෙනස ආදායම් ප්‍රකාශය තුළ හඳුනාගනු ලබයි.

2.5.1.1.0 මූල්‍ය උපකරණ හිලවී කිරීම

හඳුනාගනු ලැබූ අගයන් හිලවී කිරීමට දැනට ක්‍රියාත්මක කළහැකි නීතිමය අයිතියක් වේ නම් පමණක් සහ ශුද්ධ පදනමක් මත පියවීමට හෝ එකවර වත්කම් උපලබ්ධිවීමට හෝ වගකීම් පියවීමට අරමුණක් වේ නම්, මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් හිලවී කර ශුද්ධ අගය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි වාර්තා කෙරෙයි. බැංකුව හා සමූහය විසින් වාර්තා කරනු ලබන කාලසීමාව තුළ කිසිදු මූල්‍ය උපකරණ හිලවී කිරීමක් සිදු නොකෙරිණි.

2.5.1.1.1 ක්‍රමාංකය පිරිවැය සහ දළ ධාරණ අගය

මූල්‍ය වත්කමක හෝ මූල්‍ය වගකීමක ක්‍රමාංකය පිරිවැය යනු මූලික හඳුනාගැනීමේ පිරිවැයෙන් මුල් ආපසු ගෙවීම් අඩුකර, මූලික අගය හා කල් පිරුණු අගය අතර වෙනස සඵල පොළී අනුපාත ක්‍රමවේදය උපයෝගී කර ගනිමින් ගණනය කළ සමුච්චිත ක්‍රමාංකය එකතුකර හෝ අඩුකර මනිනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම්වල අගයයි. මූල්‍ය වත්කම්වලට අපේක්ෂිත ණය පාඩු දීමනා ද ගලපනු ලබයි.

මූල්‍ය වත්කමක දළ ධාරණ අගය වූ කලී, කිසියම් අපේක්ෂිත ණය පාඩු දීමනාවක් සඳහා ගැලපීමට ප්‍රථම මූල්‍ය වත්කමක ක්‍රමාංකය පිරිවැයයි.

2.5.1.1.2 මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය

සාධාරණ අගයෙහි දූරාවලිය ඇතුළත්ව මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය මිනීම පිළිබඳ අංක 311 හා 419 යන පිටුවල සටහන් අංක 2.3 හි හා 56 හි දක්වා ඇත.

2.5.2 මූල්‍ය වත්කම් හානිකරණය

2.5.2.1 හානිකරණයෙහි කේවල තක්සේරුව

පෙර තීරණය කරන ලද සීමාවකට (වෙන් වෙන් වශයෙන් ගත්විට වදගත් වන මූල්‍ය වත්කම්) වඩා ඉහළ මූල්‍ය වත්කම් සඳහා හානිකරණ පාඩුවක් සිදුවී ඇති බවට විෂයානුබද්ධ සාක්ෂි පවතී නම්, වත්කමෙහි ධාරණ අගය සහ අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ (අනාගත අපේක්ෂිත ණය පාඩු ඉවත් කළ විට) වල තක්සේරුගත වත්මන් අගය අතර වෙනස, අලාභ අගය ලෙස මනිනු ලබයි.

සුරැකුම් ලෙස තබා ඇති මූල්‍ය වත්කම්වල තක්සේරුගත ඉදිරි මුදල් ප්‍රවාහවල වත්මන් අගය ගණනය කිරීම මගින් පූර්වාචාරණය කිරීම හෝ නොකිරීම කෙසේ වුවද වත්කම අත්පත් කර ගැනීම හා විකිණීම සඳහා වන පිරිවැය අඩුකර පූර්වාචාරණය කිරීමේ ප්‍රතිඵල ලෙස ඇති වන මුදල් ප්‍රවාහ පිළිබිඹු වේ. පිටු අංක 348 හි ඇති සටහන් අංක 21 (ඇ) මගින් කේවල හානිකරණ තක්සේරුව පිළිබඳ විස්තර දැක්වේ.

2.5.2.2 වෙන් වෙන්ව ගත් විට සැලකිය යුතු වෙන් වෙන්ව හානිකරණය නොවූ ණය

අපහානය නොවූ නමුත් වෙන් වෙන්ව ගත් විට සැලකිය යුතු ණය ආරම්භයේ පටන් සැලකිය යුතු ණය ක්‍රමවේදී කිසි ඇන්දැයි යන නිර්ණායක මත පදනම්ව 1 වන හෝ 2 වන අදියර යටතේ හානිකරණය සඳහා සාමූහිකව අගයනු ලබයි.

බැංකුවේ සැලකිය යුතු ණය අපහානයන් සනිටුහන් කර ගැනීමේදී පහත නිර්ණායක සලකා බලනු ලබයි.

- දැනට පවතින මූල්‍ය උපකරණවලට අදාළ කොන්දේසි හෝ අනුපාතිකවල මූලාරම්භයට වඩා ඇති සැලකිය යුතු උපකරණ වෙනස්කම්
- විශේෂිත මූල්‍ය උපකරණ හෝ සමාන මූල්‍ය උපකරණවල ණය අවදානම පිළිබඳ බාහිර වෙළඳපොළ දර්ශකවල සැලකිය යුතු වෙනස්කම්
- ණයකරුවෙකුගේ ණය/ගිණිකම් කොටස් උපකරණවල අගයෙහි වෙනස්කම් ආදී ණයකරුට සම්බන්ධ වෙනත් තොරතුරු
- ණයකරු සඳහා සත්‍ය/අපේක්ෂිත අභ්‍යන්තර ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් පහත වැටීම හෝ අභ්‍යන්තර වශයෙන් ණය අවදානම ඇගයීමට යොදා ගනු ලබන වර්ධනාත්මක ලකුණුවල පහත වැටීම.
- ණයකරුවෙකුට සිය බැඳියාවන් පියවීමට ඇති හැකියාවට සැලකිය යුතු බලපෑම් සිදු කරන දැනට පවතින හෝ ඉදිරියට පුරෝකථනය කළ අහිතකර ව්‍යාපාරික වෙනස්වීම්, මූල්‍ය හෝ ආර්ථික තත්ත්වයන්.
- ආදායමෙහි තත්‍ය හෝ අපේක්ෂිත අඩුවීම, මෙහෙයුම් අවදානම ඉහළයාම, කාරක ප්‍රාග්ධන හිඟය, වත්කමෙහි ගුණාත්මක බව අඩුවීම, තෝලනය ඉහළ යාම, ද්‍රවශීල කළමනාකාරිත්වයට අදාළ ගැටළු නිසා ණයකරුගේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල වල සත්‍ය හෝ අපේක්ෂිත සැලකිය යුතු වෙනස්වීම්
- එකම ණයකරුගේ වෙනත් මූල්‍ය උපකරණ මත ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය වීම.
- ණය බැඳීම්වලට මුහුණදීමට ණයකරුවෙකු සතු හැකියාවෙහි සැලකිය යුතු වෙනස්වීම්වලට තුඩු දෙන ණයකරුගේ නියාමන, ආර්ථික හෝ තාක්ෂණික පරිසරයෙහි සිදුවන සත්‍ය හෝ අපේක්ෂිත සැලකිය යුතු අහිතකර වෙනස්වීම්

2.5.2.3 අපේක්ෂිත ණය පාඩු ප්‍රතිපත්තිය

ශ්‍රී.ල.ගි.පු.39 වෙනුවට ශ්‍රී.ල.මු.වා.පු.9 ආදේශවීම නිසා, ඇති වූ අලාභ ප්‍රවේශය ඉදිරි දැක්මැති අපේක්ෂිත ණය පාඩු ප්‍රවේශයට ආදේශවීම හේතුවෙන් බැංකුවේ ණය පාඩු හානිකරණ ප්‍රතිපාදන පූර්ණ වෙනසකට බඳුන් වී ඇත.

2018 ජනවාරි 01 දින සිට ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට රඳවා නොගත් වෙනත් මූල්‍ය වත්කම් හා සියලුම ණය සඳහා අපේක්ෂිත ණය පාඩු දීමනා මෙම කොටසෙහි "මූල්‍ය උපකරණ" ලෙස දක්වා ඇති ණය බැඳීම් සහ මූල්‍ය ඇපකර ගිවිසුම් සමගින් බැංකුව විසින් වාර්තා කරනු ලැබ ඇත. ශ්‍රී.ල.මු.වා.පු.9 යටතේ ගිණිකම් උපකරණ හානිකරණයට ලක් නොවේ.

ආරම්භයේ පටන් සැලකිය යුතු ණය අවදානම් වර්ධනයක් නොමැති විටකදී හැර ණය පාඩු දීමනාව මාස 12 කට අපේක්ෂිත ණය පාඩු ලෙස ගණනය වෙයි. එසේ නොමැති වූ විට වත්කමක ජීවකාලය තුළ පැන නැගීමට ඉඩ ඇති ණය පාඩු මත පදනම්ව අපේක්ෂිත ණය පාඩු දීමනාව තීරණය වෙයි.

ණය අවදානමෙහි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් සිදුවී ඇත්දැයි යන්න තීරණය කිරීම සඳහා වූ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ පිටු අංක 319 හි සටහන් අංක 2.5.2.7 හි දක්වා ඇත. මාස 12 තුළ අපේක්ෂිත ණය පාඩු යනු වාර්තාකරනු ලබන දිනෙන් මාස 12 ක් තුළ මූල්‍ය උපකරණ මත පැහැර හැරීමේ සිදුවීම් මගින් අපේක්ෂිත ණය පාඩු මගින් නියෝජනය කරනු ලබන ජීවකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩුවල කොටසකි.

සලකනු ලබන මූල්‍ය උපකරණ කළමනාකරණ ස්වභාවය මත පදනම්ව ජීවකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු සහ මාස 12 තුළ අපේක්ෂිත ණය පාඩු යන ද්විත්වයට කේවල පදනම මත හෝ සාමූහික පදනම මත ගණනය කෙරෙයි.

මූල්‍ය උපකරණවල අවශේෂ ජීවකාලය පුරාවට ණය පැහැර හැරීම් සිදුවීමේ අවදානම වෙනස්වීම සලකා බලමින් බැංකුව විසින් සෑම වාර්තාකරණ කාලසීමාවක් අවසානයේදීම යම් මූල්‍ය උපකරණයකට ණය අවදානම මූලික හඳුනාගැනීමේ පටන් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇතිදැයි ඇගයීමක් කිරීමේ ප්‍රතිපත්තියක් ස්ථාපිත කර ඇත.

එබඳු ක්‍රියාවලි මත පදනම්ව බැංකුව විසින් 1 අදියර, 2 අදියර, 3 අදියර ලෙස ණය කාණ්ඩ ගත කරනු ලබයි.

1 වන අදියර

- ණය පළමුව හඳුනාගනු ලැබූ විට බැංකුව විසින් මාස 12 තුළ අපේක්ෂිත ණය පාඩු මත පදනම් වූ දීමනාවක් හඳුනාගනු ලබයි. ණය අවදානම යහපත් වී ඇති විට සහ 2 වන අදියරෙන් ණය නැවත වර්ගීකරණය කර එම පහසුකම් 1 වන අදියරේ ණය වලට ඇතුළත් කරයි.

2 වන අදියර

- ආරම්භයේ පටන් ණය අවදානමෙහි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්වනු ලබන විට බැංකුව විසින් පීවකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කරනු ලබයි. ණය අවදානම යහපත් වී 3 වන අදියරෙන් නැවත වර්ගීකරණය කර ණය පහසුකම් 2 වන අදියරේ ණය යටතට අයත් වේ.
- ගනුදෙනුකාර ගිවිසුම්ගත ගෙවීම් සිදු කළයුතු කාලසීමාව දින 30 ඉක්මවන අවස්ථාවලදී පහත 3 අදියර යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇති ණය පහසුකම්වලදී හැර ශ්‍රී ල.මු.ව.ප්‍ර.9 හි ප්‍රකාශිත උපකල්පනයට යටත්ව ණය පහසුකම් ලබාදෙයි.

3 වන අදියර

- ගනුදෙනුකාර ගිවිසුම්ගත ගෙවීම් සිදු කළයුතු කාලසීමාව දින 90 ඉක්මවන අවස්ථාවලදී ශ්‍රී ල.මු.ව.ප්‍ර.9 හි ප්‍රකාශිත උපකල්පනවලට යටත් ණය පහසුකම්
- දෙවරකට වඩා ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන ලද සියළු ණය
- සියලුම නැවත සැලසුම් කළ ණය
- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු නියාමන ප්‍රකාර අක්‍රීය ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද සියලු ණය පහසුකම්/ගනුදෙනුකරුවන්
- ගනුදෙනුකරුවකුගේ හෝ උපකරණයක අවදානම් ශ්‍රේණිගත කිරීම, ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ නියෝජිතායතනයක් මගින් B+ දක්වා පහත දැමූ අවස්ථාවලදී සහ/හෝ බැංකුවල අභ්‍යන්තර ශ්‍රේණිගත කිරීමේ පද්ධතිය මාපාංක 2 කින් පහත දැමූ අවස්ථාවලදී
- ණය පහසුකම්/ගනුදෙනුකාර ණය අවදානම් කැපී පෙනෙන ලෙස වර්ධනය (සටහන් අංක 2.5.2.7 වෙත යොමු වන්න)

මූල්‍ය වත්කම්, උදෙසා මුළු හිඟ මුදල හෝ ඉන් කොටසක් හෝ යළි අයකර ගැනීමට බැංකුව සතු සාධාරණ අපේක්ෂාවන් නොපවතින විටදී මූල්‍ය වත්කම් හි දළ ධාරණ අගය අඩු කෙරෙයි. මෙය මූල්‍ය වත්කම් (අර්ධ වශයෙන්) හඳුනාගැනීම අත්හැරීමක් යැයි සැලකේ.

2.5.2.4 අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කිරීම

සඵල පොළී අනුපාතිකයට ආසන්න වට්ටම් අගයක් යොදාගෙන අපේක්ෂිත මුදල් පාඩු මිනීමට බැංකුව විසින් අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කරනු ලබයි. මුදල් හිඟය යනු ගිවිසුම් අනුව ආයතනයකට ගෙවිය යුතු මුදල් ප්‍රවාහ හා ගිවිසුම ප්‍රකාර යම් ආයතනයක් විසින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රවාහ අතර පරතරයයි.

අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණය පහත සඳහන් පරිදි සැකෙවින් දක්වා ඇති අතර ප්‍රධාන සාධක පහත පරිදි වේ.

- **පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාවය (PD)**
මෙය වූ කලී යම් කාලසීමාවක් තුළ ණය ගෙවීම පැහැර හැරීමේ හැකියාව පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුවයි. යම් ණය පහසුකමක් මීට පෙර හඳුනාගෙන නොතිබිණි නම් සහ තවමත් කළඹට අයත් නම්, ඇගයීමට බඳුන් වූ කාල පරිච්ඡේදය තුළ නිශ්චිත කාලසීමාවකදී පමණක් පැහැර හැරීම සිදුවිය හැකිය.
- **පැහැර හැරීමට නිරාවරණයවීම (EAD)**
මෙය වූ කලී ගිවිසුම් මත හෝ වෙනත් හේතූන් මත මුල් මුදල සහ පොළිය ආපසු ගෙවීමද අතපසු වූ ගෙවීම්වල සමුච්චිත පොළිය ද ඇතුළුව වාර්තා කළ දිනට පසුව නිරාවරණයවීමේ අපේක්ෂිත වෙනස්වීම් සැලකිල්ලට ගනිමින් ඉදිරි පැහැර හැරීම් දිනකදී නිරාවරණය වීමේ තක්සේරුවයි.
- **පැහැර හැරීමකදී සිදුවියහැකි පාඩුව (LGD)**
මෙය වූ කලී යම් අවස්ථාවකදී පැහැර හැරීමක් සිදුවූ විටක උද්ගත වන පාඩුව ඇස්තමේන්තු කිරීමයි. කිසියම් පාර්ශ්වයක් ඇප සුරැකුම් උපලබ්ධිවිම් ද ඇතුළුව ණය හිමියන් විසින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත සහ ලබාගැනීමට නියමිත ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ අතර වෙනස මත එය පදනම් වේ. එය සාමාන්‍යයෙන් පැහැර හැරීමට නිරාවරණය වීමෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ප්‍රකාශ කරනු ලබයි.

ඊට ප්‍රථම කාලසීමාවක් තුළ ඇරයුම් කිරීමට බැංකුව සතුව තිබීමය අයිතියක් වේ නම් හැර ණය පාඩු තීරණය කරනු ලබන උපරිම කාලසීමාව, මූල්‍ය උපකරණයකට ගිවිසුම්ගත පීච කාලයයි.

හානිකරණ පාඩු සහ මුදාහැරීම්, මූල්‍ය වත්කම්වල දළ ධාරණ අගයෙහි ගැලපීමක් ලෙස ගණනය කරනු ලබන අතර නවීකරණය මගින් ජනිත වූ අලාභ/ලැබීම් වලින් වෙන්කර හෙළිදරව් කරනු ලබයි.

අපේක්ෂිත ණය පාඩු ක්‍රමවේද යාන්ත්‍රණ පහත සැකෙවින් දක්වා ඇත.

1 අදියර

වාර්තා කරනු ලබන දිනෙන් පසුව එළඹෙන මාස 12 ක කාලසීමා තුළ පැවතිය හැකි මූල්‍ය උපකරණ මත ආපසු ගෙවීම් පැහැර හැරීම්වල ප්‍රතිඵල ලෙස ඇති වියහැකි අපේක්ෂිත ණය පාඩු, පීච කාලය පුරා අපේක්ෂිත ණය පාඩුවල කොටසක් ලෙස මාස 12 ක් තුළ අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කෙරෙයි. වාර්තා කරන දිනට පසුව එළඹෙන මාස 12 තුළ අපේක්ෂිත, පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව පදනම් කරගෙන මාස 12 ක් තුළ අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කරයි. එම අපේක්ෂිත මාස 12 ක් තුළ පැහැර හැරීමේ අවදානම් පැහැර හැරීම් නිරාවරණ පුරෝකථනයට යොදා ගනිමින් අපේක්ෂිත පැහැර හැරීම් නිසා ඇති වන අලාභය හෝ ගුණිත කර මුල් සඵල පොළී අනුපාතිකයට ආදේශකයක් ලෙස යොදා ගනු ලැබෙයි.

2 අදියර

ආරම්භයේ පටන් ණය අවදානමෙහි කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් ණය මගින් පෙන්වුම් කර ඇති විට බැංකුව විසින් පීච කාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදන වෙන් කරයි. එහිදී අදාළ කරගනු ලබන යන්ත්‍රණය ඉහත විස්තර කර ඇති කරුණු වලට සමාන වන නමුත් උපකරණයෙහි පීච කාලය අරභයා පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව සහ පැහැර හැරීම මත අලාභ තක්සේරු කෙරෙයි. මුල් සඵල පොළී අනුපාතිකය ආසන්න වශයෙන් සැලකීමෙන් අපේක්ෂිත මුදල් හිඟ වට්ටම් කෙරෙයි.

3 අදියර

හානිකරණය වී ඇතැයි සැලකෙන ණය සඳහා බැංකුව විසින් පීචකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු හඳුනාගනු ලබයි. මෙම ක්‍රමවේදයේ, ණය පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව 100% ලෙස සලකන අතර අනෙකුත් දෑ අදියර 2 වත්කම් සඳහා වූ ක්‍රමවේදයට සමාන වේ.

2.5.2.5 වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද ණය උපකරණ

වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට මනින ලද ණය උපකරණ සඳහා අපේක්ෂිත ණය පාඩු මගින් සාධාරණ අගයට පවතින මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි මූල්‍ය වත්කම්වල ධාරණ අගය අඩු නොකෙරෙයි. ඒ වෙනුවට ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට වත්කම් අගය කිරීමෙන් ඇති වන වෙන් කිරීමට සමාන අගයක් සමුච්චිත භානිකරණ අගයක් ලෙස වෙනත් විස්තීරණ ආදායම්හි හඳුනාගනු ලබන අතර අදාළ අනෙක් සටහන ආදායම් ප්‍රකාශයට ගලපනු ලබයි. විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගත් සමුච්චිත පාඩු වත්කම ඉවත් කිරීමේදී නැවත ආදායම් ප්‍රකාශයට ගලපනු ලබයි. වාර්තාකරණ කාලසීමාව තුළ භානිකරණයට භාජනය වූ වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් හරහා සාධාරණ වටිනාකමට මනින ලද ණය උපකරණ කිසිවක් බැංකුව හා සමූහය සතු නොවීණි.

2.5.2.6 ප්‍රක්ෂේපිත තොරතුරු

අපේක්ෂිත ණය පාඩු ආකෘතියේ දී බැංකුව විසින් ආර්ථික සාධක ලෙස පහත සඳහන් ආකාරයේ පුළුල් පරාසයක ප්‍රක්ෂේපිත තොරතුරු මත රඳා පවතී.

- දළ දේශීය නිෂ්පාදිත වර්ධන වේගය
- විදැකියා අනුපාත
- උද්ධමනය අනුපාත
- විනිමය හුවමාරු අනුපාතික
- පොළී අනුපාත

අපේක්ෂිත ණය පාඩු ගණනය කිරීම සඳහා උපයෝගී කරගනු ලබන යෙදවුම් සහ ආකෘති සෑම විටකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි දිනට වෙළඳපළ හැසිරෙන ආකාරය මුළුමනින්ම ග්‍රහණය කරගනු නොලැබීය. මෙය පිළිබඳ කිරීම සඳහා එවන් සැලකිය යුතු වෙනස්වීම් පවතින අවස්ථාවලදී තාවකාලික ගැලපුම් ලෙස ප්‍රමාණාත්මක ගැලපුම් සිදුකරයි.

2.5.2.7 ණය අවදානම සැලකියයුතු ලෙස වර්ධනය වීම

යම් උපකරණයක් හා උපකරණ කළමනාකරණ මාස 12 අපේක්ෂිත ණය පාඩු හෝ ජීවකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු සඳහා බඳුන්වී දැයි තීරණය කරගනු පිණිස අපේක්ෂිත ණය පාඩු යටතට ගැනෙන සියලු වත්කම් සමූහය විසින් අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කරනු ලබයි. මූලික හඳුනා ගැනීමේ පටන් ණය අවදානමෙහි සැලකියයුතු වර්ධනයක් සිදු වී ඇත්දැයි සමූහය විසින් තක්සේරු කරනු ලබයි.

අනවශ්‍ය පිරිවැයක් හෝ පරිශ්‍රමයක් රහිතව උපයෝජ්‍ය හා අදාළ වන සහය වන පිළිගත හැකි තොරතුරු බැංකුව විසින් සලකා බලනු ලැබෙයි. බැංකුවේ ඓතිහාසික කරුණු හා ප්‍රක්ෂේපිත තොරතුරු ඇතුළුව විශේෂඥ ණය තක්සේරු මත පදනම් වූ ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක විස්තර විශ්ලේෂණ මීට ඇතුළත්ය. ඒ අනුව, පහත සඳහන් නිර්ණායක වලින් එකක් හෝ සපුරාලන ලද විට ණය අවදානම සැලකියයුතු ලෙස වර්ධනය වී ඇති බව බැංකුව විසින් සලකනු ලබයි.

- ගෙවීමට නියමිතව දින 30 ඉක්මවූ ගනුදෙනුකාර ගිවිසුම්ගත ගෙවීම්
- බාහිර ණය වර්ගීකරණ නියෝජිතායතනයක් මගින් ගනුදෙනුකාර/උපකරණයක අවදානම් ශ්‍රේණිගත කිරීම B+ දක්වා පහත දමා ඇති විටක
- ප්‍රතිව්‍යුහගත පහසුකම්
- ගනුදෙනුකරුවෙකු/පහසුකමක් නිරීක්ෂක ලැයිස්තුවට මාරු කිරීම ආදී වත්කමක ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය කරනු ලබන ද්විතීයික ගුණාත්මක දර්ශක
- සාධාරණ හා එකඟවිය හැකි ඉදිරි ආර්ථික කොන්දේසි පිළිබඳ පුරෝකථන ගනුදෙනුකරුවන්/ගනුදෙනුකාර කණ්ඩායම්, කළඹ හෝ උපකරණවලට සෘජුවම බලපාන අවස්ථාවලදී.
- භූගෝලීය පිහිටීම හෝ ස්වාභාවික විපත් ආශ්‍රිතව ඇති වන කැපී පෙනෙන වෙනස්වීම් මගින් ගනුදෙනුකරුවකුගේ/ගනුදෙනුකාර කණ්ඩායම හෝ උපකරණයක කාර්යසාධනය කෙරෙහි සෘජුවම බලපාන අවස්ථාවලදී
- ඇප සුදකුම් වල අගය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වූ විට/එය උපලබ්ධිවීමේ හැකියාව අවිනිශ්චිත වූ විට
- ගනුදෙනුකරුවකු නීතිමය බේරුම් කිරීමකට යටත් වන විට/එය ණය පහසුකම්වල කාර්යසාධනයට සැලකිය යුතු ලෙස බලපාන විට.
- ආයතනික ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වය නිරතුරුව වෙනස්වීමට භාජනය වන විට
- මුල් අවස්ථාවේදී එකඟ වූ දින පටන් වසර 2 කින් හෝ ඊට වැඩි කාල සීමාවකින් ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම්/ව්‍යාපෘති ආරම්භය කල්පැවැත්වීම
- ගෙවීම් සඳහා ලබාදෙන කාලසීමාව දීර්ඝ කිරීම, ගෙවීම් විලම්භනය, ගිවිසුම් අත්හැරීම යනාදිය මගින් සහන ලබාදීමට හේතු වන ආකාරයේ කොන්දේසි වෙනස්වීම
- ගනුදෙනුකරු මියගිය විට/බුන්වත් වූ විට
- ගනුදෙනුකරු හා සම්බන්ධවීමට හෝ ගනුදෙනුකරු සොයා ගැනීමට බැංකුව අපොහොසත් වන අවස්ථාවලදී

- පෙර වර්ෂය හා සසඳන විට ගනුදෙනුකරුගේ බදු පෙර ලාභය සහ/හෝ පිරිවැටුම 50% කින් අඩු වන අවස්ථාවලදී
- පෙර වර්ෂය හා සසඳනවිට ශුද්ධ වටිනාකම 25% කට වඩා ඉහළ ප්‍රතිශතයකින් පහළ ගිය අවස්ථාවලදී

2.5.2.8 ණය භානිකරණය වූ හා පැහැර හැර වත්කම් පිළිබඳ නිර්වචනය

පහත සඳහන් අවස්ථාවලදී සමූහය විසින් වෙනත් ගනුදෙනුකරුවන් ලබා දෙන ණය හා අත්තිකාරම් පැහැර හැරීම් ලෙස සලකනු ලබයි.

- සුදකුම් උපලබ්ධි කිරීම (සුදකුම් කිසිවක් රඳවාගෙන ඇත්නම්) ආදී ක්‍රියාමාර්ග වලට යොමුවීම හැර ණයකරු විසින් අදාළ බැඳීම් මුළුමනින්ම ගෙවීමට අපොහොසත් අවස්ථාවලදී හෝ
- ණයකරු තම ගිවිසුම්ගත ගෙවීම් කළ යුතු දිනය ඉක්මවා දින 90 ක් ඉකුත් වී තිබීම.

වැඩිමහත් වශයෙන්, සමූහය විසින් යම් ආයෝජනයකට පවරා ඇති බාහිර ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම, පැහැර හැරීමක් වන විට 3 වන අදියර යටතේ මූල්‍ය ආයෝජන වර්ගීකරණය කරනු ලබයි.

2.5.3 දේපල, පිරියත හා උපකරණ

දේපල, පිරියත හා උපකරණ පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 358 හි සටහන් අංක 26 මගින් දැක්වේ.

2.5.3.1 ක්‍ෂයවීම්

පිටු අංක 358 දක්වා ඇති සටහන් අංක 26 යටතේ ක්‍ෂයවීම් තොරතුරු දැක්වේ.

2.5.3.2 ණය ගැනීමේ පිරිවැය

ණය ගැනීමේ පිරිවැය පිළිබඳ ල.ගි.ප්‍ර. 23 - ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් ප්‍රකාර අත්පත් කර ගැනීම්, ඉදිකිරීම් හෝ වත්කමෙහි පිරිවැයෙන් කොටසක් ලෙස නිෂ්පාදිත යන කරුණු උදෙසා සෘජුවම දායක වන ණය හා අදාළ පිරිවැය මත සමූහය වැඩි බරක් තබයි. අපේක්ෂිත භාවිතාව හෝ විකිණීම සඳහා සුදානම් කිරීමේදී සැලකිය යුතු කාලසීමාවක් ගතවන වත්කම්, සුදුසුකම් ලබන වත්කම් නම් වේ. අනෙකුත් ණය ගැනීමේ පිරිවැය එම පිරිවැය හටගන්නා කාලසීමාව තුළ ඇති ලාභයට හෝ අලාභය මත හඳුනාගනී. වාර්තා කරන ලද කාලසීමාව තුළ බැංකුව හා සමූහය විසින් කිසිදු ණය ගැනීමේ පිරිවැයක් ප්‍රාග්ධනිත නොකරන ලදී.

2.5.4 අස්පාශ්‍ය වත්කම්

අස්පාශ්‍ය වත්කම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 365 හි සටහන් අංක 29 මගින් දැක්වේ.

2.5.5 මූල්‍ය නොවන වත්කම්

භානිකරණය

සෑම වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේදීම විලම්බිත බදු වත්කම් නොවන වත්කම් භානිකරණය වූ බවට කිසියම් හෝ සලකුණක් ඇත්දැයි සමූහය විසින් අගයනු ලබයි. එබඳු හැඟවීමක් ඇත්නම් හෝ වත්කමක් සඳහා වාර්ෂික භානිකරණ පරීක්ෂාවක සිදුකිරීම අවශ්‍ය වන්නේ නම්, සමූහය විසින් වත්කමෙන් නැවත අයකරගත හැකි වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කරනු ලැබේ. වත්කමක ධාරණ අගය එහි නැවත අයකරගත හැකි වටිනාකම ඉක්මවයි නම්, එම වත්කම භානිකරණය වී ඇතැයි සලකනු ලබන අතර, වත්කමේ ධාරණ අගය එහි නැවත අයකරගත හැකි වටිනාකම අඩු කරයි.

2.5.6 විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ බැඳීම්

2.5.6.1 නිර්වචිත විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සැලසුම්

2.5.6.1.1 සේවක විශ්‍රාම අරමුදල - I

1995 ඔක්තෝබර් 01 දිනට ප්‍රථම බැංකුවට බැඳුණු ස්ථීර කාර්යමණ්ඩල සාමාජිකයින් සඳහා නිර්වචිත විශ්‍රාම සැලසුම් ක්‍රමයක් බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. මේ සඳහා වෙනම පාලනය කෙරෙන අරමුදලක් වෙත බැංකුව විසින් සාමාජිකයන්ගේ දායකත්වය ලබාදෙනු ලබයි. පුරෝකථන ඒකකය පිට ගණක තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රමය භාවිතා කරමින් නිර්වචිත විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සැලසුම යටතේ ප්‍රතිලාභ සැපයීමේ පිරිවැය වෙත වෙනම තීරණය කරනු ලබයි. ජීවගණක ලාභ හා අලාභ ඒවා ඇතිවන කාලපරිච්ඡේදය තුළ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් යටතේ වාර්තා කරනු ලබයි.

නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ වත්කම් හෝ වගකීම්, මින් පෙර හඳුනා නොගත් අතීත සේවා පිරිවැය හා බැඳීම් පියවීමට සෘජුවම අවශ්‍ය කෙරෙන සැලසුම් වත්කම්වල සාධාරණ අගය හා මින් පෙර හඳුනා නොගත් ජීව ගණක අලාභ අඩු කළ පසුව එළඹෙන නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්හි වත්මන් අගය ලෙස ගණනය කෙරේ. නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ වගකීමෙහි අගය, බැංකුව විසින් දරනු ලබන අතර, ලාභ හෝ අලාභ යටතේ වාර්තා කරනු ලබයි. යම් වත්කමක අගය කිසියම් ජීව ගණක අලාභයක් සහ මින් පෙර හඳුනා නොගත් පැරණි සේවා පිරිවැය හා විශ්‍රාම සැලසුමට අදාළ ඉදිරි දායකත්ව මුදල් අඩු කිරීමක් හෝ ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක වත්මන් අගය යනාදියෙහි වෙනස්වීම්, සීමා වෙයි.

වෘත්තීමය ජීවගණක සමාගමක් වන සී/ස ජීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්.පුපලානාදන් මහතා විසින් 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට නවතම ජීවගණක ඇගයීමක් සිදුකරන ලදී.

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට යෙදුණු ඇගයීමේදී යොදා ගන්නා ලද ප්‍රධාන මූල්‍ය උපකල්පන පහත පරිදි වේ.

පොළී/වට්ටම් අනුපාතය (වාර්ෂිකව)	11.00%
ජීවන වියදම් දීමනාවේ ඉහළයාම (වාර්ෂිකව)	4.50%
මූලික වැටුප් සාමාන්‍යයෙහි ඉහළයාම (වාර්ෂිකව)	6.50%

විශ්‍රාම අරමුදලෙහි වත්කම්, බැංකුවේ වත්කම් වලින් වෙන්ව පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර, භාරකාර අරමුදලෙහි ප්‍රතිපාදන අනුව භාරකරුවන් විසින් ස්වාධීනව පරිපාලනය කරනු ලැබෙයි. එමෙන්ම එය ස්වාධීන බාහිර විගණකවරුන්ගේ වාර්ෂික විගණනයට භාජනය වේ. සේවක විශ්‍රාම අරමුදල් - I හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන මෙන්ම විගණන වාර්තාවද සභාගත කිරීමෙන් අනතුරුව භාරකාර මණ්ඩලය හා බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සමාලෝචනය කරනු ලබයි. අරමුදල් සැපයීම, ප්‍රශස්ත මට්ටමින් සිදුවන බවට වගබලා ගැනීමට බැංකුව බැඳී සිටින බැවින් මෙකී මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ විගණන වාර්තාව ද බැංකුවේ හෙළිදරව් කිරීම් වලදී සමාලෝචනයට ඉදිරිපත් කෙරෙයි. මෙම අරමුදලට දායක වූ සාමාජිකයෙකුගේ දිවි ඇති තෙක් විශ්‍රාම වැටුප මාසිකව ගෙවනු ලබයි.

සේවක විශ්‍රාම අරමුදල - I පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 373 සිට 375 දක්වා සටහන් අංක 38 (අ) 1 හි දැක්වේ.

2.5.6.1.2 අරමුදල් නොයෙදූ විශ්‍රාම වගකීම

ජීවගණක ඇගයීම සිදු කළ වහාම අරමුදල් නොයෙදූ පසුගිය සේවා පිරිවැය වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් යටතේ හඳුනාගනු ලබයි. 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. මිලියන 4,682 ක අතීත සේවා පිරිවැය හිඟයක් ජීවගණක ඇගයීම් තක්සේරුවෙහි ප්‍රතිඵල මගින් පෙන්නුම් කරන අතර, එය මුළුමනින්ම ප්‍රතිපාදනය කර ඇත. අරමුදල් නොයෙදූ විශ්‍රාම වගකීමෙහි විස්තර පිටු අංක 373 සිට 375 දක්වා සටහන් අංක 38 (අ) 1 හි දක්වා ඇත.

2.5.6.1.3 සේවක විශ්‍රාම අරමුදල - II

1995 ඔක්තෝබර් මස 01 දින හෝ ඉන් අනතුරුව බැංකු සේවයට බැඳුණු ස්ථීර කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන් සඳහා, බැංකුව විසින් අදාළ සාමාජිකයාගේ මාසික දළ වැටුපින් 12% ක දායකත්වයක් වෙනම පාලනය වන අරමුදලක් වෙත මාසිකව දායක කළ යුතු වන නිර්වචිත විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සැලසුමක් බැංකුව විසින් ස්ථාපනය කර මෙහෙයවනු ලබයි.

පුරෝකථන ඒකක ප්‍රතිලාභ, ජීවදත්ත ඇගයීම් ක්‍රමයක් භාවිත කරමින් නියමිත ප්‍රතිලාභ විශ්‍රාම සැලසුම් යටතේ ප්‍රතිලාභ සැපයීමේ පිරිවැය වෙතම තීරණය කරනු ලබයි. ආයු ගණනයෙන් ඇති වූ ලාභ හා පාඩු, ඒවා පැන නගිනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය තුළ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් යටතේ හඳුනාගනු ලබයි.

නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ වත්කම් හෝ වගකීම්, මින් පෙර හඳුනා නොගත් අතීත සේවා පිරිවැය හා බැඳීම් පියවීමට සෘජුවම අවශ්‍ය කෙරෙන සැලසුම් වත්කම්වල සාධාරණ අගය හා මින් පෙර හඳුනා නොගත් ජීවගණක අලාභ අඩු කළ පසුව එළඹෙන නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්හි වත්මන් අගය ලෙස ගණනය කෙරේ. නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ වගකීමෙහි අගය, බැංකුව විසින් දරනු ලබන අතර, ලාභ හෝ අලාභ යටතේ වාර්තා කරනු ලබයි. යම් වත්කමක අගය කිසියම් ජීව ගණක අලාභයක් සහ මින් පෙර හඳුනා නොගත් පැරණි සේවා පිරිවැය හා විශ්‍රාම සැලසුමට අදාළ ඉදිරි දායකත්ව මුදල් අඩු කිරීමක් හෝ ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක වත්මන් අගය යනාදියෙහි වෙනස්වීම්, සීමා වෙයි.

වෘත්තීමය ජීවගණක සමාගමක් වන සී/ස ජීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්.පුපලානාදන් මහතා විසින් 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට නවතම ජීවගණක ඇගයීමක් සිදුකරන ලදී.

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට යෙදුණු ඇගයීමේදී යොදා ගන්නා ලද ප්‍රධාන මූල්‍ය උපකල්පන පහත පරිදි වේ.

පොළී/වට්ටම් අනුපාතය (වාර්ෂිකව)	11.00%
ජීවන වියදම් දීමනාවේ ඉහළයාම (වාර්ෂිකව)	4.50%
මූලික වැටුප් සාමාන්‍යයෙහි ඉහළයාම (වාර්ෂිකව)	6.50%

විශ්‍රාම අරමුදලෙහි වත්කම්, බැංකුවේ වත්කම් වලින් වෙන්ව පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර, භාරකාර අරමුදලෙහි ප්‍රතිපාදන අනුව භාරකරුවන් විසින් ස්වාධීනව පරිපාලනය කරනු ලැබෙයි. එමෙන්ම එය ස්වාධීන බාහිර විගණකවරුන්ගේ වාර්ෂික විගණනයට භාජනය වේ. සේවක විශ්‍රාම අරමුදල - II හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන මෙන්ම විගණන වාර්තාවද සභාගත කිරීමෙන් අනතුරුව භාරකාර මණ්ඩලය හා බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සමාලෝචනය කරනු ලබයි. අරමුදල් සැපයීම, ප්‍රගස්ත මට්ටමින් සිදුවන බවට වගබලා ගැනීමට බැංකුව බැඳී සිටින බැවින් මෙකී මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ විගණන වාර්තාව ද බැංකුවේ හෙළිදරව් කිරීම් වලදී සමාලෝචනයට ඉදිරිපත් කෙරෙයි. මෙම අරමුදලට දායක වූ සාමාජිකයෙකුගේ දිවි ඇති තෙක් විශ්‍රාම වැටුප මාසිකව ගෙවනු ලබයි.

සේවක විශ්‍රාම අරමුදල - II හි විස්තර පිටු අංක 376 හි සටහන් අංක 38 (අ) 2 මගින් දැක්වේ.

2.5.6.1.4 වැන්දඹු හා අනන්දරු විශ්‍රාම අරමුදල
2013 දෙසැම්බර් මස සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි බැංකුව විසින් සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II හි සාමාජිකයන් වෙනුවෙන් වැන්දඹු හා අනන්දරු විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයක් ස්ථාපනය කරන ලදී. සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය ඡෂ හි සාමාජිකයින්හට ඔවුන්ගේ කැමැත්ත අනුව වැන්දඹු හා අනන්දරු විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයේ සාමාජිකත්වය ලබා ගැනීමේ අවස්ථාව ඇත. බැංකුව විසින් මෙම අරමුදල සඳහා දායක නොවන අතර බැංකු සේවකයන් විසින් ඔවුන්ගේ මූලික වැටුපින් 5% ක් මාසිකව දායක මුදල් ලෙස ගෙවනු ලබයි.

2.5.6.2 විශ්‍රාම පාරිතෝෂික

සේවක විශ්‍රාම වැටුප් II යෝජනා ක්‍රමය ස්ථාපිත කිරීමත් සමග 1995 ඔක්තෝබර් මස 01 දින හෝ ඉන් පසුව බැංකු සේවයට බැඳුණු සේවකයින් සේවක විශ්‍රාම වැටුප් II යෝජනා ක්‍රමයට ඇතුළත් වේ. එහෙයින් ඔවුන් සේවා පාරිතෝෂික ක්‍රමය යටතේ හිමිවන අයිතීන් හා වරප්‍රසාද සඳහා හිමිකම් නොකියයි. කෙසේ වුවද, මෙම විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ප්‍රතිලාභ හිමිකර ගැනීම සඳහා අවම වශයෙන් මාස 120 ක අඛණ්ඩ සක්‍රීය සේවා කාලයක් සම්පූර්ණ කළ යුතුව පවතී. එහෙයින් වසර 10 ක සේවා කාලය සම්පූර්ණ කිරීමට පෙර විශ්‍රාම යනු ලබන හෝ විශ්‍රාම යාම හැරුණු කොට වෙනත් හේතු මත වසර 05 කට පසු සේවා කාලය අවසන් වන සේවකයින්හට 1983 අංක 12 දරණ පාරිතෝෂික දීමනා ගෙවීමේ පනත යටතේ සේවාවසාන පාරිතෝෂික දීමනා හිමිකර ගැනීමේ අවස්ථාව හිමි වේ. මේ යටතේ

සිය සේවය අවසන් කරන ලද මූල්‍ය වර්ෂයේ අවසන් මාසය සඳහා ගෙවන ලද දළ වැටුප මෙන් මාස 1/2 ක අනුපාතයක් යටතේ අඛණ්ඩ සේවයේ නියැළුණු සෑම වසරක් වෙනුවෙන්ම පාරිතෝෂික දීමනා ගෙවනු ලබයි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස හා පසුගිය අත්දැකීම්වලට අනුව එබඳු සිදුවීමක් ඇතිවීමේ සම්භාවිතාවය විරලය. වාර්තා කරන දිනට සැලකිය යුතු වගකීමක් වාර්තා නොවුනහොත්, සේවා පාරිතෝෂික සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශයෙහි ප්‍රතිපාදන වෙන් කරනු නොලබයි. 1983 අංක 12 දරණ සේවා පාරිතෝෂික ගෙවීමේ පනත යටතේ ඉහත දැක්වූ අන්දමේ සිදුවීමක් මත සේවකයෙකුහට සේවා පාරිතෝෂික ගෙවීම සිදු කළහොත්, එය ගෙවූ වර්ෂයේ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි පාරිතෝෂික වියදමක් ලෙස හඳුනාගනු ලබයි.

2.5.6.3 විශ්‍රාමික සේවක වෛද්‍ය ප්‍රතිලාභ

විශ්‍රාමික සේවකයින් වෙනුවෙන් බැංකුව විසින් දායකත්ව වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමයක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි. මේ සැලසුම යටතේ ඇති වත්කම් බැංකුවේ සෙසු වත්කම් වලින් ස්වාධීනව පවත්වා ගෙන යනු ලබන අතර, එම අරමුදලෙහි භාරකාර ඔප්පුවෙහි ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර බැංකුවේ කළමනාකාරිත්වය හා සේවකයින් නියෝජනය කරනු ලබන කළමනාකාර/භාරකාර මණ්ඩලයක් මගින් පරිපාලනය කරනු ලබයි.

වරින් වර සිදු කරනු ලබන පීවගණක නිර්දේශ මත බැංකුවේ කළමනාකාරිත්වය විසින් තීරණය කරනු ලබන මුදල් ප්‍රමාණය බැංකුව විසින් දායකත්ව වෛද්‍යාධාර සැලසුම් ක්‍රමය වෙත දායක කරනු ලබයි. ඒ අනුව 2019 වර්ෂයේ ලාභයෙන් රුපියල් මිලියන 187.4 ක් මේ සඳහා ප්‍රතිපාදනය කර ඇත.

විශ්‍රාමික සේවක වෛද්‍ය ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 378 හි සටහන් අංක 38 (අ) 3 මගින් දැක්වේ.

2.5.6.4 නිර්වචිත දායකත්ව සැලසුම්

නිර්වචිත දායකත්ව සැලසුම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 330 හි සටහන් අංක 11 මගින් දැක්වේ.

2.5.7 වෙනත් වගකීම්

වෙනත් වගකීම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 383 හි සටහන් අංක 41 මගින් දැක්වේ.

2.5.8 ප්‍රතිපාදන

අතීත සිද්ධියක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සමූහය හමුවේ ප්‍රවර්තන බැඳීමක් (තෛතික හෝ සම්මුතික) ඇති වීම හා එකී බැඳීම පියවීම සඳහා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වලින් යුතු සම්පත් පිටතට ගලායාම අවශ්‍යවීම හවස වන විටක සහ බැඳීම් ප්‍රමාණයෙහි විශ්වසනීය ඇස්තමේන්තුවක් කළ හැකි විටකදී ප්‍රතිපාදන හඳුනාගනු ලබයි. කිසියම් ප්‍රතිපාදනයකට අදාළ වියදම්, ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි දක්වනු ලබන්නේ කිසියම් ප්‍රතිපූරණයක් වේ නම් එය අඩු කිරීමෙන් අනතුරුවය.

2.5.8.1 වංචා සහගතව මුදල් ආපසු ගැනීම් වෙනුවෙන් සිදු කළ ප්‍රතිපාදන

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට හඳුනාගනු ලැබූ වංචා සහගත මුදල් ආපසු ගැනීම්වලට අදාළ මුළු වටිනාකම රු. මිලියන 112.6 ක් විය. රු.මිලියන 105.8 ක ප්‍රතිපාදන මේ වනවිටත් ගිණුමෙහි පවතී.

2.5.9 අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳියාවන්

මේ යටතට බැංකු ඇපකර, ණයවර ලිපි, නොලැබූ ණය පහසුකම්, වෙනත් වතු ණය පහසුකම් සහ ප්‍රාග්ධන බැඳියාවන් ඇතුළත් වේ. බැංකු ඇපකර වූ කලී, ණය උපකරණයක නියාමනවලට අනුව යම් ණයකරුවෙකු නිසි දිනට ගෙවීම් සිදු කිරීමට අපොහොසත් වන අවස්ථාවලදී ඇති වියහැකි අලාභය වෙනුවෙන් සමූහය විසින් නිශ්චිත ගෙවීමක් සිදු කිරීමට අදාළ ගිවිසුම්ය. නොගෙ වූ ණය බැඳියාවන්, ණයවර ලිපි යනු බැඳියාවට අදාළ කාලසීමාව තුළ ඇති බැඳියාවන් යටතේ බැංකුව විසින් පූර්ව නිශ්චිත කොන්දේසි යටතේ ගනුදෙනුකරු හට ණයක් ලබාදිය යුතු අවස්ථාය.

2018 ජනවාරි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ශ්‍රී.ල.මු.හි.ප්‍ර. 09 යටතේ භානිකරණ ඇගයීම්වලට මෙකී ගිවිසුම් යටතේ වේ.

අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳියාවන් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 387 සිට 388 දක්වා සටහන් අංක 48 හි දක්වා ඇත.

2.5.10 කොටසක් සඳහා ඉපයීම්

කොටසක මූලික සහ තනුක ඉපයීම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 344 හි සටහන් අංක 14 හි දක්වා ඇත.

2.6 වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති -

මූල්‍ය උපකරණ සඳහා ආදායම් හා වියදම් හඳුනාගැනීම

ආදායම විශ්වසනීය ලෙස අගය කළ හැකි සහ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ, බැංකුව වෙත ගලායීමේ සම්භාවිතාව ඇති තාක් දුරට ආදායම හඳුනාගනු ලබයි. ආදායම් සහ වියදම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 323 සිට 333 දක්වා සටහන් අංක 03 සිට 14 හි දක්වා ඇත.

2.6.1 පොළී ආදායම් සහ වියදම්

පොළී ආදායම් සහ වියදම් පිළිබඳ පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 323 සිට 325 දක්වා සටහන් අංක 03 හා 04 හි දක්වා ඇත

2.6.2 ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම

ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම විස්තර පිටු අංක 325 හි සටහන් අංක 05 මගින් දැක්වේ.

2.6.3 ශුද්ධ වෙළඳ ආදායම

වෙළඳාම මගින් ලත් ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ) පිටු අංක 327 හි සටහන් අංක 06 මගින් දැක්වේ.

2.6.4 ලාභාංශ ආදායම

ආදායමක් ලැබීමට ඇති අයිතිය තහවුරු වූ විට ලාභාංශ ආදායම හඳුනාගනු ලැබෙයි. සාමාන්‍යයෙන් මෙය ලැයිස්තුගත කොටස සඳහා ලාභාංශ රහිත දිනයයි. ලාභාංශ ආදායම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 328 හි සටහන් අංක 09 මගින් දැක්වේ.

2.6.5 කුලී ආදායම

කුලී ආදායම, උපවින ආදායම මත ලාභයට හෝ අලාභයට හඳුනාගනු ලැබෙයි. කුලී ආදායම පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 328 හි සටහන් අංක 09 මගින් දැක්වේ.

2.7 වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - බදුකරණය

2.7.1 ප්‍රචර්තන බදුකරණය

ප්‍රචර්තන බදු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 332 හි සටහන් අංක 13 මගින් දැක්වේ.

2.7.2 විලම්බිත බදුකරණය

විලම්බිත බදු පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 332 හා 336 හි පිළිවෙලින් සටහන් අංක 13 හා 30 මගින් දැක්වේ.

2.7.3 මූල්‍ය සේවා සඳහා එකතුකළ අගය මත බදු

2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනතෙහි 25 (අ) වගන්තිය සහ එහි සංශෝධන ප්‍රකාර මූල්‍ය සේවා සඳහා එකතුකළ අගය මත බදු ගණනය කෙරෙයි.

ආර්ථික ක්‍ෂයවීම් හා සේවක පාරිශ්‍රමික සඳහා ගලපන ලද මෙහෙයුම් ලාභයෙන් මූල්‍ය සේවා සඳහා එකතු කළ අගය මත බදු හා ජාතීය ගොඩනැගීමේ බදු ගෙවීමට පෙර, 15% ක් මූල්‍ය සේවා සඳහා එකතුකළ අගය මත බදු ලෙස ගෙවිය යුතුවේ.

2.7.4 මූල්‍ය සේවා සඳහා ජාතීය ගොඩනැගීමේ බදු

2014 අංක 10 දරන ජාතීය ගොඩනැගීමේ බදු (සංශෝධිත) පනතෙහි ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර මූල්‍ය සේවා සඳහා ජාතීය ගොඩනැගීමේ බදු ගණනය කරනු ලබයි. මූල්‍ය සේවා සඳහා එකතුකළ අගය මත බදු සඳහා වූ බදු පදනම මත, මූල්‍ය සේවා සඳහා ජාතීය ගොඩනැගීමේ බදු 2% ක් ගෙවිය යුතුය. 2019 දෙසැම්බර් 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රජය විසින් ජාතීය ගොඩනැගීමේ බදු අහෝසි කරන ලදී.

2.7.5 මූල්‍ය සේවා මත ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු

2018 අයවැය මගින් දක්වා ඇති පරිදි 2018 අංක 35 දරන නව මුදල් පනත මගින් ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු ලෙස නම් කරන ලද නව බද්දක් තාවකාලික බද්දක් ලෙස (2018 ඔක්තෝබර් 01 දින සිට 2021 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා) බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන මත පනවා ඇත. මූල්‍ය සේවා මත ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු ගෙවිය යුතු අනුපාතය 7% වන අතර ඊට මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදුවලට අයත් පදනමම අයත් වේ. 2020 ජනවාරි 01 දින සිට ක්‍රියාත්මක පරිදි රජය විසින් ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු අහෝසි කෙරිණි.

2.7.6 ආර්ථික සේවා ගාස්තු

2006 අංක 13 දරණ ආර්ථික සේවා ගාස්තු පනතෙහි ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව සහ ඊට පසුකාලීනව එක් කරන ලද සංශෝධන ප්‍රකාරව ආර්ථික සේවා ගාස්තුව ලෙස බැංකුවේ දළ පිරිවැටුපෙන් 0.5% ක් ගෙවිය යුතු වන අතර ආදායම් බදු වෙතින් එය අඩු කරනු ලැබේ.

හිමිකම් නොකී ආර්ථික සේවා ගාස්තු වේ නම් එය ඉදිරියට ගෙන යා හැකි අතර ඉදිරි අවුරුදු 2 ක කාලය තුළ ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු වලට එය හිලවී කළ හැකිය. කැබිනට් මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද පරිදි හා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ උපදෙස් පරිදි 2020 ජනවාරි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ආර්ථික සේවා ගාස්තු අවලංගු කර ඇත.

2.8 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. 7) අනුව මූල්‍ය ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළියෙල කරනු ලැබ ඇත්තේ සෘජු ක්‍රමය පදනම් කර ගෙනය. මුදල් හා මුදල් සමානයන්, කිසියම් මුදල් ප්‍රමාණයකට පහසුවෙන් පරිවර්තනය කළ හැකි, කෙටි කාලීන, ඉහළ ද්‍රවශීලතාවයෙන් යුතු ආයෝජනවලින් සමන්විත වන අතර, ඒවායේ වටිනාකම වෙනස්වීමේ අවධානම නොසැලකිය යුතු තරම් වේ. අතැති මුදල්, බැංකු වල තැන්පත් කර ඇති මුදල් ශේෂයන් හා කෙටි දැනුම්දීමකින් ලබා ගත හැකි මුදල්, මුදල් හා මුදල් සමානයන්ට අයත් වේ.

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිටු අංක 304 හි දක්වා ඇත.

2.9 නියාමන ප්‍රතිපාදන

2.9.1 තැන්පතු සඳහා රක්‍ෂණ යෝජනා ක්‍රමය

බැංකුවේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය මත පදනම්ව අදාළ වන ව්‍යවස්ථාපිත අනුපාතිකය වන 0.10% ක් ලෙස, බැංකුව විසින් අදාළ තැන්පතු පදනම මත රක්‍ෂණ වාරිකය ගණනය කරයි. රක්‍ෂණ නියාමන මගින් දක්වා ඇති පරිදි සෑම කාර්තුවක් අවසානයේ සිටම දින 15 ක කාලසීමාවක් ඇතුළත අදාළ වාරිකය බැංකුව විසින් ප්‍රේෂණය කරනු ලැබේ.

2.9.2 බෝග රක්‍ෂණ අයබදු (CIL)

2013 අංක 12 දරණ මුදල් පනතෙහි 14 වන වගන්තියෙහි ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර 2013 අප්‍රේල් 01 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි බෝග රක්‍ෂණ අයබද්ද හඳුන්වා දෙනු ලැබූ අතර, එය ජාතික රක්‍ෂණ භාරකාර අරමුදලට ගෙවිය යුතු වේ. මේ වන විට බදු පසු ලාභයෙන් 1% ක් බෝග රක්‍ෂණ අයබදු ලෙස ගෙවිය යුතුය.

2.10 වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයට පසු සිදුවීම්

වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයට පසු සිදුවීම් පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 395 හි සටහන් අංක 52 මගින් දැක්වේ.

2.11 නිකුත් කරන ලද මුත් වාර්තාකරණ දිනට බල නොපැවැත්වෙන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්

වාර්තා කරන ලද කාලසීමාව තුළ ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය විසින් බැංකුවට හා සමූහයට බලපානු ලබන ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන් කිසිවක් ප්‍රකාශයට පත් නොකෙරිණි.

3. දළ ආදායම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

සමූහයට ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලාඒම හා ආදායම, විශ්වසනීය ලෙස ගණනය කිරීමට හැකි මට්ටම දක්වා දළ ආදායම් හඳුනාගනු ලබයි. ආදායම් හඳුනා ගැනීමට ප්‍රථම වෙනත් විශේෂිත නිර්ණායක ඒ ඒ ආදායමට අදාළ සටහන් යටතේ දක්වා ඇත.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
පොළී ආදායම	118,729,784	110,506,931	120,351,774	111,718,948
ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම	1,261,268	1,005,262	1,269,521	1,008,482
වෙළඳාම් කටයුතු වලින් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	1,491,610	(707,433)	1,963,229	(1,062,421)
ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය උපකරණවලින් ශුද්ධ සාධාරණ අගය ලාභ/(පාඩු)	-	-	-	-
මූල්‍ය වත්කම් හඳුනා ගැනීම අත්හැරීම තුළින් ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	22,021	6,906	22,021	6,906
වෙනත් මෙහෙයුම් ශුද්ධ ආදායම්	424,376	1,090,412	2,203,626	1,088,539
දළ ආදායම	121,929,059	111,902,078	125,810,171	112,760,454

4. ශුද්ධ පොළී ආදායම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පොළී ආදායම සහ පොළී වියදම හඳුනා ගැනීම

ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට ගණනය කරන ලද සියලු මූල්‍ය උපකරණ සඳහා හා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ලෙස වර්ග කරන ලද පොළී සහිත මූල්‍ය වත්කම් සහ ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය උපකරණ සඳහා පොළී ආදායම හෝ වියදම වාර්තා කරනුයේ සඵල පොළී අනුපාත භාවිතයෙනි. මෙය මූල්‍ය උපකරණයෙන් අපේක්ෂිත ජීව කාලය තුළ හෝ ඊට අඩු කාලසීමාවක් තුළ තක්සේරු කළ ඉදිරි මූල්‍ය ගෙවීම් හෝ ලැබීම් සුදුසු විටකදී මූල්‍ය වත්කමෙහි හෝ වගකීමෙහි පවතින ශුද්ධ අගයට නිශ්චිතව අඩුකරන අනුපාතයයි. මෙම ගණනය කිරීම සඳහා මූල්‍ය උපකරණයෙහි සියලුම ගිවිසුම් ප්‍රකාර කොන්දේසි (උදාහරණ වශයෙන් කලින් ගෙවීමේ විකල්ප) සැලකිල්ලට ගනු ලබන අතර මූල්‍ය උපකරණයට සෘජුවම සම්බන්ධ හා සඵල පොළී අනුපාතයෙහි සංකලිත කොටසක් වන කිසියම් ගාස්තු හෝ වර්ධක පිරිවැය මීට ඇතුළු වන මුත් අනාගත ණය පාඩු ඊට අන්තර්ගත නොවේ.

සමූහය විසින් එහි ගෙවීම් හෝ ලැබීම්වල තක්සේරු අගයන් සංශෝධනය කෙරෙයි නම්, මූල්‍ය වත්කම් හෝ වගකීම් හි ධාරණ අගයද ගලපනු ලබයි. මුල් සඵල පොළී අනුපාත මත පදනම්ව අදාළ ගැලපීම් වලින් පසු ධාරණ අගය ගණනය කෙරෙන අතර, ධාරණ අගයෙහි වෙනස වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් ලෙස වාර්තා කරනු ලබයි. කෙසේ වුවද, ලද මුදලෙහි ඉහළ ගිය අයකර ගැනීම් හැකියාවෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බැංකුව විසින් අනාගත මුදල් ලැබීම් පිළිබඳ තක්සේරු පසුව වැඩි කරනු ලබන නැවත වර්ගීකරණය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් සඳහා තක්සේරුව වෙනස් කළ දින සිටම එම වැඩිකිරීම්වල බලපෑම සඵල පොළී අනුපාතිකයට කළ ගැලපීමක් ලෙස හඳුනාගනු ලබයි.

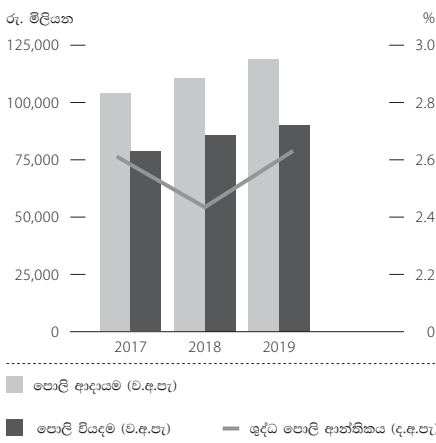
ණය භානිකරණය වූ වත්කම් හැර අනෙකුත් මූල්‍ය උපකරණ සඳහා සඵල පොළී අනුපාත ගණනය කිරීමේදී අපේක්ෂිත ණය පාඩු හැරුණුකොට මූල්‍ය උපකරණවල සියලු ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි සලකා බලමින් බැංකුව විසින් ඉදිරි මුදල් ප්‍රවාහ ඇස්තමේන්තු කරයි. අදියර 3 යටතේ වර්ගීකරණය කරන ලද ණය භානිකරණය වූ මූල්‍ය වත්කම් සඳහා අපේක්ෂිත ණය පාඩු ඇතුළත් කරමින් තක්සේරු කළ ඉදිරි මුදල් ප්‍රවාහ භාවිත කරමින් ණය ගලපන ලද අපේක්ෂිත පොළී අනුපාත ගණනය කෙරෙයි. ණය ගලපන ලද අපේක්ෂිත පොළී අනුපාත යනු මුල් හඳුනා ගැනීමේදී (ණය පාඩුද ඇතුළත්ව) තක්සේරු කළ ඉදිරි මුදල් ප්‍රවාහ ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට වට්ටම් කරන පොළී අනුපාතයයි.

භානිකරණ අලාභය හේතු කොට ගෙන මූල්‍ය වත්කමක හෝ සමාන මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩයක වාර්තා කළ අගය අඩුවූ විටද භානිකරණ අලාභය ගණනය කිරීම සඳහා අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ වට්ටම් කිරීමට යොදාගත් පොළී අනුපාතයම භාවිත කරමින් පොළී ආදායම හඳුනාගැනීම සිදු කෙරෙයි.

4. ශුද්ධ පොළී ආදායම (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
4. (අ) පොළී ආදායම				
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	39,263	27,501	39,263	27,501
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	-	-	-	-
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	1,416,393	1,867,470	1,530,935	1,867,470
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	-	-
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද	1,051,706	814,915	1,908,594	1,489,010
- සාධාරණ අගයට නම් කළ	-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්				
- ණය හා අත්තිකාරම්	58,097,923	49,905,753	58,186,998	49,866,308
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	58,021,604	57,733,319	58,477,881	58,150,208
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	102,895	157,972	208,103	318,450
මුළු පොළී ආදායම	118,729,784	110,506,931	120,351,774	111,718,948
4. (ආ) පොළී වියදම්				
බැංකුවට ගෙවිය යුතු	4,482,281	5,305,589	4,655,295	5,544,866
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	75,966,478	68,955,361	75,936,502	68,955,361
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවිය යුතු	-	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු	6,382,353	927,510	7,204,295	1,526,227
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	3,066,658	10,433,816	3,072,047	10,433,816
මුළු පොළී වියදම්	89,897,770	85,622,275	90,868,139	86,460,269
ශුද්ධ පොළී ආදායම	28,832,014	24,884,656	29,483,635	25,258,679

පොලී ආදායම එදිරිව පොලී වියදම

4. ශුද්ධ පොළී ආදායම (සම්බන්ධයි)

4.(ඇ) රජයේ සුරැකුම්පත් වලින් ලත් ශුද්ධ පොළී ආදායම

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
පොළී ආදායම	57,620,467	57,237,192	59,038,290	58,460,191
(අඩු කළා): පොළී වියදම්	-	-	-	-
රජයේ සුරැකුම්පත් වලින් ලත් ශුද්ධ පොළී ආදායම	57,620,467	57,237,192	59,038,290	58,460,191

4. (ඇ) ද්විතීයික වෙළෙඳපොළ ගනුදෙනු වන රජයේ සුරැකුම්පත් සඳහා රඳවා ගත් බදු වලට හිමි කාල්පනික බදු බැර

2006 අංක 10 දරන සශෝධිත දේශීය ආදායම් බදු පනතෙහි 137 වන වගන්තිය ප්‍රකාර 2018.03.31 දක්වා රජයේ සුරැකුම්පත් මගින් සිදු කරන වෙළෙඳපොළ ගනුදෙනු වලින් උපයන පොළී ආදායමින් 1/9 ක කොටසකට සමාන කාල්පනික බදු බැර සඳහා හිමිකම සමූහය වෙත ඇත. 2017 අංක 24 දරන ආදායම් බදු පනතෙහි ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර කාලපනික බදු බැර සඳහා 2018 අප්‍රේල් 01 දින සිට සමූහයට හිමිකමක් නැත.

ඒ අනුව 2019 සඳහා රජයේ සුරැකුම්පත් මගින් සිදු කරන ද්විතීයික වෙළෙඳපොළ ගනුදෙනුවලින් සමූහය උපයන ශුද්ධ ආදායම මූල්‍ය ප්‍රකාශවල දළ අගය දක්වා නොමැති අතර, 2018.03.31 දක්වා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දළ අගයට දක්වා එහි ප්‍රතිඵල ලෙස කාල්පනික බදු බැර බැංකුව සඳහා රුපියල් මිලියන 1,235 ක්ද (2018) සමූහය සඳහා රුපියල් මිලියන 1,243.5 (2018) ක්ද වේ.

4. (ඉ) ලැබිය යුතු කාල්පනික බදු

අය කර ගත හැකි මුදල් අඩු කිරීමෙන් අනතුරුව ලැබිය යුතු කාල්පනික බදු ප්‍රමාණය, පිටු අංක 366 හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් අංක 31 හි දක්වා ඇත.

5. ශුද්ධ ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම

ගිණුමකරණ ප්‍රතිපත්ති

ගනුදෙනුකරුවන්ට සපයනු ලබන විවිධ වූ සේවාවන්ගෙන් සමූහය, ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම උපයාගන්නා අතර, එම සේවාවන් කාණ්ඩ දෙකකට බෙදා වෙන් කළ හැකිය.

(අ) යම් කාලසීමාවක් පුරා සපයනු ලබන සේවාවන්ගෙන් උපයාගන්නා ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම:

යම් කාලසීමාවක් පුරා සපයනු ලැබූ සේවාවන් වෙනුවෙන් ලැබෙන ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම එම කාලසීමාව පුරා උපවිත කර හඳුනාගනු ලැබේ.

(ආ) ගනුදෙනු සේවා සැපයීම වෙනුවෙන් ලද ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම:

තෙවන පාර්ශව වෙනුවෙන් සිදුකරන ගනුදෙනු සාකච්ඡා කිරීම් හෝ යළි සලකා බැලීම් වලින් ලද ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම් එම ගනුදෙනු සම්පූර්ණ වීමෙන් අනතුරුව හඳුනාගනු ලබයි. කිසියම් කාර්යයක් ඉටුකිරීම හා සම්බන්ධවී ඇති ගාස්තු හෝ ගාස්තු කොටස් එම කාර්යය ඉටුකිරීමෙන් අනතුරුව හඳුනාගනියි.

ගනුදෙනු හා සේවා ගාස්තු වලට අදාළ ගාස්තු හා කොමිස් වියදම් එම සේවාවන් ලැබීමෙන් පසුව හඳුනාගනියි. ගාස්තු හා කොමිස් වියදම් උපවිත පදනමට ගිණුම්ගත කරයි.

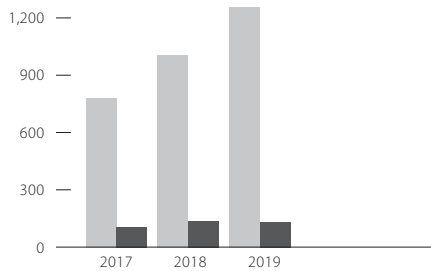
5. ශුද්ධ ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම	1,261,268	1,005,262	1,269,521	1,008,482
ගාස්තු හා කොමිස් වියදම	(131,954)	(141,196)	(136,838)	(144,685)
ශුද්ධ ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම	1,129,314	864,066	1,132,683	863,797
උපයන ලද්දේ				
ණය	1,070,717	849,434	1,071,091	849,434
කාඩ්පත්	(10,320)	(53,299)	(10,320)	(53,299)
වාණිජ හා ප්‍රේෂණ	-	-	-	-
ආයෝජන බැංකුකරණය	19,672	17,640	19,673	17,640
තැන්පතු	26,743	24,999	26,752	24,999
ඇපකර	8,778	9,302	8,778	9,302
වෙනත්	13,724	15,990	16,709	15,720
ශුද්ධ ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම	1,129,314	864,066	1,132,683	863,797

**ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම එදිරිව
ගාස්තු හා කොමිස් වියදම**

රු. මිලියන

1,500 —

■ ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම

■ ගාස්තු හා කොමිස් වියදම

6. වෙළඳාම් කටයුතු වලින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පොළී ආදායම හැරුණු විට විදේශ විනිමය හුවමාරුවෙන් ලත් ආදායම, ලාභ හෝ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් වලට අදාළ ලාභාංශ සහ සියලුම ලාභ/අලාභ වෙළඳාම් කටයුතු වලින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)ට ඇතුළත්ය.

ගෙවීම් ලබාගැනීම සඳහා සමූහය සතු අයිතිය ස්ථාපිත වූ විට ලාභාංශ ආදායම හඳුනාගනු ලබයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
විදේශ විනිමය බැංකුවලින්	-	-	-	-
අනෙකුත් ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන්	140,567	171,015	140,567	171,015
ස්ථාවර ආදායම් සුරැකුම්පත්	1,178,660	(591,815)	1,650,279	(946,802)
හිමිකම් සුරැකුම්පත්	156,797	(309,451)	156,797	(309,451)
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	15,586	22,817	15,586	22,817
එකතුව	1,491,610	(707,433)	1,963,229	(1,062,421)

7. ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය උපකරණයන්ගෙන් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ලාභය හෝ අලාභය මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම්වල සාධාරණ අගයට වෙනස්වීම් වලින් ලත් සියලු උපලබ්ධි නොවූ ලාභ හා අලාභ මෙයට අයත් වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය වත්කම් මත ලාභ	-	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය වත්කම් මත අලාභ	-	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය වගකීම් මත ලාභ	-	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය වගකීම් මත අලාභ	-	-	-	-
එකතුව	-	-	-	-

8. මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම මගින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ක්‍රමානුකූල පිරිවැයට හඳුනාගැනීම අත්හරින ලද වත්කම් සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් වලට අදාළ ලාභයෙන් අලාභය අඩු කළ විට මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම මගින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභ) ගණනය වේ.

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
හඳුනාගැනීම				
ලාභ/අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට	-	-	-	-
ක්‍රමානුකූල පිරිවැයට	-	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මගින් සාධාරණ අගයට	22,021	6,906	22,021	6,906
එකතුව	22,021	6,906	22,021	6,906

9. වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් (ශුද්ධ)

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

i. දේපල, පිරිසත, උපකරණ ඉවත් කිරීමෙන් ලද ලාභය/(අලාභය)

ඉවත් කරනු ලබන දිනට වත්කම්වල ධාරණ අගය හා ශුද්ධ විකුණුම් මිල අතර වෙනස මගින් දේපල, පිරිසත, උපකරණ ඉවත් කිරීමෙන් ලද ලාභ/(අලාභ) තීරණය වේ. සැලකිය යුතු අවදානම් හා ප්‍රතිලාභ හිමිකම විකුණුම්කරු වෙත මාරු කරනු ලබන වර්ෂයේදී මෙය වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් යටතේ හඳුනාගනු ලබයි.

ii. විදේශ විනිමය ලාභ/(අලාභ)

සෑම වාර්තාකරණ දිනකටම විදේශ විනිමය තත්ත්වය යළි පරිවර්තනය කෙරෙයි. විනිමය අනුපාතික වෙනස්වීම් මත ඇතිවන ලාභ/(අලාභ) ඒවා පැන නගින කාලපරිච්ඡේදයේ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි දක්වනු ලබයි.

iii. ලාභාංශ ආදායම

ගෙවීම් ලබාගැනීම සඳහා සමූහය සතු අයිතිය ස්ථාපිත වූ විට වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් වලින් ඉපයෙන ලාභාංශ හඳුනාගනු ලබයි.

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
දේපල ආයෝජන මත ලාභ/අලාභ	-	-	-	-
දේපල, පිරිසත, උපකරණ විකිණීමෙන් ලත් ලාභ/අලාභ	11,432	(25,884)	11,436	(25,884)
විදේශ විනිමය යළි අගය කිරීමෙන් ලත් ලාභ/(අලාභ)	77,838	843,326	77,838	843,326
ලියා හරින ලද ණය අයකර ගැනීම	-	-	-	-
අඩුකළා = ලියා හරින ලද ණය	-	-	-	-
ලාභාංශ ආදායම	218,717	162,601	218,717	162,601
කුලී ආදායම	15,842	15,738	14,143	13,864
වෙනත් ආදායම	100,547	94,631	232,002	94,632
කේවල් කර මිලදී ගැනීමෙන් ලත් ලාභය	-	-	1,649,490	-
එකතුව	424,376	1,090,412	2,203,626	1,088,539

*2019 ඔක්තෝබර් මස 11 වන දින බැංකුව විසින් ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ 100% ක හිමිකාරිත්වය අත්පත් කර ගැනීම සඳහා රු.මි. 3,111 ක් බැංකුව විසින් ගෙවන ලදී. අත්පත් කරගත් දිනට ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ශුද්ධ වත්කම රු.මි. 4,760.49 ක් වූ අතර කේවල් කර මිලදී ගැනීමේ ලාභය ලෙස ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විසින් එහි වෙනස හඳුනාගෙන ඇත.

10. හානිකරණ වියදම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

මූල්‍ය උපකරණ පිළිබඳ ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 - ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන් මගින් ඇගයීමට ලක් කරන සියලු මූල්‍ය උපකරණ වෙනුවෙන් සිදුකළ හානිකරණ ප්‍රතිපාදනයේ වෙනස්වීම් සමූහය විසින් හඳුනාගනු ලබයි. සියලු මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රභේද ඔස්සේ ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 යටතේ හානිකරණ අලාභ මිනීමේදී විශේෂයෙන්ම ණය අවදානමෙහි සැලකිය යුතු වැඩිවීම් ඇගයීම, අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රමාණය හා කාලය ඇස්තමේන්තු කිරීම, හානිකරණ අලාභ වලදී සුරැකුම් අගය තීරණය කිරීම යනාදිය සම්බන්ධයෙන් නිසි තීරණවලට එළඹිය යුතුය. මෙය ඇස්තමේන්තු සාධක ගණනාවක් මගින් මෙහයවනු ලබන අතර වෙනස්කම්වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විවිධ මට්ටමේ දීමනා ලැබිය හැක. බැංකුවේ අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනය කිරීම් විචලය යෙදවුම් සහ ඒවායෙහි අන්තර් සම්බන්ධතාවයන් තෝරා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පාදක වන උපකල්පන ගණනාවක් සහිත සංකීර්ණ ආකෘතියක නිමයුමකි. හානිකරණ ඇගයීම වෙනුවෙන් උපයෝගී කරගත් ක්‍රමවේදය මූල්‍ය ප්‍රකාශයෙහි සටහන් අංක 21 (ඇ) මගින් විස්තර කෙරෙයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
හානිකරණ වියදම් (සටහන 10.1)	549,912	851,462	575,076	851,407
කපාහැරීම	15,624	19,587	15,624	19,587
එකතුව	565,536	871,049	590,700	870,994

10.1 හානිකරණ වියදම්

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්				
1 අදියර	563	130	567	130
බැංකුවල ඇති තැන්පතු				
1 අදියර	(1,035)	2,191	(275)	2,191
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අන්තිකාරම් (සටහන් අංක 21(ඇ))				
1 අදියර	(9,458)	483,565	11,876	483,565
2 අදියර	(1,347)	143,916	(1,476)	143,916
3 අදියර	431,437	484,055	434,631	484,055
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ [සටහන් අංක 22 (ආ)]				
1 අදියර	(471)	(262,395)	(470)	(262,450)
2 අදියර	5,852	-	5,852	-
3 අදියර	-	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් [සටහන් අංක 23 (ආ)]	-	-	-	-
අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳියාවන් (සටහන් අංක 48)	-	-	-	-
පාලන සමාගම්වල ආයෝජන [සටහන් අංක 24(a)]	-	-	-	-
ආශ්‍රිත සමාගම් හා බද්ධ ව්‍යාපාරවල ආයෝජන (සටහන් අංක 25)	-	-	-	-
දේපළ, පිරිසක, උපකරණ (සටහන් අංක 26)	-	-	-	-
දේපල ආයෝජන (සටහන් අංක 27)	-	-	-	-
වෙනත් (සටහන 31.1)	124,372	-	124,372	-
එකතුව	549,912	851,462	575,076	851,407

11. සේවක මණ්ඩල වියදම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

i. නිර්වචන දායකත්ව සැලසුම

සමූහය විසින් නිර්වචන දායකත්ව සැලසුමක් මෙහෙයවනු ලබයි. නිර්වචන දායකත්ව සැලසුමක් වෙත දැක්විය හැකි දායකත්වය තීරණය වනුයේ සේවකයින් විසින් සමූහය වෙත ලබා දෙන සේවයට සමානුපාතිකව වන අතර, එය "සේවක මණ්ඩල වියදම්" යටතේ වාර්තා කරනු ලබයි. ගෙවිය යුතු දායකත්ව මුදල්, වගකීමක් ලෙස වාර්තා කරනු ලබයි. සමූහය විසින් පහත සඳහන් නිර්වචන දායකත්ව සැලසුම් වෙනුවෙන් එහි දායකත්වය දක්වනු ලබයි.

(අ) සේවක අර්ථසාධක අරමුදල

බැංකුව හා සේවකයින් විසින් සේවකයාගේ මාසික දළ වැටුපෙන් (අතිකාල දීමනා හැරුණු විට) පිළිවෙලින් 12% ක් හා 8% ක් බැගින් අර්ථසාධක අරමුදලට දායක වනු ලබයි. බැංකුවේ අර්ථසාධක අරමුදල වූ කලී සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් පනත යටතේ අනුමැතිය ලද අරමුදලකි. බැංකුව විසින් සේවක අර්ථසාධක අරමුදලෙහි සාමාජිකයින් හට වාර්ෂිකව 8% ක ප්‍රතිලාභයක් සහතික කරනු ලබයි.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට පාලන සමාගම් සහ එහි සේවකයින් විසින් 12% සහ 8% බැගින් පිළිවෙලින් දායක කරනු ලබයි.

(ආ) සේවක භාරකාර අරමුදල

සමූහය විසින් අතිකාල දීමනා හැර සේවකයින්ගේ මාසික දළ වැටුපින් 3% ක් සේවක භාරකාර මණ්ඩලය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන සේවක භාරකාර අරමුදලට දායක කරනු ලබයි.

ii. නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (ශ්‍රී.ලං.ගි.ප්‍ර. 19) සේවක ප්‍රතිලාභවලට අනුව සෑම නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුමකම මත පදනම්ව ඒ ඒ නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම සඳහා වෙන වෙනම කරනු ලබන ස්වාධීන ජීවගණක තක්සේරුවක් මත දායකත්වය ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලැබෙයි.

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
වැටුප් සහ ප්‍රසාද දීමනා	8,274,021	7,493,963	8,317,516	7,525,513
නිර්වචන දායකත්ව/ප්‍රතිලාභ සැලසුම් සඳහා දායකත්වය	736,058	682,797	746,725	684,250
නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන (සටහන් අංක 38)	851,466	826,392	855,599	826,743
කොටස් මත පදනම් වූ වියදම්	-	-	-	-
වෙනත්	296,381	259,553	298,138	266,043
එකතුව	10,157,926	9,262,705	10,217,978	9,302,548

11. (අ) දායකත්වය - සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල - 1

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
වියදම් ලෙස හඳුනාගත් මුදල	400,483	522,936	400,483	522,936

වෘත්තීය ජීවගණක සමාගමක් වන සී/ස ජීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්. පුප්‍රජානාදන් මහතා විසින් 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආසන්නතම ජීවගණක ඇගයීම් සිදුකරන ලදී. (යොමුව සටහන් අංක 38.අ.1 පිටු අංක 373)

11. සේවක මණ්ඩල වියදම් (සම්බන්ධයි)

11. (ආ) දායකත්වය - සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල - 11

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
වියදම් ලෙස හඳුනාගත් මුදල	263,549	167,786	264,257	167,786

1995 ඔක්තෝබර් මස 01 දින හෝ ඉන් පසුව බැංකු සේවයට බැඳුණු ස්ථීර සේවකයින් සඳහා බැංකුව විසින් සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල II ස්ථාපිත කර ඇත. වෘත්තීය ජීවිතයේ සමාගමක් වන සී/ස ජීවිතයක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්. පුප්පානාදන් මහතා විසින් 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජීවිතයක ඇගයීම සිදුකරන ලදී. (යොමුව සටහන් අංක 38.(අ).2 පිටු අංක 376)

11. (ඇ) දායකත්වය - විශ්‍රාමික සේවක වෛද්‍යාධාර ක්‍රමය

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
වියදම් ලෙස හඳුනාගත් මුදල	187,434	135,670	187,434	135,670

සියලුම බැංකු සේවකයින් සඳහා විශ්‍රාමික සේවක වෛද්‍යාධාර ක්‍රමය ස්ථාපිත කර ඇත. වෘත්තීය ජීවිතයේ සමාගමක් වන සී/ස ජීවිතයක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්. පුප්පානාදන් මහතා විසින් 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජීවිතයක ඇගයීම සිදුකරන ලදී. (යොමුව සටහන් අංක 38.(අ).3 පිටු අංක 378)

11. (ඈ) දායකත්වය - විශ්‍රාම පාරිතෝෂිකය

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
වියදම් ලෙස හඳුනාගත් මුදල	-	-	3,425	351

පරිපාලිත සමාගම්වල සේවක මණ්ඩලය විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයට හිමිකම් නොලබන අතර ඔවුන් 1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික දීමනා පනත යටතේ ප්‍රතිපාදන සඳහා හිමිකම් ලබයි.

නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳියාවන් සඳහා මුළු ප්‍රතිපාදන

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳියාවන් සඳහා මුළු ප්‍රතිපාදන	851,466	826,392	855,599	826,743

පරිපාලිත සමාගම්වල සේවක මණ්ඩලය විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයට හිමිකම් නොලබන අතර ඔවුන් 1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික දීමනා පනත යටතේ ප්‍රතිපාදන සඳහා හිමිකම් ලබයි. (පිටු අංක 381 - සටහන් අංක 38 (අ) 4)

12. වෙනත් වියදම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

දැරියයුතු වන පිරිවැය සහ ආදායමට සම්බන්ධ නිශ්චිත අයිතමවල ඉපයීම් අතර සෘජු සම්බන්ධතාව මත පදනම්ව ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම් හඳුනාගනු ලබයි. කාර්යක්ෂම තත්ත්වයන් යටතේ දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ පවත්වාගෙන යාමේදී හා ව්‍යාපාර කටයුතු ඉටු කිරීමේදී පැන නගින සියලු වියදම් වර්ෂයේ ලාභය ගණනය කිරීමේදී ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි දක්වා ඇත. පසුගිය සිදුවීමක් හේතුවෙන් සමූහය වෙත වත්මන් බැඳීමක් ඇති විට (නෛතික හෝ සම්ප්‍රයුක්ත) එකී බැඳීම් පියවීම සඳහා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ මූර්තිමත් කෙරෙන සම්පත් පිටතට ගලායාමක් අවශ්‍ය වියහැකි අතර එමගින් බැඳීමේ ප්‍රමාණය පිළිබඳ පිළිගත හැකි ඇස්තමේන්තුවක් කළ හැකි වන අතර සෛසු වියදම්වලට අදාළ ප්‍රතිපාදන හඳුනාගනු ලබයි. දේපළ පිරිසත හා උපකරණ සහ අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍ෂයවීම් සහ ක්‍රමක්‍ෂය වියදම් අනෙකුත් වියදම් වලින් වෙන්කර ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි දක්වනු ලැබේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පාරිශ්‍රමිකයන්	1,086	1,890	2,206	2,895
විගණක පාරිශ්‍රමිකයන්	3,840	4,087	8,177	4,677
විගණිත නොවන ගාස්තු විගණකවරුන් සඳහා	-	-	-	-
වෘත්තීය හා නෛතික වියදම්	34,663	21,369	34,663	21,369
මෙහෙයුම් කල්බදු වියදම්	-	-	-	-
භාණ්ඩාගාරයට ගෙවූ විශේෂ ගාස්තු	320,000	320,000	320,000	320,000
කාර්යාල පරිපාලන හා ආයතනික වියදම්	3,484,954	3,267,647	3,496,756	3,272,909
වෙනත්	629,510	579,986	599,654	538,931
එකතුව	4,474,053	4,194,979	4,461,457	4,160,782

13. බදු වියදම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර.12) හි ආදායම් බදු අනුව බදු වියදම් යනු කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ශුද්ධ ලාභය හෝ අලාභය තීරණය නිශ්චය කිරීමේදී ප්‍රවර්තන බද්ද සහ විලම්භිත බදු සඳහා ඇතුළත් කරනු ලබන සමාහාර අගයයි. හිමිකම් හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි සෘජුවම දක්වනු ලබන අයිතමවලට අදාළ වන සීමාව හැරුණු විට ආදායම් බදු ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලබයි.

ප්‍රවර්තන බදුකරණය

ප්‍රවර්තන වර්ෂය මෙන්ම ඊට පෙර වර්ෂ සඳහා දේශීය ආදායම් බදු කොමසාරිස් වෙත ගෙවිය යුතු හෝ අය කර ගත යුතු ප්‍රමාණයන්ගෙන් ප්‍රවර්තන බදු වත්කම් හා වගකීම් සමන්විත වේ. එම ප්‍රමාණ ගණනය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා ලද බදු අනුපාත හා බදු නීති, ශේෂපත්‍ර දිනට හෝ ඉන් පසුව නීතිගත කර ඇත. ඒ අනුව, 2017 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනත හා එහි පරිශීෂ්ඨයන්හි ප්‍රතිපාදනයන්ට අනුව සටහන් අංක 13 (අ) හි ඇති අනුපාත යොදා ගනිමින් වර්ෂයට අදාළ ලාභය මත පදනම්ව බදු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත.

විලම්භිත බදුකරණය

වගකීම් ක්‍රමය උපයෝගී කරගනිමින් වාර්තාකරණ දිනට වත්කම් හා වගකීම් වල බදු පදනම සහ මූල්‍ය වාර්තා කිරීමේ අරමුණ පිණිස හඳුනාගන්නා අගය අතර, ඇති සියලුම තාවකාලික වෙනස්වීම් මත විලම්භිත බද්ද සඳහා ප්‍රතිපාදනය කෙරේ.

සියලුම අඩුකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්වීම් වලට අදාළ විලම්භිත බදු වත්කම් හඳුනාගෙන ඇත. ඉදිරියට ගෙන ආ පාවිච්චි නොකළ බදු බැර සහ පාවිච්චි නොකළ බදු අලාභ සඳහා ඊට යොදාගත හැකි අනාගත බදුවල ලාභ ලැබෙනැයි ගම්‍ය වනතාක් දුරට හඳුනාගත යුතුය.

සෑම වාර්තාකරන දිනකටම විලම්භිත බදු වත්කමක ධාරණ අගය සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර, විලම්භිත බදු වත්කමෙන් කොටසක් හෝ සම්පූර්ණයෙන්ම කපාහැරීමට උපයෝගී කර ගැනීමේ වාසිය ලැබීමට ප්‍රමාණවත් තරම් බදු වන ලාභ ලැබෙනැයි තවදුරටත් භව්‍ය නොවන තෙක් විලම්භිත බදු වත්කමේ ධාරණ අගය අඩු කරනු ලබයි. හඳුනාගනු නොලැබ ඇති විලම්භිත බදු වත්කම් සෑම වාර්තාකරන දිනක දීම යළි තක්සේරු කරන අතර අනාගත බදු වන ලාභ වලින් විලම්භිත බදු වත්කම අයකර ගැනීමට ඇති හැකියාව දැන් භව්‍ය වන තාක් දුරට හඳුනා ගනු ලබයි.

13. බදු වියදම් (සම්බන්ධයි)

වාර්තාකරණ දිනට නීතිගත කර ඇති හෝ ඉන්පසුව බොහෝ දුරට නීතිගත තත්වයට පත්ව ඇති බදු අනුපාත සහ බදු නීති පදනම් කරගෙන වත්කම් උපලබ්ධි වූ හෝ වගකීම් පියවූ වර්ෂයට උපයෝගී කර ගැනීමට අපේක්ෂිත බදු අනුපාතය මත විලම්බිත බදු වත්කම් හා වගකීම් මනිනු ලැබේ.

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
ප්‍රවර්තන බදු වියදම්				
ප්‍රවර්තන වර්ෂය	3,798,619	3,359,383	4,096,283	3,362,374
පසුගිය වර්ෂ සඳහා (අධි)/උණ වෙන් කිරීම්	-	6,430	-	6,430
විලම්බිත බදු වියදම්				
බදු අනුපාතිකවල වෙනසෙහි බලපෑම	-	-	-	-
තාවකාලික වෙනස්වීම් [යොමුව සටහන 13 (ආ)]	(35,213)	75,400	(34,714)	75,252
පෙර වර්ෂයේ ප්‍රතිපාදන	-	-	-	-
එකතුව	3,763,405	3,441,213	4,061,569	3,444,056
සඵල බදු අනුපාතිකය (%)	35.97	43.33	31.02	43.35
සඵල බදු අනුපාතිකය (විලම්බිත බදු හැර) (%)	36.31	42.38	31.29	42.41

13. (අ) බදු වියදම් සැසඳීම

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
බදු පෙර ලාභය	10,461,638	7,941,364	13,091,541	7,944,243
වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු (ගිණුම්කරණ ලාභය මත 28%)	2,929,259	2,223,582	3,665,632	2,224,388
පෙර වර්ෂවල ප්‍රවර්තන බදු වලට අදාල ගැලපීම්				
එකතුකළා: බදු කටයුතු සඳහා අඩු කළ නොහැකි වියදම් මගින් බදු සඳහා ඇතිවූ බලපෑම	2,003,368	1,884,775	2,065,735	1,888,211
අඩුකළා: බදු කටයුතු සඳහා අඩු කළහැකි වියදම් මගින් බදු සඳහා ඇතිවූ බලපෑම	1,134,008	748,974	1,635,083	750,225
වර්ෂය සඳහා බදු වියදම	3,798,619	3,359,383	4,096,283	3,362,374

13. (ආ) ආදායම් ප්‍රකාශයට ගලපන ලද විලම්බිත බදු (බැර)/වියදම සකස් වී ඇත්තේ පහත පරිදිය.

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
විලම්බිත බදු වත්කම්	-	-	(265)	(148)
විලම්බිත බදු වගකීම්	(35,213)	75,400	(34,449)	75,400
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගලපන ලද විලම්බිත බදු (බැර)/වියදම	(35,213)	75,400	(34,714)	75,252

*2020 වර්ෂය සඳහා බදු අනුපාතය 28% සිට 24% දක්වා වෙනස් කිරීමට රජය යෝජනා කරන හෙයින් විලම්බිත බදු ගණනය කිරීමෙහිලා 24% ආදායම් බදු අනුපාතිකය බැංකුව විසින් යොදා ගැනෙයි.

14. කොටසක ඉපයුම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

සමූහය විසින් එහි සාමාන්‍ය කොටස්වල මූලික හා තනුක කොටසක ඉපයීම් දත්ත ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. බැංකුවේ සාමාන්‍ය කොටස් හිමිකරුවන්ට අදාළ වන වර්ෂය සඳහා වූ ලාභය හෝ අලාභය එම වර්ෂය තුළ බලාත්මක හරිත මධ්‍යක සාමාන්‍ය කොටස් ගණනින් බෙදීමෙන් මූලික කොටසක ඉපයුම ගණනය කරනු ලැබේ. සාමාන්‍ය කොටස් හිමිකරුවන්ට අදාළ වන වර්ෂය සඳහා වූ ලාභය හෝ අලාභය වර්ෂය තුළ බලාත්මක හරිත මධ්‍යක සාමාන්‍ය කොටස් ගණනින් බෙදා ඊට සියළුම තනුකික භවය සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා වූ බලපෑම ගැලපීමෙන් තනුක කොටසක ඉපයුම ගණනය කෙරෙයි.

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා				
සාමාන්‍ය කොටස් හිමිකරුවන් සඳහා වන ශුද්ධ ලාභය	6,698,233	4,500,151	9,029,972	4,500,187
සාමාන්‍ය කොටස් හිමිකරුවන්ට බෙදාහරින ලද ශුද්ධ ලාභය තනුකවීමේ බලපෑම සඳහා ගැලපීමෙන් පසු	6,698,233	4,500,151	9,029,972	4,500,187
කොටසක මූලික ඉපයුම් සඳහා හරිත මධ්‍යක සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව	940,000	670,000	940,000	670,000
තනුක වීමේ බලපෑම	-	-	-	-
තනුක වීමේ බලපෑම ගැලපීමෙන් පසු හරිත මධ්‍යක සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව	940,000	670,000	940,000	670,000
සාමාන්‍ය කොටසක මූලික ඉපයීම්	7.13	6.72	9.61	6.72
සාමාන්‍ය කොටසක තනුක ඉපයීම්	7.13	6.72	9.61	6.72

14. (අ) කොටසක මූලික හා තනුක ඉපයුම් සඳහා බර තැබූ සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව

	පවතින සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව		බර තැබූ සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ජනවාරි 01 දිනට නිකුත් වූ කොටස් සංඛ්‍යාව	940,000	670,000	940,000	670,000
එකතුකළා: වර්ෂය තුළ නිකුත් කළ කොටස් සංඛ්‍යාව	-	270,000	-	-
කොටසක මූලික හා තනුක ඉපයුම් සඳහා බර තැබූ සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව	940,000	940,000	940,000	670,000

15. ගණනය කරන ලද පදනම මත මූල්‍ය උපකරණවල විශ්ලේෂණය

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (ශ්‍රී.ල.ගි.වා.ප්‍ර.9) මූල්‍ය උපකරණ අනුව මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ වර්ගීකරණය යටතේ මූල්‍ය උපකරණවල ධාරන අගය පහත පරිදි සාරාංශගත කර ඇත.

15. (අ) බැංකුව - 2019

සටහන	ක්‍රමයෙහි පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්				
මුදල් හා මුදල් සමානාස්‍රයන්	16	5,376,715	-	5,376,715
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	-	-	-
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	18	12,364,469	-	12,364,469
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	11,622	11,622
ණය සහ අත්තිකාරම්	21	454,394,957	-	454,394,957
ණය උපකරණ	20, 22 & 23	615,634,321	9,677,545	625,311,866
හිමිකම් උපකරණ	20 & 23	-	1,782,337	3,478,811
මූල්‍ය වත්කම් එකතුව		1,087,770,463	11,471,504	3,478,811
				1,102,720,778

සටහන	ක්‍රමයෙහි පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	එකතුව රු. '000
වගකීම්			
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	32	35,045,251	-
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	-
මූල්‍ය වගකීම්			
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	35	1,016,574,286	-
- ණය සුරැකුපත් හිමියන්ට ගෙවිය යුතු	35	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු	35	21,203,242	-
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	26,691,711	-
මූල්‍ය වගකීම් එකතුව		1,099,514,490	-

15. ගණනය කරන ලද පදනම මත මූල්‍ය උපකරණවල විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

15. (ආ) බැංකුව - 2018

	සටහන	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	16	3,434,524	-	-	3,434,524
මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	18	17,588,445	-	-	17,588,445
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	-	4,740,106	4,740,106
ණය සහ අත්තිකාරම්	21	422,894,740	-	-	422,894,740
ණය උපකරණ	20, 22 & 23	518,947,969	14,801,463	2,433,915	536,183,347
හිමිකම් උපකරණ	20 & 23	-	1,878,919	3,750,515	5,629,434
මූල්‍ය වත්කම් එකතුව		962,865,678	16,680,382	10,924,536	990,470,596

	සටහන	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	එකතුව රු. '000
වගකීම්				
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	32	77,119,146	-	77,119,146
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	1,533	1,533
මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	35	839,574,411	-	839,574,411
- ණය සුරැකුපත් හිමියන්ට ගෙවිය යුතු	35	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු	35	14,804,802	-	14,804,802
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	52,389,133	-	52,389,133
මූල්‍ය වගකීම් එකතුව		983,887,492	1,533	983,889,025

15. (ඇ) සමූහය - 2019

	සටහන	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	16	5,564,824	-	-	5,564,824
මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	17	58	-	-	58
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	18	15,745,184	-	-	15,745,184
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	11,622	-	11,622
ණය සහ අත්තිකාරම්	21	456,636,285	-	-	456,636,285
ණය උපකරණ	20, 22 & 23	619,567,786	20,347,936	1,009,706	640,925,428
හිමිකම් උපකරණ	20 & 23	-	1,782,337	3,616,876	5,399,213
මූල්‍ය වත්කම් එකතුව		1,097,514,137	22,141,895	4,626,582	1,124,282,615

15. ගණනය කරන ලද පදනම මත මූල්‍ය උපකරණවල විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

15. (ඇ) සමූහය - 2019 (සම්බන්ධයි)

	සටහන	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	එකතුව රු. '000
වගකීම්				
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	32	36,139,122	-	36,139,122
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	-	-
මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	35	1,015,635,421	-	1,015,635,421
- ණය සුරැකුපත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	35	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	35	32,808,023	-	32,808,023
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	26,955,697	-	26,955,697
මූල්‍ය වගකීම් එකතුව		1,111,538,263	-	1,111,538,263

15. (ඇ) සමූහය - 2018

	සටහන	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	16	3,436,929	-	-	3,436,929
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	177	-	-	177
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	18	17,588,445	-	-	17,588,445
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	-	4,740,106	4,740,106
ණය සහ අත්තිකාරම්	21	422,919,713	-	-	422,919,713
ණය උපකරණ	20, 22 & 23	522,973,159	24,988,614	4,037,045	551,998,818
හිමිකම් උපකරණ	20 & 23	-	1,878,919	3,751,515	5,630,434
මූල්‍ය වත්කම් එකතුව		966,918,423	26,867,533	12,528,666	1,006,314,622

	සටහන	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය රු. '000	ලාභාලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද රු. '000	එකතුව රු. '000
වගකීම්				
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	32	83,615,264	-	83,615,264
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	1,533	1,533
මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	35	839,574,411	-	839,574,411
- ණය සුරැකුපත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	35	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	35	21,750,178	-	21,750,178
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	52,389,133	-	52,389,133
මූල්‍ය වගකීම් එකතුව		997,328,986	1,533	997,330,519

16. මුදල් හා මුදල් සමානයන්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

වටිනාකම වෙනස්වීම නොගිනිය හැකි තරම් වන අවදානමකට යටත් අතැති මුදල්, බැංකුවල ඇති තැන්පතු, කෙටි දැනුම් දීමකින් ලබාගත හැකි මුදල් යනාදිය මුදල් හා මුදල් සමානයන් යන්නට ඇතුළත්ය. මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්, මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි ක්‍රමාංකය පිරිවැයෙන් භාණ්ඩකරණය අඩුකර දක්වයි. ශ්‍රී.ලං.මු.වා.ප්‍ර. 09 මූල්‍ය උපකරණ ප්‍රකාර බැංකුවල ඇති තැන්පතු, කෙටි දැනුම්දීමකින් ලබාගත හැකි මුදල් භාණ්ඩකරණයට යටත්ය.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
අතැති මුදල්	941,102	699,401	947,240	699,411
බැංකුවල ඇති ශේෂයන්	4,436,403	2,735,350	4,618,378	2,737,745
කෙටි දැනුම් දීමකින් ආපසු ලබා ගතහැකි මුදල්	-	-	-	-
දළ එකතුව	5,377,505	3,434,751	5,565,618	3,437,156
අඩුකළා - භාණ්ඩකරණය	(790)	(227)	(794)	(227)
ශුද්ධ එකතුව	5,376,715	3,434,524	5,564,824	3,436,929

17. මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
මහ බැංකුව වෙතැති ව්‍යවස්ථාපිත ශේෂයන්				
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව	-	-	58	177
එකතුව	-	-	58	177

18. බැංකුවල ඇති තැන්පතු

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

බැංකුව සහ සමූහය එහි කෙටිකාලීන බැඳීම් කළමනාකරණය සඳහා යොදවනු ලබන හා සාධාරණ අගය වෙනස්වීමේ අවදානම නොසැලකිය හැකි තරම් වන බැංකුවල ඇති කෙටිකාලීන තැන්පතු මේ යටතට අයත් වේ. ඒවා මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි ඒවායේ නාමික අගයට හෝ දළ වටිනාකමෙන් භාණ්ඩකරණය අඩුකර අවශ්‍ය තැන්හි දක්වා ඇත. අදාළ බැංකුවේ බාහිර ශ්‍රේණිගත කිරීම් වලට අනුව ශ්‍රී.ලං.මු.වා.ප්‍ර. 09 මූල්‍ය උපකරණ ප්‍රකාර සමූහය විසින් භාණ්ඩකරණ ප්‍රතිපාදන ගණනය කර ඇත.

18. බැංකුවල ඇති තැන්පතු (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු වල ඇති තැන්පතු				
ලංකා බැංකුව	7,000,981	4,968,528	7,599,131	4,968,528
මහජන බැංකුව	833,289	-	1,590,962	-
කොමර්ෂල් බැංකුව	-	294,392	-	294,392
ජාතික සංවර්ධන බැංකුව	848,492	2,606,216	848,492	2,606,216
සෙලාන් බැංකුව	2,835,003	8,683,222	2,835,003	8,683,222
ඩී එල් සී සී බැංකුව	371,445	633,275	371,445	633,275
කොළඹ යුනියන් බැංකුව	477,245	405,834	477,245	405,834
ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව	-	-	802,595	-
නිවාස සංවර්ධන හා මූල්‍ය සංස්ථා බැංකුව	-	-	626,639	-
රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව	-	-	597,565	-
දළ එකතුව	12,366,455	17,591,466	15,749,077	17,591,466
අඩුකළා - හානිකරණය	(1,986)	(3,021)	(3,893)	(3,021)
ශුද්ධ එකතුව	12,364,469	17,588,445	15,745,184	17,588,445

19. ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පොළී අනුපාතික, මූල්‍ය උපකරණවල මිල, වෙළඳ ද්‍රව්‍ය මිල, විදේශ විනිමය අනුපාතික, ණය අවදානම් හා දර්ශක වල වෙනස්වීම් මත අගය, සකස් කර ගන්නා මූල්‍ය උපකරණ, ව්‍යුත්පන්නයන් වේ. ඉදිරි රැකුම් උපකරණ ලෙස නම් කර නොමැති විට ව්‍යුත්පන්න වෙළඳාම සඳහා ඇති ලෙස වර්ගීකරණය වෙයි. සමූහය විසින් පොළී අනුපාතික (Swaps) හා විදේශ විනිමය ඉදිරි ගිවිසුම් යනාදී ව්‍යුත්පන්න භාවිතා කරනු ලබයි.

ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට වාර්තා කළ ව්‍යුත්පන්න

ඉදිරි රැකුම් උපකරණ ලෙස භාවිත වන ව්‍යුත්පන්න හැරුණු විට සෙසු ව්‍යුත්පන්න සාධාරණ අගයට වාර්තා කරන අතර, එකී සාධාරණ අගය ධනාත්මක වන්නේ නම් වත්කම් ලෙස සලකන අතර සාධාරණ අගය ඍණාත්මක වන්නේ නම් වගකීම් ලෙස සැලකෙයි. ව්‍යුත්පන්නවල සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම්, වෙළඳාම් කටයුතු වලින් ලද ශුද්ධ ආදායම්වලට ඇතුළත් වේ.

ඉදිරි රැකුම් උපකරණ ලෙස භාවිත ව්‍යුත්පන්න

විදේශ විනිමය අනුපාතික හෝ පොළී අනුපාතික සම්බන්ධ අවදානම් රැකුම්ගත කිරීම සඳහා සමූහය විසින් ව්‍යුත්පන්න ගිවිසුම් වලට එළඹෙයි. මෙකී ව්‍යුත්පන්න සාධාරණ අගයට මනිනු ලබයි. ඉදිරි රැකුම් කාර්යක්ෂම වන අවස්ථාවලදී, සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබූ ව්‍යුත්පන්න සහ පිරිවැයට/ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මනිනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් හෝ වගකීම් මගින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනය තුළ පැන නගින අස්ථාවර භාවය ඉවත් කිරීම සඳහා සමූහය විසින් ඉදිරි රැකුම් ගිණුම්කරණ නොගැලපීම් යොදා ගනී.

මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම්

වාර්තා කරනු ලබන සෑම කාලසීමාවක් අවසානයේදීම මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම් සාධාරණ අගයට ගණනය කරනු ලබයි.

මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම් ලෙස නම් කෙරෙන සහ එසේ නම් කිරීමට සුදුසු වන ව්‍යුත්පන්නයන්හි සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්කම්වල සඵල කොටස, මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම් සාධාරණ අගයේ ලාභ/අලාභ යටතේ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් යටතේ දක්වනු ලැබේ. එසේ සඵල නොවන කොටසකට අදාළ සාධාරණ අගයෙහි කිසියම් ලාභයක් හෝ අලාභයක් ආදායම් ප්‍රකාශයෙන් එක්වරම හඳුනාගනු ලැබේ.

19. ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ (සම්බන්ධයි)

ඉදිරි රැකුම් අයිතම මගින් ලාභය හෝ අලාභයට බලපෑමක් ඇති කෙරෙන කාල සීමාවන්හි දී වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගෙන ඇති සමුච්චිත ලාභ හෝ අලාභ, ආදායම් ප්‍රකාශයට යළි වර්ගීකරණය කරනු ලබයි. කෙසේ වුවද ඉදිරි රැකුම්ගත පුරෝකථන ගනුදෙනුවල ප්‍රතිඵල ලෙස මූල්‍ය නොවන වත්කම් හෝ මූල්‍ය නොවන වගකීමක් හඳුනා ගැනෙන විට වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි කලින් හඳුනාගන්නා ලද ලාභ හා අලාභ, හිමිකම් වෙතින් ඉවත්කර වත්කමෙහි හෝ වගකීමෙහි මූලික පිරිවැය ගණනය කිරීමෙහි ඇතුළත් කරනු ලබයි.

ඉදිරි රැකුම්ගත උපකරණයක් කල් ඉකුත්වන විට හෝ විකුණනු ලබන විට හෝ ඉදිරි රැකුමක් තවදුරටත් අදාළ ගිණුම්කරණ නිර්ණායක සමග අනුකූල නොවන විට ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි පුරෝකථන ගනුදෙනුව හඳුනා ගැනෙන තෙක් ඒ වන විට වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගෙන ඇති කිසියම් සමුච්චිත ලාභයක් හෝ අලාභයක් හිමිකම් වෙත රඳවා ගැනෙයි. පුරෝකථන ගනුදෙනුවක් තවදුරටත් සිදු වෙතැයි අපේක්ෂා නොකරන විට වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගනු ලැබ ඇති සමුච්චිත ලාභය හෝ අලාභය, එක්වරම ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කරනු ලබයි.

19.1 ව්‍යුත්පන්න වත්කම්

බැංකුව සහ සමූහය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	වත්කම	නාමික	වත්කම	නාමික
	2019 රු. '000	වටිනාකම 2019 රු. '000	2018 රු. '000	වටිනාකම 2018 රු. '000
පොළී අනුපාත ව්‍යුත්පන්න				
පොළී අනුපාත හුවමාරු ගිවිසුම්* (සටහන් - 19.1)	11,622	2,000,000	-	-
විදේශ විනිමය ව්‍යුත්පන්න				
විනිමය හුවමාරු කිරීම් (SWAPS) - [සටහන් - (19.2 බී)]	-	-	4,740,106	45,551,031
එකතුව	11,622	2,000,000	4,740,106	45,551,031

*2018 වර්ෂය සඳහා පොළී අනුපාත හුවමාරු වගකීම් ලෙස වාර්තා කරන ලදී.

19.1 පොළී අනුපාත හුවමාරු ගිවිසුම

විස්තර	හුවමාරු ගිවිසුමෙහි විස්තර
හුවමාරු ගිවිසුම් උපකරණ	සමපාර්ශ්විකය - ඩී එෆ් සී සී බැංකුව කාල්පිත අගය - ශ්‍රී.ල.රු.මි. 2,000
හුවමාරු ගිවිසුම් අයිතම	ඩී එෆ් සී සී බැංකුව වෙතින් ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් වෙත කාලීන ණය මි. 2000
මුදල් ප්‍රවාහ ජනිතවීමට අපේක්ෂිත කාලසීමාව	අර්ධ වාර්ෂික පොළී ගෙවීම
ගිවිසුම අවසන් කිරීම	2021 පෙබරවාරි 20
පාදක පොළී අනුපාතිකය	සාමාන්‍ය බර තැබූ මූලික ණය අනුපාතිකය මාස 06 (AWPLR)

19. ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ (සම්බන්ධයි)

19.2 විදේශ විනිමය හුවමාරු (Swaps)

2013 සැප්තැම්බර් 18 දින පස් අවුරුදු විදේශ ණය ගැනීමක් මගින් බැංකුව ඇ.ඩො.මි. 750 ක් රැස්කර ගෙන ඇති අතර එයට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සමග වාර්ෂිකව සහ මාසිකව අයුත් කිරීමේ පදනම මත පිළිවෙලින් ඇ.ඩො.මි. 183.425 ක් සහ ඇ.ඩො.මි. 187.5 ක් වන හුවමාරු ගිවිසුම් දෙකකට එළඹ ඇත.

2014 සැප්තැම්බර් 10 දිනද පස් අවුරුදු විදේශ ණය ගැනීමක් මගින් බැංකුව තවත් ඇ.ඩො.මි. 250 ක් රැස්කර ගෙන ඇති අතර එයට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සමග මාසිකව අයුත් කිරීමේ පදනම මත ඇ.ඩො.මි. 249.31 ක් වන හුවමාරු ගිවිසුමකට එළඹ ඇත.

හුවමාරු ගිවිසුමෙහි අරමුණ වනුයේ ශ්‍රී.ල.රු./ඇ.ඩො. හුවමාරු අනුපාතික වෙනස්වීම් මත ඉහත විදේශ විනිමය ණය සම්බන්ධයෙන් පැන නැගිය හැකි අවදානම රැකුම්ගත කිරීමයි.

හුවමාරු ගිවිසුම් (SWAPS) පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් පහත දැක්වේ.

19.2 (අ) හුවමාරු ගිවිසුම් (Swaps) 1

විස්තර	ඉදිරි රැකුමෙහි විස්තර
ඉදිරි රැකුම් උපකරණ	හුවමාරු ගිවිසුම් - 1 2018 සැප්තැම්බර් 12 වන දින ඇ.ඩො.මිලියන 183.425 හුවමාරු ගිවිසුම අවසන් විය.
ඉදිරි රැකුම්ගත අයිතම	පස් අවුරුදු ඇ.ඩො.මි. 750 ජ්‍යෙෂ්ඨ බැඳුම්කරය (අර්ධ වාර්ෂිකව ගෙවිය යුතු පොළිය සමග) 2018 සැප්තැම්බර් 18 දින මුල් මුදල මුළුමනින් ගෙවන ලදී.
මුදල් ප්‍රවාහ ඇතිවේ යැයි බලාපොරොත්තු වන කාලපරිච්ඡේදය	හුවමාරු ගිවිසුම් - 1 අවසන් විය
වර්ෂය තුළ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි හඳුනාගත් අගය	නොමැත
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිරි රැකුම්ගත අයිතමවල සාධාරණ අගය	නොමැත
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිරි රැකුම්ගත උපකරණවල සාධාරණ අගය	හුවමාරු ගිවිසුම් - 1 නොමැත
මීට පෙර ඉදිරි රැකුම් උපකරණ ගිණුම්කරණය කරන ලද එහෙත් එය සිදුවීම තවදුරටත් අපේක්ෂා නොකරන පුරෝකථනය කරන ලද ගනුදෙනු	නොමැත
කාලපරිච්ඡේදය තුළ හිමිකම් වලින් ලාභ හෝ අලාභ වශයෙන් නැවත වර්ගීකරණය කළ වටිනාකම	නොමැත

19. ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ (සම්බන්ධයි)

19.2 විදේශ විනිමය හුවමාරු (Swaps) (සම්බන්ධයි)

19.2 (ආ) හුවමාරු ගිවිසුම් (Swaps) 3

විස්තර	ඉදිරි රැකුමෙහි විස්තර
ඉදිරි රැකුම් උපකරණ	<p>හුවමාරු ගිවිසුම්</p> <p>ප්‍රතිපාර්ශ්වය - ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව</p> <p>කාලීන අගය - ඇ.ඩො. මිලියන 249.31</p> <p>මුළු විදේශ ණය මුදලින් 99.72%</p> <p>අධිමිලට ඇ.ඩො. මිලියන 249.31 ක කාලීන අගයක් සඳහා බැංකුව විසින් මහ බැංකුව සමග ඉහත ගිවිසුම 2018 ජනවාරි 25 වන දින අලුත් කරන ලදී.</p>
ඉදිරි රැකුම්ගත අයිතම	<p>පස් අවුරුදු ඇ.ඩො. මිලියන 750 ජ්‍යෙෂ්ඨ බැඳුම්කරය</p> <p>(අර්ධ වාර්ෂිකව ගෙවිය යුතු පොළිය සමග)</p> <p>මුල් මුදල 2019 සැප්තැම්බර් 10 දින මුළුමනින් ආපසු ගෙවා ඇත.</p>
මුදල් ප්‍රවාහ ඇතිවේ යැයි බලාපොරොත්තු වන කාලපරිච්ඡේදය	හුවමාරු ගිවිසුම් - 3 අවසන් විය.
වර්ෂය තුළ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි හඳුනාගත් අගය	නොමැත
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිරි රැකුම්ගත අයිතමවල සාධාරණ අගය	නොමැත
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිරි රැකුම්ගත උපකරණවල සාධාරණ අගය	නොමැත
මීට පෙර ඉදිරි රැකුම් උපකරණ ගිණුම්කරණය කරන ලද එහෙත් එය සිදුවීම තවදුරටත් අපේක්ෂා නොකරන පුරෝකථනය කරන ලද ගනුදෙනු	නොමැත
වර්ෂය තුළ හිමිකම් වලින් ලාභ හෝ අලාභ වශයෙන් නැවත වර්ගීකරණය කළ අගය	නොමැත

19.2 (ආ) විනිමය හුවමාරු හිමිකම් වලට අදාළව වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගනු ලැබූ වටිනාකම

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
හුවමාරු ගිවිසුම් - 01	-	(291,924)	-	(291,924)

20. ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

මූල්‍ය වත්කමක් ප්‍රධාන වශයෙන් අත්පත් කරගෙන ඇත්තේ නුදුරු කාලයේදී විකිණීමේ හෝ ප්‍රතිමිලදී ගැනීමේ අරමුණින් හෝ කෙටිකාලී ලාභාපේක්ෂාවන් එක්ව කළමනාකරණය කරනු ලබන ආයෝජන කළඹක කොටසක් ලෙස රඳවා තබාගෙන ඇති විට හෝ සාධාරණ අගයට වාර්තා කර ඇති විට ඒවා ලාභය/අලාභය මගින් හඳුනාගනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කමක් ලෙස වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ. ඉදිරි රැකුම් ගිවිසුම් යටතේ ඉදිරි රැකුම් උපකරණ ලෙස නම් නොකරන ලද ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ ද මෙම කාණ්ඩයට ඇතුළත් වේ. ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 - මූල්‍ය උපකරණ අනුව වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට හෝ ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මනිනු ලබන්නේ නම් හැර මූල්‍ය වත්කම් ලාභය/අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට මනිනු ලබයි.

ලාභය/අලාභය හරහා හඳුනාගනු ලබන මූල්‍ය වත්කම්, මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි සාධාරණ අගයට වාර්තා කරනු ලබයි. සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම්, වෙළඳාම් කටයුතු වලින් ලද ශුද්ධ ලාභ/අලාභ යටතේ හඳුනාගනු ලබන අතර ගිවිසුම්වල කොන්දේසි ප්‍රකාර හෝ ගෙවීම් සිදු කිරීමේ අයිතිය ස්ථාපිත වූ පොළී ආදායම් හා වියදම් ශුද්ධ පොළී ආදායමෙහි වාර්තා කරයි. ලාභාංශ ආදායම හා උපලබ්ධි ලාභ/අලාභ වෙළඳාම් කටයුතුවලින් ලද ශුද්ධ ලාභ/අලාභ යටතේ වාර්තා කෙරෙයි.

නුදුරු කාලයේදී විකිණීමට ඇති අපේක්ෂාව තව දුරටත් අදාළ වන්නේ දැයි තීරණය කිරීමට සමූහය විසින් ව්‍යුත්පන්නයන් නොවන ලාභය/අලාභය හරහා හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් අගයනු ලබයි. සක්‍රීය වෙළඳපළක් නොමැතිවීම හේතුකොට ගෙන මෙම මූල්‍ය වත්කම් වෙළඳාම් කිරීමට අපොහොසත් වන විට සහ නුදුරු අනාගතයේදී ඒවා විකිණීම සඳහා වන කළමනාකරණ අපේක්ෂාව සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වී ඇති විට, සමූහයට ඉතා විරල අවස්ථාවන්හි දී පමණක් මෙම මූල්‍ය වත්කම් නැවත වර්ගීකරණය සඳහා සලකා බැලිය හැකිය.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් හාණ්ඩාගාර බිල්පත්	-	-	6,655,355	661,361
හාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	9,677,545	14,801,463	13,692,581	24,327,253
හිමිකම් සුරැකුම්පත් [යොමුව සටහන 20 ආ)]	1,782,337	1,878,919	1,782,337	1,878,919
උප එකතුව	11,459,882	16,680,382	22,130,273	26,867,533
සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	-	-	-	-
එකතුව	11,459,882	16,680,382	22,130,273	26,867,533

20. (අ) විශ්ලේෂණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
සුරැකුම්කරණය තුළින් සුරැකුම් ලෙස ගිවිසින ලද	-	-	10,216,289	9,595,990
තබා නොමැති	11,459,882	16,680,382	11,913,984	17,271,543
දළ එකතුව	11,459,882	16,680,382	22,130,273	26,867,533
ව්‍යවහාර මුදල් ඒකක අනුව ශ්‍රී ලංකා රුපියල්	11,459,882	16,680,382	22,130,273	26,867,533
ඇමෙරිකානු ඩොලර්	-	-	-	-
දළ එකතුව	11,459,882	16,680,382	22,130,273	26,867,533

20. ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

20. (ආ) හිමිකම් සුරැකුම්පත් (නිල ලැයිස්තුගත) - බැංකුව හා සමූහය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	2019			2018		
	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	වෙළඳ අගය රු. '000	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	වෙළඳ අගය රු. '000
1. බැංකු රක්ෂණ සහ මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රය						
කොමර්ෂල් බැංකු මගින් සිලෝන් පිළිසි	1,007,399	141,001	95,703	991,418	139,295	114,013
කොමර්ෂල් බැංකු මගින් සිලෝන් පිළිසි (ඡන්දය රහිත)	278,511	34,332	23,116	273,294	33,862	25,963
ඩී එල් සී සී බැංකුව	430,000	85,787	39,517	430,000	85,787	39,990
හැටන් නැෂනල් බැංකුව (ඡන්දය රහිත)	293,163	50,465	39,724	287,649	49,599	48,469
ලංකා ඔරික්ස් ලීසිං සමාගම	-	-	-	2,860	323	257
එල් ඕ එල් සී ඊනැන්ස් පිළිසි	3,628,769	40,148	14,152	4,550,000	50,340	15,470
සම්පත් බැංකුව (ඡන්දය රහිත)	556,917	147,608	90,443	534,925	142,425	125,707
යුනියන් බැංකු පිළිසි	-	-	-	245,000	6,009	2,695
		499,341	302,655		507,640	372,564
2. රසායනික හා ඖෂධ ක්ෂේත්‍රය						
සී අයි සී හෝල්ඩින්ග්ස් පිළිසි	68,029	7,792	4,082	135,839	15,558	5,379
සී අයි සී හෝල්ඩින්ග්ස් පිළිසි (ඡන්දය රහිත)	-	-	-	13,700	1,183	411
හේකාබ් පිළිසි	169,474	31,751	32,200	447,211	83,786	58,137
		39,543	36,282		100,527	63,927
3. ඉදිකිරීම් හා ඉංජිනේරු ක්ෂේත්‍රය						
ඇක්සෙස් ඉන්ජිනියරින් පිළිසි	3,470,023	132,692	75,647	3,470,023	132,692	48,927
කලමිඬු ඩොක්යාර්ඩ් පිළිසි	1,212,327	270,607	75,164	1,234,706	275,603	68,650
		403,299	150,811		408,295	117,577
4. විවිධාංගකෘත ක්ෂේත්‍රය						
එයිටිකන් ස්පෝන්සර් පිළිසි	2,493,516	294,681	115,948	2,493,516	294,681	119,190
බ්‍රවුන්ස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට් පිළිසි	2,927,153	14,636	14,636	13,017,669	65,088	24,734
සිලෝන් නියට්ස් හෝල්ඩින්ග්ස් පිළිසි	-	-	-	10,133	802	1,728
හේලිස් පිළිසි	123,026	41,512	21,517	123,026	41,512	23,006
හේමාස් හෝල්ඩින්ග්ස් පිළිසි	673,843	71,659	53,907	650,000	69,656	57,720
ජෝන් කිල්ස් හෝල්ඩින්ග්ස් පිළිසි	911,630	152,795	152,789	1,039,610	174,244	166,026
රිවර්ඩ් පිරිස් ඇන්ඩ් කම්පනි පිළිසි	2,924,320	27,557	34,507	6,463,907	60,911	67,871
වැලිබල් වන් පිළිසි	3,269,832	75,511	57,222	3,269,832	75,511	55,587
		678,351	450,526		782,405	515,862

20. ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

20. (ආ) නිමිකම් සුරැකුම්පත් (නිල ලැයිස්තුගත) - බැංකුව හා සමූහය (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	2019			2018		
	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	වෙළඳ අගය රු. '000	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	වෙළඳ අගය රු. '000
5. හෝටල් හා සංචාරක ක්ෂේත්‍රය						
ඒමයන් හොටෙල්ස් ඇන්ඩ් ප්‍රොපර්ටිස් පීච්ලිසි	1,366,132	106,609	55,328	1,366,132	106,609	58,607
එයිටීකන් ස්පෝන්සර් හොටෙල් හෝල්ඩින්ග්ස් පීච්ලිසි	2,102,133	188,903	56,968	2,102,133	188,903	56,759
සිලෝන් හොටෙල්ස් කෝපරේෂන් පීච්ලිසි	3,975,017	128,776	46,905	3,975,017	128,776	47,700
ජෝන් කීල්ස් හොටෙල්ස් පීච්ලිසි	2,011,205	37,557	23,330	5,541,205	103,475	43,221
ලයිට් හවුස් හොටෙල්ස් පීච්ලිසි	1,175,667	71,492	43,382	1,175,667	71,492	34,330
මහවැලි ටීච් හොටෙල්ස් පීච්ලිසි	-	-	-	133,300	4,884	1,733
මාරවිල රිසෝට්ස් පීච්ලිසි	699,556	5,915	1,399	699,556	5,915	1,259
කිත්ගස්බර පීච්ලිසි	2,871,666	65,038	37,619	2,871,666	65,038	43,649
ජෙට්ටින්ග් සිම්ගනි පීච්ලිසි	1,300,000	19,500	14,690	1,300,000	19,500	15,600
		623,790	279,621		694,592	302,858
6. ආයෝජන භාර						
රේඛ්‍යකා හෝල්ඩින්ග්ස් පීච්ලිසි (ඡන්දය රහිත)	466,438	11,307	6,297	466,438	11,307	6,857
		11,307	6,297		11,307	6,857
7. ඉඩම් සහ දේපළ ක්ෂේත්‍රය						
ඕවර්සීස් රියැලිටි(සිලෝන්) පීච්ලිසි	943,473	23,777	15,096	943,473	23,777	15,567
		23,777	15,096		23,777	15,567
8. නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රය						
ටීජේ ලංකා පීච්ලිසි	360,404	11,954	14,704	425,429	14,110	13,826
ලංකා සෙරමික් පීච්ලිසි	89,190	12,068	12,362	89,191	12,069	11,675
රෝයල් සෙරමික්ස් ලංකා පීච්ලිසි	1,748,679	221,888	154,758	1,748,679	221,888	130,452
ටෝකියෝ සිමෙන්ට් කම්පනි (ලංකා) පීච්ලිසි	473,992	19,971	22,752	688,992	29,030	17,363
ටෝකියෝ සිමෙන්ට් කම්පනි (ලංකා) පීච්ලිසි (ඡන්දය රහිත)	611,060	22,602	23,954	611,060	22,602	14,054
ඇලුමිනස් පීච්ලිසි	121,295	2,074	1,795	121,295	2,074	1,637
		290,557	230,325		301,773	189,007
9. බලශක්ති ක්ෂේත්‍රය						
එල් ඩී එල් එන්ජි ආන්ඩ් පීච්ලිසි	4,606,600	46,066	34,550	4,606,600	46,066	38,695
		46,066	34,550		46,066	38,695

20. ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

20. (ආ) හිමිකම් සුරැකුම්පත් (නිල ලැයිස්තුගත) - බැංකුව හා සමූහය (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	2019			2018		
	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	වෙළඳ අගය රු. '000	කොටස් ගණන	පිරිවැය රු. '000	වෙළඳ අගය රු. '000
10. විදුලි සංදේශ සේවා ක්ෂේත්‍රය ධයලොග් ඇක්සියාටා පීඑල්සී	3,738,360	81,332	45,982	3,738,360	81,332	37,757
		81,332	45,982		81,332	37,757
11. වෙළඳ ක්ෂේත්‍රය බ්‍රවුන්ස් සහ සමාගම පීඑල්සී	793,717	253,948	57,862	985,000	315,149	60,085
		253,948	57,862		315,149	60,085
12. ඒකක භාර කොම්ට්ට්ස් ඉක්විටි ෆන්ඩ්	556,793	10,000	9,321	556,793	10,000	9,869
සී බැන්ක් යුනිට් ට්‍රස්ට්	7,604,797	85,110	163,009	7,604,797	85,110	148,294
		95,110	172,330		95,110	158,163
එකතුව		3,046,421	1,782,337		3,367,973	1,878,919

21. ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ණය හා අත්තිකාරම් අතරට පහත දෑ හැර සක්‍රීය වෙළඳපළක මිල ප්‍රකාශ කර නොමැති ස්ථාවර හෝ නිශ්චය කළහැකි ගෙවීම් සහිත ව්‍යුත්පන්න නොවන මූල්‍ය වත්කම් අයත් වේ.

- සමූහය විසින් වහාම හෝ නුදුරු කාලයේදී විකිණීමට අපේක්‍ෂිත හෝ මූලික හඳුනා ගැනීමේදී ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ දෑ.
- සමූහය විසින් මූලික හඳුනා ගැනීමේදී වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම් ලෙස නම් කල දෑ
- ණය ඉකුත්වීම හේතුවෙන් හැරුණුකොට සමූහයට එහි මූලික ආයෝජනය ප්‍රමාණවත් ලෙස මුළුමනින්ම නැවත අයකරගත නොහැකි දෑ

ණය හා අත්තිකාරම් යන්තර බැකුට්ලින් හා වෙනත් ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලැබියයුතු වටිනාකම් අයත් වේ. මූලික ගණනය කිරීම් වලින් අනතුරුව ණය හා අත්තිකාරම්, සඵල පොළී අනුපාතික භාවිත කරමින් අගය අඩුවීම සඳහා හානිකරණ ප්‍රතිපාදන තබමින් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි. ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබන්නේ සඵල පොළී අනුපාතිකයෙහි සංකලිත කොටසක් වන ගාස්තු සහ පිරිවැය හා අත්පත් කර ගැනීමේදී අත්වන කිසියම් වට්ටමක් හෝ අධිමිලක් සැලකිල්ලට ගැනීමෙනි. ආදායම් ප්‍රකාශයේ පොළී ආදායම් යටතට ක්‍රමක්‍ෂය අත්තර්ගත වේ. හානිකරණය මගින් උද්ගතවූ අලාභ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි. ණය සහ අනෙකුත් අලාභ හානිකරණ. යටතේ වාර්තා කරනු ලබයි.

2018 ජනවාරි මස 01 දින සිට පහත සඳහන් කොන්දේසි ද්විත්වයට අදාල වන අවස්ථාවලදී බැංකුව විසින් ණය හා අත්තිකාරම් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට පමණක් මනිනු ලබයි.

- ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ රැස්කිරීම පිණිස මූල්‍ය වත්කම් රඳවා ගැනීමේ අරමුණ ඇතිව ව්‍යාපාරික ආකෘතියක් තුළ මූල්‍ය වත්කම් රඳවා ගනු ලබයි.
- මූල්‍ය වත්කම් වල ගිවිසුම්ගත නියමයන් මගින් ගෙවියයුතු මුදල් මුදල මත පොළිය හා මුදල් මුදලෙහි පූර්ණ ගෙවීම් සඳහා මූල්‍ය ප්‍රවාහ නිශ්චිත දිනවල එළඹේ.

ව්‍යාපාරික ආකෘතියෙහි විස්තර පිටු අංක 312 සහ 313 හි දක්වා ඇති සටහන් අංක 2.5.1.4.1 හා 2.5.1.4.2 හි දැක්වේ.

21. කුමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දළ ණය හා අත්තිකාරම්				
ණය භානිකරණය නොවන	31,896,777	28,819,417	31,916,413	28,844,390
1 අදියර	387,398,241	385,084,341	389,417,668	385,084,341
2 අදියර	30,227,995	6,433,037	30,437,953	6,433,037
3 අදියර	9,138,886	6,404,254	10,668,447	6,404,254
දළ ණය හා අත්තිකාරම්	458,661,898	426,741,049	462,440,480	426,766,022
අඩුකළා - පහත සම්ප්‍රවේන භානිකරණය				
1 අදියර	1,601,273	1,610,731	1,707,088	1,610,731
2 අදියර	271,001	272,348	314,032	272,348
3 අදියර	2,394,667	1,963,230	3,783,076	1,963,230
මුළු භානිකරණය	4,266,941	3,846,309	5,804,195	3,846,309
ශුද්ධ ණය හා අත්තිකාරම්	454,394,957	422,894,740	456,636,285	422,919,713

21. (අ) නිමැවුම් අනුව විශ්ලේෂණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
නිමැවුම් අනුව				
වෙළඳ මූල්‍ය	-	-	-	-
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	-	-	-	-
කල් බදු කුලී හා ලැබිය යුතු කුලී පිට ගැනුම් (21. ඉ)	-	-	472,747	-
උකස්	36,754,318	29,893,320	36,792,150	29,893,320
සේවක මණ්ඩල ණය	7,565,685	6,103,442	7,689,104	6,103,442
කාලීන ණය				
කෙටි කාලීන	922,161	6,080,407	922,161	6,080,407
දිගු කාලීන	408,213,779	380,231,640	411,338,726	380,231,640
වෙනත්				
ශ්‍රී ලංකා රජයේ සුරැකුම්පත්	-	-	-	-
රජය ණය ලබාදීම්	2,075,000	2,075,000	2,075,000	2,075,000
ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්	3,130,955	2,357,240	3,150,592	2,382,213
දළ එකතුව	458,661,898	426,741,049	462,440,480	426,766,022

21. ක්‍රමඝෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (සම්බන්ධයි)

21. (අ) ව්‍යවහාර මුදල් වශයෙන් විශ්ලේෂණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ව්‍යවහාර මුදල් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා රුපියල්	447,213,959	407,437,834	450,992,541	407,462,807
ඇමරිකානු ඩොලර්	11,447,939	19,303,215	11,447,939	19,303,215
දළ එකතුව	458,661,898	426,741,049	462,440,480	426,766,022

21. (ඇ) කර්මාන්ත වශයෙන් විශ්ලේෂණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
කර්මාන්ත වශයෙන්				
කෘෂිකාර්මික සහ ධීවර	32,854,359	20,817,480	33,543,973	20,817,480
නිෂ්පාදන	-	-	960,704	-
සංචාරක	46,264	38,746	136,981	38,746
ප්‍රවාහන	1,695,189	1,356,593	1,763,130	1,356,593
ඉදිකිරීම්/නිවාස	128,128,654	116,223,402	128,361,035	116,223,402
වාණිජ	-	-	708,986	-
නව ආර්ථිකය	-	-	13,462	-
වෙනත්				
මූල්‍ය හා ව්‍යාපාරික සේවා	11,663,968	26,413,837	11,663,968	26,413,837
යටිතල	71,020,455	76,286,787	71,020,455	76,286,787
විදුලිබල හා බලශක්ති	12,674,792	6,801,197	12,674,792	6,801,197
අධ්‍යාපනය	36,724,769	36,362,632	36,724,769	36,362,632
පුද්ගලික/ලකස්/වෙනත්	163,853,448	142,440,375	164,868,223	142,465,348
දළ එකතුව	458,661,898	426,741,049	462,440,480	426,766,022

21. (ඇ) වර්ෂය තුළ හානිකරණයන්ගේ වෙනස්වීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

කේවල හානිකරණ ඇගයීම

ක්‍රමඝෂය පිරිවැයට පවතින (බැංකුවලින් අයවිය යුතු මුදල්, ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබා දුන් ණය හා ලැබිය යුතු දෑ මෙන්ම කල් පිරෙන තෙක් දරා සිටින ආයෝජන වැනි) මූල්‍ය වත්කම් සම්බන්ධයෙන්, වෙන් වෙන්ව ගත්විට හෝ සාමූහිකව ගත්විට සැලකිය යුතු මූල්‍ය වත්කම්වල හානිකරණය පිළිබඳ හෝ වෙන් වෙන්ව ගත්විට සැලකිය යුතු නොවන මූල්‍ය වත්කම් වල හානිකරණය පිළිබඳ විෂයය මූලික සාක්ෂි ඇත්දැයි සමූහය විසින් පළමුව ඇගයීමක් සිදුකරනු ලබයි. වෙන් වෙන්ව ඇගයීමක් සිදුකරන ලද මූල්‍ය වත්කම්වල හානිකරණය සම්බන්ධයෙන් විෂය මූලික සාක්ෂි නොමැති බවට සමූහය තීරණය කරන්නේ නම් එකී වත්කම් සමාන ණය අවදානම් ලක්ෂණ සහිත මූල්‍ය වත්කම් කණ්ඩායමකට ඇතුළත් කර, ඒ සියල්ලම හානිකරණය පිළිබඳ සාමූහික ඇගයීමකට ලක් කරයි. වෙන් වෙන් වශයෙන් හානිකරණය සම්බන්ධව කළ ඇගයීමේදී හානිකරණය පිළිබඳ අගය අඩුවීම් ඇති බවට හෝ දිගටම පවතින බවට හඳුනා ගන්නා මූල්‍ය වත්කම් මෙකී සාමූහික ඇගයීමට යොදා නොගනී.

21. ක්‍රමණය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (සම්බන්ධයි)

21. (අ) වර්ෂය තුළ හානිකරණයන්ගේ වෙනස්වීම් (සම්බන්ධයි)

හානිකරණයක් සිදුවී ඇති බවට විෂය මූලික සාක්ෂි ඇත්නම්, වත්කමෙහි ධාරණ අගය සහ තක්සේරු කළ අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයෙහි වත්මන් අගය (දැනට ඇති නොවූණු අනාගතයේදී ඇති විය හැකි බවට අපේක්ෂිත ණය පාඩු හැරුණු කොට) අතර වෙනස අනුව එකී අලාභය මනිනු ලබයි. වත්කමෙහි ධාරණ අගය ගැලපීම ගිණුමක් මගින් අඩු කරනු ලබන අතර, ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි එම අලාභය වාර්තා කරනු ලබයි. හානිකරණය වන්නා වූ අලාභ ගණනය කිරීමේ අරමුණ සඳහා අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ වට්ටම් කිරීමට යොදාගත් පොළී අනුපාතය භාවිතා කරමින් වත්කමෙහි අඩුකළ ධාරණ අගය මත පොළී ආදායම නොකඩවා උපවින කිරීම සිදු කරයි. පොළී සහ සමාන ආදායම් හි කොටසක් ලෙස පොළී ආදායම වාර්තා කෙරෙයි.

ඇස්තමේන්තු කරන ලද අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්හි වත්මන් අගය මූල්‍ය වත්කමෙහි මුල් සඵල පොළී අනුපාත මත වට්ටම් කරනු ලබයි. යම් ණය මුදලක පොළී අනුපාතය විචලන නම්, හානිකරණ අගය ගණනය කිරීම සඳහා වත්මන් සඵල පොළී අනුපාතය යොදා ගනී. සමූහය විසින් ගනුදෙනු කළ හැකි වත්කම්, ණය හා ලැබිය යුතු දෑ ලෙස නැවත වර්ගීකරණය කර ඇත්නම් හානිකරණ අලාභ ගණනය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නේ යළි වර්ගීකරණ දිනයේදී තීරණය කරනු ලබන නව සඵල පොළී අනුපාතයයි. සුරැකුම් වශයෙන් තබන ලද මූල්‍ය වත්කම්වල ඇස්තමේන්තු ගත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ වර්තමාන වටිනාකමට ගණනය කිරීමේදී එම උකස් තබන ලද දේපළ විකිණීමට හැකි හෝ නොහැකි වුවද, අදාළ මුදල් ප්‍රවාහයෙන් තීරණය වන්නේ එම සුරැකුම් ලබාගැනීමේ හා විකිණීමේ පිරිවැය අඩුකළ වටිනාකමය.

අනාගතයේදී යළි අයකර ගතහැකි බවට යථාර්ථවාදී අදහසක් නොමැතිවිට සහ සියලු සුරැකිතයන් උපලබ්ධි වී ඇති විට හෝ සමූහයට මාරුකර ඇති විට ණය ඊට අනුබද්ධ ගැලපීම් මගින් ලියා හැරීම සිදුකරනු ලැබේ. පසුකාලීන වර්ෂයකදී හානිකරණය සඳහා අදාළ ගැලපීම් සිදුකිරීමෙන් පසු සිදුවූ සිද්ධියක් නිසා තක්සේරු කරන ලද හානිකරණ අලාභය ඉහළ යාමක් හෝ පහළ යාමක් සිදුවුවහොත් ගැලපුම් ගිණුම ගලපා මීට පෙර හඳුනාගත් හානිකරණ පාඩුව වැඩිකිරීම හෝ අඩුකිරීම සිදු කරනු ලබයි. අනාගතයේදී, ලියාහරින ලද හානිකරණයන් අය කර ගනු ලැබුවහොත් එය ණය අලාභ වියදම් වෙත බැර කරනු ලබයි.

සාමූහික හානිකරණ ඇගයීම

වෙන් වෙන්ව අගයනු ලබන මූල්‍ය වත්කමක් සම්බන්ධයෙන් හානිකරණය පිළිබඳ විෂය මූලික සාක්ෂි නොමැති බවට සමූහය විසින් තීරණය කරනු ලැබුවහොත් සමාන ණය අවදානම් ගුණාංග පවතින මූල්‍ය වත්කම් සහිත කාණ්ඩයක වත්කමක් ලෙස එම මූල්‍ය වත්කම ඇතුළත් කර හානිකරණය සම්බන්ධයෙන් සාමූහිකව ඇගයීමට ලක් කරනු ලැබේ.

හානිකරණය පිළිබඳව සාමූහිකව අගයනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩයක අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ තක්සේරු කරනුයේ කාණ්ඩයේ වත්කම් වලට සමාන ණය අවදානම් ලක්ෂණ සහිත වත්කම් වල අතිත අලාභ අත්දැකීම් මත පදනම් වෙමිනි. අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්හි තක්සේරු කළ වෙනස්වීම්, වසරින් වසර නිරීක්ෂණය කළ හැකි අන්තර්ලට, සම්බන්ධ වෙනස්වීම් (විඳිකියා අනුපාත, දේපළ මිල, පාරිභෝගික භාණ්ඩ මිල, ගෙවීමේ තත්ත්වයන් හෝ කාණ්ඩයට ඇති වූ අලාභ හා ඒවායේ ප්‍රමාණය දක්වන වෙනත් කරුණු ආදියේ වෙනස්වීම්) පිළිබිඹු කරයි. තක්සේරු කරන ලද අලාභ හා සත්‍ය අලාභ අත්දැකීම් අතර වෙනස්කම් අවම කිරීම සඳහා අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහ තක්සේරු කිරීම සඳහා යොදාගනු ලබන ක්‍රමවේද හා උපකල්පන නිරතුරුව සමාලෝචනය කෙරෙයි.

ණය හා අත්තිකාරම් කපා හැරීම

ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර. 39 යටතේ වූ බැංකුවේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර.9 යටතේද එලෙසම පවතී. අයකරවා ගැනීමට හැකි සෑම පියවරක්ම ගෙන අවසන් වූ පසුව සහ ආපසු ණය අයකර ගැනීමේ යථාර්ථවාදී පසුබික් නොමැති අවස්ථාවලදී සාමාන්‍යයෙන් මුළුමනින්ම හෝ අර්ධ වශයෙන් ණය කපා හරිනු ලැබේ. ණය සඳහා සුරැකුම් ඇති විට සාමාන්‍යයෙන් සුරැකුම් උපලබ්ධියෙන් මුදල් ලැබීමෙන් පසු කරනු ලැබේ. කපා හැරිය යුතු දීමනාව සම්බන්ධ අලාභ දීමනාව වඩා වැඩිවන අවස්ථාවකදී එකී වෙනස, දීමනාවට එක් වියයුතු එකතුවක් ලෙස පළමුව සලකනු ලබන අතර අනතුරුව දළ ධාරණ අගයට එරෙහිව යොදාගනු ලැබේ. කපාහැරීමක් පසුව හඳුනාගත හොත් එය වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායමට බැර කෙරෙයි.

සුරැකුම් තක්සේරුකරණය

මූල්‍ය වත්කම්වල අවදානම අවම කර ගැනීම පිණිස සමූහය විසින් හැකි අවස්ථාවලදී සුරැකුම් උපයෝගී කරගනු ලබයි. මුදල්, රත්රන්, රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් යනාදී විවිධ ස්වරූපයෙන් සුරැකුම් පවතියි. මෙලෙස සුරැකුම් ලෙස රඳවාගනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් ආගණනය කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් හැකිතාක් දුරට සක්‍රීය වෙළඳපළ දත්ත උපයෝගී කර ගනු ලබයි.

හානිකරණ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 317 හි සටහන් අංක 2.5.2 මගින් දැක්වේ.

21. ක්‍රමකෘතිය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (සම්බන්ධයි)

21. :අ) වර්ෂය තුළ හානිකරණයන්ගේ වෙනස්වීම් (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
1 අදියර				
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	1,610,731	1,127,166	1,610,731	1,127,166
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධකිරීම් හරහා අත්පත් කර ගැනීම්	-	-	84,481	-
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගැලපීම	(9,458)	483,565	11,876	483,565
වර්ෂය තුළ කපාහැරීම්	-	-	-	-
වෙනත් සංවලන	-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	1,601,273	1,610,731	1,707,088	1,610,731
2 අදියර				
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	272,348	128,432	272,348	128,432
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධකිරීම් හරහා අත්පත් කර ගැනීම්	-	-	43,159	-
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගැලපීම	(1,347)	143,916	(1,476)	143,916
වර්ෂය තුළ කපාහැරීම්	-	-	-	-
වෙනත් සංවලන	-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	271,001	272,348	314,032	272,348
3 අදියර				
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	1,963,230	1,479,175	1,963,230	1,479,175
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධකිරීම් හරහා අත්පත් කර ගැනීම්	-	-	1,389,693	-
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගැලපීම	447,061	503,642	450,255	503,642
වර්ෂය තුළ කපාහැරීම්	(15,624)	(19,587)	(15,624)	(19,587)
වෙනත් සංවලන	-	-	(4,478)	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	2,394,667	1,963,230	3,783,076	1,963,230
දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හානිකරණ ප්‍රතිපාදන	4,266,941	3,846,309	5,804,195	3,846,309

21. (ඉ) කල්බදු හා කුලීපිට ගැණුම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ලැබිය යුතු දළ කල්බදු හා කුලී පිට ගැණුම්	-	-	473,018	-
නොපියු පොලී ආදායම්	-	-	(271)	-
ශුද්ධ ලැබිය යුතු කල්බදු හා කුලී පිට ගැණුම්	-	-	472,747	-

22. ක්‍රමඝෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

සමූහයට කල්පිරීම තෙක් රඳවා ගැනීමට අදහස් කරන හා හැකියාව තිබෙන ක්‍රමඝෂය පිරිවැය - ණය ගණනය කරන මූල්‍ය වත්කම් හා වෙනත් උපකරණ නිශ්චිත කල්පිරීම් සීමා හා නිශ්චිතව තීරණය කළ හැකි ගෙවීම් සීමා සමග ව්‍යුත්පන්න නොවන මූල්‍ය වත්කම් මූලික මිනීමෙන් අනතුරුව ක්‍රමඝෂය පිරිවැය - ණය ගණනය කරන මූල්‍ය වත්කම් හා වෙනත් උපකරණ, සඵල පොළී අනුපාතික යොදා ගනිමින් භානිකරණය අඩුකර ක්‍රමඝෂය පිරිවැයට මතිනු ලබයි. සඵල පොළී අනුපාතිකයෙහි අත්‍යන්ත කොටසක් වන අත්පත් කර ගැනීමෙහිලා අදාළ වාරික සහ ගාස්තු හෝ වට්ටම් සැලකිල්ලට ගනිමින් ක්‍රමඝෂය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි. ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි පොළී හා සමාන ආදායම් හි ක්‍රමඝෂය ඇතුළත් වේ. එවන් ආයෝජන වලින් පැන නගින භානිකරණය ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි භානිකරණ ගාස්තු යටතේ හඳුනා ගැනෙයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	21,007,006	21,005,363	21,007,006	21,005,363
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	581,623,525	484,786,616	585,301,537	488,460,612
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර	416,550	178,560	416,550	178,560
ආයතනික ණය උපකරණ	9,163,833	7,653,898	9,419,428	8,005,137
භාරකාර සහතිකපත්	3,437,861	5,332,605	3,437,861	5,332,605
වාණිජ පත්‍රිකා	-	-	6,000	-
වෙනත් ආයෝජන	-	-	165,595	-
දළ එකතුව	615,648,775	518,957,041	619,753,977	522,982,276
අඩුකළා - භානිකරණය	(14,454)	(9,072)	(186,191)	(9,117)
ශුද්ධ එකතුව	615,634,321	518,947,969	619,567,786	522,973,159

22. (අ) විශ්ලේෂනය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
සුරැකුම්කරණය මගින් සුරැකුම් ලෙස ගිවිසින ලද	48,813,600	69,160,408	52,120,996	72,546,833
ණය නොමැති	566,835,175	449,796,633	567,632,981	450,435,443
දළ එකතුව	615,648,775	518,957,041	619,753,977	522,982,276
ව්‍යවහාර මුදල් ඒකක අනුව				
ශ්‍රී ලංකා රුපියල්	615,232,225	518,778,481	619,337,427	522,803,716
ඇමෙරිකානු ඩොලර්	416,550	178,560	416,550	178,560
දළ එකතුව	615,648,775	518,957,041	619,753,977	522,982,276

22. ක්‍රමඝෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා වෙනත් උපකරණ (සම්බන්ධයි)

22. (ආ) වර්ෂය තුළ හානිකරණ සංවලන

දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
1 අදියර				
ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	9,072	271,467	9,117	271,567
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධකිරීම් හරහා අත්පත් කර ගැනීම්	-	-	98	-
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගැලපීම	(471)	(262,395)	(470)	(262,450)
වර්ෂය තුළ කපාහැරීම්	-	-	-	-
වෙනත් සංවලන	-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	8,601	9,072	8,745	9,117
2 අදියර				
ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	-	-	-	-
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගැලපීම	5,852	-	5,852	-
වර්ෂය තුළ කපාහැරීම්	-	-	-	-
වෙනත් සංවලන	-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	5,852	-	5,852	-
3 අදියර				
ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	-	-	-	-
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධකිරීම් හරහා අත්පත් කර ගැනීම්	-	-	171,595	-
ආදායම් ප්‍රකාශයට ගැලපීම	-	-	-	-
වර්ෂය තුළ කපාහැරීම්	-	-	-	-
වෙනත් සංවලන	-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	-	-	171,595	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හානිකරණ ප්‍රතිපාදන	14,453	9,072	186,191	9,117

23. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් ගණයට ගිණිකම් සහ ණය සුරැකුම්පත් අයත්වේ. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය ලෙසින් වර්ගීකරණය කරනු ලබන ගිණිකම් ආයෝජන, උපාය මාර්ගික ආයෝජන ලෙස පවතින අයිතමයන්ය. වෙළඳපළ තත්වයන්ගේ වෙනස්වීම් වලට ප්‍රතිචාර ලෙසින් හෝ ද්‍රවශීලතාව අවශ්‍යතාවන්ට ප්‍රතිචාර ලෙසින් විකුණනු ලබන මෙම ප්‍රභේදයට අයත් ණය සුරැකුම්පත් නිශ්චිත නොවන කාලපරිච්ඡේදයකට රඳවා ගැනීමට අපේක්ෂා කරනු ලබන අයිතමයන්ය.

මූලික මිනුමෙන් පසුව වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් පසුව සාධාරණ අගයට මනිනු ලබයි. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය වත්කම් පහත පරිදි ප්‍රභේද දෙකකට වර්ග කළ හැකිය.

i. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ඇති ගිණිකම් උපකරණ

මූලික හඳුනාගැනීමෙන් පසුව, ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර. 32 මූල්‍ය උපකරණ යටතේ ගිණිකම් යන්තෙහි නිර්වචනයට සරිලන අවස්ථාවලදී බැංකුව විසින් ඇතැම් විටෙක එහි ගිණිකම් ආයෝජන වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට ඇති ගිණිකම් උපකරණ ලෙස ආපසු හැරවිය නොහැකි පරිදි වර්ගීකරණය කරනු ලබයි. එවන් වර්ගීකරණයක් උපකරණයෙන් උපකරණය යන පදනම මත තීරණය වෙයි.

උපලබ්ධි නොවූ ලැබීම් හා අලාභ, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතයෙහි සෘජුවම ගිණිකම් ලෙස හඳුනාගනු ලබයි. මෙකී ගිණිකම් උපකරණ මත ඇති වන ලැබීම් හා අලාභ යළි ලාභයක් ලෙස කිසි විටෙක ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරනු නොලබයි. උපකරණයෙහි පිරිවැයෙහි කොටසක් ලෙස යළි අයකර ගැනීමෙහිදී එකී අරමුදලින් බැංකුව ප්‍රතිලාභ ලබන අවස්ථාවලදී හැර ගෙවීමේ අයිතිය ස්ථාපිත කර ගන්නා අවස්ථාවලදී ලාභාංශ, වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් ලෙස ලාභයට/අලාභයට හඳුනාගනු ලබයි. එබඳු අවස්ථාවලදී එකී ලැබීම්, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි වාර්තා කරනු ලබයි. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ඇති ගිණිකම් උපකරණ භානිකරණ ඇගයීමට යටත් නොවේ.

කෙසේ වෙතත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගය යටතේ ඇති ප්‍රකාශිත වෙළඳපොළ මිලක් නොමැති සහ සාධාරණ අගය විශ්වසනීය ලෙස මිනිය නොහැකි ගිණිකම් ආයෝජන පිරිවැයට මනිනු ලබයි.

ii. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ඇති ණය උපකරණ

පහත කොන්දේසි ද්විත්වයටම අනුකූල වන අවස්ථාවලදී වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට මනිනු ලබන ණය උපකරණ සඳහා බැංකුව විසින් ශ්‍රී.ල.මු.ව.ප්‍ර. 9 යටතේ නව වර්ගීකරණය අදාළ කරගනු ලබයි.

- ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහ රැස් කිරීම සහ මූල්‍ය වත්කම් විකිණීම මගින් සාක්ෂාත් කරගත හැකි අරමුණු සහිත උපකරණ ව්‍යාපාරික ආකෘතියක් යටතේ රඳවාගනු ලබයි.
- මූල්‍ය වත්කම් ගිවිසුම්ගත නියමයන් SPPI පරීක්ෂාවට බඳුන් වෙයි.

ශ්‍රී ල.ගි.ප්‍ර. 39 යටතේ විකිණීම සඳහා ඇති මූල්‍ය ආයෝජන ලෙස පෙර වර්ගීකරණය කරන ලද වත්කම් මෙකී උපකරණ ගණනට වැඩි වශයෙන් වැටේ.

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට ඇති මූල්‍ය වත්කම් මත උපයන ලද පොළිය, සඵල පොළී අනුපාතකය උපයෝගී කර ගනිමින් පොළී ආදායමට හඳුනාගනු ලබයි. එවන් ආයෝජනවලින් පැන නගින භානිකරණ අලාභ, ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි භානිකරණ වියදම් යටතේ හඳුනාගනු ලැබෙයි.

23. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ශ්‍රී ලංකා රජයේ සුරැකුම්පත් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (සටහන 23.ඇ)	-	2,433,915	1,009,706	4,037,045
හිමිකම් සුරැකුම්පත් නිල ලැයිස්තුගත හිමිකම් සුරැකුම්පත් (සටහන 23.ඈ)	3,208,101	3,447,888	3,344,002	3,447,888
නිල ලැයිස්තුගත නොවන හිමිකම් සුරැකුම්පත් (සටහන 23.ඉ)	270,710	302,627	272,874	303,627
(අඩුකළා): හානිකරණය	-	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ශුද්ධ මූල්‍ය වත්කම්	3,478,811	6,184,430	4,626,582	7,788,560

23. (අ) විශ්ලේෂනය

දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
සුරැකුම්කරණය මගින් සුරැකුම් ලෙස ගිවිසින ලද	-	-	582,476	1,524,097
තබා නොමැති	3,478,811	6,184,430	4,044,106	6,264,463
දළ එකතුව	3,478,811	6,184,430	4,626,582	7,788,560
ව්‍යවහාර මුදල් ඒකක අනුව ශ්‍රී ලංකා රුපියල්	3,478,811	6,184,430	4,626,582	7,788,560
ඇමෙරිකානු ඩොලර්	-	-	-	-
දළ එකතුව	3,478,811	6,184,430	4,626,582	7,788,560

23. (ආ) වර්ෂය තුළ හානිකරණ සංවලන

වර්ෂය තුළ හානිකරණ සංවලන වාර්තා නොවීය.

23. (ඇ) - ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් - භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර

	2019 - බැංකුව			2018 - බැංකුව		
	මුහුණත අගය රු. '000	ආයෝජන පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	මුහුණත අගය රු. '000	ආයෝජන පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000
	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් - භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	-	-	-	2,426,000	2,454,815
					2,454,815	2,433,915

23. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

	2019 - සමූහය			2018 - සමූහය		
	මුහුණත අගය රු. '000	ආයෝජන පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	මුහුණත අගය රු. '000	ආයෝජන පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් - භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	900,000	1,104,773	1,009,706	3,951,000	4,267,031	4,037,045
		1,104,773	1,009,706		4,267,031	4,037,045

23 (අ) නිල ලැයිස්තුගත ආයෝජන - හිමිකම් සුරැකුම්පත් - බැංකුව සහ සමූහය

	2019 - බැංකුව			2018 - බැංකුව		
	කොටස ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	කොටස ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000
හැටන් නැෂනල් බැංකු පිළිස්සී	11,515,728	1,689,969	1,983,008	11,346,652	1,655,816	2,428,184
ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් පිළිස්සී	13,158,700	445,643	419,763	13,158,700	445,642	307,913
පිපල්ස් ලීසිං කම්පනි පිළිස්සී	44,990,502	805,318	805,330	43,668,157	784,405	711,791
		2,940,930	3,208,101		2,885,863	3,447,888

	2019 - සමූහය			2018 - සමූහය		
	කොටස ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	කොටස ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000
හැටන් නැෂනල් බැංකු පිළිස්සී	11,515,728	1,689,969	1,983,008	11,346,652	1,655,816	2,428,184
ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම්	13,158,700	445,643	419,763	13,158,700	445,642	307,913
පිපල්ස් ලීසිං ඇන්ඩ් ගයිනැන්ස් පිළිස්සී	44,990,502	805,318	805,330	43,668,157	784,405	711,791
ජාතික සංවර්ධන බැංකුව	15,634	971	1,563	-	-	-
කොමර්ෂල් බැංකුව	212	7	20	-	-	-
ලංකා ඔරික්ස් ලීසිං සමාගම	200	1	36	-	-	-
සම්පත් බැංකුව	3,609	83	586	-	-	-
චට්ටල ප්ලාන්ටේෂන් පිළිස්සී	4,046	20	105	-	-	-
ට්‍රාන්ස් ඒෂියා හොටෙල්ස් පිළිස්සී	4,000	35	279	-	-	-
ලංකා සෙරමික්ස් පිළිස්සී	917	24	127	-	-	-
ලංකා වෝල්ටයිල් පිළිස්සී	117	2	8	-	-	-
කැලණි වැලි ප්ලාන්ටේෂන්	5,500	198	490	-	-	-
හපුගස්තැන්න ප්ලාන්ටේෂන්	100	3	2	-	-	-
එයිටිකන් ස්පෙක්ස් පිළිස්සී	18,000	160	837	-	-	-
පැන්ඒෂියා බැංකු පිළිස්සී	10,298,499	96,012	131,821	-	-	-
හැටන් ප්ලාන්ටේෂන් පිළිස්සී	4,000	-	28	-	-	-
		3,038,446	3,344,002		2,885,863	3,447,888

23. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම් (සම්බන්ධයි)

23. (ඉ) නිල ලැයිස්තුගත ආයෝජන - හිමිකම් සුරැකුම්පත්

	2019 - බැංකුව			2018 - බැංකුව		
	කොටස ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය/පිරිවැය රු. '000	කොටස ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය/පිරිවැය රු. '000
ආයෝජනය - ණය තොරතුරු කාර්යාංශය	30,450	57,364	57,364	30,450	57,364	57,364
ආයෝජනය - ඇසෝසියේට්ඩ් නිවිස් පේපර්ස් සිලෝන් ලිමිටඩ්	20,000	127	127	20,000	127	127
ආයෝජනය - ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව	16,452,126	164,521	213,219	16,452,126	164,521	245,136
(අඩුකළා): හානිකරණය		-	-		-	-
		222,012	270,710		222,012	302,627

	2019 - සමූහය			2018 - සමූහය		
	කොටස ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය/පිරිවැය රු. '000	කොටස ගණන	පිරිවැය රු. '000	සාධාරණ අගය/පිරිවැය රු. '000
ආයෝජනය - ණය තොරතුරු කාර්යාංශය	32,093	57,528	57,528	30,450	57,364	57,364
ආයෝජනය - ඇසෝසියේට්ඩ් නිවිස් පේපර්ස් සිලෝන් ලිමිටඩ්	20,000	127	127	20,000	127	127
ආයෝජනය - ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව	16,452,126	164,521	213,219	16,452,126	164,521	245,136
ආයෝජනය - ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය සේවා කාර්යාංශය	200,000	2,000	2,000	100,000	1,000	1,000
ප්‍රමුඛ මර්චන්ට් කෝපරේෂන්	500,000	5,000	5,000	-	-	-
ප්‍රයිම් ඩිවෙලොප්මන්ට් ඇන්ඩ් කන්ස්ට්‍රක්ෂන්ස්	230,000	2,300	2,300	-	-	-
ජනශක්ති ලයිෆ්	2,500,000	25,000	25,000	-	-	-
ජනශක්ති හෝල්ඩිංග්ස්	1,000,000	10,000	10,000	-	-	-
වණික් ඉන්කෝපරේෂන්	17,000	176	176	-	-	-
(අඩුකළා): හානිකරණය		-	(42,476)		-	-
		266,652	272,874		223,012	303,627

නිල ලැයිස්තුගත නොකළ විකිණීම සඳහා පවතින හිමිකම් කොටස් සියල්ල (ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව හැරුණු විට) ඒවායේ සාධාරණ අගය පිළිගත හැකි පරිදි ඇස්තමේන්තු කළ නොහැකි නිසා, පිරිවැයට වාර්තා කර ඇත. මෙකී ආයෝජන සඳහා වෙළඳපලක් නොමැති අතර, ඒවා දීර්ඝ කාලීනව රඳවා ගැනීමට බැංකුව අපේක්ෂා කරයි. නිරීක්ෂණය කළහැකි දත්ත පදනම් කරගත් ඇගයීම් ආකෘතියක් යොදා ගනිමින් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුවේ කොටස් ආයෝජනයන්හි සාධාරණ අගය තීරණය කර ඇත.

24. පාලිත සමාගම්වල ආයෝජනයන්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පාලිත සමාගම්වල ආයෝජන, හානිකරණය වෙනුවෙන් දීමනා අඩු කළ පසු පිරිවැයට ගණනය කර බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි දැක්වේ. කිසියම් හානිකරණ ඇතිවීමක් ඇත්දැයි තීරණය කිරීම පිණිස සෑම වාර්තාකරන දිනකදීම පාලිත සමාගම්වල ශුද්ධ වත්කම්, සමාලෝචනය කරනු ලබයි. කිසියම් හානිකරණයක් සිදුවී ඇති බවට ඇඟවීමක් වේ නම්, ආයෝජනයේ යළි අයකරගත හැකි අගය ඇස්තමේන්තු කරනු ලබන අතර, ශුද්ධ වත්කම්වල අලාභයෙහි මට්ටමට හානිකරණ අලාභය හඳුනාගනු ලබයි.

	2019	2018	2019		2018	
	%	%	පිරිවැය* රු. '000	තක්සේරුව* රු. '000	පිරිවැය* රු. '000	තක්සේරුව* රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනට						
නිල ලැයිස්තුගත නොවන හිමිකම් කොටස්						
එන්.එස්.බී.ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ් (එකක් රු. 10 බැගින්වූ සාමාන්‍ය කොටස් 170,000,000)	100	100	1,700,000	3,337,123	1,700,000	2,722,821
ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව (සාමාන්‍ය කොටස් 8,204,464)	100	-	3,111,000	4,892,391	-	-
අඩුකළා: හානිකරණය [සටහන් 24. (ඇ)]			-	-	-	-
ශුද්ධ එකතුව			4,811,000	8,229,514	1,700,000	2,722,821

*පාලිත සමාගම්වල ආයෝජන පිළිබඳ තක්සේරුකරණය, ශුද්ධ වත්කම් මත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට විගණිත මූල්‍ය ප්‍රකාශ මත පදනම්ව සිදුකර ඇත.

24. (අ) පාලිත සමාගම් අත්පත් කර ගැනීම හා විකිණීම

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ විශේෂ අනුමැතිය සහිතව 2019 ඔක්තෝබර් මස 11 වන දින රු.මි. 3111 ක මුදලක් ගෙවීමෙන් සී.ස.ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ 100% හිමිකම් මුළුමනින්ම අයිතිය හිමි පාලිත සමාගමක් ලෙසින් අත්පත් කර ගන්නා ලදී. ආයෝජනයට ලක්වූ ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ වත්කම් හා වගකීම්හි සාධාරණ වටිනාකම පහත දැක්වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව රු. '000	2019 රු. '000
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	5,693,179	5,693,179
ණය හා අත්තිකාරම්	2,205,551	2,205,551
ණය හා වෙනත් උපකරණ	716,931	716,931
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	131,728	131,728
දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ	288,695	288,695
පරිහරණය කිරීමේ හිමිකම ඇති වත්කම්	16,462	16,462
දේපල ආයෝජන	333,315	333,315
අස්පාශ්‍ය වත්කම්	287	287
වෙනත් වත්කම්	65,625	65,625
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	(1,089,200)	(1,089,200)
වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	(1,371,915)	(1,371,915)
කල්බදු වගකීම්	(15,772)	(15,772)
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	(264,130)	(264,130)
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	(21,195)	(21,195)
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	(418,858)	(418,858)
වෙනත් වගකීම්	(1,588,729)	(1,588,729)
හඳුනාගත හැකි ශුද්ධ වත්කම් හා වගකීම්	4,681,974	4,681,974
කේවල් කර මිලදී ගැනීමෙන් ලාභය (සටහන් අංක 09)	1,649,490	1,649,490
	3,032,484	3,032,484

24. පාලිත සමාගම්වල ආයෝජනයන් (සම්බන්ධයි)

24. (ආ) ඉහත දෑ අඩංගු වනුයේ

දෙසැම්බර් 31 දිනට	ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව රු. '000	2019 රු. '000
පාලිත සමාගම අත්පත් කර ගැනීමේදී මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දෑ විශ්ලේෂණය මුදල් ප්‍රතිලාභ	3,111,000	3,111,000
අතැති මුදල් හා බැංකුවේ ඇති මුදල් (අත්පත් කරගත්)	(97,201)	(97,201)
බැංකුවට ගෙවියයුතු/අයිතා	18,685	18,685
	3,032,484	3,032,484

24. (ඇ) පොලී ආදායම හා අත්පත් කරගැනීමේ ලාභය

අත්පත් කරගත් දින සිට ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව විසින් රු.මි. 246.34 ක පොලී ආදායම, සහ රු.මි. 212.41 හා රු.මි. 166.84 ක් ලෙසින් පිළිවෙලින් බදු පෙර හා බදු පසු ලාභයක් සමූහයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායක කරන ලදී.

කිසිදු විකිණීමක් 2019 වර්ෂය තුළ සිදුවී නොමැත.

24. (ඈ) වර්ෂය තුළ හානිකරණ සංවලන

2019 වර්ෂය තුළ හානිකරණ සංවලන වාර්තා නොවීය.

25. ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාරවල ආයෝජනය

ආශ්‍රිත බද්ධ ව්‍යාපාරවල ආයෝජනයන් වාර්තා නොවීය.

26. දේපල, පිරියත සහ උපකරණ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

හඳුනාගැනීමේ පදනම

වත්කමෙහි පිරිවැය විශ්වාසනීය ලෙස ගණනය කළ හැකි නම් සහ වත්කම් හා සබැඳි අනාගත ප්‍රතිලාභ, සමූහය වෙත ගලා ඒමේ සම්භාවිතාවයන් ඇති විටක දේපල, පිරියත හා උපකරණ පොත්වල හඳුනාගනු ලබයි. වත්කම අත්පත් කර ගැනීමට සෘජුවම අදාළ වන පිරිවැයද ඇතුළත්ව දේපල, පිරියත හා උපකරණ මූලිකවම පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි.

මිනීමේ පදනම

වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගැනීමට සුදුසුකම් ලබන දේපල, පිරියත හා උපකරණ අයිතමයක් මුල් වරට එහි පිරිවැයට මනිනු ලබයි. පිරිවැය යන්නට වත්කම අත්පත් කර ගැනීම සඳහා සෘජුව අදාළ කලහැකි පිරිවැය සහ පසුකාලීන පිරිවැය ඇතුළත් වේ. තමන් විසින්ම ඉදිකල වත්කමක පිරිවැය යන්නට සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය, සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය සහ වත්කම කළමනාකාරිත්වය විසින් අපේක්ෂිත ආකාරයෙන් ක්‍රියාකරවිය හැකි තත්ත්වයට ගෙන ඒමට සෘජුව අදාළ කලහැකි අනෙකුත් පිරිවැය මෙන්ම වත්කම ස්ථානගත කර ඇති වැඩ බිමෙන් ගලවා දැමීම, ඉවත් කිරීම සහ භූමිය ප්‍රතිසංස්කරණ කිරීම සඳහා වන පිරිවැයෙහි මුල් ඇස්තමේන්තුව සහ ප්‍රාග්ධනික කරන ලද ණය ගැණුම් පිරිවැය ඇතුළත් වේ. පරිගණක උපකරණවල ක්‍රියාකාරිත්වයේ සංකලිත කොටසක් වන මිලදී ගත් පරිගණක මෘදුකාංග, පරිගණක උපකරණ යටතේ ප්‍රාග්ධනික කරයි.

දේපල, පිරියත හා උපකරණ අයිතමයක කොටස් විවිධ වූ ඵලදායී ජීවකාල වලින් යුක්ත වන විට එම කොටස් වෙන් වෙන් වූ දේපල, පිරියත හා උපකරණ අයිතමයන් ලෙස හඳුනාගනු ලැබේ.

පිරිවැය ආකෘතිය

සිත්තක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි හැරුණුවිට සෙසු දේපල, පිරියත හා උපකරණ සඳහා සමූහය විසින් පිරිවැය ආකෘතිය උපයෝගී කරගනු ලබන අතර, මිලදී ගැනීමේ හෝ ඉදිකිරීමේ පිරිවැය සහ ඒ සම්බන්ධ අමතර පිරිවැයද ඇතුළත්ව, සමුච්චිත ක්‍ෂය හා සමුච්චිත හානිකරණ අලාභ අඩුකල පසු අගයට වර්තා කරනු ලබයි.

26. දේපල, පිරිසක සහ උපකරණ (සම්බන්ධයි)

ප්‍රත්‍යාගණන ආකෘතිය

සමූහය විසින් සමස්ත සින්නක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි කාණ්ඩයටම ප්‍රත්‍යාගණන ආකෘති උපයෝගී කරගනු ලබයි. ප්‍රත්‍යාගණනය කරනු ලබන දිනට වත්කමෙහි සාධාරණ අගයෙන් පසුකාලීනව සමුච්චිත ක්ෂය සහ සමුච්චිත හානිකරණ අලාභයන් අඩුකල පසු අගය වන ප්‍රත්‍යාගණන අගයට එම දේපල පවත්වාගෙන යනු ලබයි. වාර්තාකරන දිනට ඇති සාධාරණ අගය හා ධාරණ අගය අතර සැලකියයුතු වෙනසක් නොමැති බව සහතික කරනු වස් වක්‍රීය පදනම මත සමූහයෙහි සින්නක්කර ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි සෑම තෙවසරකටම වරක් ප්‍රත්‍යාගණනය කරනු ලබයි. වත්කමක් ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමේදී ධාරණ අගයෙහි සිදුවන කිසියම් වැඩිවීමක් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි වාර්තා කරනු ලබන අතර, ප්‍රාග්ධන සංචිතය යටතේ හිමිකම්වලට එකතු කිරීම හෝ ආදායම් ප්‍රකාශයට සටහන් කරන ලද එම වත්කමට අදාළ පෙර ප්‍රත්‍යාගණන අඩුවීමක් ප්‍රතිවර්තනය කිරීම සඳහා යොදාගනු ලබයි.

මෙබඳු වාතාවරණයක් යටතේ, ඇතිවන ඉහළයාම පෙර ලියා හැරීමේ අගය දක්වා ආදායමක් ලෙස වාර්තා කරනු ලබයි. ධාරණ අගයෙහි යම් අඩුවීමක් වේ නම්, එය ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි වියදමක් ලෙස හඳුනා ගත යුතුය. කෙසේ වුවද එම වත්කමට අදාළව ප්‍රාග්ධන සංචිතයෙහි පවතින යම් බැර ශේෂයක් වේ නම් එම අගය තෙක් ප්‍රත්‍යාගණනය අඩුවීමක් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් වෙත හර කරනු ලබයි. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි වාර්තා කරනු ලබන එම අඩුවීම මගින් ප්‍රාග්ධන සංචිත යටතේ සමුච්චිත හිමිකම් වල අගය අඩුවෙයි. යම් වත්කමකට අදාළව ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයෙහි ඉතිරි වන යම් ශේෂයක් වේ නම්, එය විශ්‍රාම යාම මත හෝ එම වත්කම් ඉවත් කිරීම මත රඳවාගනු ලබන ඉපයීම් වෙත සෘජුවම මාරු කරනු ලබයි.

හඳුනාගැනීම අත්හැරීම

විකුණා බැහැර කිරීමේදී හෝ එය පාවිච්චි කිරීමෙන් අනාගත ප්‍රතිලාභ කිසිවක් අපේක්ෂා නොකරන විට දේපල, පිරිසක හා උපකරණ පොත් වලින් ඉවත් කරනු ලැබේ. වත්කම් ඉවත් කිරීමේදී පැන නැගින කිසියම් ලාභයක් හෝ අලාභයක් (වත්කමෙහි ධාරණ අගය සහ බැහැරලීමේ ශුද්ධ අගය අතර වෙනස ලෙස ගණනය කෙරෙයි) එම වර්ෂය තුළ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි "වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්" යටතේ හඳුනාගනු ලබයි.

ප්‍රාග්ධනික කල හැකි කෙරීමෙන් යන වැඩ

ප්‍රාග්ධනික කිරීමට අපේක්ෂා කරන, ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්, ප්‍රධාන යන්ත්‍රෝපකරණ සහ පද්ධති වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා දරන ලද ප්‍රාග්ධන ස්වභාවයේ වියදම් මේ යටතට අයත් වේ. මේවා මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ සමුච්චිත හානිකරණ අලාභ අඩු කරන ලද පිරිවැයට දක්වා ඇත. කළමනාකාරිත්වය විසින් අපේක්ෂිත ආකාරයට ක්‍රියා කල හැකි තත්ත්වයට සහ ස්ථානයට පත්වූ පසු එම ප්‍රාග්ධනික කල හැකි කෙරීමෙන් යන වැඩ, අදාළ වත්කම වෙත මාරු කරනු ලැබේ.

ණය පිරිවැය

බැංකුව විසින් දේපල, පිරිසක හා උපකරණ අත්පත් කර ගැනීමට අදාළ ප්‍රාග්ධනික කලහැකි ණය පිරිවැය නොවීය.

ක්ෂයවීම්

දේපල පිරිසක සහ උපකරණ පිරිවැය, ඒවායේ තක්සේරු කල ඵලදායී ජීවකාලය තුළ අවශේෂ වටිනාකම දක්වා සරළ මාර්ග ක්‍රමය උපයෝගී කරගනිමින්, ක්ෂයවීම් ගණනය කර ලාභ/අලාභ යටතේ වාර්තා කරනු ලබයි. ඉඩම් වල ක්ෂයවීමක් නොසැලකෙයි. හඳුනාගනු ලැබූ වත්කම් කාණ්ඩවලට අදාළ ක්ෂයවීම් අනුපාතික පහතින් දක්වා ඇත.

කුලියට/බදු දීම සඳහා ගොඩනැගිලිවලට සිදුකරනු ලබන වැඩිදියුණු කිරීම්

2017.01.01 දින සිට කුලියට/බදු දීම සඳහා ගොඩනැගිලිවලට සිදුකරනු ලබන වැඩිදියුණු කිරීම් ප්‍රාග්ධනික කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් තීරණය කර ඇත. එදින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි බදු කාලසීමාව තුළදී එකී වැඩිදියුණු කිරීම් ක්‍රමක්ෂය කරනු ලැබේ.

වත්කම් වර්ගය	ක්ෂයවන කාලය
කල්බදු දේපල, කුලියට/බදු දීම සඳහා සිදුකරනු ලබන වැඩිදියුණු කිරීම්	බදු කාලසීමාව තුළදී
සින්නක්කර ගොඩනැගිලි	වසර 20 - 40
කාර්යාල හා විවිධ උපකරණ සහ ලීබඩු හා සවිකිරීම්	වසර 5 - 10
මෝටර් වාහන	වසර 5
පරිගණක දෘඩාංග	වසර 4 - 5
පරිගණක මෘදුකාංග	වසර 4 - 5

සමූහය විසින් පරිහරණය කිරීමට හැකි දින සිට භාවිතයෙන් ඉවත් කරන දිනය දක්වා ක්ෂයවීම් ප්‍රතිපාදනය කරයි.

26. දේපල, පිරියත සහ උපකරණ (සම්බන්ධයි)

26. (අ) දේපල, පිරියත සහ උපකරණ - බැංකුව - 2019

	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි රු. '000	බදු දේපල, කුලියට/ බදු දීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගොඩනැගිලි* රු. '000	පරිගණක දෘඩාංග රු. '000	පරිගණක මෘදුකාංග*** රු. '000	කාර්යාලීය හා විවිධ උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම** රු. '000	මෝටර් රථවාහන රු. '000	කෙටි ගෙන යන වැඩ- ගොඩනැගිලි රු. '000	එකතුව රු. '000
පිරිවැය/සාධාරණ අගය								
2019 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	10,234,299	634,944	2,618,916	1,342,326	1,960,815	365,656	508,847	17,665,803
එකතු කිරීම්	438,560	183,870	428,332	262,718	359,522	106,804	427,295	2,207,101
ඉවත් කිරීම්/මාරු කිරීම්	-	(115,413)	(52,696)	-	(82,606)	(13,175)	(527,772)	(791,662)
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	10,672,859	703,401	2,994,552	1,605,044	2,237,731	459,285	408,370	19,081,242
අඩුකළා: සමුච්චිත ක්‍ෂයවීම්								
2019 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	52,203	96,077	1,835,348	766,251	1,138,244	311,926	-	4,200,048
වර්ෂය තුළ අයකිරීම්	62,302	39,331	274,965	239,917	152,457	35,377	-	804,349
ඉවත් කිරීම්	-	-	(51,692)	-	(21,741)	(13,175)	-	(86,608)
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	114,505	135,408	2,058,621	1,006,168	1,268,960	334,128	-	4,917,789
අඩුකළා: හානිකරණය								
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	10,558,354	567,993	935,931	598,876	968,771	125,157	408,370	14,163,454

26. (අ) දේපල, පිරියත සහ උපකරණ - බැංකුව - 2018

	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි රු. '000	බදු දේපල, කුලියට/ බදු දීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගොඩනැගිලි* රු. '000	පරිගණක දෘඩාංග රු. '000	පරිගණක මෘදුකාංග*** රු. '000	කාර්යාලීය හා විවිධ උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම** රු. '000	මෝටර් රථවාහන රු. '000	කෙටි ගෙන යන වැඩ- ගොඩනැගිලි රු. '000	එකතුව රු. '000
පිරිවැය/සාධාරණ අගය								
2018 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	10,020,133	548,011	2,270,025	958,764	1,734,483	349,602	186,111	16,067,129
ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-	-
එකතු කිරීම්	346,816	125,447	382,245	390,052	349,027	16,068	457,471	2,067,126
ප්‍රත්‍යාගණනය	-	-	-	-	-	-	-	-
ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කම් සඳහා ක්‍ෂයවීම් ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-	-
ඉවත්කිරීම්	(132,650)	(38,514)	(33,354)	(6,490)	(122,695)	(14)	(134,735)	(468,452)
2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	10,234,299	634,944	2,618,916	1,342,326	1,960,815	365,656	508,847	17,665,803
අඩුකළා: සමුච්චිත ක්‍ෂයවීම්								
2018 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	-	77,296	1,659,278	578,456	1,079,467	276,948	-	3,671,444
වර්ෂය තුළ අයකිරීම්	52,203	18,781	208,131	187,796	136,893	34,992	-	638,795
ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කම් සඳහා ක්‍ෂයවීම් ගැලපීම්	-	-	-	-	-	-	-	-
ඉවත්කිරීම්	-	-	(32,061)	-	(78,116)	(14)	-	(110,191)
2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	52,203	96,077	1,835,348	766,251	1,138,244	311,926	-	4,200,048
අඩුකළා: හානිකරණය								
2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	10,182,095	538,867	783,568	576,075	822,571	53,730	508,847	13,465,755

26. දේපල, පිරියත සහ උපකරණ (සම්බන්ධයි)

26. (ආ) දේපල, පිරියත සහ උපකරණ - සමූහය - 2019

	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි රු. '000	බදු දේපල, කුලියට/ බදු දීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගොඩනැගිලි* රු. '000	පරිගණක දෘඩාංග රු. '000	පරිගණක මෘදුකාංග*** රු. '000	කාර්යාලීය හා විවිධ උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම්** රු. '000	මෝටර් රථවාහන රු. '000	කෙරී ගෙන යන වැඩ- ගොඩනැගිලි රු. '000	එකතුව රු. '000
පිරිවැය/සාධාරණ අගය								
2019 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	10,234,299	634,944	2,624,715	1,344,696	1,962,946	365,655	508,847	17,676,103
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධකිරීම් හරහා අත්පත් කර ගැනීම්	286,520	-	40,325	10,380	51,582	44,241	-	433,048
එකතු කිරීම්	438,560	183,870	429,274	263,293	362,799	106,804	427,295	2,211,894
ඉවත්කිරීම්	-	(115,413)	(52,808)	-	(83,741)	(13,175)	(527,772)	(792,908)
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	10,959,379	703,401	3,041,507	1,618,369	2,293,586	503,525	408,370	19,528,138
අඩුකළා: සමුච්චිත ක්‍ෂයවීම්								
2019 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	52,203	96,077	1,839,213	768,354	1,139,554	311,926	-	4,207,328
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධකිරීම් හරහා අත්පත් කර ගැනීම්	2,592	-	38,880	10,093	48,292	44,210	-	144,066
වර්ෂය තුළ අයකිරීම්	62,356	39,331	276,063	240,310	153,339	35,409	-	806,808
ඉවත්කිරීම්	-	-	(51,804)	-	(22,578)	(13,175)	-	(87,557)
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	117,151	135,408	2,102,352	1,018,758	1,318,607	378,369	-	5,070,644
අඩුකළා: හානිකරණය	-	-	-	-	-	-	-	-
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	10,842,228	567,993	939,155	599,611	974,979	125,156	408,370	14,457,494

26. (ආ) දේපල, පිරියත සහ උපකරණ - සමූහය - 2018

	ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි රු. '000	බදු දේපල, කුලියට/ බදු දීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගොඩනැගිලි* රු. '000	පරිගණක දෘඩාංග රු. '000	පරිගණක මෘදුකාංග*** රු. '000	කාර්යාලීය හා විවිධ උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම්** රු. '000	මෝටර් රථවාහන රු. '000	කෙරී ගෙන යන වැඩ- ගොඩනැගිලි රු. '000	එකතුව රු. '000
පිරිවැය/සාධාරණ අගය								
2018 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	10,020,133	548,011	2,275,565	961,134	1,736,518	349,601	186,111	16,077,074
එකතු කිරීම්	346,816	125,447	382,504	390,052	349,123	16,068	457,471	2,067,481
ඉවත්කිරීම්	(132,650)	(38,514)	(33,354)	(6,490)	(122,695)	(14)	(134,735)	(468,452)
2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	10,234,299	634,944	2,624,715	1,344,696	1,962,946	365,655	508,847	17,676,103
අඩුකළා: සමුච්චිත ක්‍ෂයවීම්								
2018 ජනවාරි 01 දිනට ආරම්භක ශේෂය	-	77,296	1,662,384	580,479	1,080,633	276,948	-	3,677,740
වර්ෂය තුළ අයකිරීම්	52,203	18,781	208,890	187,875	137,038	34,992	-	639,779
ඉවත්කිරීම්	-	-	(32,061)	-	(78,116)	(14)	-	(110,191)
2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවසාන ශේෂය	52,203	96,077	1,839,213	768,354	1,139,554	311,926	-	4,207,328
අඩුකළා: හානිකරණය	-	-	-	-	-	-	-	-
2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	10,182,096	538,867	785,502	576,342	823,392	53,729	508,847	13,468,776

* බදුකර දේපල, බදු/කුලියට දීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගොඩනැගිලි යටතට 2019.12.31 දිනට ඇතුළත් බදු/කුලියට දීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගොඩනැගිලි ආශ්‍රිත නොනිමි වැඩ අගය රු. මිලියන 32.44 කි.

** කාර්යාලීය උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම් සඳහා 2019.12.31 දිනට රුපියල් මිලියන 46.24 ක් අගයට සරිලන කාර්යාල උපකරණ ආශ්‍රිත කෙරීගෙන යන වැඩ ද ඇතුළත්ය.

*** පරිගණක මෘදුකාංග සඳහා 2019.12.31 දිනට රුපියල් මිලියන 63 ක අගයට සරිලන මෘදුකාංග ආශ්‍රිත කෙරීගෙන යන වැඩ ද ඇතුළත්ය.

26. දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ (සම්බන්ධයි)

26. (අ) ප්‍රත්‍යාගණනය/සාධාරණ තක්සේරුව

වෘත්තීමය වශයෙන් සුදුසුකම්ලත් ස්වාධීන තක්සේරුකරුවන් විසින් බැංකුවෙහි ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලදී. අනෙක් දුරින් සිදුවූ මෑත කාලීන වෙළඳපල ගනුදෙනුවලදී හෝ සක්‍රීය වෙළඳපොලෙහි නිරීක්ෂණය කළ හැකි මිල සැලකිල්ලට ගනිමින් ප්‍රත්‍යාගණනය සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව රු.මි. 4,478.48 ක ප්‍රත්‍යාගණිත අතිරික්තයක් 2017 වසරේදී ප්‍රත්‍යාගණිත සංවිනයට බැර කරන ලදී. එමෙන්ම පෙර වර්ෂය හා සසඳන විට රුපියල් මිලියන 11.73 ක් ඊට ගලපා තිබේ.

26. (අ) බැංකුවේ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි

ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි ශේෂයට රු.මි. 8,093.8 ක සිත්තක්කර ඉඩම් අගයක් ඇතුළත්ය.

26. (ඉ) වගකීම් සඳහා ඇප ලෙස සහතික කරන ලද දේපල, පිරිසත හා උපකරණ

දේපල, පිරිසත හා උපකරණ කිසිවක් වගකීම් සඳහා ඇප වශයෙන් තබා නොමැත.

26. (ඊ) සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය කරන ලද දේපල, පිරිසත හා උපකරණ

වාර්තාකරණ දින දක්වා භාවිතයේ පවතින සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය කරන ලද දේපල, පිරිසත හා උපකරණවල මූලික පිරිවැය පහත දක්වා ඇති පරිදි වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
පරිගණක දෘඩාංග	1,367,666	1,367,141	1,407,813	1,368,083
කාර්යාල උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම්	368,154	310,827	403,394	311,475
අස්පාශ්‍ය වත්කම්/පරිගණක මෘදුකාංග	472,864	470,562	474,834	472,531
විවිධ උපකරණ/මෝටර් රථවාහන සහ වෙනත් දෑ	526,666	431,765	571,821	432,679

27. භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

සමූහයේ භාවිතයට අයිතිය ගිම් වත්කම් ප්‍රාග්ධනික කල්බදු ගිවිසුමෙහි වටිනාකමින් සමන්විතය.

හඳුනාගැනීමේ පදනම

කල්බදු ආරම්භක දිනට (කල්බදු ගිවිසුමෙහි නිශ්චිතව දක්වා ඇති දින පරිදි) භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම් එනම් කල්බදු කාලසීමාව තුළ සිදු කළයුතු කල්බදු ගෙවීම්වල වත්මන් අගය සමූහය විසින් හඳුනාගනු ලැබෙයි.

මැනීමේ පදනම

ඕනෑම සමූච්චිත ක්‍ෂයවීම් හා හානිකරණ පාඩු අඩුකර, කල්බදු වගකීම්වල කිසියම් ප්‍රතිමිනීම් සඳහා ගැලපීම් සිදුකර භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම් පිරිවැයට මනිනු ලැබෙයි. හඳුනාගත් කල්බදු වගකීම්වල අගය හා ලද කල්බදු දීමනා අඩුකර, ආරම්භක දිනට හෝ ඊට පෙර සිදුකළ කල්බදු ගෙවීම්, භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්වලට ඇතුළත්ය.

ඵලදායී ජීවකාලය හා ක්‍රමක්‍ෂය වීම්

කල්බදු කාලසීමාව අවසානයේදී කල්බදු වත්කමෙහි ගිම්කාරිත්වය ලබාගැනීමට පිළිගත හැකි සහතිකයක් සමූහය සතුවේ නම්, හැර කල්බදු කාලසීමාව හා අපේක්ෂිත ඵලදායී ජීවකාලය යන්නෙන් කෙටි කාලසීමාව තුළ හඳුනාගත් භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්, සරල රේඛීය පදනමක් මත ක්‍ෂය කරනු ලැබේ. භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්, හානිකරණයට බඳුන්වෙයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්හි ප්‍රාග්ධනික අගය				
ආරම්භක ශේෂය	-	-	-	-
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධකිරීම් හරහා අත්පත් කර ගැනීම්	-	-	22,647	-
එකතු කිරීම්	1,312,091	-	1,355,693	-
අඩුකළා				
ඉවත්කිරීම්	-	-	-	-
අවසන්කිරීම්/මාරුකිරීම්	-	-	-	-
හානිකරණය	-	-	-	-
අවසාන ශේෂය	1,312,091	-	1,378,340	-
භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්හි සමූච්චිත ක්‍ෂය				
ආරම්භක ශේෂය	-	-	-	-
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධකිරීම් හරහා අත්පත් කර ගැනීම්	-	-	6,185	-
වර්ෂය සඳහා අයකිරීම්	238,585	-	241,287	-
ඉවත්කිරීම්	-	-	-	-
අවසන්කිරීම්/මාරුකිරීම්	-	-	-	-
අවසාන ශේෂය	238,585	-	247,472	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ධාරණ වටිනාකම	1,073,507	-	1,130,868	-

28. දේපළ ආයෝජන

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

බැංකුව සතුව දේපළ ආයෝජන නොමැති අතර 2019 ඔක්තෝබර් මස 11 වන දින සී.ස.ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව අත්පත් කර ගැනීම හේතුවෙන් ගෙන සමූහය සතුව දේපළ ආයෝජන පවතී.

ඉපයීමට රඳවාගත් කුලී හෝ ප්‍රාග්ධන ඇගයීම් හෝ ගොඩනැගිල්ලක කොටසක් හෝ ද්විත්වයම දේපළ ආයෝජන ලෙස වර්ගීකරණය කෙරෙයි.

පිරිවැය ආකෘතිය

ගනුදෙනු පිරිවැය ඇතුළත්ව ගොඩනැගිලි ආයෝජන හැර දේපළ ආයෝජන (මූලිකව) පිරිවැයට (ල.ගි.ප්‍ර. 40 - 56 වගන්තිය) මනිනු ලබයි. කළමනාකාරිත්වය විසින් දේපළ ආයෝජනවල සාධාරණ අගය වාර්ෂික පදනම මත මනිනු ලබන අතර එය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් යටතේ වෙනම දක්වනු ලබයි.

සාධාරණ වටිනාකම

යම් පසුකාලීන සමූච්චිත ක්‍ෂයවීම් හා පසුකාලීන සමූච්චිත හානිකරණ පාඩු අඩු කළ පසු ප්‍රත්‍යාගණිත දිනට සාධාරණ අගය වන හා ඒවායෙහි සාධාරණ වටිනාකම පිළිගත හැකි අයුරකින් මැනිය හැකි ඉඩම් ආයෝජන ලෙස හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව ප්‍රත්‍යාගණිත අගයට සලකනු ලැබේ. සෑම වසර 5කට වරක්ම ධාරණ අගය, වාර්තාකරණ කාලසීමාව අවසානයේදී සාධාරණ වටිනාකම උපයෝගී කර ගනිමින් තීරණය කරගත හැකි, සැලකිය යුතු ලෙස නොවෙනස් වන බවට වගබලා ගනු පිණිස ප්‍රත්‍යාගණනය කෙරෙයි. කල්බදු සීමාව තුළ සරල රේඛීය පදනමක් මත ලැබිය හැකි කුලී පැතිරී පවතී. කල්බදු කාලසීමාව තුළදී දිරිමත් කිරීම්, කල්බදු ලබන්නෙකුහට ලබාදෙන අවස්ථාවකදී මෙම පදනම යටතේ කුලී ආදායම හඳුනාගැනීමේ ප්‍රතිඵල ලෙස දේපළ ආයෝජනවල ධාරණ අගයෙන් වෙන් වෙන් වත්කම් ලෙස වාර්තා කරනු ලබන අගයන් ඉවත් කෙරෙයි.

28. (අ) දේපළ ආයෝජන පිරිවැය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ඉඩම්				
ආරම්භක ශේෂය	-	-	-	-
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධකිරීම් හරහා අත්පත් කර ගැනීම්	-	-	316,095	-
එකතු කිරීම්	-	-	-	-
ප්‍රත්‍යාගණිත ලැබීම්	-	-	-	-
දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ වලින් මාරුකිරීම්	-	-	-	-
දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ වෙත මාරුකිරීම්	-	-	-	-
හානිකරණය	-	-	-	-
අවසාන ශේෂය	-	-	316,095	-
ගොඩනැගිලි				
ආරම්භක ශේෂය	-	-	-	-
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධකිරීම් හරහා අත්පත් කර ගැනීම්	-	-	17,220	-
එකතු කිරීම්	-	-	-	-
ප්‍රත්‍යාගණිත ලැබීම්	-	-	-	-
දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ වලින් මාරුකිරීම්	-	-	-	-
දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ වෙත මාරුකිරීම්	-	-	-	-
හානිකරණය	-	-	-	-
අවසාන ශේෂය	-	-	17,220	-

28. දේපළ ආයෝජන (සම්බන්ධයි)

28. (ආ) දේපළ ආයෝජනවල සමුච්චිත ක්‍ෂය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දාරම්භක ශේෂය	-	-	-	-
වර්ෂය සඳහා අයකිරීම්	-	-	-	-
දේපළ, පිරිසහ හා උපකරණ වලින් මාරුකිරීම්	-	-	-	-
දේපළ, පිරිසහ හා උපකරණ වෙත මාරුකිරීම්	-	-	-	-
අවසාන ශේෂය	-	-	-	-
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය	-	-	333,315	-

ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව, සෑම වසර 05 කට වරක් දේපළ ආයෝජන යළි මැනීමේ ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කෙරෙයි. එහෙයින් ල.ගි.ප්‍ර. 40 අනුව දේපළ ආයෝජන, සාධාරණ අගයට මනිනු ලබන අතර, සෑම වසර 05 කට වරක්ම ප්‍රත්‍යාගණනය කෙරෙයි.

29. කීර්තිනාමය සහ අස්පාශ්‍ය වත්කම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

මිලදී ගත් පරිගණක මෘදුකාංගවල වටිනාකම සමූහයේ අස්පාශ්‍ය වත්කම් ගණනයට ඇතුළත් වේ.

හඳුනාගැනීමේ පදනම

අස්පාශ්‍ය වත්කමක් හඳුනාගනු ලබන්නේ, එහි පිරිවැය විශ්වසනීය ලෙස මැනීමට හැකි විට සහ ඊට අදාළව අනාගතයේදී අපේක්ෂිත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සමූහයට ගලා ඒමේ හව්‍යතාවයක් ඇති විටදීය.

මැනීමේ පදනම

වෙන් වෙන්ව අත්පත් කර ගන්නා අස්පාශ්‍ය වත්කම් මුල් වරට හඳුනා ගැනීමේදී අගය කරනු ලබන්නේ ඒවායේ පිරිවැයටයි. ව්‍යාපාර සංයෝජනයේදී අත්පත් කර ගත් අස්පාශ්‍ය වත්කම් වල පිරිවැය වනුයේ එසේ අත්පත් කර ගත් දිනට ඒවායේ සාධාරණ අගයයි. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව අස්පාශ්‍ය වත්කම් පිරිවැයෙන් සමුච්චිත ක්‍රමක්‍ෂය සහ යම් සමුච්චිත ප්‍රත්‍යාගණන හානිකරණ අලාභයක් අඩු කල පසු අගයට ඉදිරියට ගෙනයා යූතුයි.

ඵලදායී ජීවකාලය හා ක්‍රමක්‍ෂය වීම්

සමූහය අස්පාශ්‍ය වත්කම්වල ඵලදායී ජීවකාලය සීමිත හෝ අසීමිත ද යන්න තක්සේරු කරනු ලබයි. සීමිත ජීව කාලයකින් යුත් අස්පාශ්‍ය වත්කම් ඒවායේ ඵලදායී ජීව කාලය තුළ ක්‍රමක්‍ෂය කරනු ලබයි. සීමිත ජීව කාලයක් ඇති අස්පාශ්‍ය වත්කමක ක්‍රමක්‍ෂය කාලපරිච්ඡේදය සහ ක්‍රමක්‍ෂය, ක්‍රමය අවම වශයෙන් සෑම මූල්‍ය වර්ෂයක් අවසානයේදීම සමාලෝචනය කළ යුතුවේ. වත්කම්වල අපේක්ෂිත ඵලදායී ජීව කාලයක් හෝ වත්කම් වල අන්තර්ගත අපේක්ෂිත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ පාරිභෝජන රටාවේ වෙනස්වීම් සඳහා ගිණුම් තබනු ලබන්නේ සුදුසු පරිදි ක්‍රමක්‍ෂය කාලසීමාව හෝ ක්‍රමක්‍ෂය ක්‍රමය වෙනස් කිරීමෙනි. මේවා ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු වල වෙනස්කම් වශයෙන් සලකනු ලැබේ. සීමිත ජීව කාලයක් ඇති අස්පාශ්‍ය වත්කම්වල ක්‍රමක්‍ෂය වියදම ආදායම් ප්‍රකාශනයේ අදාළ අස්පාශ්‍ය වත්කම්වල කාර්යයට අනුරූප වියදම් කාණ්ඩය යටතේ හඳුනාගනු ලබයි.

හඳුනා ගැනීම අත්හැරීම

අස්පාශ්‍ය වත්කමක් හඳුනා ගැනීම අත්හරිනු ලබන්නේ එය ඉවත් කිරීමකදී හෝ එය භාවිතා කිරීම මගින් අපේක්ෂිත අනාගත ප්‍රතිලාභ නොලැබෙන විටදීය. අස්පාශ්‍ය වත්කම් ඉවත් කිරීමෙන් පැන නගින ලාභය හෝ අලාභය (ශුද්ධ විකුණුම් මිල සහ වත්කමේ ධාරණ අගය අතර වෙනස ලෙස ගණනය කරනු ලබන) වත්කම ඉවත් කළ වර්ෂයේ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් යටතේ හඳුනාගනු ලබයි.

අසීමිත ඵලදායී ජීවකාලයක් සහිත අස්පාශ්‍ය වත්කම් සමූහය සතුව නොපවතී. සමූහයේ පරිගණක මෘදුකාංගවල තක්සේරු කරන ලද ඵලදායී ජීවකාලය වසර 4 කි. (වාර්ෂිකව 25% බැගින්)

සටහන් අංක 26 හි දක්වා ඇති දේපළ, පිරිසහ හා උපකරණ යටතේ හෙළිදරව් කර ඇති පරිගණක මෘදුකාංග හැරුණු විට බැංකුව හා සමූහය සතුව කිසිදු අස්පාශ්‍ය වත්කමක් නොමැත.

30. විලම්බිත බදු වත්කම්/වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

විලම්බිත බදුකරණය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු පිටු අංක 332 හි සටහන් අංක 13 හි දක්වා ඇත.

30. (අ) විලම්බිත බදු වත්කම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	-	-	73	(75)
වර්ෂය සඳහා හඳුනාගත් වියදම්				
- ලාභය හා අලාභය	-	-	265	148
- වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ශේෂය	-	-	-	-
අවසාන ශේෂය	-	-	338	73

30. (ආ) විලම්බිත බදු වගකීම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
විලම්බිත බදු වගකීම්	582,463	507,063	582,463	507,063
ආදායම් ප්‍රකාශය [(සටහන් අංක 13 (ආ))]	(35,213)	75,400	(34,449)	75,400
ශුද්ධ විලම්බිත බදු වගකීම්	547,250	582,463	548,014	582,463

31. වෙනත් වත්කම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
පිරිවැය				
කල්පිත බදු/ලැබිය යුතු රඳවා ගැනීමේ බදු (සටහන 4. ඇ)	2,695,348	5,761,291	2,695,348	5,769,803
ලැබිය යුතු දෑ (සටහන 31.1)	5,402,236	4,714,573	5,505,679	5,029,529
පොළී සඳහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබිය යුතු දෑ (ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසි)	17,134,591	12,066,623	17,134,591	12,066,623
තැන්පතු සහ කලින් ගෙවීම්	599,420	273,541	608,996	273,541
මහා භාණ්ඩාගාරයට ගෙවන ලද අත්තිකාරම් (සටහන 31.2)	3,840,000	4,160,000	3,840,000	4,160,000
විග්‍රාම අරමුදල II සඳහා ගෙවන ලද අත්තිකාරම් (සටහන 38)	-	260,021	-	260,021
විවිධ ණය ගැතියෝ	28,344	17,633	28,365	17,633
පෙර ගෙවූ සේවක ණය - දින 01 පොලිය	5,254,774	3,790,398	5,254,774	3,790,398
වෙනත් වත්කම්	243,211	165,136	302,362	165,136
එකතුව	35,197,923	31,209,216	35,370,115	31,532,684

31. වෙනත් වත්කම් (සම්බන්ධයි)

31.1 ලැබිය යුතු දෑ

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
පිරිවැය				
ලැබිය යුතු දෑ	5,526,608	4,714,573	5,655,156	5,029,529
(අඩුකළා): හානිකරණය	(124,372)	-	(149,477)	-
ශුද්ධ ලැබිය යුතු දෑ	5,402,236	4,714,573	5,505,679	5,029,529

31.2 මහා භාණ්ඩාගාරයට ගෙවන ලද අත්තිකාරම්

මහා භාණ්ඩාගාරයේ ඉල්ලීම අනුව බැංකුව විසින් 2012 වර්ෂයේ රු.මි. 6,000 ක් සහ 2013 වර්ෂයේ රු.මි. 2,000 ක් අත්තිකාරම් වශයෙන් මහා භාණ්ඩාගාරයට ගෙවන ලද අතර, මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් තහවුරු කරන ලද පරිදි එය 2014 වර්ෂයේ පටන් වර්ෂ 6 ක කාලයක් තුළ ලාභයට එරෙහිව ගලපනු ලැබේ. 2016.01.01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි වර්ෂ 10 ක කාලයක් තුළ ලාභයට එරෙහිව රු.මි. 5,333 ක ශේෂය ගැලපීමට මහා භාණ්ඩාගාරය එකඟවී ඇත. අනතුරුව 2017.01.01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි වර්ෂ 15 ක කාලයක් තුළ ලාභයට එරෙහිව රු.මි. 4,800 ක ශේෂයක් ගැලපීමට භාණ්ඩාගාරය එකඟවී ඇත.

32. බැංකුවලට ගෙවිය යුතු

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

අධිරා පහසුකම්, ඒකිකණණ ණය, බැංකුවලින් ණය ගැනීම් සහ පාලිත සමාගමෙහි ප්‍රතිමිලදී ගැනුම් මීට ඇතුළත් වේ. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව, සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමය යොදා ගනිමින් තැන්පතු ඒවායෙහි ක්‍රමිකය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි. මේවා මත ගෙවිය යුතු/ගෙවූ පොළීය ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි පොළී වියදම් යටතේ හඳුනාගනු ලැබේ. වාර්තා කරනු ලබන දිනට පවතින විදේශ විනිමය ණය, එදිනට පවතින මූල්‍ය විනිමය අනුපාතයෙන් ව්‍යවහාරික මුදල් වලට පරිවර්තනය කෙරෙයි. වාර්තා කරන දිනට යළි පරිවර්තනය කිරීම මත පැන නගින විදේශ මුදල් අගයෙහි වෙනස ලාභය හෝ අලාභය යටතේ හඳුනාගනු ලබයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
විදේශ විනිමය ණය ගැනීම් (සටහන 32.1)	12,022,691	18,183,425	12,022,691	18,183,425
ප්‍රති මිලදී ගැනීම් ගිවිසුම් යටතේ විකුණූ සුරැකුම්පත්	22,938,962	58,852,946	24,032,762	65,349,064
වෙනත් පහසුකම්	83,598	82,775	83,669	82,775
එකතුව	35,045,251	77,119,146	36,139,122	83,615,264

32.1 විදේශ විනිමය ණය ගැනීම්

ණය දෙනු ලබන ආයතනය	ණය වටිනාකම (ඇ.ජ.ඩො.) මිලියන	ගෙවිය යුතු ප්‍රාග්ධනය (ඇ.ඩො.) මිලියන	ණය ලබාගත් දිනය	කල්පිරෙන දිනය
කොමර්ස් බැංකුක් ෆයිනෑන්ස් ඇන්ඩ් කවර්ඩ් බොන්ඩ් එස්.ඒ.	100	66.66	31.10.2018	31.10.2021

33. ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ

බැංකුව සහ සමූහය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	වගකීම්		කල්පිත අගය	
	2019 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2018 රු. '000
ව්‍යුත්පන්න පොළී අනුපාතිකය				
පොළී අනුපාතිකය හුවමාරු ගිවිසුම්	-	-	1,533	2,000,000
එකතුව	-	-	1,533	2,000,000

34. ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්

බැංකුව හා සමූහය සතුව ලාභය/අලාභය හරහා හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම් යටතට ගැනෙන උපකරණ නොමැත.

35. ක්‍රමඝෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

i. තැන්පතරුවන්ට ගෙවියයුතු

කාලීන තැන්පතු සහ ඉතුරුම් තැන්පතු වෙනත් තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු දෑ යන්තට අයත් වේ. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව, සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමය යොදා ගනිමින් තැන්පතු ඒවායෙහි ක්‍රමඝෂය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි. තැන්පතු මත ගෙවූ/ගෙවිය යුතු පොළී ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි පොළී වියදම් යටතේ හඳුනාගනු ලැබේ.

ii. ප්‍රතිමිලදී ගැනීම් ගිවිසුම් යටතේ විකුණන ලද සුරැකුම්පත්

අනාගතයේ නිශ්චිත දිනයක ප්‍රති මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම යටතේ විකුණන ලද සුරැකුම්පත්, මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳව ප්‍රකාශයෙහි වාර්තා කිරීම අත්හැරීම සිදු නොකරනු ලබයි. මන්දයත්, එම ගිවිසුමෙහි සියලු සැලකිය යුතු අවදානම් හා ප්‍රතිලාභ සමූහය විසින් රඳවා ගන්නා බැවිනි. ඊට අදාළව ගිවිසුම මුදල්, ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳව ප්‍රකාශයෙහි සමූහයට ලබාදුන් ණයක් ලෙස පිළිබිඹු කරමින් මූල්‍ය වගකීම් වශයෙන් දක්වනු ලබයි. මෙහිදී ගනුදෙනුවෙහි ආර්ථික යථා ස්වභාවය පිළිබිඹු කරමින් උපවිත පොළිය, ප්‍රතිමිලදී ගැනීම් ගිවිසුම් යටතේ විකුණන ලද සුරැකුම්පත් යටතේ වගකීමක් ලෙස ඇතුළත් කෙරෙයි. විකුණුම් මිල සහ ප්‍රතිමිලදී ගැනීම් මිල අතර වෙනස පොළී වියදම් ලෙස සලකනු ලබන අතර, ගිවිසුමෙහි කාලසීමාව පුරාවට සඵල පොළී අනුපාතය භාවිතයෙන් උපවිත කරනු ලබයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	1,016,574,286	839,574,411	1,015,635,421	839,574,411
ණය සුරැකුම්පත් ගිවිසුමට ගෙවිය යුතු	-	-	-	-
වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු	21,203,242	14,804,802	32,808,023	21,750,178
එකතුව	1,037,777,528	854,379,213	1,048,443,444	861,324,589

35. කුමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම් (සම්බන්ධයි)

35.1 තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු මුදල් විශ්ලේෂණය

35.1 (අ) නිමැවුම් වශයෙන්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමුහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ඉතුරුම් තැන්පතු	218,550,833	198,321,926	219,130,009	198,321,926
ස්ථාවර තැන්පතු	798,023,453	641,252,485	796,505,412	641,252,485
එකතුව	1,016,574,286	839,574,411	1,015,635,421	839,574,411

35.1 (ආ) ව්‍යවහාරික මුදල් වශයෙන්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමුහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ශ්‍රී ලංකා රුපියල්	1,004,709,134	828,694,912	1,003,770,269	828,694,912
ඇමරිකානු ඩොලර්	8,449,477	7,341,154	8,449,477	7,341,154
යුරෝ	1,323,498	1,314,681	1,323,498	1,314,681
මහා බ්‍රිතාන්‍ය පවුම්	1,139,598	1,195,739	1,139,598	1,195,739
ඕස්ට්‍රේලියානු ඩොලර්	951,798	1,027,574	951,798	1,027,574
ජපන් යෙන්	781	351	781	351
එකතුව	1,016,574,286	839,574,411	1,015,635,421	839,574,411

36. කල්බදු වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

කල්බදු වගකීමෙහි මූලික මිනුම

ඉතිරි කල්බදු කාලසීමාව තුළ අනාගත කල්බදු කුලීවල වත්මන් වටිනාකමට කල්බදු වගකීම ආරම්භක දිනට මූලිකව මනිනු ලබයි.

කල්බදු වගකීමෙහි පසුකාලීන මිනුම

කල්බදු පොලිය වැඩිවීමත් කල්බදු ගෙවීම් අඩුවීමත් අනුව කල්බදු වගකීම පසුකාලීනව මනිනු ලබයි.

වට්ටම් අනුපාතිකය

අනාගත කල්බදු කුලීවල වත්මන් අගය තීරණය කිරීමට අදාළ වන වට්ටම් අනුපාතිකය වූයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රකාශිත කල්බදු කාලසීමාවලට සමාන කාලසීමා සඳහා අදාළ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර අනුපාතිකයන්ය. භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරයෙහි කාලසීමාව, කල්බදු කාලසීමාවට සමාන වේ. අදාළ කාලවකවානුව සඳහා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර අනුපාතිකය නොවේ නම්, උපයෝගී කරගත් කල්බදු කාලසීමාවට වඩා අඩු කල්බදු අනුපාතිකයක් යොදා ගනු ලැබෙයි.

36. කල්බදු වගකීම් (සම්බන්ධයි)

36. (අ) කල්බදු වගකීම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	-	-	-	-
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධකිරීම් හරහා අත්පත් කර ගැනීම්	-	-	15,772	-
වර්ෂය තුළ එකතුකිරීම්	1,232,152	-	1,272,874	-
වර්ෂය සඳහා කල්බදු පොලිය	94,343	-	95,106	-
අඩුකළා: වර්ෂය තුළ ගෙවීම්	(259,613)	-	(262,311)	-
අවසාන ශේෂය	1,066,882	-	1,121,441	-

36 (අ) කල්පිරීමේ විශ්ලේෂණය කල්බදු වගකීම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
වර්ෂයක් තුළ ගෙවිය යුතු මුදල	174,892	-	188,079	-
වසර 1 සිට 3 දක්වා ගෙවිය යුතු මුදල	330,776	-	349,438	-
වසර 3 සිට 5 දක්වා ගෙවිය යුතු මුදල	224,533	-	232,241	-
වසර 5 කට පසු ගෙවිය යුතු මුදල	336,681	-	351,683	-
එකතුව	1,066,882	-	1,121,441	-

37. නිකුත්කළ ණය සුරැකුම්පත්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
බැංකුව විසින් නිකුත් කළ				
නිකුත්කළ ජ්‍යෙෂ්ඨ බැඳුම්කර (සටහන් අංක 37.1)	-	46,382,722	-	46,382,722
යටත්කාලීන වගකීම් (සටහන් අංක 37.2)	6,006,411	6,006,411	6,006,411	6,006,411
ණයකර (සටහන් අංක 37.3)	20,685,300	-	20,685,300	-
වෙනත් පරිපාලන සමාගම් විසින් නිකුත් කළ සුරැකුම් රහිත යටත්කාලීන ණයකර	-	-	263,986	-
එකතුව	26,691,711	52,389,133	26,955,697	52,389,133
එක් වසරක් තුළ ගෙවිය යුතු	691,711	46,389,133	767,172	46,389,133
වසරකින් පසුව ගෙවිය යුතු	26,000,000	6,000,000	26,188,525	6,000,000
එකතුව	26,691,711	52,389,133	26,955,697	52,389,133

37. නිකුත්කළ ණය සුරැකුම්පත් (සම්බන්ධයි)

37.1 ජ්‍යෙෂ්ඨ බැඳුම්කර (Senior Notes) නිකුත් කිරීම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

දීර්ඝ කාලීන අරමුදල් අවශ්‍යතා මත බැංකුව විසින් ජාත්‍යන්තර බැඳුම්කර (අැමරිකානු ඩොලර් ඒකක) මගින් ණයට ගනු ලබන අරමුදල් මේ මගින් නියෝජනය වෙයි. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමය යොදා ගනිමින් නිකුත් කරන ලද ජ්‍යෙෂ්ඨ බැඳුම්කර ඒවායෙහි ක්‍රමඝෂය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි. ගෙවන ලද/ගෙවිය යුතු පොළිය, ලාභ හෝ අලාභ යටතේ හඳුනාගනු ලබයි.

වාර්තාකරණ දිනට පවතින විදේශ මුදල් ණය සුරැකුම්පත්, එදිනට පවතින මධ්‍ය විනිමය හුවමාරු අනුපාතය භාවිතයෙන් ව්‍යවහාරික මුදල් වලට පරිවර්තනය කෙරෙයි. වාර්තාකරණ දිනට යළි පරිවර්තනය කිරීම මත පැනනගින විදේශ මුදල් අගයෙහි වෙනස ලාභය හෝ අලාභය යටතේ හඳුනාගනු ලැබේ.

කාණ්ඩය	මුහුණත වටිනාකම	පොළී අනුපාතිකය %	ආපසු ගෙවීමේ නියමයන්	නිකුත් කළ දිනය	කල්පිරෙන දිනය	සඵල වාර්ෂික ප්‍රතිලාභ		බැංකුව		සමුහය	
						2019 %	2018 %	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
බැංකුව විසින් නිකුත් කළ අැ.ඩො.මි. 250 ක ජ්‍යෙෂ්ඨ බැඳුම්කර (Senior notes)	අැ.ඩො.මි. 250	5.150	කල්පිරීමේදී	10.09.2014	10.09.2019	-	5.21	-	46,382,722	-	46,382,722
එකතුව								-	46,382,722	-	46,382,722

37.2 යටත්කාලීන වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

දිගුකාලීන අරමුදල් අවශ්‍යතා සඳහා සමුහය විසින් ණයට ගනු ලැබූ අරමුදල් මේ මගින් නියෝජනය වේ. ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට සමුහය විසින් නියම කරනු ලබන අවස්ථාවලදී හැරණුකොට මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව මෙම අරමුදල් සඵල පොළී අනුපාතික ක්‍රමය උපයෝගී කරගනිමින් එහි ක්‍රමඝෂය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබයි.

ණයකර නිකුත් කිරීමෙහි මූලික අරමුණ වනුයේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාත ඉහළ නැංවීම සඳහා හා බැංකුවෙහි වත්කම් හා වගකීම් කළඹ අතර කල්පිරීමේ නොගැලපීම් අඩුකිරීම සඳහා බැංකුවේ ප්‍රාග්ධනය ඉහළ නංවාලීමයි.

බැංකුව මෙම නිකුත්වල මුළු ප්‍රතිපාදන භාවිතය තුළින් සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික කටයුතු වල වත්කම් සංවිනය ව්‍යාප්ත කර ගැනීමට අදහස් කරයි.

2019 දෙසැම්බර් 31 දින බැංකුවේ යටත්කාලීන වගකීම්, 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතෙහි ප්‍රතිපාදන යටතේ පෞද්ගලික ස්ථාපන ලෙස 2016 දෙසැ.29 දින නිකුත් කරන ලද රු.100/- ශ්‍රේණිගත කළ සුරැකුම් රහිත යටත්කාලීන සහ නිදහස් කළ හැකි ණයකර රු. 6,000,000,000 වලින් සමන්විත වේ. එන්.එස්.බී. ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ් මෙම යටත්කාලීන වගකීම් නිකුත් කිරීමේ භාරකාරීත්වය දරයි. ලංකා ෆිච් රේටින් අයාතනය මෙම වගකීම AA+(lka) යටතට වර්ගීකරණය කර ඇත.

කාණ්ඩය	මුහුණත වටිනාකම රු. '000	පොළී අනුපාතිකය %	ආපසු ගෙවීමේ නියමයන්	නිකුත් කළ දිනය	කල්පිරෙන දිනය	සඵල වාර්ෂික ප්‍රතිලාභ		බැංකුව		සමුහය	
						2019 %	2018 %	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
බැංකුව විසින් නිකුත් කළ ස්ථාවර අනුපාතිකය 13%	6,000,000	13 වා.පො.	Semi-annually	29.12.2016	29.12.2021	13.42	13.42	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000
ගෙවියයුතු පොලී								6,411	6,411	6,411	6,411
එකතුව								6,006,411	6,006,411	6,006,411	6,006,411

නිකුත් කරන්නාගේ විසුරුවා හැරීමකදී, ඉහත වගකීම් නිකුත් කරන්නාගේ සියලුම ණය හිමියන් සහ තැන්පත්කරුවන්ගේ ඉල්ලීම් වලට යටත් වනු ඇත.

37. නිකුත්කළ ණය සුරැකුම්පත් (සම්බන්ධයි)

37.3 ණයකර

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

දිගුකාලීන අරමුදල් සම්පාදන අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් සමූහය විසින් ණයට ගනු ලැබූ අරමුදල් මෙමගින් නියෝජනය කෙරෙයි. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව මෙම අරමුදල්, සමූහය විසින් ලාභය හෝ පාඩුව හරහා සාධාරණ වටිනාකමට නියම කරනු ලබන අවස්ථාවලදී හැරුණු කොට සඵල පොලී අනුපාතික ක්‍රමවේදය උපයෝගී කර ගනිමින් ඒවායෙහි ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට මනිනු ලැබෙයි.

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ හිඟ ණයකර, 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකරීමේ බැංකු පනතේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර පෞද්ගලික තැන්පත් කිරීම් ලෙස 2019 අගෝස්තු 28 වන දින රු. 100/- ක් වූ ජ්‍යෙෂ්ඨ සුරැකුම් රහිත නිදහස් කරවා ගත හැකි ණයකර රු.බි. 20 කින් සමන්විත විය. එන්එස්බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කමිෂන් ලිමිටඩ් මෙම ණයකර නිකුතුව සඳහා භාරකරු ලෙස කටයුතු කරන ලදී. අයි.සී.ආර්.ඒ ලංකා ආයතනය වෙතින් ක්‍රීත්ව ඒ (ස්ථාවර) ශ්‍රේණිගත කිරීම මෙම ණයකරයට හිමිවේ.

කාණ්ඩය	මුහුණත වටිනාකම රු. '000	පොලී අනුපාතිකය %	ආපසු ගෙවීමේ නියමයන්	නිකුත් කළ දිනය	කල්පිරෙන දිනය	සඵල වාර්ෂික ප්‍රතිලාභ		බැංකුව		සමූහය	
						2019	2018	2019	2018	2019	2018
						%	%	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
බැංකුව විසින් නිකුත්කළ ස්ථාවර අනුපාතිකය - වසර 3	13,677,000	11 වා.පො.	වාර්ෂිකව	10.09.2019	10.09.2022	11.00	-	13,677,000	-	13,677,000	-
ස්ථාවර අනුපාතිකය - වසර 5	6,323,000	11.25 වා.පො.	වාර්ෂිකව	10.09.2019	10.09.2024	11.25	-	6,323,000	-	6,323,000	-
ගෙවිය යුතු පොලිය								685,300	-	685,300	-
එකතුව								20,685,300	-	20,685,300	-

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පිටගණක තක්සේව කළ වහාම අරමුදල් නොයෙදූ පසුගිය සේවා පිරිවැය වෙනත් විස්තීරණ ආදායම්හි හඳුනාගනු ලබයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I සඳහා ප්‍රතිපාදන [සටහන් 38.(අ).1.]	4,681,606	2,596,088	4,681,606	2,596,088
විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II සඳහා ප්‍රතිපාදන [සටහන් 38.(අ).2.]	87,155	-	87,155	-
විශ්‍රාමික වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමය සඳහා ප්‍රතිපාදන [සටහන් 38.(අ).3.]	1,739,946	1,234,707	1,739,946	1,234,707
පාරිතෝෂික සඳහා ප්‍රතිපාදන [සටහන් 38.(අ).4.]	-	-	27,980	1,982
එකතුව	6,508,707	3,830,795	6,536,687	3,832,777

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම්

බැංකුව සතුව සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රම දෙකක් පවතී. ඒවා 1995 ඔක්තෝබර් 01 දිනට ප්‍රථම සේවයට බැඳුණු ස්ථීර සේවකයින් සඳහා වන විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I සහ 1995 ඔක්තෝබර් 01 දිනට පසුව සේවයට බැඳුණු ස්ථීර සේවකයින් සඳහා වන විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II ලෙස දැක්විය හැකි අතර, විශ්‍රාමික සේවකයින් සඳහා වන වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමයක්ද බැංකුව සතුව පවතී.

මෙකී යෝජනා ක්‍රමවල වත්කම්, බැංකුවේ වත්කම් වලින් ස්වාධීනව පවතින අතර, අදාළ අරමුදල්වල නීතිරීති/භාර ඔප්පුවල ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර කළමනාකාරිත්වය හා බැංකු සේවකයින් නියෝජනය වන කළමනාකරුවන්/භාරකාර මණ්ඩලයක් මගින් පරිපාලනය කෙරෙයි.

මෙම අරමුදල්වල පාලිත නීති ප්‍රකාර අවම වශයෙන් වසර 02 කට වරක් ජීවගණක තක්සේරුවක් සිදු කළ යුතු වන අතර සාමාජිකයින් විසින් පත් කල බැංකුවේ විගණක කටයුතුවලින් ස්වාධීනව වූ වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයක් හෝ ආයතන මගින් සිදු කරනු ලබන වාර්ෂික විගණන වලට මෙකී අරමුදල් බඳුන් වේ.

38. (අ) 1. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය 1

විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I

වත්කිමය ජීවගණක සමාගමක් වන සී/ස ජීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්.පුප්‍රනානාදන් මහතා විසින් 2019.12.31 දිනට විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I හි ජීවගණක ඇගයීමක් සිදු කරන ලදී.

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවකයින් විසින් උපයාගනු ලැබූ අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභයන්හි ජීවගණක වත්මන් අගය ගණනය කිරීම සඳහා ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක ප්‍රතිලාභ ක්‍රමය උපයෝගී කරගන්නා ලදී.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමුහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
(අ) මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගනු ලැබූ ශුද්ධ වත්කම්/(වගකීම්) නියමිත ප්‍රතිලාභ බැඳීමේ වත්මන් අගය	(18,209,182)	(16,184,005)	(18,209,182)	(16,184,005)
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගය	13,527,576	13,587,917	13,527,576	13,587,917
එකතුව	(4,681,606)	(2,596,088)	(4,681,606)	(2,596,088)
(ආ) ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගත් අගය				
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	88,952	117,515	88,952	117,515
ප්‍රතිලාභ බැඳීම් මත පොළී පිරිවැය	311,531	405,421	311,531	405,421
ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ වියදම්	400,483	522,936	400,483	522,936
(ඇ) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රමාණය				
ප්‍රත්‍යක්ෂ (ලාභ)/අලාභ	664,380	801,418	664,380	801,418
උපකල්පනයන්ගේ වෙනස්වීම් මත (ලාභ)/අලාභ	1,170,697	(1,105,366)	1,170,697	(1,105,366)
සැලසුම්ගත වත්කම් මත ජීවගණක ලාභ/(අලාභ)	250,441	149,435	250,441	149,435
සැලසුම්ගත වත්කම් මත පොළී ආදායමෙහි වෙනස	-	-	-	-
එකතුව	2,085,518	(154,513)	2,085,518	(154,513)
(ඈ) සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම් පහත පරිදි වේ				
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි ආරම්භක අගය	13,587,917	13,552,607	13,587,917	13,552,607
සැලසුම්ගත වත්කම්වල අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ	1,630,550	1,387,932	1,630,550	1,387,932
තරා සේව්‍ය දායකත්වය	400,483	522,936	400,483	522,936
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(1,840,933)	(1,726,123)	(1,840,933)	(1,726,123)
සැලසුම්ගත වත්කම් මත ජීවගණක ලාභ/(අලාභ)	(250,441)	(149,435)	(250,441)	(149,435)
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි අවසාන ශේෂය	13,527,576	13,587,917	13,527,576	13,587,917

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) 1. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය 1 (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
(ඉ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීමට වත්මන් අගයෙහි වෙනස්වීම් පහත පරිදි වේ නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීමෙහි ආරම්භක ශේෂය	16,184,005	16,303,208	16,184,005	16,303,208
පොළී පිරිවැය	1,942,081	1,793,353	1,942,081	1,793,353
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	88,952	117,515	88,952	117,515
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(1,840,933)	(1,726,123)	(1,840,933)	(1,726,123)
උපකල්පනයන්ගේ වෙනස්වීම් මත (ලාභ)/අලාභ	1,170,697	(1,105,366)	1,170,697	(1,105,366)
බැඳීම් මත ජීවගණක (ලාභ)/අලාභ	664,380	801,418	664,380	801,418
නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීමට අවසාන ශේෂය	18,209,182	16,184,005	18,209,182	16,184,005
(ඊ) සැලසුම්ගත වත්කම්වලට පහත අයිතමයන් ඇතුළත්ය				
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	6,513,697	6,918,796	6,513,697	6,918,796
වාණිජ පත්‍රිකා	147,891	-	147,891	-
ස්ථාවර තැන්පතු	400,019	501,333	400,019	501,333
ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්	186,636	139,087	186,636	139,087
ණයකර	5,677,233	5,816,455	5,677,233	5,816,455
භාරකාර සහතිකපත්	203,048	103,063	203,048	103,063
බැංකු තැන්පතු	34,653	82	34,653	82
වෙනත් වත්කම්	364,399	109,101	364,399	109,101
එකතුව	13,527,576	13,587,917	13,527,576	13,587,917

	බැංකුව සහ සමූහය
	2019 රු. '000
(උ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් කල්පිරීමේ පරාසය - අපේක්ෂිත සමුච්චිත ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් වත්මන් අගය ඉදිරි වර්ෂයන්හිදී නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම් වත්මන් අගයේ ව්‍යාප්තිය	
වසර 1 ට වඩා අඩු	1,914,651
වසර 1 - 2 අතර	3,336,179
වසර 3 - 5 අතර	4,017,986
වසර 6 - 10 අතර	4,511,347
වසර 10 ට වැඩි	4,429,019
එකතුව	18,209,182

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) 1. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය 1 (සම්බන්ධයි)

	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I 2019	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I 2018
(උ9) ජීවගණක උපකල්පන		
ඉදිරි වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය (%)	6.50	6.50
වට්ටම් අනුපාතිකය (%)	11.00	12.00
ජීවන වියදම් දීමනාවෙහි ඉදිරි වැඩිවීම (%)	4.50	4.50
මර්ත්‍යතාව	GA 1983 මර්ත්‍යතා වගුව	GA 1983 මර්ත්‍යතා වගුව
විශ්‍රාම යාමේ වයස	අවුරුදු 60	අවුරුදු 57
සාමාන්‍ය ගෙවීම් ක්‍රමය	මාසිකව	මාසිකව

සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතිකය

වයස	2019 %	2018 %
20	0.3	2
25	0.3	1.5
30	0.3	1
35	0.3	1
40	0.3	1
45	0.3	1
50	10.0	1
55	10.0	-
56	10.0	-
57	10.0	-
58	10.0	-
59	10.0	-

(ඵ) පහත දැක්වෙන උපකල්පනයන්ගේ වැඩිවීම/අඩුවීම මගින් නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වර්තමාන අගය මත ඇති කෙරෙන බලපෑම පහත පරිදි විස්තරාත්මකව දැක්විය හැකිය.

	බැංකුව සහ සමූහය 2019		බැංකුව සහ සමූහය 2018	
	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I		විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I	
	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම
ඉදිරි වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය	18,279,812	18,141,628	16,239,064	16,131,138
වට්ටම් අනුපාතිකය	17,044,094	19,530,292	15,206,625	17,289,679

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) 2. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II

වෘත්තීය ජීවිතයේ සමාගමක් වන සී/ස ජීවිතයක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්.පුප්‍රානාදන් මහතා විසින් 2019.12.31 දිනට විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II හි ජීවිතයක ඇගයීමක් සිදු කරන ලදී.

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවකයින් විසින් උපයෝගී ලැබූ අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභයන්හි ජීවිතයක වත්මන් අගය, ගණනය කිරීම සඳහා ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක ප්‍රතිලාභ ක්‍රමය උපයෝගී කරගන්නා ලදී.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
(අ) මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇති ශුද්ධ වත්කම්/ (වගකීම්)				
නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වත්මන් අගය	(3,013,446)	(1,918,831)	(3,013,446)	(1,918,831)
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගය	2,926,971	2,178,685	2,926,971	2,178,685
ගැලපීම්	(680)	167	(680)	167
එකතුව	(87,155)	260,021	(87,155)	260,021
(ආ) ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රමාණය				
පුළුල්වන සේවා පිරිවැය	295,440	172,533	295,440	172,533
ප්‍රතිලාභ බැඳීම් මත පොළී පිරිවැය	(31,183)	(4,747)	(31,183)	(4,747)
ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පනි දායකත්වය	(708)	-	-	-
ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ වියදම්	263,549	167,786	264,257	167,786
(ඇ) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රමාණය				
ප්‍රතිපාදන ගැලපීම්	-	-	-	-
ප්‍රත්‍යක්ෂ (ලාභ)/අලාභ	79,048	463,865	79,048	463,865
උපකල්පනයන්ගේ වෙනස්වීම් මත (ලාභ)/අලාභ	500,048	(355,768)	500,048	(355,768)
සැලසුම්ගත වත්කම් මත ජීවිතයක ලාභ/(අලාභ)	31,114	(15,379)	31,114	(15,379)
සැලසුම්ගත වත්කම් මත පොළී ආදායමෙහි වෙනස	-	-	-	-
එකතුව	610,210	92,718	610,210	92,718
(ඈ) සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම් පහත පරිදි වේ				
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි ආරම්භක අගය	2,178,685	1,527,607	2,178,685	1,527,607
සැලසුම්ගත වත්කම්වල අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ	261,442	167,682	261,442	167,682
තර්ථ සේව්‍ය දායකත්වය	528,138	473,974	528,138	473,974
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(10,180)	(5,957)	(10,180)	(5,957)
සැලසුම්ගත වත්කම් මත ජීවිතයක ලාභ/(අලාභ)	(31,114)	15,379	(31,114)	15,379
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි අවසාන ශේෂය	2,926,971	2,178,685	2,926,971	2,178,685

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) 2. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
(ඉ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීමට වත්මන් අගයෙහි වෙනස්වීම් පහත පරිදි වේ නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීමෙහි ආරම්භක ශේෂය	1,918,831	1,481,223	1,918,831	1,481,223
පොළී පිරිවැය	230,259	162,935	230,259	162,935
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	295,440	172,533	295,440	172,533
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(10,180)	(5,957)	(10,180)	(5,957)
උපකල්පනයන්ගේ වෙනස්වීම් මත (ලාභ)/අලාභ	500,048	(355,768)	500,048	(355,768)
බැඳීම් මත ජීවගණක (ලාභ)/අලාභ	79,048	463,865	79,048	463,865
නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීමට අවසාන ශේෂය	3,013,446	1,918,831	3,013,446	1,918,831
(ඊ) සැලසුම්ගත වත්කම්වලට පහත අයිතමයන් ඇතුළත්ය				
භාණ්ඩාගාර බැඳීම්කර	2,034,186	1,864,180	2,034,186	1,864,180
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	-	37,418	-	37,418
ණයකර	3,260	-	3,260	-
ස්ථාවර තැන්පතු	900,481	225,867	900,481	225,867
ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිළදී ගත් සුරැකුම්පත්	-	74,632	-	74,632
ඉතුරුම්	83	56	83	56
වෙනත් වත්කම්	(7,439)	(23,468)	(7,439)	(23,468)
එකතුව	2,930,571	2,178,685	2,930,571	2,178,685

	බැංකුව සහ සමූහය	
	2019 රු. '000	
(උ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් කල්පිරීමේ පරාසය - අපේක්ෂිත සමූහික ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් වත්මන් අගය		
ඉදිරි වර්ෂයන්හිදී නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම් වත්මන් අගයේ ව්‍යාප්තිය		
වසර 1 ට වඩා අඩු		15,559
වසර 1 - 2 අතර		44,388
වසර 3 - 5 අතර		93,334
වසර 6 - 10 අතර		263,794
වසර 10 ට වැඩි		2,596,371
එකතුව		3,013,446

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) 2. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II (සම්බන්ධයි)

	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II 2019	විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II 2018
(උ) පීවගණක උපකල්පන		
ඉදිරි වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය (%)	6.50	6.50
වට්ටම් අනුපාතිකය (%)	11.00	12.00
පීවන වියදම් දීමනාවෙහි ඉදිරි වැඩිවීම (%)	4.50	4.50
මර්තන්තාව	GA 1983 මර්තන්තා වගුව	GA 1983 මර්තන්තා වගුව
විශ්‍රාම යාමේ වයස	අවුරුදු 60	අවුරුදු 57
සාමාන්‍ය ගෙවීම් ක්‍රමය	මාසිකව	මාසිකව

සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතිකය

වයස	2019 %	2018 %
20	0.3	2
25	0.3	1.5
30	0.3	1
35	0.3	1
40	0.3	1
45	0.3	1
50	10.0	1
55	10.0	-
56	10.0	-
57	10.0	-
58	10.0	-
59	10.0	-

(ඵ) පහත දැක්වෙන උපකල්පනයන්ගේ වැඩිවීම/අඩුවීම මගින් නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වර්තමාන අගය මත ඇති කෙරෙන බලපෑම පහත පරිදි විස්තරාත්මකව දැක්විය හැකිය.

	බැංකුව සහ සමූහය			
	2019		2018	
	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම
ඉදිරි වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය	3,367,065	2,719,816	2,153,504	1,718,957
වට්ටම් අනුපාතිකය	2,425,873	3,796,297	1,636,760	2,274,599

38. (අ) 3. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විශ්‍රාමික සේවකයින් සඳහා වන වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමය

වෘත්තීමය පීවගණක සමාගමක් වන සී/ස පීවගණක හා කළමනාකරණ උපදේශක පෞද්ගලික සමාගමෙහි එම්. පූපලානාදන් මහතා විසින් 2019.12.31 දිනට විශ්‍රාමික සේවකයින් සඳහා වන වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමයෙහි පීවගණක ඇගයීමක් සිදු කරන ලදී.

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවකයින් විසින් උපයාගනු ලැබූ අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභයන්හි පීවගණක වත්මන් අගය, ගණනය කිරීම සඳහා ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක ප්‍රතිලාභ ක්‍රමය උපයෝගී කරගන්නා ලදී.

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) 3. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විශ්‍රාමික සේවකයින් සඳහා වන වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමය (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	2019 රු. '000	2018 රු. '000
(අ) මූල්‍ය වත්කම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇති ශුද්ධ වත්කම්/(වගකීම්)		
නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වත්මන් අගය	(2,540,783)	(1,523,918)
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගය	800,837	289,211
එකතුව	(1,739,946)	(1,234,707)
(ආ) ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි හඳුනාගෙන ඇති වටිනාකම		
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	39,269	24,475
ප්‍රතිලාභ බැඳීම් මත පොළී පිරිවැය	148,165	111,195
ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ වියදම්	187,434	135,670
(ඇ) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගෙන ඇති වටිනාකම		
ප්‍රතිපාදන ගැලපීම්	-	(28,608)
ප්‍රත්‍යක්‍ෂ (ලාභ)/අලාභ	858,204	467,826
උපකල්පනයන්ගේ වෙනස්වීම් මත (ලාභ)/අලාභ	151,996	(132,004)
සැලසුම්ගත වත්කම් මත ජීවගණක ලාභ/(අලාභ)	8,637	(10,960)
සේවකයින්ගේ දායකත්වය	(13,598)	(8,688)
එකතුව	1,005,239	287,565
(ඈ) සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම් පහත පරිදි වේ.		
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි ආරම්භක අගය	289,211	283,336
සැලසුම්ගත වත්කම්වල අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ	34,705	21,010
තරා සේව්‍ය දායකත්වය	687,434	135,670
සහභාගිකරුවන්ගේ තරා දායකත්වය	13,598	8,688
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(215,474)	(170,454)
සැලසුම්ගත වත්කම් මත ජීවගණක ලාභ/(අලාභ)	(8,637)	10,960
සැලසුම්ගත වත්කම්වල සාධාරණ අගයෙහි අවසාන ශේෂය	800,837	289,211
(ඉ) නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වත්මන් අගයෙහි වෙනස්වීම් පහත පරිදි වේ.		
නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීමෙහි ආරම්භක ශේෂය	1,523,918	1,230,477
ප්‍රතිපාදන ගැලපීම්	-	(28,608)
පොළී පිරිවැය	182,870	132,206
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	39,269	24,475
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(215,474)	(170,454)
උපකල්පනයන්ගේ වෙනස්වීම් මත (ලාභ)/අලාභ	151,996	(132,004)
බැඳීම් මත ජීවගණක ලාභ/(අලාභ)	858,204	467,826
නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල අවසාන ශේෂය	2,540,783	1,523,918

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) 3. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විග්‍රාමික සේවකයින් සඳහා වන වෛද්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රමය (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	2019 රු. '000	2018 රු. '000
(ඊ) සැලසුම්ගත වත්කම්වලට පහත අයිතමයන් ඇතුළත්ය. භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	191,143	214,229
වාණිජ පත්‍රිකා	100,000	-
ස්ථාවර තැන්පතු	329,669	73,275
ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලට ගත් සුරැකුම්පත්	100	10,075
භාරකාර සහතිකපත්	208,734	31,666
ඉතුරුම්	50	51
වෙනත් ගෙවීම්	(28,859)	(40,084)
එකතුව	800,837	289,211

	බැංකුව සහ සමූහය	
	2019 රු. '000	
(උ) නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීමේ කල්පිරීමේ පරාසය - අපේක්ෂිත සමූහිත ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් වර්තමාන අගය ඉදිරි වර්ෂයන්හිදී නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීමේ වත්මන් අගයේ ව්‍යාප්තිය		
වසර 1 ට වඩා අඩු		197,580
වසර 1 - 2 අතර		363,232
වසර 3 - 5 අතර		465,189
වසර 6 - 10 අතර		584,812
වසර 10 ට වැඩි		929,970
එකතුව		2,540,783

	2019 %	2018 %
(ඌ) ජීවගණක උපකල්පන		
වෛද්‍ය පිරිවැය උද්ධමන අනුපාතිකය	5.00	5.00
වට්ටම් අනුපාතිකය	11.00	12.00

	බැංකුව සහ සමූහය	
	2019 1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම
(එ) පහත දැක්වෙන උපකල්පනයන්ගේ වැඩිවීම/අඩුවීම මගින් නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වර්තමාන අගය මත ඇති කෙරෙන බලපෑම පහත පරිදි විස්තරාත්මකව දැක්විය හැකිය.		
වෛද්‍ය පිරිවැය ඉහළ යෑමේ අනුපාතිකය	2,832,377	2,719,816
වට්ටම් අනුපාතිකය	2,320,495	2,294,480

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) 4 පාරිතෝෂික සැලසුම - බැංකුව සහ සමූහය

බැංකුව

විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II පිහිටුවීමත් සමඟ 1995 ඔක්තෝබර් 01 දින හෝ ඊට පසු සේවයට බැඳුණු සේවකයින් විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II හි සාමාජිකයන් වන බැවින්, සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමයෙහි අයිතීන් හා වරප්‍රසාද සඳහා හිමිකම් කියනු නොලබයි. කෙසේ වුවද විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සඳහා හිමිකම් කීමට ප්‍රථම සේවා පාරිතෝෂික ගෙවීමක් ඇති විට බැංකුව ඒවා මුදල් පදනම යටතේ හඳුනාගනී.

සමූහය

පරිපාලිත සමාගම්හි කාර්ය මණ්ඩලය විශ්‍රාම වැටුප් සඳහා හිමිකම් කියනු නොලබයි. එහෙයින් 1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික පනතෙහි ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර ඔවුන් පාරිතෝෂික සැලසුමෙහි සාමාජිකත්වය අඛණ්ඩව දරනු ලබයි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
(අ) ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ වියදම් (සේවක මණ්ඩල වියදම් යටතේ හඳුනාගත්)				
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	-	-	275	202
ප්‍රතිලාභ බැඳීම් මත පොළී පිරිවැය	-	-	3,150	149
ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ වියදම්	-	-	3,425	351
(ආ) සේවා පාරිතෝෂික සඳහා ප්‍රතිපාදන				
ජනවාරි 01 දිනට නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	-	-	1,982	1,234
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධවීම් හරහා අත්පත්කර ගැනීම්	-	-	21,195	-
පොළී වියදම	-	-	3,150	149
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	-	-	275	202
ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	-	-	-	-
බැඳීම් මත ජීවගණක (ලාභ)/අලාභ	-	-	1,378	397
දෙසැම්බර් 31 දිනට නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	-	-	27,980	1,982

	ගනවි මැනෙන්නට කම්පනි		ශ්‍රී ලංකා
	2019 %	2018 %	ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව 2019 %
(ඇ) ජීවගණක උපකල්පන			
ඉදිරි වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය	8.33	8.33	20
වට්ටම් අනුපාතිකය	10.44	12.11	11
මර්ත්‍යතාව	-	-	A67/70

38. සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) නිර්වචන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් (සම්බන්ධයි)

38. (අ) 4 පාරිතෝෂික සැලසුම - බැංකුව සහ සමූහය (සම්බන්ධයි)

	එන් එස් බී ආර්ථික මැනවීමේ කමිටු - 2019		
	30-34	35-39	40<
සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතිකය සහ ඉදිරි සේවා කාලයෙහි සාමාන්‍යය වයස් කාණ්ඩය	30-34	35-39	40<
සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතිකය	0	0	0
ඉදිරි සේවා කාලයෙහි සාමාන්‍යය - වර්ෂ	30	23	16

(අ) පහත දැක්වෙන උපකල්පනයන්ගේ වැඩිවීම/අඩුවීම මගින් නිර්වචන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්වල වර්තමාන අගය මත ඇති කෙරෙන බලපෑම පහත පරිදි විස්තරාත්මකව දැක්විය හැකිය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි සඳහන් වන අගයන් උපයෝගී කරගනු ලබන මූල්‍යමය හා මූල්‍ය නොවන උපකල්පනවල වෙනස්වීම්වලට අතිශයින්ම සංවේදී වේ.

සංවේදීතා විශ්ලේෂණයක් පහත පරිදි සිදු කෙරිණි.

	එන් එස් බී ආර්ථික මැනවීමේ කමිටු			
	2019		2018	
	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම	1% වැඩිවීම	1% අඩුවීම
ඉදිරි වාර්ෂික වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය	511	(433)	349	(295)
වට්ටම් අනුපාතිකය	(422)	505	(284)	296

උපකල්පන

මූල්‍ය උපකල්පන - වට්ටම් අනුපාතිකය, වැටුප් වර්ධක අනුපාතිකය

ජනවිකාස මත පදනම්වූ උපකල්පන - මර්තන්තාව, සේවක පිරිවැටුම, ආබාධිතබව, විශ්‍රාම ගැනීමේ වයස

39. ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනට				
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	-	-	(27,862)	137,344
ව්‍යාපාරික ඒකාබද්ධවීම් හරහා අත්පත්කර ගැනීම්	-	-	418,858	-
වර්ෂය සඳහා අයකිරීම්	-	-	297,664	2,991
වර්ෂය තුළ ගෙවීම්	-	-	(122,956)	(168,197)
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	-	-	565,704	(27,862)

සටහන: ප්‍රවර්තන බදු වත්කම වෙනත් වත්කම්වල වර්ගීකරණය කර ඇත.

40. වෙනත් ප්‍රතිපාදන

වෙනත් ප්‍රතිපාදන යටතේ හෙළිදරව් කිරීමට අගයක් නොමැත.

41. වෙනත් වගකීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පොළී, ගාස්තු සහ වියදම්, විශ්‍රාම වැටුප්, නිවාඩු මුදල් කිරීම් හා වෙනත් වියදම් සඳහා සිදු කරනු ලබන ප්‍රතිපාදන වෙනත් වගකීම් යටතට අයත්වේ. වාර්තාකරණ දිනට ගෙවියයුතු අගයන් අනුව මෙම වගකීම් වාර්තා ගත කර ඇත.

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනට				
විවිධ ණයහිමියෝ	250,968	172,333	262,268	172,333
ගෙවිය යුතු වැටුප් ආශ්‍රිත දෑ	1,229,896	935,974	1,230,102	935,974
ගෙවිය යුතු වෙනත් බදු	839,093	646,009	843,348	646,009
ගෙවිය යුතු වෙනත්	3,631,507	3,692,960	5,094,697	3,698,001
එකතුව	5,951,464	5,447,277	7,430,415	5,452,317

42. පරිපාලිත සමාගම්වලට ගෙවිය යුතු

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනට				
එන් එස් බී ෆන්ඩ් මැනේජමන්ට් සමාගමට ගෙවිය යුතු	547	750	-	-
එකතුව	547	750	-	-

සටහන - පිටු අංක 390 හි ආශ්‍රිත පාර්ශව ගනුදෙනු - සටහන් අංක 49.3 වෙත යොමුවන්න.

43. ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය

	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනට				
අනුමත කළ				
ජනවාරි 01 දිනට එකක් රු. 10 බැගින් වූ සාමාන්‍ය කොටස් බිලියන 01	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000
නිකුත් කළ හා ගෙවා නිමි ශේෂය ජනවාරි 01 දිනට				
එකක් රු. 10 බැගින් වූ සාමාන්‍ය කොටස් මිලියන 940	9,400,000	6,700,000	9,400,000	6,700,000
වර්ෂය තුළ සාමාන්‍ය කොටස් නිකුතුව	-	2,700,000	-	2,700,000
එකතුව	9,400,000	9,400,000	9,400,000	9,400,000

44. ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල

1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනතෙහි 20 (1) වගන්තියෙහි දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි ව්‍යවස්ථාපිත අරමුදල පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. ඒ අනුව බැංකුවේ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයෙන් 50% කට සමාන වන තෙක් ලාභාංශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට හෝ ලාභය වෙනත් ස්ථානයකට මාරු කිරීමට පෙර බදු පසු ලාභයෙන් 5% ක් ද, ඉන් අනතුරුව එම සංචිත අරමුදල බැංකුවේ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයට සමාන වන තෙක් එම ලාභයෙන් 2% ක්ද වශයෙන් වෙන් කරමින් ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල ගොඩනගනු ඇත.

1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනතෙහි 20 (2) වගන්තියෙහි නිශ්චිතව දක්වා ඇති අරමුණු සඳහා පමණක් ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදලෙහි ශේෂය භාවිතා කරනු ලැබේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමුහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	3,227,960	3,002,952	3,227,960	3,002,952
වර්ෂය තුළ මාරුකිරීම් - බදු පසු ලාභයෙන් 5%	334,912	225,008	343,254	225,008
අවසන් ශේෂය	3,562,872	3,227,960	3,571,214	3,227,960

45. රඳවාගත් ඉපයීම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමුහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	3,984,674	1,102,798	4,561,045	1,679,540
පෙර වර්ෂයන්හි ගැලපීම්/පෙ.ව.ගැ. (සටහන් අංක 53)	-	(637,406)	-	(637,406)
ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 16 අනුගමන කිරීමේ බලපෑම	(115,604)	-	(115,604)	-
ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 16 යටතේ හා පෙ.ව.ගැ.යළි ප්‍රකාශිත ආරම්භක ශේෂය	3,869,070	465,392	4,445,441	1,042,134
වර්ෂය සඳහා ලාභය	6,698,233	4,500,151	9,029,972	4,500,187
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්	(3,700,967)	(210,861)	(3,702,344)	(211,258)
වෙනත් සංචිත වෙත මාරු කිරීම්	(334,912)	(225,008)	(472,106)	(225,016)
ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදලට දායකත්වය	(66,982)	(45,002)	(66,982)	(45,002)
ලාභාංශ	(2,000,000)	(500,000)	(2,000,000)	(500,000)
දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	4,464,442	3,984,674	7,233,981	4,561,045

46. වෙනත් සංචිත

බැංකුව - 2019

	01-01-2019 දිනට ආරම්භක ශේෂය රු. '000	සංවලනවීම්/ මාරුකිරීම් රු. '000	31-12-2019 දිනට අවසාන ශේෂය රු. '000
පොදු සංචිතය	17,740,879	-	17,740,879
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	7,793,317	-	7,793,317
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය	528,430	(210,424)	318,006
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය	-	-	-
විදේශ විනිමය පරිවර්තන සංචිතය	-	-	-
අනෙකුත් සංචිත (සටහන 46.1, 46.2)	419,999	677,811	1,097,810
එකතුව	26,482,625	467,386	26,950,010

46. වෙනත් සංචිත (සම්බන්ධයි)

බැංකුව - 2018

	01-01-2018 දිනට ආරම්භක ශේෂය රු. '000	සංවලනවීම්/ මාරුකිරීම් රු. '000	31-12-2018 දිනට අවසාන ශේෂය රු. '000
පොදු සංචිතය	17,740,879	-	17,740,879
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	7,793,317	-	7,793,317
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය	1,345,237	(816,806)	528,430
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය	291,924	(291,924)	-
විදේශ විනිමය පරිවර්තන සංචිතය	-	-	-
අනෙකුත් සංචිත (සටහන 46.1, 46.2)	1,118,586	(698,587)	419,999
එකතුව	28,289,941	(1,807,316)	26,482,625

සමූහය - 2019

	01-01-2019 දිනට ආරම්භක ශේෂය රු. '000	සංවලනවීම්/ මාරුකිරීම් රු. '000	31-12-2019 දිනට අවසාන ශේෂය රු. '000
පොදු සංචිතය	17,740,879	-	17,740,879
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	7,793,317	-	7,793,317
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය	390,211	(106,709)	283,502
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය	-	-	-
විදේශ විනිමය පරිවර්තන සංචිතය	-	-	-
අනෙකුත් සංචිත (සටහන 46.1, 46.2, 46.3)	1,004,668	806,663	1,811,331
එකතුව	26,929,074	699,954	27,629,027

සමූහය - 2018

	01-01-2018 දිනට ආරම්භක ශේෂය රු. '000	සංවලනවීම්/ මාරුකිරීම් රු. '000	31-12-2018 දිනට අවසාන ශේෂය රු. '000
පොදු සංචිතය	17,740,879	-	17,740,879
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය	7,793,317	-	7,793,317
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංචිතය	1,228,420	(838,210)	390,211
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය	291,924	(291,924)	-
විදේශ විනිමය පරිවර්තන සංචිතය	-	-	-
අනෙකුත් සංචිත (සටහන 46.1, 46.2, 46.3)	1,703,246	(698,578)	1,004,668
එකතුව	28,757,784	(1,828,712)	26,929,074

46. වෙනත් සංචිත (සම්බන්ධයි)

46.1 හිමිකම් නොපෑ තැන්පතු සංචිතය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	417,815	1,116,401	417,815	1,116,401
කොටස් ප්‍රාග්ධනයට මාරුකිරීම්	-	(2,700,000)	-	(2,700,000)
වර්ෂය තුළ මාරුකිරීම්	677,811	2,001,414	677,811	2,001,414
අවසාන ශේෂය	1,095,626	417,815	1,095,626	417,815

1995 අංක 28 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 30 වන වගන්තියෙන් සංශෝධිත 1971 අංක 30 දරන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනතේ 47 වන වගන්තිය ප්‍රකාර දස වසරක කාලයක් ඉතුරුම් තැන්පතු හෝ ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුමක නිශ්ක්‍රීයව පවතින අරමුදල්, හිමිකම් නොපෑ තැන්පතු සංචිතයට මාරු කළ යුතුය. ඒ අනුව 2019 වර්ෂය තුළ රු.මි. 677.81 ක ඉද්ධ අගයක් එම සංචිතයට මාරු කර තිබේ.

46.2 විශේෂ සංචිතය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	2,184	2,185	2,184	2,185
වර්ෂය තුළ මාරුකිරීම්	-	(1)	-	(1)
අවසාන ශේෂය	2,184	2,184	2,184	2,184

නිශ්ක්‍රීය අරමුදල් එකතුව රු. 10/- ට වඩා අඩු අවස්ථාවලදී ගනුදෙනුකරුවන්ගේ නිදි ගිණුම්වලින් මාරු කරන අරමුදල්, විශේෂ සංචිතය මගින් නියෝජනය වෙයි.

විශේෂ සංචිත හා හිමිකම් නොපෑ සංචිත ප්‍රාග්ධනීකරණය කළහැකි අතර, එලෙස ප්‍රාග්ධනීකෘත අගයට සරිලන කොටස් භාණ්ඩාගාර ලේකම් නමට නිකුත් කළ හැකිය. නිකුත් කළ සහ ගෙවා නිමි කොටස් ලෙස මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයෙහි පිළිබඳ වන රු.මි. 9400 ක කොටස් ප්‍රාග්ධනය හිමිකම් නොපෑ තැන්පතු සංචිතය වරින්වර ප්‍රාග්ධනීකරණය තුළින් නිකුත් කරන ලදී.

46.3 විශේෂ අවදානම් සංචිතය (එන්.එස්.බී. ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ්)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ආරම්භක ශේෂය	-	-	584,669	584,660
වර්ෂය තුළ මාරුකිරීම් - බදු පසු ලාභයෙන් 25%	-	-	128,852	9
අවසාන ශේෂය	-	-	713,521	584,669

46. වෙනත් සංචිත (සම්බන්ධයි)

46.3 විශේෂ අවදානම් සංචිතය (එන්.එස්.බී. ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කමිටි ලිමිටඩ්) (සම්බන්ධයි)

ප්‍රාථමික අලෙවිකරු පද්ධතියෙහි අඛණ්ඩතාවය සුරක්ෂිතබව හා ස්ථාවරත්වය වර්ධනය පිණිසත්, ප්‍රාථමික අලෙවිකරු ප්‍රාග්ධන සංචිතය ගොඩනැංවීම සඳහාත් 2004 ජූලි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් විසින් මවුන්ගේ බදු පසු ලාභයෙන් යම් ප්‍රතිශතයක් පහත පරිදි වාර්ෂිකව විශේෂ අවදානම් සංචිතයට මාරු කළ යුතු වේ.

I. රු.මි. 400 ට වඩා අඩු ප්‍රාග්ධන අරමුදලක් පවත්වාගෙන යනු ලබන ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් විසින් වාර්ෂිකව බදු පසු ලාභයෙන් 50% ක්.

II. රු.මි. 400 ට වඩා වැඩි ප්‍රාග්ධන අරමුදලක් පවත්වාගෙන යනු ලබන ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන් විසින් වාර්ෂිකව බදු පසු ලාභයෙන් 25% ක්.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
වෙනත් සංචිත				
වෙනත් සංචිත එකතුව	1,097,810	419,999	1,811,331	1,004,668

47. පාලනය යටත් නොවන හිමිකම

බැංකුව සතුව සම්පූර්ණ හිමිකම සහිත පරිපාලිත සමාගම් දෙකක් ඇති අතර පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම යටතේ හෙලිදරව් කිරීමට කිසිවක් නොමැත.

48. අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ශ්‍රී.ල.ශි.ප්‍ර. 37 හි නිර්වචිත ආකාරයට අවිනිශ්චිත අනාගත සිදුවීමක් මගින් පැවැත්ම තහවුරු කෙරෙන අතීත සිදුවීම් වලින් පැන නැගිය හැකි බැඳීමක් හෝ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලායාමේ භව්‍යතාවයක් නොමැති හෝ බැඳීමේ ප්‍රමාණය විශ්වාසනීය ලෙස මැනිය නොහැකි ප්‍රවර්තන බැඳීමක්, අසම්භාව්‍ය වගකීමක් ලෙස හැඳින්වේ.

ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලනු පිණිස, බැංකුව ආපසු හැරවිය නොහැකි විවිධ බැඳීම් සහ අසම්භාව්‍ය වගකීම්වලට සම්බන්ධ වේ. මේ අතර මූල්‍ය ඇපකර, ණයවර ලිපි සහ ණයදීම සඳහා වෙනත් ලබා නොගත් බැඳීම් ඇතුළත් වේ. ණයවර ලිපි සහ ඇපකර මගින් සාමාන්‍යයෙන් ආනයනයට හෝ අපනයනයට අදාළ නිශ්චිත කටයුතු වලදී ගනුදෙනුකරුවන් වෙනුවෙන් ගෙවීම් සිදු කිරීමට බැංකුව වෙත බැඳීමක් ඇති කරයි. ණය සම්බන්ධයෙන් එක හා සමාන අවදානමක් ඇපකර සහ ණය පොරොත්තු ලිපි මගින් ඇති කෙරෙයි.

අසම්භාව්‍ය වගකීම් මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ හඳුනාගෙන නොමැති අතර, එම සිදුවීම් විරල නොවන විට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙලිදරව් කර ඇත.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
බැඳීම්				
භාවිතයට නොගත් ණය පහසුකම් වෙත බැඳීම්	5,108,362	1,579,548	5,120,152	1,579,548
වෙනත් බැඳීම් - වකු ණය පහසුකම්	718,367	57,525	718,367	57,525
ප්‍රාග්ධන බැඳීම් (සටහන 48.1)	2,298,887	678,624	2,614,452	678,624
	8,125,616	2,315,697	8,452,971	2,315,697
අසම්භාව්‍ය වගකීම්				
සංලේඛන ණය	277,056	277,937	286,106	277,937
ඇපකර	1,952,525	1,887,763	1,952,525	1,887,763
	2,229,581	2,165,700	2,238,631	2,165,700
බැඳීම් සහ අසම්භාව්‍යතා එකතුව	10,355,197	4,481,397	10,691,602	4,481,397

48. අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා බැඳීම් (සම්බන්ධයි)

48.1 ප්‍රාග්ධන බැඳීම්

මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි ප්‍රතිපාදන වෙන් නොකරන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කළ ප්‍රාග්ධන වියදම් පහත පරිදි වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
අනුමත කළ සහ ගිවිසුම්ගත කළ	2,292,887	498,624	2,608,452	498,624
අනුමත කළ නමුත් ගිවිසුම්ගත නොකළ	6,000	180,000	6,000	180,000
	2,298,887	678,624	2,614,452	678,624

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්හි ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. 24, සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම්, අනුව සම්බන්ධිත පාර්ශව ලෙස නිර්වචනය කර ඇති (ශ්‍රී ලංකා රජය, පාලිත සමාගම්, සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම්, ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් (KMP) පාර්ශව සමග සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතු වලදී අනෙක් දුරින් බැංකුව සමග ගනුදෙනු කර ඇත. සහනදායී අනුපාතික යටතේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩලයට පොදුවේ අදාළ වන යෝජනා ක්‍රම යටතේ, ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස් විසින් සිදු කරන ලද ගනුදෙනු හැර සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. 24 අනුව සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම් ලෙස නිර්වචනය කරනු ලබන පාර්ශව සමග (එනම්, ශ්‍රී ලංකා රජය, පරිපාලිත සමාගම්, බැංකු සේවකයන් සඳහා වූ සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම්, ප්‍රධාන කළමනාකාරීත්ව පිරිස් යනාදිය) බැංකුව විසින් වාණිජ අනුපාතිකයන් ප්‍රකාර සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික ගනුදෙනු ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එම ගනුදෙනුවලට ණයදීමේ ක්‍රියාකාරකම්, ස්ථානගත කිරීම්, පිටත ගනුදෙනු හා වෙනත් බැංකු හා මූල්‍ය ජෛව ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් අතර පොදුවේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩලයට අදාළවන යෝජනා ක්‍රම වන සහනදායී පොලී යටතේ ණය හැර අනෙකුත් ගනුදෙනු අනෙක් දුරින් කළ ගනුදෙනු වේ. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ ගනුදෙනු පහත දැක්වෙන පරිදි වේ.

49.1 මව් සමාගම හා පූර්ණ පාලන හිමිකම ඇති පාර්ශවය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව රජයට අයත් බැංකුවකි.

49.2 ශ්‍රී ලංකා රජය සහ රාජ්‍ය පාලිත ආයතන සමග ගනුදෙනු

ශ්‍රී ලංකා රජය හා රාජ්‍ය පාලිත ආයතන සමග වර්ෂය සඳහා පවතින මූල්‍ය ගනුදෙනු පහත හෙළිදරව් කර ඇත.

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම (සම්බන්ධයි)

49.2 ශ්‍රී ලංකා රජය සහ රාජ්‍ය පාලිත ආයතන සමග ගනුදෙනු (සම්බන්ධයි)

49.2.1 සාමූහික වශයෙන් වැදගත් ගනුදෙනු

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
වත්කම්				
රජයට දුන් ණය	2,075,000	2,075,000	2,075,000	2,075,000
රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් මත සිදු කරන ලද ආයෝජන	612,724,627	523,205,915	628,082,735	538,670,193
රජයේ හා රජයේ පාලිතයන්ගේ ආයෝජන	151,791,144	148,027,411	151,791,144	148,027,411
ප්‍රති විකුණුම් ගිවිසුම් මත මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්	795,713	1,432,088	795,713	1,432,088
ලැබිය යුතු බදු/(කාලීන බදු)	2,695,348	5,761,291	2,695,348	5,769,803
තැපැල්පතියේ ජංගම ගිණුම	413,785	376,392	413,785	376,392
රජයට වෙනත් අත්තිකාරම් ගෙවීම්	3,840,000	4,160,000	3,840,000	4,160,000
රජයෙන් ලැබිය යුතු දෑ - අනෙකුත්	20,580,561	14,942,050	20,669,501	14,942,050
එකතුව	794,916,178	699,980,147	810,363,226	715,452,937
වගකීම්				
ප්‍රති මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම් යටතේ විකුණූ සුරැකුම්පත්	14,778,087	60,456,305	14,778,087	60,456,305
බැඳීම්				
ණය බැඳීම්	3,275,522	460,596	3,275,522	460,596
බදු ගෙවීම්				
ආදායම් බදු	3,763,405	3,441,213	4,061,569	3,444,056
එකතු කළ අගය මත බදු	3,045,921	2,577,657	3,208,584	2,584,220
ජාතිය ගොඩනැංවීමේ බදු	366,157	343,688	383,614	344,563
ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු	1,785,171	308,371	1,803,225	308,371
ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායකවීම් - ලාභාංශ/අයබදු	2,000,000	500,000	2,000,000	500,000
එකතුව	10,960,654	7,170,929	11,456,992	7,181,210

49.2.2 වෙන් වෙන් වශයෙන් වැදගත් ගනුදෙනු

බැංකුව රජයට අයත් ආයතනයක් බැවින් හා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු පනත ප්‍රකාර එහි තැන්පතු වලින් 60% ක් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කළයුතු වේ. එහෙයින් ඉහත සාමූහිකව නියෝජනය කර ඇති පරිදි දෛනික මෙහෙයුම්වලදී බැංකුව, ශ්‍රී ලංකා රජය හා සැලකිය යුතු ගනුදෙනුවල නිරත වෙයි. දෛනික මෙහෙයුම් හැරුණුවිට වෙන් වෙන් වශයෙන් ගත් කල වැදගත් වන ගනුදෙනු පහත පරිදි වේ.

- 01. 2019 ඔක්තෝබර් 11 වන දින රු.බි. 3.111 ක ශුද්ධ ප්‍රතිලාභයකට ශ්‍රී ලංකා රජය වෙනනුවෙන් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ 100% ක හිමිකාරිත්වය මිලදී ගනු ලැබිණි.

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම (සම්බන්ධයි)

49.3 පරිපාලිත සමාගම සමග ගනුදෙනු (සී/ස එන් එස් බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ්)

බැංකුව ඉහත සමාගමේ කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙහි රු.මි. 1700 ක් ආයෝජනය කර ඇත. වර්ෂය තුළ සමාගම විසින් සිය අරමුදල්, භාණ්ඩාගාර බිල්පත්, බැඳුම්කර සහ ප්‍රති මිලදී ගැනීම් උපකරණවල විධිමත් පදනමකින් ආයෝජනය කර ඇත. බැංකුවේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කරවල ආයෝජනයන් සමාගම මගින් සිදුකර ඇති අතර ඒ සඳහා සේවා ගාස්තු වශයෙන් රු. මිලියන 42.6 ක් ගෙවා ඇත. (2018 - රු. මිලියන 39.4)

බැංකුව විසින් එන් එස් බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කම්පනි ලිමිටඩ් සමග වාර්තාකරණ දින වන විට පහත ශේෂයන් පවත්වා ගන්නා ලදී.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000
වත්කම්		
අන්තර් සමාගම් ජංගම ගිණුම	9	41
ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් මත මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්	1,300	-
වෙනත් ලැබීම්	1,169	164
වගකීම්		
වෙනත් ගෙවීම්	547	750

තෙවන පාර්ශ්ව සමග සැසඳිය හැකි ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් ගත් විට පොලී අනුපාතික හා සුරැකුම් ඇතුළත්ව මූලික වශයෙන් සමාන නියමයන් මත සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික කටයුතු සිදු කිරීමේදී ඉහත කී හිඟ ශේෂ පැන නැගිණි.

සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව සමග ඇති ආදායම් හා වියදම්වල විස්තර පහත දක්වා ඇත.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ආදායම්		
කුලී ආදායම	1,758	1,874
පොලී ආදායම් - ප්‍රතිවර්තන මිලදී ගැනීම් මත	10,859	7,885
එකතුව	12,617	9,759
වියදම්		
සේවා ගාස්තු	42,600	39,421
(RTGS) තත්කාලීන දළ පියවීම් පද්ධති ගාස්තු	1,242	992
අන්තරාකරු ගාස්තු	6,000	6,000
භාරකාර ගාස්තු	1,250	500
ප්‍රතිමිලදී ගැනීම් මත පොලී වියදම්	23,521	46,105
එකතුව	74,613	93,018

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම (සම්බන්ධයි)

49.4 පරිපාලිත සමාගම සමග ගනුදෙනු (සී.ස.ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව)

2006 ජූලි මස බැංකු පනත යටතේ ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව ස්ථාපිත කෙරුණු අතර සමාගම් පනතේ ප්‍රතිපාදන යටතට අන්තර්ගත විය. රජයට අයත් බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව 2008 මාර්තු 10 වන දින ව්‍යාපාර කටයුතු අරඹන ලදී. බැංකුව විසින් 2019 ඔක්තෝබර් මස 11 වන දින රු.මි. 3,111 ක් ගෙවීමෙන් ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව මුළුමනින්ම අයත් පරිපාලිත සමාගමක් ලෙස අත්පත් කර ගන්නා ලදී. මෙම අත්පත් කර ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ විශේෂ අනුමැතිය හිමි වී ඇත.

වාර්තා කරනු ලබන දිනට පහත සඳහන් ශ්‍රී ලංකා ඉතිරිකිරීමේ බැංකු ශේෂයන් බැංකුව සතුව පවතී.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000
වගකීම්		
ප්‍රති මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම් යටතේ විකුණූ සුරැකුම්පත්	264,330	-
ප්‍රති මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම් යටතේ විකුණූ සුරැකුම්පත් - පොලී ගෙවිය යුතු	1,564	-
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	1,947,270	-
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු - පොලී ගෙවිය යුතු	67,773	-
එකතුව	2,280,937	-

තෙවන පාර්ශව සමග සැසඳිය හැකි ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් ගත්විට පොලී අනුපාතික හා සුරැකුම් ඇතුළත්ව මූලික වශයෙන් සමාන නියමයන් මත සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික කටයුතු සිදුකිරීමේදී ඉහත කී හිඟ ශේෂ පැන නැගීණි. සම්බන්ධිත පාර්ශව සමග ඇති ආදායම් හා වියදම්වල විස්තර පහත දක්වා ඇත.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000
වියදම්		
ප්‍රතිමිලදී ගැනුම් ගිවිසුම් යටතේ විකුණූ සුරැකුම්පත්වල පොලී වියදම්	7,612	-
තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු පොලී වියදම්	31,676	-
එකතුව	39,288	-

අත්පත් කරගත් දින වන 2019 ඔක්තෝබර් 11 වන දිනට පසුව ඉහත වියදම් අදාළ වේ.

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම (සම්බන්ධයි)

49.5 ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වය සමග ගනුදෙනු

49.5.1 ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිස් වෙත ගෙවීම්

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තින්හි ල.ගි.ප්‍ර. 24 සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම් අනුව, බැංකුවේ කටයුතු සැලසුම් කිරීමේ, නියාමනය කිරීමේ හා පාලනය කිරීමේ බලය හා වගකීම සහිත පිරිස් ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිස් ගණයට ඇතුළත් වේ. ඒ අනුව, බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් එන්එස්බී ෆන්ඩ් මැනේජ්මන්ට් කමිට්ටි ලිමිටඩ් පරිපාලිත සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හෙයාබවන බැංකුවේ ප්‍රමුඛ නිලධාරීන්, සභාපතිවරුන්, සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරුන් ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිසට අයත් වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව සහ සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිස් වෙත ගෙවීම් කෙටිකාලීන සේවක ප්‍රතිලාභ	99,717	94,840
එකතුව	99,717	94,840

ඉහත ගෙවීම්වලට අමතරව බැංකුවේ අනුමත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් ප්‍රකාර බැංකුව විසින් ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිස් වෙත මූල්‍යමය නොවන ප්‍රතිලාභ ද සලසා ඇත.

(iii) සභාපතිතුමා, අධ්‍යක්ෂකවරුන් සහ සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී සහ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරීවරුන්ගේ 2019 වර්ෂය තුළ, පාරිශ්‍රමික සහ ගාස්තු රුපියල් මිලියන 99.72 ක් විය. (2018 වර්ෂයේදී එය රු. මිලියන 94.84 කි.)

49.5.2 ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්ව පිරිස් සම්බන්ධ ගනුදෙනු, වැඩපිළිවෙල හා ගිවිසුම්

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව සහ සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000
වත්කම්		
ණය හා අත්තිකාරම්	73,494	80,358

49.5.3 සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට දෙන ලද ශුද්ධ ප්‍රතියෝජනය

(ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් නිකුත් කරන ලද 2007 අංක 12 දරණ ආයතනික යහපාලන විධානයේ අංක 3 (8) (11) (ඉ) ට අනුව හෙළිදරව් කිරීමකි.)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ප්‍රධාන කළමනාකරණ නිලධාරීන් වෙත ලබාදුන් ණය හා අත්තිකාරම්	73,494	80,358
ශුද්ධ ප්‍රතියෝජන එකතුව	73,494	80,358
නියාමන ප්‍රාග්ධනය	36,641,062	36,859,411
ශුද්ධ ප්‍රතියෝජනය, බැංකුවේ නියාමන ප්‍රාග්ධනයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස %	0.2	0.2

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම (සම්බන්ධයි)

49.6 බැංකුවේ සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම සමග බැඳුණු ගනුදෙනු

වර්ෂාවසානයට බැංකුව හා බැංකුවේ සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම සමග බැඳුණු මූල්‍ය තත්වයට අදාළ ගනුදෙනු සාරාංශගතව පහතින් දක්වා ඇත. වාර්තා කරන දිනට පහත ශේෂයන් සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම සමග පවතී.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමුහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
වගකීම්				
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් යෝජනා ක්‍රමය				
ස්ථාවර තැන්පතු	155,000	186,800	155,000	186,800
ප්‍රතිච්ඡාදන ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්	47,805	-	47,805	-
ණයකර	325,000	125,000	325,000	125,000
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය I				
ස්ථාවර තැන්පතු	110,000	394,810	110,000	394,810
ප්‍රතිච්ඡාදන ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්	187,017	139,087	187,017	139,087
ණයකර	2,000,000	1,700,000	2,000,000	1,700,000
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය II				
ස්ථාවර තැන්පතු	656,053	106,617	656,053	106,617
ප්‍රතිච්ඡාදන ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්	400	74,548	400	74,548
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විශ්‍රාමික සේවකයන් සඳහා වන වෛද්‍යාධාර ක්‍රමය				
ස්ථාවර තැන්පතු	306,475	61,619	306,475	61,619
ප්‍රති ච්ඡාදන ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්	100	10,075	100	10,075
වැන්දඹු හා අනන්දරු විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල				
ස්ථාවර තැන්පතු	95,711	24,147	95,711	24,147
ප්‍රති ච්ඡාදන ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුරැකුම්පත්	-	11,100	-	11,100

49. සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම (සම්බන්ධයි)

49.6 බැංකුවේ සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් සමග බැඳුණු ගනුදෙන (සම්බන්ධයි)

බැංකුව හා බැංකුවේ සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ සැලසුම් අතර සිදුවන ආදායම් ප්‍රකාශන ගනුදෙනු ආශ්‍රිත වර්ෂාවසානයට ගණනය කරන ලද සාරාංශයක් පහත දැක්වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
පොළී ආදායම				
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	19,680	27,468	19,680	27,468
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල I	8,641	13,628	8,641	13,628
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල II	86	62	86	62
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විශ්‍රාමික සේවකයන් සඳහා වන වෛද්‍යාධාර ක්‍රමය	11	44	11	44
පොළී වියදම				
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	38,077	17,426	38,077	17,426
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල I	271,732	232,218	271,732	232,218
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු සේවක විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල II	30,895	10,129	30,895	10,129
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ විශ්‍රාමික සේවකයන් සඳහා වන වෛද්‍යාධාර ක්‍රමය	10,586	5,210	10,586	5,210
වැන්දඹු හා අනන්දරු විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල	2,705	1,011	2,705	1,011

49. (7) වෙනත් සම්බන්ධිත පාර්ශව වෙතින් ලැබියයුතු

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ප්‍රතිචක්‍රණී ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගත් සුදැකුම්පත් - එන්ට්‍රස්ට් සෙක්‍යුරිටීස් පිළිබඳව	19,063	38,910	19,063	38,910
එන්ට්‍රස්ට් සෙක්‍යුරිටීස් පිළිබඳව වෙනත් ලැබියයුතු	859,160	153,596	859,160	153,596
එකතුව	878,223	192,506	878,223	192,506

49. (8) වෙනත් සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ට ගෙවියයුතු

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
වෙනත් ගෙවීම් - එන්ට්‍රස්ට් සෙක්‍යුරිටීස් පිළිබඳව	734,788	716,608	734,788	716,608
ප්‍රතිචක්‍රණී ගිවිසුම් යටතේ විකුනන ලද සුදැකුම්පත් - එන්ට්‍රස්ට් සෙක්‍යුරිටීස් පිළිබඳව	-	-	357,755	208,790
එකතුව	734,788	716,608	1,092,543	925,398

50. සාමාන්‍ය කොටසක ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ලවය ලෙස යොදා ගත් වටිනාකම කොටස් හිමිකරුවන්ගේ අරමුදල්	44,377,324	43,095,259	47,834,222	44,118,079
හරය ලෙස යොදා ගත් සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව මුළු කොටස් ගණන	940,000	940,000	940,000	940,000
සාමාන්‍ය කොටසක ශුද්ධ වත්කම් අගය (රු.)	47.21	45.85	50.89	46.93

51. බැංකුවට හා සමූහයට විරුද්ධව ඇති නීති කෘත්‍යයන්

බැංකුකරණ ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය අනුව නීති කෘත්‍යයන් යනු නොවැළැක්විය හැකි සිදුවීමකි. එවැනි නෛතික හිමිකම් සමග කටයුතු කිරීම සඳහා බැංකුවට ස්ථාපිත කෙටුම්පතක් ඇත. ප්‍රතිඵලයන්හි නිශ්චිතභාවය සම්බන්ධයෙන් වෘත්තීය උපදෙස් ලබාගත් පසු සහ අලාභයන් සාධාරණ අගයකට තක්සේරු කළ පසු, අදාළ නෛතික හිමිකම්වලින් මූල්‍ය ස්ථාවරයට විය හැකි අහිතකර බලපෑම් සඳහා බැංකුව තම ගිණුම්වලට ගැලපීම් සිදුකරනු ලබයි. ප්‍රතිඵලයන්හි අවිනිශ්චිතභාවය හේතු කොට ගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට කිසිදු ගැලපීමක් සිදු නොකළ, වර්ෂ අවසානයට ඇති බැංකුවට විරුද්ධ නොවිසඳුනු නඩු පිළිබඳ විස්තර පහත සඳහන් පරිදි වේ.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව	
	2019 අංක	2018 අංක
විනිශ්චය සභා/අධිකරණ		
කම්කරු විනිශ්චය සභා	12	11
කම්කරු කොමිෂන් සභා	0	0
කාර්මික අධිකරණය	2	2
මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය	5	4
දිස්ත්‍රික් අධිකරණය	81	53
මහාධිකරණය, සිවිල් අභියාචන මහාධිකරණය, පළාත්බද මහාධිකරණය	3	3
අභියාචනාධිකරණය	2	5
ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය	1	1

52. මූල්‍ය ප්‍රකාශ වාර්තා කළ දිනට පසු සිදුවීම්

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

වාර්තා කරනු ලබන දින හා මූල්‍ය ප්‍රකාශ නිකුත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලද දින අතර සිදුවන වාසිදායක හා අවාසිදායක සිදුවීම් වාර්තාකරණ දිනට පසු සිදුවීම් ලෙස හැඳින්වේ.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. 10) හි වාර්තා කරන දිනට පසු සිදුවීම් ප්‍රකාර වාර්තා කරනු ලබන දිනට පසු ඇතිවූ සැලකිය යුතු සියලුම සිදුවීම් අවශ්‍ය පරිදි සැලකිල්ලට ගෙන සුදුසු ගැලපුම්/හෙළිදරව් කිරීම්, මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි සිදුකර ඇත.

වාර්තාකරණ දිනට පසුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කිරීම් හෝ ගැලපීම් කළයුතු ආකාරයේ සිදුවීම් සිදුවී නොමැත.

53. සංසන්දනාත්මක තොරතුරු

වඩාත් සුදුසු ඉදිරිපත් කිරීමක් වෙනුවෙන් ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ වර්ගීකරණයන් හා අනුකූලවීම පිණිස අවශ්‍ය ඕනෑම අවස්ථාවකදී සන්සන්දනාත්මක තොරතුරු ප්‍රතිවර්ගීකරණය කෙරෙයි. පහත දැක්වෙන පෙර වර්ෂයන්හි ගැලපීම් හැරුණුකොට වෙනත් ප්‍රතිවර්ගීකරණ කිසිවක් නොමැත.

53.1 බැංකුවේ පෙර වර්ෂයන්හි ගැලපීම්

පෙර වර්ෂයන්හි ගැලපීම් ලෙස මූල්‍ය තත්වයේ රඳවාගත් ඉපයීම් සහ ණය හා අත්තිකාරම් (උකස්) වෙතින් රුපියල් 637,405,736.50 ක අගයක් අඩුකර ඇති අතර, 2018.01.01 දිනට පෙර වර්ෂයන්ට අදාළ උකස් පොලී වැඩිපුර ප්‍රකාශ කිරීමක් මෙමගින් නියෝජනය කෙරෙයි. විස්තර පහත දක්වා ඇත.

බැංකුව

	2018 රු. '000 විගණිත	ගැලපීම් රු. '000	2018 රු. '000 යළි ප්‍රකාශිත
වත්කම්			
ක්‍රමණය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම්	423,532,145	(637,406)	422,894,740
හිමිකම්			
රඳවාගත් ඉපයීම්	4,622,080	(637,406)	3,984,674

සමූහය

	2018 රු. '000 විගණිත	ගැලපීම් රු. '000	2018 රු. '000 යළි ප්‍රකාශිත
වත්කම්			
ක්‍රමණය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම්	423,557,119	(637,406)	422,919,713
හිමිකම්			
රඳවාගත් ඉපයීම්	5,198,451	(637,406)	4,561,045

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය

අවදානම් කළමනාකරණ ව්‍යුහය

විවිධ අවදානම් සහ එබඳු අවදානම් හඳුනාගැනීමේ යාන්ත්‍රණ, අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමේ සහ අවම කිරීමේ සඵලදායී විධික්‍රම ආවරණය කෙරෙන ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා පටිපාටි, ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ ව්‍යුහයට අයත් වේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ පාලනය යටතේ බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ ව්‍යුහය පවතින අතර අවදානම් කළමනාකරණ වගකීම ඉටු කරලීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සහාය වනු පිණිස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවක් පිහිටුවා ඇත. අවදානම් කළමනාකරණ අංශය, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව හරහා ස්වාධීනව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරනු ලබයි. බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණයෙහි ප්‍රමාණවත් බව සහ සඵලදායී බව තහවුරු කිරීම පිණිස මෙම කළමනාකරණ කමිටු විසින් අදාළ ව්‍යාපාරික අංශ සහ අවදානම් කළමනාකරණ අංශයෙන් වරින්වර ලැබෙන වාර්තා සුපරීක්ෂාකාරී අවධානයෙන් යුතුව සමාලෝචනයට බඳුන් කරනු ලබයි.

පහත විධායක කළමනාකරණ අනුකමිටු අතිශයින් නිවැරදිව සෑම අවදානම් කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රයකම අවධානම් කරුණු සම්බන්ධීකරණය කිරීමට වගකීමට බැඳේ.

- මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව
- වත්කම් හා වගකීම් කළමනාකරණ කමිටුව
- ණය කමිටුව
- ආයෝජන කමිටුව
- තොරතුරු තාක්ෂණ මාර්ගෝපදේශ කමිටුව
- මානව සම්පත් කමිටුව
- ශාඛා මෙහෙයුම් මාර්ගෝපදේශ කමිටුව

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

- සංයුක්ත ප්‍රතිසම්පාදන කමිටුව
- කාර්යසාධන සමාලෝචන කමිටුව
- අලෙවි කමිටුව
- සංයුක්ත කළමනාකරණ කමිටුව

අභ්‍යන්තර විගණන අංශය මගින් අවදානම් කළමනාකරණ පාලන හා ක්‍රියාපටිපාටි නීතිපතා හා අහඹු ලෙස සමාලෝචනය කෙරෙන අතර, එම ප්‍රතිඵල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව වෙත වාර්තා කෙරෙයි.

අවධානයට ලක්කෙරෙන පුළුල් අවදානම් ප්‍රභේද

මූල්‍ය උපකරණ වලින් පැන නගින මතු සඳහන් ප්‍රධාන අවදානම් ප්‍රභේද වලට බැංකුව නිරාවරණය වෙයි.

- 54.1 **ණය අවදානම**
 - 54.1.1 **ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය**
 - 54.1.1.1 (අ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් ණය අවදානමට ශුද්ධ නිරාවරණයවීම්
 - 54.1.1.1. (ආ) ණය කළඹ කළමනාකරණය
 - 54.1.1.1. (ඇ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් (ගෙවියයුතු දිනය පසුව) ණය ගුණාත්මකතාව
 - 54.1.1.1. (ඈ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් ණය ගුණාත්මකතාව- අදියර වශයෙන්
- 54.2 **ද්‍රවශීලතා අවදානම**
 - 54.2.1 ද්‍රවශීලතා වත්කම් සංකේන්ද්‍රණය
 - 54.2.2 කල්පිරීම තෙක් ඉතිරිව ඇති ගිවිසුම්ගත කාලසීමාව
 - 54.2.3 ඉදිරි අරමුදල් සැපයීමට සහය සලසන මූල්‍ය වත්කම්
- 54.3 **වෙළඳපොළ අවදානම**
 - 54.3.1 වෙළඳපොළ අවදානම වෙළඳාම් හා වෙළඳාම් නොවන කටයුතු සඳහා නිරාවරණයවීම්
 - 54.3.2 විදේශ විනිමය අවදානම
 - 54.3.3 හිමිකම් අවදානම
 - 54.3.4 පොළී අනුපාතික අවදානම
- 54.4 **මෙහෙයුම් අවදානම**

54.1 ණය අවදානම

ශේෂ පත්‍රයෙන් පරිබාහිර හෝ ශේෂ පත්‍රය තුළ බැංකු මෙහෙයුම් වලින් ඇති විය හැකි, ප්‍රතිපාර්ශවයන් හෝ ණයකරුවන් මූල්‍ය හෝ ගිවිසුම්ගත බැඳීම් ඉටු නොකිරීමට අසමත්වීම තුළින් අලාභ ඇතිවීමේ හැකියාව, ණය අවදානමයි. ලබා නොගත් ණය බැඳීම් මගින් පැන නගින ණය අවදානම් ශේෂපත්‍රයෙන් පරිබාහිර අවදානම් වන අතර, පාරිභෝගික ණය, ආයතනික ණය, බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සඳහා පිරිනමන ණය, රජයට හා රාජ්‍ය ආයතන වෙත පිරිනමන ණය ආදී මූල්‍ය නිමැයුම් හි කල්පිත අගය තුළින් පැන නගින අවදානම් ශේෂපත්‍රය තුළ දැක්වෙන අවදානම් වේ.

බැංකුවේ ණය අවදානම් නිරාවරණය වීම

බැංකුවේ දෙවන ප්‍රධානතම ව්‍යාපාරය මත ඇති සමස්ත ණය නිරාවරණය වීම්, 39.3% කි. (අවදානම් රහිත සුරැකුම්හි ආයෝජනය, මුළු වත්කම් වලින් 53.1% කි.) එහෙයින්, බැංකුව විසින් ණය අවදානම, ප්‍රධාන වර්ගයේ අවදානමක් ලෙස සලකන නමුදු බැංකුවට බලපාන ණය අවදානමෙහි ප්‍රමාණය සන්සන්දනාත්මකව බැලූ විට අඩුය.

බැංකුවට බලපාන ණය නිරාවරණය වීම් ප්‍රධාන ප්‍රභේද 2 ක් මත හට ගනී. එනම්, බැංකුවලට ණයදීම් හා ආයතනික, සිල්ලර ණයකරුවන්, රජය හා රාජ්‍ය ආයතන වැනි වෙනත් ගනුදෙනුකරුවන්ට ණය දීම්ය.

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය

54.1.1 (අ) ණය අවදානමට ශුද්ධ නිරාවරණයවීම් මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රභේද අනුව

මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩය අනුව ණය අවදානමට ඇති උපරිම හා ශුද්ධ නිරාවරණයවීම් පහත වගුව මගින් දැක්වේ. (ශුද්ධ නිරාවරණයවීම් ගණනය කිරීමේදී, ලබාගෙන ඇති ඇපකර වල සාධාරණ අගය, අවදානම් රහිත වත්කම් වල ආයෝජන සහ රජයේ ඇපකර සහ භානිකරණ ප්‍රතිපාදන වටිනාකම් අඩුකර ඇත.)

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

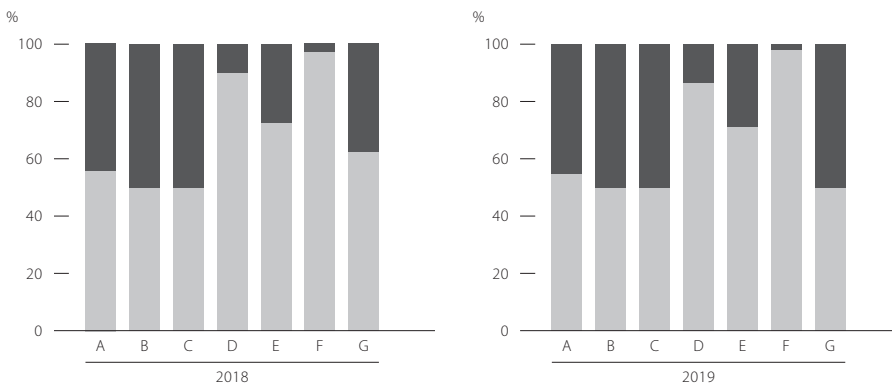
54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1 (අ) ණය අවදානමට ශුද්ධ නිරාවරණයවීම් මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රභේද අනුව (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	2019		2018	
		ණය අවදානමට උපරිම නිරාවරණයවීම රු. '000	ශුද්ධ නිරාවරණයවීම රු. '000	ණය අවදානමට උපරිම නිරාවරණයවීම රු. '000	ශුද්ධ නිරාවරණයවීම රු. '000
බැංකුව					
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	5,376,715	4,435,614	3,434,524	2,735,123
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-
බැංකුවල තැන්පතු	18	12,364,469	12,364,469	17,588,445	17,588,445
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	11,622	11,622	4,740,106	4,740,106
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		11,459,882	1,782,337	16,680,382	1,878,919
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-
ක්‍රමාකාර පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්					
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	454,394,957	182,933,575	422,894,740	159,585,358
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	615,634,321	12,591,720	518,947,969	12,978,764
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	3,478,811	3,478,811	6,184,430	3,750,515
දළ එකතුව		1,102,720,778	217,598,148	990,470,596	203,257,231

ණය අවදානමට ශුද්ධ නිරාවරණයවීම් - බැංකුව

■ ණය අවදානමට උපරිම නිරාවරණය වීම ■ ශුද්ධ නිරාවරණය වීම

- A - මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්
- B - බැංකුවල තැන්පතු
- C - ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ
- D - සාධාරණ අගයට ගණනය කළ ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්
- E - ණය හා අත්තිකාරම්
- F - ණය හා වෙනත් උපකරණ
- G - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1 (අ) ණය අවදානමට ශුද්ධ නිරාවරණයවීම් මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රභේද අනුව (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	2019		2018	
		ණය අවදානමට උපරිම නිරාවරණයවීම රු. '000	ශුද්ධ නිරාවරණයවීම රු. '000	ණය අවදානමට උපරිම නිරාවරණයවීම රු. '000	ශුද්ධ නිරාවරණයවීම රු. '000
සමූහය					
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	5,564,824	4,617,584	3,436,929	2,737,518
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	58	58	177	177
බැංකුවල තැන්පතු	18	15,745,184	15,745,184	17,588,445	17,588,445
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	11,622	11,622	4,740,106	4,740,106
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		22,130,273	1,782,337	26,867,533	1,878,919
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්					
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	456,636,285	183,908,249	422,919,713	159,585,358
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	619,567,786	12,847,174	522,973,159	13,329,958
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	4,626,582	3,616,876	7,788,560	3,751,515
දළ එකතුව		1,124,282,614	222,529,084	1,006,314,622	203,611,997

54.1.1. (ආ) ණය කළඹ කළමනාකරණය

ණය සුරැකුම් සහ අනෙකුත් ණය ප්‍රසාරණය

ප්‍රතිපාර්ශවකරුවන්ගේ ණය අවදානමේ තක්සේරුව මත අවශ්‍ය වන ණය සුරැකුම් වල අගය සහ වර්ගය තීරණය වෙයි. ණය සුරැකුම්වල වර්ගය අනුව පිළිගැනීම සහ තක්සේරුව අනාවරණය වන පරිදි නිර්ණායක සකස් කර ඇත.

බැංකුව විසින් පිළිගනු ලබන ප්‍රධාන සුරැකුම් වර්ග පහත දක්වා ඇත.

- අ. ආයතනික ණය - රාජ්‍ය ඇපකර, ස්ථාවර වත්කම් හා ජංගම වත්කම් මත උකස්, භාණ්ඩ කොග, ආයතනික හා පුද්ගලික ඇපකරුවන්
- ආ. පාරිභෝගික ණය - නේවාසික දේපළ, රන්රන්, වාහන, පුද්ගලික ඇපකරුවන්.

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1.1. (අ) ණය කළඹ කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

නිමැවුම් හා ක්ෂේත්‍රය අනුව ණය අවදානම සංකේන්ද්‍රණය

බැංකුව විසින් නිමැවුම් හා ක්ෂේත්‍රය අනුව ණය අවදානමෙහි සංකේන්ද්‍රණය අධීක්ෂණය කරනු ලබයි. බැංකුවේ ණය කළඹෙහි (ණය සහ අත්තිකාරම්) සංකේන්ද්‍රණ අවදානමෙහි විශ්ලේෂණයක් පහත දැක්වේ.

නිමැවුම් අනුව සංකේන්ද්‍රණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමුහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ණය හා අත්තිකාරම් බදු කුලී හා ලැබීම්	-	-	472,747	-
උකස් ණය	36,754,318	29,893,320	36,792,150	29,893,320
කාර්ය මණ්ඩල ණය	7,565,685	6,103,442	7,689,104	6,103,442
කාලීන ණය කෙටිකාලීන	922,161	6,080,407	922,161	6,080,407
දිගුකාලීන	408,213,779	380,231,640	411,338,726	380,231,640
වෙනත් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්	-	-	-	-
රජයට ලබාදුන් ණය	2,075,000	2,075,000	2,075,000	2,075,000
ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම් යටතේ මිලදීගත් සුරැකුම්	3,130,955	2,357,240	3,150,592	2,382,213
දළ එකතුව	458,661,898	426,741,049	462,440,480	426,766,022

ක්ෂේත්‍රය අනුව සංකේන්ද්‍රණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමුහය	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ණය හා අත්තිකාරම් කෘෂිකාර්මික හා ධීවර	32,854,359	20,817,480	33,543,973	20,817,480
නිෂ්පාදන	-	-	960,704	-
සංචාරක	46,264	38,746	136,981	38,746
ප්‍රවාහන	1,695,189	1,356,593	1,763,130	1,356,593
ඉදිකිරීම්/නිවාස	128,128,654	116,223,402	128,361,035	116,223,402
වාණිජ	-	-	708,986	-
නව ආර්ථික	-	-	13,462	-
වෙනත් මූල්‍ය හා ව්‍යාපාරික සේවා	11,663,968	26,413,837	11,663,968	26,413,837
යටිතල පහසුකම්	71,020,455	76,286,787	71,020,455	76,286,787
විදුලිබල හා බලශක්ති	12,674,792	6,801,197	12,674,792	6,801,197
අධ්‍යාපන	36,724,769	36,362,632	36,724,769	36,362,632
පුද්ගලික/උකස්/වෙනත්	163,853,448	142,440,375	164,868,223	142,465,348
දළ එකතුව	458,661,898	426,741,049	462,440,480	426,766,022

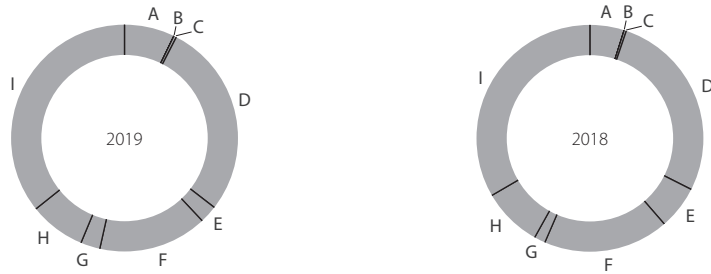
54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1.1 (ආ) ණය කළඹ කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

ණය හා අත්තිකාරම් ක්ෂේත්‍රය අනුව වර්ගීකරණය - බැංකුව

	2019 %	2018 %		2019 %	2018 %
A - කෘෂිකාර්මික හා ධීවර	7.16	4.88	E - මූල්‍ය හා ව්‍යාපාරික සේවා	2.54	6.19
B - සංචාරක	0.01	0.01	F - යම්කල පහසුකම්	15.48	17.87
C - ප්‍රවාහන	0.37	0.32	G - විදුලිබල හා බලශක්ති	2.76	1.59
D - ඉදිකිරීම්/නිවාස	27.94	27.24	H - අධ්‍යාපන	8.01	8.52
			F - පුද්ගලික/උකස්/වෙනත්	35.73	33.38

54.1.1 (ආ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් (ගෙවියයුතු දිනය පසුව) ණය ගුණාත්මකතාව

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් නොවූ හා හානිකරණය වී නොමැති රු. '000	ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත්වූ නමුත් හානිකරණය වී නොමැති රු. '000	කේවල හානිකරණය රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
මුදල් හා මුදල් සමානයන් (දළ)*	16	5,377,505	-	-	5,377,505
මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-
බැංකුවල තැන්පතු (දළ)*	18	12,366,455	-	-	12,366,455
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	11,622	-	-	11,622
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්					
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	20	11,459,882	-	-	11,459,882
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-
ක්‍රමඝය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්					
- ණය හා අත්තිකාරම් (දළ)*	21	416,280,504	40,692,576	1,688,818	458,661,898
- ණය හා වෙනත් උපකරණ (දළ)*	22	615,648,775	-	-	615,648,775
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	3,478,811	-	-	3,478,811
එකතුව		1,064,623,554	40,692,576	1,688,818	1,107,004,948

*හානිකරණය සඳහා සාමූහිකව අගයා ඇත.

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1 (අ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් (ගෙවියයුතු දිනය පසුපස) ණය ගුණාත්මකතාව (සම්බන්ධයි)

ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ නමුත් හානිකරණය වී නොමැති (උදා. එක් දිනක් හෝ ඊට වැඩි දින සඳහා හිඟ මුදල් සහිත) ණය, මූල්‍ය වත්කම් පන්ති අනුව විශ්ලේෂණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට - 2019	ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ නමුත් හානිකරණය නොවූ				එකතුව රු. '000
	දින 1 - 30 අතර රු. '000	දින 31 - 60 අතර රු. '000	දින 61 - 90 අතර රු. '000	දින 90 ට වැඩි රු. '000	
ක්‍රමාකාර පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (දළ)*	27,801,150	5,098,118	342,470	7,450,837	40,692,576
	68%	13%	1%	18%	100%

එක් දිනක් හෝ ඊට වැඩි දින සඳහා හිඟ මුදල් සහිත පහසුකම්, ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ, යැයි සලකනු ලැබේ.

2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් නොවූ හා හානිකරණය වී නොමැති රු. '000	ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ නමුත් හානිකරණය වී නොමැති රු. '000	කේටල හානිකරණය රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
මුදල් හා මුදල් සමානයන් (දළ)*	16	3,434,751	-	-	3,434,751
මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-
බැංකුවල තැන්පතු (දළ)*	18	17,591,466	-	-	17,591,466
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	4,740,106	-	-	4,740,106
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්					
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	20	16,680,382	-	-	16,680,382
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-
ක්‍රමාකාර පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්					
- ණය හා අත්තිකාරම් (දළ)*	21	387,848,052	38,892,997	-	426,741,049
- ණය හා වෙනත් උපකරණ (දළ)*	22	518,957,041	-	-	518,957,041
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	6,184,430	-	-	6,184,430
එකතුව		955,436,228	38,892,997	-	994,329,225

*හානිකරණය සඳහා සාමූහිකව අගයා ඇත.

ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ නමුත් හානිකරණය වී නොමැති (උදා. එක් දිනක් හෝ ඊට වැඩි දින සඳහා හිඟ මුදල් සහිත) ණය, මූල්‍ය වත්කම් පන්ති අනුව විශ්ලේෂණය

දෙසැම්බර් 31 දිනට - 2018	ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ නමුත් හානිකරණය නොවූ				එකතුව රු. '000
	දින 1 - 30 අතර රු. '000	දින 31 - 60 අතර රු. '000	දින 61 - 90 අතර රු. '000	දින 90 ට වැඩි රු. '000	
ක්‍රමාකාර පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම් (දළ)*	27,584,888	4,503,702	400,153	6,404,254	38,892,997
	71%	12%	1%	16%	100%

එක් දිනක් හෝ ඊට වැඩි දින සඳහා හිඟ මුදල් සහිත පහසුකම්, ගෙවීමට නියමිත දින ඉකුත් වූ, යැයි සලකනු ලැබේ.

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.1 ණය අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.1.1 ණය ගුණාත්මකතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

54.1.1 (අ) මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් ණය ගුණාත්මකතාව - අදියර වශයෙන් - බැංකුව

දෙසැම්බර් 31 දිනට - 2019	සටහන	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය					හානිකරණ ප්‍රතිපාදන					මූල්‍ය තත්ත්වය අනුව රු. '000
		ණය හානිකරණය නොවූ රු. '000	1 අදියර රු. '000	2 අදියර රු. '000	3 අදියර රු. '000	එකතුව රු. '000	1 අදියර රු. '000	2 අදියර රු. '000	3 අදියර රු. '000	එකතුව රු. '000		
වත්කම්												
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	1,082,288	4,295,217	-	-	5,377,505	790	-	-	790	5,376,715	
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
බැංකුවල තැන්පතු	18	-	12,366,455	-	-	12,366,455	1,986	-	-	1,986	12,364,469	
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	11,622	-	-	-	11,622	-	-	-	-	11,622	
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20											
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		11,459,882	-	-	-	11,459,882	-	-	-	-	11,459,882	
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්												
- ණය හා අන්තිකාරම්	21	31,896,777	387,398,241	30,227,995	9,138,886	458,661,898	1,601,273	271,001	2,394,667	4,266,941	454,394,957	
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	602,630,531	11,222,987	1,795,257	-	615,648,775	8,602	5,852	-	14,454	615,634,321	
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	3,478,811	-	-	-	3,478,811	-	-	-	-	3,478,811	
එකතුව		650,559,911	415,282,900	32,023,252	9,138,886	1,107,004,948	1,612,651	276,853	2,394,667	4,284,171	1,102,720,777	

මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩ වශයෙන් ණය ගුණාත්මකතාව - අදියර වශයෙන් - බැංකුව

දෙසැම්බර් 31 දිනට - 2018	සටහන	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය					හානිකරණ ප්‍රතිපාදන					මූල්‍ය තත්ත්වය අනුව රු. '000
		ණය හානිකරණය නොවූ රු. '000	1 අදියර රු. '000	2 අදියර රු. '000	3 අදියර රු. '000	එකතුව රු. '000	1 අදියර රු. '000	2 අදියර රු. '000	3 අදියර රු. '000	එකතුව රු. '000		
වත්කම්												
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	893,805	2,540,946	-	-	3,434,751	227	-	-	227	3,434,524	
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
බැංකුවල තැන්පතු	18	-	17,591,466	-	-	17,591,466	3,021	-	-	3,021	17,588,445	
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	4,740,106	-	-	-	4,740,106	-	-	-	-	4,740,106	
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20											
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		16,680,382	-	-	-	16,680,382	-	-	-	-	16,680,382	
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්												
- ණය හා අන්තිකාරම්	21	28,819,417	385,084,341	6,433,037	6,404,254	426,741,049	1,610,731	272,348	1,963,230	3,846,310	422,894,740	
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	505,791,978	13,165,063	-	-	518,957,041	9,072	-	-	9,072	518,947,969	
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	6,184,430	-	-	-	6,184,430	-	-	-	-	6,184,430	
එකතුව		563,110,118	418,381,815	6,433,037	6,404,254	994,329,225	1,623,051	272,348	1,963,230	3,858,630	990,470,594	

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.2 ද්‍රවශීලතා අවදානම

ශේෂපත්‍රය තුළ හෝ ඉන් පරිබාහිරව ගිවිසුම්ගත සහ අසම්භාව්‍ය මූල්‍ය බැඳීම් සඳහා ගෙවීම් සැලකිය යුතු අලාභයක් නොමැතිව ඉටු කිරීමට බැංකුවට ඇති නොහැකියාව ද්‍රවශීලතා අවදානම වේ.

54.2.1 ද්‍රවශීලතා වත්කම් සංකේන්ද්‍රණය

සිය තැන්පතු වලින් 60% ක්, රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වල ආයෝජනය කිරීමට බැංකුවට පැවරී ඇති නියාමන අවශ්‍යතාව හේතුවෙන් ඉහළ ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතයක් පවත්වා ගැනීමට බැංකුවට සිදුවේ. ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාව වන 20% ට වඩා බෙහෙවින් වැඩි 60.2% ක ද්‍රවශීලතා අනුපාතයක් බැංකුව විසින් දැනට පවත්වාගෙන යනු ලබයි. බැංකුවේ සමස්ත ද්‍රවශීල වත්කම වෙතින් 96.6% ක් නියෝජනය වන්නේ රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වල කර ඇති ආයෝජනයන් මගිනි.

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ද්‍රවශීලතා වත්කම් අනුපාතය වර්ෂාවසානයට	60.2	54.9
ජූනි 30 දිනට	57.5	71.7
වර්ෂාරම්භයේ දී	54.9	73.4

ද්‍රවශීලතා වත්කම් හා වගකීම් - බැංකුව

	අභ්‍යන්තර ව්‍යාපාරික ඒකක	
	2019 රු. '000	2018 රු. '000
ද්‍රවශීල වත්කම් එකතුව		
මුදල්	1,173,535	1,026,726
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවල ඇති ශේෂයන්	17,014,229	20,372,364
ඉල්ලුම් තැන්පතු - ශ්‍රී ලංකා	-	-
ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් නිකුත් කළ හෝ ඇපවන ලද භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා සුරැකුම්පත්	22,242,323	25,230,190
රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලියෙහි මුදල් අයිතම	251,951	271,129
එතෙර බැංකුවල ශේෂයන්	807,801	685,650
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	526,603,370	376,736,980
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර	397,376	167,067
ද්‍රවශීල වත්කම් එකතුව (දෙසැම්බර් මාසය තුළ ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීල වත්කම්හි දෛනික සාමාන්‍යය)	568,490,585	424,490,106
අවම ද්‍රවශීල වත්කම් අවශ්‍යතාවයට යටත්ව පදනම් වූ වගකීම් එකතුව	944,400,252	773,498,104
ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය	60.20	54.88

නියාමන වාර්තාකරණය අනුව විස්තර සපයා ඇත.

54.2.2 කල්පිරීම තෙක් ඉතිරිව ඇති ගිවිසුම්ගත කාලසීමාව - බැංකුව සහ සමූහය

පිටු අංක 415 හා 418 හි සටහන් අංක 55 මගින් හෙළිදරව් කිරීම් දක්වා ඇත.

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.2 ද්‍රවශීලතා අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.2.3 ඉදිරි අරමුදල් සැපයීමට අදාළ මූල්‍ය වත්කම්

ඉදිරි අරමුදල් සැපයීමට අදාළ බැංකුවේ පවතින මූල්‍ය වත්කම් පහත දක්වා ඇත.

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව					සමුහය				
		බැඳීම් සහිත		බැඳීම් රහිත		එකතුව*	බැඳීම් සහිත		බැඳීම් රහිත		එකතුව*
		සුරැකුම් ලෙස ඇප තබන රු. '000	වෙනත් රු. '000	සුරැකුම් ලෙස ඉදිරිපත් කළහැකි රු. '000	වෙනත් රු. '000		සුරැකුම් ලෙස ඇප තබන රු. '000	වෙනත් රු. '000	සුරැකුම් ලෙස ඉදිරිපත් කළහැකි රු. '000	වෙනත් රු. '000	
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	-	-	5,377,505	-	5,377,505	-	-	5,565,618	-	5,565,618
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-	-	-	58	-	-	58
බැංකුවල තැන්පතු	18	-	-	12,366,455	-	12,366,455	-	-	15,749,077	-	15,749,077
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	-	-	11,622	11,622	-	-	-	11,622	11,622
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20										
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		-	-	11,459,882	-	11,459,882	10,216,289	-	11,913,983	-	22,130,273
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ක්‍රමිකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්											
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	-	-	458,661,898	-	458,661,898	-	-	462,440,480	-	462,440,480
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	48,813,600	-	566,835,175	-	615,648,775	52,120,996	-	567,632,981	-	619,753,977
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	-	-	3,478,811	-	3,478,811	582,476	-	4,044,106	-	4,626,582
එකතුව		48,813,600	-	1,058,179,726	11,622	1,107,004,948	62,919,761	58	1,067,346,246	11,622	1,130,277,688

2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව					සමුහය				
		බැඳීම් සහිත		බැඳීම් රහිත		එකතුව*	බැඳීම් සහිත		බැඳීම් රහිත		එකතුව*
		සුරැකුම් ලෙස ඇප තබන රු. '000	වෙනත් රු. '000	සුරැකුම් ලෙස ඉදිරිපත් කළහැකි රු. '000	වෙනත් රු. '000		සුරැකුම් ලෙස ඇප තබන රු. '000	වෙනත් රු. '000	සුරැකුම් ලෙස ඉදිරිපත් කළහැකි රු. '000	වෙනත් රු. '000	
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	-	-	3,434,751	-	3,434,751	-	-	3,437,156	-	3,437,156
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-	-	-	177	-	-	177
බැංකුවල තැන්පතු	18	-	-	17,591,466	-	17,591,466	-	-	17,591,466	-	17,591,466
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	-	-	-	4,740,106	4,740,106	-	-	-	4,740,106	4,740,106
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20										
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		-	-	16,680,382	-	16,680,382	9,595,990	-	17,271,543	-	26,867,533
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ක්‍රමිකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්											
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	-	-	426,741,049	-	426,741,049	-	-	426,766,022	-	426,766,022
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	69,160,408	-	449,796,633	-	518,957,041	72,546,833	-	450,435,443	-	522,982,276
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	-	-	6,184,430	-	6,184,430	1,524,097	-	6,264,463	-	7,788,560
එකතුව		69,160,408	-	920,428,710	4,740,106	994,329,225	83,666,920	177	921,766,093	4,740,106	1,010,173,296

*හානිකරණ ප්‍රතිපාදනවලට පෙර අගයන් දක්වා ඇත.

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම

වෙළඳපොළ මිල ගණන්වල සංවලනයන් විශේෂයෙන් පොළී අනුපාතික වල, විදේශ විනිමය අනුපාතිකවල හා හිමිකම් කොටස් මිල ගණන්වල වෙනස්කම් හේතුකොට ගෙන බැංකුව කෙරෙහි බලපාන වෙළඳපොළ අවදානම ඇති වේ. ණය හා වෙළඳපොළ ද්‍රවශීල අවදානම ආදී වෙනත් මූල්‍ය අවදානම් මගින් වෙළඳපොළ අවදානම බොහෝ විට ව්‍යාජන වෙයි. ශේෂ පත්‍රයෙන් පරිබාහිර මෙන්ම ශේෂපත්‍රය තුළ වන සිදුවීම් මත මෙම අලාභ ඇති වීමේ අවදානම හටගනු ඇත.

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවට බලපාන වෙළඳපොළ අවදානම් ප්‍රභව

පහත සඳහන් ප්‍රභවයන් තුළින් බැංකුව වෙළඳපොළ අවදානමට නිරාවරණය වීම හට ගනී.

- භාණ්ඩාගාර සුරැකුම් කළඹ (රාජ්‍ය සුරැකුම් සහ අනුමැතිය ලත් වෙනත් ස්ථාවර ආදායම් සුරැකුම්පත්)
- ප්‍රති මිලදී ගැනීම් සහ ප්‍රති විකිණීමේ ගිවිසුම් යටතේ මිලදී ගැනීම් ගනුදෙනු
- විදේශ විනිමය හා සම්බන්ධ බැංකු මෙහෙයුම්
- හිමිකම් ආයෝජන
- ව්‍යුත්පන්න
- අනුපාතික සංවේදී වත්කම් - වගකීම් නොගැලපීම

54.3.1 වෙළඳපොළ අවදානම වෙළඳ හා වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම්

ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නොවන සහ ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට වන මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් වල වෙළඳපළ අවදානම පහත දක්වා ඇත.

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව			සමූහය			
		ධාරණ අගය රු. '000	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම් රු. '000	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් රු. '000	ධාරණ අගය රු. '000	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම් රු. '000	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් රු. '000	
වෙළඳපළ අවදානමට යටත් වත්කම්								
	මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16	5,376,715	-	5,376,715	5,564,824	-	5,564,824
	මහ බැංකුව වෙනුකි ශේෂයන්	17	-	-	-	58	-	58
	බැංකුවල තැන්පතු	18	12,364,469	-	12,364,469	15,745,184	-	15,745,184
	ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	11,622	-	11,622	11,622	-	11,622
	ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20						
	- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		11,459,882	11,459,882	-	22,130,273	22,130,273	-
	- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-
	ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්							
	- ණය හා අත්තිකාරම්	21	454,394,957	-	454,394,957	456,636,285	-	456,636,285
	- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	615,634,321	-	615,634,321	619,567,786	-	619,567,786
	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	3,478,811	-	3,478,811	4,626,582	-	4,626,582
	එකතුව		1,102,720,778	11,459,882	1,091,260,896	1,124,282,614	22,130,273	1,102,152,342

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.1 වෙළඳපොළ අවදානම වෙළඳ හා වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් (සම්බන්ධයි)

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව			සමූහය		
		ධාරණ අගය රු. '000	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම් රු. '000	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් රු. '000	ධාරණ අගය රු. '000	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම් රු. '000	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් රු. '000
වෙළඳපළ අවදානමට යටත් වගකීම්							
		35,045,251	-	35,045,251	36,139,122	-	36,139,122
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	32						
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	-	-	-	-	-
ලාභ හෝ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	34	-	-	-	-	-	-
ක්‍රමානුකූල පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්	35						
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු		1,016,574,286	-	1,016,574,286	1,015,635,421	-	1,015,635,421
- ණය සුරැකුම්පත් ගිණිගන්වන ගෙවියයුතු		-	-	-	-	-	-
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු		21,203,242	-	21,203,242	32,808,023	-	32,808,023
කල්බදු වගකීම්	36	1,066,882	-	1,066,882	1,121,441	-	1,121,441
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	26,691,711	-	26,691,711	26,955,697	-	26,955,697
එකතුව		1,100,581,372	-	1,100,581,372	1,112,659,704	-	1,112,659,704

2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව			සමූහය		
		ධාරණ අගය රු. '000	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම් රු. '000	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් රු. '000	ධාරණ අගය රු. '000	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම් රු. '000	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් රු. '000
වෙළඳපළ අවදානමට යටත් වත්කම්							
		3,434,524	-	3,434,524	3,436,929	-	3,436,929
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්	16						
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	-	-	-	177	-	177
බැංකුවල තැන්පතු	18	17,588,445	-	17,588,445	17,588,445	-	17,588,445
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	4,740,106	-	4,740,106	4,740,106	-	4,740,106
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20						
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		16,680,382	16,680,382	-	26,867,533	26,867,533	-
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-	-	-
ක්‍රමානුකූල පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්							
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	422,894,740	-	422,894,740	422,919,713	-	422,919,713
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	518,947,969	-	518,947,969	522,973,159	-	522,973,159
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	6,184,430	-	6,184,430	7,788,560	-	7,788,560
එකතුව		990,470,596	16,680,382	973,790,214	1,006,314,622	26,867,533	979,447,089

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.1 වෙළඳපොළ අවදානම වෙළඳ හා වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් (සම්බන්ධයි)

2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව			සමූහය			
		ධාරණ අගය රු. '000	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම් රු. '000	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් රු. '000	ධාරණ අගය රු. '000	වෙළඳාම් සඳහා නිරාවරණයවීම් රු. '000	වෙළඳ නොවන නිරාවරණයවීම් රු. '000	
වෙළඳපොළ අවදානමට යටත් වගකීම්								
	බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	32	77,119,146	-	77,119,146	83,615,264	-	83,615,264
	ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	1,533	-	1,533	1,533	-	1,533
	ලාභ හෝ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	34	-	-	-	-	-	-
	ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්	35						
	- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු		839,574,411	-	839,574,411	839,574,411	-	839,574,411
	- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු		-	-	-	-	-	-
	- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු		14,804,802	-	14,804,802	21,750,178	-	21,750,178
	නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	52,389,133	-	52,389,133	52,389,133	-	52,389,133
	එකතුව		983,889,025	-	983,889,025	997,330,519	-	997,330,519

54.3.2 විදේශ විනිමය අවදානම

එක් ව්‍යවහාරික මුදල් ඒකකයක් තවත් ඒකකයකට හුවමාරුවීමේදී ඇති වන විනිමය අනුපාතික සංචලනය හේතුවකට ගෙන විදේශ විනිමය අනුපාතික අවදානම පැන නගින අතර බැංකුවේ ඉපයීම් හෝ හිමිකම් කෙරෙහි අහිතකර බලපෑමක් වෙත යොමුවිය හැකිය. විදේශ විනිමය අනුපාතිකයට බැංකුව නිරාවරණය වන අතර මූල්‍ය උපකරණයක අගය හෝ විදේශ වත්කම්වල ආයෝජන, විදේශ විනිමය අනුපාතිකවල වෙනස්වීම් හේතුවකට ගෙන උච්චාවචනය විය හැකිය.

ප්‍රචරිත විදේශ විනිමය අනුපාතිකයෙහි ක්‍ෂයවීම් සඳහා 5%, 10% හා 15% ප්‍රකම්පන මට්ටම් අදාළ කර ගනිමින්, ශුද්ධ විවෘත තත්වයෙහි, විදේශ විනිමය බලපෑමෙහි විශ්ලේෂණය, ශුද්ධ විවෘත තත්වයෙහි, (NOP) එක් එක් මුදල් වර්ගය අනුව වන බලපෑම සහ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි බලපෑම, 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට පහත වගුවෙහි දක්වා ඇත.

	බැංකුව			
	2019		2018	
	ඇ.ඩො. '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000	ඇ.ඩො. '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000
ශුද්ධ විවෘත තත්වය	906	164,403	864	157,818
ආතති මට්ටම	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000	සංශෝධිත රුපියල් තත්වය රු. '000	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000	සංශෝධිත රුපියල් තත්වය රු. '000
විනිමය අනුපාත මත 5% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	8,220	172,623	7,891	165,709
විනිමය අනුපාත මත 10% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	16,440	180,843	15,782	173,600
විනිමය අනුපාත මත 15% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	24,660	189,063	23,673	181,491

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.2 විදේශ විනිමය අවදානම (සම්බන්ධයි)

	බැංකුව			
	2019		2018	
	ජපාන යෙන් '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000	ජපාන යෙන් '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000
ශුද්ධ විවෘත තත්ත්වය	(1,935)	(3,232)	(165,415)	(272,935)
ආතති මට්ටම	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000	සංශෝධිත රුපියල් තත්ත්වය රු. '000	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000	සංශෝධිත රුපියල් තත්ත්වය රු. '000
විනිමය අනුපාත මත 5% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	(162)	(3,394)	(13,647)	(286,582)
විනිමය අනුපාත මත 10% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	(323)	(3,555)	(27,294)	(300,229)
විනිමය අනුපාත මත 15% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	(485)	(3,717)	(40,940)	(313,875)

	බැංකුව			
	2019		2018	
	ම.බ්‍රි.ප. '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000	ම.බ්‍රි.ප. '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000
ශුද්ධ විවෘත තත්ත්වය	511	121,775	503	116,581
ආතති මට්ටම	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000	සංශෝධිත රුපියල් තත්ත්වය රු. '000	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000	සංශෝධිත රුපියල් තත්ත්වය රු. '000
විනිමය අනුපාත මත 5% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	6,090	127,865	5,829	122,410
විනිමය අනුපාත මත 10% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	12,180	133,955	11,658	128,239
විනිමය අනුපාත මත 15% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	18,270	145,448	17,487	134,068

	බැංකුව			
	2019		2018	
	යුරෝ '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000	යුරෝ '000	ශ්‍රී.ල.රු. '000
ශුද්ධ විවෘත තත්ත්වය	9,264	1,885,075	4,307	900,431
ආතති මට්ටම	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000	සංශෝධිත රුපියල් තත්ත්වය රු. '000	ආදායම් ප්‍රකාශය මත බලපෑම රු. '000	සංශෝධිත රුපියල් තත්ත්වය රු. '000
විනිමය අනුපාත මත 5% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	94,252	1,979,327	45,022	945,453
විනිමය අනුපාත මත 10% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	188,504	2,073,579	90,043	990,474
විනිමය අනුපාත මත 15% ක ප්‍රකම්පන (රුපියල් ක්‍ෂයවීම්)	282,756	2,167,831	135,065	1,035,496

විදේශ විනිමය අවදානම අවම කරලනු පිණිස බැංකු විසින් විදේශ විනිමය හුවමාරු ගිවිසුම් සහ ඉදිරි විදේශ විනිමය ගිවිසුම්වලට එළඹ ඇත. (පිටු අංක 339 සිට 342 දක්වා ඉදිරිපත් කර ඇති සටහන් අංක 19 මගින් දක්වා ඇත.)

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.3 හිමිකම් අවදානම

කොටස් වෙළඳපොළ විචල්‍යයන් හේතුවෙන් පුද්ගලික ආයෝජන ක්‍ෂයවීමෙන් යම් පුද්ගලයෙකුට මුදල් අහිමි වීමේ අවදානම, හිමිකම් අවදානමයි.

හිමිකම් මත ආයෝජනයන්, සමස්ත වත්කම් වෙතින් 0.54% නියෝජනය කරන අතර, නිල ලැයිස්තුගත කළ හා නොකළ හිමිකම් කොටස් ආයෝජන ප්‍රතිශත පිළිවෙලින් 0.5% ක් හා 0.04% ක් බැගින් වේ. එහෙයින්, හිමිකම් අවදානමට බැංකුව විශාල වශයෙන් නිරාවරණය වීමක් නොමැත. කෙසේ වුවද, හිමිකම් ආයෝජන මත ප්‍රතිලාභ කෙරෙහි කොටස් වෙළඳපොළෙහි අහිතකර වලංගු බලපාන ලදී. උපායමාර්ගික හේතු, ආර්ථික සංවර්ධනය හා වෙළඳපොළ පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ හේතුවෙන් ගෙන නිල ලැයිස්තුගත නොකළ සමාගම්වල ආයෝජනය කරනු ලබයි.

බැංකුව විසින් මාසික, කාර්තුමය සහ අවශ්‍යතා පදනම මත, "වෙළඳපොළට සලකුණු කර", ගණනය කිරීම් සිදු කරනු ලබන අතර, හිමිකම් මිල ගණන්වල වෙනස හේතුවෙන් ඇති වන බලපෑම හඳුනාගනු ලබයි.

හිමිකම් කොටස් මිල ප්‍රකම්පන

මතු දැක්වෙන වගුව (ආදායම් ප්‍රකාශයට සහ හිමිකම් කෙරෙහි) බලපෑම සංක්‍ෂිප්තව දැක්වෙයි.

සටහන		බැංකුව සහ සමූහය					
		2019			2018		
		ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම් රු. '000	එකතුව රු. '000	ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම් රු. '000	එකතුව රු. '000
දෙසැම්බර් 31 දිනට හිමිකම් සුරැකුම්වල වෙළඳ අගය	20 සහ 23	1,782,337	3,208,101	4,990,438	1,878,919	3,447,888	5,326,807

ආතති මට්ටම	2019			2018		
	ලාභ/අලාභට බලපෑම රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමට බලපෑම රු. '000	හිමිකම් සඳහා බලපෑම රු. '000	ලාභ/අලාභට බලපෑම රු. '000	වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමට බලපෑම රු. '000	හිමිකම් සඳහා බලපෑම රු. '000
හිමිකම් මිල මත 5% ක ප්‍රකම්පන (ඉහළට)	89,117	160,405	249,522	93,946	172,394	266,340
හිමිකම් මිල මත 5% ක ප්‍රකම්පන (පහළට)	(89,117)	(160,405)	(249,522)	(93,946)	(172,394)	(266,340)
හිමිකම් මිල මත 10% ක ප්‍රකම්පන (ඉහළට)	178,234	320,810	499,044	187,892	344,789	532,681
හිමිකම් මිල මත 10% ක ප්‍රකම්පන (පහළට)	(178,234)	(320,810)	(499,044)	(187,892)	(344,789)	(532,681)
හිමිකම් මිල මත 15% ක ප්‍රකම්පන (ඉහළට)	267,351	481,215	748,566	281,838	517,183	799,021
හිමිකම් මිල මත 15% ක ප්‍රකම්පන (පහළට)	(267,351)	(481,215)	(748,566)	(281,838)	(517,183)	(799,021)
හිමිකම් මිල මත 20% ක ප්‍රකම්පන (ඉහළට)	356,467	641,620	998,088	375,784	689,578	1,065,361
හිමිකම් මිල මත 20% ක ප්‍රකම්පන (පහළට)	(356,467)	(641,620)	(998,088)	(375,784)	(689,578)	(1,065,361)

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

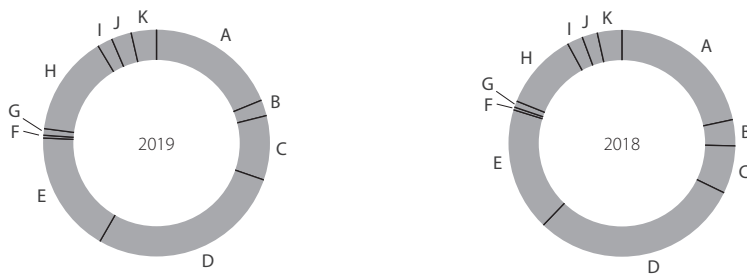
54.3.3 හිමිකම් අවදානම (සම්බන්ධයි)

හිමිකම් කොටස් මත ආයෝජන ක්ෂේත්‍රය අනුව

යම් ක්ෂේත්‍රයක් සමග ආශ්‍රිත අවදානම අවම කරනු පිණිස වෙළඳ කළඹෙහි විවිධාංගීකරණය පහත වගුව මගින් නිරූපිතය.

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට	2019				2018			
	පිරිවැය රු. '000	මුළු පිරිවැයෙන් 1% ක් ලෙස	වෙළඳපළ අගය රු. '000	මුළු වෙළඳපළ අගයෙන් 1% ක් ලෙස	පිරිවැය රු. '000	මුළු පිරිවැයෙන් 1% ක් ලෙස	වෙළඳපළ අගය රු. '000	මුළු වෙළඳපළ අගයෙන් 1% ක් ලෙස
1. බැංකු, මූල්‍ය හා රක්ෂණ	499,341	16.9	302,655	18.8	507,640	15.5	372,564	21.7
2. ආහාරපාන හා දුම්කොළ	-	-	-	-	-	-	-	-
3. රසායනික හා ඖෂධ	39,543	1.3	36,282	2.3	100,527	3.1	63,927	3.7
4. ඉදිකිරීම් හා ඉංජිනේරු	403,299	13.7	150,811	9.3	408,295	12.5	117,577	6.8
5. විවිධාංගීකෘත සමාගම්	678,351	23.0	450,526	28.0	782,405	23.9	515,862	30.0
6. හෝටල් හා සංචාර	623,790	21.1	279,621	17.4	694,592	21.2	302,858	17.6
7. ආයෝජන භාර	11,307	0.4	6,297	0.4	11,307	0.3	6,857	0.4
8. ඉඩම් හා දේපළ	23,777	0.8	15,096	0.9	23,777	0.7	15,567	0.9
9. නිෂ්පාදන	290,557	9.8	230,325	14.3	301,773	9.2	189,007	11.0
10. විදුලිබල හා බලශක්ති	46,066	1.6	34,550	2.1	46,066	1.4	38,695	2.2
11. විදුලි සංදේශ	81,332	2.8	45,982	2.9	81,332	2.5	37,757	2.2
12. වෙළඳාම්	253,948	8.6	57,862	3.6	315,149	9.6	60,085	3.5
අනු එකතුව	2,951,311	100	1,610,007	100	3,272,863	100	1,720,756	100
13. ඒකක භාර	95,110	2.8	172,330	8.4	95,110	2.8	158,163	8.4
එකතුව	3,046,421		1,782,337		3,367,973		1,878,919	

ක්ෂේත්‍රය අනුව හිමිකම් කොටස් මත ආයෝජනයෙහි වෙළඳපොළ අගය - බැංකුව සහ සමූහය

	2019 %	2018 %		2019 %	2018 %
A - බැංකු, මූල්‍ය හා රක්ෂණ	18.80	21.70	F - ආයෝජන භාර	0.40	0.40
B - රසායනික හා ඖෂධ	2.30	3.70	G - ඉඩම් හා දේපළ	0.90	0.90
C - ඉදිකිරීම් හා ඉංජිනේරු	9.30	6.80	H - නිෂ්පාදන	14.30	11.00
D - විවිධාංගීකෘත සමාගම්	28.00	30.00	I - විදුලිබල හා බලශක්ති	2.10	2.20
E - හෝටල් හා සංචාර	17.40	17.60	J - විදුලි සංදේශ	2.90	2.20
			K - වෙළඳාම්	3.60	3.50

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.4 පොළී අනුපාතික අවදානම

ඕනෑම පොළී අනුපාතික සම්බන්ධතාවයකදී හෝ ප්‍රතිලාභ වක්‍රයේ හැඩයේදී අනුපාතික දෙකක් අතර ව්‍යාප්තියේදී ආයෝජනයක වටිනාකම, පොළී අනුපාතික පූර්ණ මට්ටමේදී වෙනස්වීමේ අවදානම, පොළී අනුපාතික අවදානමයි. මුළු ශේෂ පත්‍ර වගකීම්වලින් 80.93% ක් නියෝජනය කරනු ලබන තැන්පතු, බැංකුවේ අරමුදල් සපයන ප්‍රධානතම ප්‍රභවයයි. මින් 23.62% ක් ඉතුරුම් තැන්පතුද 76.38% ක් ස්ථාවර තැන්පතුද නියෝජනය කරයි.

54.3.4.1 පොළී අනුපාත අවදානමට නිරාවරණයවීම්

විවිධ පොළී අනුපාත සංසිද්ධීන්වලට බැංකුවේ මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම්වල සංවේදීතාව අධීක්ෂණය කිරීම තුළින් පොළී අනුපාතික පරතර සීමාවට එරෙහිව පොළී අනුපාතික අවදානම කළමනාකරණය පරිපූරණය කෙරෙයි.

වසර 01ට වඩා අඩු කල්පිරීමේ පරාසයන්හි නිරන්තර ලෙස රඳවාගන්නා අනෙකුත් සියලු විවලය සමගින් පොළී අනුපාතිකවල වෙනස්වීම් හේතුවෙන් වාර්තා කරනු ලබන දිනට බැංකුවේ ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි සංවේදීතාව පහත සඳහන් වගුව මගින් නිරූපිතය.

	2019		2018	
	සමාන්තර වැඩිවීම රු. '000	සමාන්තර අඩුවීම රු. '000	සමාන්තර වැඩිවීම රු. '000	සමාන්තර අඩුවීම රු. '000
ශුද්ධ පොළී ආදායම				
මූලික අංකන 25 කින් වෙනස්වීම	(1,425,250)	1,425,250	(1,267,530)	1,267,530
මූලික අංකන 50 කින් වෙනස්වීම	(2,850,501)	2,850,501	(2,535,061)	2,535,061
මූලික අංකන 100 කින් වෙනස්වීම	(5,701,002)	5,701,002	(5,070,121)	5,070,121

54.3.4.2 පොළී අනුපාතික අවදානම - සංවේදීතා විශ්ලේෂණය

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ පොළී අනුපාතික සංවේදී වාර්තාව පහත දක්වා ඇත.

බැංකුව	මාස 0 සිට 1 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 3 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 6 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 12 දක්වා රු. '000
පොළී සහිත වත්කම්	24,109,059	54,473,950	105,233,925	189,860,883
බැංකු ශේෂයන් සහ තැන්පත් කිරීම්	2,227,801	4,370,486	7,605,376	13,785,272
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	4,712	87,155	194,238	194,238
ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම්				
- ණය හා අත්තිකාරම්	14,849,266	31,018,749	50,465,293	104,929,753
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	7,027,280	18,997,560	46,969,018	70,951,620
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	-	-	-	-
පොළී දරණ වගකීම්	191,275,043	516,247,217	728,691,526	1,048,778,283
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	5,616,289	17,986,097	26,101,562	29,098,678
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	171,429,048	480,253,272	682,021,373	997,784,652
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	-	-	-	-
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	14,229,706	18,007,848	19,876,880	21,203,242
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	-	-	691,711	691,711
ශුද්ධ අනුපාත සංවේදීතා වත්කම් (වගකීම්)	(167,165,984)	(461,773,267)	(623,457,601)	(858,917,400)
පොළී අනුපාතික සංවේදීතා අනුපාත (%)	13	11	14	18

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.4 පොළී අනුපාතික අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.4.2 පොළී අනුපාතික අවදානම - සංවේදීතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමූහයේ පොළී අනුපාතික සංවේදී වාර්තාව පහත දක්වා ඇත.

සමූහය	මාස 0 සිට 1 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 3 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 6 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 12 දක්වා රු. '000
පොළී දරන වත්කම්	25,560,709	57,030,319	112,777,982	201,532,457
බැංකු ශේෂයන් සහ තැන්පත් කිරීම්	3,359,980	6,234,335	11,660,435	17,173,871
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	71,429	287,306	2,657,276	7,183,051
ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම්				
- ණය හා අත්තිකාරම්	14,964,102	31,363,256	51,064,664	106,037,551
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	7,150,109	19,100,154	47,350,339	71,092,716
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	15,089	45,268	45,268	45,268
පොළී දරණ වගකීම්	195,121,278	527,785,925	740,787,652	1,059,707,010
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	5,616,313	17,986,169	26,101,633	30,192,550
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	171,469,630	480,375,018	682,266,294	996,260,877
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	-	-	-	-
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	17,947,340	29,160,752	31,464,028	32,297,886
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	87,995	263,986	955,697	955,697
ශුද්ධ අනුපාත සංවේදීතා වත්කම් (වගකීම්)	(169,560,569)	(470,755,606)	(628,009,670)	(858,174,553)
පොළී අනුපාතික සංවේදීතා අනුපාත (%)	13	11	15	19

2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ පොළී අනුපාතික සංවේදී වාර්තාව පහත දක්වා ඇත.

බැංකුව	මාස 0 සිට 1 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 3 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 6 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 12 දක්වා රු. '000
පොළී දරන වත්කම්	37,126,827	71,149,238	104,526,636	216,552,684
බැංකු ශේෂයන් සහ තැන්පත් කිරීම්	749,722	8,975,812	12,068,111	17,601,973
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	190,318	526,079	570,635	571,242
ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම්				
- ණය හා අත්තිකාරම්	14,647,598	24,859,047	41,533,244	101,172,738
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	21,455,536	36,694,607	50,258,536	97,110,621
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	88,653	93,693	96,110	96,110
පොළී දරණ වගකීම්	225,453,233	498,851,396	659,431,869	947,717,986
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	53,842,968	58,368,770	61,920,449	65,087,313
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	158,160,107	425,141,386	582,029,005	821,436,738
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	-	-	-	-
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	13,450,158	14,619,083	14,762,981	14,804,802
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	-	722,157	719,434	46,389,133
ශුද්ධ අනුපාත සංවේදීතා වත්කම් (වගකීම්)	(188,326,406)	(427,702,158)	(554,905,233)	(731,165,302)
පොළී අනුපාතික සංවේදීතා අනුපාත (%)	16	14	16	23

54. මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය (සම්බන්ධයි)

54.3 වෙළඳපොළ අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.4 පොළී අනුපාතික අවදානම (සම්බන්ධයි)

54.3.4.2 පොළී අනුපාතික අවදානම - සංවේදීතා විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමූහයේ පොළී අනුපාතික සංවේදී වාර්තාව පහත දක්වා ඇත.

සමූහය	මාස 0 සිට 1 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 3 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 6 දක්වා රු. '000	මාස 0 සිට 12 දක්වා රු. '000
පොළී දරන වත්කම්	37,361,505	71,853,272	105,656,047	218,532,850
බැංකු ශේෂයන් සහ තැන්පත් කිරීම්	749,722	8,975,812	12,068,111	17,601,973
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් - සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	361,118	1,038,479	1,280,540	1,676,158
ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම් - ණය හා අත්තිකාරම්	14,646,133	24,869,651	41,548,638	101,197,711
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	21,490,680	36,800,040	50,395,468	97,310,551
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	113,852	169,290	363,290	746,457
පොළී දරණ වගකීම්	229,031,968	509,587,603	671,069,838	961,159,480
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	55,572,529	63,557,454	67,544,944	71,583,431
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම් - තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු	158,160,107	425,141,386	582,029,005	821,436,738
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවිය යුතු	-	-	-	-
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු	15,299,332	20,166,606	20,776,455	21,750,178
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	-	722,157	719,434	46,389,133
ශුද්ධ අනුපාත සංවේදීතා වත්කම් (වගකීම්)	(191,670,463)	(437,734,331)	(565,413,791)	(742,626,630)
පොළී අනුපාතික සංවේදීතා අනුපාත (%)	16	14	16	23

54.4 මෙහෙයුම් අවදානම

ප්‍රමාණවත් නොවන හෝ බිඳ වැටීම් සහිත අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලීන්, පුද්ගලයින්, පද්ධති හෝ බාහිර සිදුවීම් නිසා අලාභ හටගැනීමේ අවදානම, මෙහෙයුම් අවදානම ලෙස බැංකු අධීක්ෂණය පිළිබඳ බාසල් කමිටුව නිර්වචනය කරයි.

මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ආකෘතිය

වඩාත් කාර්යක්ෂම, පාරදෘෂ්‍ය, ලාභදායී සහ තිරසාර ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා උපකාරී වන මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ව්‍යුහයක් බැංකුව සතු වේ. මනා ව්‍යුහගත පාලනයක්, ප්‍රතිපත්තිමය ආකෘතිකයක් සහ අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලීන් ඊට ඇතුළත්ය. අවදානම් කළමනාකරණ අංශයෙහි මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ ඒකකය මගින් බැංකුවේ මෙහෙයුම් අවදානම් පිළිබඳව අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඒකාබද්ධ අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුව සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කරනු ලබයි.

55. කල් පිරීමේ විශ්ලේෂණය

බැංකුව	මාස 03 දක්වා රු. '000	මාස 03 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1 සිට 3 දක්වා රු. '000	වසර 3 සිට 5 දක්වා රු. '000	වසර 5 කට වැඩි රු. '000	2019.12.31 දිනට එකතුව රු. '000	2018.12.31 දිනට එකතුව රු. '000
කල් පිරීමේ ගිවිසුම් සහිත වත්කම් (පොළී සහිත වත්කම්)							
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	1,420,802	-	-	-	-	1,420,802	186,026
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	2,949,684	9,414,785	-	-	-	12,364,469	17,588,445
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්							
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	87,155	107,083	51,730	3,965,012	5,466,566	9,677,546	14,801,463
ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම්							
- ණය හා අත්තිකාරම්	31,018,749	73,911,004	134,262,802	80,148,900	135,053,502	454,394,957	422,894,740
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	18,997,560	51,954,060	126,072,425	193,141,220	225,469,056	615,634,321	518,947,969
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	-	-	-	-	-	-	2,433,915
	54,473,950	135,386,932	260,386,957	277,255,132	365,989,124	1,093,492,097	976,852,558
වෙනත් වත්කම් (පොළී රහිත වත්කම්)							
මුදල් හා මුදල් සමානයන්	3,955,913	-	-	-	-	3,955,913	3,248,498
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	11,622	-	-	11,622	4,740,106
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්							
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	445,585	1,336,752	-	-	-	1,782,336	1,878,919
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	-	-	-	-	3,478,811	3,478,811	3,750,515
පාලිත සමාගම්වල ආයෝජන	-	-	-	-	4,811,000	4,811,000	1,700,000
දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ	-	-	-	-	14,163,454	14,163,454	13,465,755
භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්	67,064	183,944	384,935	206,523	231,041	1,073,507	-
දේපල ආයෝජන	-	-	-	-	-	-	-
කීර්තිනාමය හා අස්පාලය වත්කම්	-	-	-	-	-	-	-
විලම්බිත බදු වත්කම්	-	-	-	-	-	-	-
වෙනත් වත්කම්	1,494,490	9,607,760	9,049,258	8,479,918	6,566,497	35,197,923	31,209,216
	5,963,051	11,128,456	9,445,815	8,686,441	29,250,803	64,474,567	59,993,009
මුළු වත්කම්	60,437,001	146,515,388	269,832,772	285,941,573	395,239,927	1,157,966,664	1,036,845,567

55. කල් පිරීමේ විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

බැංකුව	මාස 03 දක්වා රු. '000	මාස 03 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1 සිට 3 දක්වා රු. '000	වසර 3 සිට 5 දක්වා රු. '000	වසර 5 කට වැඩි රු. '000	2019.12.31 දිනට එකතුව රු. '000	2018.12.31 දිනට එකතුව රු. '000
කල් පිරීමේ ගිවිසුම් සහිත වගකීම් (පොළී සහිත වගකීම්)							
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	17,986,097	11,112,581	5,946,572	-	-	35,045,251	77,119,146
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්							
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	480,253,272	517,531,380	13,675,940	5,113,695	-	1,016,574,286	839,574,411
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	18,007,848	3,195,394	-	-	-	21,203,242	14,804,802
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	-	691,711	19,677,000	6,323,000	-	26,691,711	52,389,133
	516,247,217	532,531,066	39,299,512	11,436,695	-	1,099,514,490	983,887,491
වෙනත් වගකීම් (පොළී රහිත වගකීම්)							
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	-	-	-	-	1,533
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	-	-	-	-	-	-	-
කල්බදු වගකීම්	39,587	135,305	330,776	224,533	336,681	1,066,882	-
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	-	-	-	-	6,508,707	6,508,707	3,830,795
විලම්බිත බදු වත්කම්	2,880	8,856	58,883	351,075	125,556	547,250	582,463
වෙනත් වගකීම්	3,974,564	1,523,085	200,537	168,640	84,639	5,951,464	5,447,277
පාලිත සමාගම්වලට ගෙවියයුතු	547	-	-	-	-	547	750
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	-	-	-	-	9,400,000	9,400,000	9,400,000
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	-	-	-	-	3,562,872	3,562,872	3,227,960
රඳවාගත් ඉපයීම්	-	-	-	-	4,464,442	4,464,442	3,984,674
වෙනත් සංචිත	-	-	-	-	26,950,010	26,950,010	26,482,625
	4,017,578	1,667,246	590,196	744,248	51,432,907	58,452,174	52,958,076
මුළු වගකීම්	520,264,795	534,198,312	39,889,708	12,180,943	51,432,907	1,157,966,664	1,036,845,567

*වට්ටම් රහිත මුදල් ප්‍රවාහ මත පදනම්වූ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීම්හි ලේඛනමය නියෝජනය වේ.

55. කල් පිරීමේ විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

සමූහය	මාස 03 දක්වා රු. '000	මාස 03 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1 සිට 3 දක්වා රු. '000	වසර 3 සිට 5 දක්වා රු. '000	වසර 5 කට වැඩි රු. '000	2019.12.31 දිනට එකතුව රු. '000	2018.12.31 දිනට එකතුව රු. '000
කල් පිරීමේ ගිවිසුම් සහිත වත්කම් (පොළී සහිත වත්කම්)							
මුදල් හා මුදල් සමානාස්‍රයන්	1,428,686	-	-	-	-	1,428,686	186,026
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	4,805,649	10,939,535	-	-	-	15,745,184	17,588,445
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්							
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	287,306	6,895,745	2,065,817	5,541,724	5,557,345	20,347,937	24,988,614
ක්‍රමයෙන් පිරිවැයට මූල්‍ය වත්කම්							
- ණය හා අත්තිකාරම්	31,361,955	74,675,596	134,960,060	80,406,631	135,232,043	456,636,285	422,919,713
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	19,100,154	51,992,562	128,066,945	194,735,142	225,672,983	619,567,786	522,973,159
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	45,268	-	788,289	-	178,149	1,011,706	4,038,045
	57,029,018	144,503,438	265,881,111	280,683,497	366,640,520	1,114,737,584	992,694,002
වෙනත් වත්කම් (පොළී රහිත වත්කම්)							
මුදල් හා මුදල්වලට සමානාස්‍රයන්	4,136,138	-	-	-	-	4,136,138	3,250,903
මහ බැංකුව වෙනුවෙන් ගේෂයන්	58	-	-	-	-	58	177
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	11,622	-	-	11,622	4,740,106
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්							
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	445,584	1,336,753	-	-	-	1,782,337	1,878,919
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	-	-	136,065	-	3,478,811	3,614,876	3,750,515
පාලිත සමාගම්වල ආයෝජන	-	-	-	-	-	-	-
දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ	-	-	-	-	14,457,494	14,457,494	13,468,776
භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්	69,160	196,036	403,724	214,506	247,442	1,130,868	-
දේපල ආයෝජන	-	-	-	-	333,315	333,315	-
සීමිතකාලීන හා අස්භාව්‍ය වත්කම්	-	-	-	-	-	-	-
විලම්බිත බදු වත්කම්	-	-	-	-	338	338	73
ප්‍රවර්තන බදු වත්කම්	-	-	-	-	-	-	-
වෙනත් වත්කම්	1,329,522	9,870,998	9,096,893	8,497,317	6,575,385	35,370,115	31,532,684
	5,980,462	11,403,787	9,648,304	8,711,823	25,092,785	60,837,161	58,622,153
මුළු වත්කම්	63,009,480	155,907,225	275,529,415	289,395,320	391,733,305	1,175,574,745	1,051,316,155

55. කල් පිරීමේ විශ්ලේෂණය (සම්බන්ධයි)

සමූහය	මාස 03 දක්වා රු. '000	මාස 03 සිට 12 දක්වා රු. '000	වසර 1 සිට 3 දක්වා රු. '000	වසර 3 සිට 5 දක්වා රු. '000	වසර 5 කට වැඩි රු. '000	2019.12.31 දිනට එකතුව රු. '000	2018.12.31 දිනට එකතුව රු. '000
කල් පිරීමේ ගිවිසුම් සහිත වගකීම් (පොළී සහිත වගකීම්)							
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	19,079,969	11,112,581	5,946,572	-	-	36,139,122	83,615,264
ක්‍රමිකය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්							
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	478,858,100	517,402,778	13,820,779	5,259,869	293,895	1,015,635,421	839,574,411
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	27,799,758	4,498,128	256,028	254,109	-	32,808,023	21,750,178
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	263,986	691,711	19,677,000	6,323,000	-	26,955,697	52,389,133
	526,001,813	533,705,198	39,700,379	11,836,978	293,895	1,111,538,263	997,328,986
වෙනත් වගකීම් (පොළී රහිත වගකීම්)							
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	-	-	-	-	1,533
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	-	-	-	-	-	-	-
කල්බදු වගකීම්	39,587	141,155	350,608	238,408	351,683	1,121,441	-
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	-	-	-	-	6,536,687	6,536,687	3,832,777
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	-	565,704	-	-	-	565,704	-
විලම්බිත බදු වගකීම්	2,880	8,856	58,883	351,075	126,320	548,014	582,463
වෙනත් වගකීම්	4,302,222	1,535,258	1,121,319	383,295	88,321	7,430,415	5,452,317
පාලිත සමාගම්වලට ගෙවියයුතු	-	-	-	-	-	-	-
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	-	-	-	-	9,400,000	9,400,000	9,400,000
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	-	-	-	-	3,571,214	3,571,214	3,227,960
රඳවාගත් ඉපයීම්	-	-	-	-	7,233,981	7,233,981	4,561,045
වෙනත් සංචිත	-	-	-	-	27,629,027	27,629,027	26,929,074
	4,344,689	2,250,973	1,530,810	972,778	54,937,233	64,036,482	53,987,168
මුළු වගකීම්	530,346,502	535,956,171	41,231,189	12,809,756	55,231,128	1,175,574,745	1,051,316,155

*වට්ටම් රහිත මුදල් ප්‍රවාහ මත පදනම්වූ ගිවිසුම්ගත කල්පිරීම්හි ඓක්‍යය නියෝජනය වේ.

56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය

56.1 සාධාරණ අගයට වාර්තා කළ මූල්‍ය උපකරණ

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

තක්සේරු තාක්ෂණික ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින් සාධාරණ අගයට වාර්තා කළ මූල්‍ය උපකරණ සඳහා සාධාරණ අගය තීරණය කරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳව විස්තරයක් පහත දක්වා ඇත. වෙළඳපළ සහභාගිත්වය දරන්නෙකු විසින් එම උපකරණ ආගණනය කිරීමේදී කරනු ලබන උපකල්පන පිළිබඳ බැංකුවේ ඇස්තමේන්තුව ඒවායේ අන්තර්ගත වේ.

ව්‍යුත්පන්න

i. විනිමය ඉදිරි ගිවිසුම් මිලදී ගැනීම

වෙළඳපළ ඒ හා සමාන ගිවිසුම් සඳහා අදාළ නිල ලැයිස්තුගත මිල ගණන් උපයෝගී කර ගනිමින් විනිමය ඉදිරි ගිවිසුම් මිලදී ගැනීම බැංකුව විසින් වටිනාකම තක්සේරු කිරීමට ලක් කරයි.

ii. විදේශ විනිමය හුවමාරු ගිවිසුම් (SWAPS)

පවතින විදේශ විනිමය අනුපාතික හා විදේශ විනිමය ඉදිරි අනුපාතික ආදී විවිධ සාධක ඇතුළත් කරමින් තක්සේරුකරණ තාක්ෂණික ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින් දරා සිටින ව්‍යුත්පන්න නිමැවුම් (විදේශ විනිමය හුවමාරු ගිවිසුම් (SWAPS)/මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම්) තක්සේරු කර ඇත.

ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්

i. රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර

රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර වලින් සමන්විත තක්සේරුකරණ තාක්ෂණික ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින් වෙළඳාම සඳහා දරා සිටින මූල්‍ය වත්කම් තක්සේරු කරනු ලබයි. නිරීක්ෂණය කළ හැකි දත්ත ඇතුළත් වට්ටම් කල මුදල් ප්‍රවාහ තක්සේරුකරණ ආකෘති භාවිතයෙන් බැංකුව විසින් සුරැකුම් තක්සේරු කරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කළ වෙළඳපොළ දත්ත සහ අතරමැදියන්ගේ ප්‍රකාශන, ප්‍රවර්තන පොළී අනුපාතික වලට අදාළ උපකල්පන මෙකී නිරීක්ෂණ දත්ත වලට අයත් වේ.

ii. ගිම්කම් සුරැකුම්

සක්‍රීය වෙළඳපොළ තුළ එක හා සමාන සුරැකුම් සඳහා ඇති නිල ලැයිස්තුගත කළ අගයන් යොදා ගනිමින් බැංකුව විසින් ගිම්කම් සුරැකුම් තක්සේරු කරනු ලබයි.

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්

සක්‍රීය වෙළඳපොළ තුළ එක හා සමාන සුරැකුම් සඳහා ඇති නිල ලැයිස්තුගත කළ අගයන් යොදා ගනිමින් බැංකුව විසින් ගිම්කම් සුරැකුම් තක්සේරු කරනු ලබයි.

නිරීක්ෂණය කළ හැකි දත්ත මත පදනම් වූ තක්සේරුකරණ ආකෘතියක් යොදා ගනිමින් නිල ලැයිස්තුගත නොකළ ගිම්කම් සුරැකුම් වල සාධාරණ අගය ගණනය කර ඇත.

56.2 සාධාරණ අගය සහ සාධාරණ අගයේ දූරාවලිය නිර්ණය කිරීම

තක්සේරුකරණ තාක්ෂණික ක්‍රම යොදා ගනිමින් මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය තීරණය කිරීමට හා හෙළිදරව් කිරීමට බැංකුව විසින් පහත සඳහන් දූරාවලින් අනුගමනය කරයි.

1 මට්ටම

එක හා සමාන වත්කම් හෝ වගකීම් සඳහා සක්‍රීය වෙළඳපොළ තුළ ඇති නිල ලැයිස්තුගත කළ (ගැලපීම් සිදු නොකළ) මිල.

2 මට්ටම

වාර්තා කරන ලද සාධාරණ අගය මත සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරන සියලු කරුණු, සෘජුවම හෝ වක්‍රව නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රම.

3 මට්ටම

වාර්තා කරන ලද සාධාරණ අගය මත සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරන කරුණු, නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙළඳපළ දත්ත මත පදනම් නොවූ තාක්ෂණික ක්‍රම.

56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය (සම්බන්ධයි)

56.2 සාධාරණ අගය සහ සාධාරණ අගයේ දූරාවලිය නිර්ණය කිරීම (සම්බන්ධයි)

සාධාරණ අගයේ දූරාවලි මට්ටමින් සාධාරණ අගයට වාර්තා කර ඇති මූල්‍ය උපකරණවල විශ්ලේෂණයක් පහත වගුවෙන් පෙන්වුම් කරයි.

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව				
		මට්ටම 1 රු. '000	මට්ටම 2 රු. '000	මට්ටම 3 රු. '000	එකතුව රු. '000	
වත්කම්						
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ						
	පොලී අනුපාත හුවමාරු ගිවිසුම් (SWAPS)	19	-	-	11,622	11,622
	ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20				
	රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර		9,677,545	-	-	9,677,545
	හිමිකම් සුරැකුම්පත්		1,782,337	-	-	1,782,337
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්						
	හිමිකම් සුරැකුම්පත් - නිල ලැයිස්තුගත	23	3,208,101	-	-	3,208,101
	හිමිකම් සුරැකුම්පත් - නිල ලැයිස්තුගත නොවන		-	213,219	-	213,219
	එකතුව		14,667,983	213,219	11,622	14,892,824

2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව				
		මට්ටම 1 රු. '000	මට්ටම 2 රු. '000	මට්ටම 3 රු. '000	එකතුව රු. '000	
වත්කම්						
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ						
	විනිමය ඉදිරි ගිවිසුම් මිලදී ගැනීම	19	-	-	-	-
	විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් හුවමාරු ගිවිසුම් (SWAPS)		-	-	4,740,106	4,740,106
	ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20				
	රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර		14,801,463	-	-	14,801,463
	හිමිකම් සුරැකුම්පත්		1,878,919	-	-	1,878,919
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්						
	හිමිකම් සුරැකුම්පත් - නිල ලැයිස්තුගත	23	3,447,888	-	-	3,447,888
	වෙනත් ආයෝජන - රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්		2,433,915	-	-	2,433,915
	හිමිකම් සුරැකුම්පත් - නිල ලැයිස්තුගත නොවන		-	245,136	-	245,136
	එකතුව		22,562,185	245,136	4,740,106	27,547,427
වගකීම්						
	ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ		-	-	1,533	1,533

56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය (සම්බන්ධයි)

56.2 සාධාරණ අගය සහ සාධාරණ අගයේ ධුරාවලිය නිර්ණය කිරීම (සම්බන්ධයි)

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	සමූහය			
		මට්ටම 1 රු. '000	මට්ටම 2 රු. '000	මට්ටම 3 රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ					
	19	-	-	11,622	11,622
		-	-	-	-
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්					
	20	20,347,936	-	-	20,347,936
		1,782,337	-	-	1,782,337
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්					
	23	3,344,002	-	-	3,344,002
		1,009,706	-	-	1,009,706
		-	213,219	-	213,219
එකතුව					
		26,483,981	213,219	11,622	26,708,822

2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	සමූහය			
		මට්ටම 1 රු. '000	මට්ටම 2 රු. '000	මට්ටම 3 රු. '000	එකතුව රු. '000
වත්කම්					
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ					
	19	-	-	4,740,106	4,740,106
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්					
	20	24,988,614	-	-	24,988,614
		1,878,919	-	-	1,878,919
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්					
	23	3,447,888	-	-	3,447,888
		4,037,045	-	-	4,037,045
		-	245,136	-	245,136
එකතුව					
		34,352,466	245,136	4,740,106	39,337,709
වගකීම්					
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ					
		-	-	1,533	1,533

56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය (සම්බන්ධයි)

56.3 සාධාරණ අගයේ මිනුම් දුරාවලියේ එක් එක් මට්ටම් අතර සංවලන සැසඳීම

සාධාරණ අගයේ මිනුම් දුරාවලියේ එක් එක් මට්ටම් අතර සංවලන වර්ෂය තුළ වාර්තා නොවීය. ව්‍යුත්පන්න උපකරණවල සාධාරණ අගය ගණනය කිරීම පිණිස බැංකුව සහ සමූහය විසින් සාධාරණ අගයේ දුරාවලියෙහි 3 වන මට්ටම භාවිතා කරනු ලබයි. එකී උපකරණ පිළිබඳ විස්තර පිටු අංක 339 හා 368 හි සටහන් අංක 19 සහ 33 මගින් දක්වා ඇත.

56.4 මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	බැංකුව			
		2019		2018	
		ධාරණ අගය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	ධාරණ අගය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000
මූල්‍ය වත්කම්					
	16	5,376,715	5,376,715	3,434,524	3,434,524
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්					
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	-	-	-	-
බැංකුවල තැන්පතු	18	12,364,469	12,364,469	17,588,445	17,588,445
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	11,622	11,622	4,740,106	4,740,106
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		11,459,882	11,459,882	16,680,382	16,680,382
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්					
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	454,394,957	454,394,957	422,894,740	422,894,740
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	615,634,321	617,433,209	518,947,969	492,759,226
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	3,478,811	3,478,811	6,184,430	6,184,430
මූල්‍ය වත්කම් එකතුව		1,102,720,778	1,104,519,665	990,470,596	964,281,853
මූල්‍ය වගකීම්					
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	32	35,045,251	35,045,251	77,119,146	77,119,146
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	-	1,533	1,533
ලාභ හෝ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	34	-	-	-	-
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්	35				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු		1,016,574,286	1,015,205,274	839,574,411	838,307,567
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු		-	-	-	-
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු		21,203,242	21,203,242	14,804,802	14,804,802
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	26,691,711	26,691,711	52,389,133	52,389,133
මූල්‍ය වගකීම් එකතුව		1,099,514,490	1,098,145,478	983,889,024	982,622,180

56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය (සම්බන්ධයි)

56.4 මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය (සම්බන්ධයි)

දෙසැම්බර් 31 දිනට	සටහන	සමුහය			
		2019		2018	
		ධාරණ අගය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000	ධාරණ අගය රු. '000	සාධාරණ අගය රු. '000
මූල්‍ය වත්කම්					
	16	5,564,824	5,564,824	3,436,929	3,436,929
මුදල් හා මුදල්වලට සමානයන්					
මහ බැංකුව වෙතැති ශේෂයන්	17	58	58	177	177
බැංකුවල තැන්පතු	18	15,745,184	15,745,184	17,588,445	17,588,445
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	19	11,622	11,622	4,740,106	4,740,106
ලාභ/අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම්	20				
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ		22,130,273	22,130,273	26,867,533	26,867,533
- සාධාරණ අගයට නම් කළ		-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්					
- ණය හා අත්තිකාරම්	21	456,636,285	456,636,285	422,919,713	422,919,713
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	22	619,567,786	621,193,858	522,973,159	496,656,654
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	23	4,626,582	4,626,582	7,788,560	7,788,560
මූල්‍ය වත්කම් එකතුව		1,124,282,615	1,125,908,687	1,006,314,622	979,998,117
මූල්‍ය වගකීම්					
බැංකුවලට ගෙවිය යුතු	32	36,139,122	36,139,122	83,615,264	83,615,264
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	33	-	-	1,533	1,533
ලාභ හෝ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	34	-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්	35				
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු		1,015,635,421	1,014,226,409	839,574,411	838,307,567
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු		-	-	-	-
- වෙනත් ණයගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු		32,808,023	32,808,023	21,750,178	21,750,178
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	37	26,955,697	26,955,697	52,389,133	52,389,133
මූල්‍ය වගකීම් එකතුව		1,111,538,263	1,110,129,251	997,330,518	996,063,674

56.5 සාධාරණ අගයට නිර්ණය කිරීම

සාධාරණ අගයට පවත්වා නොගත් මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම්වල සාධාරණ අගය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සාධාරණ අගය වාර්තා නොකළ මූල්‍ය උපකරණ සඳහා සාධාරණ අගයන් නිර්ණය කිරීම පිණිස උපයෝගී කර ගත් ක්‍රමවේද සහ උපකල්පන පිළිබඳ විස්තරයක් පහත දක්වා ඇත.

සාධාරණ අගයට ආසන්න ධාරණ අගය ඇති වත්කම්

කෙටිකාලීන කල්පිරීම් සහිත මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් (වසරකට අඩු ආරම්භක කල්පිරීමක් සහිත) සඳහා අදාළ ධාරණ අගය ඒවායේ සාධාරණ අගයට ආසන්න බව උපකල්පනය කර ඇත. නිශ්චිත කල්පිරීමක් නොමැති ඉතිරිකිරීමේ තැන්පතු සඳහාද මෙම උපකල්පනය අදාළ වේ.

වරින් වර ගෙවනු ලබන පොළී සහිත ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලබා ගන්නා දිගුකාලීන තැන්පතු සහ විවලය අනුපාතික යටතේ ගනුදෙනුකරුවන්ට පිරිනමන ණය හා අත්තිකාරම්ද සාධාරණ අගයට පවත්වාගෙන යාම සඳහා සලකා බලනු ලබයි.

56. මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය (සම්බන්ධයි)

56.5 සාධාරණ අගයට නිර්ණය කිරීම (සම්බන්ධයි)

ස්ථාවර අනුපාත මූල්‍ය උපකරණ

කෙටිකාලීන ණය පහසුකම් සඳහා සාධාරණ අගයන් ලෙස ධාරණ අගයන් සලකනු ලබයි. කල්පිරීම තෙක් දරා සිටින සුරැකුම්වල සාධාරණ අගය ඇගයීමේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රකාශිත, ඊට සමාන ගනුදෙනු කළහැකි සුරැකුම් වෙනුවෙන් යොදාගත් අනුපාතික භාවිතා කරන ලදී. සමාලෝචිත වර්ෂයෙහි සිව්වන කාර්තුව තුළ නව ණය ප්‍රදානය කරනු ලැබූ වෙළඳපොළ අනුපාතික යොදා ගනිමින් ස්ථාවර පොළී අනුපාතික සහිත ණය හා ලැබියුතු දෑ සාධාරණ අගය අගයන ලදී. කල්පිරීමේදී පොළී ගෙවනු ලබන සහ එක් වසරකට වඩා වැඩි මුල් කාලසීමාවක් සහිත ස්ථාවර තැන්පතු වලට සමාලෝචිත වර්ෂයෙහි සිව්වන කාර්තුව තුළ ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබාදුන් දැනට පවතින වෙළඳපොළ අනුපාතික අනුව වට්ටම් ලබා දෙන ලදී.

මූල්‍ය වත්කම්වල නිල ලැයිස්තුගත නොකළ හිමිකම් කොටස්

සාධාරණ අගය විශ්වසනීය ලෙස ඇස්තමේන්තු කළ නොහැකි බැවින් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් වල නිල ලැයිස්තුගත නොකළ හිමිකම් සියල්ල (ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව හැර) පිරිවැයට වාර්තා කරනු ලබයි. මෙකී ආයෝජන සඳහා සක්‍රීය වෙළඳපළක් නොමැති අතර සමූහය විසින් එය දීර්ගකාලීනව රඳවා ගැනීමට අපේක්ෂා කරයි. නිරීක්ෂණ කළ හැකි දත්ත මත පදනම්ව තක්සේරුකරණ ආකෘතියක් උපයෝගී කර ගනිමින් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකු කොටස්වල ආයෝජන සාධාරණ අගයට ගණනය කර ඇත. පිටු අංක 356 හි දක්වා ඇති සටහන් අංක 23 (ඊ) වෙත යොමු වන්න.

57. ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය (නියාමන වාර්තාකරණය අනුව)

අරමුණ

බැංකුවේ අවදානම් රුචිකත්වය හා අනුගාමීවන පරිදි සකස් කළ උපාය මාර්ගික අරමුණු ඉටු කරගැනීමට ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධන ආවරණ රඳවා ගැනීමත් නියාමන අවශ්‍යතාවලට සරිලන පරිදි ප්‍රාග්ධනය කළමනාකරණය කිරීමත් බැංකුවට අවශ්‍ය වේ.

නියාමන ප්‍රාග්ධනය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව එකාබද්ධ හා කේවල පදනම මත නියාමන අවශ්‍යතා පැනවීම ද අධීක්ෂණය කිරීමද සිදු කරනු ලබයි. බැංකුව විසින් නියාමන ප්‍රාග්ධනය හා වෙනත් අමතර අවදානම් ආවරණය පිණිස බාසල් III නියාමනවල ප්‍රතිපාදන හා අනුකූල විය යුතුය. බාසල් III ප්‍රාග්ධන නියාමන, 2019 ජනවාරි 01 දින සිට සම්පූර්ණයෙන් බලපැවැත්වෙන පරිදි ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර, බාසල් II යටතේ හඳුන්වා දුන් උපස්ථම්භන ක්‍රීත්වය මත එනම්, අවම ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාව, අධීක්ෂණ සමාලෝචන ක්‍රියාවලිය සහ වෙළඳපොළ විනයානුකූලබව යන ස්ථම්භ මත පදනම්ව අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වනු ඇත. බැංකුව පෙරදී දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකුවක් (D-SIB) ලෙස සලකන ලද අතර මහ බැංකුව විසින් 2019 දෙසැම්බර් 20 දින නිකුත් කරන ලද 2019 අංක 12 දරන බැංකු අනුපනට අනුව තවදුරටත් බැංකුව එසේ සලකනු නොලබයි.

බැංකුව විසින් අවදානම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණකරණ ප්‍රවේශය ද වෙළඳපොළ අවදානම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණකරණ මිනුම් ප්‍රවේශය ද මෙහෙයුම් ණය අවදානම සම්බන්ධයෙන් මූලික දර්ශක ප්‍රවේශය ද දැනට භාවිත කරනු ලබයි. පොදු හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය ප්‍රතිනිර්වචනය කිරීම තුළින් සහ ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ අවරෝධකය සහ දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු (D-SIB) මත ප්‍රාග්ධන අධිභාර ආදී නව ප්‍රාග්ධන අවරෝධක හඳුන්වාදීම තුළින් ප්‍රාග්ධනයෙහි ප්‍රමාණාත්මක බව හා ගුණාත්මක බව විශේෂයෙන්ම හර ප්‍රාග්ධනය වර්ධනය කිරීම සඳහා බාසල් III මගින් ආවධාරණය කෙරෙයි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු බාසල් III නියාමනය අනුව 2019 අවසානය වන විට බැංකුව සහ සමූහය විසින් අවම ස්ථර ප්‍රාග්ධන අනුපාතය 8.5% ක්ද, අවම මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතය 12.5% ක් ද පවත්වාගෙන යා යුතුය.

නියාමන ප්‍රාග්ධනය, ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය සහ ස්ථර II ප්‍රාග්ධනය යන ද්විත්වයෙන් සමන්විත වේ. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පනවන ලද අවම ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවලට බැංකුව හා සමූහ සෑම විටම අනුකූල වී ඇත.

නියාමන ප්‍රාග්ධන අනුපාතය

දෙසැම්බර් 31 දිනට	බැංකුව		සමූහය	
	2019 බාසල් III	2018 බාසල් III	2019 බාසල් III	2018 බාසල් III
පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාව 2019 - 7%, 2018 - 7.375%)	12.023	13.078	13.903	13.901
ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාව - 2019 - 8.5%, 2018 - 8.875%)	12.023	13.078	13.903	13.901
සමස්ථ ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාව - 2019-12.5%, 2018 - 12.875%)	14.349	15.898	16.271	16.649

අතිරේක තොරතුරු

426

නිමැවුම් හා
සේවාවන්

432

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය -
ඇමරිකානු ඩොලර් වලින්

448

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින්
නියම කරන ලද අනෙකුත්
හෙළිදරව් කිරීමේ
අවශ්‍යතාවයන්

458

අනුරූප
බැංකු

462

මූල්‍ය සහ බැංකුකරණයට
අදාළ පාරිභාෂිත වචන
මාලාව

430

ආදායම් ප්‍රකාශය -
ඇමරිකානු ඩොලර් වලින්

433

2016 අංක 1 දරන බැංකු
පනතේ නියෝගයෙහි III
උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III
හෙළිදරව්කිරීම්

455

සංඛ්‍යාලේඛනාත්මක
දර්ශකයන් 2010 - 2019

459

විදේශ විනිමය
නුවමාරු සමාගම්

431

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය -
ඇමරිකානු ඩොලර් වලින්

446

දේශීය පද්ධති අනුව
වැදගත් බැංකු තක්සේරු
කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම - 2019

457

තැන්පතු
විශ්ලේෂණය

461

යුරෝපයීය
සමාජිකත්වය

නිමැවුම් හා සේවාවන්

1. තැන්පතු නිමැවුම්

1.1 ඉතිරිකිරීමේ නිමැවුම්

සාමාන්‍ය ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම

වයස අවුරුදු 70 වැඩි ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට රු. 100/- ක අවම මූලික තැන්පතුවකින් සාමාන්‍ය ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමක් ඇරඹිය හැකිය. ගිණුම් ගිණියන් හට ඕනෑම ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු ශාඛාවකින් හෝ කෙටි පණිවිඩ බැංකුකරණය හෝ අන්තර්ජාල බැංකුකරණය හරහා මුදල් තැන්පත් කිරීම හා ආපසු ගැනීමේ පහසුකම ඇත.

"හපන්" ළමා ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම

වයස අවු. 8 ත් 12 ත් අතර ළමුන් සඳහා හා වයස අවු. 1 ත් 7 ත් අතර සිගින්තන් සඳහා සැලසුම් කරන ලද ළමා ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම් දෙවර්ගයකි. 'හපන් ගිණුම' හා 'පුංචි හපන් ගිණුම'. මෙම ගිණුම් දෙවර්ගය උදෙසාම සාමාන්‍ය ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමකට හිමිවන පොළියට වඩා 1% ක පොළී අනුපාතිකයක් හිමිවේ.

"නියෝ" ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම

"නියෝ" ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම, වයස අවුරුදු 13 ත් 19 ත් අතර නව යෞවන යෞවනියන් සඳහා විශේෂයෙන්ම සැලසුම් කරන ලද ගිණුමකි. "නියෝ" ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම් අන්තර්ජාලය හරහා පමණක් ක්‍රියාත්මක ගිණුම් සඳහා 1.5% ක අතිරේක පොළී අනුපාතිකයක් හිමිවේ. මෙම ගිණුම් ගිණියන් සඳහා ජාත්‍යන්තර ණය කාඩ්පත් හිමිවේ. නියෝ ගිණුම් ගිණියන් විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රවේශය හිමිවීම මත ශිෂ්‍යත්ව සඳහා සුදුසුකම් ලබයි.

'I'M' ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම

යොවුන් පරපුර ඉතිරිකිරීමට දිරිමත් කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති ගිණුමක් වන මෙම ගිණුම මගින් වයස අවුරුදු 19 ත් 30 ත් අතර යෞවන යෞවනියන්හට සාමාන්‍ය ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම්වලට හිමි පොළියට වඩා 0.5% ක වැඩිපුර පොළියක් හිමිවේ. I'M ගිණුම් ගිණියන්ට වයස අවුරුදු 35 වනතෙක් මෙම ගිණුම ඔස්සේ ඉහල පොළී අනුපාතයක් භුක්ති විඳිය හැකිය. තවද, 21 වෙනි උපන් දින ත්‍යාගය, පළමු දරු උපන් ත්‍යාගය සහ විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රවේශය මත ශිෂ්‍යත්ව වැනි ප්‍රතිලාභ මෙම ගිණුම් ගිණියන් හට භුක්ති විඳීමේ අවස්ථාව ඇත.

"ස්ත්‍රී" ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම

වයස අවුරුදු 16 ත් ඉහළ සමාජයේ විවිධ භූමිකාවන් නිරූපනය කරන කාන්තාවන්ට සිය ජීවිතයේ විවිධ ජයග්‍රහණයන් සැමරීම සඳහා මෙන්ම යහපත් හෙට දිනක් උදෙසා ඔවුන්ගේ වගකීම් ඉටු කිරීම සඳහා අන්වැලක් සැපයීම අරමුණු කරගෙන වැඩි වරප්‍රසාද පෙරදැරිව "ස්ත්‍රී" ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම සැලසුම් කර ඇත. මෙම ගිණුම් ගිණියන්ට බැංකුවෙන් 0.5% ක පොළී අනුපාතික අඩුවීමක් යටතේ රන් සහන ණය ලබාගැනීමේ හැකියාව ඇත. උපාධි ප්‍රදානෝත්සවය, විවාහය, දරු උපන් හා 25 වැනි විවාහ සංවත්සරය යනාදී ජීවිතයේ සුවිශේෂ අවස්ථාවන් සැමරීමට රු. 50,000/- දක්වා ත්‍යාග ස්ත්‍රී ගිණුම් ගිණියන්ට හිමිය.

"එන්.එස්.බී. පෙන්ෂන් ජ්ලස්" ගිණුම

"එන්.එස්.බී.පෙන්ෂන් ජ්ලස් ගිණුම" වූ කලී එකවර මුදලක් ආයෝජනය කිරීමෙන් හෝ නිශ්චිත කාලසීමාවක් මුළුල්ලේ තෝරාගත් අගයක් ආයෝජනය කිරීම මගින් පවත්වාගත හැකි දායකත්ව විග්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයකි. රු. 100,000/- ක අවම ශේෂයක් සහිත ගිණුම්ගිණියන්ට මේ ඔස්සේ වයස අවුරුදු 55 දී විග්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිලාභ භුක්ති විඳීමේ අවස්ථාව උදාවේ.

"හැපී" ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම

"හැපී" ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමක් හිමි ඔබට වැඩියෙන් ඉතිරිකරමින් ඉහළ පොළී අනුපාතිකයක් ලබාගත හැකි වන අතර මුදල් ආපසු ගැනීමේදී කිසිදු සීමාවක් නොපැනවේ. රු. 1000/- ක අවම ආරම්භක තැන්පතුවකින් වයස අවුරුදු 16 වැඩි ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට මෙම ගිණුම ආරම්භ කළ හැකිය.

"ස්මයිල්" ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම

වයස අවුරුදු 16 ට වැඩි ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට තනි පුද්ගල ගිණුම් වශයෙන් හෝ බද්ධ ගිණුමක් ලෙස මෙම ගිණුම් විවෘත කර පවත්වාගෙන යා හැකිය. රු. 100/- ක අවම තැන්පතුවකින් ආරම්භ කළ හැකි මෙම ගිණුමේ මුදල් තැන්පත් කිරීම හා ආපසු ගැනීම දිවයින පුරා පිහිටි ඕනෑම ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු ශාඛාවකින් හෝ තැපැල් කාර්යාලයකින්/උප තැපැල් කාර්යාලයකින් සිදුකළ හැකිය.

"පස් අවුරුදු" ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම

මෙය දීර්ඝකාලීන ඉතුරුම් සැලසුම් ප්‍රිය කරන ඕනෑම වයස් කාණ්ඩයක ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා විවෘත, ඉහළ පොළී අනුපාතිකයක් සහිත ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු ඉතුරුම් ගිණුම් ක්‍රමයකි. රු. 100/-, රු. 200/-, රු. 300/-,

රු. 400/-, රු. 500/-, හෝ රු. 1000/-, හෝ ගුණාකාරවලින් විවෘත කර මාස 60 ක් පුරාවට මාසිකව එම මුදල් ප්‍රමාණය තැන්පත් කරමින් ගිණුම මෙහෙයවිය යුතු වේ. මෙම තැන්පතු මුදල අදාළ මාසය තුළ ඔබට පහසු ඕනෑම දිනයකදී ගිණුමෙහි තැන්පත් කළ හැකිය. අවුරුදු පහ සාර්ථකව සම්පූර්ණ කරන ගිණුම් ගිණියන්ට පස් අවුරුදු ජ්ලස් ගිණුම විවෘත කර ඉහළ පොළී ප්‍රතිශයන් භුක්ති විඳිය හැකිය.

"රියැලිටි" ඉතිරිකිරීමේ සැලසුම

මෙය ශ්‍රී ලාංකික සංක්‍රමණික පුජාව වෙනුවෙන් විශේෂයෙන්ම සැලසුම් කරන ලද ඉතිරිකිරීමේ සැලසුමකි. මෙය තනි පුද්ගල, බද්ධ හෝ බාලවයස්කාර ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමක් ලෙස විවෘත කළ හැකි අතර, ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් පමණක් පවත්වාගෙන යා යුතුයි. සැලසුම කල්පිරීමේ කාලසීමාව අවුරුදු 2, 3, 4 හෝ 5 විය හැකි අතර, කල්පිරීමේ වටිනාකම් අවම රු. 500,000.00 හෝ රු. 500,000.00 ගුණාකාර ලෙස විය හැක. ගිණුම් ගිණියන්ට රු. 1,000,000.00 දක්වා රක්ෂණ ආවරණ ප්‍රතිලාභ සහ සහන කොන්දේසි සහිත පුද්ගලික ණය භුක්ති විඳිය හැක.

1.2 කාලීන තැන්පතු

නිශ්චිත කාලසීමාවක් තුළ නිශ්චිත පොළී අනුපාතික යටතේ පොළී උපයාගත හැකි කාලීන තැන්පතු පවත්වාගෙන යාමේ අවස්ථාව බැංකුව වෙතින් හිමිවන අතර, කල්පිරීමට ප්‍රථම අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී අදාළ පොළී අනුපාතික යටතේ ස්ථාවර තැන්පතු මුදල් ආපසු ලබා ගැනීමේ හැකියාව ද තිබේ. මෙම තැන්පතු ක්‍රෙමාසික හා පස් අවුරුදු තෙක් කාලසීමා යටතේ ආයතනික, විවිධ සමීක සමාගම් ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසි හා ළමා යන කාණ්ඩ වෙනුවෙන් ආරම්භ කළ හැකිය.

ස්ථාවර තැන්පතු

වයස අවුරුදු 16 ට වැඩි ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට තනි පුද්ගල/බද්ධ ගිණුම් වශයෙන් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුම් විවෘත කළ හැකි අතර, දෙමාපියන්ට සහ භාරකරුවන් හට වයස අවුරුදු 16 ට වඩා අඩු දරුවන් වෙනුවෙන් ගිණුම් විවෘත කර පවත්වාගෙන යා හැකිය. මාස 12 ක කාලසීමාවක් සඳහා අදාළ ස්ථාවර තැන්පතුවක අවම ආරම්භක ශේෂය රු. 1000/- කි. මාසික පොළියක් උපයා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය අවම තැන්පතුව රු. 25,000/- කි. ඊට අමතරව මාස 3, 6, 12, 24, 36 හෝ 60 සඳහා ස්ථාවර තැන්පතු ආරම්භ කළ හැකිය. එමෙන්ම ඔබට ස්ථාවර තැන්පතු ශේෂය මත ණය පහසුකම් ලබාගැනීමේ හැකියාව ද ඇත.

ගෞරව ස්ථාවර තැන්පතු

අවුරුදු 55 ට වැඩි ඕනෑම ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියෙකුකුට ගෞරව ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුමක් ආරම්භ කළ හැකි අතර එමගින් බැංකුවේ සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතුවලට වඩා 0.5% ක වැඩිපුර පොළියක් ඔවුනට හිමි වේ. ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියෙකුකුට රු. 25,000/- ක අවම තැන්පතුවගින් ගෞරව ස්ථාවර තැන්පතුවක් ආරම්භ කළ හැකි අතර උපරිම තැන්පතු සීමාව රු. මිලියන 20 කි.

ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසි විශේෂ ස්ථාවර ගිණුම

මෙය වයස අවුරුදු 60 ඉක්මවූ ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් සඳහා නියමිත ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුමක් වන අතර තැන්පත් කළහැකි උපරිම මුදල් ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 1.5 වන අතර, තැන්පතු හිමියෙකුකුට ගිණුම කල්පිරීමේදී 15% ක පොළී අනුපාතිකයක් යටතේ පොළී හිමිවේ.

ප්‍රාර්ථනා

විශේෂයෙන්ම බාලවයස් දරුවන් සඳහාම විශේෂිත ස්ථාවර තැන්පතුවකි. දරුවන් වෙනුවෙන් දෙමව්පියන්ට හෝ භාරකරුවන්ට ප්‍රාර්ථනා ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුම විවෘත කළ හැකිය. සහතිකයේ මුහුණතේ සඳහන් වටිනාකම දරුවාගේ වයස අවුරුදු 16 සම්පූර්ණවීමේදී ස්ථාවර මුදලක් ලබාදීමට මෙම ගිණුම සහතික වෙයි. ප්‍රාර්ථනා ගිණුම වෙළඳපොළේ ඉහළ පොලී ප්‍රතිශතයක් සහිතව දරුවන් සඳහා සුරක්ෂිත අනාගතයක් සහතික කරයි.

ප්‍රාර්ථනා+

ප්‍රාර්ථනා ගිණුමේම වැඩි දියුණු කළ ගිණුම ප්‍රාර්ථනා+ නම් වේ. වයස අවුරුදු 16 ට වැඩි ඕනෑම කෙනෙකුට තනි හෝ බද්ධ ගිණුමක් ලෙසට අවුරුදු 1 සිට 20 දක්වා කාලසීමාවක් සඳහා මෙම ගිණුම විවෘත කළ හැකිය. කල්පිරීමේදී අගයන් රු. 25,000/- සිට රු. 10,000,000/- ක අගයක් ගනී.

1.3 විදේශ මුදල් නිමැවුම්

විදේශ මුදල් ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම්/කාලීන තැන්පතු

බැංකුව මගින් නේවාසික සහ අනේවාසික ශ්‍රී ලාංකිකයින් උදෙසා විදේශ මුදල් ඉතිරිකිරීමේ තැන්පතු හෝ කාලීන තැන්පතු පවත්වාගෙන යාමේ පහසුකම් සලසනු ලබයි. විදේශයක රැකියාවක නියුතු ඕනෑම ශ්‍රී ලාංකිකයෙකුට පුද්ගලික විදේශ මුදල් ගිණුමක් (අනේවාසික) විවෘත කළ හැකි අතර විදේශ මුදල් අතැති හෝ විදේශ මුදල් ප්‍රේෂණ ලබන ඕනෑම නේවාසික පුරවැසියෙකු හට පුද්ගලික විදේශ මුදල් ගිණුමක් (නේවාසික) විවෘත කළ හැකි වේ. එමෙන්ම, විදේශීය ජාතිකයන් හට, විදේශයන්හි වාසය කරන ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියන් හට, ශ්‍රී ලාංකික සම්භවයක් සහිත විදේශයන්හි වාසය කරන ශ්‍රී ලාංකික නොවන පුද්ගලයන් හට, ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත සංස්ථාපිත ආයතන හට සහ විදේශීය සංස්ථායික ආයෝජකයන් හට, විශේෂ ආමුඛ ආයෝජන ගිණුම් විවෘත කළ හැකිය.

මුදල් හුවමාරු ව්‍යාපාරය

මුදල් හුවමාරු ව්‍යාපාර කටයුතු කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අනුමැතිය ලැබී ඇති ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව තම ගනුදෙනුකරුවන් සතු විදේශීය මුදල් දේශීය මුදල් වලට හුවමාරු කිරීමටත් විදේශගතවන ගනුදෙනුකරුවන්ට විදේශීය මුදල් නෝට්ටු මිලදී ගැනීමටත් තරඟකාරී අනුපාතයක් යටතේ නෝරාගත් ශාඛා වලින් මෙම සේවය සපයයි.

2. ණය නිමැවුම්

ආයතනික ණයදීම

ආයතනික ණය ලබාදීමේ කටයුත්තේද නිරත වන ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව දිගුකාලීන යටිතල පහසුකම්/වෙනත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා ණය ලබාදීම, විදුලිය ජනනය කරන ව්‍යාපෘති සඳහා, විදුලි සංදේශ, සෞඛ්‍ය සේවා, අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘති, වාරිමාර්ග ව්‍යාපෘති වැනි අංශවලට මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීම සිදු කරයි. එවැනි ණය සෘජුවම වෙනත් බැංකුවකට/මූල්‍ය ආයතනයකට ලබාදීම, ඒකාබද්ධ ණය මුදලක කොටසක් වශයෙන් හෝ සෘජුවම පුද්ගලික සමාගම්වලට/රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් වලට ලබාදීම සිදුවේ.

නිවාස/දේපළ ණය

නව නිවාසයක් මිලදී ගැනීම, නිවාස අලුත්වැඩියාව, නිවාස ඉදිකිරීම හෝ නව නිවසක් ඉදිකිරීමේ පරමාර්ථයෙන් ඉඩමක් මිලදී ගැනීමට හෝ වෙනත් පිළිගත් මූල්‍ය ආයතනයකින් ගත් නිවාස ණයක් පියවීම යනාදී අරමුණු සඳහා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවෙන් ණය ලබාගත හැකිය. විවිධ ගනුදෙනුකාර කාණ්ඩවලට ලබාගත හැකි නිවාස ණය නිමැවුම් පහත පරිදි වේ.

- ගේ දොර
- අලංකාර
- විකසින
- රාජ්‍ය සේවකයන් සඳහා නිවාස ණය

පුද්ගලික ණය

පාරිභෝගික භාණ්ඩ, සෞඛ්‍ය සේවා, විදේශ සංචාර, පූර්ව කෝෂ හා අධ්‍යාපන යනාදී කටයුතු උදෙසා ගනුදෙනුකරුවන්ට පිරිවැය ආවරණය කර ගැනීමට පුද්ගලික ණය පහසුකම් බැංකුව වෙතින් සැපයේ. මෙහිදී ස්ථාවර දේපළ ප්‍රාථමික ඇප වශයෙන් සලකා හෝ ජීවිතරක්ෂණාවරණයට යටත් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ජීවිත රක්ෂණ වටිනාකම හෝ ගනුදෙනුකරුව අයත් රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් ඇප සුරැකුම් ලෙස සලකා කටයුතු කරනු ලබයි. තවද මෙම ණය මුදල් පුද්ගල ඇප මත ද පිරිනමනු ලබයි. පුද්ගල ණය මුදලෙහි ප්‍රමාණය හා ආපසු ගෙවියයුතු වන කාලසීමාව සුරැකුම හා විභව ණයකරුවන් විවිධ තත්වයන් මත තීරණය වෙයි. විවිධ පුද්ගලික ණය වර්ග පහත පරිදි වේ.

- සාමාන්‍ය පුද්ගලික ණය
- බුද්ධි ණය
- විශේෂ විග්‍රාමික ණය
- වාරිකා ණය
- පරිසර ණය
- වාහන ණය

තැන්පතු මත ණය - කඩිනම් ණය

ගිණුම්හිමියන්ට ඔවුන්ගේ තැන්පතුවලට එරෙහිව මෙම ණය මුදල් ලබාගත හැක. බැංකුව විසින් ගණනුදෙනුකරුවන්ගේ තැන්පතු සුරැකුම් වශයෙන් රඳවාගෙන එම තැන්පතු වලින් 90% ක් දක්වා ණය මුදල් ලබාදෙනු ලබයි.

3. කාඩ්පත් ආශ්‍රිත සේවා

ෂොපින් + ATM කාඩ්පත

ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම්වලට සම්බන්ධව බැංකුව විසින් නිකුත් කරනු ලබන 'ෂොපින් +ATM කාඩ්පත' හරහා ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර මගින් පහසුවෙන් මුදල් ලබාගැනීමටත් අවශ්‍ය මිලදී ගැනීම් සඳහා ගෙවීමටත් හැකි වේ.

එන්.එස්.බී. ඊසී කාඩ්පත

මාස්ටර් පහසුකම් සහිත ඊසී කාඩ්පත් මගින් ස්ථාවර තැන්පතු මත 80% ක් දක්වා ණය මුදල් ලබාගත හැකිය. මීට අමතරව එන්.එස්.බී. ඊසී කාඩ්පතක් භාවිතයෙන් මාස්ටර් කාඩ් සංකේත නාමය සහිත ඕනෑම බැංකුවක ATM යන්ත්‍රයක් මගින් හෝ සියළුම එන්.එස්.බී. ATM යන්ත්‍රයක් මගින් මුදල් ආපසු ලබාගැනීමේ පහසුව හිමිවේ.

4. වෙනත් සේවා

උකස් සේවා

බැංකුව විසින් ස්වර්ණාභරණ ඇපයට තබා ගෙන කෙටිකාලීන ණය අවශ්‍යතා සඳහා සාපේක්‍ෂව අවම පොළී අනුපාතයක් යටතේ මෙම පහසුකම සපයයි. පූර්ණ ස්වයංක්‍රීය උපකරණයක් භාවිත කරමින් මෙම වටිනා රන් භාණ්ඩ පරීක්ෂා කරයි. කොටස් වශයෙන් ගෙවීමෙන්ද උකස් භාණ්ඩ සඳහා ගෙවීම් පියවිය හැකිය.

වෙළඳ මූල්‍යනය සේවා

පාරිභෝගික වෙළඳ අංශය ඉලක්ක කර ගනිමින් බැංකුව විසින් ආනයන මූල්‍ය ගනුදෙනු සඳහා සේවා සපයයි. මෙහිදී වාහන ආනයන අංශය ප්‍රධාන වේ. ණයවර ලිපි නිකුත් කිරීම, ණයවර ලිපි මත ආනයන බිල්පත් හැසිරවීම, ගුවන් හා නාවික ප්‍රවාහනයේදී ඇප නිකුත් කිරීම, ඉදිරි විනිමය ගනුදෙනු වෙන් කිරීම හා බිල්පත් රැස්කිරීම යනාදී සේවාවන් වෙළඳ මූල්‍ය පහසුකම යටතේ සෑම ශාඛාවක්ම සපයනු ලබයි.

භාණ්ඩාගාර සේවා

මේ යටතට මූල්‍ය වෙළඳපොළ කටයුතු, රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල ගනුදෙනු කිරීම් සහ ව්‍යුත්පන්න ගනුදෙනු අයත් වේ.

එන්.එස්.බී. යූ ට්‍රස්ට්

එන්.එස්.බී. යූ ට්‍රස්ට් යනු බැංකුවේ විදේශ මුදල් ප්‍රේෂණ සේවාව වේ. මෙමගින් විදේශ රැකියාවන්හි නියුතු ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට සිය පවුල්වලට පහසුවෙන් මුදල් ප්‍රේෂණය කිරීම සිදු කළ හැකිය. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ගිණුමකට හෝ වෙනත් ඕනෑම ගිණුමකට මෙමගින් මුදල් ප්‍රේෂණය කළහැක. එසේම ප්‍රතිලාභියාට ඕනෑම ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකු ශාඛාවකින් හෝ ප්‍රධාන තැපැල් කාර්යාලයකින් සිය මුදල් ලබාගත හැක.

එන්.එස්.බී. ඊච්

ගනුදෙනුකරුවන්ට බැංකුව වෙත නොගොස් පොස් (POS) යන්ත්‍රය මගින් සිය මුදල් තැන්පත් කළහැකි පහසුකම එන්.එස්.බී. ඊච් (NSB Reach) සමඟ හඳුන්වා දී ඇත. බැංකුකරණ සේවා ලබා නොගන්නා පිරිස් බොහොමයකට බැංකුකරණයේ නියැලීමේ දුෂ්කරතාවයෙන් තොරව ඔවුන් රැඳී සිටින ස්ථානයේ සිටම ඉතිරිකිරීමේ හැකියාව NSB ඊච් මගින් ලබාදෙයි. "ඔබේ ලිපිනය අපේ ලිපිනයයි" යන්න තේමා කරගත් මෙය බැංකුකරණයේ නවතම මුහුණුවරයි.

එන්.එස්.බී. අයි සේවාව

මොබිටෙල් සේවා හා එහි සියළුම බලයලත් ආයතන හරහා දවසේ ඕනෑම වේලාවකදී අප බැංකුවේ ගනුදෙනුකාර සේවා පහසුකම් සැපයීමේ ඩිජිටල් නව්‍යකරණ මෙවලමකි 'එන්.එස්.බී. අයි සේවාව'. ඉදිරි ආයෝජන සඳහා අරමුදල් සැපයීමත් ධනය උත්පාදනයටත් මග පාදමින් ශ්‍රී ලංකා ජනතාව අතර තවදුරටත් ඉතිරිකිරීමේ පුරුද්ද ස්ථාපිත කර ගැනීම මෙම නවෝත්පාදන සේවාව මගින් අපේක්ෂිතය.

දිවයින පුරා පිහිටි එම් කැෂ් පාරිභෝගික සේවා ස්ථාන අතුරින් ආසන්නතම සේවා ස්ථානයේ සිට 'එන්.එස්.බී. අයි සේවාව' සේවාව භාවිතය තුළින් ඕනෑම ස්ථානයක සිට ඕනෑම වේලාවක දී ඔවුන්ට ඔවුන්ගේ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමට මුදල් තැන්පත් කිරීමේ අවස්ථාව මින් හිමිවේ.

මෙම සේවාවේ ප්‍රතිලාභ පහත දැක්වේ.

- ගනුදෙනු කළ හැකි දීර්ඝ කාලසීමාව
- සහි අන්ත සහ නිවාඩු දිනවලද ගනුදෙනු කිරීමේ පහසුව
- බාධක රහිත ගනුදෙනුකාර පහසුකම්
- අඩු පිරිවැය මත තැන්පතු සංවලනය
- එසැනින් ගිණුමට මුදල් බැරවීම

මේ යටතේ මුදල් තැන්පත් කරනු ලබන තෙවන පාර්ශ්වයෙන් හෝ ඉතුරුම් ගිණුම් හිමියන් වෙතින් කිසිදු ගාස්තුවක් අය කරනු නොලැබේ.

ඇපවීම්

මෙහිදී බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුවන් වෙනුවෙන් ඔවුන්ගේ වගකීම් භාරගන්නා අතර, ඔවුන් නිසි පරිදි ඔවුන්ගේ වගකීම ඉටු කිරීමට අපොහොසත් වුවහොත් එහි වගකීම කොන්දේසි විරහිතව භාරගනු ලැබේ. මේ යටතේ ගනුදෙනුකරුගේ ඉල්ලීම අනුව තැන්පතුවකට එරෙහිව පහත වර්ගවල ඇප පහසුකම් සපයනු ලබයි.

- කාර්ය ඉටුකිරීම පිළිබඳ බැඳුම්කර
- ලංසු බැඳුම්කර
- රඳවාගැනීමේ බැඳුම්කර
- රඳවාගැනීමේ ඇපකර
- ටෙන්ඩර් බැඳුම්කර
- අත්තිකාරම් ගෙවීමේ ඇපකර

ස්ථාවර නියෝග

නිශ්චිත මුදලක්, ඉතුරුම් ගිණුමෙන් හර කර ඔබ වෙනුවෙන් නම් කරන ලද පුද්ගලයෙකුට හෝ ප්‍රතිලාභියෙකුට ගෙවීම් මාලාවක් ලෙස ගෙවන මෙන් බැංකුවට බලය ලබාදීමට මේ මගින් ඔබට ඉඩකඩ සැලසේ. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ගිණුම් අතර මුදල් හුවමාරුවේදී ගාස්තු අය කරනු නොලැබේ.

ආරක්‍ෂිත සේප්පු

ඔබගේ වටිනා භාණ්ඩ හා ලේඛන ආරක්‍ෂාකාරී ලෙස තැන්පත් කර තැබීමට විශ්වාසවන්ත හා සුරක්ෂිත ආරක්‍ෂිත සේප්පු පහසුකම් අපගේ තෝරාගත් ශාඛාවලදී අවම වාර්ෂික ගාස්තුවක් යටතේ සපයනු ලැබේ. කුඩා, මධ්‍යම හා විශාල යන ප්‍රමාණ ත්‍රිත්වයෙන් මෙකී ආරක්‍ෂිත සේප්පු පහසුකම් ලබාගත හැකිය.

නාමයෝජනා කිරීමේ පහසුකම

ගිණුම් හිමියෙකුට තම අභාවයෙන් පසු, තම ගිණුමේ පවතින මුදල් සම්බන්ධයෙන් වන හිමිකම සඳහා වෙනත් පුද්ගලයෙකුට නම් කළ හැක. මෙහිදී, ගිණුම් හිමියා වශයෙන් ඔබ හට ඔබගේ අභිමතය පරිදි පත් කළ නාමිකයෙකු/නාමිකයන් වෙනස් කිරීමේ බලතල ඇත.

උපයෝගීතා බිල්පත් ගෙවීම්

ගනුදෙනුකරුවන් හට ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ඕනෑම ශාඛාවක් හරහා උපයෝගීතා බිල්පත් සඳහා මුදල් ගෙවීමේ පහසුකම් බැංකුව විසින් සපයයි. මුදල් ගෙවූ සැනින් බිල්පත් යාවත්කාලීන වේ.

කෙටි පණිවිඩ බැංකුකරණය

බැංකුවෙහි ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමක් හිමි ඕනෑම තැනැත්තෙකු හට කෙටි පණිවිඩ ඔස්සේ බැංකුකරණ පහසුකම් විවෘත වේ. මේ හරහා ගනුදෙනුකරුවන් හට සිය උපයෝගීතා බිල්පත්වලට අදාළ ගෙවීම් සිදු කිරීමටද බැංකුවේ ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම් අතර අරමුදල් හුවමාරු කිරීමේ අවස්ථාව ද සැලසේ.

අන්තර්ජාල බැංකුකරණය

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව 2019 වසරේදී නව පහසුකම් හා නව අතුරු මුහුණතක් සමග "ඕනෑම වේලාවකදී විද්‍යුත් සම්බන්ධතාවය" යන තේමාව සමඟ නව මුහුණුවරකින් නැවත ආරම්භ කරන ලදී. මේ යටතේ ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ ගනුදෙනුකරුවන්ට අන්තර්ජාලය ඔස්සේ ඔවුන්ගේ ගිණුම් ශේෂ පරීක්ෂා කිරීම, ඔවුන්ගේ ගිණුම්වලින් ඕනෑම ගිණුමකට මුදල් මාරු කිරීම, ලබන්නාගේ ගිණුම පවතින වෙනත් බැංකුව කවරක්ද යන්න නොසලකා මුදල් මාරු කිරීමේ පහසුකම මෙන්ම අන්තර්ජාලය ඔස්සේ බිල්පත් සඳහා ගෙවීම් කිරීමේ හැකියාව ද උදාවේ.

පාසල් තැන්පතු රැස්කිරීමේ ඒකක

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව පාසල් තුළ තැන්පතු රැස්කිරීමේ ඒකක හඳුන්වාදීම තුළින් පාසල් ළමුන් තුළ ඉතිරිකිරීමේ පුරුද්ද ගොඩනැංවීමට හා නායකත්ව භූමිකාවට හුරුපුරුදු කිරීමට සම්බන්ධ වී ඇත.

එන්.එස්.බී. ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය

බැංකු කටයුතු සම්බන්ධයෙන් පැන නගින ගැටළු විසඳා ගැනීමට අවශ්‍ය පහසුකම් එන්.එස්.බී. ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය වෙතින් හිමිවේ. ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට දුරකථන අංක +94 11 237 9379 ඔස්සේ එන්එස්බී ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය හා සම්බන්ධ විය හැක. එසේම විද්‍යුත් තැපෑල, ස්කයිප් හෝ වෙබ් චැට් හරහා ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය හා සම්බන්ධවීමෙන් ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ නිමැවුම් හා සේවාවන් පිළිබඳ විමසීමට හා අදාළ විස්තර ලබා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ.

ආදායම් ප්‍රකාශය - ඇමරිකානු ඩොලර් වලින්

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව			සමූහය		
	2019 ඇ.ඩො. '000	2018 ඇ.ඩො. '000	වෙනස %	2019 ඇ.ඩො. '000	2018 ඇ.ඩො. '000	වෙනස %
දළ ආදායම	671,788	612,463	10	693,172	617,161	12
පොළී ආදායම	654,161	604,827	8	663,098	611,460	8
අඩුකළා: පොළී වියදම	495,307	468,628	6	500,653	473,215	6
ශුද්ධ පොළී ආදායම	158,854	136,199	17	162,445	138,246	18
ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	6,949	5,502	26	6,995	5,520	27
අඩුකළා: ගාස්තු සහ කොමිස් වියදම	727	773	(6)	754	792	(5)
ශුද්ධ ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	6,222	4,729	32	6,241	4,728	32
වෙළඳාම් කටයුතුවලින් ලද ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	8,218	(3,872)	312	10,817	(5,815)	286
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය උපකරණයන්ගෙන් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	-	-	-	-	-	-
මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම තුළින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	121	38	218	121	38	218
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් (ශුද්ධ)	2,338	5,968	(61)	12,141	5,958	104
මුළු මෙහෙයුම් ආදායම	175,753	143,062	23	191,765	143,154	34
අඩුකළා: හානිකරණ වියදම්	3,116	4,767	(35)	3,255	4,767	(32)
ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම	172,639	138,295	25	188,510	138,387	36
අඩුකළා - වියදම්						
සේවක මණ්ඩල වියදම්	55,967	50,697	10	56,298	50,915	11
ක්‍රමයවීම් හා ක්‍රමක්‍ෂය වියදම්	5,746	3,496	64	5,775	3,502	65
වෙනත් වියදම්	24,651	22,960	7	24,581	22,773	8
මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත බදු, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු සහ ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු පසු මෙහෙයුම් ලාභය	86,275	61,142	41	101,857	61,198	66
අඩුකළා: මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බදු	16,782	14,108	19	17,678	14,144	25
මූල්‍ය සේවා මත ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු	2,017	1,881	7	2,114	1,886	12
මූල්‍ය සේවා මත ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු	9,836	1,688	483	9,935	1,688	489
මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත බදු, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු සහ ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු පසු මෙහෙයුම් ලාභය	57,640	43,465	33	72,130	43,480	66
ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස	-	-	-	-	-	-
ආදායම් බදු පෙර ලාභය	57,640	43,465	33	72,130	43,480	66
අඩුකළා: ආදායම් බදු වියදම	20,735	18,835	10	22,378	18,850	19
වර්ෂය සඳහා ලාභය	36,905	24,630	50	49,752	24,630	102
ලාභය බෙදී යන ආකාරය						
පාලක සමාගමේ හිමිකරුවන්	36,905	24,630	50	49,752	24,630	102
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්	-	-	-	-	-	-
වර්ෂය සඳහා ලාභය	36,905	24,630	50	49,752	24,630	102
ලාභය මත කොටසක ඉපැයීම						
සාමාන්‍ය කොටසක මූලික ඉපැයීම් (ඇ.ඩො.)	0.04	0.03	33	0.05	0.03	67
සාමාන්‍ය කොටසක තනුක ඉපැයීම් (ඇ.ඩො.)	0.04	0.03	33	0.05	0.03	67
වර්ෂය සඳහා ලාභය	36,905	24,630	50	49,752	24,630	102

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය - ඇමරිකානු ඩොලර් වලින්

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව			සමූහය		
	2019 ඇ.ඩො. '000	2018 ඇ.ඩො. '000	වෙනස %	2019 ඇ.ඩො. '000	2018 ඇ.ඩො. '000	වෙනස %
වර්ෂය සඳහා ලාභය	36,905	24,630	50	49,752	24,630	102
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්						
විදේශ ගනුදෙනු පරිවර්තනය මත වූ විනිමය වෙනස්කම්	-	-	-	-	-	-
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ කටයුතු වලින් ලත් ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	-	(1,598)	100	-	(1,598)	100
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පවතින ණය උපකරණ මත ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	-	-	-	-	-	-
ආශ්‍රිත සමාගම් සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස	-	-	-	-	-	-
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පත් කළ ණය උපකරණ	705	(699)	200	1,252	(816)	253
අඩුකළා: වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ ණය උපකරණ ඉවත් කිරීම මත සාධාරණ අගය මත ලාභ/(අලාභ)	(76)	7	(986)	(76)	7	(986)
අඩුකළා: ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු අයිතමයන්ට අදාළ බදු වියදම්	-	-	-	-	-	-
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් එකතුව	629	(2,289)	(127)	1,177	(2,407)	(196)
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු නොවන වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්						
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට පවතින හිමිකම් උපකරණවල ආයෝජනයන්හි සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම	(1,789)	(3,779)	53	(1,765)	(3,779)	(53)
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට පවතින මූල්‍ය වගකීම් මත බැංකුවේ ණය අවදානම ආරෝපණය කිරීමේ සාධාරණ වෙනස්වීම	-	-	-	-	-	-
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම් නැවත ආගණනය	(20,391)	(1,154)	(1,667)	(20,399)	(1,156)	(1,664)
ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තයෙහි වෙනස්වීම්	-	-	-	-	-	-
ආශ්‍රිත සමාගම් සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස	-	-	-	-	-	-
අඩුකළා: ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය නොකළ යුතු අයිතමයන්ට අදාළ බදු වියදම	-	-	-	-	-	-
ආදායම් ප්‍රකාශයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු නොවන වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් එකතුව	(22,180)	(4,933)	350	(22,163)	(4,935)	349
වර්ෂයට අදාළ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්, බදු ගෙවූ පසු	(21,550)	(7,222)	(198)	(20,987)	(7,342)	(186)
වර්ෂයට අදාළ මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	15,355	17,408	(12)	28,766	17,289	66
ලාභය බෙදී යන ආකාරය						
පාලක සමාගමේ හිමිකරුවන්	15,355	17,408	(12)	28,766	17,289	66
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්	-	-	-	-	-	-
වර්ෂය සඳහා මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	15,355	17,408	(12)	28,766	17,289	66
ඇමරිකානු ඩොලර් විනිමය අනුපාතය (රු.)	181.4992	182.7084		181.4992	182.7084	

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය - ඇමරිකානු ඩොලර් වලින්

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා	බැංකුව			සමූහය		
	2019 ඇ.ඩො. '000	2018 ඇ.ඩො. '000	වෙනස %	2019 ඇ.ඩො. '000	2018 ඇ.ඩො. '000	වෙනස %
වත්කම්						
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	29,624	18,798	57.59	30,660	18,811	63
මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	-	-	-	-	1	(100)
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	68,124	96,265	(29.23)	86,751	96,265	(10)
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	64	25,944	(100)	64	25,944	(100)
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම්කල මූල්‍ය වත්කම්						
- සාධාරණ අගයට ගණනය කළ	63,140	91,295	(31)	121,930	147,051	(17)
- සාධාරණ අගයට නම් කළ	-	-	-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්						
- ණය හා අත්තිකාරම්	2,503,565	2,314,588	8	2,515,913	2,314,725	9
- ණය හා වෙනත් උපකරණ	3,391,940	2,840,307	19	3,413,612	2,862,338	19
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය උපකරණයන්ගෙන් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	19,167	33,849	(43)	25,491	42,628	(40)
මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම තුළින් ලත් ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)	26,507	9,304	185	-	-	-
ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාරවල ආයෝජනය	-	-	-	-	-	-
දේපල, පිරිසහ සහ උපකරණ	78,036	73,701	6	79,656	73,717	8
භාවිතයට අයිතිය ඇති වත්කම්	5,915	-	100	6,231	-	100
දේපල ආයෝජන	-	-	-	1,836	-	100
කීර්තිනාමය හා අස්පාලය වත්කම්	-	-	-	-	-	-
විලම්බිත බදු වත්කම්	-	-	-	2	-	100
වෙනත් වත්කම්	193,929	170,814	14	194,878	172,585	13
මුළු වත්කම්	6,380,010	5,674,865	12	6,477,024	5,754,066	13
වගකීම්						
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	193,088	422,089	(54)	199,114	457,643	(56)
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	8	(100)	-	8	(100)
මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත බදු, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු සහ ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු පසු මෙහෙයුම් ලාභය	-	-	-	-	-	-
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්						
- තැන්පත්කරුවන්ට ගෙවියයුතු	5,600,985	4,595,160	22	5,595,812	4,595,160	22
- ණය සුරැකුපත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	-	-	-	-	-	-
මූල්‍ය සේවා මත එකතුකළ අගය මත බදු, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු සහ ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු පසු මෙහෙයුම් ලාභය	116,823	81,030	44	180,761	119,043	52
කල්බදු වගකීම්	5,878	-	100	6,179	-	100
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	147,062	286,736	(49)	148,517	286,736	(48)
ආශ්‍රිත සමාගම්වල සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල ලාභයෙන් හිමි කොටස ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	35,861	20,967	71	36,015	20,978	72
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	-	-	-	3,117	-	100
විලම්බිත බදු වගකීම්	3,015	3,188	(5)	3,019	3,188	(5)
වෙනත් වෙන්කිරීම්	-	-	-	-	-	-
වෙනත් වගකීම්	32,791	29,814	10	40,939	29,842	37
පරිපාලන සමාගම්වලට ගෙවියයුතු	3	4	(25)	-	-	-
මුළු වගකීම්	6,135,506	5,438,996	13	6,213,474	5,512,599	13
හිමිකම්						
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	51,791	51,448	1	51,791	51,448	1
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල	19,630	17,667	11	19,676	17,667	11
රඳවාගත් ඉපයීම්	24,598	21,809	13	39,857	24,964	60
වෙනත් සංචිත	148,486	144,945	2	152,227	147,388	3
අයිතිකරුවන්ගේ මුළු හිමිකම	244,504	235,869	4	263,551	241,467	9
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම්	-	-	-	-	-	-
මුළු හිමිකම	244,504	235,869	12	263,551	241,467	11
මුළු හිමිකම් සහ වගකීම්	6,380,010	5,674,865	3	6,477,024	5,754,066	3
අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ බැඳීම්	57,054	24,528	133	58,907	24,528	140
ඇමරිකානු ඩොලර් විනිමය අනුපාතය (රු.)	181,4992	182,7084		181,4992	182,7084	

2016 අංක 1 දරන බැංකු පනතේ නියෝගයෙහි III උපලේඛනය ප්‍රකාර බාසල් III හෙළිදරව්කිරීම්

බාසල් III ස්ථම්භය II යටතේ අවම හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා

මූලික නියාමන අනුපාත - ප්‍රාග්ධන සහ ද්‍රවශීලතාව

අයිතමය	බැංකුව		සමූහය	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
නියාමන ප්‍රාග්ධනය (රු. '000)				
පොදු හිමිකම් ස්ථර I	30,699,940	29,786,983	35,233,934	32,109,803
ප්‍රාග්ධන ස්ථර I	30,699,940	29,786,983	35,233,934	32,109,803
මුළු ප්‍රාග්ධනය	36,641,062	36,209,220	41,235,169	38,458,283
නියාමන ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (%)				
පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාවය: 2019- 7%, 2018 - 7.375%)	12.023	13.078	13.903	13.901
ප්‍රාග්ධන අනුපාතය ස්ථරය I (අවම අවශ්‍යතාවය: 2019-8.5%, 2018 - 8.875%)	12.023	13.078	13.903	13.901
මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාවය : 2019- 12.50%, 2018 - 12.875%)	14.349	15.898	16.271	16.649
තෝරන අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාවය: 3%)	5.13	4.76	5.57	4.91
නියාමන ද්‍රවශීලතාව				
නියාමන ද්‍රවශීල වත්කම් (රු. '000)	568,490,585	424,490,106	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ
නියාමන ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාත (අවම අවශ්‍යතාව - 20%)			අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ
දේශීය බැංකු ඒකක (%)	60.20	54.88	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ
අක්-වෙරළ බැංකු ඒකක (%)			අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ
ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය (%) - රුපියල් (අවම අවශ්‍යතාව: 2019 -100%, 2018 - 90%)	278.12	245.06	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ
ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය (%) සියලු මුදල් (අවම අවශ්‍යතාව: 2019 - 100%, 2018 - 90%)	276.64	321.29	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ
ශුද්ධ ස්ථායී අරමුදල් අනුපාතය (අවම අවශ්‍යතාව: 2019-100%)	175.00	147.00	අදාළ නොවේ	අදාළ නොවේ

බාසල් III ප්‍රාග්ධන අනුපාතය ගණනය කිරීම

අයිතමය	බැංකුව		සමුහය	
	31.12.2019 රු. '000	31.12.2018 රු. '000	31.12.2019 රු. '000	31.12.2018 රු. '000
ගැලපීම් වලට පසු පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය (CET 1)	30,699,940	29,786,983	35,233,934	32,109,803
පොදු හිමිකම් ස්ථර I (CET1) ප්‍රාග්ධන එකතුව	35,731,231	35,083,863	38,964,292	36,016,061
හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය (ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය)/පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	9,400,000	9,400,000	9,400,000	9,400,000
සංචිත අරමුදල	3,562,872	3,227,960	3,571,214	3,227,960
ප්‍රකාශිත රඳවාගත් ඉපයීම්/(උපචිත රඳවාගත් අලාභ)	(323,526)	(521,772)	2,446,077	54,687
ප්‍රකාශිත උපචිත වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්	(0)	(114,210)	(38,843)	(252,431)
පොදු හා අනෙකුත් අනාවරණය කළ සංචිතයන්	23,091,885	23,091,885	23,585,844	23,585,844
ප්‍රකාශයට පත් නොකළ ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ලාභය/(අලාභය) සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි පිළිබිඹු වන ලැබීම්	-	-	-	-
ඒකාබද්ධ බැංකුකරණ සහ බැංකුවේ මූල්‍ය පරිපාලිත සමාගම් විසින් නිකුත් කරන ලද සහ තෙවන පාර්ශ්ව විසින් රඳවාගත් සාමාන්‍ය කොටස්	-	-	-	-
පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධනයට මුළු ගැලපීම්	5,031,291	5,296,879	3,730,357	3,906,257
කීර්තිනාමය (ශුද්ධ)	-	-	-	-
අස්පාශ්‍ය වත්කම් (ශුද්ධ)	598,876	576,075	599,063	576,341
දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල ප්‍රත්‍යාගණිත අලාභ	19,183	19,183	19,183	19,183
විලම්බිත බදු වත්කම් (ශුද්ධ)	-	-	338	73
ඉදිරි රැකුම් මුදල් ප්‍රවාහ සංචිතය	-	-	-	-
ආයතනයේ නිකුත් කළ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 10% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් බැංකුව සතු නොවන, බැංකු හා මූල්‍ය ආයතනවල ප්‍රාග්ධන ආයෝජන	3,034,023	3,313,374	3,111,774	3,310,660
ආයතනයේ නිකුත් කළ සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් 10% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් බැංකුව සතු වන, මූල්‍ය ආයතනවල සැලකිය යුතු ප්‍රාග්ධන ආයෝජන	1,379,209	1,388,248	-	-
ගැලපීම්වලට පසු අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය (AT1)	-	-	-	-
අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධන එකතුව	-	-	-	-
සුදුසුකම් ලත් අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධන උපකරණ	-	-	-	-
ඒකාබද්ධ බැංකුකරණ සහ බැංකුවේ මූල්‍ය පරිපාලිත සමාගම් විසින් නිකුත් කරන ලද සහ තෙවන පාර්ශ්ව විසින් රඳවාගත් උපකරණ	-	-	-	-
අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධනයට මුළු ගැලපීම්	-	-	-	-
ස්වකීය කොටස්වල ආයෝජනය	-	-	-	-
ගැලපීම්වලට පසු ස්ථර II ප්‍රාග්ධනය	5,941,122	6,422,237	6,001,235	6,348,481
ස්ථර II ප්‍රාග්ධන එකතුව	7,716,942	8,846,497	7,844,414	8,846,497
සුදුසුකම් ලත් ස්ථර II ප්‍රාග්ධන උපකරණ	2,400,000	3,600,000	2,400,000	3,600,000
ප්‍රත්‍යාගණිත ලාභ	3,565,866	3,565,866	3,565,866	3,565,866
ණය පාඩු ප්‍රතිපාදන	1,751,076	1,680,631	1,878,548	1,680,631
ඒකාබද්ධ බැංකුකරණ සහ බැංකුවේ මූල්‍ය පරිපාලිත සමාගම් විසින් නිකුත් කරන ලද සහ තෙවන පාර්ශ්ව විසින් රඳවාගත් උපකරණ	-	-	-	-
ස්ථර II ප්‍රාග්ධනයට මුළු ගැලපීම්	1,775,820	2,424,260	1,843,179	2,498,016

අයිතමය	බැංකුව		සමූහය	
	31.12.2019 රු. '000	31.12.2018 රු. '000	31.12.2019 රු. '000	31.12.2018 රු. '000
ස්වකීය කොටස්වල ආයෝජනය	-	-	-	-
නිකුත් කරනු ලබන ආයතනයේ ඡන්ද අයිතිවාසිකම් සහිත නිකුත් කළ ප්‍රාග්ධනයෙන් 10% කට වඩා බැංකුව සතු නොවන, මූල්‍ය ආයතනවල ප්‍රාග්ධන ආයෝජන	1,775,820	2,424,260	1,843,179	2,498,016
පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය	30,699,940	29,786,983	35,233,934	32,109,803
පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධන එකතුව	30,699,940	29,786,983	35,233,934	32,109,803
මුළු ප්‍රාග්ධනය	36,641,062	36,209,220	41,235,169	38,458,283
මුළු අවදානම් බර තැබූ වත්කම් (RWA)	255,352,931	227,764,971	253,429,495	230,996,164
ණය අවදානම් සඳහා අවදානම් බර තැබූ වත්කම්	210,553,851	185,160,694	205,801,527	184,740,583
වෙළඳපොළ අවදානම් සඳහා අවදානම් බර තැබූ වත්කම්	10,397,072	11,393,908	12,539,688	14,825,756
මෙහෙයුම් අවදානම් සඳහා අවදානම් බර තැබූ වත්කම්	34,402,008	31,210,369	35,088,280	31,429,825
පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ අවරෝධකය, ප්‍රතිචක්‍රාකාර ප්‍රාග්ධන අවරෝධකය හා දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු මත ප්‍රාග්ධන අධිභාරයද ඇතුළත්ව) (%)	12.023	13.078	13.903	13.901
ඉන් ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ අවරෝධකය (%)	2.500	1.875	2.500	1.875
ඉන් ප්‍රතිචක්‍රාකාර අවරෝධකය (%)	0.000	0.000	0.000	0.000
ඉන් දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු මත ප්‍රාග්ධන අධිභාරය	0.000	1.000	0.000	1.000
මුළු ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (%)	12.023	13.078	13.903	13.901
මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතය (ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ අවරෝධකය, ප්‍රතිචක්‍රාකාර ප්‍රාග්ධන අවරෝධකය හා දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු මත ප්‍රාග්ධන අධිභාරයද ඇතුළත්ව) (%)	14.349	15.898	16.271	16.649
ඉන් ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ අවරෝධකය (%)	2.500	1.875	2.500	1.875
ඉන් ප්‍රතිචක්‍රාකාර අවරෝධකය (%)	0.000	0.000	0.000	0.000
ඉන් දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු මත ප්‍රාග්ධන අධිභාරය	0.000	1.000	0.000	1.000

මූල්‍ය වාර්තාකරණවල දැක්වෙන රඳවාගත් ඉපයීම් ශේෂය හා බාසල් III ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ගණනය කිරීම් අතර වෙනස හටගන්නේ පහත සඳහන් කරුණු මතයි.

- (1) ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ රඳවාගත් ඉපයීම් පොදු සංචිතය වෙත මාරු කිරීම 2015 වර්ෂය අවසානය දක්වාම බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිය විය. 2016.12.31 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ රඳවාගත් ඉපයීම් වලින් කොටසක් වෙනම පවත්වාගනු ලබන රඳවාගත් ඉපයීම් සංචිතය වෙත මාරු කිරීම සිදු කරන පරිදි බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කෙරිණි. එහෙයින් මූල්‍ය වාර්තාකරණවල දැක්වෙන රඳවාගත් ඉපයීම් ශේෂය හා බාසල් III ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ගණනය කිරීම් අතර පවතින එක් වෙනසක් වනුයේ රු.බිලියන 5.351 විශ්‍රාමික ප්‍රතිලාභ සැලසුම මත උපචිත ජීවගණක අලාභයයි. එම අගය 2016 වර්ෂයට පෙර පොදු සංචිතයට ගලපා ඇත.
- (2) එසේම, ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 සමග අනුගත වීමත් සමග රු.බිලියන 1,126 ක් වන දින 1 බලපෑමෙන් 50% ක් පමණක් බාසල් III ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ගණනය කිරීම් වලදී සැලකිල්ලට ගෙන ඇත. ශ්‍රී.ලංකා මහ බැංකුව විසින් බැංකුව වෙත අවසර දී ඇති පරිදි බාසල් III ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ගණනය කිරීම් වලදී දින 1 බලපෑම අවුරුදු 04 ක සංක්‍රාන්ති කාලපරිච්ඡේදයක් මුළුල්ලෙහි සලකා බලනු ලබන අතර මූල්‍ය වාර්තාකරණයේදී දින 1 බලපෑම සම්පූර්ණයෙන්ම සලකා බලනු ලැබේ.

තෝලන අනුපාතය ගණනය කිරීම

අයිතමය	බැංකුව	සමූහය
	රු. '000	රු. '000
ප්‍රාග්ධන ස්ථර I	30,699,940	35,233,934
මුළු නිරාවරණයවීම්	598,970,403	632,644,534
ශේෂපත්‍රගත අයිතම (ව්‍යුත්පන්න සහ සුරැකුම්පත් මූල්‍යනය කිරීමේ ගනුදෙනු හැර, එහෙත් සුරැකුම් ඇතුළුව)	539,867,408	559,965,812
ව්‍යුත්පන්න නිරාවරණයවීම්	30,271	30,271
සුරැකුම්පත් මූල්‍යනය කිරීමේ ගනුදෙනු නිරාවරණයවීම්	54,004,335	67,580,062
අනෙකුත් ශේෂපත්‍රගත නොවන නිරාවරණයවීම්	5,068,389	5,068,389
බාසල් III තෝලන අනුපාතය (%) (ස්ථර I/මුළු නිරාවරණයවීම්)	5.13	5.57

බාසල් III - ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය ගණනය කිරීම (බැංකුව) - සියලුම මුදල් වර්ග

අයිතමය	2019		2018	
	බර නොකැබුණු මුළු අගය රු. '000	බර කැබුණු මුළු අගය රු. '000	බර නොකැබුණු මුළු අගය රු. '000	බර කැබුණු මුළු අගය රු. '000
ඉහළ ගුණාත්මකභාවයෙන් යුතු ද්‍රවශීල වත්කම්වල මුළු එකතුව (HQLA)	573,969,613	571,476,200	422,527,455	419,793,574
1A මට්ටමේ ගැලපු මුළු වත්කම්	571,069,898	571,069,898	423,926,486	423,926,486
1 මට්ටමේ වත්කම්	568,492,786	568,492,786	416,569,693	416,569,693
2A මට්ටමේ ගැලපු මුළු වත්කම්	700,000	595,000	700,000	595,000
2B මට්ටමේ වත්කම්	700,000	595,000	700,000	595,000
2B මට්ටමේ ගැලපු මුළු වත්කම්	4,776,827	2,388,413	5,257,763	2,628,881
2B මට්ටමේ වත්කම්	4,776,827	2,388,413	5,257,763	2,628,881
මුදල් ගලායාම් - එකතුව	1,050,359,131	219,206,052	942,681,904	185,180,897
තැන්පතු	782,572,753	78,257,275	686,030,059	68,603,006
සුරැකුම් නොලත් නොග මූල්‍යනය	235,430,751	135,531,774	140,398,948	72,159,192
සුරැකුම් ලත් මූල්‍යන ගනුදෙනු	19,658,863	-	66,860,079	-
කැපවූ (අවලංගු කළ නොහැකි) පහසුකම්වල භාවිතයට නොගත් කොටස සහ වෙනත් අසම්භාව්‍ය මූල්‍යන බැඳීම්	8,882,727	1,602,966	5,198,560	238,338
අතිරේක අවශ්‍යතා	3,814,037	3,814,037	44,194,258	44,194,258
මුළු මුදල් ගලායාම්	24,866,670	12,624,833	23,871,472	54,523,804
ඇප මගින් ආවරණය වූ සුරැකුම් කල් පිරෙන ණය ගනුදෙනු	5,985,702	2,855,380	4,801,432	2,450,006
කැප වී ඇති පහසුකම්	-	-	-	-
දින 30 ක් තුළ කල්පිරෙන ප්‍රතිපාර්ශ්වයන්ගේ වෙනත් මුදල් ගලායාම්	14,223,114	9,769,453	16,118,248	11,262,873
මෙහෙයුම් තැන්පතු	4,657,854	-	2,951,791	-
වෙනත් මුදල් ගලායාම්	-	-	40,810,925	40,810,925
ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය (%) ඉහළ ගුණාත්මකභාවයෙන් යුතු ද්‍රවශීල වත්කම්/ඉදිරි දින 30 තුළ මුළු ශුද්ධ මුදල් ගලායාම්වල එකතුව) *100	-	276.64	-	321.29

නියාමන ප්‍රාග්ධන උපකරණවල මූලික ගුණාංග

ප්‍රාග්ධන උපකරණවල විස්තරය	
නිකුත් කරන්නා	ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව
අනන්‍යතාවය	
උපකරණවල පාලන නීති	ශ්‍රී ලංකාව
නිකුත් කළ මුල් දිනය	2016 දෙසැම්බර් 29
උපකරණයක වටිනාකම	100
නිත්‍ය හෝ දින සහිත	දින සහිත
කල්පිරීමේ දිනය	2021 දෙසැම්බර් 29
නියාමන ප්‍රාග්ධනයෙහි හඳුනාගත් ප්‍රමාණය (රු. '000)	2,400,000
ගිණුම්කරණ වර්ගීකරණය (ගිම්කම්/වගකීම්)	වගකීම්
පූර්ව අධීක්ෂණ අනුමැතියට යටත්ව නිකුත් කරන්නාට කැඳවිය හැකි විකල්ප කැඳවීම් දින, අසම්භාව්‍ය කැඳවීම් දින සහ නිදහස් කළහැකි අගය (රු. '000)	අදාළ නොවේ
පසු කැඳවීම් දින	අදාළ නොවේ
පොලිය/ලාභාංශ (ස්ථාවර හෝ පාවෙන) ලාභාංශ/පොලිය	ස්ථාවර
පොලී අනුපාතිකය සහ අනෙකුත් සම්බන්ධිත දර්ශකයන්	13%
සම්පූර්ණ නොවූ හෝ සම්පූර්ණ නොවූ	සම්පූර්ණ නොවූ
පරිවර්තනය කළහැකි හෝ පරිවර්තනය කළ නොහැකි	
පරිවර්තනය කළ හැකි නම්, පරිවර්තනයට තුඩු දුන් හේතුව/හේතු	අදාළ නොවේ
පරිවර්තනය කළ හැකි නම්, සම්පූර්ණ හෝ අර්ධ වශයෙන්ද වග	අදාළ නොවේ
පරිවර්තනය කළ හැකි නම්, අනිවාර්යද අනිවාර්ය නොවනද බව	අදාළ නොවේ
පරිවර්තනය කළ හැකි නම්, පරිවර්තන අනුපාතය	අදාළ නොවේ

ප්‍රමාණාත්මකභාවය/වත්මන් හා ඉදිරි ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සපුරාලීම පිළිබඳ සාරාංශය

ප්‍රමාණාත්මක භාවය/වත්මන් හා ඉදිරි ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සපුරාලීම පිළිබඳ සාරාංශය සඳහා පිටු අංක 271 සිට 274 දක්වා ඇති අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව වෙත යොමුවන්න.

ප්‍රමිතිගත ප්‍රවේශය යටතේ ණය අවදානම (බැංකුව)

ණය අවදානම නිරාවරණයවීම් සහ ණය අවදානම අවම කිරීමේ බලපෑම්

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට	ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවම කිරීමට පෙර නිරාවරණයවීම්		ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවම කිරීමට පසු නිරාවරණයවීම්		අවදානම් බර තැබූ වත්කම් හා අවදානම් බර තැබූ වත්කම් ගහනතාව	
	ශේෂපත්‍රය මත අගය රු. '000	ශේෂපත්‍රයෙන් බැහැර වූ අගය රු. '000	ශේෂපත්‍රය මත අගය රු. '000	ශේෂපත්‍රයෙන් බැහැර වූ අගය රු. '000	අවදානම් බර තැබූ වත්කම් රු. '000	අවදානම් බර තැබූ වත්කම් ගහනතාව ⁽ⁱ⁾ %
වත්කම් කාණ්ඩය						
මධ්‍යම රජය හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් අය විය යුතු	635,717,189	-	632,586,234	-	82,414	0.0
විදේශ රාජ්‍ය සහ ඒවායෙහි මහ බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-
රාජ්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	134,234,567	1,275,522	9,359,595	-	3,296,817	35.2
නිල ආයතන සහ බහුපාර්ශ්වික සංවර්ධන බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-
බැංකු ආයතන වලින් අය විය යුතු	34,633,043	2,000,000	34,633,043	1,000,000	13,394,791	37.6
මූල්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	9,442,798	936,386	9,442,798	468,193	5,112,969	51.6
සංස්ථාපිත ආයතන වලින් අය විය යුතු	11,588,134	-	11,588,134	-	5,528,761	47.7
පාරිභෝගික අය විය යුතු	214,887,258	2,229,581	184,107,837	134,713	110,921,355	60.2
නිවාස දේපළ ඇප ලෙස තැබූ අය විය යුතු	71,763,720	896,454	71,763,720	448,227	36,335,722	50.3
වාණිජ වතුපිටි ඇප ලෙස තැබූ අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-
අක්‍රීය වත්කම් ⁽ⁱ⁾ (NPAs)	4,980,569	-	4,980,569	-	4,490,125	90.2
ඉහළ අවදානම් වර්ගීකරණ	3,431,791	-	3,431,791	-	8,579,479	250.0
මුදල් අයිතම සහ අනෙකුත් වත්කම්	20,824,818	3,017,254	20,824,818	3,017,254	22,811,422	95.7
එකතුව	1,141,503,885	10,355,197	982,718,540	5,068,387	210,553,851	21.3

සටහන

- (i) අක්‍රීය ණය - ණය හා අත්තිකාරම්, ආදායම් හඳුනාගැනීම සහ වෙන්කිරීම් මත වර්ගීකරණය පිළිබඳ බැංකු පනත් විධාන අනුව
- (ii) අවදානම් බර තැබූ වත්කම් ගහනතාව - මුළු අවදානම් බර තැබූ වත්කම්/ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවම කිරීමට පසු නිරාවරණයවීම්

ප්‍රමිතිගත ප්‍රවේශය යටතේ ණය අවදානම (සමූහය)

ණය අවදානම නිරාවරණයවීම් සහ ණය අවදානම අවම කිරීමේ බලපෑම්

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට	ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවම කිරීමට පෙර නිරාවරණයවීම්		ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවම කිරීමට පසු නිරාවරණයවීම්		අවදානම් බර තැබූ වත්කම් හා අවදානම් බර තැබූ වත්කම් ගහනතාව	
	ශේෂපත්‍රය මත අගය රු. '000	ශේෂපත්‍රයෙන් බැහැර වූ අගය රු. '000	ශේෂපත්‍රය මත අගය රු. '000	ශේෂපත්‍රයෙන් බැහැර වූ අගය රු. '000	අවදානම් බර තැබූ වත්කම් රු. '000	අවදානම් බර තැබූ වත්කම් ගහනතාව ⁽ⁱⁱ⁾ %
වත්කම් තාක්ෂණය						
මධ්‍යම රජය හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් අය විය යුතු	639,666,379	-	636,515,788	-	82,414	0.0
විදේශ රාජ්‍ය සහ ඒවායෙහි මහ බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-
රාජ්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	134,234,731	1,275,522	9,359,759	-	3,296,981	35.2
නිල ආයතන සහ බහුපාර්ශ්වික සංවර්ධන බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-
බැංකු ආයතන වලින් අය විය යුතු	38,222,225	2,000,000	38,222,223	1,000,000	14,358,533	36.6
මූල්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	9,443,747	936,386	9,443,747	468,193	5,113,443	51.6
ආයතන වලින් අය විය යුතු	11,597,200	-	11,597,200	-	5,534,515	47.7
පාරිභෝගික අය විය යුතු	216,947,350	2,238,631	186,161,446	134,713	112,698,439	60.5
නිවාස දේපළ ඇප ලෙස තැබූ අය විය යුතු	71,969,636	896,454	71,969,636	448,227	36,541,639	50.5
වාණිජ වතුපිටි ඇප ලෙස තැබූ අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-
අක්‍රීය වත්කම් ⁽ⁱ⁾ (NPAs)	5,085,310	-	5,085,310	-	4,594,421	90.3
ඉහළ අවදානම් වර්ගීකරණ	-	-	-	-	-	-
මුදල් අයිතම සහ අනෙකුත් වත්කම්	21,600,679	3,017,254	21,600,679	3,017,254	23,581,144	95.8
එකතුව	1,148,767,253	10,364,247	989,955,787	5,068,387	205,801,527	20.7

සටහන

(i) අක්‍රීය ණය - ණය හා අත්තිකාරම්, ආදායම් හඳුනාගැනීම සහ වෙන්කිරීම් මත වර්ගීකරණය පිළිබඳ බැංකු පනත් විධාන අනුව

(ii) අවදානම් බර තැබූ වත්කම් ගහනතාව - මුළු අවදානම් බර තැබූ වත්කම්/ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවම කිරීමට පසු නිරාවරණයවීම්

ප්‍රමිතිගත ප්‍රවේශය යටතේ ණය අවදානම - වත්කම් කාණ්ඩ සහ අවදානම් බර තැබීම් අනුව නිරාවරණය වීම් (බැංකුව)

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට විස්තරය		ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවමකිරීම් වලට පසු (රු. '000)							
අවදානම් බර තැබීම්	0%	20%	50%	75%	100%	150%	>150%	ණය සඳහා නිරාවරණය වූ මුළු අගය රු. '000	
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000		
වත්කම් කාණ්ඩ									
මධ්‍යම රජය හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් අය විය යුතු	632,174,164	412,070	-	-	-	-	-	632,586,234	
විදේශ රාජ්‍ය සහ ඒවායෙහි මහ බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-	-	-	
රාජ්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	7,578,473	-	-	1,781,122	-	-	9,359,595	
නිල ආයතන සහ බහුපාර්ශ්වික සංවර්ධන බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-	-	-	
බැංකු ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	18,730,607	14,507,537	-	2,394,900	-	-	35,633,044	
මූල්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	543,655	8,726,197	-	641,139	-	-	9,910,990	
ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	5,232,940	3,746,042	-	2,609,153	-	-	11,588,134	
පාරිභෝගික අය විය යුතු	35,895,601	616,104	-	147,730,845	-	-	-	184,242,551	
නිවාස දේපළ ලෙස තැබූ අය විය යුතු	-	-	71,752,449	-	459,497	-	-	72,211,947	
වාණිජ වතුපිටි ලෙස තැබූ අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-	-	-	
අක්‍රීය වත්කම් (NPAs)	-	-	1,216,002	-	3,529,449	235,117	-	4,980,568	
ඉහළ අවදානම් වර්ගීකරණ	-	-	-	-	-	-	3,431,791	3,431,791	
මුදල් අයිතම සහ අනෙකුත් වත්කම්	928,018	128,290	-	-	22,785,763	-	-	23,842,071	
එකතුව	668,997,783	33,242,138	99,948,227	147,730,845	34,201,023	235,117	3,431,791	987,786,925	

ප්‍රමිතිගත ප්‍රවේශය යටතේ ණය අවදානම - වත්කම් කාණ්ඩ සහ අවදානම් බර කැබ්ලි අනුව නිරාවරණය වීම් (සමූහය)

2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට විස්තරය		ණය පරිවර්තන සාධකය සහ ණය අවදානම් අවමකිරීම් වලට පසු (රු. '000)							
අවදානම් බර කැබ්ලි	0%	20%	50%	75%	100%	150%	>150%	ණය සඳහා නිරාවරණය වූ මුළු අගය රු. '000	
	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000		
වත්කම් කාණ්ඩ									
මධ්‍යම රජය හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් අය විය යුතු	636,103,718	412,070	-	-	-	-	-	636,515,788	
විදේශ රාජ්‍ය සහ ඒවායෙහි මහ බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-	-	-	
රාජ්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	7,578,473	-	-	1,781,287	-	-	9,359,759	
නිල ආයතන සහ බහුපාර්ශ්වික සංවර්ධන බැංකු වලින් අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-	-	-	
බැංකු ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	21,500,101	15,327,223	-	2,394,900	-	-	39,222,224	
මූල්‍ය ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	543,655	8,727,146	-	641,139	-	-	9,911,939	
ආයතන වලින් අය විය යුතු	-	5,232,940	3,752,665	-	2,611,595	-	-	11,597,200	
පාරිභෝගික අය විය යුතු	35,899,396	639,434	-	148,747,107	1,010,222	-	-	186,296,159	
නිවාස දේපළ ලෙස කැබ්ලි අය විය යුතු	-	-	71,752,449	-	665,414	-	-	72,417,863	
වාණිජ වතුපිටි ලෙස කැබ්ලි අය විය යුතු	-	-	-	-	-	-	-	-	
අක්‍රීය වත්කම් (NPAs)	-	-	1,225,593	-	3,615,898	243,818	-	5,085,309	
ඉහළ අවදානම් වර්ගීකරණ	-	-	-	-	-	-	-	-	
මුදල් අයිතම සහ අනෙකුත් වත්කම්	934,157	128,290	-	-	23,555,485	-	-	24,617,932	
එකතුව	672,937,272	36,034,962	100,785,076	148,747,107	36,275,939	243,818	-	995,024,175	

ප්‍රමිතිගත මිනුම් ක්‍රමවේදය යටතේ වෙළඳපල අවදානම

අයිතමය	බැංකුව	සමූහය
	2019.12.31 දිනට අවදානම් බර තැබූ වත්කම් අගය රු. '000	2019.12.31 දිනට අවදානම් බර තැබූ වත්කම් අගය රු. '000
(අ) පොලී අනුපාතික අවදානම සඳහා අවදානම් බර තැබූ වත්කම්	4,329,904	6,452,804
පොදු පොලී අනුපාතික අවදානම	4,329,904	6,452,804
(i) ශුද්ධ දිගු හෝ කෙටි තත්වය	4,329,904	6,452,804
(ii) තිරස් ඉඩ නොදීම	-	-
(iii) සිරස් ඉඩ නොදීම	-	-
(iv) විකල්ප	-	-
විශේෂ පොලී අනුපාතික අවදානම	-	-
(ආ) හිමිකම් සඳහා අවදානම් බර තැබූ වත්කම්	3,806,886	3,826,604
(i) පොදු හිමිකම් අවදානම්	2,032,522	2,044,249
(ii) විශේෂ හිමිකම් අවදානම්	1,774,363	1,782,355
(ඇ) විදේශ විනිමය සහ රන් සඳහා අවදානම් බර තැබූ වත්කම්	2,260,290	2,260,290
වෙළඳපල අවදානම සඳහා ප්‍රාග්ධන අයකිරීම (අ) + (ආ) + (ඇ) X ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය (CAR)	1,299,635	1,567,462

මූලික දර්ශක ප්‍රවේශය යටතේ මෙහෙයුම් අවදානම

බැංකුව

ප්‍රාග්ධන අයකිරීම්	ප්‍රාග්ධන අයකිරීම් සාධකය %	2019.12.31 දිනට දළ ආදායම			රු. '000
		පළමු වසර රු. '000	දෙවන වසර රු. '000	තෙවන වසර රු. '000	
මූලික දර්ශක ප්‍රවේශය	15	27,981,561	26,157,586	31,865,882	
ප්‍රාග්ධන අයකිරීම					4,300,251
මෙහෙයුම් අවදානම සඳහා අවදානම් බර තැබූ අගය					34,402,008

සමූහය

ප්‍රාග්ධන අයකිරීම්	ප්‍රාග්ධන අයකිරීම් සාධකය %	2019.12.31 දිනට දළ ආදායම			රු. '000
		පළමු වසර රු. '000	දෙවන වසර රු. '000	තෙවන වසර රු. '000	
මූලික දර්ශක ප්‍රවේශය	15	28,423,674	26,174,478	33,122,544	
ප්‍රාග්ධන අයකිරීම					4,386,035
මෙහෙයුම් අවදානම සඳහා අවදානම් බර තැබූ අගය					35,088,280

ගිණුම්කරණ සහ නියාමන විෂය පථයන් අතර වෙනස්කම් හා මූල්‍ය ප්‍රකාශණ වර්ගීකරණය සමග නියාමන අවදානම් වර්ගීකරණය ගැලපුම් කිරීම

බැංකුව

2019.12.31 දිනට අගය	අ		ආ		ඇ		ඈ		ඉ
	ප්‍රකාශිත මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්ට අනුව ධාරණ අගය	නියාමන වර්තාකරණ විෂය පථයට අනුව ධාරණ අගය	ණය අවදානම් ආකාරයට අදාළ වන	වෙළඳපොළ අවදානම් ආකාරයට අදාළ වන	ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවයන්ට යටත් නොවන හෝ ප්‍රාග්ධනයෙන් අඩුකිරීම්වලට යටත් වන	රු. '000	රු. '000	රු. '000	රු. '000
වත්කම්	1,157,966,664	1,158,415,877	981,454,119	11,388,483	165,573,275				
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	5,376,715	8,507,827	5,350,892	25,981	3,130,955				
මහ බැංකුව වෙනැති ශේෂයන්	-	-	-	-	-				
බැංකුවල ඇති තැන්පතු	12,364,469	12,062,950	12,062,950	-	-				
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	11,622	-	-	-	-				
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් /වෙළඳාම සඳහා දරා සිටින වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	11,459,882	14,396,525	-	11,362,502	3,034,023				
ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය වත්කම්	-	-	-	-	-				
ක්‍රමයෙන් පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම්	-	-	-	-	-				
- ණය හා අත්තිකාරම් - බැංකු	18,619,616	16,699,404	16,699,404	-	-				
- ණය හා අත්තිකාරම් - අනෙකුත් ගනුදෙනුකරුවන්	435,775,341	438,345,208	282,690,816	-	155,654,393				
- ණය උපකරණ හා අනෙකුත් දෑ/කල්පිත රෙකෝර්ඩ් දරා සිටින මූල්‍ය ආයෝජන	615,634,321	599,120,141	597,344,321	-	1,775,820				
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්/විකිණීම සඳහා පවතින මූල්‍ය ආයෝජන	3,478,811	-	-	-	-				
පාලිත සමාගම්වල ආයෝජන	4,811,000	4,811,000	3,431,791	-	1,379,209				
ආශ්‍රිත හා අනුබද්ධ සමාගම්වල ආයෝජන	-	-	-	-	-				
දේපල, පිරිසක සහ උපකරණ	14,163,454	13,564,578	13,564,578	-	-				
ආයෝජන දේපළ	-	-	-	-	-				
අස්පාශ්‍ය වත්කම්	-	598,876	-	-	598,876				
විලම්බිත බදු වත්කම්	-	-	-	-	-				
වෙනත් වත්කම්	36,271,431	50,309,367	50,309,367	-	-				

ගිණුම්කරණ සහ නියාමන විෂය පථයන් අතර වෙනස්කම් හා මූල්‍ය ප්‍රකාශණ වර්ගීකරණය සමග නියාමන අවදානම් වර්ගීකරණය ගැලපුම් කිරීම (පෙර පිටුව හා සම්බන්ධයි) -

බැංකුව සම්බන්ධයි

2019.12.31 දිනට අගය	අ	ආ	ඇ	ඈ	ඉ
	ප්‍රකාශිත මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්ට අනුව ධාරණ අගය රු. '000	නියාමන වර්තාකරණ විෂය පථයට අනුව ධාරණ අගය රු. '000	ණය අවදානම් ආකෘතියට අදාළ වන රු. '000	වෙළඳපොළ අවදානම් ආකෘතියට අදාළ වන රු. '000	ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවයන්ට යටත් නොවන හෝ ප්‍රාග්ධනයෙන් අඩුකිරීම්වලට යටත් වන රු. '000
වගකීම්	1,113,589,340	1,106,811,080	-	-	-
බැංකු වලට ගෙවිය යුතු	35,045,251	34,788,732	-	-	-
ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ	-	-	-	-	-
ලාභ අලාභ මගින් හඳුනාගත් මූල්‍ය වගකීම්	-	-	-	-	-
ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වගකීම්	-	-	-	-	-
- වෙනත් ගනුදෙනුකරුවන්ට ගෙවියයුතු	1,016,574,286	984,583,051	-	-	-
- ණය සුරැකුම්පත් හිමියන්ට ගෙවියයුතු	-	-	-	-	-
- වෙනත් ණය ගැනීම් සඳහා ගෙවියයුතු	21,203,242	20,880,039	-	-	-
නිකුත් කළ ණය සුරැකුම්පත්	20,685,300	20,000,000	-	-	-
සේවාවසාන ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	6,508,707	-	-	-	-
ප්‍රවර්තන බදු වගකීම්	-	-	-	-	-
විලම්බිත බදු වගකීම්	547,250	547,250	-	-	-
වෙනත් වෙන්කිරීම්	-	-	-	-	-
වෙනත් වගකීම්	7,018,346	40,011,461	-	-	-
පාලිත සමාගම්වලට ගෙවිය යුතු	547	547	-	-	-
යටත්කාලීන වගකීම්	6,006,411	6,000,000	-	-	-
ශේෂපත්‍රයෙන් බැහැර වූ වගකීම්	10,355,197	10,355,197	5,068,387	-	-
ඇපකර	1,952,525	1,952,525	-	-	-
කාර්ය සාධන බැඳුම්කර	-	-	-	-	-
ණයවර ලිපි	277,056	277,056	134,713	-	-
වෙනත් අසම්භාව්‍ය අයිතම	-	-	-	-	-
නොගෙවූ ණය බැඳීම්	5,108,362	5,108,362	1,916,420	-	-
වෙනත් බැඳීම්	3,017,254	3,017,254	3,017,254	-	-
කොටස්කරුවන්ගේ හිමිකම	9,400,000	9,400,000	-	-	-
හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය(ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය)/ පවරන ලද ප්‍රාග්ධනය	-	-	-	-	-
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයෙන් පොදු හිමිකම් ස්ථර I ප්‍රාග්ධනයට සුදුසුකම් ලබන අගය (CET 1)	9,400,000	9,400,000	-	-	-
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයෙන් අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධනයට සුදුසුකම් ලබන අගය (AT 1)	-	-	-	-	-
රඳවාගත් ඉපැයුම්	4,464,442	-	-	-	-
සමූචිත වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම	318,006	-	-	-	-
වෙනත් සංචිත	30,194,877	42,204,798	-	-	-
මුළු කොටස්කරුවන්ගේ හිමිකම	44,377,324	51,604,798	-	-	-

ගිණුම්කරණ සහ නියාමන නිරාවරණයවීම් අතර ඇති වෙනස්කම් පිළිබඳ පහදා දීම (බැංකුව)

ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 (විස්තර සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සටහන් අංක 21 වෙත යොමු වන්න)

අනුව ප්‍රකාශිත මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි ණය හා අත්තිකාරම්වල ධාරක වටිනාකම අපේක්ෂිත ණය අලාභය යන ප්‍රතිපත්ති මත පදනම්ව භානිකරණයවීම් සඳහා ප්‍රතිපාදනවල යටත් වී ඇත. නියාමන වාර්තාකරණවල ධාරක වටිනාකම 2008 අංක 4 දරන බැංකු පනතේ විධාන අනුව පවතින අතර ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙතින් නිකුත් කරන ලද ආදායම් හඳුනාගැනීම සහ ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම්, ණය හා අත්තිකාරම් වර්ගීකරණය කාලීන/පැහැර හැරීම් මත පදනම් වේ. බැංකුව ණය හා අත්තිකාරම් සඳහා භානිකරණයවීම් තනි තනිව හා සාමූහික වශයෙන් තක්සේරු කරනු ලබයි. භානිකරණ දීමනාව ඉහළ යන අපේක්ෂිත ණය අලාභ මත පදනම් වේ. එහිදී, මූල්‍ය උපකරණවල ඉතිරි ආයුකාලය පුරාවටම සිදුවන පැහැර හැරීම් අවදානමෙහි වෙනස සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ.

බැංකුවේ ආයෝජන කළඹ වර්ගීකරණය, තක්සේරුකරණය සහ මෙහෙයුම් සඳහා නිර්දේශිත විවක්ෂණශීලී සම්මතයන් හා සම්බන්ධ බැංකු පනත් නියමය ප්‍රකාරව ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්, නියාමන වාර්තාකරණය යටතේ වෙළඳාම සඳහා දරා සිටින වත්කම් ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇති අතර උපවින පොලිය වෙනත් වත්කම් කාණ්ඩය යටතේ වර්ගීකරණය කෙරේ. නියාමන වර්තාකරණය යටතේ ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය මත මූල්‍ය වත්කම් එනම්, ණය උපකරණ හා අනෙකුත් දෑ, කල්පිරෙන තෙක් දරා සිටින ආයෝජන (බැංකු පොත) ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇති අතර උපවින පොලිය වෙනත් වත්කම් කාණ්ඩය යටතේ වර්ගීකරණය කෙරේ. මනිනු ලබන දිනට වෙළඳපොළ පාර්ශවකරුවන් අතර ක්‍රමානුකූල ගනුදෙනුවකදී වගකීමක් මාරු කර ගැනීම සඳහා ගෙවීම පිණිස හෝ වත්කමක් විකිණීම සඳහා ලැබෙන මිලෙහි හොඳම තක්සේරුව, සාධාරණ අගය, ලෙස නිර්වචනය කරනු ලබයි. පිලිගත හැකි වෙළඳපොළ පරාමිතීන් මාලාවක් හා තක්සේරුකරණ ප්‍රභේදවල බද්ධවීමෙන් යම් අවස්ථාවකදී සාධාරණ අගය ඉක්මවූ අනපේක්ෂිත අවිනිශ්චිතතා තව දුරටත් උත්පාදනය කළ හැකිය. තක්සේරුකරණ ක්‍රමවේද සම්බන්ධයෙන් විස්තර සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි සටහන් අංක 56 වෙත යොමු වන්න.

එසේම, නියාමන වාර්තාකරණය යටතේ සලකා බැලෙන හිමිකම් කොටස් හැර අනෙකුත් සියලු මූල්‍ය උපකරණ ප්‍රකාශිත මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් වලට වඩා වෙනස් වේ. ඒ ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 යටතේ අපේක්ෂිත අලාභ මත පදනම් වූ භානිකරණ දීමනාව ප්‍රකාශන අරමුණු සඳහා හිලච් කර තිබෙන හෙයිනි.

අදාළ උපකරණයෙහිම වෙනත් නිරීක්ෂණය කළ හැකි ප්‍රවර්තන වෙළඳපොළ ගනුදෙනුවල සාධාරණ අගයෙන්, ගනුදෙනුවල මිල වෙනස් වන අවස්ථාවලදී නියාමන වාර්තාකරණයට සාපේක්ෂව දින 1 වෙනස ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 9 අනුව හඳුනාගනු ලබයි. උදා: වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතවලට වඩා අඩු සේවක ණය

ව්‍යුත්පන්න වූ කලී පොලී අනුපාතික, මූල්‍ය උපකරණවල මිල, වෙළඳ ද්‍රව්‍ය මිල, විදේශ විනිමය අනුපාතික, ණය අවදානම් හා දර්ශක වෙනස්වීම් වලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් අගයන්හි ව්‍යුත්පන්න කරනු ලබන මූල්‍ය උපකරණයන්ය. ඉදිරි මිලකරණ ආකෘති උපයෝගී ගර ගිනිමින් මෙකී ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගයන් තීරණය කරනු ලබයි. වාර්තාකරන දිනට මෙකී මූල්‍ය උපකරණවල ධන සාධාරණ අගයන්හි වෙනස්වීම් වත්කම් ලෙස වාර්තා කරනු ලබන අතර සෘණ සාධාරණ අගයන්හි වෙනස්වීම් වගකීම් ලෙස වාර්තා කරනු ලබයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන් අංක 19 හි ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණවල විස්තර හෙළිදරව් කර ඇත. නියාමන වාර්තාකරණයේදී ව්‍යුත්පන්න, ශේෂ පත්‍රයෙන් පරිබාහිරව හෙළිදරව් කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන අවදානම් නිරාවරණයවීම් වලට අදාළ අවදානම් කළමනාකරණය සහ බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය

ප්‍රධාන අවදානම් නිරාවරණයවීම් වලට අදාළ අවදානම් කළමනාකරණය සහ බැංකුවේ අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය, අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාවෙහි පිටු අංක 248 සිට 274 දක්වා ඉදිරිපත් කෙරෙයි.

දේශීය පද්ධති අනුව වැදගත් බැංකු තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම - 2019

(බැංකු පනතේ විධිවිධාන 2019 අංක 10 අනුව)	සමුහය රු. මිලියන
ප්‍රමාණාත්මක දර්ශකය	
1 කොටස - මුළු නිරාවරණයවීම්	
මුළු නිරාවරණයවීම්	1,241,380
අන්තර් සම්බන්ධතාවය පිළිබඳ දර්ශකය	
2 කොටස - අන්තර් මූල්‍ය පද්ධති වත්කම්	
අ. අරමුදල් තැන්පත් කිරීම් හෝ වෙනත් මූල්‍ය ආයතනවලට ණය දීම් (දීර්ඝ කරන ලද කැපවූ පහසුකම් වල භාවිතයට නොගත් කොටසද ඇතුළත්ව)	43,224
(i) අරමුදල් තැන්පත් කිරීම්	19,776
(ii) ණයදීම්	23,448
ආ වෙනත් මූල්‍ය ආයතන නිකුත් කරන ලද සුරැකුම්පත් භාරය	10,283
ඇ. අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති සුරැකුම්පත් මූල්‍යනය කිරීමේ ගනුදෙනුවල වත්මන් ශුද්ධ ධනාත්මක නිරාවරණයවීම්	5,158
ඈ. අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති ශුද්ධ ධනාත්මක වෙළඳපළ අගයක් සහිත කවුළුවෙන් සිදුකළ හැකි (over-the-counter - OTC) ව්‍යුත්පන්නයන්	12
අන්තර් මූල්‍ය පද්ධති වත්කම්	58,677
3 කොටස - අන්තර් මූල්‍ය පද්ධති වගකීම්	
අ. අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන විසින් අරමුදල් තැන්පත් කිරීම් හෝ ණය ලබාගැනීම් (ලබාගන්නා ලද කැපවූ පහසුකම් වල භාවිතයට නොගත් කොටසද ඇතුළත්ව)	12,667
(i) අරමුදල් තැන්පත් කිරීම්	643
(ii) ණයට ගැනීම්	12,024
ආ. අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති සුරැකුම්පත් මූල්‍යනය කිරීමේ ගනුදෙනුවල වත්මන් ශුද්ධ සාණාත්මක නිරාවරණයවීම්	332
ඇ. අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමග ඇති ශුද්ධ සාණාත්මක වෙළඳපළ අගයක් සහිත කවුළුවෙන් සිදුකළ හැකි (over-the-counter) ව්‍යුත්පන්න	-
අන්තර් මූල්‍ය පද්ධති වගකීම්	13,000
4 කොටස - ගෙවීමට ඇති සුරැකුම්පත්	
ගෙවීමට ඇති සුරැකුම්පත්	26,264
ආදේශක හැකියාව/මූල්‍ය ආයතනයේ යටිතල පහසුකම් දර්ශක	
5 කොටස - වර්ෂයකුළුදී ගෙවීම් (අන්තර් සමූහ ගෙවීම් හැර)	
ගෙවීම් ක්‍රියාකාරකම්	3,739,961
6 කොටස - භාරකරත්වයට යටත් වත්කම්	
භාරකරත්වයට යටත් වත්කම්	-
7 කොටස - ප්‍රතිරක්ෂණ ගනුදෙනු	
ප්‍රතිරක්ෂණ ගනුදෙනු	-
8 කොටස - වෙළඳ පරිමාව	
වෙළඳ පරිමාව (කොටස් ගණන)	19,723,038

(බැංකු පනතේ විධිවිධාන 2019 අංක 10 අනුව)	සමුහය රු. මිලියන
සංකීර්ණත්වයේ දර්ශක	
9 කොටස - කවුළුවෙන් සිදුකළ හැකි OTC ව්‍යුත්පන්නවල නාමික අගය කවුළුවෙන් සිදුකළ හැකි OTC ව්‍යුත්පන්න	2,000
10 කොටස - 2 මට්ටමේ වත්කම් 2 මට්ටමේ වත්කම්	5,479
11 කොටස - වෙළඳ සහ විකිණීමට ඇති සුරැකම්පත් අ. ණය උපකරණ	21,358
ආ. හිමිකම් උපකරණ	5,399
ඇ. ව්‍යුත්පන්න	12
12 කොටස - අන්තර් අධිකරණමය බල සහිත වගකීම් අන්තර් අධිකරණමය බල සහිත වගකීම් (ව්‍යුත්පන්න සහ අන්තර් සමූහ වගකීම් නොමැතිව)	13,642
13 කොටස - අන්තර් අධිකරණමය බල සහිත ඉල්ලුම් කිරීම් අන්තර් අධිකරණමය බල සහිත ඉල්ලුම් කිරීම් (ව්‍යුත්පන්න සහ අන්තර් සමූහ ඉල්ලුම් කිරීම් නොමැතිව)	1,651

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නියම කරන ලද අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්

බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවලට අදාළව වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හෙළිදරව් කිරීම් වලට අදාළ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පනවා ඇති ආකෘති වලට අනුකූලවීම.

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
1. මූල්‍ය තත්ත්වය හා කාර්යසාධනය සඳහා මූල්‍ය උපකරණවල වැදගත්කම පිළිබඳ තොරතුරු 1.1 මූල්‍ය තත්ත්ව පිළිබඳ ප්‍රකාශනය 1.1.1 මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් වර්ග හෙළිදරව් කිරීම්	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 15 - මිණුම්කරණ පදනම මත මූල්‍ය උපකරණ විශ්ලේෂණය	335-337
1.1.2 අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීම් i. ලාභ හෝ පාඩු මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීම සඳහා නම්කළ මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් පිළිබඳ විශේෂ හෙළිදරව් කිරීම්, ණය අවදානම හා වෙළඳපොළ අවදානම, මෙම අවදානම් සඳහා ආරෝපිත සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම් සහ ඇගයීම් ක්‍රම යනාදිය ද මෙයට ඇතුළත් වේ. ii. මූල්‍ය උපකරණ එකින් එකට ප්‍රතිවර්ගීකරණය කිරීම	සැලකියයුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති: සටහන් 2.5.1.4.5 ලාභ හෝ පාඩු මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීම සඳහා නම් කළ මූල්‍ය වත්කම් සටහන් 2.5.1.5.1 ලාභ හෝ පාඩු මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීම සඳහා නම් කළ මූල්‍ය වගකීම් සැලකියයුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සටහන් 2.5.1.7 මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් ප්‍රතිවර්ගීකරණය	313-314 314 315-316
iii. සුරැකුම් ලෙස ඇපයට තබා ඇති මූල්‍ය වත්කම් පිළිබඳ තොරතුරු සහ සුරැකුම් වශයෙන් පවත්වාගෙන යන මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන වත්කම් පිළිබඳ තොරතුරු iv. මූල්‍ය වත්කම් වර්ගවල ණය අලාභ සඳහා දීමනා ගිණුම සංසන්දනය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන්: සටහන් අංක 22 - ක්‍රමානුකූල පිරිවැය සඳහා පවතින මූල්‍ය වත්කම් - ණය සහ අනෙකුත් උපකරණ සටහන් අංක 16 - මුදල් හා මුදල් සමානයන් සටහන් අංක 18 - බැංකුවල ඇති තැන්පතු සටහන් අංක 21 (ඇ) - වසර තුළදී හානිකරණය සංවලනයන් (ණය සහ අත්තිකාරම්) සටහන් අංක 22 (ආ) - වසර තුළදී හානිකරණය සංවලනයන් (ණය හා අනෙකුත් උපකරණ)	351-352 338 338-339 348-350 352
v. බහුවිධ ව්‍යුත්පන්න උපකරණ වලින් සමන්විත සංයුක්ත මූල්‍ය උපකරණ පිළිබඳ තොරතුරු vi. ණය ගිවිසුම් කඩකිරීම් පිළිබඳ කොන්දේසි	බැංකුව සතුව බහුවිධ සංයුක්ත ව්‍යුත්පන්න උපකරණ වලින් සමන්විත මූල්‍ය උපකරණ නොමැත. නැත	
1.2 විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය 1.2.1 ආදායම්, වියදම්, ලාභ හා පාඩු අයිතම අනාවරණය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 3 -13	323-333
1.2.2 අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීම් i. ලාභ හෝ පාඩු මගින් සාධාරණ අගයට මිනුම් නොකළ මූල්‍ය උපකරණ මත වන මුළු පොළී ආදායම හා පොළී වියදම ii. ගාස්තු ආදායම හා වියදම	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 4 - ශුද්ධ පොළී ආදායම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 5 - ශුද්ධ ගාස්තු සහ කොමිස් ආදායම	323-325 325-326

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
<p>iii. මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩය අනුව භානිකරණ අලාභ වටිනාකම</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 10 - භානිකරණ වියදම්</p>	<p>329</p>
<p>iv. භානිකරණය වූ මූල්‍ය වත්කම් මත පොළී ආදායම</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 4 (අ) පොළී ආදායම</p>	<p>324</p>
<p>1.3 අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීම්</p>		
<p>1.3.1 මූල්‍ය උපකරණ සඳහා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති</p>	<p>සටහන් අංක 2.5 සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති - වත්කම් සහ වගකීම් හඳුනාගැනීම මූල්‍ය උපකරණ</p>	<p>312</p>
<p>1.3.2 ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීම සඳහා නම් කළ මූල්‍ය වගකීම්</p>	<p>බැංකුව/සමූහය මගින් මූල්‍ය වගකීමක් ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නියම කර නැත. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් 2.5.1.5.1 ලාභ හෝ පාඩු මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීම සඳහා නම් කළ මූල්‍ය වගකීම්</p>	<p>314</p>
<p>1.3.3 වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ හිමිකම් උපකරණ ආයෝජන</p>		
<p>i. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ හිමිකම් උපකරණ පිළිබඳ විස්තර සහ එසේ නම් කිරීමට හේතු</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 23 - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ මූල්‍ය වත්කම්</p>	<p>353-356</p>
<p>ii. ශේෂපත්‍ර දිනට පවතින ආයෝජනයන්හි සාධාරණ අගය</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් අංක 23 (අ) - ලැයිස්තුගත ආයෝජන හිමිකම් සුරැකුම්</p>	<p>355</p>
<p></p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 23 (ඉ) - ලැයිස්තුගත නොවන ආයෝජන - හිමිකම් සුරැකුම්</p>	<p>356</p>
<p>iii. කාලපරිච්ඡේදය තුළදී හඳුනාගත් ලාභාංශ, වාර්තා කළ කාලපරාසය තුළදී ඉවත් කළ ආයෝජන සහ ශේෂපත්‍ර දිනට පවතින ආයෝජන සඳහා වෙන වෙනම හඳුනා ගැනීම</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 9 - වෙනත් ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම්</p>	<p>328</p>
<p>iv. කාලපරිච්ඡේදය තුළදී හිමිකම් තුළ පවතින සමුච්චිත ලාභ හෝ අලාභ මාරු කිරීම සහ ඒ සඳහා හේතු</p>	<p>ආදායම් ප්‍රකාශය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය සහ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධන අයිතිය සහ සංචිත වෙනස්වීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය</p>	<p>296-303</p>
<p>v. කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ඉවත් කරන ලද වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ හිමිකම් උපකරණ ආයෝජන හඳුනා ගැනීම</p> <ul style="list-style-type: none"> - ආයෝජන බැහැර කිරීමට හේතු - ඉවත් කළ දිනට ආයෝජනයන්හි සාධාරණ අගය - බැහැර කිරීමේ සමුච්චිත ලාභ හෝ අලාභ 	<p>ආදායම් ප්‍රකාශය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය සහ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධන අයිතිය සහ සංචිත වෙනස්වීම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය</p>	<p>296-303</p>

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
<p>1.3.4 මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රතිවර්ගීකරණය</p> <p>i. ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ වර්තමාන හෝ පෙර වාර්තා කාලපරිච්ඡේද මූල්‍ය වත්කම්හි</p> <ul style="list-style-type: none"> - ප්‍රතිවර්ගීකරණ දිනය - ආයතනික ආකෘතිය වෙනස්වීම පිළිබඳ විස්තරාත්මක පැහැදිලි කිරීම සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ට එහි බලපෑම පිළිබඳව ප්‍රමාණාත්මක විස්තරය - එක් එක් කාණ්ඩයට ඇතුළත් කරන ලද හා ඉවත් කරන ලද ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ වටිනාකම් <p>ii. ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයෙන් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ප්‍රතිවර්ගීකරණය කිරීම</p> <ul style="list-style-type: none"> - ප්‍රතිවර්ගීකරණ දිනට තීරණය කළ සඵල පොලී අනුපාතය - හඳුනාගත් පොලී ආදායම <p>iii. වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයෙන් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට හෝ ලාභ හෝ අලාභයේ සාධාරණ අගයෙන් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ප්‍රතිවර්ගීකරණය සඳහා</p> <ul style="list-style-type: none"> - ශේෂපත්‍ර දිනට මූල්‍ය වත්කම්වල සාධාරණ අගය - මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රතිවර්ගීකරණය කර නොමැති නම් කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ලාභ හෝ අලාභ හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් තුළ හඳුනාගත් සාධාරණ අගයේ ලාභ/අලාභ 	<p>කාලපරිච්ඡේදය තුළදී බැංකුව විසින් මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රතිවර්ගීකරණය කර නොමැත.</p> <p>කාලපරිච්ඡේදය තුළදී බැංකුව විසින් මූල්‍ය උපකරණයක් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයෙන් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට වර්ගීකරණය කර නොමැත.</p> <p>කාලපරිච්ඡේදය තුළදී බැංකුව විසින් මූල්‍ය උපකරණ ලාභ හෝ අලාභයේ සාධාරණ අගයෙන් ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමේ සාධාරණ අගයට වර්ගීකරණය කර නොමැත.</p>	
<p>1.3.5 හෙපින් ගිණුම් පිළිබඳ තොරතුරු</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්:</p> <p>සටහන් අංක 19 - ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය උපකරණ</p>	<p>339-342</p>
<p>1.3.6 සාධාරණ අගයට නම් කළ සියළුම මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම්වල සාධාරණ අගයන් පිළිබඳ තොරතුරු පහත කරුණු සමග</p> <p>i. සැසඳිය හැකි ඉදිරියට ගෙනයන අගයන්</p> <p>ii. සාධාරණ අගය තීරණය කළ ආකාරය පිළිබඳ විස්තරයක්</p> <p>iii. සාධාරණ අගය තීරණය කිරීමට භාවිතා කළ යෙදවුම්වල මට්ටම</p> <p>iv. අ. සාධාරණ අගය මැනීමේ දූරාවලි මට්ටම් අතර සංවලනය සැසඳීම. ආ. තෙවන මට්ටමේ යෙදවුම් යොදාගෙන සාධාරණ අගයට අගය කළ මූල්‍ය උපකරණ සඳහා වන අමතර හෙළිදරව් කිරීම්</p> <p>v. සාධාරණ අගය විශ්වසනීය ලෙස අගය කළ නොහැකි නම් ඒ පිළිබඳ තොරතුරු</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්</p> <p>සටහන් අංක 56.4 - මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය</p> <p>422-423</p> <p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්</p> <p>අංක 2.1.12.2 මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය 308</p> <p>සටහන් අංක 2.3 - සාධාරණ අගය මිණුම්කරණය</p> <p>සටහන් අංක 56.2 - සාධාරණ අගය තීරණය කිරීම සහ සාධාරණ අගයන්හි දූරාවලිය 419-421</p> <p>සටහන් අංක 56.5 - සාධාරණ අගය තීරණය කිරීම 423-424</p> <p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්:</p> <p>සටහන් අංක 56 - මූල්‍ය උපකරණවල සාධාරණ අගය 419-424</p> <p>වසර තුළ සාධාරණ අගය මැනීමේ දූරාවලි මට්ටම් වල වංචලනයක් සිදු වී නොමැත</p> <p>සටහන් අංක 56.3 - සාධාරණ අගය මිණුම්කරණ දූරාවලියේ තලයන් අතර සංවලනයන්හි සැසඳුම 422</p> <p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්:</p> <p>සටහන් අංක 23 (ඉ) - ලැයිස්තුගත නොවූ ආයෝජන ගිණිකම් සුරැකුම් 356</p> <p>සටහන් අංක 56.5 - සාධාරණ අගය තීරණය 423-424</p>	

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
2. මූල්‍ය උපකරණවල ස්වභාවය හා ඉන් පැන නගින අවදානම්වල ප්‍රමාණය පිළිබඳ තොරතුරු		
2.1 ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම		
2.1.1 සියළුම වර්ගවල මූල්‍ය උපකරණයන්හි අවදානම් අනාවරණයන්	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් අංක 54 - මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	396-414 248-274
2.1.2 එම අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා කළමනාකාරිත්වයේ අරමුණු, ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාමාර්ග	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් : සටහන් අංක 54 - මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	396-414 248-274
2.1.3 පෙර කාලපරිච්ඡේදයේ සිට වෙනස්වීම්	සලකා බලන වර්ෂයේ සැලකිය යුතු ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම් නොමැත.	
2.2 ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
2.2.1 ශේෂපත්‍ර දිනට එක් එක් අවදානමට නිරාවරණය වීම් පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක දත්ත සාරාංශය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54 - මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	396-414 248-274
2.2.2 ණය අවදානම, ද්‍රවශීලතා අවදානම, වෙළඳපොළ අවදානම, මෙහෙයුම් අවදානම, පොළී අනුපාත අවදානම පිළිබඳ හෙළිදරව් කිරීම් හා මෙම අවදානම් කළමනාකරණය කරන ආකාරය		
i. ණය අවදානම		
(අ) අනාවරණය කරන ඉහළම ප්‍රමාණය (සුරැකුම්වල වටිනාකම අඩු කිරීමට පෙර) සුරැකුම් පිළිබඳ විස්තරයක්, හිඟ හෝ හානිකරණය නොවූ මූල්‍ය වත්කම්වල ණය ගුණත්වය පිළිබඳ තොරතුරු සහ මූල්‍ය වත්කම්වල ණය ගුණත්වය පිළිබඳ තොරතුරු	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54.1.1 - ණය ගුණත්වය විශ්ලේෂණය	397-403
(ආ) හිඟ හෝ හානිකරණය වූ මූල්‍ය වත්කම්වල කාලපරිච්ඡේදය, හානිකරණය වූ ලෙස තීරණය කිරීමට සලකා බලන ලද කරුණු සහ එක් එක් වර්ගයට අනුව මූල්‍ය වත්කම්වල සුරැකුම් පිළිබඳ විස්තරයක්	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54.1.1 - ණය ගුණත්වය විශ්ලේෂණය	397-403
(ඇ) ලබාගත් හෝ ඇමතු සුරැකුම් හෝ වෙනත් ණය වැඩි කිරීම් පිළිබඳ තොරතුරු	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54.1.1 (ආ) - ණය කළඹ කළමනාකරණය	399-401
(ඈ) ණය අවදානම් කළමනාකරණ භාවිත:	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්:	
- ණය අවදානම් කළමනාකරණ භාවිත සහ අපේක්ෂිත ණය අලාභ හඳුනාගැනීම් සහ මැනීම සඳහා යොදාගනු ලබන ක්‍රම, උපකල්පන සහ තොරතුරු ඇතුළුව ඒවා ණය අවදානම් කළමනාකරණයට සම්බන්ධ වීම.	සටහන් අංක 2.5.2.3 - අපේක්ෂිත ණය පාඩු මූලධර්මයන්හි දළ විශ්ලේෂණය සටහන් අංක 10 - හානිකරණ වියදම්	317-318 329
- අපේක්ෂිත ණය අලාභයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පැන නගින වෙනස්වීම් සහ එම වෙනස්වීම්වලට හේතු අගැයීමට ඇති ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක තොරතුරු	සටහන් අංක 10 - හානිකරණ වියදම්	329
- මූලික හඳුනාගැනීමෙන් පසු සැලකිය යුතු ලෙස මූල්‍ය උපකරණවල ණය අලාභය වැඩිවී තිබේදැයි බැංකුව තීරණය කරන්නා වූ ආකාරය	සටහන් අංක 2.5.2.7 - ණය අවදානම් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිවීම්	319
- විවිධ මූල්‍ය උපකරණ පැහැර හැරීම් සඳහා බැංකුවේ නිර්වචන සහ එම නිර්වචන තෝරා ගැනීම සඳහා හේතු	සටහන් අංක 2.5.2.8 - පැහැර හැරීම් සහ ණය හානිකරණ වත්කම් සඳහා නිර්වචන	319
- අපේක්ෂිත ණය අලාභය සාමූහික පදනමක් මත මැනිය හැකි නම් උපකරණ සමූහගත කරන ආකාරය	සටහන් අංක 10 - හානිකරණ වියදම්	329

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
- මූල්‍ය වත්කම් ණය අක්‍රීය බවට බැංකුව විසින් තීරණය කරනු ලබන ආකාරය	සටහන් අංක 2.5.2 - මූල්‍ය වත්කම් හානිකරණය (මෙම ප්‍රතිපත්තිය 2019 ජනවාරි 01 දින සිට අදාළ වේ)	317-319
- බැංකුවේ ණය කපා හැරීමේ ප්‍රතිපත්තිය, එය අයකර ගැනීමට නොහැකිවීමේ සාධාරණ අපේක්ෂාව ඇතුළු දර්ශක ඇතුළුව	සටහන් අංක 21 (ඇ) - වසර තුළ හානිකරණ වෙනස්වීම්	348-350
- වෙනස් කිරීම් අවශ්‍යතා අදාළ කරගන්නා ආකාරය	සටහන් අංක 2.5.1.9 - මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් වෙනස් කිරීම්	316-317
(ඉ) අපේක්ෂිත ණය අලාභ ගණනයන		
- යෙදවුම් පදනම, උපකල්පන සහ අපේක්ෂිත ණය අලාභය ඇස්තමේන්තු කිරීමට යෙදාගත් ඇස්තමේන්තු උපක්‍රම	සටහන් අංක 2.5.2.4 - අපේක්ෂිත ණය අලාභය ගණනය කිරීම	318-319
- අපේක්ෂිත ණය අලාභ නිර්ණය කිරීම සඳහා ඉදිරි දැක්මක් සහිත තොරතුරු අන්තර්ගත කරනු ලබන ආකාරය	සටහන් අංක 2.5.2.6 - ඉදිරි දැක්ම සහිත තොරතුරු	319
- වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ඇස්තමේන්තු උපක්‍රම හෝ සැලකිය යුතු උපකල්පනයන්හි වෙනස්වීම්	සටහන් අංක 2.2. - ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම්	309-310
(ඊ) අපේක්ෂිත ණය අලාභ මගින් උපදින්නා වූ වටිනාකම;		
- එක් එක් වර්ගයේ මූල්‍ය උපකරණවල හානිකරණ අලාභ දීමනාවේ ආරම්භක සහ අවසාන ශේෂ සැසඳීම	සටහන් අංක 16 - මුදල් හා මුදල් සමානයන් සටහන් අංක 18 - බැංකුවල රැඳවූ මුදල්	338 338-339
- සැසඳුමේ අලාභ දීමනා වෙනස්වීමට හේතු පැහැදිලි කිරීම	සටහන් අංක 22 (ආ) - වසර තුළදී හානිකරණ වෙනස්වීම් (ණය සහ අත්තිකාරම්)	348-350 352
(උ) සුරැකුම්;	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්:	
- ශේෂපත්‍ර දිනට ඇති ණය අවදානමට බැංකුවේ උපරිම නිරාවරණය	සටහන් අංක 54.1.1 (අ) - මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩය අනුව ණය අවදානමට ඇති ඉදිරි නිරාවරණය වීම	397-399
- සුරැකුම් ආරක්ෂණයක් ලෙස පවත්වා ගැනීම සහ අනෙකුත් ණය වැඩිකිරීම පිළිබඳ විස්තරය	සටහන් අංක 54.1.1 (ආ) - ණය කළඹ කළමනාකරණය	399-401
(ඌ) වත්කම් කපා හැරීම	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 21(ඇ) - වසර තුළදී හානිකරණ වෙනස්වීම් (ණය සහ අත්තිකාරම්)	348-350
i. බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා බාසල් III යටතේ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා මත 2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ ස්ථම්භ III විස්තර අනාවරණය කිරීම	අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	248-274
ii. ද්‍රවශීලතා අවදානම		
(අ) මූල්‍ය වගකීම් පිළිබඳ පරිණති විශ්ලේෂණය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 55 - පරිනති විශ්ලේෂණය	415-418
(ආ) අවදානම් කළමනාකරණ ප්‍රවේශය පිළිබඳ විස්තරය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54 - මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	396-414 248-274
(ඇ) බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා බාසල් III යටතේ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා මත 2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ ස්ථම්භ III විස්තර අනාවරණය කිරීම	අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	248-274

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
iii. වෙළඳපොළ අවදානම		
(අ) බැංකුව නිරාවරණය වන සියළුම වර්ගයේ වෙළඳපොළ අවදානම්වල සංවේදීතා විශ්ලේෂණය	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54.3 - වෙළඳපොළ අවදානම අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	406-414 248-274
(ආ) බැංකුවේ අවදානම් නිරාවරණය සංවේදීතා විශ්ලේෂණයෙන් නිරූපනය නොවේ නම් අමතර තොරතුරු	අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	248-274
(ඇ) බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා බාසල් III යටතේ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා මත 2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ ස්ථම්භ III විස්තර අනාවරණය කිරීම	අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	248-274
iv. මෙහෙයුම් අවදානම		
බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා බාසල් III යටතේ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා මත 2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ ස්ථම්භ III විස්තර අනාවරණය කිරීම	අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	248-274
v. බැංකුව මුහුණදෙන ගිණිකම් අවදානම		
(අ) ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රාග්ධන ලාභ බලාපොරොත්තු වන සමාගම් හා සබඳතා හා උපාය මාර්ගික හේතු ඇතුළුව වෙනත් අරමුණු වෙනුවෙන් අත්කරගත් සමාගම් යන දෙකෙහි කොටස් ගිණිකම් වෙන්කොට දැක්වීම් 	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 23 - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	353-356
<ul style="list-style-type: none"> බැංකුව සතු ස්කන්ධ ගිණිකම් පිළිබඳව තක්සේරු කිරීම සහ ගිණුම් තැබීම ආවරණය කරන වැදගත් ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ විස්තරය 	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 23 - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	353-356
(ආ) ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
<ul style="list-style-type: none"> මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි වූ ආයෝජන පිළිබඳ වටිනාකම සහ එම ආයෝජන වල සාධාරණ අගය හෙළිකිරීම, මිල ප්‍රකාශිත සුරැකුම් සඳහා කොටස් මිල සාධාරණ අගයෙන් බොහෝ සෙයින් වෙනස් වන අවස්ථාවලදී පොදු මිල ප්‍රකාශිත කොටස් අගය පිළිබඳ සංසන්දනයක් සිදු කිරීම. 	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 20 - ලාභ හෝ අලාභ මත හඳුනාගත් මූල්‍ය වත්කම් සටහන් අංක 23 - වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්	343-346 353-356
<ul style="list-style-type: none"> ආයෝජනවල වර්ග සහ ස්වභාවය 	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්:	
<ul style="list-style-type: none"> වාර්තාකරන කාලසීමාව තුළදී විකිණීමෙන් සහ ඇවර කිරීමෙන් ඇතිවන සමුච්චිත ලාභ/(අලාභ) 	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 6 - විකිණීමෙන් ලද ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ) සටහන් අංක 8 - මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම මත ඇතිවන ශුද්ධ ලාභ/(අලාභ)	327 328
vi. බැංකු පොතෙහි පොළී අනුපාත අවදානම		
(අ) ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
<ul style="list-style-type: none"> බැංකු පොතෙහි පොළී අනුපාත අවදානමේ (IRRBB) ස්වභාවය සහ මූලික උපකල්පනයන් 	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54 - මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	396-414 248-274
(ආ) ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
<ul style="list-style-type: none"> බැංකු පොතෙහි පොළී අනුපාත අවදානම මැනීම සඳහා කළමනාකාරිත්වය භාවිතා කරනු ලබන ක්‍රමයට අනුව අනුපාතවල උචිතවන කම්පන තුළින් ඉපැයුම්වල හෝ ආර්ථික අගය (හෝ කළමනාකාරිත්වය විසින් භාවිතා කරනු ලබන සුදුසු ක්‍රමයක්) අඩු වැඩිවීම් 	අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	248-274
2.2.3 අවදානම් සංකේතදනය පිළිබඳ තොරතුරු		
	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්: සටහන් අංක 54 - මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	396-414 248-274

හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය	විස්තරය	පිටු අංකය
3. අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීම්		
3.1 ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය		
i. ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
<ul style="list-style-type: none"> සියළුම ප්‍රාග්ධන උපකරණවල, විශේෂයෙන් නව්‍ය, සංකීර්ණ හෝ දෙමුහුන් ප්‍රාග්ධන උපකරණවල ප්‍රධාන ලක්ෂණ පිළිබඳ නියමයන් හා කොන්දේසි පිළිබඳ සාරාංශගත තොරතුරු 	2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ උපලේඛන III ට අනුව බාසල් III හෙළිදරව් කිරීම අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	437 248-274
ii. ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
(අ) ස්ථර I ප්‍රාග්ධනයේ අගය පහත අයිතමයන් වෙත වෙනම අනාවරණය කරමින් <ul style="list-style-type: none"> ගෙවා තිබී කොටස් ප්‍රාග්ධන/පොදු තොගය සංචිත පරිපාලිත සමාගම්වල කොටස්වල පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම් නිර්මාණශීලී උපකරණ අනෙකුත් ප්‍රාග්ධන උපකරණ ස්ථර I ප්‍රාග්ධනයෙන් අඩුකිරීම් 	2016 අංක 01 දරන බැංකු පනතේ උපලේඛන III ට අනුව බාසල් III හෙළිදරව් කිරීම්	434-435
(ආ) ස්ථර 2 සහ ස්ථර 3 ප්‍රාග්ධනයේ මුළු වටිනාකම		
(ඇ) ප්‍රාග්ධනයෙන් අනෙකුත් අඩුකිරීම්		
(ඈ) මුළු යෝග්‍ය ප්‍රාග්ධනය		
3.1.2 ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතාවය		
i. ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
<ul style="list-style-type: none"> වර්තමාන සහ අනාගත ක්‍රියාකාරකම්වලට සහයෝගය දීමට ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රමාණවත් බව තක්සේරු කිරීමට බැංකුවේ ප්‍රවේශය පිළිබඳ සාරාංශය 	අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	248-274
ii. ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්		
(අ) ණය අවදානම, වෙළඳපොළ අවදානම සහ මෙහෙයුම් අවදානම සඳහා ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය	අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	248-274
(ආ) මුළු සහ ස්ථර I ප්‍රාග්ධන අනුපාත	අවදානම් කළමනාකරණ වාර්තාව	272

සංඛ්‍යාලේඛනාත්මක දර්ශකයන් 2010 - 2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල (රු.මි.)										
දළ ආදායම	50,070	46,545	52,903	65,573	77,890	79,282	87,399	107,996	111,902	121,929
පොළී ආදායම	48,142	47,096	52,531	64,248	74,023	78,128	86,390	103,579	110,507	118,730
පොළී වියදම	31,487	29,296	39,142	54,141	52,642	51,146	60,923	78,445	85,622	89,898
ශුද්ධ පොළී ආදායම	16,655	17,800	13,389	10,107	21,380	26,983	25,467	25,134	24,885	28,832
වෙනත් ආදායම්	1,929	(578)	347	1,292	3,798	1,043	872	4,308	1,254	3,067
මෙහෙයුම් වියදම්, වෙන් කිරීම් සහ එකතුකළ අගය මත බදු										
බදු පෙර ලාභය	8,807	7,967	7,396	9,120	14,706	14,991	13,036	15,307	18,197	21,438
ආදායම් බදු	9,777	9,255	6,340	2,279	10,472	13,034	13,303	14,135	7,941	10,462
බදු පසු ලාභය	4,386	3,193	2,578	1,095	3,606	4,361	3,805	4,419	3,441	3,763
රජයට දායකත්වය	5,391	6,062	3,763	1,184	6,867	8,672	9,498	9,716	4,500	6,698
රජයට දායකත්වය	10,107	7,970	6,327	4,731	11,043	11,016	19,251	13,440	7,536	11,348
වත්කම් (රු.මි.)										
මුදල් හා කෙටිකාලීන අරමුදල්	1,355	1,398	1,466	1,546	1,927	3,240	4,620	3,850	3,435	5,377
ණය සහ ආයෝජන	395,334	455,914	492,009	632,187	757,182	821,494	878,046	969,036	988,736	1,102,155
දේපල, පිරිසිඳ හා උපකරණ	4,971	5,247	5,264	5,692	5,594	7,025	7,277	12,396	13,466	15,237
වෙනත් වත්කම්	2,733	3,415	10,075	14,943	14,764	16,320	21,761	25,696	31,209	35,198
මුළු එකතුව	404,393	465,974	508,813	654,368	779,466	848,079	911,704	1,010,977	1,036,846	1,157,967
වගකීම් හා කොටස්කරුවන්ගේ අරමුදල් (රු. මිලියන)										
මුළු තැන්පතු	364,430	421,849	457,650	501,890	554,060	595,776	657,280	737,213	839,574	1,016,574
ප්‍රතිමිලදී ගැනීම්/ණයට ගැනීම්/උපකාරක ණයගැනීම්	11,436	16,270	22,958	120,561	191,192	207,101	213,162	224,143	144,313	82,940
විලම්භිත බදු	27	96	123	143	270	504	416	507	582	547
වෙනත් වගකීම්	5,997	4,707	4,314	9,557	10,684	12,274	8,600	10,019	9,280	13,528
කොටස්කරුවන්ගේ අරමුදල්	22,503	23,052	23,767	22,217	23,260	32,424	32,246	39,096	43,095	44,377
මුළු එකතුව	404,393	465,974	508,813	654,368	779,466	848,079	911,704	1,010,977	1,036,846	1,157,967

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
අනුපාත (%)										
පොළී ආන්තිකය	4.4	4.1	2.7	1.7	3.0	3.32	2.89	2.61	2.43	2.63
ආදායම් පිරිවැය අනුපාතය (එකතු කළ අගය මත බදු සහිත)	48.9	45.4	52.8	67.7	44.8	46.07	50.13	49.58	66.47	65.57
ආදායම් පිරිවැය අනුපාතය (එකතු කළ අගය මත බදු හැර)	32.4	36.4	46.1	62.2	36.7	37.41	39.59	37.75	54.18	49.35
කොටස්කරුවන්ගේ අරමුදල්වල සාමාන්‍ය මත ප්‍රතිලාභය (ROE)	27.3	26.61	16.07	5.15	30.20	31.15	29.37	27.24	10.95	15.32
සාමාන්‍ය වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය (ROA)	2.6	2.13	1.30	0.39	1.46	1.60	1.51	1.47	0.78	0.95
දළ අක්‍රීය ණය අනුපාතය	2.55	2.57	2.38	6.54	7.61	3.46	1.55	1.34	1.44	1.57
ශුද්ධ අක්‍රීය ණය අනුපාතය	1.80	1.93	1.78	6.66	7.56	3.35	1.47	1.22	1.22	1.17
මුළු වෙන් කිරීම් ආවරණ	25.36	24.99	25.60	4.34	5.30	13.65	29.61	38.68	42.59	50.75
වෙන් කිරීම් ආවරණ (පියවර 3)	-	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	-	28.41	30.66	26.20
ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ස්ථර I (අවමය 5%)	22.2	20.10	20.40	18.50	20.46	17.90	12.53	-	-	-
ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා ස්ථර II (අවමය 10%)	19.2	17.70	19.10	16.72	18.98	16.40	14.68	-	-	-
බාසල් III - ස්ථර I (අවමය 8.5%)	-	-	-	-	-	-	11.31	11.93	13.08	12.02
බාසල් III - මුළු ප්‍රාග්ධනය (අවමය 12.5%)	-	-	-	-	-	-	13.86	15.31	15.90	14.35
මුළු විනිමය ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය (අවමය 100%)	-	-	-	-	-	445.88	393.96	376.18	321.29	276.64
ශුද්ධ ස්ථරයේ අරමුදල් අනුපාතය (අවමය 100%)	-	-	-	-	-	-	-	-	146.67	175.18
වෙනත් තොරතුරු (ගණන)										
සේවක සංඛ්‍යාව	3,050	3,275	3,129	2,943	3,358	3,636	4,384	4,470	4,512	4,715
ශාඛා සංඛ්‍යාව	186	210	219	229	236	245	250	253	255	256
තැපැල් කාර්යාල/ලප තැපැල් කාර්යාල	4,053	4,058	4,053	4,063	4,063	4,063	4,061	4,062	4,062	4,063
ගිණුම් ගිණිසන් (මිලියන)	16.7	17.0	17.4	17.9	18.3	18.8	19.3	19.9	20.4	20.9

තැන්පතු විශ්ලේෂණය

	2010 රු. මිලියන	2011 රු. මිලියන	2012 රු. මිලියන	2013 රු. මිලියන	2014 රු. මිලියන	2015 රු. මිලියන	2016 රු. මිලියන	2017 රු. මිලියන	2018 රු. මිලියන	2019 රු. මිලියන
දේශීය මුදල් තැන්පතු										
ඉතුරුම්	94,118	105,108	106,177	113,165	139,384	160,814	173,583	185,201	194,946	215,010
කාලීන	266,007	311,569	345,794	379,969	408,309	427,588	475,220	542,647	633,632	789,540
	360,125	416,677	451,971	493,134	547,692	588,402	648,803	727,849	828,579	1,004,549
වර්ධනය %	13.5	15.7	8.5	9.1	11.1	7.4	10.3	12.2	13.8	21.2
විදේශ මුදල් තැන්පතු										
ඉතුරුම්	1,517	1,750	1,963	2,101	2,215	2,568	2,764	2,990	3,376	3,541
කාලීන	2,788	3,422	3,717	6,654	4,153	4,806	5,714	6,373	7,620	8,484
	4,305	5,172	5,679	8,755	6,368	7,373	8,478	9,364	10,996	12,025
වර්ධනය %	20.3	20.1	9.8	54.2	-27.3	15.8	15.0	10.5	17.4	9.4
මුළු තැන්පතු	364,430	421,849	457,650	501,890	554,060	595,776	657,280	737,213	839,574	1,016,574
වර්ධනය %	13.5	15.8	8.5	9.7	10.4	7.5	10.3	12.2	13.9	21.1

අනුරූප බැංකු

Banca Popolare

Piazza Garibaldi 16
23100,
Sondrlom SO,
Italy
POS0IT22
www.info@popso.it
Tel: +390342528111
+390342528204

Bank of Tokyo Mitsubishi Japan

2-7-1,
Marunouchi,
Chiyoda-ku,
Tokyo,
100-8388,
Japan
BOTKGPJT
www.bk.mufg.jp
Tel: +81-3-3240-1111

Citi Bank – NY

388,
Greenwich Street New York,
NY 10013,
USA
CITIUS33
www.citibank.com
Tel: +800-285-3000

Commerz Bank – German

Commerzbank AG,
Kaiser Platz.60311,
Frankfurt am Main,
Germany
COBADEFF
WWW.fi.commerzbank.com
Tel: +496913626650

DBS Bank – Singapore

DBS Bank Ltd,
2 Changi Business park crescent,
Lobby A # 04-02,
DBS Asia Hub,
Singapore 486029
DBSSSGSG
www.dbs.com
Tel: +65-6-2222200
+65-6-8789010

Deutsche Bank NY Trust Company

Americas
No. 60,
Wall Street,
New York,
NY 10005,
USA
BKTRUS33
www.deutsche-bank.com
Tel: +12122502500
+1 212 7970291

Deutsche Bank AG Frankfurt – German

Deutsche Bank AG,
P.O. Box: 60202
Frankfurt am Main,
Germany
DEUTDEFF
www.deutsche-bank.com
Tel: +49 6991000
+49 6991034225

Emirates NBD Bank PJSC

P.O. Box 777,
Deira, Dubai
United Arab Emirates
www.emiratesnbd.com
Tel: +971-600 540000

Erste Group Bank AG

Am Belvedere 1,
1100,
Vienna,
Austria
www.erstebank.at
Tel: +43 50100 10100

Keb Hana – Korea

55,
Eulji-ro,
Jung-gu,
Seoul-Republic of Korea
KOEXKRSE
www.hanabank.com
Tel: +82-02-2002-1111

Kookmin Bank

9-1,
Namdaemunno 2-Ga,
Jung-GuSeoul 100-092
CZNBKRSE
www.kbstar.com
Tel: +82-(2)-2073-2869

Post Finance Bank – Switzerland

Mingerstrasse 20,
3030 Berne,
Switzerland
POFICHBE
Tel: +41-8-4888710

Uni Credito Italiano

Piazza Gae Aulenti 3 Tower A20154
Mingerstrasse 20,
54,
Italy UNICRITMM
www.unicreditgroup.eu
Tel: +39 02 88 621
+39 02 88 623340

Woori Bank S.Korea

1-203,
Hoehyeon-dong,
Jung-gu,
Seoul
HVBKKRSE
www.wooribank.com
Tel: +82-2-2006 5000

විදේශ විනිමය හුවමාරු සමාගම්

Al Ahalia Exchange

P.O. Box: 35245
Electra Street,
Abu Dhabi
UAE
Tel: +971229666

Al Ansari Exchange

Al Ansari Exchange LLC
Al Ansari Business Centre
Level 8
UAE
Tel: +97143772890/
+97143772788

Al Fardan Exch Qatar

Al Fardan Centre Grand Hamad
Avenue
P.O. Box: 339,
Doha,
Qatar
Tel: +97444537755

Al Fardan Exch UAE

POB 498,
Liwa Street,
Abu Dhabi
UAE

Al Fardan Exchange – Qatar
P.O. Box: 9948,
Doha Qatar
Tel: +974444408408

Al Mulla Exchange

P.O. Box: 177
Safat 13002
Kuwait
Tel: +96522478250/+22478242

Al Rajhi Bank

Olayya Street,
Aqaria 3,
Riyadh,
11411,
Kingdom of Saudi Arabia
www.alrajhibank.com.sa
Tel: +96614603333

Al Rostamani

The Maze Tower
Level 18
Sheikh Zayed RD
POB 10072,
Dubai
UAE
Tel: +97144543200
+97144543284

Al Dar for Exchange Works

AlDar for Exchange works
IBA bldg C Ring
Doha
Qatar

Arab National Bank – KSA

Building King Faysal Street
Al Mou raba Area 56921.
Saudi Arabia
Tel: +966114029000

Arabian Exchange

Mercure Grand Hotel
(Sofitel Shopping Complex),
Ground Floor,
Mushaireb Street,
P.O. Box: 3535,
Doha
Qatar
Tel: +97444438300

Bahrain Exchange

Bahrain Exchange Company
W.L.L M Floor Al Hajery Building
P.O. Box: 29149,
Safat 13152
Kuwait
Tel:
+96522089039/+96522280520

Bahrain Finance Company

(Ez remit is a product of BFC)
P.O. Box: 243,
3rd Floor,
Bab Al Bahrain Building
Manama
Bahrain
Tel: +97339958195

Bank Al Bilad

Corporate Banking Division
P.O. Box: 140
Riyadh 11411
Saudi Arabia
Tel: +96692000/002

City Exchange Company

City Exchange Co. LLC,
Al wathan Doha Qatar
City-Exchange Main Branch and
Head Office
Tel: +974 4476 9777

City International Exchange

Abdullah Dashti Building
Near KPTC Bus Depot.,
Al Mirqab Abdullah Mubarak
Street P.O. Box: 21804
Safat 13079
Kuwait
Tel: +9652448507/2441845

Delma Exchange

304,
Al Montazah Tower,
Zayed the first street,
Khalidiya,
Abu Dhabi
UAE
Tel: +97124915757

Doha Bank – Qatar

Doha Bank Head Office Tower,
Corniche Street West Bay
P.O. Box 3818,
Doha, Qatar
Tel: +97444257683

Dollarco Exchange Co Ltd

P.O. Box: 26270
Safat 13123
Kuwait
Tel: +96522412767/22454713

Gmoney Trans Co Ltd

305-2,
Jong ro,
Jongno-gu,
Seoul,
Republic of Korea
www.gmoneytrans.com
Tel: +82-2-1670-4565

Habib Qatar Exchange

Al Asmakh Building
Grand Hamad Street
Doha Qatar
Tel: +97444425151/44328853

Index Exchange/former Habib Exchange UAE

Office 201,
2nd Floor,
Sons of Jassim Darwish Building,
Zayad 1st street,
Khalidiyah
P.O. Box: 2370
Abu Dhabi
UAE
Tel: +97126272656

Instant Cash

Instant Cash FZE
P.O. Box: 3014
Dubai
UAE
Tel: + 971 4 2059000/Ext: 260

Kapruka Pvt Limited

Kapruka Pty Limited,
2251,
Princes Highway,
Mulgrave,
Australia
Tel: +61395445060/95432123

Lulu Exchange

P.O. Box: 881
Postal Code 112,
Ruwi High Street Muscat,
Sultanate of Oman
Tel: +97126547019

Majan Exchange

P.O. Box: 583
P.C. 117
Ruwi
Sultanate of Oman
Tel: + 96824794017/18

National Exchange Company

Via Ferruccio
30,00185
Rome
Italia
Tel: + 390644341221(Direct)

Oman & UAE Exchange Centre

P.O. Box: 1116
Al Hamriyah
P.C. 131
Muscat
Sultanate of Oman
Tel: + 96824796533

Samba Financial Group

P.O. Box: 833
Riyadh 11421
Kingdom of Saudi Arabia
Tel: +966112117473/+966112117424

Small World

Parliament House,
12 Salamanca Place,
London,
SE 1 7HB,
United Kingdom
Tel: +44 20 7407 1800

Transfast

44 Wall Street,
4th Floor
New York
NY10005
Trans-Fast GCC 903
Al Thurayya 2 Dubai Media City
Dubai UAE
Tel: +971 4 4587251

UAE Exchange - Abu Dhabi

UAE Exchange Centre LLC,
P.O. Box:170,
5th Floor,
Tamouh Tower (Building No. 12),
Marina Square,
Al Reem Island,
Abu Dhabi,
UAE
Tel: +97124945406

Unistream

20,
Verhnyaya Maskovka Street
Building 2
127083
Moscow Russia
Tel: +74955179260

Valutrans

Valutrans SPA
Via M.Gioia,
168 20125 Milan
Italy
Tel: +39 0291431306

Wall Street

Wall Street Exchange Center LLC
2201 Twin Towers
Baniyas Road,
Dubai
UAE
Tel: +97142284889/
+971508764289/
+971504801659

Xpress Money

X Press Money Services Limited
6th Floor
Al Ameri Bldg TECOM,
P.O. Box: 643996
Sheikh Zayad Road, Dubai
UAE
Tel: +97148186000
Ext: 6132/+97148186227

යුරෝපීයීය සමාජිකත්වය

Deutsche Post

Deutsche Post Bank Ag Friedrich-
Ebert-Allee 53113 Bonn Germany
PBNKDEFF
www.postbank.de
Tel: + 114-126, 49 22855005500

Israel Postal Company Ltd

217,
Jaffa Street,
Jerusalem,
91999,
Israel
www.israelpost.co.il

Korea Post

(The 8th building of Government
Complex) 19,
Doum-5ro,
339-012 Sejong City,
Repubic of Korea
www.koreapost.go.kr

La Banque Postale France

115 rue de sevres
CP.P210 75275
Paris Cedex 06
France
Tel: + 33157754947

මූල්‍ය සහ බැංකුකරණයට අදාළ පාරිභාෂිත වචන මාලාව

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තින්

මූල්‍ය ප්‍රකාශ සකස් කිරීමේදී හා ඉදිරිපත් කිරීමේදී ආයතනයක් විසින් භාවිතකර ඇති නිශ්චිත මූලධර්ම, පදනම්, ගිවිසුම්, නීති හා පරිච්ඡේද.

උපචිත පදනම

ගනුදෙනු හා වෙනත් සිද්ධීන් වලින් වන බලපෑම මුදල් හෝ මුදල් සමාන අයකින් ලැබීම හෝ ගෙවීම තෙක් ප්‍රමාද නොකොට ගනුදෙනු හා වෙනත් සිද්ධීන් සිදුවන අවස්ථාවේදීම එහි බලපෑම හඳුනාගැනීම.

ජීවගණක ලාභ/අලාභ

ආයතනයක විශ්‍රාම සැලැස්මේ ඇස්තමේන්තුව සහ සත්‍ය අත්දැකීම් අතර වෙනසින් ඇතිවන්නා වූ ලාභ හෝ අලාභ.

ක්‍රමක්‍ෂය

අස්පාලය වත්කමක ක්‍ෂය කළ හැකි අගය එහි ප්‍රයෝජනවත් ජීවිතකාලය පුරා ක්‍රමානුකූල පදනමක් මත විභජනය කිරීම.

ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය

ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැය යනු මූල්‍ය වත්කම්/මූල්‍ය වගකීම්, මූලික හඳුනාගැනීමේදී ගණනය කරනු ලබන අගයෙන් සඵල පොළී ක්‍රමය උපයෝගී කරගනිමින් ආපසු ගෙවූ මුදල් මුදල අඩුකර, සමුච්චිත ක්‍රමක්‍ෂය අඩුකර/එකතුකර හෝ ආරම්භක වටිනාකම හා කල්පිරීමේදී ඇති වටිනාකම අතර වෙනස හා හානිකරණය හෝ රැස්කිරීමට නොහැකිවීම මත සිදු කරන අඩුකිරීම් හැර මෙය ගණනය කරනු ලබයි.

විකිණීම සඳහා පවතින

මූල්‍ය වත්කම්
මේ යටතට විකිණීම සඳහා පවතින ව්‍යුත්පන්න නොවූ මූල්‍ය වත්කම් හෝ ණය හා අත්තිකාරම් ලෙස හෝ ලාභ/අලාභ තුළින් සාධාරණ වටිනාකමට ගලපන ලද මූල්‍ය වත්කම් හෝ කල්පිරෙන තෙක් දරා සිටින ආයෝජන ලෙස වර්ගීකරණය නොකළ වත්කම් අයත් වේ.

බාසල් III

බාසල් III යනු බැංකු වල ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතාවය සහ ද්‍රවශීලතාවය පිළිබඳ බැංකු අධීක්ෂණ බාසල් කමිටුව විසින් නිකුත් කරන ලද ගෝලීය ස්ඵටිච්ඡා නියාමන කාර්යයාමුවකි.

පදනම් අංකය

සියයට දශම බිංදුවයි එක යන අවස්ථාව (සියයට 0.01); පදනම් අංක 100ක් සියයට 1කි. පොලී අනුපාතයන් හෝ සුරැකුම්වල ප්‍රතිලාභවල වලනයන් නියම කිරීමේදී භාවිතා කරනු ලැබේ.

ව්‍යාපාර ආකෘති ඇගයීම

මෙය මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණ ක්‍රියාවලියේ පළමු පියවරයි. ව්‍යාපාර ආකෘතිය යනු ආයතනයක් විසින් මුදල් ප්‍රවාහ උත්පාදනය සඳහා මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණය කරනු ලබන ආකාරයයි. එය උපකරණ මට්ටමට වඩා සාමූහික මූල්‍ය වත්කම් කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව වන මට්ටමක එය තීරණය වේ. ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 ව්‍යාපාර ආකෘති තුනක් හඳුනාගෙන ඇත. "එකතුකර ගැනීම සඳහා රඳවාගත්", "එකතුකර ගැනීම සඳහා රඳවාගත් සහ විකිණීම" සහ "වෙනත්", ව්‍යාපාර ආකෘතිය තීරණය කිරීමට එක් එක් ව්‍යාපාර ආකෘතියේ අරමුණු වටහා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ව්‍යාපාරයේ කාර්යසාධනය ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයට වාර්තා කරන ආකාරය සහ ව්‍යාපාරයේ කළමනාකරුවන්ට වන්දි ගෙවීම වැනි ව්‍යාපාරයේ සියලුම අදාළ තොරතුරු සලකා බැලිය යුතුය.

ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාත

අන්තර්ජාතික පියවීම (BIS) සඳහා බැංකුව විසින් සැලසුම් කළ හා දේශීය අවශ්‍යතාවයන්ට සරිලන පරිදි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නවීකරණය කරන ලද රාමුවට අනුව නිශ්චිතව දක්වා ඇති ප්‍රාග්ධන හා අවදානම් බර තැබූ වත්කම් අතර ඇති සම්බන්ධතාවය.

ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂක අවරෝධකය

නියාමනයන් විසින් බාසල් III යටතේ ප්‍රාග්ධන අවරෝධකය විස්තර කරනු ලබන්නේ ආතති වලින් ඔබ්බට කාලවලදී බැංකු විසින් ස්ථාපිත කරන ලද ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂකයන් අලාභ ලබන අවස්ථාවලදී එය අඩු කිරීම සඳහා ආපසු ගතහැකි පරිදි නිර්මාණය කරන සහතිකවීමක් ලෙසයි. බැංකුවල ප්‍රාග්ධන මට්ටම ප්‍රාග්ධන සංරක්ෂණ අවරෝධක පරාස මට්ටමට වඩා අඩු වූ විට ප්‍රාග්ධන බෙදාහැරීම් නියාමනයන් විසින් සීමා කරනු ලබයි.

ප්‍රාග්ධන වියදම්

දේපල පිරිසහ හා උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා දරන ලද වියදම්.

ප්‍රාග්ධන ලාභ

වත්කමක් ඉවත් කිරීමෙන් (විකිණීමෙන්) ලැබෙන මුදලින් වත්කමේ පිරිවැය හා විකිණීම සඳහා වූ පිරිවැය අඩු කළ පසු ලැබෙන්නා වූ ලාභ ප්‍රාග්ධන ලාභ වේ.

ප්‍රාග්ධන සංචිත

1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනත යටතේ නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති අරමුණු සඳහා වෙන්කර ඇති සංචිත අරමුදල් වලින් සහ දේපල ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත අරමුදල් වලින් ප්‍රාග්ධන සංචිත සමන්විත වේ. මෙය අඩුකිරීමට හෝ බෙදාහැරීමට මූල්‍ය කමිටුවේ අනුමැතිය ලැබිය යුතුය.

ධාරණ අගය

වත්කම් හා වගකීම්වල සාධාරණ අගයට ගැලපුම් කිරීමට පෙර පවතින පොත් අගයයි.

මුදල් උත්පාදන ඒකකය

ස්වාධීන මුදල් ප්‍රවාහ ජනනය කරන සහ වෙනත් වත්කම්වලින් ස්වාධීනව ජනනය කරන මුදල් ප්‍රවාහයන්ගෙන් සමන්විත කුඩාම වත්කම් සමූහයයි.

මුදල් හා සමාන දෑ

වටිනාකම වෙනස්වීම පිළිබඳ සැලකිය යුතු අවදානමක් නොමැතිව ව්‍යවහාර මුදල් බවට වහාම පරිවර්තනය කළහැකි කෙටි කාලීන ඉහළ ද්‍රවශීලතා තත්වයක් පවත්නා වූ ආයෝජන.

සාමූහික ගිවිසුම

ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව, මුදල් අමාත්‍යාංශය සහ වාණිජ සමිති අතර ඇති කරගන්නා ලද මෘතුපාසනික ගිවිසුම.

ණය හානිකරණය සඳහා සාමූහිකව අගය කර සිදු කරනු ලබන වෙන් කිරීම්

මෙය කළඹ හානිකරණ වෙන්කිරීම ලෙසද හැඳින්වේ. තනිව ගත් කළ විශේෂිත වටිනාකමක් නැති හෝ පාඩුවක් ඇතිවී ඇතත් ගිණුම් වාර්තා දිනයට එම වටිනාකම හඳුනා ගත නොහැකි එක සමාන ලක්ෂණයන්ගෙන් යුතු ණය සමූහයක් වෙනුවෙන් සාමූහික පදනමට කරනු ලබන ණය හානිකරණ අගය ගණනය කිරීමයි. ණය හා අත්තිකාරම්, ණය ආයෝජන කළඹ මත අගයනු ලබයි.

බැඳියාවන්

ණය පහසුකම් අනුමත කළ නමුත් වාර්තා කරන දිනට සේවා දායකයන් විසින් භාවිතා නොකරන ලද ප්‍රමාණය.

සංකේදණයවීමේ අවදානම

ප්‍රතිපාර්ශ්වයේ ඇති අසමාන ව්‍යාප්තිය සහ ආයෝජන කළඹ අනාවරණය වී ඇති ව්‍යාපාර අංශය හෝ භූගෝලීය ප්‍රදේශය මත ජනිත වන අවදානම.

අසම්භාව්‍යයන්

අනාගත සිද්ධියක් හෝ සිද්ධීන් කිහිපයක් සිදුවීම හෝ සිදු නොවීම මත පමණක්, ප්‍රතිඵලය තහවුරු වන ශේෂපත්‍ර දිනට පවතින තත්ත්වය/අවස්ථාව.

ආයතනික පාලනය

සංස්ථාපිත ආයතන පාලනය කිරීමට උපයෝගී කරගනු ලබන ක්‍රියාවලියයි. ආයතන කළමනාකරණය කිරීම හා මෙහෙයවීමේදී විධායක කටයුතු සුපරීක්ෂණය කිරීමේදී සහ අයිතිකරුවන්ට මෙන්ම අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් වෙත වගවීමේ කාර්යය ඉටුකිරීම සම්බන්ධයෙන් අධිකාරී බලය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආකාරය මෙහිදී සැලකිල්ලට ගැනේ.

පිරිවැයට ආදායම් අනුපාතය

ණය පාඩු ප්‍රතිපාදන හැරුණු කොට මෙහෙයුම් වියදම් සහ ගනුදෙනු කළහැකි සුරැකුම්පත්වල අගය පහත වැටීම් සඳහා වන ප්‍රතිපාදන ශුද්ධ ආදායමෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීම.

පිරිවැය ක්‍රමය

ආයෝජනය එහි පිරිවැයට වාර්තාගත කරන ගිණුම්කරණ ක්‍රමයකි. ආයෝජිතයාගේ සමුච්චිත ශුද්ධ ලාභයෙන් බෙදාහැරීම් ලැබුණු ප්‍රමාණය දක්වා පමණක් ආයෝජකයාගේ ආදායම් ප්‍රකාශයේ එම ආයෝජනයේ ආදායම හඳුනාගනී.

ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම්

සංස්ථාපිත ආයතනයකට එහි ණය පියවීමේ හැකියාව හෝ එය පැහැර නොහැරීමේ සම්භාවිතාව සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතනයක් විසින් සිදු කරනු ලබන ඇගයීම.

ණය අවදානම

ණයගැතියයකු හෝ අදාළ පාර්ශ්වයක් විසින් ගිවිසගත් කොන්දේසි ප්‍රකාර කටයුතු කිරීමට අපොහොසත්වීමෙන් පැන නැගී තත්වය, ණය අවදානම නැතහොත් පැහැර හැරීමේ අවදානම වශයෙන් සරලව අර්ථ දැක්වේ.

මුදල් හුවමාරුව (SWAPS)

මුදල් ඒකක තත්කාලීන විනිමය ගෙවීම් ක්‍රමය යටතේ මිලදී ගැනීම සහ මෙම මුදල් ප්‍රමාණය එම මුදල් ඒකකයෙන්ම ඉදිරි ගිවිසුම් ගෙවීම් ක්‍රමය යටතේ විකිණීම සඳහා සමගාමීව කටයුතු කිරීම මුදල් හුවමාරුවක් වේ.

පාරිභෝගික තැන්පතු

ගිණුම් ගිණියන් විසින් තැන්පත් කරන මුදල් වේ. මෙම අරමුදල් වගකීම් ලෙස වාර්තා කර ඇත.

ගනුදෙනු කළහැකි සුරැකුම්පත්

කෙටිකාලීනව යළි විකිණීමේ අදහස පෙරදැරිව අත්පත් කරගත් හා රඳවාගත් අලෙවි කළ හැකි සුරැකුම්පත්.

ණයකර

සංස්ථාපිත ආයතනයක් විසින් නිකුත් කරන ලද මධ්‍යකාලීන ණය උපකරණයකි.

විලම්බිත බදු

ප්‍රවර්තන මූල්‍ය වර්ෂය තුළදී හැර අනෙකුත් මූල්‍ය වර්ෂයන්හිදී ගෙවීමට සිදුවන බදු වෙනුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වෙන්කර තබනු ලබන ප්‍රමාණය.

ක්ෂය කිරීම

වත්කමක ක්ෂය කළ හැකි වටිනාකම එහි එලදායි පීචිත කාලය තුළ විධිමත්ව ප්‍රතිපාදනය කිරීම.

හඳුනාගැනීම ඉවත් කිරීම

මින් පෙර මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශ වලදී හඳුනාගන්නා ලද මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වගකීම් පොත්වලින් ඉවත් කිරීම.

පැහැර හැරීම

ණය හෝ වෙනත් මූල්‍ය වගකීමක් සඳහා වූ ගෙවීම් අනුක්‍රමයෙන් නොලැබීම පැහැර හැරීමකි. ණය සහ අත්කිකාරම් සඳහා වූ ගෙවීම් අඛණ්ඩව මගහැරීම, පැහැර හැරීම ලෙස සලකනු ලැබේ.

ව්‍යුත්පන්නයන්

මූල්‍ය උපකරණයක් වන අතර, එහි මිල ඒ සඳහා භාජනය වන වත්කම් වල අගය මත තීරණය වෙයි.

ණයවර ලිපි

තම ගනුදෙනුකරුවන් වෙනුවෙන් විශේෂිත නියමයන් සහ කොන්දේසි යටතේ නියම කර ඇති මුදල දක්වා බැංකුවෙන් ලබා ගැනීමට තුන්වන පාර්ශ්වයක් වෙත බැංකුව විසින් බලය ලබා දෙන්නා වූ ලිඛිත පොරොන්දුවයි. ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමට පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණින් මෙය පිහිටුවා ඇත.

දේශීය වශයෙන් පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් බැංකු

දේශීය වශයෙන් පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් බැංකු යනු අසාර්ථක වීමට ඉඩදිය නොහැකි විශාල බැංකුයි. මෙවැනි බැංකු, අර්බුදයකදී රටේ සැබෑ ආර්ථිකයට අත්‍යවශ්‍ය බැංකු සේවා අඛණ්ඩව ලබාගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මුද්‍ර වත්කම් රු. බිලියන 500 ට සමාන හෝ වැඩි බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු, දේශීය වශයෙන් පද්ධතිමය වශයෙන් වැදගත් බැංකු ලෙස නම් කර ඇත.

සාමාන්‍ය කොටසක ඉපයුම (EPS)

සාමාන්‍ය කොටස ගිණියන් සඳහා වූ ලාභය සාමාන්‍ය කොටස ගණනින් බෙදූ විට ලැබෙන අගයයි.

ආර්ථිකමය එකතුකළ අගය

එලදායිතාව පිළිබඳ මිනුමක් වන අතර, ඒ සඳහා සමස්ත ආයෝජිත ගිණිකම් පිරිවැය සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ.

සඵල බදු අනුපාතය

බදු පෙර ලාභයෙන් බෙදෙන ලද බදු සඳහා වන ප්‍රතිපාදන.

සඵල පොළී අනුපාතිකය

මූල්‍ය උපකරණයෙන් අනාගතයේදී ලැබිය යුතු මුදල් ප්‍රවාහයන් හෝ ලැබීම් අපේක්ෂිත පීචි කාලය තුළ හෝ සුදුසු පරිදි ඊට අනුරූප කෙටිකාලයක් තුළ මූල්‍ය වත්කම්/වගකීම් වල ශුද්ධ ප්‍රවර්තන අගයට අනුව වටිම් කිරීමට යොදාගනු ලබන පොළී අනුපාතය.

ගිණිකම් උපකරණ

ආයතනයේ වගකීම් අඩුකර ගැනීමෙන් පසු වත්කම්වල ඉතිරිව ඇති ප්‍රමාණය.

ගිණිකම් ක්‍රමය

ආයෝජනය මුලදී පිරිවැයට ගිණුම්ගත කොට ඉන්පසු ඇති වූ වෙනස්කම් මත ආයෝජකයාගේ ගිණුම්වල ශුද්ධ වටිනාකමට/ආයෝජකයාට ඇති ගිණිකමට වෙනස්කම් සිදුකොට ගිණුම් තැබීමේ ක්‍රමයයි. ආයෝජකයාගේ ලාභය හෝ අලාභයෙන් ආයෝජිතයාගේ කොටස ආයෝජකයා විසින් ඇතුළත් කරනු ලබයි.

ගිණිකම් අවදානම

කොටස වෙළඳපල විචලනයන් හේතු කොට ගෙන ගිණිකම් වටිනාකම ක්ෂය වීමට ඇති අවදානම.

පැහැර හැරීමට නිරාවරණය වීම

මෙය වූ කලී ගිවිසුම් මත හෝ වෙනත් හේතූන් මත ලේඛනගත කර ඇති මුදල සහ පොලිය ආපසු ගෙවීමද ඇතුළුව වාර්තා කළ දිනට පසු නිරාවරණයවීමහි අපේක්ෂිත වෙනස්වීම් සැලකිල්ලට ගනිමින් ඉදිරි පැහැර හැරීම් දිනකදී නිරාවරණයවීමේ තක්සේරුවයි.

අපේක්ෂිත ණය අලාභ

මෙය ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 09 - මූල්‍ය උපකරණ යටතේ පවතින ණය අලාභ හානිකරණ කිරීමේ ක්‍රමයකි. මෙය පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව, පැහැර හැරීමට නිරාවරණය වීම, පැහැර හැරීමකදී සිදුවිය හැකි පාඩුව ලෙස වටිටම් සහිත නිෂ්පාදිත වේ. අපේක්ෂිත ණය අලාභ, අපක්ෂපාතී මිනුම් වන අතර එය තීරණය කරනු ලබන්නේ විය හැකි ප්‍රතිඵල පරාසයක් තක්සේරු කිරීමෙනි.

විදේශ විනිමය ලාභය/අලාභය

විදේශ විනිමය ගණුදෙනු සිදුවන දිනය/අවසන් වාර්තාගත දිනය සහ පියවීම්/වාර්තා කරන දිනය අතර විදේශ විනිමය අනුපාත අතර ඇති වෙනස මත විදේශ විනිමය ලාභ උපදී. මෙය විදේශ මුදල් වෙළඳාම මතද උපදී.

සාධාරණ අගය

දැනුවත් හා කැමැත්ත දක්වන පාර්ශ්වයන් අතර සිදුවන අනෙක් දුරින් ගනුදෙනුවකදී ණයක් පියවීම සඳහා හෝ වත්කමක් හුවමාරුකර ගැනීම සඳහා යොදාගත හැකි අගයයි.

මූල්‍ය වත්කම්

යම් වත්කමක් එනම් මුදල් හා වෙනත් ඒකකයක හෝ වෙනත් ඒකකයකින් මුදල් හෝ වෙනත් මූල්‍ය වත්කමක් ලැබීමට ඇති ගිවිසුම්මය අයිතියකි.

ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට ගණනය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම්

වත්කම පවත්වා ගෙන යනු ලබන ව්‍යාපාර ආකෘතියක් තුළ වත්කමක් පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ නම්, කොන්ත්‍රාත් මුදල් ප්‍රවාහයන් රැස් කිරීමට, වත්කම් තබා ගැනීම සහ මූල්‍ය වත්කමේ ගිවිසුම් නියමයන් නිශ්චිත දිනයක් මත පදනම්ව ගෙවනු ලබන මුදල් ප්‍රවාහයන් සඳහා ගෙවනු ලබන ප්‍රාග්ධනය සහ නොගෙවූ ප්‍රාග්ධනය සඳහා වූ පොලිය.

විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්

මෙහි විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ ණය සහ ගිණිකම් උපකරණ ඇතුළත් වේ. ණය උපකරණයක් මෙසේ ගණනය කරනු ලබන්නේ, එය කොන්ත්‍රාත් මුදල් ප්‍රවාහ එකතු කිරීම සහ මූල්‍ය වත්කම් විකිණීම යන දෙකම මගින් ව්‍යාපාරයේ ආකෘතිය තුළ පවත්වාගෙන යනු ලබන්නේ නම් එය නියමිත දිනට නිශ්චිත දිනයන් මත ඉහළ යන මුදල් ප්‍රවාහයන් සඳහා ගෙවනු ලබන ප්‍රාග්ධනය සහ නොගෙවූ ප්‍රාග්ධන සඳහා වූ පොලියෙනි. ගිණිකම් ආයෝජන, විස්තීර්ණ ආදායමේ සාධාරණ අගයට අනිවාර්යයෙන් වර්ගීකරණය කළ හැක්කේ ශ්‍රී.ල.ගි.ප්‍ර. 32 මූල්‍ය උපකරණ ප්‍රමිතයෙහි ගිණිකම් නිර්වචනයට අනුව "ඉදිරිපත් කිරීම සහ විකිණීමට තබා නොමැති" යටතේය.

ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ගණනය කළ මූල්‍ය වත්කම්

ක්‍රමක්‍ෂය පිරිවැයට හෝ විස්තීර්ණ ආදායමේ සාධාරණ අගයට වර්ගීකරණය කර නොමැති සියලු මූල්‍ය වත්කම් මේ යටතට ගැනේ. මෙය විකිණීමට පවතින හෝ කළමනාකරණයට පවතින සහ ඒවායේ කාර්යසාධනය සාධාරණ අගයේ පදනම මත ඇගයීමට ලක් කෙරේ. එමෙන්ම මේවා රඳවා ගැනීමට කොන්ත්‍රාත් මුදල් ප්‍රවාහ මත එකතු නොකළ හෝ කොන්ත්‍රාත් මුදල් ප්‍රවාහ මත එකතු නොකළ සහ විකිණීම සඳහා නොපවතින මූල්‍ය වත්කම් යන දෙයාකාරයෙන් පවතින රඳවාගත් මූල්‍ය වත්කම් වේ.

මූල්‍ය උපකරණ

එක් පාර්ශ්වයකට මූල්‍ය වත්කමක් සහ අනෙක් පාර්ශ්වයට මූල්‍ය වගකීමක් හෝ ගිණිකමක් ජනනය කරනු ලබන ගිවිසුමකි.

මූල්‍ය වගකීම

වෙනත් ඒකකයකට මුදල් හෝ වෙනත් මූල්‍ය වත්කමක් භාරදීමට ඇති ගිවිසුම් ගත බැඳීමකි.

ඇපයට තබන ලද පවරාගත් දේපල

පූර්ණ හෝ අර්ධ වශයෙන් ණය තෘප්ත කිරීමෙන් අත්පත් කරගන්නා ලද දේපල.

විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් අවදානම

දේශීය විනිමය හැරුණු විට අනෙකුත් විදේශ විනිමයන් සමග ගනුදෙනු කිරීමේදී ඇතිවන අවදානම මෙහිදී සැලකේ. විදේශ මුදල් හුවමාරු

අනුපාතයේ අභිතකර වෙනස්වීම් මත විදේශ මුදලින් පවතින වත්කම්/ වගකීම් වල අගය අඩු විය හැක.

විදේශ විනිමය ගිවිසුම්

ව්‍යවහාර මුදල් ඒකකයක් තවත් මුදල් ඒකකයක් සමග අනාගත දිනයක වර්තමානයේ එකඟවන අනුපාතයට හුවමාරු කිරීමට දෙපාර්ශවයක් විසින් ඇති කර ගන්නා එකඟතාවයකි.

පොදු ප්‍රතිපාදන

තනි පුද්ගල පහසුකම් මත ණය පාඩු තීරණය කළ නොහැකි අවස්ථාවලදී සමුච්චිත නිරාවරණයවීම් හමුවේ ණය හා අත්තිකාරම් මත අනාගතයේදී සිදු වෙනැයි අපේක්ෂිත අලාභයන් ගෙවා දැමීම සඳහා වෙන්කර ඇති අරමුදල්.

සමූහය

සමූහය යනු, පරිපාලකය සහ එහි සියලුම පරිපාලිතයන්ය.

ඇපවීම්

ණය ගෙවීමට නියමිත තැනැත්තෙකු එය පියවීමට අපොහොසත් වුවහොත් එම වගකීම ඉටු කිරීමට එක් පාර්ශවයක (ඇපකරු) පොරොන්දුව මත බැඳෙන ඉන්ජිනේරු ගිවිසුමකි.

ගෝලීය වාර්තාකරණ මූලපිරීම්

මෙය ව්‍යාපාර සඳහා උපකාරී වන්නා වූ අන්තර් ජාතික ස්වාධීන ප්‍රමිත ආයතනයක් වන අතර මෙය ව්‍යාපාර, රාජ්‍ය සහ අනෙක් සංවිධාන සඳහා ඒවායේ ගැටළු වලට බලපාන්නාවූ දේශගුණික විපර්යාස, මානව ගිවිසුම් සහ දූෂණය වැනි දෑ තේරුම් ගැනීමට සහ සන්නිවේදනයට උපකාරී වන්නා වූ අන්තර්ජාතික ස්වාධීන ප්‍රමිත ආයතනයකි. මෙය තීරණය සංවර්ධනයක් ලබාගැනීමට ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය වන්නා වූ මාර්ගය ප්‍රවර්ධනය කරයි.

ඉදිරි රැකුම්

අවාසිදායක මිල වෙනස්වීම් (පොලී අනුපාත සහ හාණිඩ මිල) නිසා ඇතිවන්නා වූ අවදානමක් එම අවදානම බලපැවැත්වෙන ගනුදෙනු ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා යොදා ගන්නා ක්‍රමෝපායන්ය.

කල් පිරෙන තෙක් දරා සිටින ආයෝජන

කල් පිරීම තෙක් රඳවා ගැනීමේ අභිලාශය හා හැකියාව ඇති නිශ්චිත වටිනාකමක් සහ නිශ්චිත කල් පිරීමේ කාලයක් සහිත ව්‍යුත්පන්න නොවන මූල්‍ය වත්කම්.

වෙළඳාම සඳහා දරා සිටින මූල්‍ය ආයෝජන

කෙටි කාලීනව (අවුරුදු 1 ක කාලසීමාවට අඩු) යළි විකිණීමේ අදහස පෙරදැරිව අත්පත් කර ගත් ණය සහ ගිවිසුම් ආයෝජන

ගුණාත්මක බවින් ඉහළ ද්‍රවශීල වත්කම්

ආතති කාලසීමාවන් තුළ ද්‍රවශීල හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට යෝග්‍ය බැඳීම් රහිත වත්කම්. නිදසුන් ලෙස මුදල් හා මහ බැංකුව හා මධ්‍යම බැංකු මත ගිවිසුම් මීට ඇතුළත්ය.

අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා තක්සේරු ක්‍රියාවලිය (ICCAP)

පවතින බැංකුකරණ අවදානම් සඳහා අමතර ප්‍රාග්ධනයක් යොමු කරන බවට බැංකුව විසින් සහතික වීමේ ක්‍රියාවලියයි.

හානිකරණය

වත්කමක් මගින් අයකර ගත හැකි මුදල් ප්‍රමාණය, එහි ප්‍රවර්තන අගයට වඩා අඩුවූ විට උද්ගත වන තත්ත්වයකි.

හානිකරණයට ගැලපීම් සිදුකරන ලද වත්කම් කළඹ

තනිව ගත්කළ වැදගත් වන, හානිකරණය සඳහා ගැලපීම් සිදුකරන ලද ණය කළඹ හා තනිව ගත්කළ වැදගත් නොවන නමුත් දින 180 ට වැඩිකාලයක් ගෙවීම් පැහැර හරින ලදුව ඇති ණය කළඹ මේ නමින් හැඳින්වේ.

හානිකරණය සඳහා වූ දීමනාව

සිදුවී ඇති අලාභයක් වෙනුවෙන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දිනට ලාභයෙන් සිදුකරන වෙන් කිරීමකි. මෙය තනිව හෝ සාමූහිකව හඳුනාගනු ලබයි.

හාණිකරණ ශාස්ත්‍ර/නැවත අයවීම්

වත්කමකින් ජනිත වන අනාගත වට්ටම් කළ මුදල් ප්‍රවාහයන්ගේ සහ වත්කමේ වර්තමාන වටිනාකම අතර වෙනස.

හානිකරණ ණය

සමාගම විසින් ගිවිසුම් පරිදි ලැබිය යුතු ණය මුදල් ප්‍රමාණ සියල්ල එකතු කිරීමට බලාපොරොත්තු නොවන හෝ එම ණය මුදල් ප්‍රවාහ ගිවිසුම් ප්‍රකාර දිනයට පසු දිනයකදී එකතු කිරීමට බලාපොරොත්තු වීම.

කේවල හානිකරණය

තනි තනිව ගත් කල සැලකිය යුතු ගිණුම් සහ සාමූහික හානිකරණයට අයත් නොවන සියලු ගිණුම් අලාභය සඳහා කොතරම් දුරට අනාවරණය වනවාද යන්න තක්සේරු කිරීම.

අස්පාශ්‍ය වත්කම්

අස්පාශ්‍ය වත්කමක් යනු භෞතිකමය තත්ත්වයක් නොමැති හඳුනාගත හැකි වත්කමකි. ආයතනික බුද්ධිමය දේපල (උදාහරණ ලෙස, ජේටන්ට් බලපත්‍රය, පුරස්කාරය වෙළඳ ලකුණ, ව්‍යාපාර පටිපාටි), කීර්තිනාමය, වෙළඳ නාමය ඇදිය වර්තමාන වෙළඳපොළේ පොදු අස්පාශ්‍ය වත්කම් ගණයට අයත් වේ.

අවිනිශ්චිත පොලී

අක්‍රීය ණය හා අත්තිකාරම් මත ඇතිවන පොලී.

පොලී අනුපාත අවදානම

මූල්‍ය උපකරණයක සාධාරණ වටිනාකම හෝ අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතවල වෙනස්වීම් හේතුවෙන් උච්චාවචනය වීමේ අවදානම.

පොලී ව්‍යාප්තිය

පොලී අනුපාතික, විනිමය අනුපාතික, ණය ව්‍යාප්තිය සහ වෙනත් වත්කම් මිල වැනි විචල්‍යයන් නිසා පොලී උපයන වත්කම් හා පොලී සහිත වගකීම් මත උපයන ලද පොලී අනුපාතිකයෙහි සාමාන්‍යය හා ගෙවන ලද පොලී අනුපාතිකයෙහි සාමාන්‍යය අතර ඇති වෙනස නිරූපණය කරයි.

ආයෝජන දේපල

හාවිතයට හෝ විකිණීමට හැර හුදෙක් බදු කුලී ඉපයීමට හෝ ප්‍රාග්ධන වටිනාකම වැඩිවීම හෝ දෙකම සඳහා (අයිතිකරු විසින් හෝ මූල්‍ය කල්බදු යටතේ බදු ගැණුම්කරු විසින්) තබා ගෙන ඇති දේපල (ඉඩම් හෝ ගොඩනැගිල්ලක්, ගොඩනැගිල්ලකින් කොටසක් හෝ ඒ දෙකම) වේ.

ආයෝජන සුරැකුම්පත්

ඉපයීම පිණිස, ප්‍රාග්ධන වර්ධන අරමුණු සඳහා අත්පත් කරගත් හා රඳවාගත් සහ සාමාන්‍යයෙන් කල්පිරීම තෙක් රඳවාගන්නා සුරැකුම්පත්.

පොලී අනුපාත හුවමාරු

නිශ්චිත මුල් මුදලක් මත පදනම්ව අනාගත පොලී ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් එක් ඉදිරි පොලී ගෙවීම් ප්‍රවාහයක් තවත් වර්ගයේ ඉදිරි පොලී ගෙවීම් ප්‍රවාහයකට හුවමාරු වීමට අදාළ පාර්ශව 2 ක් (පාර්ශවකරුවන්) අතර එකඟතාව

ප්‍රධාන කළමනාකරණ පිරිස

අධ්‍යක්ෂවරුන්ද ඇතුළුව ආයතනයේ ක්‍රියාකාරකම් සෘජුව හෝ වක්‍රාකාරව සැලසුම් කිරීම, මෙහෙයවීම සහ පාලනය සඳහා අධිකාරය සහ වගකීම් ඇති පුද්ගලයින් වේ.

තෝලන අනුපාතය

මෙය ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය හා මුළු නිරාවරණය වීම් අතර මතින් ලද අනුපාතයකි. අවදානම් මත පදනම් වූ ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සඳහා බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ අතිරේක තෝලනයන් ගොඩනැගීම සීමා කිරීම මෙම අතිරේක මිනුම් මගින් අපේක්ෂිතය.

ද්‍රවශීල වත්කම්

මුදල් ලෙස රඳවාගන්නා ලද හෝ වෙනත් බැංකුවල තැන්පතු විනිමය බිල්පත් සහ හාණිඩාගාර බිල්පත් වැනි පහසුවෙන් මුදල් බවට පත් කළහැකි ආකාරයෙන් පවතින වත්කම් මේ මගින් දක්වා ඇත.

ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය

මහ බැංකුව විසින් ප්‍රකාශිත පරිදි මුදල් හෝ පහසුවෙන් මුදල් බවට පරිවර්තනය කළ හැකි ආකාරයෙන් පවතින වත්කම්, අසම්භාව්‍ය වගකීම්ද ඇතුළුව මුළු වගකීම් වලින් බෙදීමෙන් මෙම අනුපාතය ලබාගැනේ.

පීටකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු

මූල්‍ය උපකරණයක අපේක්ෂිත පීට කාලය තුළ ඇති විය හැකි සියලු පැහැර හැරීම්වල ප්‍රතිඵල ලෙස පැන නගින අපේක්ෂිත ණය පාඩු. "මූල්‍ය උපකරණ" පිළිබඳ ශ්‍රී.ල.මු.වා.ප්‍ර. 90 අනුව, මූලාරම්භයේ පටන් ණය පාඩුවල සැලකිය යුතු වර්ධනයක් නොමැති විටකදී හැර අපේක්ෂිත ණය පාඩු දීමනාව, පීටකාල අපේක්ෂිත ණය පාඩු මත පදනම් විය යුතුය.

ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය

බැංකුව විසින් කෙටිකාලීන වගකීම් ඉටු කිරීම පිණිස පවත්වා ගෙන යනු ලබන වත්කම් මෙයින් අදහස් වේ. මෙම අනුපාතය තුළින් වෙළඳපොළ පුරා ඇති විය හැකි කම්පන ආතති පරීක්ෂාවක් සිදුවේ.

ද්‍රවශීලතා අවදානම

ඒකකයක් විසින් මූල්‍ය වගකීම සම්බන්ධ බැඳීම් සපුරාලීම සඳහා මුහුණ පෑමට සිදු වන දූෂකරතාවය පිළිබඳ අවදානම.

ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ

වෙළඳපොළේදී වටිනාකමක් තීරණය වී නොමැති සාම්ප්‍රදායික ණය වත්කම්ය. (උදාහරණ ලද හෝ අත්පත් කරගත්)

ගෙවීම් පැහැර හැරීම නිසා ඇතිවන පාඩුව

ණයගැතියා ගෙවීම් පැහැර හැරීම නිසා ණය ගිණියාට සිදුවන අලාභය මුළු මුදලෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීම.

ණයට වටිනාකම් අනුපාතය

මුල් උකස් අයිතියෙහි වටිනාකම, සැබෑ දේපළක සමස්ත ඇගයුම් වටිනාකමෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගණිතමය අනුපාතයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම. ණය සඳහා යෝග්‍ය අවදානම් මට්ටම තීරණය කිරීමේදී ලා ණයට වටිනාකම් අනුපාත ප්‍රතිශතය භාවිතා කෙරෙන අතර, එමගින් ණයකරුට ලබා දෙන ණයෙහි නිවැරදි මිල තීරණය කළ හැකි වේ.

වෙළඳපොළ අවදානම

පොළී අනුපාත, විනිමය අනුපාත, ණය ව්‍යාප්තිය සහ වෙනත් වත්කම් මිල ආදී වෙළඳපළ විචල්‍යයන්ගේ වෙනස්වීම් ගනුදෙනුවක් හෝ සිදුවීමක් අත්හැරීම හෝ සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් වීම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රයෝජනයට ගන්නා පාර්ශ්වයන්ගේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට බාධාවක් සිදු කරන්නේ නම් එය ප්‍රමාණාත්මක ගනුදෙනුවකි.

ප්‍රමාණාත්මක බව

යම් ගනුදෙනුවක හෝ සිදුවීමක සාපේක්ෂ වැදගත්කම හෝ යම් ගනුදෙනුවක් හෝ සිදුවීමක් අත්හැරීම හෝ සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් වීම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රයෝජනයට ගන්නා පාර්ශ්වයන්ගේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට බාධාවක් සිදු කරන්නේ නම් එය ප්‍රමාණාත්මක ගනුදෙනුවකි.

ශුද්ධ පොළී ආදායම

ණය හා සුරැකුම්පත් වැනි බැංකුව සතු වත්කම්වලින් උපයන දේ සහ තැන්පතු ප්‍රතිමූල්‍ය අරමුදල් හා අන්තර් බැංකු ණයගැනීම් යනාදී මූල්‍ය වගකීම් අතර වෙනස වේ.

ශුද්ධ පොළී ආන්තිකය

පොළී උපයන සාමාන්‍ය වත්කම් වලින් බෙදන ලද ආන්තිකය, ශුද්ධ පොළී ආදායම ලෙස හඳුන්වයි.

අක්‍රීය ණය

කුන්මසකට වඩා වැඩි කාලයක් නොගෙවන ලද ණය.

නොස්ට්‍රෝ ගිණුම්

දේශීය බැංකුවක් විසින් විදේශීය රටක එම රටෙහි ව්‍යවහාර මුදලින් පවත්වාගෙන යනු ලබන නොස්ට්‍රෝ ගිණුම් මගින් විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් සිදු කළ වෙළඳ ගනුදෙනු පියවීමට පහසුකම් සැපයේ.

අක්‍රීය ණය අනුපාතය

සමස්ත අක්‍රීය ණය හා අත්තිකාරම් ප්‍රමාණය, (විලම්බිත පොළී රහිතව) සමස්ත ණය හා අත්තිකාරම් කළඹින් (විලම්බිත පොළී රහිතව) බෙදන ලද විට ලැබෙන අනුපාතය.

ශුද්ධ ස්ථායී අරමුදල් අනුපාතය

මූල්‍යනය කිරීම සඳහා යොදාගත් වත්කම්වල ද්‍රවශීලතා පැතිකඩ සහ ශේෂපත්‍රයේ සඳහන් නොවන අවිනිශ්චිත බැඳීම්වලට සාපේක්ෂව බැංකුවක් විසින් භාවිතා කරනු ලබන දිගුකාලීන, ස්ථාවර අරමුදල් ප්‍රභවයන් ගණනය කිරීම මෙම අනුපාතයෙන් සිදුවේ.

මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනයෙන් පරිබාහිර වූ ගනුදෙනු

මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනයේ දිනට හඳුනා නොගත් නමුත් අසම්භාව්‍යයන් හෝ වගකීම් ජනිතවන්නා වූ වත්කම් හෝ වගකීම් මේ නමින් හැඳින්වේ.

මෙහෙයුම් අවදානම

ප්‍රමාණවත් නොවන හා අසාර්ථක අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලීන්, පුද්ගලයන් සහ පද්ධතීන් හෝ ජෛවික අවදානම් බාහිර සිදුවීම් නිසා පාඩු ඇති විය හැකි අවදානම.

විවෘත ණය නිරාවරණ අනුපාතය

මුළු ශුද්ධ අක්‍රීය ණය සහ අත්තිකාරම්, නියාමන ප්‍රාග්ධනයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීම මෙම අනුපාතයයි.

පරිපාලකය

පරිපාලනය යනු එක් පරිපාලක සමාගමක් හෝ ඊට වැඩියෙන් ඇති ආයතනයකි.

කළඹ

රාජ්‍ය සුරැකුම්, ණය හා අත්තිකාරම්, කොටස් ඇතුළු ආයෝජන සංචිතයකි.

පැහැර හැරීමේ සම්භාවිතාව

යම් වගකීමකට බැඳී සිටින තැනැත්තා එම වගකීම පැහැර හැරීමට ඇති හැකියාව සම්බන්ධයෙන් සෑම ගනුදෙනුකරුවෙක් පිළිබඳවම සිදු කෙරෙන අභ්‍යන්තර තක්සේරුවකි.

ප්‍රක්ෂේපිත ඒකක ප්‍රතිලාභ ක්‍රමය

සෑම සේවා කාල පරිච්ඡේදයක්ම අතිරේක ප්‍රතිලාභවලට හිමිකම් ලැබීමට ඉඩ සලසන අතිරේක ඒකකයක් ලෙස සලකන සහ අවසාන ගොඩනැගීම සඳහා සෑම ඒකකයක්ම වෙන් වශයෙන් මනිනු ලබන ආයු ගණක තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රමයකි. අවිනිශ්චිත තත්වයන් යටතේ තක්සේරු කිරීමෙහිලා අවශ්‍ය තීරණ ගැනීමේදී යම් මට්ටමක හෝ අවධානයක් පවත්වාගැනීම මගින් වත්කම් හෝ ආදායම් වැඩියෙන් ප්‍රකාශවීම සහ වගකීම් හෝ වියදම් අඩුවෙන් ප්‍රකාශවීම සිදු නොවනු ඇත.

සාමාන්‍ය වත්කම් මත ආදායම

සාමාන්‍ය වත්කම් වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස ප්‍රකාශිත බදු පසු ලාභය.

සාමාන්‍ය හිමිකම් මත ආදායම

සාමාන්‍ය කොටස් හිමියන්ගේ කොටස් වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස ප්‍රකාශිත හිමිකරුවන් වෙත ලැබිය යුතු ශුද්ධ ලාභය.

සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්

මූල්‍ය හෝ මෙහෙයුම් තීරණ ගැනීමෙහිලා සෘජුව හෝ වක්‍රව එක් පාර්ශ්වයකට අනෙක් පාර්ශ්වය පාලනය කිරීමේ හෝ එම පාර්ශ්වය කෙරෙහි සැලකිය යුතු ආකාරයේ බලපෑමක් ඇති කිරීමේ හැකියාව සහිත පාර්ශ්වයන්.

සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්ගේ ගනුදෙනු

මිලක් අයකරන්නේද නැද්ද යන්න ගැන නොසලකා, වාර්තාකරණ ආයතනය සහ සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන් අතර සම්පත්, සේවා හෝ බැඳීම් හුවමාරුවීමයි.

ප්‍රතිමුද්‍රිත ගැනීම් ගිවිසුම්

පොළී සමග ස්ථාවර මිලක් යටතේ පසු දිනයක ආපසු මිලදීගැනීමේ අරමුණෙන් ගැණුම්කරුවන් වෙත අලෙවි කෙරෙන සුරැකුම්.

ප්‍රතිවිකුණුම් ගිවිසුම්

බැංකුවක් හෝ ගනුදෙනුකරුවෙක් විසින් සුරැකුම් මිලට ගෙන නිශ්චිත මිලක් යටතේ පසු දිනෙක අලෙවිකරු වෙත සුරැකුම් ආපසු අලෙවි කිරීමට අදාළ ගනුදෙනුවකි.

ආදායම් සංචිත

අනාගතයේදී බෙදාහැරීම සහ ආයෝජනය සඳහා වෙන් කර තැබෙන සංචිත.

අවදානම මත බර තැබූ වත්කම්

මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය අනුව වත්කම් වල අගය සහ මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශයේ සඳහන් නොවන හා අදාළ අවදානම් මත බර තැබූ සාධක වලින් ගුණකරන ලද වත්කම් වලට සමවන ණය අගය.

රුපියල් ණය

ශ්‍රී ලංකා රජය වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරනු ලබන රුපියල් සුරැකුම්.

කොටස්හිමිකරුවන්ගේ අරමුදල්

1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව සකස් කරන ලද ප්‍රාග්ධන සංචිතයකි.

ණය අවදානමේ සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළයාම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 9 අනුව ප්‍රථම වරට හඳුන්වාදීමෙන් පසු යම් මූල්‍ය උපකරණයකට අදාළව ආපසු ගෙවීම පැහැර හැරීමේ අවදානම සැලකිය යුතු ආකාරයෙන් ඉහළ ගොස් තිබේද යන්න යම් ආයතනයක් විසින් තක්සේරු කරනු ලැබිය යුතුය. ගිවිසුම්ගත ගෙවීම් දින 30 ක් පසුවන විටත් නොගෙවී නම් ප්‍රථම වරට හඳුන්වාදීමෙන් පසු යම් මූල්‍ය වත්කමක් ආශ්‍රිත ණය අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇති බවට බිඳ හෙළිය නොහැකි පූර්ව නිගමනයක් සම්මතයේ පවතී.

මුල් මුදල හා පොලිය ගෙවීම් පමණක් පරික්ෂාව

(Solely Payments of Principal and Capital - SPPI)

ණය වර්ගීකරණ ක්‍රියාවලියේ දෙවන අදියර ලෙස මෙම පරික්ෂාව සිදු කෙරේ. ප්‍රථම වරට හඳුන්වාදීමේදී මූල්‍ය වත්කමක සාධාරණ අගය "මුල් මුදල" ලෙස නිර්වචනය කෙරෙන අතර මුල් මුදල ආපසු ගෙවීම හෝ වාරිකය හෝ වට්ටම ක්‍රමක්ෂය වීම හේතුවෙන් එය වෙනස්විය හැකිය. මුදලේ කාලීන වටිනාකම සහ මුදල් මුදලෙන් නොගෙ වූ කොටස ආශ්‍රිත ණය අවදානම සඳහා වන සැලකිල්ල "පොලිය" ලෙස නිර්වචනය කෙරේ. යම් මූල්‍ය උපකරණයක් මෙම පරික්ෂාව සමත්වීමෙන් පසු එය "රැස්කිරීම සඳහා රඳවාගත්" ව්‍යාපාරික ආකෘතියට අනුකූල වේ නම් ක්‍රමක්ෂය වූ පිරිවැය මත වර්ගීකරණය කෙරෙන අතර එය "රැස්කිරීම සහ අලෙවිය සඳහා රඳවාගත්" ව්‍යාපාරික ආකෘතියට අනුකූලවේ නම් වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් ඔස්සේ තක්සේරු කරන ලද සාධාරණ වටිනාකම් මත වර්ගීකරණය කෙරේ. යම් මූල්‍ය උපකරණයක් මෙම පරික්ෂාව අසමත්වුවහොත් එය සම්පූර්ණයෙන්ම ලාභ හෝ අලාභ මත තක්සේරු කරන ලද සාධාරණ වටිනාකම මත වර්ගීකරණය කළ යුතුය.

ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අරමුදල

1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව සකස් කරන ලද ප්‍රාග්ධන සංචිතයකි.

යටත්කරලීන වගකීම්

බුන්වත්වීමකදී හෝ ඇවර කිරීමකදී මූල්‍ය උපකරණ නිකුත්කරන්නා විසින් වෙනත් ණයහිමියන්ට ගෙවිය යුතු මුදල් ගෙවීමෙන් පසු ශේෂ වන වගකීම්.

ආතති පරීක්ෂාව

විවිධ කීවුනා සහිත අනපේක්ෂිත තත්වයන් දරාගැනීමට බැංකුවට හැකියාව තිබේද යන්න විවිධ මට්ටම් වලින් පෙන්වුම් කරන ඒකාබද්ධ පරීක්ෂාවකි.

පරිපාලනය

එක් ආයතනයක් විසින් පාලනය වන තවත් ආයතනයක්.

ස්වරූපයට වඩා යථාතත්වය

ගනුදෙනු සහ අනිකුත් සිද්ධීන් ඒවායේ හුදු තෛතික ස්වරූපය අනුව පමණක් නොව ඒවායේ හරය හා නියම ආර්ථික ස්වභාවය අනුව ගිණුම්ගත කර ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය යන මූලධර්මය.

හුවමාරු (මුදල් ඒකක)

ස්ථානීය ගෙවීම් සඳහා යම් මුදල් ඒකක ප්‍රමාණයක් එකවර මිලදීගැනීම සහ ඉදිරි ගෙවීම් සඳහා එම මුදල් ඒකකයේ එම ප්‍රමාණයම අලෙවි කිරීම. එසේ නොමැතිනම්, යම් මුදල් ඒකකයක් ස්ථානීය අලෙවිය සහ ඉදිරිය සඳහා මිලට ගැනීම.

ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය

සාමාන්‍ය සමකොටස් ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය සහ අතිරේක ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය යන සාධක වලින් සමන්විත නියාමන ප්‍රාග්ධනයේ එක් අංගයකි. බැංකුවේ මූල්‍ය ශක්තිය මනින ප්‍රධාන මිනුම ස්ථාවර කොටස් ගිණියන්ගේ සමකොටස් සහ රඳවාගත් ඉපයීම් හා වෙනත් අතිරික්ත විසර්ජනය කිරීම ඔස්සේ නිර්මාණය කරන ලද හෝ ඉහළ නංවන ලද සංචිත නියෝජනය කරයි.

ස්ථර II ප්‍රාග්ධනය

ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ, සාමාන්‍ය වෙන් කිරීම් හා නිශ්චිත ගිණිකම් ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන අනෙකුත් ප්‍රාග්ධන උපකරණ මෙන්ම යටත්කාලීන, කාලීන ණය වැනි දෑ ඇති ණය මීට ඇතුළත්වය.

සමස්ත ප්‍රාග්ධනය

සමස්ත ප්‍රාග්ධනය යනු ස්ථර I ප්‍රාග්ධනය සහ ස්ථර II ප්‍රාග්ධනය යන සාධක දෙකෙහි සමාකරණයයි.

හාණ්ඩාගාර බිල්පත්

ශ්‍රී ලංකා රජය වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් වෙන්දේසි පදනමක් මත නිකුත් කරනු ලබන කෙටි කාලීන ණය උපකරණයකි.

හාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර

ශ්‍රී ලංකා රජය වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් වෙන්දේසි පදනමක් මත නිකුත් කරනු ලබන දිගු කාලීන ණය උපකරණයකි.

මාස 12ක කාලය සඳහා

අපේක්ෂිත ණය අලාභ

වාර්තා කරන ලද දිනට පසු එළඹෙන මාස 12 ඇතුළත ඇතිවිය හැකි යම් මූල්‍ය උපකරණයක් ආශ්‍රිත ගෙවීම් පැහැර හැරීමේ සිදුවීම් හේතුවෙන් පැන නැගිය හැකි අපේක්ෂිත ණය අලාභ නියෝජනය කරන පූර්ණ කාලීන ණය අලාභ වල කොටස.

ඒකක භාර

ඒකක ඔප්පුවකට අදාළ වගන්ති යටතේ සුරැකුම් වල ආයෝජනය කිරීම සඳහා භාරගැනීම.

ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය

යම් ආයතනයක් විසින් යම් වත්කමක් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම පිණිස සූදානම් කරනු ලැබීමට ගත වේ යැයි අපේක්ෂිත කාල සීමාව හෝ යම් ආයතනයක් වෙතින් යම් වත්කමක් ලබාගන්නා බවට අපේක්ෂිත නිමැවුම් සංඛ්‍යාව හෝ ඊට සමාන ඒකක සංඛ්‍යාව.

එකතු කළ වටිනාකම්

බැංකු හා වෙනත් සේවා සැපයීම ඔස්සේ, එම සේවා සැපයීම සඳහා දරණ ලද පිරිවැය අඩු කිරීමෙන් පසු ජනනය වූ ධනය. එකතු කළ වටිනාකම් සේවකයන් හා ප්‍රාග්ධන සැපයුම්කරුවන් සඳහා මෙන්ම පුළුල් කිරීම සහ වර්ධනය සඳහා රඳවාගත් සහ බදු ලෙස රජය සඳහාද වෙන් කෙරේ.

අවදානමේදී වටිනාකම

පොලී අනුපාත, මිල උච්චාවචනයන් වැනි වෙළඳපොළ අවදානම් සාධක ආශ්‍රිත අහිතකර විචලන වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇතිවන අවදානම් තත්ත්ව හේතුවෙන් කිසියම් නිශ්චිත කාලපරාසයකදී හා දී ඇති විශ්වාසනීය මට්ටමකදී ජනිත වන අලාභ තක්සේරු කිරීම සඳහා යොදාගන්නා ක්‍රමවේදයකි.

කල්පිරීමේ ඵලදා අනුපාතය

අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන්ගේ වර්තමාන වටිනාකම, සුරැකුම් වල වත්මන් මිල සමග සමාන වන වට්ටම් අනුපාතිකය

**This Annual Report is
Carbon Neutral**

Produced by Smart Media (Pvt) Limited, a carbon neutral company that offsets its direct and indirect GHG emissions through verified sources.

